

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ကြီး ဓမ္မသီရိပု ပေးစာများ

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ကြီး

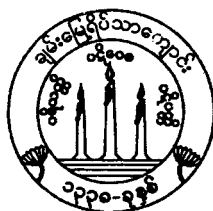

ဓမ္မခရီးမှ ပေးစာများ

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ကြီး • ဓမ္မခရီးမှ ပေးစာများ

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား
၏

ဓမ္မသရီးမှ ပေးစာများ

ဘာသာရေး ထုတ်ဝေခွင့်အမှတ် (၉၃၆)

ပထမအကြိမ် - ၁၉၈၀ - ပြီလ

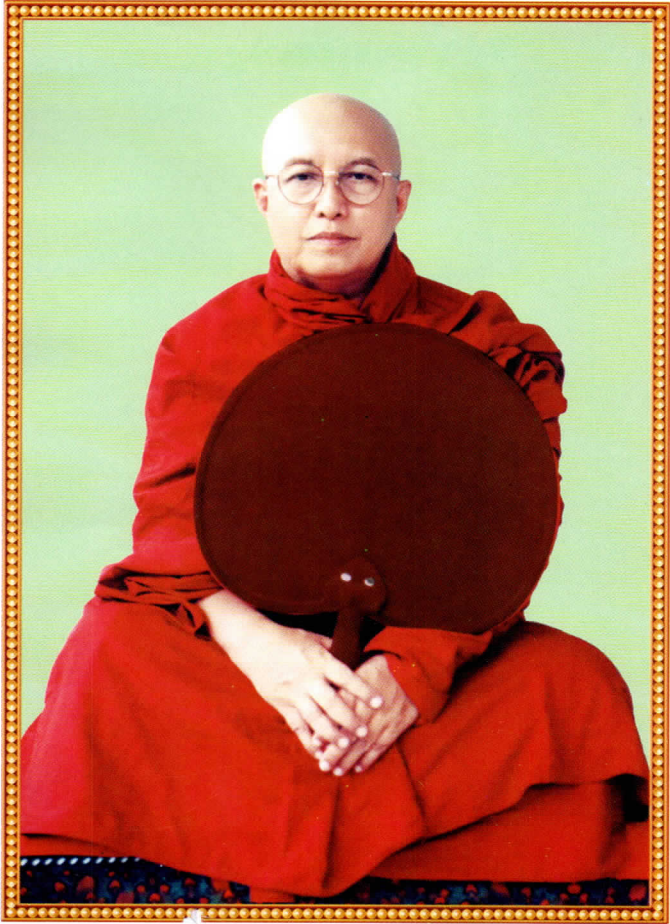
ဝမ္မဒါန

အုပ်ရေ (၅၀၀၀)

ပုံနှိပ်သူ။ ။ ဦးသန်းဝင်း(မြ-၀၂၃၁၃)
စိတ္တသူခ ပုံနှိပ်တိုက်၊
အမှတ်(၁၉)၊ ၂ လမ်း၊
ဟုမ်းလမ်းရပ်ကွက်၊
ကြည့်မြင်တိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသူ။ ။ ဦးဖေမောင်၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊
ချမ်းမြေ့ရိပ်သာဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့
၅၅ (က)၊ ကမ္ဘာအေးစေတီလမ်း၊
ကမ္ဘာအေးစာတိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း-၆၁၄၇၉

ဘာသာရေး ကင်းလွတ်ခွင့်အမှတ် (၃၆၆)

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်

စာသဝဏ်

ကျေးဇူးတော်ရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ကမ္ဘာသာသနာပြု ကြွရောက်တော်မူပါရန် အမေရိကပြည်၊ မာဆာချူးဆက်ပြည်နယ်၊ ဝိပဿနာဘာဝနာ အသင်းက ပင့်လျှောက်စာတွင် ကျေးဇူးရှင် ချမ်းမြေ့ရိပ်သာ ဆရာတော်ဘုရား၏ ဘွဲ့အမည်ကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။ သို့ဖြင့် ကျေးဇူးတော်ရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အမိန့်အရ ကျေးဇူးရှင်ချမ်းမြေ့ရိပ်သာ ဆရာတော်ဘုရားသည် မဟာစည်သာသနာပြု အဖွဲ့ဝင်တပါးအဖြစ် ကမ္ဘာ့အရှေ့၊ အနောက် နိုင်ငံပေါင်း ၁၁-နိုင်ငံသို့ “သုံးရပ်သာသနာ ရှည်စွာတည်တံ့ ခိုင်ခံ့စည်ပင်လျက် ကမ္ဘာတခွင် တိုးဝင်ပြန့်ပွား ကမ္ဘာသားဟူသရွေ့ ချမ်းမြေ့သာယာရှိကြစေရန်” ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁-ရက်နေ့မှစ၍ ၄-လခန့် ဓမ္မခရီး လှည့်လည်တော်မူခဲ့ပါသည်။

လှည့်လည်ကြွရောက်ခဲ့သော နိုင်ငံများမှာ ယိုးဒယား၊ ဂျပန်၊
ဟိုင်ယီကျန်း-ဟိုနိုလူလူမြို့၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ အင်္ဂလန်၊
စကော့တလန်၊ ပြင်သစ်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ အီတလီ၊ ဂျာမနီ၊
ဘယ်လ်ဂျီယမ်နှင့် ဟော်လန်နိုင်ငံများ ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးဇူးတော်ရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်
ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဒေသစာရိခရီး နိုင်ငံအသီးသီးတွင်
ကြိုတင်ပြုစုထားသော “ကမ္ဘာ့သာသနာပြု တရားတော်” ကို
အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဖတ်ကြားဟောပြု ချီးမြှောက်တော်မူပါသည်။
တခါတရံ မြန်မာဘာသာနှင့် ဟောကြားတော်မူပြီးလျှင် ကျေးဇူးရှင်
ချမ်းမြေ့ရိပ်သာ ဆရာတော်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ပြန်ဆိုဟောကြား
စေပါသည်။ ထိုပြင် ဝိပဿနာတရားတော်များ ဟောကြားခြင်း၊
တရားပြခြင်း၊ တရားစစ်ခြင်း၊ မေးခွန်းများ မေးလာကြသည့်အခါ
ဖြေကြားခြင်း စသည့် သာသနာပြု ကိစ္စရပ်များကိုလည်း ကျေးဇူးရှင်
ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အမိန့်အရ ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား
ဆောင်ရွက်စေတော်မူရပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ကမ္ဘာ့သာသနာပြုတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်တော်
မူစဉ် မြန်မာစာပေဓာတ်ခံရှိပြီးသော ကျေးဇူးရှင်ချမ်းမြေ့ဆရာတော်
ဘုရားသည် သာသနာပြု အတွေ့အကြုံ မှတ်တမ်းရေးသားရန်
အခွင့်ကောင်းကြုံခဲ့ရပါသည်။ သို့သော်လည်း နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်
များတွင် ဓမ္မခရီးလှည့်နေစဉ်အတွင်း ဖော်ပြပါအတိုင်း သာသနာ့
တာဝန်များဖြင့် မအားလပ်ခဲ့ပါ။ မြန်မာပြည်သို့ ပြန်ရောက်သော

အခါ၌လည်း ချမ်းမြေ့ရိပ်သာကျောင်း၌ နေ့စဉ်တရားဟော၊ တရားပြခြင်း၊ ရန်ကုန်မြို့ပေါ်နှင့် နယ်များသို့ တရားဟော ကြွရောက်ရခြင်းတို့ကြောင့် အားလပ်ခွင့်မရသည့်အပြင် နိုင်ငံခြား သံရုံးများမှ ယောဂီများနှင့် နိုင်ငံရပ်ခြားမှ ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို စိတ်ဝင်စားသူများအား လက်ခံတွေ့ဆုံကာ ဟောကြားဆွေ့နွေး ညွှန်ကြားပြသ ပေးရသည့် အခါများလည်း ရှိပြန်ရာ အားလပ်သည်ဟူ၍ မရှိခဲ့ပါ။

ယင်းအခြေအနေကို ကြိုတင်သိမြင်ထားသော ကျေးဇူးရှင် ချမ်းမြေ့ရိပ်သာ ဆရာတော်သည် သာသနာပြုမှတ်တမ်း ရေးသားရန် မူလကပင် ရည်ရွယ်ချက် မရှိခဲ့သည့်အလျောက် ရေးလည်းမရေးခဲ့ပါ။

သို့ရာတွင် ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရားသည် ဆရာတော် ဘုရား၏ ကိုယ်စား ချမ်းမြေ့ရိပ်သာကျောင်းကို စောင့်ရှောက် အုပ်ချုပ် ပေးတော်မူသော တောင်တွင်းကြီး တောရဗိမာန်ဆရာတော်နှင့် ချမ်းမြေ့ရိပ်သာ သံဃာတော်များထံသို့လည်းကောင်း၊ အခြားနီးစပ်ရာ ဆရာတော်များ ထံသို့လည်းကောင်း၊ ခမည်းတော်ကြီးဦးဖြူမင်းနှင့် မယ်တော်ကြီး ဒေါ်ရွှေရည်တို့ထံသို့လည်းကောင်း သိသင့်ရာရာ သုတအဖြာဖြာတို့ကို အချိန်ရအောင် ယူ၍ စာများ ရေးသားပေးပို့ တော်မူခဲ့ပါသည်။

ထိုစာများကို ကျွန်တော်များ ဖတ်ရှုခွင့်ရကြပါသည်။ ထိုစာများကို ဖတ်ရှုနေစဉ်မှာ ကျေးဇူးရှင်ချမ်းမြေ့ရိပ်သာ ဆရာတော်

ဘုရားနှင့်အတူ ကမ္ဘာသာသနာပြု ခရီးစဉ်တွင် မိမိကိုယ်တိုင် ပါဝင်နေပြီး သုတအထွေထွေကို ဝေယျနေရတိသကဲ့သို့ စိတ်ဖလင်မှာ ရုပ်ရှင်ပမာ မြင်ယောင်လာပါသည်။ ယင်းစာများတွင် သုတပဒေသာ ကို ရသအဖြာဖြာနှင့် ရောစပ်ခြယ်မှုန်း ထားရုံမျှမက ထူးခြားသော အတွေးအခေါ် အသိအမြင်များပါ ပါဝင်သဖြင့် လက်မှမချချင်ပဲ အဖန်တလဲလဲ ဖတ်လိုစိတ်၊ တရိုတသေ သိမ်းထားလိုစိတ်များ ရင်ထဲတွင် ပြည့်လျှံလာပါသည်။

ကမ္ဘာသာသနာပြုလုပ်ငန်းကို စိတ်ပါဝင်စားကြသော သူတော်စင်များနှင့် သံဃာတော်များကလဲ မှတ်တမ်းစာအုပ် ရေးသားထုတ်ဝေပါရန် ကျေးဇူးရှင်ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရားအား စာဖြင့်တမျိုး နှုတ်ဖြင့်တဖုံ လျှောက်ထားကြပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ ကမ္ဘာသာသနာပြုလုပ်ငန်းကို စိတ်ဝင်စားကြသော သူတော်စင်များ၏ အလိုဆန္ဒလည်း ပြည့်ဝစေရန်၊ ဒေသန္တရ ဗဟုသုတ လိုလားသောသူများလည်း ဗဟုသုတရကြစေရန်၊ သုတ စာပေနှင့် ရသစာပေ နှစ်ထွေရောလျက် ချောညက်သော စာသွားဖြင့် ရေးထားသော မှတ်တမ်းကို အာသာငမ်းငမ်း ဖတ်ရှုလိုကြသော ကျွန်တော်တို့လို စာရှုသူများ၏ အာသာဆန္ဒလည်း ပြည့်ဝကြစေရန် ရည်ရွယ်၍ မှတ်တမ်းစာတအုပ် ရေးထုတ်ပေးပါရန် ဆရာတော် ဘုရားအား ကျွန်တော်များ ချမ်းမြေ့ရိပ်သာ ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့က ရိုသေစွာ လျှောက်ထားတောင်းပန်ကြပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားသည် မှတ်တမ်းစာအုပ်
ရေးထုတ်ရန် အချိန်မရသဖြင့် မှတ်တမ်းသဖွယ် ဖတ်လွယ်
မှတ်လွယ်သော အထက်တွင်ရေးခဲ့သည့် ပေးစာများကိုပင် မှတ်တမ်း
အဖြစ် ထုတ်ဝေရန် ကျွန်တော်များအား ချီးမြှင့်လိုက်ပါသည်။

ဤစာအုပ်သည် တရားစာအုပ်မဟုတ်ကြောင်း အထူး
ဖော်ပြဖွယ်မလိုပါ။ ပေးစာများဖြစ်၍ မြန်မာပြည်မှ သက်ဆိုင်ရာ
ပုဂ္ဂိုလ်များ သာသနာပြုလုပ်ငန်းကို မူတည်၍ ဗဟုသုတ အထွေထွေ
ကိုလည်း သိစေရစေလိုသော စိတ်ထားဖြင့် ရေးသားသော ဗဟုသုတ
ဘဏ်တိုက်တမျိုး ဟုသာ ဆိုသင့်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို စတင်ထုတ်ဝေစဉ်က ‘ နိုင်ငံခြားမှ ပေးစာများ ’
ဟူသောအမည်ဖြင့် ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ယခုမူ ပို၍ဆီလျော်သော
အမည်ဖြစ်သည့် ‘ ဓမ္မခရီးမှ ပေးစာများ ’ အမည်ဖြင့်
ထုတ်ဝေလိုက်ပါသည်။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

သာသနာတော် ၂၅၅၃-ခုနှစ်

မြန်မာ ၁၃၇၁-ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လ

ခရစ် ၂၀၀၉-ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ

ဓမ္မဒေသနာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ငယ်

ချမ်းမြေ့ရှိပါသာ ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့

ရန်ကုန်

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး
 လေယာဉ်ခရီးစဉ် တိဂျီ ၆၀၀
 ထိုင်း အင်တာနေရှင်နယ်လေယာဉ်
 ၂၊ ၄၊ ၁၉၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

မေတ္တာဖြင့် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။ အားလုံး ကျန်းမာစွာ သာသနာ့တာဝန်ကို အသီးသီး ဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြသည်ဟု ယုံကြည်လျက် ဤစာကို (ဟောင်ကောင်မှ တိုင်ပေ အသွား) လေယာဉ်ပေါ်မှာ ရေးပါသည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးမှစ၍ တပည့်တော်တို့အားလုံး ကျန်းမာစွာ ခရီးဆက်လျက် ရှိကြပါသည်ဘုရား။

တပည့်တော်တို့ ၁၊၄၊၇၉ ညနေ ၃း၃၀ နာရီမှာ မင်္ဂလာဒုံမှ ဘီအေစီလေယာဉ် ယူဘီ ၂၂၁ ဖြင့် ခရီးထွက်ခဲ့ရာ ဗန်ကောက် လေယာဉ်ကွင်းသို့ မြန်မာစံတော်ချိန် ညနေ ၄း၃၀ နာရီ (ဗန်ကောက် စံတော်ချိန် ၅း၀၀ နာရီ)မှာ ရောက်ပါသည်။ အမေရိကမှ အကြိုလာသူ မစ္စတာဂျက်ကော်နီဖီးလ်နှင့် မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးများ၊ ယိုးဒယား ဘုန်းတော်ကြီးများ၊ မြန်မာ ဒကာ ဒကာမများ ကြိုဆို နေသည်ကို

၂

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

တွေ့ရပါသည်။ လေဆိပ်မှနေ၍ ဗန်ကောက်မြို့ကို ဖြတ်ကာ မြို့နှင့် ကီလိုမီတာ ၈၀ (မိုင် ၅၀)ဝေးသော ချွန်ဘူရီမြို့ ဝိဝိက်အရှုရမ် ကမ္မဋ္ဌာန်းဌာနသို့ သွား၍ တည တည်းခိုကြပါသည်။ သာသနာ့ ရိပ်သာခွဲဖြစ်၍ မြန်မာဆရာတော် ဦးအာသဘ တရားပြပါသည်။ ယောဂီ တော်တော်များပါသည်။ နိုင်ငံခြားသား အမျိုးသား အမျိုးသမီး ယောဂီလဲ တော်တော်များများ တွေ့ရပါသည်။ အဲဒီမှာ ဆရာတော် ဘုရားကြီး သြဝါဒ အနည်းငယ် ပေးပါသည်။ ဆရာတော် ဦးအာသဘက ယိုးဒယားဘာသာ ပြန်ပါသည်။

မနေ့က ဒီစာကို ရေးနေဆဲမှာ တိုင်ပေလေဆိပ် ဆင်းတော့ မှာမို့ ဆက်မရေးနိုင်တော့ဘဲ ဆင်းဘို့ ပြင်ရပါသည်။ ယခု ဒီနေ့ (၃၊၄၊၇၉)နေ့ ညနေ တိုကျိုမှ မိုဂျီသို့အသွား လေယာဉ်ပေါ်မှာ ဆက်ရေးရပါသည်။

ဧပြီ ၂ ရက်နေ့ နံနက် ၇ နာရီခွဲသာသာမှာ ဂျပန်ပြည်သို့ ခရီးဆက်ရန် ချွန်ဘူရီရိပ်သာမှ ကားဖြင့်ထွက်ခဲ့ရာ ဗန်ကောက်လေဆိပ် သို့ ၉ နာရီခွဲလောက်မှာ ရောက်ပါသည်။ မြန်မာ ရဟန်းတော်များနှင့် ဒကာ ဒကာမများ လိုက်ပို့ကြပါသည်။ စီးရမည့် လေယာဉ်မှာ ထိုင်းအင်တာနေရှင်နယ် လေကြောင်းကုမ္ပဏီ လေယာဉ်ဖြစ်၍ လေယာဉ်ခရီးစဉ်အမှတ် တီဂျီ ၆၀၀ ဖြစ်ပါသည်။ ၁၁ နာရီခွဲမှာ လေယာဉ်ပေါ် တက်ရပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃

ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း လေယာဉ်မယ်က လိမ္မော်ရည်တခွက် လာကပ်ပါသည်။ လေယာဉ်စက် ချွတ်ယွင်းနေ၍ ရုတ်တရက် မထွက်ဖြစ်သေးပါ။ ၁၁ နာရီခွဲမှာ လေယာဉ်အမှုထမ်းများ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဖြစ်၍ ဆွမ်းချိန် မွန်းလွဲမသွားစေရန် အထူး အစီအစဉ်အနေဖြင့် တပည့်တော်များအဖွဲ့ သံဃာငါးပါးနှင့် ဒကာ ဦးမြသိန်းကို နေဆွမ်းလာကပ်ပါသည်။ တခြား ခရီးသည်တွေအတွက် နေစာ မပေးသေးပါ။ ဘန်းမုန့်၊ ကိတ်မုန့်၊ ဘိစကွတ်၊ ခရမ်းချဉ်သီး နှစ်စိပ်၊ သီးမွှေးငှက်ပျောသီး နှစ်လုံး၊ လိမ္မော်သီး လေးလုံး၊ လိမ္မော်ရည် တခွက်ကို နေဆွမ်းအဖြစ် ဘုဉ်းပေးကြရပါသည်။

ဆွမ်းစားပြီးချိန်မှာလဲ လေယာဉ်စက်ပြင်လို့ မပြီးသေးပါ။ ဒါကြောင့် ၁၂ နာရီလောက်မှာ လေယာဉ်ပေါ်က ပြန်ဆင်းပြီး လေဆိပ် အဆောက်အအုံထဲမှာ နားနေရပါသည်။ လေဆိပ် အဆောက်အုံက ပြည်ပသွား လေယာဉ်များဆိုက်ရာ၊ ထွက်ရာဖြစ်လို့ ကြီးကျယ် ခမ်းနားပါသည်။ သပ်ရပ် သန့်ရှင်းပါသည်။ ခေတ်မီပါသည်။ အဆောက်အအုံထဲမှာ ယိုးဒယားထွက် ပစ္စည်းများ ရောင်းချတဲ့ ဆိုင်များလဲ သားသားနားနား ရှိပါသည်။

လေဆိပ်အဆောက်အအုံမှ သက်ဆိုင်ရာ လေယာဉ်သို့ သွားသည့်အခါ ထွက်ရမည့်အပေါက် (Gate)များကိုလဲ နံပါတ်များ ရေးထားပါသည်။ ဥပမာ တိုကျိုသွားမည့် လေယာဉ်စီးရန် ထွက်ပေါက်အမှတ် ၁ မှထွက်ပါ။ စင်္ကာပူသွားမည့် လေယာဉ်စီးရန်

ထွက်ပေါက်အမှတ် ၂ မှထွက်ပါ စသည်ဖြင့် သတ်မှတ်ပေးထားပါသည်။ အသံချဲ့စက်နဲ့လဲ ကြေညာပေးပါသည်။

သွားရမည့် ခရီးကို သွားချိန်မှာ မသွားရသေးဘဲ စောင့်ဆိုင်းနေရတဲ့ အလုပ်ဟာ အလွန် ငြီးငွေ့ဖွယ် ကောင်းလှပါသည်။ မွန်းလွဲ ၁ နာရီလောက်မှာ လေယာဉ်မယ်များ လိမ္မော်ရည် လာကပ်ကြပြန်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဖြစ်တော့ အချိန်သိ၊ အလိုက်သိကြပါသည်။ ယဉ်ကျေးကြ ရိုသေကိုင်းရှိုင်း ကြပါသည်။ ၂ နာရီတွင် စက်ပြင်ပြီးသွားလို့ လေယာဉ်ပေါ် ပြန်တက်ကြရပါသည်။

လေဆိပ်အဆောက်အအုံမှ လေယာဉ်ပေါ်ဆင်းဖို့ တက်ဖို့ အတွက် လိုအပ်သလို ရွှေ့လို့ပြောင်းလို့ရ၊ နှိမ့်လို့ မြင့်လို့ရတဲ့ မိုးလုံ လေလုံ စောင်းတန်းကြီးများ စီစဉ်ထားပါသည်။ လေယာဉ်က ခရီးသည် ၂၂၀ ခန့် ဆုံသည်ဟု သိရပါသည်။ ၂ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် လေယာဉ် စတင် ထွက်ခွာပါသည်။ ခရီးသည် အပြည့် ပါပါသည်။

ညနေ ၄:၃၀ နာရီ (ဗန်ကောက်အချိန်)မှာ ဟောင်ကောင်သို့ ရောက်ပါသည်။ ဟောင်ကောင်က ဗန်ကောက်ထက် ၁-နာရီ စောတာမို့ ဟောင်ကောင်အချိန်နှင့် ၅:၃၀ နာရီ ရှိနေပါပြီ။ (ရန်ကုန်ထက် ၁ နာရီခွဲ စောတာမို့ ရန်ကုန်အချိန်နှင့်ဆိုလျှင် ၄

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၅

နာရီပဲ ရှိပါသေးသည်။) ဟောင်ကောင်ဆင်းမည့် ခရီးသည်များကိုသာ ဆင်းခွင့်ပြုပြီး ကျန်ခရီးသည်များကို ဆင်းခွင့်မပြုပါ။ ခဏကြာလျှင် သန့်ရှင်းရေး အမျိုးသမီးတွေ တက်လာကြပါသည်။ သန့်ရှင်းရေး လုပ်ပြီး ပြန်ဆင်းသွားကြပါသည်။ ဟောင်ကောင်မှ ခရီးသည်တွေ တက်လာတဲ့အခါ အဝတ်အထည်ကအစ လူသုံးပစ္စည်းတွေ ဝယ်ယူလာကြတာ တွေ့ရပါသည်။ ဟောင်ကောင်က ဂျပန်ပြည်ထက် အစစ ဈေးသက်သာသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဟောင်ကောင်မှ ဟောင်ကောင်အချိန် ၆:၂၀ နာရီတွင် ဖေါ်မိုဆာကျွန်း တိုင်ပေမြို့သို့ ဦးတည်ပျံသန်းခဲ့ရာ ၇:၃၀ နာရီတွင် တိုင်ပေသို့ ရောက်ပါသည်။ တိုင်ပေမှ ဂျပန်ပြည် တိုကျိုမြို့သို့ ခရီးဆက်လျှင် တိုကျိုမြို့ နာရီတလေဆိပ်ကို ည ၁၁ နာရီ မထိုးခင် လေဆိပ်မပိတ်မီ ရောက်နိုင်မည် မဟုတ်၍ (ထိုအချိန်က လေဆိပ်အသစ် ဆောက်ပြီးစ ဆန္ဒပြမှုများ ရှိနေသဖြင့် လေဆိပ်ကို ညလုံးပေါက် မဖွင့်ပါ) ဦးချန်ကေရှိတ်၏ ဖေါ်မိုဆာကျွန်း(ထိုင်ဝမ်) တိုင်ပေမြို့ရှိ မန်းဒရင်း (Mandarin) ဟော်တယ်မှာ လေကြောင်း ကုမ္ပဏီ၏ စရိတ်ဖြင့် မမျှော်လင့်ဘဲ တည တည်းခိုခဲ့ရပါသည်။ ဖိုးသူတော် မျက်စိလည်လေ ဆန်ရလေ ဖြစ်သွားပါသည်။ ၁၀ထပ်ရှိတဲ့ ဟော်တယ်၏ တတိယထပ်တွင် အခန်း ရကြပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အဖွဲ့သည် နိသဇ်ရတင် ကျင့်သုံးခွင့်နှင့် ကြုံရပါသည်။ စောင်ခြုံပြီး နံရံမှီကာ ညအချိန်ကို

ကုန်လွန်စေခဲ့ရာ နံနက်ရောက်တော့ လည်ပင်းအနည်းငယ် နာနေတာ တွေ့ရပါသည်။

နံနက် ၃:၃၀ နာရီတွင် ခုတင်နားက တယ်လီဖုန်းသံကြောင့် နိုးလာပါသည်။ အခန်းတိုင်းမှာရော အခန်းနဲ့တွဲလျက် ရေချိုးခန်း ကုဒီခန်းတိုင်းမှာပါ တယ်လီဖုန်း တပ်ဆင်ပေးထားပါသည်။ ဟော်တယ်တာဝန်ခံက နံနက်စောစော ခရီးထွက်ရမည့် ခရီးသည် များကို တယ်လီဖုန်းဖြင့် နှိုးပေးပါသည်။

မျက်နှာသစ်၊ ကိုယ်လက်သုတ်သင်ပြီး ကားကြီးများဖြင့် လေဆိပ်သို့ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုင်ပေအချိန် နံနက် ၆ နာရီတွင် လေယာဉ်ထွက်ပါသည်။ မကြာမီပင် လေယာဉ်မယ်များ အရုဏ်စာ လာကပ်ကြပါသည်။ ဂျုံ၊ မြေ၊ ပါလေကာမျှနှင့် နို့ကြက်ဥ ရောကြော်ထားသော အွန်မ်လက် (Omelet) တပွဲ၊ ပေါင်မုန့်၊ ထောပတ်၊ ဝက်အူချောင်း၊ မုန့်ကြော်တစ်မျိုး၊ သီးစုံ၊ လက်ဘက်ရည်၊ လိမ္မော်ရည် စသည်တို့ဖြင့် အရုဏ်စာ ကပ်ပါသည်။ အရုဏ်စာမှာ နေဆွမ်းတမျှ ဖြစ်နေပါသည်။

ဂုပန်ပြည် တိုကျိုလေဆိပ်ကို တိုကျိုအချိန် ၉:၃၀ နာရီမှာ ရောက်ပါသည်။ (ဟောင်ကောင်အချိန် ၈:၃၀ နာရီ၊ ဗန်ကောက်အချိန် ၇:၃၀ နာရီ၊ ရန်ကုန်အချိန် ၇ နာရီခန့် ဖြစ်ပါသည်။) လေဆိပ်တွင် သံရုံးမှ ဦးတင်မောင်နှင့် ဘောင်းဘီရှည် ကုတ်အင်္ကျီ၊ လည်စီး၊

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၇

ဘွတ်ရွတ်တွေနှင့် အနောက်တိုင်းဝတ်စုံကို အချိုးကျကျ ရှိုးကျကျ ဝတ်ထားတဲ့ ဂျပန်ဒကာနှစ်ယောက် ပြုံးပြုံး ပြုံးပြုံးနှင့် လာကြိုနေတာကို တွေ့ရပါသည်။ သတင်းထောက် နှစ်ယောက်လဲ တွေ့ရပါသည်။

လေဆိပ်အတွင်း တနေရာမှာ အေးအေးဆေးဆေး ရပ်မိကြ တော့မှ ဦးတင်မောင်က “တပည့်တော်က သံရုံးက မောင်တင်မောင်ပါ၊ ဒါက မစ္စတာ အီရီဂါမိ ပါ၊ သူကတော့ ဆရာတော်ဘုရားများကို ပင့်တဲ့ ဂျပန်ဘုန်းကြီး ဆူဂီဇာကီ ပါ”လို့ မိတ်ဆက်ပေးမှပင် အနောက်တိုင်းဝတ်စုံ ရှိုးအပြည့်နဲ့ လူဟာ ဒကာမဟုတ်၊ ဂျပန်ဘုန်းကြီးပါလားလို့ ပြုံးမိပါသည်။

လေဆိပ်မှာ ပြုဖွယ်ကိစ္စများ ပြီးတဲ့အခါ လေဆိပ် ဟော်တယ်မှာပဲ ဦးတင်မောင်တို့ စီစဉ်တဲ့ နေ့ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေး ကြရပါသည်။ တပါးလျှင် ဂျပန်ယန်းဒဂီး ၂၀၀၀ ကျော် (မြန်မာငွေ ၇၀ ကျပ်ကျော်) ကျကြောင်း နောက်မှ သိရပါသည်။ အသီးအရွက်ဟင်း များ၍ အရသာတွေ့ပါသည်။

ဆွမ်းမစားမီ ဆွမ်းပြင်နေစဉ်မှာ အရှည် ခြောက်လက်မခန့်၊ လုံးပတ် ဓာတ်ခဲလုံးသာသာရှိတဲ့ လှလှပပ စက္ကူလိပ်ကလေး တစ်ခုစီ ပန်းကန်ပြားတွင် ထည့်၍ လာချပါသည်။ ဘာ စားစရာပါလိမ့်လို့ စဉ်းစားရင်း ကြည့်နေမိပါသည်။ ဘယ်သူ့ကိုမှလဲ မမေးမိပါ။

ခဏကြာမှ ဦးတင်မောင်က ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရှေ့မှ စက္ကူလိပ်ကို တစ်စုံတစ်ခု ကောက်ယူပြီး ဒါလေးကို ဒီလို (လက်ဝါးနှစ်ဘက်နှင့် စက္ကူလိပ်ရဲ့ ထိပ်နှစ်ဘက်ကို ဖောင်းကနဲ မည်အောင် ညှပ်ရိုက်လိုက်ကာ) ဖွင့်ရပါသည်ဟု လျှောက်ပြီး ဖွင့်ပြလိုက်တော့မှ အထဲက အမွှေးနံ့ကလေး မသိမသာ သင်းနေပြီး ရေနွေးငွေ့ကလေး ထွက်နေတဲ့ မျက်နှာသုတ်ပဝါ သေးသေးကလေးကို တွေ့ရပါတော့သည်။

အော် မျက်နှာသုတ်ပဝါကို၊ ကောက်များ ဝါးလိုက်ယင် ထွေးရခက် မျိုရခက် အတော်ရှက်ရမည့် ကိစ္စပါကလား။ ဂျပန်တို့ရဲ့ နှစ်သက်စရာကောင်းတဲ့ သန့်ရှင်းရေး စီစဉ်ချက်ပင်။

တပည့်တော်ရှေ့မှာ ချထားတဲ့ ပန်းကန်ထဲက စက္ကူလိပ်ကို ပထမဆုံး အတွေ့အကြုံအနေနဲ့ ဖောက်ကနဲမည်သွားအောင် ထိပ်နှစ်ဘက်က ညှပ်ရိုက်လိုက်ကာ အထဲက မျက်နှာသုတ်ပဝါ နွေးနွေးကလေး ထုတ်ပြီး ဖြေးဖြေးညင်သာ မျက်နှာကို ပွတ်လိုက် ပါသည်။ ပြီးမှ ဂုတ်၊ လည်ပင်း၊ လက်မောင်း၊ လက်ဖဝါး၊ လက်ချောင်း စသည်များကို ပွတ်သတ် သန့်စင်လိုက်ပါသည်။ တခါတည်း မျက်နှာသစ်ပြီး လက်ဆေးပြီးကြောပြီး ဖြစ်သွားလို့ သန့်ရှင်းလန်းဆန်း ကြည်လင်သွားကာ အပန်းပြေသွားပါသည်။ အတုယူစရာကောင်းတဲ့ အစီအစဉ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၉

နာရီတလေဆိပ်မှာ ဆွမ်းစားပြီးလျှင် လေဆိပ်အနီးရှိ ဘူတာမှ တိုကျိုမြို့တွင်း အုအေးနီး ဘူတာကြီးကို ဘူးလက်ထရိန်း (Bullet Train) ခေါ်အမြန်ရထားဖြင့် ကီလိုမီတာ ၇၀ ခန့် သွားရပါသည်။ အုအေးနီး ဘူတာကြီးမှ ပြည်တွင်းသွား လေဆိပ်ဖြစ်တဲ့ ဟနေဒါလေဆိပ်ကို တက္ကစီနဲ့သွားရာ မိနစ် ၄၀ ခန့် အကြာတွင် ဟနေဒါလေဆိပ်သို့ ရောက်ပါသည်။ တက္ကစီခ တစီးကို ယန်းဒဂီး ၃၆၀၀ (မြန်မာငွေ ၁၂၀ ကျပ်ခန့်) ပေးရပါသည်။ ညနေ ၃:၃၅ နာရီတွင် ဖူကူအိုကာမြို့သို့ လေယာဉ် စတင်ထွက်ခွာပါသည်။ ဖူကူအိုကာမှတဆင့် မိုဂျီသို့ ကားနှင့် သွားရပါသည်။ ကောင်းကင်မှာ တိမ်တွေ့မြူတွေ့ ဆိုင်းနေ၍ အောက်ဘက်ကို ဘာမှ မမြင်ရပါဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့ တရားတွေ့ ရမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

မေတ္တာဖြင့်

ဇနက

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

မိဂျီမြို့

ဂျပန်ပြည်

၄၊ ၄၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရိုသေလေးစားစွာ လျှောက်ထားပါသည်။ တပည့်တော်တို့ ဂျပန် အဲယားလိုင်း လေယာဉ်နှင့် တိုကျိုမြို့ ဟနဲဒါလေဆိပ်မှ ဖူကူအိုကာမြို့သို့ လာခဲ့ရာ ဖူကူအိုကာလေဆိပ်သို့ ၅:၁၅ နာရီတွင် ရောက်ပါသည်။ လေယာဉ်ခရီး မိုင် ၆၀၀ ခန့် ရှိသည်ဟု သိရပါသည်။

လေယာဉ်ပေါ်မှ လေယာဉ်အမှုထမ်းများ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ ရှိလှပါသည်။ နာရီတလေဆိပ် ဟော်တယ်တွင် သုံးခဲရသော မျက်နှာသုတ်ပဝါ နွေးနွေးကလေးမျိုးကို ခရီးသည်များအား မကြာမကြာ လာရောက် ဝေငှလို့ အသုံးပြုကြရပါသည်။ အလွန်ကောင်းတဲ့ အစီအစဉ် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းမျက်နှာသုတ်ပဝါလေးနှင့် မျက်နှာကို သုတ်လိုက်ရလျှင် ကြည်လင်လန်းဆန်းသွားပါသည်။

ဖူကူအိုကာ လေဆိပ်တွင် မိဂျီမြို့ ကမ္ဘာအေးစေတီကျောင်းမှ ဆရာတော် ဦးဓမ္မာစာရနှင့် ဂျပန် ဒကာ ဒကာမများ လာရောက် ကြိုဆိုနေတာကို တွေ့ရပါသည်။ ဖူကူအိုကာမှ မိဂျီသို့ ကားနှစ်စီးဖြင့်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၁

ခရီးဆက်ကြပါသည်။ ဦးတင်မောင်နှင့် ဦးမြသိန်းတို့မှာမူ ကားမဆုံ၍ ရထားဖြင့် ခရီးဆက်ကြရသည်။ တလကို ကားပေါင်း ၂ သိန်းကျော် ထုတ်လုပ်နေသော ဂျပန်နိုင်ငံတွင် အဖွဲ့ဝင် ၇ ဦးမျှသာရှိတဲ့ မဟာစည် တဖွဲ့လုံးကို ကားဖြင့် မတင်နိုင်ဘဲ ၂ ဦးက ရထားဖြင့် သွားရသည်မှာ အကြောင်းကို စဉ်းစား၍ မရပါ။ စီစဉ်မှုလို၍လား၊ တကယ်ပဲ ဒီမိုဂျီဘက်မှာ ကားရှားနေ၍လား မပြောတတ်ပါ။

တနာရီခွဲခန့် မောင်းမိတဲ့အခါမှာ မိုဂျီမြို့ မြန်မာဆရာတော် များ၏ ကမ္ဘာအေးစေတီကျောင်းသို့ ရောက်ကြပါသည်။ အချိန်က မှောင်စပျိုးနေပါပြီ။ ပင်လယ်ကမ်းစပ်က တောင်ပေါ်မှာ ဘုရားနှင့် ကျောင်းကို တည်ထားတာမို့ လေက တဟူးဟူး တိုက်ပါသည်။ ဆောင်းမကုန်သေး၍ ချမ်းလဲ ချမ်းပါသည်။ ဆောင်းချမ်းနှင့် လေအေး ရောပေးလိုက်တဲ့အခါ ပြောရလောက်အောင် ချမ်းပါအေးပါသည်။ သို့သော်လဲ တပည့်တော်မှာတော့ ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် မချမ်းပါ။ အပူအအေးတိုင်း ပြဒါးတိုင်အမှတ် ဖာရင်ဟိုက်ဒီဂရီ ၆၀ လောက်တော့ ရှိပါလိမ့်မည်။ တပည့်တော်များအဖွဲ့မှ အချို့ဘုန်းကြီး များတော့ ပါးစပ်ကလဲ တရိုးရိုး၊ ကိုယ်ကလဲ တဆတ်ဆတ်တုန်၊ လျှပ်စစ်မီးဖိုလဲ လှုံကြရပါသည်။ အာဂန္တုတွေသာမဟုတ် အာဝါသိက ဆရာတော်များဖြစ်ကြတဲ့ ဆရာတော် ဦးဝေပုလ္လ၊ ဦးဓမ္မာစာရ၊ ဦးဓမ္မိန္ဒ တို့လဲ ချမ်းကြ တုန်ကြသည်။ သူတို့က ပိုကဲသည်ဟု ဆိုပဲ ဆိုရလေမည်လား မသိပါ။ တပည့်တော်တို့မှာ မလုံ့တလုံ့ သိုးမွေးကိုယ်ပတ် အတွင်းကခံပြီး လေယာဉ်မောင် သင်္ကန်းထူထူကို

ဝတ်ရုံ၊ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကြီးကို ခြံရံမျှ။ အာဝါသိက ဆရာတော်တို့မှာ ဆွယ်တာလက်ရှည်ကြီး လုံလုံခြုံခြုံ၊ ဧကသီထူထူဝတ်လိုရုံ၊ သက္ကလပ် သင်္ကန်း ရစ်ပတ်ခြုံ၊ ဒါပေတဲ့လဲ ချမ်းလို့ ခိုက်ခိုက်တုန်၊ ရှေ့မှာ မီးဖိုချလို့လှုံ၊ သူတို့ပဲ ပိုကဲလေသလား ဆင်ခြင်တဲ့။

သူရောကိုယ်ပါ ချမ်းရှာကြသော်လဲ ဝမ်းသာကြပါသည်။ အလ္လာဟ သလ္လာဟ စကားဆိုကြသည်။ စကားဆိုရင်း ဦးဓမ္မာစာရက “သိပ်အေးတယ်၊ ရော့ ဝတ်ထားကြမှ ဖြစ်မယ်”လို့ ပြောပြောလှူလှူ ဆွယ်တာလက်ရှည် တထည်စီ လှူပါသည်။ ယူထားလိုက်ကြ ပါသည်။ သို့သော် ဘယ်သူမျှ မဝတ်ကြ။ (အိပ်ရာဝင်မှဝတ်ကြသည်) ဦးဓမ္မိန္ဒက ခြေညှပ်ခွပါတဲ့ ခြေအိတ်တစ်စုံစီ လှူပြန်သည်။ ယူပြန်သည်။ သို့သော် ချက်ချင်းပင် ဝတ်လိုက် စွပ်လိုက်ကြသည်။ အေးသောခြေများ နွေးလာကြပေပြီ။ ကောင်းလေစွ၊ ကျေးဇူးကြီးလှ ပါဘိ။

ဂျပန်ဒကာကြီး ဒကာမကြီးတွေကလဲ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကို ဖူးမြော် ကြည်ညိုရလို့ ဝမ်းသာကြသည်။ ဖျော်ရည်ကပ်ကြ အားဆေးကပ်ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင် သံဃာငယ်တွေအတွက် ဒကာမကြီး တွေက အိပ်ရာပြင်ကြပါသည်။ သူတို့ အိပ်ရာပြင်တာ ကြည့်လို့ ကောင်းပါသည်။ ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ မွေ့ရာနှင့် အိပ်ရာခင်းကိုခင်း၊ ခေါင်းရင်းက ခေါင်းအုံးချ၊ ချထားတဲ့ ခေါင်းအုံးပေါ်ကို ဒူးထောက်၊ မလုံလောက်သေးယင် ခင်းပြီးသားအိပ်ရာပေါ် ခြေထောက်နှစ်ဘက်နှင့်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၃

ကျကျနနနင်း၊ ပြီးမှ ခြံစရာ ဝှမ်းကပ်ကို ခြေရင်းဘက်မှာ လှမ်းချ၊
ကျကျနနပြင်။

အမြင်ဆန်းနေသူ အဖွဲ့ဝင်တို့မှာတော့ တပါးနှင့်တပါး
လက်တို့ကာ ပြီးရတော့မလိုလို မဲ့ရတော့မလိုလို။ တကိုယ်တည်း
ကြိတ်၍ သတိပြုလိုက်မိတာကတော့ ဂျပန်မ မနင်းတဲ့ အိပ်ရာခင်းနဲ့
ခေါင်းအုံးတစ်စုံ၊ ကံကောင်းကြုံလျှင် ကိုယ့်အတွက်၊ အကွက်ကောင်း
အောင်ဆင် အချက်ကောင်းအောင် ပြင်မှ ဒီကနေ့ည အိပ်မက်
အမြင်လှတော့မည်။ သူတို့ ပြင်ပြီးကြတော့မှ ကသိကရီထ
အဲဒီအိပ်ရာနားမှာ သင်္ကန်းကြီးကိုချ၊ ဆွယ်တာက ခေါင်းအုံးပေါ်မှာနေ၊
ပိုင်ပေပြီ ကိုယ့်အိပ်ရာ၊ ဘယ်သူလာလို့ အိပ်ဦးမလဲ၊ တပါးတည်း
ပြုံးမိပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးအတွက် အိပ်ရာကတော့ ခုတင်အမြင့်
မွေ့ရာနှင့်။ အခန့်သင့်ပလေ၊ ဘယ်နေနတ်သူမှ အနားမကပ်ရ၊
ဘုန်းကြီး ဦးဝေပုလ္လတို့ ကိုယ်တိုင် လျှပ်စစ်စောင်တွင် သင့်တင့်အောင်
လျှပ်စစ်အပူလွှတ်ကာ အသင့်ပြင်ထားကြပါသည်။

အိပ်ရာမဝင်မီ ရေနွေးနှင့် ရေမိုးချိုးပြီး အိပ်ရာ ဝင်လိုက်ကြ
ပါသည်။ တပည့်တော်အဖို့တော့ မင်္ဂလာည၊ ခေါင်းချလိုက်သည်နှင့်
အိပ်ပျော်ကာ ဘာထမင်းလုံးတစ္ဆေမှ မခြောက်တော့၊ အဟောသုခံ=
ချမ်းသာလှပါတကား။ တခြား အဖွဲ့ဝင် သံဃာများတော့

ထမင်းလုံးတစ္ဆေ အခြောက်ခံခဲ့ရကောင်း ခံခဲ့ရလေမည်လား မသိ၊
မေးလို့တော့ မကြည့်မိပါ။

နံနက် အရုဏ်စာအဖြစ် ကော်ဖီ၊ ဆန်ပြုတ်၊ ခေါက်ဆွဲပြုတ်၊
သစ်သီးသစ်ရွက် သစ်ဥသစ်ဖုပြုတ်များ ကပ်ကြပါသည်။ ပေါင်မုန့်
ထောပတ်သုတ် နူးညံ့လှ ကောင်းလှပါသည်။ အုတ်သျှစ်သီး
သာသာရှိတဲ့ သခွါးသီးလုံးပု(သခွါးငဆစ်)ကို ထက်ခြမ်းခြမ်းကာ
ဇွန်းတပ်၍ ကပ်ကြပါသည်။ ဂျပန်ပြည်တွင် အကောင်းဆုံး
အဖိုးအတန်ဆုံး သစ်သီးဟု ဆိုပါသည်။ မြန်မာပြည်က ဒူးရင်းသီးကို
အမြတ်တနိုး ထားသလို အမြတ်တနိုး ထားကြသည်ဟု ဆိုပါသည်။
တလုံးကို ဂျပန်ယန်းဒင်္ဂါး ၄၀၀၀ (မြန်မာငွေနှင့် ၁၄၀ ကျပ်ခန့်)
ပေးရသည်ဟု သိရပါသည်။ ကျောက်သခွား (Rock Melon)လို့
သူတို့ ခေါ်ကြပါသည်။ မြန်မာပြည်မှ သခွါးသီးအနံ့ အရသာနှင့်
အတူတူပင်၊ အရည် ပိုရွှမ်း၍ ပိုချိုတာပဲ ရှိပါသည်။ ချိုတာကတော့
သကြားနီးပါး ချိုပါသည်။ သကြားခပ်ထားလေသလား မေးရ
ပါသည်။ သို့သော်လဲ တလုံးကို ကျပ်ငွေ ၁၄၀ ခန့် ပေးရတော့
နှစ်ကျပ်သုံးကျပ်ဖြင့် သခွါးသီး အဝစားနိုင်သော မြန်မာနိုင်ငံသားများ
ဂုဏ်ယူစရာ ဖြစ်ပါသည်။

မိုဂျီမှာ ဂျပန်ပြည်ရဲ့ တောက်ဘက်အစွန်ဆုံး ကျွန်းဖြစ်တဲ့
ကျူရှူကျွန်း မြောက်စွန်းမှာ တည်ထားသောမြို့ ဖြစ်ပါသည်။
သင်္ဘောဆိပ်မြို့ ဖြစ်ပါသည်။ ကြယ်ငါးပွင့် သင်္ဘောများ ဆိုက်ကပ်ရာ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၅

ပြင်ဆင်ရာဆိပ်လဲ ဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိယ အနုမြူဗုံး အချခံရတဲ့ နာဂါဆင်္ကီမြို့လဲ ဒီကျွန်းပေါ်မှာပဲ ရှိပါသည်။

ကမ္ဘာအေးစေတီနှင့် ကျောင်းကတော့ မြို့အပြင် တောင်ပေါ်မှာ ရှိပါသည်။ ဘုရားရင်ပြင်ပေါ်ကနေ ကြည့်လျှင် မြို့နှင့် ပင်လယ်ပြင်ကို အပေါ်စီးက ကျယ်ပြန့်စွာ တွေ့ရ၍ ရှုခင်းသာဟု ဆိုရပါမည်။ ကျူရှုကျွန်းနှင့် မြောက်ဖက် ဟွန်ရှုကျွန်းအကြား ရေစီးသန်လှသည်ဆိုသော ရေလက်ကြားကို လည်းကောင်း၊ ရေလက်ကြားကို ဖြတ်၍ ဆောက်ထားသော ကျွန်းကူးတံတားကို လည်းကောင်း၊ ဟွန်ရှုကျွန်းပေါ်မှ စည်ကားသော မြို့ကိုလည်းကောင်း အထင်းသား မြင်ကြရပါသည်။ ပထမ အနုမြူဗုံး အချခံရတဲ့ ဟီရိုရီးမားမြို့လဲ ဒီဟွန်ရှုကျွန်းပေါ်မှာပဲ ရှိပါသည်။

မိုဂျီ ကမ္ဘာအေးကျောင်းမှ မြန်မာ ဆရာတော်များမှာ မိုဂျီတွင် သီတင်းသုံးတာ နှစ်ပေါင်း ၂၀ မျှ ရှိနေပါပြီ။ ဂျပန်စကားလဲ ဂျပန်တစ်ယောက်လို တတ်နေပါပြီ။ သို့သော် အသံထွက်ကတော့ ဂျပန်သံ ဂျပန်လေယူလေသိမ်း မဖြစ်သေးပါ။ ကျောင်းရော ဘုရားပါ တိုးတက်လျက်ရှိပါသည်။ ဘုရား တိုးတက်သည့်အထဲမှာ ကျဆုံးသော စစ်သားများ၏ အထိမ်းအမှတ် ပျဉ်ပြားများ ဘုရားလိုဏ်ဂူအတွင်းမှာ ရောက်နေခြင်းဟာ မကြာမီကမှ ရရှိလာသော တိုးတက်မှုဟု ဆိုပါသည်။

ဂျပန်ဘုန်းကြီးကျောင်းများမှာ သေဆုံးသူများ၏ အထိမ်းအမှတ် ပျဉ်ချပ်များဖြစ်စေ၊ သင်းချိုင်းဂူများဖြစ်စေ၊ ကျောင်းဝင်း အတွင်း၌ ရှိလျှင် သေဆုံးသူ၏ ဆွေမျိုးများက တနှစ်တခါ (တတ်နိုင်လျှင် တလတခါ) သေသူကို ရည်စူး၍ ကောင်းမှု ကုသိုလ် ပြုကြသည့်အခါ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးများမှာ ဝတ္ထုကြေးငွေ ပစ္စည်းလာဘ်လာဘ အပူဇော်ခံကြရသည်ဟု သိရပါသည်။

တချို့ ကျောင်းများမှာတော့ မိမိတို့ ကျောင်းတွင်းရှိ အထိမ်းအမှတ်ကို အကြောင်းပြုပြီး ကုသိုလ်လုပ်လျှင် ယန်းဒင်္ဂါး မည်၍မည်မျှ ပူဇော်ရမည်လို့ သတ်မှတ်ထားတာပင် ရှိသည်ဟု သိရပါသည်။ နွမ်းပါးသူများ မတတ်နိုင်၍ သတ်မှတ်ငွေထက် လျော့နည်းပြီး ပူဇော်လျှင် ဆင်းရဲသူပင် ဖြစ်စေကာမူ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးများက လက်မခံလိုကြ၊ မကြည်သာကြဟု သိရပါသည်။ သဒ္ဓါနဖားမွှေသူများကို မျက်လှည့်ပြ၍ မတော် လောဘဖြင့် ဆင်ဖြူတော်မှီကာ ကြံစုတ်နေကြခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းဝင်းအတွင်းမှာ သင်းချိုင်းဂူများရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ အထိမ်းအမှတ် ပျဉ်ပြားများရှိလျှင်ဖြစ်စေ ဂျပန် ကျောင်းထိုင် ဘုန်းကြီး သူဌေးဖြစ်တော့သည်ဟု သိရပါသည်။ ဂျပန်ပြည်လဲ w |w fūn fūv x (Ancestor-worship) ဘိုးဘွား စဉ်ဆက်ကို ကိုးကွယ် ပူဇော်တဲ့ ထုံးတမ်းစဉ်လာ ရှိတာမို့ အဲဒီ အစဉ်အလာက နေပြီး တဖြေးဖြေး ပြန့်ပွားလာခြင်း ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၇

ယခု မိဂျီ ကမ္ဘာအေးကျောင်းမှာတော့ အထိမ်းအမှတ် ပျဉ်ပြားများသာ ဘုရားလိုက်ခေါင်းအတွင်း အထားခံရသော်လဲ ကုသိုလ်ပြုတော့ တခြား ဂျပန်ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ သွားပြတာမို့ ကမ္ဘာအေးကျောင်းမှာ ဘာအပူဇော်မှ မခံရပါ။ ဘုရားအတွင်း ထိုးထိုးထောင်ထောင်နှင့် ရှုပ်တာပဲရှိပါသည်။ ဒါကြောင့် မကြာမီက ရရှိလာသော “တိုးတက်မှု”ဟု ဆိုပါသည်။

သို့သော်လဲ သူ့ကျောင်းနေ သူ့စာအံ၊ ရောမမြို့ရောက်လျှင် ရောမမြို့သားလို ကျင့်ရမည်ဆိုတဲ့ လောကတံထွာအတိုင်း ဒီလိုပဲ နေရသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ရောမမြို့သားလို ကျင့်ရမည်ဆိုသော်လဲ ရောမမြို့သားစစ်စစ် မဟုတ်ဘဲ ကပြားတွေလို ဖြစ်နေတော့ ရောမအကျင့်ကို အကုန်မကျင့်လိုခြင်း၊ မှားယွင်းတဲ့ ဘာသာရေး ထုံးတမ်းစဉ်လာကို အားမပေးလိုခြင်းကြောင့် မဆန့်ကျင်ရုံ ရေငုံနှုတ်ပိတ် လုပ်နေကြပုံ ရပါသည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

မေတ္တာဖြင့်

ဇနက

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ယိုကိုစုကမြို့

ဂျပန်ပြည်

၁၃၄၀ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း ၉ ရက်

၅၊ ၄၊ ၇၉

ဒကာကြီး ဒကာမကြီး မိသားစုသို့

မေတ္တာဖြင့် သိစေပါသည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး အမှူးပြုသော ဦးပဉ္စင်းတို့ အဖွဲ့သည် ရန်ကုန်၊ မင်္ဂလာဒုံလေဆိပ်မှ ဧပြီ ၁ ရက်နေ့ ညနေ ၃ နာရီခွဲ လေယာဉ်ဖြင့် ထွက်ခဲ့ရာ ယိုးဒယားပြည် ဗန်ကောက်မြို့တော်သို့ မြန်မာစံတော်ချိန် ၄ နာရီခွဲ (ဗန်ကောက်စံတော်ချိန် ၅ နာရီ)မှာ ရောက်ပါသည်။ ဗန်ကောက်ဟာ ရန်ကုန်ထက်ပိုပြီး ပူအိုက်ပါသည်။ ဗန်ကောက်နှင့် မိုင် ၂၀ ခန့်ဝေးတဲ့ ချွန်ဘူရီမြို့၊ ဝိဝိတ်အရှုရမ် ရိပ်သာသို့ သွား၍ တည တည်းခိုကြပါသည်။ ရိပ်သာမှာ တိတ်ဆိတ် အေးချမ်းလှပါသည်။ ဗန်ကောက်မှာ ကားတွေပေါ်၍ လမ်းတွေ ကျပ်ပါသည်။ ကားဟောင်း အတွေ့ရနည်းပါသည်။ တမြို့လုံး ကားပေါင်း ၂ သိန်းခန့် ရှိသည်ဟု သိရပါသည်။

ဧပြီ ၅ ရက် နံနက် ၇ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် ထိုင်းအင်တာ နေရှင်နယ် လေယာဉ်ဖြင့် ဂျပန်ပြည်သို့ ဦးတည်လျက် အရှေ့

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၉

အရပ်သို့ပင် ခရီးဆက်ခဲ့ပါသည်။ ဟောင်ကောင်သို့ ဗန်ကောက်အချိန် ၄ နာရီခွဲ (ဟောင်ကောင်အချိန် ၅ နာရီခွဲ)တွင် ရောက်ပါသည်။ ဟောင်ကောင်မှ ဗန်ကောက်အချိန် ၅ နာရီ မိနစ် ၂၀ တွင် (ဟောင်ကောင်အချိန် ၆:၂၀ နာရီ) ထွက်ခဲ့၍ ဖေါမိုဆာ (ထိုင်ဝမ်)ကျွန်း တိုင်ပေမြို့သို့ ဗန်ကောက်အချိန် ၆ နာရီခွဲ (ဟောင်ကောင်အချိန် ၇ နာရီခွဲ)တွင် ရောက်ပါသည်။

ဂျပန်ပြည်သို့ ဆက်ထွက်လျှင် တိုကျိုမြို့သို့ နာရီတလေဆိပ် ပိတ်ချိန် ည ၁၁ နာရီ မထိုးမီ ရောက်နိုင်မည် မဟုတ်၍ တိုင်ပေမှာပဲ မန်းဒရင်းဟော်တယ်တွင် လေကြောင်းကုမ္ပဏီ၏ စရိတ်ဖြင့် တညအိပ် တည်းခိုရပါသည်။ (ထိုအချိန်က လေဆိပ်အသစ် ဆောက်ပြီးစ ဆန္ဒပြမှုများ ရှိနေသဖြင့် တိုကျိုလေဆိပ် ညလုံးပေါက် မဖွင့်ပါ)

နံနက်စော ၆ နာရီတွင် အရှေ့သို့ ခရီးဆက်ခဲ့ရာ ဂျပန်ပြည် တိုကျိုမြို့သို့ တိုကျိုအချိန် ၉ နာရီခွဲ (မြန်မာအချိန် ၇ နာရီ)တွင် ရောက်ပါသည်။ တိုကျိုမှ ညနေ ၃ နာရီခွဲတွင် ဂျပန်အဲယားလိုင်း လေယာဉ်ဖြင့် တောင်ဘက်ဆီသို့ ထွက်ခဲ့ရာ ဂျပန်ပြည်၏ တောင်ဘက် အစွန်ဆုံး ကျူးရှူးကျွန်းပေါ်ရှိ ဖူကူအိုကာမြို့သို့ ၅ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် ရောက်ပါသည်။ ဖူကူအိုကာမှ ကားဖြင့် ခရီးဆက်ခဲ့ရာ ကျူးရှူးကျွန်း မြောက်စပ်ရှိ မိုဂျီမြို့၊ ကမ္ဘာအေး စေတီကျောင်းသို့ ည ၇ နာရီခန့်တွင် ရောက်ပါသည်။

ကမ္ဘာအေးစေတီနှင့် ကျောင်းမှာ တောင်ပေါ်တွင်ရှိ၍ မြန်မာဆရာတော် သုံးပါး သီတင်းသုံးကာ သာသနာပြုနေကြပါသည်။ တောင်ပေါ်မှာလဲဖြစ် ဆောင်းရာသီလဲ မကုန်သေးတော့ အတော် ချမ်းပါ အေးပါသည်။ ခိုက်ခိုက်တုန်လောက်အောင်တော့ မဟုတ်ပါ။

နောက်တနေ့ (၄၊၄၊၇၉) နံနက်တွင် ဆရာတော်ဘုရား ကြီးက မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးများနှင့် ဂျပန် ဒကာ ဒကာမများအား သြဝါဒစကား မိန့်ကြားပါသည်။ အဖွဲ့ဝင်သံဃာများက ပရိတ် ရွတ်ကြပါသည်။ ကမ္ဘာအေးစေတီနှင့် ကမ္ဘာအေးသိမ်ကို တက်ရောက် ဖူးမြော် ကြည့်ရှုကြပါသည်။ သိမ်မှာ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် ၂၀ ခန့်က မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး အပါအဝင်ဖြစ်တဲ့ မြန်မာ ဆရာတော်များ ကြွရောက်ပြီး သမုတ်ခဲ့တဲ့ သိမ် ဖြစ်ပါသည်။

နံနက် ၁၁ နာရီတွင် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးကြ၍ ကားနှစ်စီးဖြင့် ကျူရှူကျွန်းမှ ဟွန်ရှူကျွန်းသို့ ကျွန်းကူးတံတားကြီးပေါ်မှ ဖြတ်ကာ ကူးခဲ့ကြပြီးလျှင် တဖန် ပင်လယ်ရေလက်ကြားအောက်မှ ဖောက်ထားသော ဥမင်လိုဏ်ခေါင်းလမ်းဖြင့် ကျူရှူကျွန်းဘက်သို့ ပြန်၍ ကူးခဲ့ကြကာ ကိုကုရဘူတာရုံသို့ ဦးတည် ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ကိုကုရဘူတာရုံမှ ရှင်ကန်စင်း-စကိုင်းလိုင်း အမြန်ရထား (Bullet Train)ဖြင့် ဖူကူအိုကာမြို့သို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြပါသည်။ ဖူကူအိုကာ လေဆိပ်သို့ အရောက် စောနေသဖြင့် သီးသန့်ခန်းတခန်း ငှား၍ နားနေကြရပါသည်။ ငှားသည်ဆိုသော်လဲ သက်ဆိုင်ရာ လေဆိပ်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၁

တာဝန်ခံများ သဒ္ဓါတရား ကောင်းကြသဖြင့် အခန်းငှားခ မပေးကြရပါ။

အခန်းတွင်းမှာ နားနေကြရင်း ရုပ်မြင်သံကြားစက်တွင် ကြေညာသော လေယာဉ်အဝင်အထွက် သတင်းကို ကြည့်ကာ လေယာဉ်ထွက်ချိန်ကို စောင့်ကြရပါသည်။ ဗန်ကောက်လေဆိပ်၊ တိုင်ပေလေဆိပ်တို့မှာလဲ အလားတူပင် လေဆိပ်ဧည့်ခန်းဆောင်၊ နားနေဆောင် စသည်တို့မှာ ရုပ်မြင်သံကြားစက်များထား၍ လေယာဉ်အမည်၊ လေယာဉ်အမှတ်၊ ခရီးစဉ်အမှတ်၊ ဆိုက်ရောက် မည့်မြို့၊ ဆိုက်ရောက်မည့်အချိန် စသည်တို့ကို အပြည့်အစုံ အမြဲ ကြေညာပေးနေရာ ခရီးသည်တို့အဖို့ အလွန် အဆင်ပြေပါသည်။

ညနေ ၃ နာရီခွဲတွင် ဖူကူအိုကာလေဆိပ်မှ ဒီစီတင်း (DC 10) လေယာဉ်ဖြင့် တိုကျိုမြို့သို့ ထွက်ခွာခဲ့ပါသည်။ ဂျပန်လေယာဉ်မယ်ကလေးများမှာ ထိုင်းလေယာဉ်မယ်ကလေးများ ထက် ပိုပြီး သားသားနားနားရှိ၍ မျက်နှာချိုသလောက် ဧည့်ဝတ် အလွန်ကျေပွန်ကြပါသည်။ စီးပွားရေးလာဘ်မြင်လှသော ဂျပန် လေကြောင်း ကုမ္ပဏီများက ခရီးသည်တို့ ပိုက်ဆံအိတ်ထဲမှ ငွေများများ ထွက်ကျလာစေရန် အထူးသင်တန်း ပေးထားဟန် တူပါသည်။

လေယာဉ်ပေါ်တွင် ရုပ်ရှင်လဲပြပါသည်။ ဒီအတိုင်းကြည့်လျှင် အသံတိတ် ရုပ်ရှင် ဖြစ်နေပါသည်။ သူတို့ပေးထားတဲ့ နားကျပ်ကို

ထိုင်ခုံလက်တင်တွင် အသင့်ရှိနေသော ပလပ်ပေါက်မှာတပ်ကာ နားကျပ်တဖက်စွန်းကို နားပေါက်တွင် တပ်လိုက်လျှင် အသံထွက် ရပ်ရှင် ဖြစ်လာပါသည်။ အကြောင်းသိရုံမျှသာ တပ်ကြည့်ပြီးတော့ ဂျပန်စကားကို ဝတကုရို၊ အနတဝ၊ အရိကတိုး၊ ဆယိုးနရထက် ပိုပြီး မတတ်တော့တာနှင့် ရပ်ရှင်ရော နားကျပ်ပါ စိတ်မဝင်စားတော့လို့ လေယာဉ်ပြတင်းကနေ အောက်ဖက်ဆီက ရှုခင်းတွေကိုသာ ကြည့်နေမိပါသည်။

တိုကျိုလေဆိပ် ရောက်ခါနီးတွင် ထုံးစံအတိုင်း လေယာဉ်မယ် ၏ ဂျပန်ဘာသာစကားဖြင့် ကြေညာချက်ကို ကြားရပါသည်။ မကြာမီ ဟနေဒါလေဆိပ်သို့ လေယာဉ် ဆင်းသက်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပုံရပါသည်။ ကြေညာချက်၏ အဆုံးတွင် ဆယိုးနရဟူသော နှုတ်ဆက်စကားသံကလေးမှာ ချို့အေး ကြည်သာ သာယာငြိမ်ညောင်း လှပါသည်။ ပျံသန်းချိန် ၁:၁၀ နာရီ ကြာပြီးနောက် တိုကျိုမြို့ ဟနေဒါလေဆိပ်သို့ ဆိုက်ရောက်ပါသည်။

လေဆိပ်မှ တက္ကစီ နှစ်စီးဖြင့် ဦးတင်မောင်နှင့် ဘုန်းကြီး ဆူဂီဇာကီတို့ ကြိုကြိုတင်တင် အသင့်စီစဉ်ထားတဲ့ တိုကျိုမြို့လယ်မှ ပစိဖိတ်ဟော်တယ်သို့ လာခဲ့ကြပါသည်။ ရုံးဆင်းချိန် ကားကျပ်ချိန် ဖြစ်၍ ခရီးမတွင်ပါ။ ရှေ့မျှော်ကြည့်လိုက်လဲ ကားကြီးကားငယ် ပုံစံမျိုးစုံတွေ တစီတတန်းကြီး၊ နောက်ပြန်ကြည့်လဲ ထို့အတူ။ ၁၀ ပေလောက် သွားလိုက် ရပ်လိုက်၊ ၃ မိနစ်မှ ၁၅ မိနစ်လောက်အထိ

ရပ်ပြီးတော့ ၁၀ ပေ ၁၅ ပေလောက် လိုမ့်လိုက်၊ ပြီးတော့ရပ်လိုက်နှင့် မြန်မာပြည်မှာ ကထိန်ပွဲလှည့်တာထက်တောင် နှေးပါသေးသည်။ ကားအသွားအလာများလို့ မကျပ်ရအောင် မိုးပျံ့ကား လမ်းတွေ ၃ ဆင့် ၄ ဆင့်အထိ ဖောက်ထားသော်လဲ ကျပ်မြဲပါပဲ။ ကားပေါ်တဲ့ ကားတောဝါကြောင့် ခရီး နှောင့်နှေး လှပါသည်။

ဒါကြောင့် အထုပ်အပိုးမပါတဲ့ ခရီးသည်များနှင့် ရထား ဘူတာနီးတဲ့ ခရီးသည်များ ကိုယ်ပိုင်ကားပင်ရှိသော်လဲ ကားမစီးဘဲ ၂ မိနစ် တစင်းကျလောက် ထွက်နေတဲ့ ရထားတွေကို စီးကြပါသည်။ ဒါကြောင့် ရထားတွေမှာလဲ လူမချောင်ပါ။ ဒီလို လူကျပ်ချိန်များမှာ မဟာစည်အဖွဲ့ဝင်များလဲ မတ်တပ်ရပ်ပြီး ဂျပန်ရထား အတွေ့အကြုံကို ယူတဲ့အခါ ယူခဲ့ရပါသည်။

ည ၇ နာရီလောက်မှာ ပစိဖိတ်ဟော်တယ်ကို ရောက်ပါ သည်။ ၃၅ထပ်ရှိသော ဟော်တယ်တွင် ၁၂ထပ်၌ အခန်းရကြသည်။ အိပ်ရာ ခုတင်နှင့် ဧည့်ခန်းပါသော ယန်းဒဂျီ ၂၅၀၀၀ တန်အခန်း တခန်းကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးအတွက် ပြင်ထားပြီး ကျန်သံဃာများ အတွက် ယန်းဒဂျီ ၁၄၅၀၀စီတန်သော နှစ်ပါးနေ အခန်း ၂ခန်း ပြင်ဆင်ထားပါသည်။

သံရုံးမှ အတွင်းဝန် ဦးတိုးလုံ စသော သံရုံးသူသံရုံးသားများ လာရောက်၍ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဖူးမြော် ကန်တော့ကြ လျှာဒါန်းပူဇော်ကြပါသည်။ ဦးတိုးလုံမှာ ကျန်းမာရေးမကောင်းသော်လဲ

ကြံတောင့်ကြံခဲမို့ လာရောက်ဖူးမြော်ဖြစ်အောင် ဖူးမြော်ရှာပါသည်။

နံနက် အရုဏ်တွင် သံရုံးမှ အတွင်းဝန်ကတော်နှင့် မစမ္ဗယ်တို့ ဦးဆောင်သော မြန်မာ ဒကာ ဒကာမများ လာ၍ ဆွမ်းကပ်ကြ ပါသည်။ နံနက် ၈:၃၀ နာရီတွင် ယိုကိုစုကသို့ သွားရန် ဟော်တယ် အနီးရှိ ဘူတာသို့သွား၍ ရထားစောင့်ကြရပါသည်။ ဦးတင်မောင် လိုက်ပို့ပါသည်။ ရာသီက မကောင်းလှပါ။ လေတဟူးဟူးတိုက်၊ မိုးနှင်းတွေက တဖွဲဖွဲကျသဖြင့် ဘူတာအတွင်းမှာပင် ဖာရင်ဟိုက်ဒီဂရီ ၅၀ အထိရှိ၍ အတော်လေး အေးပါသည်။ ရထားများကား ၂မိနစ် တစင်းကျလောက် အဝင်အထွက် ရှိနေပါသည်။

ရုံးတက်ချိန်ဖြစ်၍ ရထားစီး ခရီးသည်လဲ များလှပါသည်။ လူတွေမှာ အေးအေးဆေးဆေး ဖြေးဖြေးမှန်မှန် သွားလာလှုပ်ရှားသူ ဟူ၍ မရှိသလောက်ပင်။ ရေးကြီးသုတ်ပြာ အလျင်စလို မြန်မြန် တလှည့် ပြေးပြေးတလှည့် သွားလာနေကြသည်။ မီးရထား ဂုံးတံတား လှေခါးဆင်းတာ တက်တာပင် အပြေးဆင်း အပြေးတက်ကြသည်။ ခြေလျင် အမြန်လျှောက်ပြိုင်ပွဲ ဝင်နေကြသလားဟုပင် ထင်ရမလောက် ဖြစ်သည်။ စက်မှု အရှိန်အဟုန် ပြင်းစွာ တိုးတက်နေခြင်းကို အမီလိုက်နေရသော ဂျပန်တို့ဘဝ၏ မငြိမ်းချမ်းပုံကို အထင်းသား တွေ့နေရသည်။

မိမိတို့ စီးရမည့် ရထား မရောက်လာသေး၍ စောင့်ကြရင်း ရထားဆိုက်တိုင်း ထွက်တိုင်း တယောက်ဆင်း တယောက်တက်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၅

မဟုတ်ဘဲ တပြိုင်ကြီး အပြေးဆင်း တပြိုင်ကြီး အပြေးတက်ကာ လှုပ်ရှားသွားလာနေသော လူပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်အုံ့ကြီးကို ကြည့်လျက် အော်... ဘဝဆိုတာ လှုပ်ရှားရုန်းကန်နေခြင်းကို ခေါ်တာပါကလားလို့ ဆင်ခြင်နေမိသည်။ မိနစ် ၃၀ ခန့် အကြာတွင် ယိုကိုစုကသွားမည့် ရထားဆိုက်လာ၍ တက်လိုက်ကြသည်။ သူတို့လို အပြေးမဟုတ် သော်လည်း ဖြေးဖြေးအေးအေး တက်လို့တော့မရ။ ခပ်သုတ်သုတ်ကလေး တက်ကြရသည်။

ရထား ဘနာရီနီးပါး စီးကြရမည်ဟု သိရသည်။ သည်ရထားကို ဂရီး(န်)ကား (Green Car)ဟု ခေါ်ကြသည်။ သန့်ရှင်းသပ်ရပ်သည်။ ကျယ်ပြန့်သည်။ ထိုင်ခုံတွေရော ရထား ကြမ်းပြင် တစ်ခုလုံးပါ ကတ္တီပါအစိမ်း အပြည့်ခင်းထားသည်။ ဓားလှီးရာ စုတ်ရာ ပြတ်ရာ ပေါက်ရာ ပဲ့ရာ ဘာမျှမရှိ၊ ပကတိ အသစ်လိုပင် ရှိသည်။ စည်းကမ်းရှိကြပါပေသည်။ ရထားတွဲထဲတွင် စက္ကူစ အမှိုက်သရိုက် စသည် မရှိ၊ တာဝန်သိကြပါပေသည်။

ဘနာရီနီးပါး စီးမိတော့ ယိုကိုစုကမြို့ကို ရောက်၍ ရထားမှ ဆင်းကြသည်။ ဂျပန်ဘုန်းကြီး ဆူဂီဇာကီနှင့် မစ္စတာအီရှိဂါမိ (မြန်မာနာမည် ဦးပျံ)တို့ အသင့် ကြိုနေသည်ကို တွေ့ကြရသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်လုံး ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက မြန်မာပြည်မှာ နေခဲ့ကြသည်။ ဒါကြောင့်ပဲ မြန်မာကို သံယောဇဉ် ရှိကြသည်။ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဂျပန်ပြည်သို့ ပင့်တာလဲ

ဒီသံယောဇဉ်ကြောင့်ပဲ ဖူးမြော်လို ကြည်ညိုလို၍ သံရုံးဦးတင်မောင်နှင့် ဆက်ကာ ဘုန်းကြီး ဆူဂီဇာကီက ဒါယကာခံပြီး ပင့်ခြင်းပင်။

မဟာစည်အဖွဲ့ ဂျပန်ပြည်အတွင်း နေသရွေ့ ကုန်ကျ စရိတ်ကို ဆူဂီဇာကီက လှူဒါန်းပါသည်။ အကုန်အကျတော့ မသက်သာပါ။ မဟာစည် အဖွဲ့အတွက် မိုဂျီသို့ အသွားအပြန် လေယာဉ်စရိတ်ပင် မြန်မာငွေနှင့် ၁၇၆၄၀ ကျပ်ခန့်၊ ဟော်တယ်တွင် ၂၄ နာရီ တည်းခိုခ ၁၈၉၀ ကျပ်ခန့်၊ နှစ်ရပ်ပေါင်း ၁၉၅၃၀ ကျပ်ခန့်၊ တခြား ရထားခ တက္ကစီခ စသည်တွေ အများအပြား ရှိပါသေးသည်။ အားလုံး ကျပ်နှစ်သောင်းကျော် ကုန်ကျလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းရပါသည်။ ဘုန်းကြီး သူဌေးပေလား မသိပါ။

ဘူတာမှ ကားများဖြင့် ဘုန်းကြီးဆူဂီဇာကီ၏ ကျောင်းသို့ လာခဲ့ကြပါသည်။ ကျောင်းမှာ တောင်စောင်းတွင် တည်ရှိ၍ စိမ်းစိုလှပသော သစ်ပင်များ ပေါက်နေသည့် တောင်ကို မှီရသဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်အေးချမ်းပါသည်။ သာယာချမ်းမြေ့ပါသည်။ ကျောင်းဝင်း ထဲတွင် အေးမြကြည်လင်သော စမ်းရေအလျဉ်က ကွေ့ကာပတ်ကာ တသွင်သွင် စီးဆင်းလျက် ရှိပါသည်။ အဖြူ အပြာ အနီ အဝါ အနက် အကျား ပန်းရောင်စတဲ့ ရောင်စုံများဖြင့် တောက်ပြောင်လှပ ကျက်သရေရှိလှတဲ့ ငါးကြီးများမှာ ကြည်လင်သော စမ်းချောင်း အတွင်းဝယ် ဘေးကင်း ရန်ကင်း ငြိမ်းချမ်းခြင်း အပြည့်ဖြင့် ပကတိအေးချမ်းစွာ သွားလာ ကူးခတ်နေ ကြသည်မှာ ကြည်နူးစရာ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၇

ကောင်းလှပါသည်။ အတူနေ လူသားတို့၏ မေတ္တာတရားကို ခံစားသိရှိသည့်အသွင် ယဉ်ပါးလိုက်သည်မှာလဲ လက်ထဲက အစာကိုပင် လာ၍ စားဝံ့သည်အထိ ဖြစ်ပါသည်။

ဘုန်းကြီး ဆူဂီဇာကီသည် နိချီရင်ဂိုဏ်းဝင် မဟာယာန ဘုန်းကြီးဖြစ်၍ သူ့ကျောင်းမှာ ပိုက်ဆံချမ်းသာသော ဂျပန်တို့ ထုံးစံအတိုင်း ထင်းရှူးသားများဖြင့် သားသားနားနား ဆောက်ထားသည့် အမိုး မနိမ့်မမြင့်နှင့် တထပ်ကျောင်း၊ အခန်းဖွဲ့ဟန်နှင့် အကာအရံ မှာလဲ ကဗျာဆန်ဆန်နှင့် ယဉ်စေ၊ ရေချိုးခန်းနှင့် အိမ်သာကအစ သပ်ယပ် သန့်ရှင်းမှုကလဲ လိုလေသေးမရှိ။ ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပန်းသွေးနှင့် ဖြူဖွေးသော ချယ်ရီတို့ကလဲ ပင်လုံးကျွတ်မျှ ပွင့်လျက်ရှိ ကြသည်။ နှင်းဆီနှင့် အမည်မသိသော ပန်းရောင်စုံတို့ကလဲ ချမ်းအေးသော ရာသီ၏ ကြည်လင်သော နေခြည်နုနုတွင် ရတနာကို သူ့အလိုကျ ကြွကြွရွရွဖြင့် ကျောင်းဝန်းကျင်ကို အလှဆင်နေကြသည်။

ရာသီကအေး၊ ပန်းကမွှေး၊ စမ်းချောင်းကလေးက အေးမြကြည်လင်၊ ပတ်ဝန်းကျင် တောရိပ် တောင်ရိပ်တွေကြောင့် တိတ်ဆိတ်ခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းခြင်း၊ ချမ်းမြေ့ခြင်း၊ သာယာခြင်း၊ အေးချမ်းခြင်း သဘာဝကို အပြည့်အဝ ခံစားကြရတော့ ဒီနေရာ ဒီဒေသ ဆူဂီဇာကီ၏ ဒီဝိဟာရတွင် ခေါင်းချသည့်အထိပင် နေချင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်မိပါသည်။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ

ပထမအကြိမ် မွေခရီး

နာရီတလေဆိပ်

တိုကျိုမြို့

၅၊ ၄၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

မေတ္တာဖြင့် ရိုသေလေးစားစွာ လျှောက်ထားပါသည်။
 တပည့်တော်တို့ မိဂျီမှ ယမန်နေ့ညနေက တိုကျိုကို ပြန်ခဲ့ပြီး
 ပစိဖိတ်ဟော်တယ်မှာ တည်းခိုကြရပါသည်။ ဒီနေ့နံနက်တော့
 ဆူဂီဇာကီ၏ ပင့်လျှောက်ချက်အရ ယိုကိုစုကမြို့ရှိ အေးချမ်း
 သာယာသော သူ့ကျောင်းကို သွားခဲ့ရပါသည်။ ဂျပန် ဆောင်းနှောင်း
 ရာသီ၏ အအေးဓာတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်လွှမ်းခြုံ နေခိုက်မှာ ဂရီး(န်)တီး
 (Green Tea)ခေါ်တဲ့ ဂျပန်လဘက်ရည်ကြမ်း စိမ်းဖန့်ဖန့်ကလေးကို
 ဝိုင်းပန်းကန် ခပ်သေးသေးနှင့် ရောက်ရောက်ချင်း တိုက်ကျွေးပါသည်။
 အေးနေတဲ့အခိုက်မှာ နွေးလှတဲ့ လဘက်ရည်ကြမ်းကလေးကို
 တကြိုက်ပဲ ကြိုက်လိုက်ရသေး တကိုယ်လုံး နွေးသွားသလို
 ခံစားရပါသည်။ အရောင်က စိမ်းဖန့်ဖန့်ကလေး၊ အနံ့ကလေးက
 သင်းသင်းမွှေး၊ အရသာကလေးက ဖန်ချိုမြကလေး၊ တကြိုက်ပြီး
 တကြိုက် သောက်ချလိုက်ရာ ပြိုက်ကနဲ တခွက်ကုန်သွားပါသည်။
 အာသာမပြေလို့ နောက်တခွက်ကိုမျှော်၊ အတော်ကြာသော်လဲ
 မပေါ်လာဘဲမို့ သူတို့ထုံးစံ တစ်ခွက်နဲ့ပဲ ဧည့်ခံပုံရသည်ဟု မရိပ်မိချင်
 သော်လဲ ရိပ်မိလိုက်ရပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၉

မကြာမီပင် နေ့ဆွမ်းကပ်ပါသည်။ ဆွမ်းက လဘက်ရည် အကြမ်းပန်းကန် ၂ လုံးစာခန့်၊ ဟင်းက အသားနှင့် အသီးအရွက် မျှလောက်အောင် စီစဉ်ထားပါသည်။ ဆွမ်းနည်းနည်း ဟင်းများများ စားရသည့်နည်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရဖြစ်ရေး အတွက်များစွာ အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေမည့် စားနည်းဖြစ်ပါသည်။ များသောအားဖြင့် မြန်မာတို့ စားနည်းမှာ ထမင်းများများ ဟင်းနည်းနည်း စားသည့်နည်းဖြစ်ရာ အာဟာရ ဖြစ်ရေးနှင့် လိုအပ်သည့်ဓာတ် ပြည့်စုံရေးအတွက် အထောက်အပံ့ ဖြစ်ဖို့ နည်းပါလိမ့်မည်။

ဆူဂီဇာကီ၏ ဆွမ်းကပ်ပွဲတွင် ထူးခြားစွာ မှတ်သား ထိုက်သော ဟင်းမှာ ပြောင်းဖူးမှုန့်နှင့် နွားနို့ ရောကျိုထားသည့် ပြောင်ဖူးဟင်းချိုပင် ဖြစ်ပါသည်။ သင့်ရဲ့မျှချို၍ အဆိမ့်များသဖြင့် အရသာ တွေ့လှပါသည်။ ဦးသီလာနန္ဒမှာမူ “သိပ်ကောင်းတာပဲ”ဆိုတဲ့ စကား ပါးစပ်ဖျားမှာ သီးနေပါသည်။

ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးကြတဲ့အခါ ကျောင်းဝင်းထဲတွင် လျှောက် ကြည့်ကြပါသည်။ တောင်ကမ်းပါးယံ၏ အောက်ဘက် အဆင့်ကို ဆင်းကြည့်ရာ အမျိုးသမီး ၂ ယောက်နှင့် ကလေး ၃-၄ ယောက် နေထိုင်သည့် အဆောက်အအုံ တခုကို တွေ့ရပါသည်။ နောက် ကျတော့ ထင်သည့်အတိုင်းပင် ဘုန်းကြီး၏ ဇနီးနှင့် ကလေးများ ဖြစ်ကြောင်း သိရပါသည်။ ဂျပန်ပြည်မှာ မဟာယာန ဘုန်းကြီးများ

အိမ်ထောင်ပြုတဲ့ဂိုဏ်းနှင့် မပြုတဲ့ဂိုဏ်း နှစ်ဂိုဏ်း ရှိပါသည်။
ဘုရားကျောင်းဆောင်နှင့် ဘုရားဆင်းတုကိုကား နံနက်ပိုင်းကပင်
ကြည့်ရှုပြီးပါပြီ။

တဖန် ကျောင်း၏အထက်ဘက် တောင်ကမ်းပါးကို
တက်ကြည့်မိပြန်ပါသည်။ အလွန်ကျယ်ပြန့်သော မြေပြင်နှင့်အပြည့်
သင်းချိုင်းဂူကလေးများကို တွေ့ရပါသည်။ တချို့ဂူမှာ ပန်း၊ တချို့ဂူမှာ
ဖယောင်းတိုင်၊ တချို့ဂူမှာ မုန့်၊ တချို့ဂူမှာ သစ်သီးများ
တင်ထားပါသည်။ ဂူတိုင်းဟာ သန့်ရှင်းပြီး အနီးတွင် စိုက်ထားတဲ့
ပန်းမျိုးစုံတို့ဖြင့် တင့်တယ် လှပနေပါသည်။ ဒီဂူတွေဟာ မဟာစည်
အဖွဲ့ကို အကုန်အကျ များစွာခံကာ ဆူဂီဇာကီ ပင့်ဖိတ်နိုင်စေကြောင်း
ကောင်းသော အထောက်အပံ့တွေများ ဖြစ်လေမည်လားဟု
စဉ်းစားကြည့်မိပါသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဆူဂီဇာကီ၏ ကျေးဇူးတရားကား
ကြီးမားလှပါသည်။ ဂျပန်ပြည်ကို ရောက်ရအောင် ပင့်ဖိတ်တဲ့
သူ့ကျေးဇူးကို အမြဲတစေ သတိရနေမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

မွန်လွဲ ၁ နာရီခွဲခန့်တွင် ကမာကုရမြို့သို့ ရထားတတန်
ကားတတန်ဖြင့်သွား၍ ကြည့်မြင်တိုင် ကိုးထပ်ကြီးဘုရားနီးပါး
ကြီးမားသော ကမ္ဘာကျော် ကမာကုရ ကြေးဆင်းတုတော်ကြီး(ဒိုင်ဗုစု)ကို
ဖူးကြပါသည်။ ဘုရားဝင်းသို့ အဝင်ပေါက်တွင် လူတဦးလျှင် ယန်း

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၁

၁၀၀(မြန်မာငွေ ၃ကျပ်ခွဲခန့်)ပေးရပါသည်။ တပည့်တော်တို့ အဖွဲ့ကတော့ မပေးရပါ။ ဘုရားဖူးတွေ များပြားလှပါသည်။ နိုင်ငံခြားသားများလဲ ပါပါသည်။

ကမာကုရမြို့မှ တိုကျိုသို့ ပြန်ခဲ့ရာ အချိန်မှာ ညနေချမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ယခုမှ ရထားလမ်းဘေးတလျှောက် တောတောင်ရေမြေ အထွေထွေကို သေသေချာချာ ကြည့်မိပါသည်။ ကြည့်လေရာရာမှာ ချယ်ရီပွင့်တွေ ဖွေးဖွေးလှုပ်နေပါသည်။ တောင်ထိပ်မှာလဲ ချယ်ရီ၊ တောင်ပေါ်မှာလဲ ချယ်ရီ၊ တောင်စောင်းမှာလဲ ချယ်ရီ၊ မြေပြန့်မှာလဲ ချယ်ရီ၊ တောထဲမှာလဲ ချယ်ရီ၊ မြို့ထဲရွာထဲမှာလဲ ချယ်ရီ၊ ချယ်ရီတွေ ပွင့်လိုက်မှဖြင့် ပင်လုံးကျွတ်ချည်း ဖြစ်ပါသည်။ ချယ်ရီတို့မြေမှာ စိမ်းစိုသော တောတောင်တခွင် မြေပြင်တလွှားတွင် ချယ်ရီများဖြင့် တင့်တယ်လှပါဘိ၊ သာယာလှပါဘိ။

တိုကျိုကိုရောက်ပြန်တော့ မြင်ကွင်းကတမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ မြို့တော်တိုကျိုဟာ မြို့လယ်မှာသာ မြင့်မားကြီးကျယ်လှသည့် အဆောက်အအုံများရှိပြီး ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်တွေမှာတော့ အိမ်ကလေးတွေမှာ သေးသေးငယ်ငယ်တွေသာ များပါသည်။ ချမ်းအေးသည့်နိုင်ငံဖြစ်၍ အိမ်ထဲမှာ အပူငွေ့ လွှတ်သည့်အခါ စရိတ်ကုန် သက်သာစေရန် အိပ်ခန်းကျဉ်းကျဉ်းနှင့် အိမ်သေးသေး ကလေးတွေ ဆောက်ကြဟန်တူပါသည်။ အပြင်က ကြည့်လျှင်တော့ တင့်တယ်မှု ခမ်းနားမှု တခုမှ မရှိပါ။ အတွင်းမှာတော့ တတ်နိုင်သမျှ

ပြင်ပြင်ဆင်ဆင် ထားကြသည်ဟု သိရပါသည်။ အိမ်နေရာချပုံကလဲ အစီအစဉ်မကျ၊ ဖရိုဖရဲ နိုင်လွန်းလှပါသည်။

ကမာကုရမှ ရထားနှစ်ကြိမ် ပြောင်းစီးပြီးနောက် အုအေးနီး ဘူတာကြီးသို့ ရောက်ပါသည်။ အုအေးနီးမှ တိုကျိုမြို့ပြင်ပ နာရီတလေဆိပ်သို့ ဘူးလက်ထရိန်း အမြန်ရထားဖြင့် ခရီး ဆက်ရပါသည်။ လေဆိပ်တွင် ပြုဖွယ်ကိစ္စများ ပြီးစီးသည့်အခါ တပါးလျှင် လေဆိပ်ခွန် ယန်း ၁၅၀၀ ပေးရကြောင်း သိရပါသည်။

လေဆိပ်အဆောက်အအုံမှာ အထပ်ပေါင်း လေးထပ် ရှိသည်ဟု ထင်ပါသည်။ အလွန်ကျယ်ပြန့် ခမ်းနားလှပါသည်။ ဆောက်လုပ်ပြီးစီးသည်မှာ ၃ နှစ်ခန့်မျှ ရှိဦးမည် ထင်ပါသည်။ ဤလေဆိပ်မှ ဟောင်ကောင်၊ မနီလာ၊ ဗန်ကောက်၊ စင်္ကာပူ၊ ဟိုနိုလူလူ၊ လော့စ်အိန်ဂျယ်လ်၊ ဆန်ဖရန်စစ္စကို စသည့် ကမ္ဘာအရပ်ရပ် မြို့ကြီးများသို့ လေယာဉ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာ ထွက်ခွာကြရသဖြင့် ကြီးကျယ်ခမ်းနားမှ တော်ရုံရှိပါမည်။

လိုအပ်သမျှ ကိစ္စအားလုံးကို ဆောင်ရွက်ပြီးစီးသောအခါ တပည့်တော်တို့အဖွဲ့ ၃၊၄၊၇၉ နေ့နံနက် နာရီတလေဆိပ်သို့ ရောက်တဲ့အချိန်ကစပြီး ယခု ၅၊၄၊၇၉ နေ့ည နာရီတလေဆိပ်မှ ဟိုနိုလူလူသို့ ထွက်ခွာဖို့ အဆင်သင့် ဖြစ်တဲ့အချိန်အထိ မမောနိုင် မပန်းနိုင် ကိစ္စအဝဝ ဆောင်ရွက်ကာ ဝေယျာဝစ္စကုသိုလ် ယူခဲ့သော

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၃

ဒကာဦးတင်မောင်သည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးမှ စ၍ အဖွဲ့ဝင်သံဃာများကို ဦးချကန်တော့ပြီးလျှင် လေဆိပ်အတွင်းမှ ဖြည်းညှင်းစွာ တကိုယ်တည်း ထွက်ခွာသွားပါတော့သည်။

ဦးတင်မောင်၏ ကျေးဇူးကား မေ့မရအောင် ကြီးမားလှပါသည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ဟိုနီလူလူ

ဟပိုင်ယီကျွန်း

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

၆၊၄၊၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။
တပည့်တော်များအဖွဲ့သည် တိုကျိုမြို့ နာရီတလေဆိပ်မှ ပင်နမ်(Panam)ခေါ်သည့် ပင်အမေရိကန် အဲယားလိုင်းကုမ္ပဏီပိုင် ဘိုးအင်း ၇၄၇ လေယာဉ်ဖြင့် ဟိုနီလူလူမြို့သို့ ဦးတည်လျက် အရှေ့ဘက်သို့ပင် ခရီးထွက်ခဲ့ကြပြန်ပါသည်။ ည ၉ နာရီတွင် လေယာဉ် စတင်

ထွက်ခွာပါသည်။ ခရီးသည် ၄၀၀ ဆုံသော လေယာဉ်ကြီးတွင် ခရီးသည် ပြည့်လှနီးပါး ပါပါသည်။

လေယာဉ်တွင် အတန်း ၃ တန်း ခွဲခြားထားရာ တပည့်တော်တို့စီးသော အတန်းသည် ကလစ်ပါး(Clipper)ခေါ်သည့် ဒုတိယတန်း ဖြစ်ပါသည်။ တပည့်တော် နေရာက အလယ်ခုံတန်း မှာလဲဖြစ် ညအချိန်လဲဖြစ် စထွက်ကတည်းက ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ ရေပြင်ပေါ်မှာ ပျံသန်းရတာလဲ ဖြစ်တော့ အောက်ဘက်က ဘာရှခင်းကိုမှ ကြည့်စရာ မလိုတော့ပါ။ ထုံးစံအတိုင်း သီချင်း နားထောင်လိုလျှင် နားထောင်နိုင်ရန် လေယာဉ်မယ်က နားကျပ် လာပေးသော်လဲ တပည့်တော်တို့အတွက် နားကျပ်မှာ ဘာမျှ အသုံးမဝင်ပါ။ မိမိထိုင်ခုံ တခုတည်းပေါ်မှာသာ လင်းတဲ့ မိမိအတွက် စာကြည့်မီးကို ဖွင့်ကာ စာကြည့်ရင်း လေယာဉ်ကြီး သယ်ဆောင်ရာသို့ လိုက်ပါခဲ့ပါသည်။

ဘိုးအင်း ၇၄၇ လေယာဉ်ကြီးတွင် ထိုင်ခုံ တတန်းလျှင် ၉ ခုံ ရှိပါသည်။ ဘယ်ဘက်အစွန်ဆုံးက ၃ ခုံ၊ ပြီးလျှင် လူသွားလမ်း၊ လမ်းရဲ့ညာဘက်(အလယ်)က ၄ ခုံ၊ ပြီးလျှင် လူသွားလမ်း၊ ပြီးတော့ ညာဘက်အစွန်ဆုံးက ၂ ခုံ၊ ပေါင်း ထိုင်ခုံ ၉ ခုံ ရှိပါသည်။ တပည့်တော်က အလယ် ၄ခုံတန်းတွင် နေရာရပါသည်။ တပည့်တော် ဘယ်ဘက်က ဦးကေလာသ၊ တပည့်တော် ညာဘက်ကထိုင်ခုံကတော့ အားနေပါသည်။ ဒါကြောင့် နေရာချောင်ပါသည်။

ည ၁၁ နာရီလောက်တွင် မျက်စိညောင်း၍ လေယာဉ်အတွင်း ပတ်ဝန်းကျင်ကို လှည့်ကြည့်လိုက်ရာ သွားလာဖြစ်ရုံမျှ အလင်းရောင် မှိန်မှိန်အောက်တွင် ထိုင်လို့တမျိုး ကွေးလို့တဖုံ ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် အိပ်ပျော်နေကြတဲ့ ခရီးသည်များကို တွေ့ရပါသည်။ စက်သံသဲ့သဲ့ မှတပါး လေယာဉ်တစင်းလုံး တိတ်ဆိတ်လျက် ရှိပါသည်။ ခရီးသည်များကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်နေသော အမေရိကန် လေယာဉ်မယ်၏ ဖြည်းညှင်းသက်သာ သွားလာလှုပ်ရှားမှုမှတစ်ပါး ပကတိ ငြိမ်သက်လျက် ရှိပါသည်။ အလင်းရောင် မှိန်မှိန်နှင့် တိတ်ဆိတ် ငြိမ်သက်မှု၏ အလယ်တွင် မိမိတဦးတည်းသာ စာကြည့်မီးတဖွင့်နှင့် အသက်ရှင်လျက် ရှိသလို ခံစားရပါသည်။ ခဏကြာလျှင် ကူးစက်လာလေသလား မသိ၊ တပည့်တော်ပါ အိပ်ချင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာတာနှင့် စာကြည့်မီးကို ပိတ်လိုက်ပြီး ထိုင်ခုံနောက်မှိုကို မှီကာ အိပ်စက်လိုက်ပါသည်။ လေယာဉ်မယ် ပေးထားတဲ့ စောင်ရှိသော်လဲ ခြုံဖို့ရာ စိတ်လဲမသန့်၊ လိုလဲ မလိုအပ်တာနှင့် အသာ ချထားလိုက်ပါသည်။

အစဦးတွင် ကြက်အိပ် ကြက်နိုးဖြစ်နေပြီး ခဏကြာသော် နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်ပျော်သွားပါသည်။ အိပ်ပျော်လို့မှမကြာလှသေး ဖျပ်ကနဲနိုးလာလို့ ကြည့်လိုက်တော့ တပည့်တော်မှာ ထိုင်လျက် မဟုတ်ဘဲ ထိုင်ခုံနှစ်ခုပေါ်တွင် တုံးလုံးလှဲလျက် ဖြစ်နေတာကို တွေ့ရပါသည်။ ပြီးတော့ ခရီးသည်အချို့ နိုးနေကြတာကိုလဲ တွေ့ရပါသည်။

လေယာဉ်ပြတင်းမှာ လင်းနေတာ တွေ့ရတာနှင့် အပြင် ဘက်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်တဲ့အခါ အရုဏ်ကျင်းလို့ ဝင်းမှည့်နေတဲ့ ကောင်းကင်ပြင်ကို တွေ့လိုက်ရတော့ အံ့အားသင့်သွားပါသည်။ နာရီကို ကြည့်လိုက်တော့ တိုကျူစံတော်ချိန် ၁ နာရီပဲ ရှိပါသေးသည်။ (မြန်မာစံတော်ချိန်နှင့်ဆိုလျှင် ည ၁၀:၃၀ နာရီပဲ ရှိပါသေးသည်) အိပ်လိုက်ရတာက ၁ နာရီခွဲလောက်ပဲ ရှိမည်ထင်ပါသည်။ အိပ်ရေးကတော့ ဝနေပါသည်။ ရန်ကုန်မှာ ည ၉ နာရီမှ စ၍ ရေလျှင် ၇ နာရီခန့်ကြာမှ အစောဆုံး အရုဏ်တက်ပါသည်။ ယခု ဒီလေယာဉ်ပေါ်မှာ ၄ နာရီခန့်အကြာတွင် အရုဏ်တက်နေပါသည်။ အမြန်ယာဉ်ဖြင့် နေနှင့်ရင်ဆိုင် ခရီးသွားရခြင်းကြောင့် ရတဲ့ ရလဒ်ပင်။

မကြာမီ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ နေ့စွဲလိုင်း (International Date Line)ကို ကျော်ဖြတ်မိ၍ နေ့စွဲကို နောက်တရက် ရွှေ့ပြီး မှတ်သားရန်၊ ဧပြီ ၆ ရက်ဘက်ကို ရောက်နေပြီ ဖြစ်သော်လဲ ဧပြီ ၅ ရက်ဟု မှတ်သားရန် ကြေညာသံ ကြားလိုက်ရပါသည်။ အော် ဧပြီ ၅ ရက် နံနက်ပိုင်းကို ပြန်ရောက်သွားပြန်ပြီကိုးလို့ ဆင်ခြင်လိုက်မိ ပါသည်။ ‘တနေ့ထက်တနေ့ တရွေ့ရွေ့ ယွင်းယို၊ နောက်ပြန်လို့ မပျိုတယ်၊ ရှေ့ကိုသာ အိုမြဲ’ ဆိုတဲ့ စကား မှားလေပြီလား မသိ။ တပည့်တော်တို့တော့ အသက် ၁ ရက် ပြန်ငယ်သွားရလေပြီ။

ဂျပန်မှ ဟိုနိုလူလူကို လေယာဉ်နှင့်သွားလျှင် ဟိုနိုလူလူ မရောက်မီ ဝိတ်(Wake)ကျွန်းတွင် ဆင်း၍ ဆီဖြည့်ရသေးကြောင်း

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၇

ကြားဘူး မှတ်ဖူးသဖြင့် ဝိတ်ကျွန်းကို ရောက်ရန် စောင့်မျှော်နေသော်လဲ ယခုတိုင် မရောက်သေး။ တိုကျိုချိန် နံနက်စော ၁:၃၀ နာရီခန့်တွင် မိုးစင်စင်လင်း၍ နေပေပြီ။ ၂ နာရီ ထိုးခါနီးတွင် နေလုံးကြီး ထွက်လာပါသည်။ ၂:၃၀ နာရီ (ဟိုနိုလူလူအချိန် နံနက် ၇:၃၀ နာရီ၊ မြန်မာအချိန် ညသန်းခေါင် ၁၂ နာရီ) တွင် လေယာဉ်မယ်များ အရုဏ်ဆွမ်း လာကပ်ကြပါသည်။ တိုကျိုအချိန် ၃:၃၀ (ဟိုနိုလူလူအချိန် ၈:၃၀ နာရီ) တွင် ဟိုနိုလူလူ လေဆိပ်သို့ ဆိုက်ရောက်ကြပါသည်။ ဝိတ်ကျွန်းကိုကား မဆင်းခဲ့ရပါ။

မြန်မာဒကာ ဦးကြည်လွင်၊ ဦးတင်အေး၊ ဦးကျော်မြင့် စသူများနှင့် ဂျိုးဇော်ဂိုးလံစတိန်း ရောဂျားမီးလ်ကင်တို့ လာရောက် ကြိုဆိုနေသည်ကို ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ တွေ့ရပါသည်။ ကြိုဆိုသူများက လေဆိပ်မှာ ပြုဖွယ်ကိစ္စများဖြစ်တဲ့ လူဝင်လူထွက်ဌာန၊ ကျန်းမာရေးဌာန၊ အကောက်ခွန်ဌာနတွေမှာ ကိစ္စမြန်မြန်ပြီးအောင် သီးခြား ကြိုတင် စီစဉ်ထားသော်လဲ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် (ပတ်စ်ပို့) ပြုရတဲ့ လူဝင်လူထွက်ဌာနက ပတ်စ်ပို့သက်တမ်းက အမေရိကန်ပြည် ဝင်ခွင့်ဗီဆာသက်တမ်းထက် ၆ လ ပိုရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခု ပတ်စ်ပို့များမှာ ၃ လသာ ပိုကြောင်း၊ ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်ကြောင်း ပြောပါသည်။ အချိန် အတော်ကြာအောင် ဥပဒေစာအုပ်ကြီးကို ဟိုလှန်ဒီလှန် ကြည့်ရှုပြီးမှ တပါးလျှင် ၅ ဒေါ်လာစီ (မြန်မာကျပ် ၃၅ကျပ်ခန့်) ဒဏ်ဆောင်စေလိုက်ပြီး ပြေလည်သွားပါသည်။

မြန်မာ ဒကာများက ဗီဇာသက်တမ်းထက် ပတ်စ်ပို့ သက်တမ်းက ၂ လ ပိုရမည်လို့သာ သိထားကြောင်း၊ ၆ လပိုရမည်လို့ မကြားဘူးကြောင်း လျှောက်ကြပါသည်။ တကယ်ပဲ ၆ လ ပိုရမည် ဆိုလျှင်လဲ ရန်ကုန်ရှိ အမေရိကန်သံရုံးက ဗီဇာသက်တမ်းထက် ၆ လ မပိုတဲ့ ပတ်စ်ပို့များကို ဗီဇာ ထုတ်ပေးဘဲ ထားဖို့သင့်ပါသည်။ ထုတ်ပေးပြီးမှ ယခုလို မဖြစ်စေသင့်ပါ။

ကြိုဆိုသူ ဒကာများက သူတို့ကားများဖြင့် ဟိုနိုလူလူမြို့၏ တဖက်စွန်းဖြစ်တဲ့ ခိုင်လူးဝ(Kailua)သို့ ပင့်သွားပြီး တရက်ကို ဒေါ်လာ ၅၀နှင့် ငှားထားတဲ့ ယာယီစံကျောင်းမှာ သီတင်းသုံး စေပါသည်။ စံကျောင်းမှာ မြန်မာ ဒကာ ဒကာမများ စောင့်ကြို နေကြပါသည်။ သူတို့မှာ ဆွေရင်းမျိုးချာတွေ ပြန်တွေ့ကြရသလို အလွန်ပျော်ကြ ဝမ်းသာကြပါသည်။ မဟာစည်အဖွဲ့သည် ဒကာ ဒကာမများ၏ လိုလေသေးမရှိရအောင် ထက်သန်တဲ့စေတနာ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြုစုမှုကြောင့် အလွန် ချမ်းသာကြပါသည်။

ဆွမ်းကပ်ချိန်မှာလဲ မြန်မာဆွမ်း ဆွမ်းဟင်းများ တပျော်တပါး ချက်ကြပြီး ဝမ်းပမ်းတသာ ကပ်ကြပါသည်။

ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးချိန်မှာ အပန်းဖြေ နားနေကြရပါသည်။ ညနေဘက်တွင် ရောက်သင့်ရောက်ရာ နေရာများကို မန္တလေးသား ဒကာဦးကျော်မြင့်က လိုက်ပို့ပါသည်။ သန့်ရှင်းသာယာသော မြို့နှင့်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၉

စိမ်းလန်းစိုပြေသော ရှုခင်းသာတို့ကို တွေ့ရပါသည်။ ရှုခင်းသာ၍ လေညှင်းလာသော လူရှင်းသည့် ပင်လယ်ကမ်းခြေ တနေရာတွင် ကားပေါ်မှ ခဏဆင်းကာ သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်သော လေကို အဆုတ်တွင်းသို့ အားရပါးရ တဝကြီး ရှူသွင်းလိုက်ကြပါသည်။ ဟိုနီလူလူဆိပ်ကမ်းလေကား အခြားဒေသမှ လေနှင့်မတူ တမူထူး၍ ကျန်းမာလန်းဆန်းစေသည်ဟု အဆိုရှိပါသည်။ ဒီလေကို ပုလင်းတွင် ထည့်၍ ဟိုနီလူလူသို့ မလာရောက်နိုင်သူ လူ့မလိုင်ခဲများကို ရောင်းချရာ ဝယ်ယူသူ များလှသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ကြံကြံဖန်ဖန် စီးပွားရှာ၍ ငွေကို ကြံကြံဖန်ဖန် အသုံးချသော လူထူးများပါပေ။

ဆိတ်ငြိမ်သော ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ၏ ကမ်းခြေတွင် ဟိုနီလူလူလေကို ငွေမပေးရဘဲ အလိုရှိသလောက် ရှူသွင်းရန် အခွင့်သာနေသော တပည့်တော်များမှာ ကံကောင်းလှသည်ဟု ဆိုရလေမည်လား မသိပါ။ အတန်ကြာသော် “ဒါလောက်ဆိုလျှင် သက်တော်ရာကျော် ရှည်လောက်ပေပြီ”ဟု နှလုံးသွင်းလျက် ကမ်းခြေမှခွာကာ စံကျောင်းသို့ ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။

ဒီကနေ့နံနက်စော အရုဏ်တက်ချိန်တွင် နေလို့ကောင်းရုံ အနည်းငယ်မျှသာ အေးသော ဟိုနီလူလူ၏ နံနက်ခင်း အရသာကို ခံစားရင်း၊ အရှေ့ဘက်တခွင် ကောင်းကင်ပြင်မှ အရုဏ်ရောင် အလင်းကို ကြည့်မျှော်ရင်း စံကျောင်းဝင်းအတွင်းမှ မြက်ခင်း ပြန့်ပြန့်ပေါ်တွင် စကြွန်လျှောက်နေမိပါသည်။ မကြာမီ

ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဆင်းလာပြီး တပည့်တော်နှင့်အတူ အရှေ့ဘက် ဆီကို မျှော်ကြည့်ကာ အရုဏ်ရောင်အလင်းကို ရှာကြည့်နေပါသည်။ နှင်းမြူအနည်းငယ်ရှိ၍ ထင်ပါသည် အရုဏ်ချိန် ကျော်လွန်သော်လဲ အရုဏ်ရောင်ရော နေကိုပါ မမြင်ရပါ။

အမှန်တော့ ဟိုနီလူလူ၏ နေအချိန်များသည် မှိုင်းမှုန် မနေပါ။ ကြည်လင်ပီပြင်သော နှစ်သက်စရာ နေခြည်ဖျော့ဖျော့တွင် ကြည်ကြည်လင်လင် လင်းလင်းချင်းချင်းဖြင့် သာယာလှပါသည်။ စိမ်းစိုသော ပတ်ဝန်းကျင် တောင်များ သစ်ပင်များပေါ်သို့ အပိတ်အပင် အတားအဆီးကင်းစွာ ကျရောက်နေသော နေရောင်ခြည် နုနုကြောင့် သဘာဝရှုခင်းမှာ ပို၍ စိုပြေတောက်ပြောင်လာကာ ကြည်နူးစရာအတိ ပြည့်လျက် ရှိပါသည်။ ရာသီက ဖာရင်ဟိုက်ဒီဂရီ ၇၀၊ နေလို့ အရသာရှိရုံမျှသာ အေးသဖြင့် ငြိမ်းချမ်းအေးမြသည့် အသွင်ကို ဆောင်ပါသည်။

နေလို့ကောင်းရုံမျှ အေးမြသော ရာသီတွင် ကြည်လင်သော နေခြည်အောက်မှ သစ်လွင်မြင့်မား ခန့်ညားသော မိုးထိတိုက်များ၊ တောင်ထိပ် တောင်စောင်းတို့မှ လှပသော တိုက်တာများ၊ စိမ်းစိုသော သစ်ပင်များ၊ ညီညာကျယ်ပြန့် သန့်ရှင်းသောလမ်းများ၊ ယင်းလမ်းများ ပေါ်တွင် ပြေးလွှားနေသော သစ်လွင်သည့် မော်တော်ကားများဖြင့် ဟိုနီလူလူမြို့မှာ သာယာလှပါသည်။ ဝိုင်ကီကီ ရပ်ကွက်မှတစ်ပါး လမ်းပေါ်တွင် လူသွားလူလာ နည်းပါသည်။ ကျန်းမာရေးအတွက်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၄၁

လမ်းဘေးတွင် ပြေးနေသူများကိုမူ နေရာမရွေး တွေ့ရပါသည်။

လူစည်ကားလှသော နေရာကား ကမ္ဘာကျော် ဝိုင်ကိကီ ရေချိုးဆိပ်ပင်။ ဝိုင်ကိကီရပ်ကွက်မှာ မြင့်မားသော ဟော်တယ်ကြီးများဖြင့် ပြည့်ကျပ်လျက်ရှိရာ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များ၊ အပန်းဖြေခရီးထွက်သူများဖြင့် စည်ကားလှပါသည်။ ဝိုင်ကိကီ ရပ်ကွက်အတွင်းမှ ကားဖြတ်မောင်းရသဖြင့် ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ ကမ္ဘာကျော် ဝိုင်ကိကီ ရေဆိပ်ကို (သုတရှာချင်သည့် ဝါသနာရှိတာမို့) တစေ့တစောင်း အကဲခတ်မိပါသည်။

ကျယ်ပြန့်နက်ရှိုင်း၍ ငြိမ်သက်သော ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ၏ စိမ်းပြာပြာ ရေပြင်လွှာကမ်းစပ်ရှိ မျက်စိတဆုံးမျှ ရှည်လျား ကျယ်ပြန့်တဲ့ ဖြူလွလွသဲသောင်ပြင်၊ ကမ်းပေါ်မှ လေယူရာတိမ်းလို့ ယိမ်းနွဲ့နေတဲ့ စိမ်းလဲ့လဲ့ အုန်းပင်တန်းနှင့် စိမ်းစိုပြန့်ပြူးသည့် မြက်ခင်းပြင်တို့မှာ ဝိုင်ကိကီ၏ အလှကျက်သရေများပင် ဖြစ်ပါသည်။ မြက်ခင်းပြင်နှင့် သဲသောင်ပြင်ပေါ်မှာကား ဖြူနီကြောင်ကျား ဝတ်စုံများဖြင့် ရေချိုးသူ နေဆာလှုံသူ လေညှင်းခံသူတို့ကို အဝေးကမို့ မကွဲမပြား ခပ်ဝါးဝါး တွေ့မြင်ရပါသည်။

ဟိုနီလူလူ၏ ရာသီဥတုမှာ ဆယ့်နှစ်ရာသီလုံး ဖာရင်ဟိုက် ဒီဂရီ ၇၀ ပတ်ဝန်းကျင်မှာသာ ရှိသည်ဟု သိရပါသည်။ ဒါကြောင့် မပူမအေးမို့ နေလို့ကောင်းပါသည်။

ဟိုနီလူလူ၏ ထွက်ကုန်မှာ သကြားနှင့် နာနတ်သီးသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ငှက်ပျောခြံအချို့ကို တွေ့ရသော်လဲ ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် မရှိလှ။ ကြံစိုက်ပျိုးရန် တရုတ်၊ ဂျပန်၊ ကိုရီးယန်း၊ ဖိလစ်ပိုင် စသော လူမျိုးများ လာရောက် နေထိုင်ကြ ပါသည်။ တတိယအများဆုံး ဝင်ငွေကို တကမ္ဘာလုံးမှ အပန်းဖြေ နားနေရန် လာရောက်ကြတဲ့ ခရီးသည်များထဲမှ ရကြပါသည်။ အမှန်တော့ ဟိုနီလူလူ၏ ဘဝသည် ခရီးသည်တို့အပေါ်မှာ အတော်များများ မှီနေသည်ဟု ဆိုပါသည်။ သို့သော်လဲ မြို့သူမြို့သားတို့၏ ဝင်ငွေကား မသေးလှပါ။ ဝပ်ရှောမှ လက်ထောက် စက်ပြင်မှူးတစ်ယောက်၏ လခသည်ပင် အမေရိကန် ဒေါ်လာနှင့် ၁၅၇၅ ဒေါ်လာ ရှိပါသည်။ ထိုစဉ်က တဒေါ်လာလျှင် အကြမ်းဖျင်း အားဖြင့် မြန်မာငွေ ၇ ကျပ်ခန့်နှင့် ညီမျှပါသည်။

အလုပ်မရှိသူများကို ဟိုင်ဗီပြည်နယ်က တလလျှင် ထောက်ပံ့ကြေးဒေါ်လာ ၅၀၀ ပေးသည်ဟု သိရပါသည်။ ဘာသာတရား အနေနှင့်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်နှင့် ရိုမင်ကက်သလစ် ခရစ်ယန်တို့ အများဆုံးဖြစ်သည်ဟု သိရပါသည်။

ဒီကနေ့ အရုဏ်စာစားပြီးသောအခါ နိုင်ငံခြားသား ၁၅ ယောက်ခန့်နှင့် မြန်မာ ၁၀ ယောက်ခန့်ကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အရှိန်အဝါ ရရုံမျှ တရားစဟောပြီးနောက် တပည့်တော်ကို သတိပဋ္ဌာန် အလုပ်ပေးတရား ဟောစေပါသည်။ အလုပ်ပေးတရား

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၄၃

နာပြီးတော့ နံနက် ၉ နာရီခွဲခန့်အထိ စင်္ကြန်လျှောက်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်းဖြင့် တရား ရှုမှတ်ကြပါသည်။ တရား စစ်မေးကြည့်တဲ့အခါ မြန်မာအချို့မှာ အနည်းငယ် အားထုတ်ဖူးပြီး အမေရိကန် အချို့မှာ အတော်လေး အားထုတ်ဖူးကြ၍ အတော် အချိုးကျအောင် ရှုမှတ်တတ်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ဟိုနီလူလူတွင် ဓမ္မခရီး စတင်ပါပြီဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ဟိုနီလူလူ

၇၄၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရိုသေလေးစားစွာ လျှောက်ထားပါသည်။ ဧပြီ ၆ ရက်နေ့နံနက် တရား စတင်ပြရကြောင်း ရေးခဲ့ပါပြီ။ နေ့လယ်ပိုင်းမှာ ရောက်သင့်ရောက်ရာနေရာများကို ဒကာများ လိုက်ဖို့ကြပါသည်။

Sea Life Park ခေါ်သည့် ရေသတ္တဝါ ဥယျာဉ်ကို ရောက်ပါသည်။ အချင်းပေ ၂၀ ခန့်၊ အနက် ၈ ပေခန့်ရှိမည့်

မှန်ရေကန်ထဲတွင် ရေအပြည့်ထည့်ပြီး ငါးမျိုးပေါင်းစုံကို လွှတ်ထားပါသည်။ ရေကန် အဝိုင်းပုံသဏ္ဌာန်ဖြစ်ပြီး ရေကန် မှန်နံရံ၏ ဆေးပတ်ပတ်လည်မှ လှည့်ပတ်ကြည့်နိုင်အောင် စီစဉ်ထားရာ မှန်နံရံ တခုသာခြားတဲ့ ပင်လယ်ငါးမျိုးစုံကို အနီးကပ်လျက် လက်နှင့်ကိုင်ကြည့်ရသလို တွေ့မြင်ရပါသည်။

လှသောငါး၊ အရုပ်ဆိုးသောငါး၊ အလွန်အရုပ်ဆိုးသောငါး၊ ကြောက်စရာကောင်းသောငါး၊ ထူးဆန်းထွေလာငါးတို့ကို မမြင်စဖူး မြင်ရပါသည်။ အထူးသဖြင့် တောင်ပံကြီးလို ကြီးမားသော ရေယက်ကြီးနှစ်ခုကို ဖြန့်ဖြန့်ပြီး ရေထဲတွင် ဝဲကာဝဲကာ လေးလေးကြီး သွားလာနေတဲ့ ငါးလိပ်ကျောက်ကြီးများမှာ လေထဲတွင် အတောင်ကို ဖြေးဖြေးလေးလေး ခတ်ကာ ပျံဝဲနေတဲ့ စွန်ကြီးတွေနှင့် တူလှပါသည်။

တနေရာမှာတော့ ကျယ်ပြန့်သော ရေကန်ကြီးအတွင်း၌ မြန်မာတွေ လင်းပိုင်လိုခေါ်တဲ့ (စကားပြောတတ်သည်ဆိုသော) ဒေါ်လ်ဖင်ငါးကြီးသုံးကောင်နှင့် ဝေလငါးကြီး ၂ ကောင်ကို မွေးမြူ ထားပါသည်။ ဒေါ်လ်ဖင်များမှာ ၇ ပေခန့်ရှိ၍ ဝေလငါးကြီး များမှာ ၁၅ ပေခန့် ရှိမည်ထင်ပါသည်။ ဒေါ်လ်ဖင် ၃ကောင်သည် လူက ခိုင်းစေသည့်အခါ ၈ ပေခန့် အမြင့်ရှိ ကြိုးတန်းကို လွှတ်အောင် ၃ ကောင် ပြိုင်တူ ခုန်၍ ဂျမ်းပစ်ကြပါသည်။

အသက် ၁၈ နှစ်ခန့်ရှိမည့် သေးသေးသွယ်သွယ် ဟာဝေယံ ကျွန်းသူကလေးက ဝေလငါးကြီး၏ ကျောပေါ်တွင် စီးကာ

ကန်ထဲတွင် လှည့်ပတ်ပြပါသည်။ ဝေလငါးဖမ်းဟန်ပြုနေသော တခြားလှေငယ်ပေါ်မှ လူနှစ်ယောက်ကို ဝေလငါးကြီးက ကြီးမားလှတဲ့ ပါးစပ်ကြီးကို ဖြကာ ကိုက်လိုက်တော့မည့်ဟန်ဖြင့် လှေဆီသို့ တဟုန်ထိုးပြေးလာပြီး လှေနားရောက်တော့ လူကို မကိုက်ဘဲ လှေဦးမှာ ချည်ထားတဲ့ကြိုးကို ကိုက်ချီကာ ကန်တပတ် လှည့်ပတ် ဆွဲယူသွားပါသည်။ ငါးလူရွှင်တော်ကြီး ပြုမူပုံမှာ ဟာသဆန်လှသဖြင့် မြင်ရသူများ မရယ်ပဲ မနေနိုင်ကြပါ။

ညနေပိုင်းတွင် ပင့်ဖိတ်ထားသော တိဘက်ဘုန်းကြီး ကျောင်းသို့ သွားကြရပါသည်။ သူတို့နှင့်အတူ မဟာယာနကျမ်းလာ ဘုရားဂုဏ်တော်များကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားပုံနှိပ်ထားတဲ့ စာအုပ်ကို ရွတ်ဖတ် ပူဇော်ကြရသည်။

တိဘက်ဘုန်းကြီးများကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်၍ တိဘက် ကျောင်းတွင် နေထိုင်ကြတဲ့ အမေရိကန် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်လူရွယ်များကို ပထမဆုံး တွေ့ရပါသည်။ ဘုရားဝတ်ပြု ပူဇော်ပြီးတဲ့အခါ ကပ်လာသော အဖျော်ရည်များကို သောက်ရင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် တိဘက်ဘုန်းကြီးတို့ အနည်းငယ်မျှ အလွှာပသလွှာပ ပြောဆိုကြရာ ဦးသီလာနန္ဒက ဘာသာပြန်ပါသည်။

တိဘက်ဘုန်းကြီးမှာ ဘုဉ်းကြီးပုံရပါသည်။ သူ့ကျောင်းတွင် ကြမ်းပြင်တွေရော လှေခါးပါ အနောက်တိုင်းထုံးစံအတိုင်း မွေးရှည်

ကော်ဇောထူထူကြီးများ အပြည့် ခင်းထားပါသည်။ အမှန်တော့ ဟိုနီလူလူမှာ ဒီလို ကော်ဇောကြီးတွေ ခင်းရလောက်အောင် အေးတဲ့ရာသီ မရှိဘူးလို့ ထင်ပါသည်။ သူတပါးတည်း တိဘက်ဖြစ်၍ အခြွေအရံများမှာ အမေရိကန်တွေချည်း ဖြစ်ပါသည်။

တိဘက်ကျောင်းမှ ဈင်းကျောင်းသို့ တရားဟောရန် ဆက်လက်သွားရပြန်ပါသည်။ ဈင်းကျောင်းမှာ ဈင်းဘုန်းကြီး မရှိပါ။ တရားနာပရိသတ်တော့ အတော်များပါသည်။ ၁၀၀ လောက် ရှိမည် ထင်ပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သတိပဋ္ဌာန် တရားတော်ကို သတိပဋ္ဌာန်၏ အကျိုးကျေးဇူး ၇ ပါးကစပြီး ဟောပါသည်။ ရှုမှတ်ပုံ အတော်စုံအောင် ဟောပြီးတော့ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ဖြစ်ပုံ၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြစ်ပုံအထိ အကြမ်းဖျင်း ဟောပါသည်။ တပည့်တော် ဘာသာပြန်ပါသည်။

တရားပွဲပြီးတဲ့အခါ ထုံးစံအတိုင်း အမေးအဖြေ လာပါသည်။ မေးခွန်းအချို့ကတော့— ဆင်းရဲငြိမ်းရေးအတွက် သတိပဋ္ဌာန်သာလျှင် တခုတည်းသော လမ်းမှန် ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် တမန်တော်များ ဖြစ်ကြတဲ့ ယေရှုခရစ်နှင့် မိုဟာမက်တို့ ပေါ်ထွန်းလာကြခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်က ဘာပါလဲ။ ဈင်းနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ တူပါသလား။ ဘုရားတရား ကြည်ညိုမှုနှင့် သတိပဋ္ဌာန် ဘယ်လို ဆက်သွယ်မှု ရှိပါသလဲ။ အနောက်တိုင်းမှာ ခေါင်းကစပြီး ခန္ဓာကိုယ် တခုလုံးကို ဖြစ်ပျက်ရှုတဲ့ နည်းကို တချို့ ပြနေကြပါတယ်။ အဲဒီနည်းဟာ မှန်ပါသလား။

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား သာသနာပြု ကြွလာရာမှာ ဘာအခက်
အခဲတွေ တွေ့ရပါလဲ စသည်တို့ပါပဲ။

မေးခွန်းတွေကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မှန်လဲမှန်
အစွန်းလဲမငြိရအောင် ဖြေကြားပါတယ်။ တပည့်တော်လဲ
ဘာသာပြန်ရာမှာ အထူးသတိထားပြီး ပြန်ဆိုရပါသည်။ ပရိသတ်လဲ
ကျေနပ်ပုံရပါသည်။

တရားပွဲပြီး၍ ကားပေါ်ရောက်ကြတော့ ဈင်းကျောင်းမှာ
နေတဲ့ အမေရိကန်ယောဂီ ရောဂျားမိလ်ကင်က ကားနားလာရပ်ပြီး
လက်အုပ်ချီကာ ပွဲဦးထွက်တရားပွဲ အောင်မြင်ပါသည်ဘုရားလို့
လျှောက်ပါသည်။

ဟိုနီလူလူမှာ ဈင်းကျောင်း ၄ ကျောင်း၊ ထေရဝါဒ
ယိုးဒယားဘုန်းကြီးကျောင်း ၁ ကျောင်း ရှိသည်ဟု သိရပါသည်။
ယိုးဒယားဘုန်းကြီး ၂ ပါးရှိသည်ဟု သိရပါသည်။ သီဟိုဠ်ကျောင်း၊
မြန်မာကျောင်း မရှိသေးပါ။

တရားပွဲမှ အပြန်တွင် ဦးကြည်လွင်၊ ဦးတင်အေးတို့က
ဟိုနီလူလူကို အပေါ်စီးမှ တမြို့လုံးနီးပါး မြင်နိုင်တဲ့ တောင်ထိပ်သို့
ကားဖြင့် ပင့်သွားကြပါသည်။ တောင်ထိပ်ရောက်တော့ ကားပေါ်က
ဆင်းပြီး မြို့ကိုကြည့်လိုက်ရာ ဒီလောက်လှတဲ့ ညရှုခင်းကို တခါမှ

မကြည့်ဘူး မမြင်ဘူးခဲပါ။ တဖြို့လုံးဟာ ရောင်စုံမီးတွေနဲ့ မီးပဒေသာ
မြို့ကြီးဖြစ်ပြီး တင့်တယ်လိုက် ကျက်သရေရှိလိုက်သည်မှာ
ရှုမငြီးအောင်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

အထပ်လေးဆယ်ကျော်ရှိတဲ့ မိုးထိတိုက်ကြီး အများ
အပြားမှာပါ ရောင်စုံမီးတွေ ထွန်းထားတော့ ပိုပြီး မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင်
လှလှပပကြီး ဖြစ်နေပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးပင် စိတ်ဝင်စား၍
ဒီ ညရှုခင်းကို ပို့စ်ကဒ်တွေ လုပ်ထားလျှင် ကောင်းမယ်လို့
မိန့်တော်မူပါသည်။

နောက်တနေ့ နံနက်မှာ ဦးကြည်လွင်တို့ ကိုးကွယ်သော
ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်များကို အနေကဇာ တင်ကြရသည်။ အားထုတ်သူ
အနည်းငယ် လာကြလို့ တပည့်တော် တရားပြရပါသည်။ ပြီးတော့
ယမန်နေ့ကလိုပဲ စင်္ကြန်လျှောက်ကြ တရားထိုင်ကြပါသည်။

ညနေ ၃ နာရီခန့်တွင် ဟိုနီလူလူ ဗုဒ္ဓဘာသာအဖွဲ့၏
ဥက္ကဋ္ဌ ဒကာကြီးလာ၍ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဖူးမြော်ပါသည်။
သူက သူဟာ ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဘာသာ အဖွဲ့ချုပ်ကြီး ဖြစ်ပေါ်ရေးအတွက်
သီဟိုဠ်သား ဒေါက်တာမာလာလာဆေကရ တို့နှင့်အတူ အဖွဲ့ကြီး၏
ဖွဲ့စည်းပုံ စည်းမျဉ်းဥပဒေ ရေးဆွဲရာတွင် ပါဝင်ခဲ့ကြောင်း
ပြောပါသည်။

ဈင်းဘုန်းကြီး (အမေရိကန်) တပါးလဲ လာရောက် ဖူးမြော်ပြီး တရားစကား အနည်းငယ် ဆွေးနွေးပါသည်။ သူက ဈင်းဝါဒမှ ဆတောရီ(အသိဉာဏ်)နှင့် ဗုဒ္ဓဝါဒ နိဗ္ဗာန်တို့ တူညီ သယောင်ယောင် ဆွဲဆောင် ဆွေးနွေးပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မတူညီကြောင်း ထင်ရှားအောင် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ရှင်းပြပါသည်။

ညဘက်တွင် ယာယီစံကျောင်းမှာပဲ ဆရာတော်ဘုရားကြီး စာအုပ်ဖတ်၍ တရားဟောပါသည်။ တရားနာပရိသတ် အားလုံး ၃၀ လောက်ရှိမည် ထင်ပါသည်။ မြန်မာများပါသည်။ (ဟိုနိုလူလူတွင် မြန်မာ ၆၄ ယောက် ရှိသည်ဟု သိရပါသည်။) တရားပွဲအပြီးတွင် တပည့်တော် အလုပ်ရှိနေတာနှင့် အမေးအဖြေကို ဦးအဂ္ဂဓမ္မ ဘာသာပြန်ပါသည်။

အမေးအဖြေ ပြီးတဲ့အခါ “ဉာဏ်ဖြစ်ပုံကလေးတွေ ဗဟုသုတ အဖြစ် သိရအောင် ဦးဇနက ဟောပြလိုက်ပါဦး”လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး အမိန့်ရှိတာနှင့် တပည့်တော် ဝိပဿနာ ဉာဏ်ဖြစ်ပုံကို ဘင်္ဂဉာဏ်အထိ သိသာရုံ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရှင်းပြပါသည်။ မင်္ဂဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ဖြစ်သည်အထိကိုတော့ အကျဉ်းချုံးပြီး ပြောပြပါသည်။ ပြောသာပြောရသည်။ အားထုတ်ဖူးသူ အနည်းအကျဉ်းမှတပါး အားမထုတ်ဖူးသူ အများစုက တရား စကားလုံးတွေကို နားလည်ကြမည် မဟုတ်ပါ။

ဉာဏ်ဖြစ်ပုံ ပြောပြပြီးလို့ ပရိသတ်အများစု ပြန်ကြပြီ ဖြစ်ပေတဲ့ တရားငတ်နေတဲ့ မြန်မာမိသားစုကတော့ မပြန်နိုင်သေးဘဲ အားထုတ်ပုံကို စေ့စေ့စပ်စပ် မေးမြန်းနေကြတာနှင့် အင်္ဂလိပ်လို တဝက် မြန်မာလိုတဝက် ဆက်လက် ရှင်းပြနေရပါသေးသည်။

နက်ဖြန် နံနက်တော့ တပည့်တော်များက အမေရိကန် ပြည်မကို ခရီးဆက်ကြတော့မှာမို့ မသွားမီ စကားဝအောင် ပြောချင်တဲ့ ဆွေစု မျိုးစုတွေကလဲ ရှိသေးတော့ စပ်မိစပ်ရာ အလ္လာပ သလ္လာပ စကားတွေလဲ ဆက်လက်ပြောကြတာ ညဉ့်နက်သည်အထိ ဖြစ်သွားပါသည်။ တရားကို စိတ်အဝင်စားဆုံးဖြစ်ပြီး တရားနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မေးခွန်းတွေကို အမေးဆုံးကတော့ ဝီလ်ဆင်မိသားစု ထဲမှ ရှိလာ ဖြစ်ပါသည်။

ဟဝိုင်ယီတက္ကသိုလ်မှ ဦးကျော်မိုးထွန်း၊ ရန်ကုန် ဝိဇ္ဇာသိပ္ပံ တက္ကသိုလ်မှ ဟဝိုင်ယီသို့ ပညာရေးကိစ္စဖြင့် ခေတ္တရောက်နေသော ဒေါ်ဖွားရင်တို့လဲ တရားနာ လာကြပါသည်။ ဟဝိုင်ယီတက္ကသိုလ် မြန်မာစာဌာနမှ ကထိက ဒေါက်တာဟေးရပ်(Dr. Haigh Roop)၊ မြန်မာအမည် ဦးဇော်ဝင်းတယောက်လဲ သူ့မြန်မာစာတပည့် ၂ ယောက်နှင့်အတူ တရင်းတနှီး စကားဆက်လက်ပြောနေကြတဲ့အထဲမှာ ပါဝင်ပါသည်။ သူတပည့် ၂ ယောက်ရဲ့ ယဉ်စစ် မြန်မာအမည် လေးတွေတော့ မေ့နေပါပြီ။ တယောက်က ဒီနစ် ဒီဘောလလောက်မှာ မြန်မာပြည်သို့ သွားမည်ဟု ပြောပါသည်။

နောက်တနေ့ ၈၊၄၊၇၉ နေ့ နံနက် ၈ နာရီမှာ အမေရိကန် ပြည်မသို့ ခရီးဆက်ရန် လေဆိပ်သို့ ဆင်းကြပါသည်။ လေဆိပ် ရောက်တော့ လေယာဉ်က ၁၂နာရီမှ ထွက်မည်လို့ သိရပါသည်။ ဒါကြောင့် အချိန်တွေ အများကြီး ရနေတာနှင့် ဒကာများက ပုလဲဆိပ်ကမ်း (Pearl Harbour)သို့ ပင့်သွားပြီး ကမ်းနှင့်ခပ်လှမ်းလှမ်း ရေထဲမှာရှိတဲ့ သင်္ဘောလိုလို ဘာလိုလို အဆောက်အအုံ တခုကို ပြပါသည်။

ပုလဲဆိပ်ကမ်းကား ကမ္ဘာကျော်ပါသည်။ အနာဂတ် လူသမိုင်းတလျှောက်မှာ ထင်ရှားနေမည့် သမိုင်းမှတ်တိုင် တခုလဲ ဖြစ်ပါသည်။ စစ်၏ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာကောင်းလှတဲ့ ဆိုးကျိုးကို လက်ညှိုးထိုးပြနေတဲ့ အမှတ်လက္ခဏာ တခုလဲ ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းကတော့ ဂျပန်ပြည်ဟာ ဒီပုလဲဆိပ်ကမ်းမှာရှိတဲ့ အမေရိကန် ရေတပ်စခန်းကြီးကို စစ်မကြေညာဘဲ တိတ်တဆိတ် လာရောက် ဗုံးကြဲကာ ချေမှုန်းဖျက်ဆီးပြီး ဒုတိယကမ္ဘာစစ်တွင် စတင် ပါဝင်လာသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

အချိန်က ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့ ဖြစ်ပါသည်။ ခါမိကာဇေ အသေခံတပ်သားများပါတဲ့ ဂျပန်လေယာဉ်တွေဟာ ပုလဲဆိပ်ကမ်းရဲ့ ကောင်းကင်ပြင်မှာ ဘွားကနဲ ပေါ်လာပြီး အမေရိကန် စစ်သားတွေ အံ့အားသင့်ကာ ဘာလုပ်ရမှန်းမသိ ဖြစ်နေခိုက်မှာပဲ စစ်သင်္ဘောပေါင်း များစွာကို ဗုံးမီးရွာချကာ ဖျက်ဆီးပြီး

ဖြစ်သွားပါသည်။ နာရီပေါင်းများစွာ စိတ်ကျေနပ်လောက်အောင် ဖျက်ဆီးပြီး ဂျပန်လေယာဉ်တွေ ပြန်သွားကြတဲ့အခါမှာ ပုလဲ ဆိပ်ကမ်းဟာ အသေအပျောက် အပျက်အစီး များစွာနဲ့ စိမ့်ညက်ညက် ကြေကာ ကျန်ခဲ့ပါသည်။

အဲဒီလို ပျက်စီးသွားသွားတဲ့အထဲမှာ ကျော်ကြားလှတဲ့ (U.S.S. Arizona)အရိဇိုနာ စစ်သင်္ဘောကြီးလဲ စစ်သား ၁၁၇၇ ယောက်နှင့်အတူ ပါသွားပါသည်။

ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို ဗုံးကြဲဖျက်ဆီးပြီးတဲ့အခါ ဂျပန်က အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိန်ကို စစ်ကြေညာလိုက်ပါသည်။ အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိန်ကလဲ နောက်တနေ့ ၈၊၁၂၊၄၁ မှာ ဂျပန်ကို တုံ့ပြန် စစ်ကြေညာ လိုက်ပါသည်။ ဒီနည်းနဲ့ ဂျပန်နဲ့ အမေရိကန်ဟာ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်း ပါဝင်လာပါတော့သည်။

ဒီ ပုလဲဆိပ်ကမ်းမှာ ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်က စလိုက်တဲ့ ဂျပန် အမေရိကန်စစ်ဟာ ၁၉၄၅ ခု၊ ဩဂုတ်လထဲမှာ ဂျပန်ပြည် ဟိရိုရှီးမားမြို့နဲ့ နာဂါဆက်ီးမြို့ နှစ်မြို့ကို အမေရိကန်က အနုမြူဗုံးနဲ့ ကြဲချဖျက်ဆီးလိုက်တော့မှပင် အဆုံးသတ် သွားပါတော့သည်။

ဒါကြောင့် သူတို့နှစ်နိုင်ငံအတွက် ဒီပုလဲဆိပ်ကမ်းဟာ မေ့လို့မရတဲ့ သမိုင်းမှတ်တိုင် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အမေရိကန်အတွက် ပွဲဦးထွက် အငိုက်မိပြီး လက်အဦးခံလိုက်ရကာ အထိနာရတဲ့ နေရာမို့ ပိုပြီး မေ့လို့မရ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဒါကြောင့် မေ့မရတဲ့ နေရာမှာ မေ့မရတဲ့ အထိမ်းအမှတ်အနေနဲ့ အထက်က ရေးခဲ့တဲ့ သင်္ဘောလိုလို ဘာလိုလို အလုပ်ပိတ်တံတား အဆောက်အအုံ ကို အရီဇိုနာစစ်သင်္ဘောကြီး မြှုပ်တဲ့နေရာမှာ အမေရိကန်တို့ တည်ဆောက်ပြီး U.S.S. Arizona Memorial လို့ အမည်တပ်ထား လိုက်ပါသည်။ အဆောက်အအုံရဲ့ အတွင်းဘက်မှာတော့ သင်္ဘောကြီးနှင့် ကံတူအကျိုးပေး ကျဆုံးသွားရတဲ့ စစ်သား ၁၁၇၇ ယောက်တို့ရဲ့ အမည်များကို ကမ္မည်းတင်ထားပါသည်။

ဒီပုလဲဆိပ်ကမ်းကနေပြီး မြန်မာပြည်အပါအဝင်အရှေ့တောင် အာရှတစ်ဝိုက်ကို စစ်မီး ပြန့်ပွားလာကာ စစ်ဒဏ်ကို မရှုမလှ ခံကြရတာမို့ အရှေ့တောင်အာရှ တိုက်သားတွေကလဲ ဒီပုလဲဆိပ်ကမ်း ကို မေ့လို့ မရပါ။

မြန်မာပြည်အနေနှင့်ဆိုလျှင် မြန်မာ့သမိုင်းမှ စာမျက်နှာ တမျက်နှာကို လှန်ပေးလိုက်တဲ့ မူလဘူတဌာနလဲ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာတို့ရဲ့ အသက် အိုးအိမ် စည်းစိမ်နှင့်တကွ ယဉ်ကျေးမှုရော စိတ်ဓာတ်စရိုက်တွေပါ ဖျက်ဆီးချေမှုန်းပစ်တဲ့ ဝိပတ္တိခေတ်ကြီး စတင်ရာဌာနလဲ ဖြစ်ပါသည်။

၅၄

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

လူသားတို့ရဲ့ ရုပ်ဓာတ်ရော စိတ်ဓာတ်ပါ အပျက်ကြီး
ပျက်စီးအောင် ဖန်တီးပေးရာ ပင်မရေသောက်မြစ် ဖြစ်တဲ့ ဒီနေရာ
ဒီဌာနမှာ ခဏကြာမျှ ရပ်လျက် သံဝေဂယူပြီးနောက် အမည်လေး
လှသလောက် ကြောက်စရာသဘာဝတွေ ပြည့်နေတဲ့ ပုလဲဆိပ်ကမ်းမှ
ခွာခဲ့ကြပါသည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် မေ့မရီး

လော့စ်အိန်ဂျယ်လ်မြို့

ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်

၉၊ ၄၊ ၇၉

ဒကာကြီး ဒကာမကြီးမိသားစုသို့

မေတ္တာဖြင့် သိစေပါသည်။ ဟိုနီလူလူမှာ ရှိနေစဉ်က
ပိုစ်ကဒ် တခု ရေးပို့လိုက်ပါသည်။ ရပြီးပြီဟု ထင်ပါသည်။

ဟိုနီလူလူမှာ ဧပြီ ၅ ရက်မှ ၈ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းအထိ
နေခဲ့ကြပါသည်။ ဟိုနီလူလူဟာ ဟဒိုင်ယီပြည်နယ်ရဲ့ ကျွန်း
ရှစ်ကျွန်းထဲမှ အိုအားဟူးကျွန်းပေါ်တွင် တည်ရှိပြီး မပူမအေး ရာသီရှိလို့
နေရထိုင်ရ ကောင်းပါသည်။ မေမြို့ နွေရာသီနှင့် ခပ်ဆင်ဆင်
တူပါသည်။ သာယာ အေးချမ်းပါသည်။

ဟိုနီလူလူမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဈာန်ကျောင်းတကျောင်းမှာ ညတရားပွဲ၊ တည်းခိုရာ ယာယီစံကျောင်းမှာ ညတရားနှစ်ပွဲ ချီးမြှင့်ပါသည်။ တရားနာပရိသတ်ကတော့ အမေရိကန်များနှင့် မြန်မာများပါပဲ။ ၆ ရက်နှင့် ၇ ရက်နေ့များမှာ ဒကာ ဒကာမများ တရားအားထုတ်ကြပါသည်။ ဦးပဉ္စင်း တရားပြ တရားစစ်ဆေးပါသည်။ အချိန်တိုဆိုတော့ အားမထုတ်ဖူးသေးသူများအတွက် အားထုတ်ပုံ အခြေခံ ရရုံမျှပါပဲ။

ရောက်သင့်တဲ့နေရာများကိုလဲ ဒကာများ လိုက်ပို့ကြလို့ ရောက်ရပါသည်။ ဗဟုသုတ ရသလောက် ရပါသည်။

ဧပြီ ၈-ရက်နေ့ နံနက်တော့ လော့စ်အိန်ဂျယ်လ်မြို့သို့ လေယာဉ်ဖြင့် ခရီးဆက်ရပါသည်။ လေယာဉ်မထွက်မီ အချိန်ရနေသေးလို့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မှာ အရေးပါတဲ့ နေရာ တနေရာဖြစ်တဲ့ ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို ဒကာများ လိုက်ပြပါသည်။ ပြီးတော့ နေ့ဆွမ်းလဲ ကပ်ချင်ကြတာနှင့် ကြီးမားလှတဲ့ ကုန်ပဒေသာ တိုက်ကြီးတခုသို့ ပင့်သွားကြပါသည်။

သိမ်ကြီးဈေး တဈေးစာမျှ ကြီးမားလှတဲ့ ၄ ထပ်တိုက်ကြီးတွင် အထက်ဆုံးထပ်မှာ စားသောက်ဆိုင်ကြီး ထားပြီး ကျန်တဲ့ အထပ်တွေမှာတော့ ဆိုင်ခန်းကြီး အသီးသီးမှာ ဝယ်ယူလိုတဲ့ပစ္စည်း ဘာပစ္စည်းမဆို မရမရှိရလေအောင် ပစ္စည်းမျိုးစုံ ခင်းကျင်း ပြသထားပါသည်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံထွက်ပစ္စည်း၊ ဂျပန်နိုင်ငံထွက်ပစ္စည်း၊ ဖိလစ်ပိုင်

၅၆

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

နိုင်ငံထွက်ပစ္စည်း၊ ယိုးဒယားနိုင်ငံထွက်ပစ္စည်း စသည်တွေကိုလဲ သူ့အခန်းနှင့်သူ ခင်းကျင်းပြသထားပါသည်။

အဲဒီတိုက်ကြီးရဲ့ အထက်ဆုံးထပ် စားသောက်ခန်းမှာ ဒကာ များက အိမ်ကယူလာတဲ့ စားသောက်ဖွယ်တွေရော ဆိုင်မှ မှာထားတဲ့ စားသောက်ဖွယ်တွေပါ နေဆွမ်းအဖြစ် ကပ်ကြပါသည်။ နေဆွမ်း ပြီးတော့ လေဆိပ်ကို သွားကြရပါသည်။

လေဆိပ်မှာ ခဏစောင့်နေခိုက် ဒကာ ကိုတင်အေးက “ဒီချောကလက် အလွန်ကောင်းပါတယ်၊ ဟိုနီလူလူမှာသာ ရပါတယ်။ တခြားမှာ မရပါ၊ ဘုဉ်းပေးကြည့်ပါဦးဘုရား” လို့ လျှောက်ပြီး ချောကလက်တွေ လိုက်ကပ်ပါသည်။

ချောကလက်များဟာ များသောအားဖြင့် ချိုလွန်းအိလွန်းလို့ သူ့ချောကလက်ကို စားရမှာ စိတ်တွန့်လက်တွန့် နေပါသည်။ သို့သော်လဲ ကပ်သူရဲ့ သဒ္ဓါတရားကို ငဲ့ပြီး ချောကလက် ၂ ခဲ အကပ်ခံကာ တခဲချင်း မဝါးချင့်ဝါးချင် ဝါးလိုက်မိရာ တခြား ချောကလက်တွေထက် အဆိမ့်ပိုပြီး အချို့နဲ့အတွက် ချက်ချင်း အရသာတွေ့သွားပါသည်။ အဲဒီချောကလက်မျိုး အဲဒီတကြိမ်သာ စားခဲ့ရပါသည်။ ရှေးက မစားခဲ့ဘူးပါ။

၁၂ နာရီ ၁၀ မိနစ်မှာ ဟိုနီလူလူ လေဆိပ်မှ လေယာဉ် ထွက်ပါသည်။ အရှေ့ကိုပဲ ပျံသန်းရပါသည်။ ညနေ မှောင်စပျိုးလို့

မီးထွန်းစအချိန်မှာ လော့စ်အိန်ဂျယ်လ်မြို့ပေါ်သို့ လေယာဉ်ဝဲမိပါသည်။ အောက်ဘက်ကို ကြည့်လိုက်ရာ ကြည့်လို့ အတော်ကောင်းပါသည်။ အကြောင်းကတော့ လော့စ်အိန်ဂျယ်လ်မြို့ရဲ့ မီးရောင်စုံ ထွန်းထားတဲ့ လမ်းကြီး လမ်းငယ်တွေဟာ ကောက်တာကွေ့တာ နည်းပြီး ဖြောင့်တန်းနေတဲ့ လမ်းတွေချည်းလိုလို ဖြစ်လို့ပါပဲ။ မန္တလေးမြို့က လမ်းတွေကို သတိရမိပါသည်။

ပျံသန်းချိန် ၅:၁၀ နာရီအကြာမှာ လော့စ်အိန်ဂျယ်လ် လေဆိပ်သို့ ရောက်ပါသည်။ လော့စ်အိန်ဂျယ် အချိန်နှင့် ၇:၂၀နာရီ (ဟိုနိုလူလူအချိန်နှင့် ၅:၂၀ နာရီ)မှာ ရောက်ပါသည်။ မြန်မာ ဒကာ ၂ ယောက်၊ ဂျက်ကော်နီဖီးလ်၊ ဂျိုးဇက်ဂိုးလ်စတိန်းနှင့်အကျီရှည် အနက်ကြီးတွေ ဝတ်ထားတဲ့ အမေရိကန် ဖျင်းဘုန်းကြီး ၂ ပါး လာကြိုနေတာကို တွေ့ရပါသည်။

လေဆိပ်မှ လော့စ်အိန်ဂျယ်လ်မြို့ထဲက ဖျင်းကျောင်းသို့ သွားရာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး စီးတဲ့ကားကို အမေရိကန်ဒကာ မောင်းပြီး ဦးပဉ္စင်းတို့ စီးတဲ့ကားကို အမေရိကန် ဖျင်းဘုန်းကြီး မောင်းပါသည်။ ပထမဆုံး အတွေ့အမြင်မို့ ဆန်းနေပါသည်။

ဖျင်းကျောင်းရောက်လို့ အခန်းနေရာ ချထားပေးတော့ မိမိ နေရမည့်အခန်းတွင် ကလေးပုခက်နဲ့ ကလေးကစားစရာ အရုပ် ကလေးတွေ တွေ့ရတော့ စိတ်မသန့်တာနှင့် တခြားအခန်း ရွှေ့နေ

လိုက်ပါသည်။ ရေချိုးခန်း ဝင်လိုက်ပြန်တော့လဲ အမျိုးသမီးများ အလှပြင်တဲ့ အသုံးအဆောင် အမျိုးမျိုး စုံနေအောင် တွေ့ရပြန်ပါသည်။ အမျိုးသမီးတွေပါနေတဲ့ ကျောင်းဆောင်ကို အာဂန္တုဆောင် အဖြစ် ခဏ ပြင်ဆင်ထားပုံရပါသည်။ ဈင်းဘုန်းကြီးများ ဘဝက သာယာလှပါကလားဟု တွေးပြီး ပြုံးမိပါသည်။

မွေ့ရာတွေ စမ်းကြည့်တဲ့အခါမှာ မွေ့ရာတွေက ဝါဂွမ်းသွတ် မွေ့ရာတွေ ဖြစ်နေပြန်လို့ ဝိနည်းတော်နှင့် မညီတာနဲ့ ဆရာတော် ဘုရားကြီး မွေ့ရာကစ ဖယ်ပစ်စေပြီး အသစ် ပြင်ခင်းစေရပါသည်။

ရောက်ပြီး မကြာမီ နယူးယောက်မှ ဒေါ်တင်လှိုင်လဲ ရောက်လာကာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဖူးမြော် ကန်တော့ပါသည်။ ဒေါ်တင်လှိုင်ဟာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို မဖူးမြင်ဘူးဘဲနှင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ စာအုပ်တွေဖတ်ပြီး ကြည်ညိုနေသူ တပည့် အဖြစ် ခံယူထားသူ ဖြစ်ပါသည်။ သူ့ဒကာ ဦးလှဖေလဲ ထို့အတူပါပဲ။

ဧပြီ ၉ ရက်နေ့ နံနက် အရုဏ်ဆွမ်းကို ဈင်းကျောင်းက ဧည့်ဝတ်ပြုပါသည်။ ဈင်းကျောင်းမှာ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးက ဂျပန်ဘုန်းကြီးဖြစ်သော်လဲ အခု ဂျပန်ပြည်ကို ခဏပြန်နေပါသည်။ ဒါကြောင့် ဂျပန်အမေရိကန်ကပြား ဖြစ်ဟန်တူသူ လက်ထောက် ဘုန်းကြီးက တာဝန်ယူ အုပ်ချုပ်နေပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၅၉

အရုဏ်စာ စားပြီးတော့ သူတို့ ဘုရားဝတ်ပြုရာတွင် ပါဝင်ပါဦးလို့ ဖိတ်တာနှင့် ရိုင်းရာလဲမကျရလေအောင် ဗဟုသုတလဲ ဖြစ်အောင်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဦးသီလာနန္ဒ၊ ဦးကေလာသနှင့် ဦးပဉ္စင်းတို့ ၃ ပါးသွားပြီး ဈင်းဘုန်းကြီးများ၊ သီလရှင်များ၊ ဒကာ ဒကာမများ ဘုရားဝတ်ပြုတာကို လေ့လာ ကြည့်ရှုကြပါသည်။ အားလုံး အမေရိကန်တွေချည်း ဖြစ်ပုံရပါသည်။

သူတို့အားလုံး စားပွဲနဲ့တူတဲ့ ၅ ပေလောက်မြင့်တဲ့ ခုံကလေး ကို ဗဟိုပြုပြီး ဘုန်းကြီး ၁၂ ပါးခန့်က ခေါင်းဆောင်ဆရာတော်ကို ရှေ့ဆုံးကထားလျက် အတန်းလိုက် မတ်တပ်ရပ်ကြသည်။ သီလရှင်များ ဒကာ ဒကာမများကလဲ သူနေရာနှင့်သူ အတန်းလိုက် ရပ်ကြသည်။ ဦးပဉ္စင်းတို့က ဘုန်းကြီးတွေရဲ့ ဘေးနားက စီတန်းပြီး နေရာယူကြသည်။ ခုံပေါ်မှာတော့ ခွေးရုပ်နှင့် ခပ်ဆင်ဆင်တူတဲ့ အရုပ်တစ်ခုပေါ်မှာ လူရုပ်လား၊ နတ်ရုပ်လား၊ ဘုရားရုပ်လား ခွဲခြားလို့ မရတဲ့ အရုပ်တစ်ခုက စီးလျက်ရှိပါသည်။

သူတို့အားလုံးဟာ ရုပ်သေးစင်ထဲက ဝန်ကြီးများဝတ်သလို အင်္ကျီဖားဖားရှည်ရှည် အနက်ရောင်ကြီးတွေ ဝတ်ထားကြတော့ ခန့်ညားသလိုတော့ အရှိသား၊ ခေါင်းဆောင်ဘုန်းကြီးရဲ့ အင်္ကျီကတော့ ရွှေချည်ထိုးပန်း အနားကွပ်ထားပြီး အနံလေးလက်မလောက်ရှိတဲ့ အနက်ခံ ရွှေချည်ထိုး ပုဝါရှည်တစ်ခုကို လည်ကုပ်မှာ ခွတင်ပြီး ရှေ့ဘက်ကို အစနစ်စ ချထားပါသည်။

ခေါင်းဆောင်ဘုန်းကြီးဟာ ပေတံလောက်ရှိတဲ့ သစ်သားပြား အနက်ရောင် အဖျားကောက်ကောက်ကလေးကို ဘယ်ဘက်လက်မှာ အမြဲကိုင်ထားပြီး ညာဘက်လက်က ပုတီးကို ကိုင်ထားပါသည်။ သူတပါးတည်း ရပ်ပြီး လက်အုပ်ချီလိုက်၊ ကုန်းပြီး နဖူးနဲ့ကြမ်း ဆက်ကနဲရိုက်ကာ ဦးချလိုက်နဲ့ ၃ ကြိမ် လုပ်ပြီးတော့ ကျန်တဲ့ ပရိသတ်က ရပ်လျက်ပဲ လက်ထဲမှာ ကိုင်ထားတဲ့ စာအုပ်ထဲက တရားစာကို ဖြေးဖြေးညီညီ စည်းချက် ဝါးချက်ကျကျ အသံသြသြ ကြီးတွေနဲ့ ရွတ်ဖတ်ကြပါသည်။ တပါးက ရွတ်သံနှင့် စည်းဝါးကိုက် အောင် ဗုံတလုံးကို ဒုတ်နဲ့ခေါက်ပေးရပါသည်။ ခရစ်ယန် ဘုရားရှိခိုး ကျောင်းများမှာ စန္ဒရားနဲ့ ဘုရားရှိခိုးရွတ်တဲ့ အသံဟန် အတိုင်းပါပဲ။ အတုယူထားဟန် တူပါသည်။

စာတပုဒ်ရွတ်ပြီး ရပ်လိုက်တိုင်း ဘုန်းကြီးက ရှေးနည်း အတိုင်း ဖြေးဖြေးဟန်ပါပါ ဦးချပါသည်။ ဒီလို ၃ ကြိမ်ပြုပြီးတော့ ဘုန်းကြီးက ခုံပေါ်က အရပ်နားကို ဖြေးဖြေး အိုင်တင်(အမူအရာ) ကောင်းကောင်းနဲ့ သွားပါသည်။ ဒီအခါမှာ အခမ်းအနားမှူး ဖြစ်ပုံရတဲ့ ဘုန်းကြီးက မင်းသမီးဟန် ခပ်ပါပါနဲ့ ခပ်သွက်သွက်ကလေး ဝတ်ရုံအင်္ကျီကြီး ကားကနဲပါသွားအောင် ခေါင်းဆောင်ဘုန်းကြီးနား သွားပြီး အသင့်စိုက်ထားတဲ့ အမွှေးတိုင် တတိုင်ကို နှုတ်ယူပြီး ကမ်းပေးလိုက်ပါသည်။ ခေါင်းဆောင်က အမွှေးတိုင်ကို ဖြေးဖြေး သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့လေး မီးညှိလိုက်ပြီး လက်အုပ်တချက် ချီလိုက်ပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၆၁

ပြီးမှ မူလနေရာကို ဖြေးဖြေးကြွကြွလေး ပြန်လာပြီး လက်အုပ်ချီကာ ရပ်နေပါသည်။ ခဏကလေး မျက်လွှာချ အာရုံပြုပြီးမှ ရှေးနည်း အတိုင်း ၃ ကြိမ် ဦးချလိုက်ပြီးတဲ့အခါ ပရိသတ်က ထိုင်ပြီးတရားစာ ရွတ်ဖတ်ပြန်ပါသည်။

ခေါင်းဆောင်ဘုန်းကြီးရဲ့ ဟန်ဟာ ဇာတ်မင်းသားဟန် အပြည့်ပါပဲ။ သူ့အင်္ကျီကြီးက လက်မောင်း တပေသာသာ ကျယ်တဲ့ လက်ပွတ်ရုံကြီးဆိုတော့ ကုန်းပြီးဦးချတိုင်း အင်္ကျီလက်ကို ရွရွလေး သိမ်းလိုက်၊ ပုဝါရှည်ရဲ့ အဖျားနှစ်စကို ယဉ်ယဉ်လေး သိမ်းလိုက်နဲ့ အတော် အလုပ်ရှုပ်ပါသည်။ သို့သော်လဲ သူဟာ အဲဒါအားလုံးကို မျက်စိသိပ်မနောက်ရဘဲ ယဉ်စစ ဟန်လှလှနဲ့ ကြည့်ကောင်းအောင် လုပ်တတ်ပါသည်။

သူတို့ ဘုရားရှိခိုးတာ ၁ နာရီလောက် ကြာပါသည်။ ဦးပဉ္စင်းတို့လဲ သူတို့ရပ်ရင် ရပ်လိုက်၊ သူတို့ထိုင်ရင် ထိုင်လိုက်နဲ့ ယိမ်းအကထဲ ပါဝင်နေရသလိုပါပဲ။ ပြီးကြတဲ့အခါမှာ “အင်း ဈင်းခေါင်းဆောင် ဘုန်းကြီးဖြစ်ဖို့ရာ မလွယ်ပါလား။ အိုင်တင်အထူး ကောင်းအောင် အတော် လေ့ကျင့်ယူရမှာပါလား၊ ဇာတ်မင်းသား၊ ရုပ်ရှင်မင်းသားများ ဆိုရင်တော့ ဈင်းခေါင်းဆောင် ဘုန်းကြီးဖြစ်ဖို့ အတော် လွယ်ကူပေမှာပဲ”လို့ တွေးနေမိပါသည်။

နံနက် ၈-နာရီလောက်မှာ ဘာရီဝိပဿနာအသင်းမှ မိုက်ကယ်ဆိုသူ အမေရိကန်ယောဂီက သူကားနဲ့ လော့စ်အိန်ဂျယ်လ်မြို့

ကို လှည့်လည် ပြသပါသည်။ လော့စ်အိန်ဂျယ်လ်မြို့ဟာ မြို့အခင်း အကျင်း အတော်ကောင်းပါသည်။ အိမ်တွေ ပြတ်သိပ်မနေဘဲ သူ့ဝင်းနဲ့သူ ခပ်ကျဲကျဲ ဆောက်ထားကြတာက များပါသည်။

ရုံးအဆောက်အအုံများ၊ ဟော်တယ်ကြီးများ၊ အခန်းငှားစားတဲ့ တိုက်ကြီးများမှတစ်ပါး တိုက်တွေဟာ ခပ်နိမ့်နိမ့်တွေပဲ များပါသည်။ အလွန်ချမ်းသာတဲ့ ကမ္ဘာကျော် ရုပ်ရှင်ဇာတ်ဆောင်များနေတဲ့ ဟောလိဝုဒ ရပ်ကွက်ထဲကိုလဲ မိုက်ကယ်က ကားဖြတ်မောင်းပါသည်။ အဲဒီ လူချမ်းသာ ရပ်ကွက်မှာလဲ အိမ်နိမ့်တွေပါပဲ။ နိမ့်နိမ့် ပုအိုက်အိုက်တွေဆိုတော့ အပြင်က ကြည့်ရတာဖြင့် စိတ်အိုက်စရာ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လဲ အိမ်တွင်း အခင်းအကျင်းကတော့ အလွန် ခေတ်မီလှ တင့်တယ်ခမ်းနားလှသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ရာသီဥတုကတော့ ဦးပဉ္စင်းတို့ ရောက်နေတဲ့အချိန် (ဧပြီ ၈၊ ၉ ရက်)မှာ နေလို့ကောင်းရုံမျှသာ အေးပါသည်။ သို့သော်လဲ ကောင်းကင်ပြင်က မကြည်လင်ပါ။ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံတွေနဲ့ မော်တော်ကားတွေကထွက်တဲ့ မီးခိုးတွေဟာ ကောင်းကင်မှာ ရှိတဲ့ ရေခိုးရေငွေ့တွေနဲ့ အမြဲလိုလို ရောထွေး ပေါင်းစည်းမိပြီး နှင်းပုပ် (Smog) တွေ ဖြစ်နေတော့ အမြဲလိုလို အုံ့မှိုင်းနေပါသည်။

စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံနဲ့ မော်တော်ကားတွေက ထွက်တဲ့ အခိုး အငွေ့တွေဟာ လော့စ်အိန်ဂျယ်လ်မြို့ရဲ့ ကောင်းကင်ပြင် လေထုထဲမှာ နိုက်ထရစ်အောက်ဆိုက်၊ ကန့်ဒိုင်အောက်ဆိုက်၊ ကာဗွန်မိုနို

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၆၃

အောက်ဆိုက် စတဲ့ အဆိပ်ဓာတ်ငွေ့များအဖြစ် ဖွဲ့စည်းတည်ရှိနေတဲ့ အတွက် ကောင်းကင်ပြာဟာ မကြည်လင်ဘဲ အမြဲလိုလို အုံ့မှိုင်းနေသည်ဟု သိရပါသည်။ အမှန်တော့ လေထုညစ်ညမ်းနေတာပင် ဖြစ်ပါသည်။ စက်မှုထွန်းကားတဲ့မြို့တိုင်းမှာ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ကြီးမားလှတဲ့ အန္တရာယ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဒီအန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ မြို့တွေထဲမှာ လော့စိန်ဂျလိစ်က ပထမ၊ ဂျပန်ပြည်တို့ကျိက ဒုတိယ၊ ဩစတြေးလျပြည် ဆစ်ဒနီက တတိယ လိုက်ပါသည်။

လော့စိန်ဂျလိစ်မှာ တခြားမြို့တွေမှာ မတွေ့ရတဲ့ သဘာဝ ကတ္တရာစေးကန် ရှိတဲ့နေရာကို ပြတိုက်အဖြစ် ပြသထားတာလဲ တွေ့ရပါသည်။ အဲဒီ ကတ္တရာစေးကန်ကို ရှေးနှစ်ပေါင်း တသောင်း လောက်ကတည်းက ဆင်၊ ကျား၊ ကြံ စတဲ့ တောတိရစ္ဆာန်များ ရေနန်မှတ်ပြီး ဆင်းမိကြလို့ ကန်ထဲနစ်ပြီး သေကြရပုံကိုလဲ သက်ရှိ ဆင်လောက်အရွယ်ရှိတဲ့ ဆင်ရုပ်ကြီးများ၊ ကြံရုပ်ကြီးများနှင့် သရုပ်ဖော်လျက် ပြသထားပါသည်။ အဝေးကကြည့်ယင် တကယ့် တောတိရစ္ဆာန်ကြီးတွေလို့ ထင်ရပါသည်။ မြေအောက် ၁၅ ပေလောက် အထိ တူးလိုက်ယင် သေနေတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေရဲ့ အရိုးတွေကို တွေ့ရသည်ဟု ဆိုပါသည်။

အတော်ကလေး နဲ့အောင်ကြည့်ပြီးတော့ ဈာန်ကျောင်းကို ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။ ကျောင်းမှာ နေ့ဆွမ်းကပ်မည့် မြန်မာဒကာ၊

၆၄

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ဒကာမများ၊ ကမ္ဘောဒီးယား ဒကာ ဒကာမများ ရောက်နှင့်နေတာကို
တွေ့ရပါသည်။ ရင်းနှီးသူ ဒကာဦးချစ်ပြိုင်ကိုလည်း တွေ့ရလို့ ဝမ်းသာ
ရပါသည်။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် မေ့ခရီး
ယတ်ကဗဲလီ တရာစခန်း
ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
၁၂၊ ၄၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် လေးစားစွာ လျှောက်ထား
ပါသည်။ တပည့်တော်တို့ ဧပြီ ၈-ရက်နေ့ မွန်းတိမ် ၁၂-
နာရီတွင် ဟိုနိုလူလူမြို့မှ လေယာဉ်ဖြင့် အရှေ့ဆီသို့ထွက်ခဲ့ရာ
ဟိုနိုလူလူအချိန် ညနေ ၅:၂၀ နာရီ (လော့စ်အိန်ဂျယ်လ်အချိန်
၇:၂၀ နာရီ)မှာ အမေရိကန်ပြည်မ၊ ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊
လော့စ်အိန်ဂျယ်လ်(အများခေါ် လော့စိန်ဂျလီ)မြို့သို့ ရောက်ပါသည်။

ဟိုနိုလူလူမြို့သားများအခေါ်ဖြင့် ခေါ်ရလျှင် အယ်(လ်)အေ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၆၅

(LA)၊ သို့မဟုတ် အယ်လေဖြစ်ပါသည်။ Los Angeles ဟူသော နာမည်မှ အစစလုံး L နှင့် A ကို ယူ၍ အတိုကောက် ခေါ်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လော့စိန်ဂျလီမြို့ဟာ ဟိုင်ယီ (ဟာဝေယံ) ကျွန်းရဲ့ အရှေ့ (မြောက်ဘက်ခပ်ယွန်းယွန်း)မှာ ရှိပြီး ဟိုင်ယီနဲ့ မိုင်ပေါင်း ၂၃၀၀-ခန့် ဝေးကွားပါသည်။ ဟိုင်ယီကျွန်းရဲ့အနောက်(မြောက်ဘက် ခပ်ယွန်းယွန်း)မှာတော့ ဂျပန်ပြည် ရှိပါသည်။ မိုင်ပေါင်း ၃၄၀၀-ခန့် ဝေးပါသည်။ ကမ္ဘာကြီးက လုံးနေတာဖြစ်တော့ အရှေ့အနောက် သတ်မှတ်ပြီးပြောရတာ မျက်စိလည်စရာ ဖြစ်ပါသည်။ သာမန် အားဖြင့် အများသုံးပြောဆိုသုံးနှုန်း နေကြတာကတော့ ဂျပန်ကို အရှေ့ဖျားနိုင်ငံ၊ လော့စိန်ဂျလီ (အမေရိက)ကို အနောက်နိုင်ငံဟု ပြောဆိုသုံးနှုန်းကြရိုး ဖြစ်ပါသည်။

ဂျပန်နဲ့ အမေရိက နှစ်နိုင်ငံတို့အကြားမှာ တည်ရှိတဲ့ ဟိုင်ယီ(ဟာဝေယံ)ကျွန်းသားများဟာ အာရှသွေးပါပြီး အာရှရုပ် အာရှအသွင်အပြင် ရှိကြပါသည်။ သို့သော်လဲ ပထဝီဝင် အနေ အထားအားဖြင့် အမေရိကန်ပြည်နှင့် မိုင် ၁၀၀-ကျော်မျှ ပိုမိုနီးတဲ့ အတွက် ဟိုင်ယီကျွန်းဟာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ၅၀-မြောက် ပြည်နယ် ဖြစ်နေပါသည်။

ဒါကြောင့် ဟိုင်ယီကျွန်း၊ ဟိုနိုလူလူမြို့သားများက အမေရိကန်ပြည်ကို ရည်ညွှန်းပြောဆိုလျှင် ပြည်မ (Main Land)

ဟု ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြပါသည်။ သို့သော်လည်း အမေရိကန်ပြည်ရဲ့ အနောက်ဘက်ကမ်းခြေရှိ မြို့ကြီးများအနက် လော့စိန်ဂျလီမြို့နှင့်သာ ဟိုနိုလူလူမြို့သားတို့ သွားလာဆက်ဆံမှုများတဲ့အတွက် သူတို့အဖို့ အမေရိကန်ပြည်ဆိုတာ အယ်လ်အေ ဖြစ်နေဟန် တူပါသည်။ တနည်းဆိုရသော် လော့စိန်ဂျလီမြို့ဟာ အမေရိကန်ပြည် ဖြစ်နေပုံ ရပါသည်။ ဟိုနိုလူလူမြို့သားတို့ရဲ့ ပါးစပ်ဖျားမှ အယ်လေဆိုသော စကားကို မကြာခဏ ကြားနေရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

လော့စိန်ဂျလီမြို့မှာ ဈင်းဘုန်းကြီးကျောင်းတကျောင်းတွင် တည်းခိုရပါသည်။ နောက်တနေ့နံနက်မှာ ဈင်းဘုန်းကြီးများ၊ ဒကာ ဒကာမများ ဘုရားဝတ်ပြုတာကို ကြည့်ရှုလေ့လာပြီးတော့ မိုက်ကယ် ဆိုသူ အမေရိကန်ယောဂီက မြို့ထဲ လှည့်လည်ပြသပါသည်။ နေ့လယ် ၁-နာရီမှာ ဈင်းဘုန်းကြီးများ၊ အမေရိကန် ဒကာ ဒကာမများ၊ မြန်မာ ဒကာ၊ ဒကာမများ အားလုံး ၁၀၀ ကျော် လောက်ကို ဆရာတော်ဘုရားကြီး သတိပဋ္ဌာန်တရား ဟောကြားချီးမြှင့် ပါသည်။ တပည့်တော် ဘာသာပြန်ပါသည်။ အမေရိကန်ပြည်မ ပေါ်မှာ ဟောတဲ့ ပထမဆုံး တရားပွဲပါပဲ။

တရားဟောနေစဉ်မှာ ရုပ်မြင်သံကြားလဲ ရိုက်ကြပါသည်။ အချိန်မရ၍ အမေးဖြေတော့ မလုပ်နိုင်ပါ။ တရားပွဲအပြီးမှာ အမေရိကန်ဈင်းဘုန်းကြီးတပါးက “အရှင်ဘုရား အင်္ဂလိပ် စကားပြောတာ တော်တော်ကောင်းတယ်၊ အင်္ဂလိပ်စာ ဘယ်မှာ သင်ပါသလဲ” လို့မေးပါသည်။ “မြန်မာပြည်နဲ့ သီဟိုဠ်မှာ” လို့

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၆၇

ပြောလိုက်ပါသည်။

တရားပွဲပြီးလျှင်ပြီးခြင်း ၂:၃၀ နာရီမှာ လော့စိန်ဂျလီမြို့မှ အရှေ့ဘက်မိုင် ၁၂၀-ခန့်အကွာရှိ ယက်ကဗဲလီ (Yucca Valley)တရားစခန်းသို့ ကားသုံးစီးဖြင့် ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ အသွားသက်သက်လမ်းလေးသွယ်၊ အလာသက်သက် လမ်းလေးသွယ်စီ ခွဲခြားတားတဲ့ ဟိုက်ဝေးခေါ် လမ်းကျယ်ကြီးအတိုင်း (မျက်နှာချင်းဆိုင်မှ အလာကားကို ရှောင်စရာမလိုဘဲ) မောင်းရတော့ ခရီးတွင်လှပါသည်။ ရာသီဥတုကလဲ ကြည်လင်သာယာလှပါသည်။

ဟိုက်ဝေးလမ်းမကြီးကို ကန့်လန့်ဖြတ်တဲ့ ဘေးကလာတဲ့ လမ်းမရှိပါ။ ဖြတ်လိုလျှင် ဟိုက်ဝေးလမ်းမကြီးရဲ့ အောက်ကဖြစ်စေ အထက်ကဖြစ်စေ သီးခြားလမ်းဖြင့် သွားရပါသည်။

ဟိုက်ဝေးလမ်းမကြီးတွေမှာ ခရီးတွင်မှုကို ပဓာနထား၍ ဖြောင့်နိုင်သမျှဖြောင့်ဖြောင့် ဖောက်ထားတာဖြစ်လို့ မြို့ထဲရွာထဲ မြို့နားရွာနားက ဖြတ်သွားတာအလွန်ရှားပြီး မြို့ရွာနဲ့ ခပ်လှမ်းလှမ်းက သွားတာပဲများပါသည်။

ဒါကြောင့် မလှမ်းမကမ်းရှိ မြို့ရွာများမှ ထွက်လာခဲ့တဲ့ ကားဟာ ဟိုက်ဝေးလမ်းမကြီးထဲ ဝင်ပြီး လမ်းမကြီးအတိုင်း မောင်းချင်ရင် လမ်းမကြီးကို ထိပ်တိုက်မဝင်ရပဲ လမ်းမကြီးနဲ့ အလိုက်သင့်အလျားသင့် တပြေးထဲဝင်သွားနိုင်အောင် စီမံဖောက်လုပ်ထားပါသည်။

ဆိုင်ရာမြို့ရွာများကို လမ်းခွဲကသွားရမည်ဆိုလျှင် လမ်းခွဲမရောက်မီ ၂-မိုင် ၃-မိုင်လောက်ကတည်းက လမ်းခွဲ ဆိုင်းဘုတ်တွေနဲ့ ပြပေးထားပါသည်။ ဓာတ်ဆီဆိုင်ရှိသည့်နေရာ၊ စားသောက်ဆိုင်ရှိသည့်နေရာ၊ အဖျော်ယမကာဆိုင်ရှိသည့်နေရာ၊ ရှေ့မှာ ရောက်ရမည့်မြို့ရွာ စသည်တို့ကိုလည်း မရောက်မီ ၂-မိုင်၃-မိုင်၊ ၄-၅-မိုင်လောက်ကတည်းက ကြိုတင်ပြီး ဆိုင်းဘုတ်တွေနဲ့ ပြပေးထားပါသည်။ ယာဉ်မောင်သမားက ရှေ့ကလာမည့် ကားကို ရှောင်စရာမလိုတော့ ဒီဆိုင်းဘုတ်တွေကို ကြည့်သွားနိုင်ပါသည်။ ဒါလောက်တောင် လမ်းတလျှောက်လုံး ဆိုင်းဘုတ်တွေနဲ့ ပြည့်နေအောင် လမ်းညွှန်ထားသော်လဲ လမ်းတွေက များလွန်းတော့ မကြာခဏ လမ်းမှားတတ်ကြပါသည်။

အမေရိကမှာ ရှေးက ၁-နာရီ မိုင် ၇၀-၈၀ အထိမောင်းခွင့် ပြုသော်လဲ ယခု ၅၅-မိုင်ထက် ပိုပြီးမောင်းရပါ။ ခွင့်ပြုမိုင်ထက် ပိုမောင်းလျှင် ရေဒါနဲ့စောင့်ဖမ်းနေတဲ့ ပုလိပ်ရဲ့ လက်ထဲမှာ ကားကနဲ ပါသွားပြီး ၂၅-ဒေါ်လာမှ ဒေါ်လာ ၁၀၀-အထိ အိတ်ထဲက ခုန်ထွက်သွားနိုင်ပါသည်။ တချို့ဒေသတွေမှာ ကားအသွားအလာကို လေယာဉ်ပေါ်ကနေပြီး ကြည့်သည်ဟု သိရပါသည်။ (နယူးယောက် မှာတော့ ကားကျပ်ချိန်မှာ ရဟတ်ယာဉ်ပေါ်ကနေပြီး ဘယ်လမ်းမှာ ကားကျပ်နေတယ် ဆိုတာ အသံလွှင့်ပေးပါသည်။)

တပည့်တော်တို့ကားဟာ မိုင် ၇၀-ခန့် မောင်းမိတော့ သဲမုန်းတိုင်းနင် တိုးမိပါတော့သည်။ ဒီလမ်းရဲ့အကြောင်းကို

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၆၉

သိပြီးဖြစ်တဲ့ယာဉ်မောင်းသမားမိုက်ကယ်ဟာ ရှေ့မှာ သဲမှန်တိုင်းကို မမြင်ရသေမီကပဲ ကားမှန်တံခါးအားလုံး ပိတ်ထားလိုက်ပါသည်။ မကြာမီကားရှေ့ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ နှင်းထူလို သဲဖုံထူကြီး ပိန်းပိတ်နေအောင် ထနေတာ တွေ့ရပြီး အဲဒီသဲမှန်းထဲကို တိုးဝင်ကာ ကားမောင်းသွားရပါသည်။

လမ်းဘေးတဘက်တချက်မှာ စိမ်းစိုတဲ့သစ်ပင်များ မရှိပါ။ ခပ်နိမ့်နိမ့်တောင်တွေ တွေ့ရသော်လည်း တောင်ချောက် တောင်ကတုံး တွေပဲ ဖြစ်ပါသည်။ မြေပြင်ကလဲ ကျောက်စရစ်နဲ့သဲ ရောထားတဲ့ ကန္တာရမြေမို့ သစ်ပင်ကြီးများမရှိပါ။ ရှိတဲ့သစ်ပင် နိမ့်နိမ့်ကလေး တွေဟာလဲ ဟိုနားတပင် ဒီနားတပင် အလွန် နည်းပါသည်။ ခြောက်သွေ့တဲ့ မြက်ချုံကလေးများ အနည်းအပါး ရှိပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တခုလုံးဟာ ခြောက်သွေ့ နေပါသည်။ အမှန်တော့ တပည့်တော်တို့ဟာ High Desert ခေါ်တဲ့ ကုန်းမြင့် သဲကန္တာရဆီသို့ မသိမသာ တက်သွားနေခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ညနေ ၄-နာရီသာသာလောက်မှာ ယက်ကဗဲလီ (Yucca Valley) ခေါ်တဲ့ မြို့သေးသေးကလေးကို ကျော်မိတော့ ကန္တာရတော ထဲကို အနည်းငယ်မျှ လမ်းခွဲထွက်လိုက်တဲ့ အခါမှာ တရားစခန်းသို့ ရောက်ပါသည်။ တရားစခန်းဟာ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အထက် ပေ-၃၀၀၀ ကျော် မြင့်သည်ဟုသိရပါသည်။ အဆောက်အအုံများ ပြည့်စုံပါသည်။ သို့သော်လဲ အမိုးနိမ့်ကလေးတွေနှင့် တထပ် အဆောက်အအုံကလေးတွေသာ ဖြစ်ပါသည်။ အတွင်းမှာတော့

နှစ်ယောက်အိပ်အခန်းများ၊ စတိုခန်းများ၊ ရေချိုးခန်း ကုဋီခန်းများကို နေရာလပ်မရှိရအောင် စနစ်တကျ ပြုလုပ်ထားပါသည်။ သန့်လဲ သန့်ရှင်းပါသည်။

လေတိုက်တာက ကြမ်းလွန်းလှပါသည်။ တဝန်းဝန်း မြည်အောင် တိုက်ပါသည်။ ညဉ့်နက်လေ လေပိုပြင်းထန်လေ ဖြစ်ပါသည်။ လေကြောင့် အတော်အေးပါသည်။ ဆောင်းချမ်း ချမ်းတာတော့ မဟုတ်ပါ။ လေပြင်းတာကို သတိပြုမိမှ အမိုးနိမ့်နိမ့်နှင့် တထပ်အဆောက်အအုံ ဆောက်ကြတာကို သဘောပေါက် လာပါသည်။

ရောက်တဲ့နေ့ (၉၊၄၊၇၉) ကတည်းက လေပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်နေတာဟာ ၄-ရက်လုံးလုံးဆက်ပြီး တိုက်ပါသည်။ တနေ့ထက် တနေ့တော့ လေအားပျော့ပျော့ လာပါသည်။ ယက်ကဗဲလီဟာ လမ်းမှာဖြတ်လာခဲ့တဲ့ မြေနိမ့်ပိုင်းသဲကန္တာရနှင့် မတူပါ။ သဲကန္တာရ မဟုတ်ပဲ ကျောက်စရစ်ကန္တာရ ဖြစ်လေတော့ လေပြင်းထန်သော်လဲ သဲဖုံးမထပါ။

ရာသီဥတုအနေနှင့်ကတော့ အေးတဲ့အခါ အတော်အေးပြီး ပူတဲ့အခါ အတော်ပူသည်ဟု သိရပါသည်။ ယခု တပည့်တော်တို့ ရောက်ခိုက်မှာ အေးတာကတော့ လေကြောင့်အေးတာ များပါသည်။ လေငြိမ်သွားတဲ့ နေ့ကစပြီး အအေးသက်သာသွားလို့ သင်္ကန်းတောင်မှ မမြို့ဘဲ နေလိုရပါသည်။ တခါတရံ သင်္ကန်းမြို့ထားလျှင် ရွေးပင် စို့လာပါသေးသည်။

တပည့်တော်တို့၊ နေတဲ့နေရာမှာသာ ကျောက်စရစ်ကန္တာရ ဖြစ်ပြီး ဂျိုရှူဝါပင်(Joshua)နှင့် ယတ်က(Yucca)အပင် သေးသေး သိမ်သိမ် ကျိုးတိုးကျဲတဲ အနည်းငယ်မျှရှိပြီး ခြောက်သွေ့ နေသော်လဲ အနောက်ဆီ ၁၅-မိုင်လောက် အကွာမှာတော့ အတော်မြင့်တဲ့ တောင်ကြီး တလုံးမှာ ရေခဲတွေ အမြဲဖုံးနေတာကို လှလှပပ အထင်းသား မြင်နေရပါသည်။

ဒီတရားစခန်းကို ရောက်တဲ့နေ့ ညနေမှာပဲ အင်္ဂလန်ပြည် ဘာမင်ဂမ်မြို့မှာနေတဲ့ ဒေါက်တာဦးရေဝတဓမ္မကို တွေ့ရပါသည်။ ဦးရေဝတဓမ္မက လော့စိန်ဂျာလီကနေ ဆီးကြိုဖို့ စီစဉ်သော်လဲ အဆင်မပြေလို့ ဒီတရားစခန်းရောက်မှပဲ တွေ့ကြရပါတော့သည်။ သူလဲ တပည့်တော်တို့ ဓမ္မခရီး ပြီးဆုံးသည်အထိ တပည့်တော်တို့နဲ့ အတူ သာသနာ့ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ပါမည်။

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏အဖွဲ့ အင်္ဂလန်နှင့်ဥရောပကို လှည့်လည်ပြီး တရားဟောတရားပြရေးအတွက် အစီအစဉ်အားလုံးကို ဒေါက်တာဦးရေဝတဓမ္မကပင် စီစဉ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန် မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာမှာ တရားနှစ်ကြိမ် အားထုတ်ဖူးခဲ့ပြီး အိန္ဒိယမှာ ၁၈-နှစ်နေခဲ့ပါသည်။ အိန္ဒိယမှ အင်္ဂလန်ကို ပြောင်းရွှေ့ နေခဲ့တာ ၅-နှစ်နီးပါး ရှိသွားပါပြီ။

ဒီယတ်ကဗဲလီ တရားစခန်းတည်ရာဌာနဟာ ဝိပဿနာ တရား သက်သက် အားထုတ်ရာ ဌာနမဟုတ်ပါ။ ဒီဌာနမှာ ခရစ်ယာန်

ဘုရားရှိခိုးကျောင်းလဲ ရှိပါသည်။ အမှန်တော့ ဒီဌာနဟာ ဘာသာ
တရား အမျိုးမျိုးတို့ကို လေ့လာရာ၊ သင်ယူရာ၊ သင်ကြားပေးရာ
ဌာနဖြစ်ပါသည်။

ယခု ဝိပဿနာတရားစခန်းကို မာဆာချူးဆက်ပြည်နယ်၊
ဘာရီဝိပဿနာဘာဝနာအသင်းမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများ ဖြစ်ကြတဲ့
ဂျိုးဇက်ဂိုးလ်စတိန်းနှင့် ဂျက်ကော်(န်)ဖီးလ်တို့က တာဝန်ခံပြီး ၁၄-
ရက်စခန်း ဖွင့်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

သူတို့က တာဝန်ခံပြီး စီမံအုပ်ချုပ်တာကိုမှ မဟာစည်အဖွဲ့က
ကူညီပြီး တရားဟော တရားပြ တရားစစ်တဲ့ သဘောပါပဲ။
တရားပြတရားစစ်တာကို တပည့်တော်တို့က တာဝန်ယူရပါသည်။
သူတို့က အဆင်ပြေအောင် ကူညီရပါသည်။

တပည့်တော်တို့က ဒီမှာ ၇-ရက်သာ ဆောင်ရွက်ပြီး
ဆန်ဖရုံစုကိုကို ခရီးဆက်ကြရပါမည်။ ကျန်တဲ့ ၇ ရက်ကို သူတို့က
ဆက်လက်ပြီး လုံးဝတာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

ဒီမှာယောဂီ လူမျိုးစုံ ၁၄၀-ခန့် ရှိပါသည်။ မြန်မာကတော့
နယူးယောက်က ဒေါ်တင်လှိုင်တယောက်သာ ရှိပါသည်။ ယောဂီ
များလို့ တပည့်တော်တို့ချည်း ညွှန်ကြားပြသဖို့ မလွယ်တဲ့အတွက်
ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဦးအဂ္ဂဓမ္မပါ ယောဂီ ၆၀-ကို တရားအစစ်
ခိုင်းပါသည်။

ဒီရက်အတွင်းမှာ ယောဂီတိုင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို နီးနီးကပ်ကပ် ဖူးမြော်ပြီး လျှောက်လိုတာ လျှောက်ခွင့်ရအောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ အစုလိုက် အလှည့်ကျ ပို့ပေးပါသည်။ ဦးသီလာနန္ဒနှင့် ဦးရေဝတဓမ္မတို့က ဘာသာပြန်အဖြစ် ဆောင်ရွက် ကြပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား မေးမြန်း လျှောက်ထားကြ တာကို ရုပ်မြင်သံကြားလဲ ရိုက်ယူထားကြပါသည်။

မေးမြန်လျှောက်ထားနေကြချိန်မှာ တပည့်တော်က တရားစစ်နေတာမို့ ဘာတွေမေး ဘာတွေဖြေတယ် မသိရပါ။ သို့သော်လဲ မှတ်တမ်းတင်ထားသူ ဒကာဦးမြသိန်း၏ ပြောပြချက်အရ မေးခွန်းတချို့ကတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ အိမ်ထောင်ပြုပြီးမှတောထွက် တရားအားထုတ်လို့ ဘုရားဖြစ်တာဆိုတော့ တပည့်တော်တို့လဲ အိမ်ထောင်ပြုပြီးမှ တရားအားထုတ်လို့ ရပါသလား။ ဆင်းရဲ ငြိမ်းအောင် အစွဲအလမ်းကင်းရမည်ဟု ဆိုပါသည်။ နိဗ္ဗာန် လိုချင်တာကော အစွဲအလမ်းပဲ မဟုတ်ပါလား။ မိမိကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ တခြားဘာသာအယူဝါဒမှ တရားတွေကို အားထုတ်လျှင်ကော နိဗ္ဗာန်ရပါသလား။ အမေရိကန်တွေဟာ စိတ်ဆင်းရဲမှုအမျိုးမျိုးနဲ့ ကြုံတွေ့နေရပါတယ်။ အဲဒီဆင်းရဲတွေ ငြိမ်းအောင် တရား အားထုတ်ပြန်တော့ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ ပေါ်လာလို့ ဆင်းရဲ ရပြန်ပါတယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ရပါမလဲ စသည်များဖြစ်ပါသည်။

ဒီတရားစခန်းမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဖတ်ပြီး အသံသွင်းယူလာတဲ့ ကက်ဆက်ခွေကို ဖွင့်၍ အလုပ်ပေး

တရား နာယူစေပါသည်။ အလုပ်ပေးတရားမနာမီ ငါးပါးသီလ ခံယူစေပါသည်။ ၈-ပါးသီလတော့ သူတို့ မဆောက်တည်နိုင်ကြပါ။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညစဉ် အင်္ဂလိပ်တရားစာအုပ် ဖတ်ပြီး တရားချီးမြှင့်ပါသည်။ နေ့လယ် ၂-နာရီမှာ ဂျိုးဇက်၊ ဂျက်နှင့် တပည့်တော်တို့ တရားဟောပါသည်။ ဂျိုးဇက်တို့ဆရာ အိန္ဒိယက မုနိန္ဒရလဲ ရှိနေတော့ သူလဲဟောပါသည်။ တပည့်တော်တို့ ဂျိုရှုဝါထရီးမောညူးမင့် ခေါ်တဲ့ ကျောက်ဥယျာဉ်ကို သွားလေ့ လာကြတဲ့ နေ့မှာတော့ ဦးအဂ္ဂဓမ္မ ဟောပါသည်။

ဒီမှာယောဂီများ တကယ်လေးလေးစားစား အားထုတ်သူ နည်းပါသည်။ အစမ်းသဘော အားထုတ်သူ အတော်ပါပါသည်။ အပန်းဖြေ(Recreation)အနေနှင့် လာသူတွေပင် ရှိပါသည်။ ယောဂီတယောက် တနေ့ နေ့စရိတ် စားစရိတ် ရေ မီး စရိတ် အပါအဝင် ၈-ဒေါ်လာနှင့် ၂၅-ဆင့်(ထိုစဉ်က မြန်မာငွေ ၅၈ကျပ်ခန့်) ပေးရသည်ဟု သိရပါသည်။ ညနေ ၅-နာရီမှာ ကော်ဖီ လဘက်ရည် ပေါင်မုန့် ကျွေးရပါသည်။

ဒီတရားစခန်းမှာ တပည့်တော်တို့အတွက် နေ့ဆွမ်းကတော့ ဆွမ်းနှင့် ဆွမ်းဟင်းပါပဲ။ ဆွမ်းက ဆန်လုံးညို၊ ဟင်းက အမေရိကန် တွေချက်တဲ့ အရှေ့တိုင်းဟင်း၊ တရားစခန်းမှာ သက်သတ်လွတ် ဆိုတော့ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေ ရောနှောကျိုချက်၊ ဘာတွေမှန်းလဲ မသိ၊ ဘယ်လိုချက်မှန်းလဲ မသိ၊ ရေလုံပြုတ် သဘောမျိုး ဖြစ်နေတာ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၇၅

တော့ သိသည်။ အရသာတွေတဲ့အခါလဲ ရှိပါသည်။ မတွေ့တဲ့ အခါလဲ ရှိပါသည်။ ဒါကြောင့် အရသာကို အာရုံပြု မနေတော့ဘဲ မျှတအောင်သာ မျိုးချလိုရသမျှ မျိုးချလိုက်ရပါသည်။

အချို့ပွဲမှာ ငှက်ပျောသီး၊ သစ်တော်သီး၊ ပန်းသီး လျော်သလို ကပ်ပါသည်။ ပန်းသီးကိုတော့ နေ့စဉ်ကပ်ပါသည်။ တနေ့ ပန်းသီးတလုံး ကုန်အောင်စားဖို့ ကျလာတဲ့ တာဝန်ကို မလစ်ဟင်း ရအောင် ဂရုစိုက်ရပါသည်။ မုန့်ကတော့ ပါတဲ့အခါလဲ ပါပါသည်။ မပါတဲ့အခါလဲ မပါပါ။

အရုဏ်မှာတော့ ကော်ဖီ၊ ပေါင်မုန့်ညှို့၊ ထောပတ်၊ ဒိန်ခဲ၊ ဒိန်ချဉ်၊ ကွေကာအုတ်ကျို၊ ဂျုံစေ့ပြုတ်၊ အွန်းမလက်၊ ငှက်ပျောသီး၊ သစ်တော့သီး၊ ပန်းသီး လျော်သလို ကပ်ကြပါသည်။ အရုဏ်စာ သင့်ပါသည်။

ဒီစခန်းမှာ လော့စိန်ဂျလိစ်မှ မြန်မာအမျိုးသား ဒေါက်တာ တင်လှငွေဆိုသူ ရဟန်းခံပါသည်။ ထမင်းချက် အမေရိကန်အမျိုးသမီး နှစ်ယောက် ဆံတိုသီလရှင် ဝတ်ပါသည်။ တန်ခူးလပြည့်နေ့နှင့် ကြိုကြို၍ အမေရိကမှာ အစဦးဆုံး ဥပုသ်ကို ဒီယတ်ကဗဲလီမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ခေါင်းဆောင်တဲ့ သံဃာခြောက်ပါး သံဃဥပုသ် ပြုကြပါသည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

၇၆

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး
 ယတ်ကဗဲလီ တရာစခန်း
 ကာလိဖိုးနီးယားပြည်နယ်
 အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
 ၁၂၊ ၄၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် လေးစားစွာ လျှောက်ထားပါသည်။ တပည့်တော်တို့ ဧပြီ ၈-ရက်နေ့ မွန်းတိမ်း ၁၂-နာရီတွင် ဟိုနိုလူလူမြို့မှ လေယာဉ်ဖြင့် အရှေ့ဆီသို့ထွက်ခဲ့ရာ ဟိုနိုလူလူအချိန် ညနေ ၅:၂၀ နာရီ (လော့စ်အိန်ဂျယ်လ်အချိန် ၇:၂၀ နာရီ)မှာ အမေရိကန်ပြည်မ၊ ကာလိဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ လော့စ်အိန်ဂျယ်လ်(အများခေါ် လော့စိန်ဂျလီ)မြို့သို့ ရောက်ပါသည်။

ဟိုနိုလူလူမြို့သားများအခေါ်ဖြင့် ခေါ်ရလျှင် အယ်(လ်)အေ (LA)၊ သို့မဟုတ် အယ်လေဖြစ်ပါသည်။ Los Angeles ဟူသော နာမည်မှ အစစလုံး L နှင့် A ကို ယူ၍ အတိုကောက် ခေါ်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လော့စိန်ဂျလီမြို့ဟာ ဟိုင်ဂီယီ (ဟာဝေယံ) ကျွန်းရဲ့ အရှေ့ (မြောက်ဘက်ခပ်ယွန်းယွန်း)မှာ ရှိပြီး ဟိုင်ဂီယီနဲ့ မိုင်ပေါင်း ၂၃၀၀-ခန့် ဝေးကွားပါသည်။ ဟိုင်ဂီယီကျွန်းရဲ့အနောက်(မြောက်ဘက်

ခပ်ယွန်းယွန်း)မှာတော့ ဂျပန်ပြည် ရှိပါသည်။ မိုင်ပေါင်း ၃၄၀၀-ခန့် ဝေးပါသည်။ ကမ္ဘာကြီးက လုံးနေတာဖြစ်တော့ အရှေ့အနောက် သတ်မှတ်ပြီးပြောရတာ မျက်စိလည်စရာ ဖြစ်ပါသည်။ သာမန်အားဖြင့် အများသုံးပြောဆိုသုံးနှုန်း နေကြတာကတော့ ဂျပန်ကို အရှေ့ဖျားနိုင်ငံ၊ လော့စိန်ဂျလီ (အမေရိက)ကို အနောက်နိုင်ငံဟု ပြောဆိုသုံးနှုန်းကြရိုး ဖြစ်ပါသည်။

ဂျပန်နဲ့ အမေရိက နှစ်နိုင်ငံတို့အကြားမှာ တည်ရှိတဲ့ ဟိုင်ဂီယီ(ဟာဝေး)ကျွန်းသားများဟာ အာရှသွေးပါပြီး အာရှရုပ်အာရှအသွင်အပြင် ရှိကြပါသည်။ သို့သော်လဲ ပထဝီဝင် အနေအထားအားဖြင့် အမေရိကန်ပြည်နှင့် မိုင် ၁၀၀-ကျော်မျှ ပိုမိုနီးတဲ့အတွက် ဟိုင်ဂီယီကျွန်းဟာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ၅၀-မြောက် ပြည်နယ် ဖြစ်နေပါသည်။

ဒါကြောင့် ဟိုင်ဂီယီကျွန်း၊ ဟိုနိုလူလူမြို့သားများက အမေရိကန်ပြည်ကို ရည်ညွှန်းပြောဆိုလျှင် ပြည်မ (Main Land) ဟု ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြပါသည်။ သို့သော်လည်း အမေရိကန်ပြည်ရဲ့ အနောက်ဘက်ကမ်းခြေရှိ မြို့ကြီးများအနက် လော့စိန်ဂျလီမြို့နှင့်သာ ဟိုနိုလူလူမြို့သားတို့ သွားလာဆက်ဆံမှုများတဲ့အတွက် သူတို့အဖို့ အမေရိကန်ပြည်ဆိုတာ အယ်လ်အေ ဖြစ်နေဟန် တူပါသည်။ တနည်းဆိုရသော် လော့စိန်ဂျလီမြို့ဟာ အမေရိကန်ပြည် ဖြစ်နေပုံ ရပါသည်။ ဟိုနိုလူလူမြို့သားတို့ရဲ့ ပါးစပ်ဖျားမှ အယ်လေဆိုသော စကားကို မကြာခဏ ကြားနေရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

လော့စိန်ဂျလိမြို့မှာ ဈင်းဘုန်းကြီးကျောင်းတကျောင်းတွင် တည်းခိုရပါသည်။ နောက်တနေ့နံနက်မှာ ဈင်းဘုန်းကြီးများ၊ ဒကာ ဒကာမများ ဘုရားဝတ်ပြုတာကို ကြည့်ရှုလေ့လာပြီးတော့ မိုက်ကယ် ဆိုသူ အမေရိကန်ယောဂီက မြို့ထဲ လှည့်လည်ပြသပါသည်။ နေ့လယ် ၁-နာရီမှာ ဈင်းဘုန်းကြီးများ၊ အမေရိကန် ဒကာ ဒကာမများ၊ မြန်မာ ဒကာ၊ ဒကာမများ အားလုံး ၁၀၀ ကျော် လောက်ကို ဆရာတော်ဘုရားကြီး သတိပဋ္ဌာန်တရား ဟောကြားချီးမြှင့် ပါသည်။ တပည့်တော် ဘာသာပြန်ပါသည်။ အမေရိကန်ပြည်မ ပေါ်မှာ ဟောတဲ့ ပထမဆုံး တရားပွဲပါပဲ။

တရားဟောနေစဉ်မှာ ရုပ်မြင်သံကြားလဲ ရိုက်ကြပါသည်။ အချိန်မရ၍ အမေးဖြေတော့ မလုပ်နိုင်ပါ။ တရားပွဲအပြီးမှာ အမေရိကန်ဈင်းဘုန်းကြီးတပါးက “အရှင်ဘုရား အင်္ဂလိပ် စကားပြောတာ တော်တော်ကောင်းတယ်၊ အင်္ဂလိပ်စာ ဘယ်မှာ သင်ပါသလဲ” လို့မေးပါသည်။ “မြန်မာပြည်နဲ့ သီဟိုဠ်မှာ” လို့ ပြောလိုက်ပါသည်။

တရားပွဲပြီးလျှင်ပြီးခြင်း ၂:၃၀ နာရီမှာ လော့စိန်ဂျလိမြို့မှ အရှေ့ဘက်မိုင် ၁၂၀-ခန့်အကွာရှိ ယက်ကဗဲလီ (Yucca Valley)တရား စခန်းသို့ ကားသုံးစီးဖြင့် ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ အသွားသက်သက် လမ်းလေးသွယ်၊ အလာသက်သက် လမ်းလေးသွယ်စီ ခွဲခြားတားတဲ့ ဟိုက်ဝေးခေါ် လမ်းကျယ်ကြီးအတိုင်း (မျက်နှာချင်းဆိုင်မှ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၇၉

အလာကားကို ရှောင်စရာမလိုဘဲ) မောင်းရတော့ ခရီးတွင်လှပါသည်။ ရာသီဥတုကလဲ ကြည်လင်သာယာလှပါသည်။

ဟိုက်ဝေးလမ်းမကြီးကို ကန့်လန့်ဖြတ်တဲ့ ဘေးကလာတဲ့ လမ်းမရှိပါ။ ဖြတ်လိုလျှင် ဟိုက်ဝေးလမ်းမကြီးရဲ့ အောက်ကဖြစ်စေ အထက်ကဖြစ်စေ သီးခြားလမ်းဖြင့် သွားရပါသည်။

ဟိုက်ဝေးလမ်းမကြီးတွေမှာ ခရီးတွင်မှုကို ပဓာနထား၍ ဖြောင့်နိုင်သမျှဖြောင့်ဖြောင့် ဖောက်ထားတာဖြစ်လို့ မြို့ထဲရွာထဲ မြို့နားရွာနားက ဖြတ်သွားတာအလွန်ရှားပြီး မြို့ရွာနဲ့ ခပ်လှမ်းလှမ်းက သွားတာပဲများပါသည်။

ဒါကြောင့် မလှမ်းမကမ်းရှိ မြို့ရွာများမှ ထွက်လာခဲ့တဲ့ ကားဟာ ဟိုက်ဝေးလမ်းမကြီးထဲ ဝင်ပြီး လမ်းမကြီးအတိုင်း မောင်းချင်ရင် လမ်းမကြီးကို ထိပ်တိုက်မဝင်ရပဲ လမ်းမကြီးနဲ့ အလိုက်သင့်အလျားသင့် တပြေးထဲဝင်သွားနိုင်အောင် စီမံဖောက်လုပ် ထားပါသည်။

ဆိုင်ရာမြို့ရွာများကို လမ်းခွဲကသွားရမည်ဆိုလျှင် လမ်းခွဲမရောက်မီ ၂-မိုင် ၃-မိုင်လောက်ကထည်းက လမ်းခွဲ ဆိုင်းဘုတ်တွေနဲ့ ပြပေးထားပါသည်။ ဓာတ်ဆီဆိုင်ရှိသည့်နေရာ၊ စားသောက်ဆိုင်ရှိသည့်နေရာ၊ အဖျော်ယမကာဆိုင်ရှိသည့်နေရာ၊ ရှေ့မှာ ရောက်ရမည့်မြို့ရွာ စသည်တို့ကိုလည်း မရောက်မီ ၂-မိုင်၃-မိုင်၊

၄-၅-မိုင်လောက်ကတည်းက ကြိုတင်ပြီး ဆိုင်းဘုတ်တွေနဲ့ ပြပေးထားပါသည်။ ယာဉ်မောင်သမားက ရှေ့ကလာမည့် ကားကို ရှောင်စရာမလိုတော့ ဒီဆိုင်းဘုတ်တွေကို ကြည့်သွားနိုင်ပါသည်။ ဒါလောက်တောင် လမ်းတလျှောက်လုံး ဆိုင်းဘုတ်တွေနဲ့ ပြည့်နေအောင် လမ်းညွှန်ထားသော်လည်း လမ်းတွေက များလွန်းတော့ မကြာခဏ လမ်းမှားတတ်ကြပါသည်။

အမေရိကမှာ ရှေးက ၁-နာရီ မိုင် ၇၀-၈၀ အထိမောင်းခွင့် ပြုသော်လည်း ယခု ၅၅-မိုင်ထက် ပိုပြီးမောင်းရပါ။ ခွင့်ပြုမိုင်ထက် ပိုမောင်းလျှင် ရေဒါနဲ့စောင့်ဖမ်းနေတဲ့ ပုလိပ်ရဲ့ လက်ထဲမှာ ကားကနဲ ပါသွားပြီး ၂၅-ဒေါ်လာမှ ဒေါ်လာ ၁၀၀-အထိ အိတ်ထဲက ခုန်ထွက်သွားနိုင်ပါသည်။ တချို့ဒေသတွေမှာ ကားအသွားအလာကို လေယာဉ်ပေါ်ကနေပြီး ကြည့်သည်ဟု သိရပါသည်။ (နယူးယောက် မှာတော့ ကားကျပ်ချိန်မှာ ရဟတ်ယာဉ်ပေါ်ကနေပြီး ဘယ်လမ်းမှာ ကားကျပ်နေတယ် ဆိုတာ အသံလွှင့်ပေးပါသည်။)

တပည့်တော်တို့ကားဟာ မိုင် ၇၀-ခန့် မောင်းမိတော့ သဲမုန်းတိုင်းနဲ့ တိုးမိပါတော့သည်။ ဒီလမ်းရဲ့အကြောင်းကို သိပြီးဖြစ်တဲ့ယာဉ်မောင်းသမားမှိုက်ကယ်ဟာ ရှေ့မှာ သဲမုန်းတိုင်းကို မမြင်ရသေမီကပဲ ကားမှန်တံခါးအားလုံး ပိတ်ထားလိုက်ပါသည်။ မကြာမီကားရှေ့ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ နှင်းထုလို သဲဖုံထုကြီး ပိန်းပိတ်နေအောင် ထနေတာ တွေ့ရပြီး အဲဒီသဲမုန်းထဲကို တိုးဝင်ကာ ကားမောင်းသွားရပါသည်။

လမ်းဘေးတဘက်တချက်မှာ စိမ်းစိုတဲ့သစ်ပင်များ မရှိပါ။ ခပ်နိမ့်နိမ့်တောင်တွေ တွေ့ရသော်လည်း တောင်ချောက် တောင်ကတုံး တွေပဲ ဖြစ်ပါသည်။ မြေပြင်ကလဲ ကျောက်စရစ်နဲ့သဲ ရောထားတဲ့ ကန္တာရမြေမို့ သစ်ပင်ကြီးများမရှိပါ။ ရှိတဲ့သစ်ပင် နိမ့်နိမ့်ကလေး တွေဟာလဲ ဟိုနားတပင် ဒီနားတပင် အလွန် နည်းပါသည်။ ခြောက်သွေ့တဲ့ မြက်ချိုကလေးများ အနည်းအပါး ရှိပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တခုလုံးဟာ ခြောက်သွေ့ နေပါသည်။ အမှန်တော့ တပည့်တော်တို့ဟာ High Desert ခေါ်တဲ့ ကုန်းမြင့် သဲကန္တာရဆီသို့ မသိမသာ တက်သွားနေခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ညနေ ၄-နာရီသာသာလောက်မှာ ယက်ကဗဲလီ (Yucca Valley) ခေါ်တဲ့ မြို့သေးသေးကလေးကို ကျော်မိတော့ ကန္တာရတော ထဲကို အနည်းငယ်မျှ လမ်းခွဲထွက်လိုက်တဲ့ အခါမှာ တရားစခန်းသို့ ရောက်ပါသည်။ တရားစခန်းဟာ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အထက် ပေ-၃၀၀၀ ကျော် မြင့်သည်ဟုသိရပါသည်။ အဆောက်အအုံများ ပြည့်စုံပါသည်။ သို့သော်လဲ အမိုးနိမ့်ကလေးတွေနှင့် တထပ် အဆောက်အအုံကလေးတွေသာ ဖြစ်ပါသည်။ အတွင်းမှာတော့ နှစ်ယောက်အိပ်အခန်းများ၊ စတုခန်းများ၊ ရေချိုးခန်း ကုဋီခန်းများကို နေရာလပ်မရှိရအောင် စနစ်တကျ ပြုလုပ်ထားပါသည်။ သန့်လဲ သန့်ရှင်းပါသည်။

လေတိုက်တာက ကြမ်းလွန်းလှပါသည်။ တဝုန်းဝုန်း မြည်အောင် တိုက်ပါသည်။ ညဉ့်နက်လေ လေပိုပြင်းထန်လေ

ဖြစ်ပါသည်။ လေကြောင့် အတော်အေးပါသည်။ ဆောင်းချမ်းချမ်းတာတော့ မဟုတ်ပါ။ လေပြင်းတာကို သတိပြုမိမှ အမိုးနိမ့်နိမ့်နှင့် တထပ်အဆောက်အအုံ ဆောက်ကြတာကို သဘောပေါက်လာပါသည်။

ရောက်တဲ့နေ့ (၉၊၄၊၇၉) ကတည်းက လေပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်နေတာဟာ ၄-ရက်လုံးလုံးဆက်ပြီး တိုက်ပါသည်။ တနေ့ထက် တနေ့တော့ လေအားပျော့ပျော့ လာပါသည်။ ယက်ကဗဲလီဟာ လမ်းမှာဖြတ်လာခဲ့တဲ့ မြေနိမ့်ပိုင်းသဲကန္တာရနှင့် မတူပါ။ သဲကန္တာရ မဟုတ်ပဲ ကျောက်စရစ်ကန္တာရ ဖြစ်လေတော့ လေပြင်းထန်သော်လဲ သဲဖုံးမထပါ။

ရာသီဥတုအနေနှင့်ကတော့ အေးတဲ့အခါ အတော်အေးပြီး ပူတဲ့အခါ အတော်ပူသည်ဟု သိရပါသည်။ ယခု တပည့်တော်တို့ ရောက်ခိုက်မှာ အေးတာကတော့ လေကြောင့်အေးတာ များပါသည်။ လေငြိမ်သွားတဲ့ နေ့ကစပြီး အအေးသက်သာသွားလို့ သင်္ကန်းတောင်မှ မမြို့ဘဲ နေလိုရပါသည်။ တခါတရံ သင်္ကန်းမြို့ထားလျှင် ချွေးပင်စို့လာပါသေးသည်။

တပည့်တော်တို့ နေတဲ့နေရာမှာသာ ကျောက်စရစ်ကန္တာရ ဖြစ်ပြီး ဂျိုရှူဝါပင်(Joshua)နှင့် ယတ်က(Yucca)အပင် သေးသေး သိမ်သိမ် ကျိုးတိုးကျဲတဲ့ အနည်းငယ်မျှရှိပြီး ခြောက်သွေ့ နေသော်လဲ အနောက်ဆီ ၁၅-မိုင်လောက် အကွာမှာတော့ အတော်မြင့်တဲ့

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၈၃

တောင်ကြီး တလုံးမှာ ရေခဲတွေ အမြဲဖုံးနေတာကို လှလှပပ အထင်းသား မြင်နေရပါသည်။

ဒီတရားစခန်းကို ရောက်တဲ့နေ့ ညနေမှာပဲ အင်္ဂလန်ပြည် ဘာမင်ဂမ်မြို့မှာနေတဲ့ ဒေါက်တာဦးရေဝတဓမ္မကို တွေ့ရပါသည်။ ဦးရေဝတဓမ္မက လော့စိန်ဂျလိကနေ ဆီးကြိုဖို့ စီစဉ်သော်လည်း အဆင်မပြေလို့ ဒီတရားစခန်းရောက်မှပဲ တွေ့ကြရပါတော့သည်။ သူလဲ တပည့်တော်တို့ ဓမ္မခရီး ပြီးဆုံးသည်အထိ တပည့်တော်တို့နဲ့ အတူ သာသနာ့ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ပါမည်။

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏အဖွဲ့ အင်္ဂလန်နှင့်ဥရောပကို လှည့်လည်ပြီး တရားဟောတရားပြရေးအတွက် အစီအစဉ်အားလုံးကို ဒေါက်တာဦးရေဝတဓမ္မကပင် စီစဉ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန် မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာမှာ တရားနှစ်ကြိမ် အားထုတ်ဖူးခဲ့ပြီး အိန္ဒိယမှာ ၁၈-နှစ်နေခဲ့ပါသည်။ အိန္ဒိယမှ အင်္ဂလန်ကို ပြောင်းရွှေ့ နေခဲ့တာ ၅-နှစ်နီးပါး ရှိသွားပါပြီ။

ဒီယတ်ကဗဲလီ တရားစခန်းတည်ရာဌာနဟာ ဝိပဿနာ တရား သက်သက် အားထုတ်ရာ ဌာနမဟုတ်ပါ။ ဒီဌာနမှာ ခရစ်ယာန် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းလဲ ရှိပါသည်။ အမှန်တော့ ဒီဌာနဟာ ဘာသာ တရား အမျိုးမျိုးတို့ကို လေ့လာရာ၊ သင်ယူရာ၊ သင်ကြားပေးရာ ဌာနဖြစ်ပါသည်။

ယခု ဝိပဿနာတရားစခန်းကို မာဆာချူးဆက်ပြည်နယ်၊ ဘာရီဝိပဿနာဘာဝနာအသင်းမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများ ဖြစ်ကြတဲ့ ဂျိုးဇက်ဂိုးလ်စတိန်းနှင့် ဂျက်ကော်(န်)ဖီးလ်တို့က တာဝန်ခံပြီး ၁၄-ရက်စခန်း ဖွင့်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

သူတို့က တာဝန်ခံပြီး စီမံအုပ်ချုပ်တာကိုမှ မဟာစည်အဖွဲ့က ကူညီပြီး တရားဟော တရားပြ တရားစစ်တဲ့ သဘောပါပဲ။ တရားပြတရားစစ်တာကို တပည့်တော်တို့က တာဝန်ယူရပါသည်။ သူတို့က အဆင်ပြေအောင် ကူညီရပါသည်။

တပည့်တော်တို့က ဒီမှာ ၇-ရက်သာ ဆောင်ရွက်ပြီး ဆန်ဖရဲစစ္စကိုကို ခရီးဆက်ကြရပါမည်။ ကျန်တဲ့ ၇ ရက်ကို သူတို့က ဆက်လက်ပြီး လုံးဝတာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

ဒီမှာယောဂီ လူမျိုးစုံ ၁၄၀-ခန့် ရှိပါသည်။ မြန်မာကတော့ နယူးယောက်က ဒေါ်တင်လှိုင်တယောက်သာ ရှိပါသည်။ ယောဂီ များလို့ တပည့်တော်တို့ချည်း ညွှန်ကြားပြသဖို့ မလွယ်တဲ့အတွက် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဦးအဂ္ဂဓမ္မပါ ယောဂီ ၆၀-ကို တရားအစစ် ခိုင်းပါသည်။

ဒီရက်အတွင်းမှာ ယောဂီတိုင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို နီးနီးကပ်ကပ် ဖူးမြော်ပြီး လျှောက်လိုတာ လျှောက်ခွင့်ရအောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ အစုလိုက် အလှည့်ကျ ပို့ပေးပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၈၅

ဦးသီလာနန္ဒနှင့် ဦးရေဝတဓမ္မတို့က ဘာသာပြန်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား မေးမြန်း လျှောက်ထားကြတာကို ရုပ်မြင်သံကြားလဲ ရိုက်ယူထားကြပါသည်။

မေးမြန်လျှောက်ထားနေကြချိန်မှာ တပည့်တော်က တရားစစ်နေတာမို့ ဘာတွေမေး ဘာတွေဖြေတယ် မသိရပါ။ သို့သော်လဲ မှတ်တမ်းတင်ထားသူ ဒကာဦးမြသိန်း၏ ပြောပြချက်အရ မေးခွန်းတချို့ကတော့ မြတ်စွာဘုရားဟာ အိမ်ထောင်ပြုပြီးမှတောထွက် တရားအားထုတ်လို့ ဘုရားဖြစ်တာဆိုတော့ တပည့်တော်တို့လဲ အိမ်ထောင်ပြုပြီးမှ တရားအားထုတ်လို့ ရပါသလား။ ဆင်းရဲငြိမ်းအောင် အစွဲအလမ်းကင်းရမည်ဟု ဆိုပါသည်။ နိဗ္ဗာန်လိုချင်တာကော အစွဲအလမ်းပဲ မဟုတ်ပါလား။ မိမိကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ တခြားဘာသာအယူဝါဒမှ တရားတွေကို အားထုတ်လျှင်ကော နိဗ္ဗာန်ရပါသလား။ အမေရိကန်တွေဟာ စိတ်ဆင်းရဲမှုအမျိုးမျိုးနဲ့ ကြုံတွေ့နေရပါတယ်။ အဲဒီဆင်းရဲတွေ ငြိမ်းအောင် တရားအားထုတ်ပြန်တော့ ဒုက္ခဝေဒနာတွေ ပေါ်လာလို့ ဆင်းရဲရပြန်ပါတယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ရပါမလဲ စသည်များဖြစ်ပါသည်။

ဒီတရားစခန်းမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဖတ်ပြီး အသံသွင်းယူလာတဲ့ ကက်ဆက်ခွေကို ဖွင့်၍ အလုပ်ပေးတရား နာယူစေပါသည်။ အလုပ်ပေးတရားမနာမီ ငါးပါးသီလ ခံယူစေပါသည်။ ၈-ပါးသီလတော့ သူတို့ မဆောက်တည်နိုင်ကြပါ။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညစဉ် အင်္ဂလိပ်တရားစာအုပ် ဖတ်ပြီး တရားချီးမြှင့်ပါသည်။ နေ့လယ် ၂-နာရီမှာ ဂျိုးဇက်၊ ဂျက်နှင့် တပည့်တော်တို့ တရားဟောပါသည်။ ဂျိုးဇက်တို့ဆရာ အိန္ဒိယက မုနိန္ဒရလဲ ရှိနေတော့ သူလဲဟောပါသည်။ တပည့်တော်တို့ ဂျိရူဝါထရီးမောညူးမင့် ခေါ်တဲ့ ကျောက်ဥယျာဉ်ကို သွားလေ့ လာကြတဲ့ နေ့မှာတော့ ဦးအဂ္ဂဓမ္မ ဟောပါသည်။

ဒီမှာယောဂီများ တကယ်လေးလေးစားစား အားထုတ်သူ နည်းပါသည်။ အစမ်းသဘော အားထုတ်သူ အတော်ပါပါသည်။ အပန်းဖြေ(Recreation)အနေနှင့် လာသူတွေပင် ရှိပါသည်။ ယောဂီတယောက် တနေ့ နေ့စရိတ် စားစရိတ် ရေ မီး စရိတ် အပါအဝင် ၈-ဒေါ်လာနှင့် ၂၅-ဆင့်(ထိုစဉ်က မြန်မာငွေ ၅၈ကျပ်ခန့်) ပေးရသည်ဟု သိရပါသည်။ ညနေ ၅-နာရီမှာ ကော်ဖီ လဘက်ရည် ပေါင်မုန့် ကျွေးရပါသည်။

ဒီတရားစခန်းမှာ တပည့်တော်တို့အတွက် နေ့ဆွမ်းကတော့ ဆွမ်းနှင့် ဆွမ်းဟင်းပါပဲ။ ဆွမ်းက ဆန်လုံးညှို့၊ ဟင်းက အမေရိကန် တွေချက်တဲ့ အရှေ့တိုင်းဟင်း၊ တရားစခန်းမှာ သက်သတ်လွတ် ဆိုတော့ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေ ရောနှောကျိုချက်၊ ဘာတွေမှန်းလဲ မသိ၊ ဘယ်လိုချက်မှန်းလဲ မသိ၊ ရေလုံပြုတ် သဘောမျိုး ဖြစ်နေတာ တော့ သိသည်။ အရသာတွေတဲ့အခါလဲ ရှိပါသည်။ မတွေ့တဲ့ အခါလဲ ရှိပါသည်။ ဒါကြောင့် အရသာကို အာရုံပြု မနေတော့ဘဲ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၈၇

မျှတအောင်သာ မျိုးချလို.ရသမျှ မျိုးချလိုက်ရပါသည်။

အချို့ပွဲမှာ ငှက်ပျောသီး၊ သစ်တော်သီး၊ ပန်းသီး လျော်သလို ကပ်ပါသည်။ ပန်းသီးကိုတော့ နေ့စဉ်ကပ်ပါသည်။ တနေ့ ပန်းသီးတလုံး ကုန်အောင်စားဖို့ ကျလာတဲ့ တာဝန်ကို မလစ်ဟင်း ရအောင် ဂရုစိုက်ရပါသည်။ မုန့်ကတော့ ပါတဲ့အခါလဲ ပါပါသည်။ မပါတဲ့အခါလဲ မပါပါ။

အရုဏ်မှာတော့ ကော်ဖီ၊ ပေါင်မုန့်ညှို့၊ ထောပတ်၊ ဒိန်ခဲ၊ ဒိန်ချဉ်၊ ကွေကာအုတ်ကျို၊ ဂျုံစေ့ပြုတ်၊ အွန်းမလက်၊ ငှက်ပျောသီး၊ သစ်တော့သီး၊ ပန်းသီး လျော်သလို ကပ်ကြပါသည်။ အရုဏ်စာ သင့်ပါသည်။

ဒီစခန်းမှာ လော့စိန်ဂျလိစ်မှ မြန်မာအမျိုးသား ဒေါက်တာ တင်လှငွေဆိုသူ ရဟန်းခံပါသည်။ ထမင်းချက် အမေရိကန်အမျိုးသမီး နှစ်ယောက် ဆံတိုသီလရှင် ဝတ်ပါသည်။ တန်ခူးလပြည့်နေ့နှင့် ကြိုကြိုက်၍ အမေရိကမှာ အစဦးဆုံး ဥပုသ်ကို ဒီယတ်ကဗဲလီမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ခေါင်းဆောင်တဲ့ သံဃာခြောက်ပါး သံဃဥပုသ် ပြုကြပါသည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ယက်ကဗဲလီတရားစခန်း

ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

၁၆၊၄၊၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။
ဒီနေ့ ယက်ကဗဲလီ တရားစခန်း ၇-ရက် ပြည့်သွားပါပြီ။
တပည့်တော်များ နက်ဖြန်ဆိုလျှင် ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့သို့ ခရီးဆက်
ရပါမည်။

ဒီနေ့ တပည့်တော်များ တရားစခန်းနှင့် ၁၅-မိုင်ဝေးတဲ့
ဒီကန္တာရထဲက အိမ်တအိမ်ကို ဆွမ်းစားသွားရပါသည်။ အိမ်ရှင်က
မစ္စရ(သ်)ဒင်းနစ်ဆင် ဆိုသူ အဖွားကြီး ဖြစ်ပါသည်။ လောစိန်
ဂျလိစ်တွင် သူ့အိမ်ရှိပါလျက်နှင့် ဒီကန္တာရထဲမှာ အိမ်ဆောက်ပြီး
လာနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သူ့လိုပဲ ခပ်လှမ်းလှမ်း မြို့တွေက တတ်နိုင်တဲ့
လူတွေဟာ မြို့ပေါ်မှာ အိမ်တလုံး ဒီကန္တာရထဲမှာ အိမ်တလုံး
ဆောက်ထားကြပါသည်။

ဒီကန္တာရထဲက အိမ်တွေကတော့ တလ နှစ်လ စသည်
တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ် နားနာနေနေ အမောပြေ အပန်းပြေ
နေဖြစ်ရုံသာသာ အိမ်တွေပါပဲ။ အိမ်ကောင်းကောင်းတွေ မဟုတ်ပါ။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၈၉

တော်တော်တော့ များပါသည်။ အဲဒီလူတွေ မြို့နဲ့ကန္တာရအိမ်ကို ကူးတဲ့အခါ တချို့က ကိုယ်ပိုင်လေယာဉ်နှင့် လာကြပုံရပါသည်။ အိမ်တွေနားမှာ လေယာဉ်ကွင်း ခပ်သေးသေးနဲ့ နှစ်ယောက်စီး သုံးယောက်စီး ကိုယ်ပိုင်လေယာဉ်ကလေးတွေ အများအပြား တွေ့ရပါသည်။

ဒေါ်ဒင်းနစ်ဆင်က ဂျာမန်လူမျိုး တရားသမားတဦးပါပဲ။ သူက အမေရိကတပြည်လုံးရော ဥရောပမှာပါ ၇-ရက်စခန်း ၁၀-ရက်စခန်းတွေဖွင့်ပြီး တရားပြနေသူ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာမကြီးပါ။ မဟာစည်နည်းနဲ့ ဦးဘခင်နည်း ပေါင်းစပ်ပြီး တရားပြနေသည်ဟု ပြောပါသည်။ ယခု တပည့်တော်တို့ တရားစခန်းကို အိမ်ကနေလာပြီး တရားလဲနာ တရားလဲအားထုတ်ပါသည်။

သူ့မြေထဲမှာ နေဖို့အိမ်တလုံးနှင့် တရားအားထုတ်ဖို့ ခန်းမ ဆောင်တခု ဆောက်လုပ်ထားပါသည်။ ဆွမ်းကပ်ခါနီးတော့ အမေရိကန်တွေ ဆွမ်းခံတာကို ကြည့်ဖူး မြင်ဖူးကြရချင်လို့ ဆွမ်းခံ ပြီးမှ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးဖို့ပါဘုရားလို့ ကြိုတင်လျှောက်ထားတဲ့အတိုင်း ဧည့်ခံရာ တရားဟောခန်းမမှ သူ့အိမ်ကို ဆွမ်းခံကြွကြရပါသည်။ ဆွမ်းခံပြီး တရားခန်းမ ပြန်ရောက်မှ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြရပါသည်။ ဆွမ်းစားပြီးတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အချိန်မကြာရအောင် “ဦးဇနက တရားတိုတို ဟောပေးလိုက်ပါဦး”လို့ မိန့်တာနှင့် ဆွမ်းအနုမောဒနာနှင့် ဝိပဿနာရောပြီး ၁၅-မိနစ်လောက် တရားဟော ပေးရပါသည်။

တရားစခန်း အပြန်မှာ နှစ်သန်းပေါင်း ၅၀၀ ကြာပြီဖြစ်တဲ့ ပုံစံအမျိုးမျိုးနဲ့ ကျောက်တောင် ကျောက်တုံးကြီးတွေ ရှိတဲ့ ကျောက်ဥယျာဉ်ကို ဝင်ပြီး ကြည့်ကြရပါသည်။ တရားစခန်းကို ၄-နာရီလောက် ပြန်ရောက်ပါသည်။

ညကျတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး တရားအနည်းငယ် ချီးမြှင့်ပြီး မေးခွန်းများကို ဖြေပေးရပါသည်။ တပည့်တော် ဘာသာပြန်ပေးရပါသည်။ မေးခွန်းတွေအနက်က အမေရိကန်မ တယောက် မေးတဲ့ မေးခွန်းတခုကတော့ “တပည့်တော်မ တရားအားထုတ်တာ ၃-နှစ် ရှိသွားပါပြီ။ နေ့စဉ် အားထုတ်ပါသည်။ တပည့်တော်မ ခင်ပွန်းသည်က တရားအားထုတ်တာ လုံးဝမကြိုက်ပါ။ ဒါကြောင့် ခက်နေပါသည်။ သူ မကြိုက်ပေမဲ့ တပည့်တော်မက တရား အားမထုတ်ဘဲ မနေနိုင်ပါ။ ဒါကြောင့် မိသားစုကို စွန့်ပြီး တရားကိုပဲ အားထုတ်ရမလား၊ ဒါမှမဟုတ် ခင်ပွန်းသည် မကြိုက်တဲ့ ဒီတရားအားထုတ်မှုကိုပဲ လက်လွှတ်လိုက်ရမလား၊ ဘယ်လို လုပ်သင့် ပါသလဲ”ဟု ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဖြေလိုက်တဲ့ အဖြေကိုတော့ တွေးလို့သာ ကြည့်ပါတော့ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၉၁

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့

ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

၁၉၊ ၄၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။
 ၁၇-ရက်နေ့ နံနက်က ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများ၊ ယောဂီများနှင့် ဝေယျာဝစ္စ
 ဆောင်သူများကို ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဆုံးမသြဝါဒ ပေးပြီးတော့
 ယတ်ကဗဲလီ တရားစခန်းမှ ပါး(မ်)စပရင်း(Palm Spring)မြို့သို့
 လေယာဉ်စီးရန် ထွက်ခွာခဲ့ကြပါသည်။ မထွက်ခွာမီ ယောဂီများ၏
 လျှောက်ထားချက်အရ အားလုံး ဆွမ်းခံခဲ့ကြရပါသေးသည်။

ပါး(မ်)စပရင်းမြို့အသွား လမ်းတလျှောက်လုံး သဲကန္တာရကို
 ဖြတ်မောင်းရပါသည်။ သဲကန္တာရဆိုသော်လဲ သစ်ပင် လုံးဝမရှိတဲ့
 ကန္တာရတော့ မဟုတ်ပါ။ သစ်ပင်ချုံငယ်များတော့ အနည်းအကျဉ်း
 တွေ့ရပါသည်။ ရံဖန်ရံခါ တောင်ကြားကို ဖြတ်ခဲ့ရတာလဲ ရှိပါသည်။
 တရားစခန်းမှ လှမ်းမြင်ရတဲ့ ရေခဲတောင်ကိုလဲ အနီးမှ ကြည့်ခဲ့
 ရပါသည်။ ရံဖန်ရံခါ မကြီးမားလှသည့် သဲမုန်တိုင်းများကိုလဲ
 ဖြတ်မောင်းခဲ့ရပါသည်။ တနေရာမှာ ကားတစီး လမ်းဘေးကျပြီး
 သဲတွေ ဘီးမြုပ်အောင် ဖုန်းနေတာကို တွေ့ရပါသည်။ သဲမုန်တိုင်း

ထန်နေစဉ် ဖြတ်မောင်းမိရာက လမ်းဘေးချော်ကျပြီး သဲအဖုံးခံရတာ ဖြစ်ပုံရပါသည်။ လမ်းတလျှောက်လုံး ပတ်ဝန်းကျင်ကတော့ ခြောက်သွေ့လှပါသည်။ သို့သော်လဲ ရာသီက မပူမအေးမို့ ခရီးသွားရတာ မဆိုးလှပါ။

လမ်းမှာ တွေ့ရတဲ့ အိမ်များ၊ အဆောက်အအုံများမှာ ဒေသနှင့် လိုက်လျောအောင် နိမ့်နိမ့်ကလေးတွေ ဆောက်ထားတာ တွေ့ရပါသည်။ တချို့မှာ ဝပ်ဝပ်ကလေးတွေတောင် ဖြစ်နေပါသည်။ သို့သော်လဲ ပုံစံတွေကတော့ အလွန်ခေတ်ဆန်ပါသည်။ ခေတ်ဆန် လွန်းတော့ တချို့များ ကိုးယိုးကားယား ပုံစံတွေတောင် ဖြစ်နေ ပါသည်။ တချို့တော့လဲ ကြည့်ကောင်းပါသည်။

ပါး(မ်)စပရင်းမြို့ကို ၁၀-နာရီလောက်မှာ ရောက်ပါသည်။ ကား ၁-နာရီလောက် မောင်းရပါသည်။ ပါး(မ်)စပရင်းသည်ပင် သဲကန္တာရမြို့ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လဲ သန့်ရှင်းသပ်ရပ်ပါသည်။ သာယာပါသည်။ မြို့ကို ကြည့်လှအောင် အကွက်ရိုက်ပြီး ပြင်ဆင်ထား ပါသည်။ သစ်ပင် ပန်းပင်များ ဖြစ်အောင် စိုက်ပျိုးထားပါသည်။ ပန်းခြံများလဲ ရှိပါသည်။ ချမ်းသာတဲ့နိုင်ငံဆိုတော့ သဲကန္တာရမြို့ကို တောင်မှ သာယာတင့်တယ် နေချင်စဖွယ်ဖြစ်အောင် ဖန်တီးနိုင်ကြ ပါသည်။

ပါး(မ်)စပရင်းရဲ့အလှဟာ ကျော်ကြားသည်ဟုပြော ကြပါသည်။ ဟုတ်ပုံရပါသည်။ လေဆိပ်မှာပင် အတော်စည်ကား

ပါသည်။ ကားတွေများလွန်းလို့ ကားရပ်ဖို့နေရာကိုပင် အတော်ရှာယူပြီး ကပ်သီးကပ်သပ် ရပ်ရပါသည်။

လေဆိပ်ခန်းမထဲမှာပင် နေ့ဆွမ်းကပ်လို့ ဘုဉ်းပေးကြရပါသည်။ ၁၁-နာရီ မိနစ် ၅၀-မှာ အဲယားကာလီဖိုးနီးယားလေယာဉ်ဖြင့် ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့သို့ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ နေ့ ၁-နာရီမှာ ဆန်ဖရန်စစ္စကို လေဆိပ်သို့ ရောက်ပါသည်။ ထုံးစံအတိုင်း ထေရ်စဉ်ဝါလိုက် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက စပြီး လေယာဉ်မှ ဆင်းပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးနောက်က ဦးသီလာနန္ဒ၊ တပည့်တော်၊ ဦးရေဝတဓမ္မ၊ ဦးကေလာသ၊ ဦးအဂ္ဂဓမ္မ၊ ဦးမြသိန်းတို့ အစဉ်အတိုင်း ဆင်းကြပါသည်။ လိုက်ပြီး ပြုစုစောင့်ရှောက်သူ အမေရိကန်ဒကာ မိုက်ကယ်လဲ ပါပါသည်။

လေယာဉ်ကထွက်လို့ လှေခါးထိပ် ရပ်မိလျှင်ပဲ ထူးဆန်းတဲ့ အသံတစ်ခုကို ကြားလိုက်ရတော့ အံ့အားသင့်ပြီး ငုံ့ထားတဲ့ခေါင်းဟာ အလိုအလျောက် မော့မိလျက်သား ဖြစ်သွားပါသည်။ ကြံကြီးစည်ရာ ဘယ်နှယ်ဟာပါလိမ့်။ ထူးထူးဆန်းဆန်း ဒီတိုင်းပြည်မှာ ဒီအသံ။ တကယ်ကြားတာမှ ဟုတ်ရဲ့လား။ ကိုယ့်နားကိုယ်ပင် ကိုယ်မယုံနိုင်။ ပိုသေချာအောင် နားထောင်ကြည့်သည်။ အသံက အဆက်မပြတ်။ ကျယ်လောင်သည်။ သာယာသည်လို့ကော ဆိုရမလား မသိ။ အသံကြားရာသို့ လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။ လေဆိပ်အဆောက်အအုံရဲ့ ပြင်ဘက်နားမှာ မြန်မာတချို့နဲ့ အမေရိကန်တချို့ ရပ်လျက်

လေယာဉ်ဆီကို လှမ်းကြည့်နေကြသည်။ ဟော---တွေ့ပါပြီ၊ အရပ်ရှည်ရှည် မုတ်ဆိတ်ဖါးဖါးနှင့် အမေရိကန်သားတစ်ယောက်၊ ခေါင်းခပ်မော့မော့ထားပြီး သူ့ပါးစပ်မှာ ခရုသင်းကြီးတပ်ကာ တအား မှုတ်နေတာပါကလား။

ခရုသင်းနှင့် အမေရိကန်ပြည်၊ ယခင်က ဘယ်လိုမှ ဆက်စပ်မကြည့်မိ။ အစပ်တည့်သည်လိုလဲ မထင်ခဲ့။ သို့သော် မြင်ကွန်းမင်းသားကြီး ဓာတ်ပုံကို စိတ်ထဲမှာ ပြေးမြင်မိတော့မှ အနောက်တိုင်းဘောင်ဘီ၊ ကုတ်အင်္ကျီနှင့် အရှေ့တိုင်းခေါင်းပေါင်းမှ ပေါင်းစပ်လို့ရရင် အမေရိကန်နဲ့ ခရုသင်းပေါင်းသင်းဆက်စပ် မဟပ်မိပဲ ဘယ်မှာရှိပါမလဲ။

အမှန်တော့ ဘယ်အသုံးအဆောင်ကို ဘယ်အရပ် ဘယ်ဒေသ ဘယ်နေရာမှာ သုံးရမည်လို့ သဘာဝဥပဒေ ကန့်သတ် တားမြစ်ချက်တွေမှ မရှိပါပဲ။ သူလဲသူသုံးချင်တဲ့နေရာမှာ သူသုံးချင်တာသုံး၊ ကိုယ်လဲပဲ ထို့အတူ။ သို့သော်လဲ မိမိ သူတပါး နှစ်ဦးသား ဘယ်သူများမှ မထိပါးမိအောင်တော့ သတိဆောင် ရပါမည်။

အဆိုပါ ခရုသင်းသံကား ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမှ ကြိုဆိုသံပင် ဖြစ်ပါသည်။

ပန်းခင်းသောလမ်းကို နင်းကာ လေဆိပ်အဆောက်အအုံ အတွင်းသို့ ဝင်ခဲ့ကြရပါသည်။ ကြိုဆိုသူ မြန်မာရော အမေရိကန်ပါ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၉၅

အတော်လေးတော့ များပါသည်။ ကိုယ်လူသူလူ ရောနှောနေတော့ အရေအတွက်ကို ခန့်မှန်းလို့မရပါ။ လေဆိပ်အဆောက်အအုံ အတွင်းမှာ ရှိနေကြတဲ့ နိုင်ငံခြားသားအားလုံး တပည့်တော်တို့ဆီကို မျက်နှာမူကာ အထူးအဆန်းသဖွယ် ကြည့်နေကြပါသည်။

ဆိုဖာတွေပေါ် အားလုံးထိုင်မိကြတော့ ဆရာတော် ဘုရားကြီးမှ စပြီး သံဃာတပါးပြီးတပါး ရှိရှိသေသေ လေလေစားစား တည်ခြင်းငါးပါးနှင့် ညီညွတ်အောင် အေးအေးဆေးဆေး ဦးချနေတဲ့ ဖြူဖြူပူပူ လူရွယ်ကို သေသေချာချာ ကြည့်နေမိပါသည်။ သူဦးချနေစဉ် ပတ်ဝန်းကျင်ကို လုံးဝဂရုမထား၊ မေ့လို့များ နေလေသလား မသိပါ။ မြန်မာပြည်မှ ထွက်ခွာလာခဲ့တဲ့ တရုတ် မြန်မာကပြားလား၊ တရုတ်အစစ်လား၊ ဂျပန်လား၊ စိတ်ဝင်စားစွာဖြင့် စူးစမ်းနေမိပါသည်။ သေချာသည့်အဖြေကား ပေါ်မလာပါ။ မေးကြည့်တော့မှ မြန်မာပြည်ကို လုံးဝမရောက်ဖူးတဲ့ တရုတ် ဒကာကလေး ဖြစ်နေပါသည်။

ဒီဒကာကို စိတ်ဝင်စားနေတုန်း ရုတ်တရက် ဒကာမကြီး တယောက် ရှေ့မှာလာထိုင်ပြီး ဦးချလိုက်ကာ “စိန်စိန်ရီက အရှင်ဘုရား ပါလာမယ်လို့ စာရေးလိုက်ပါတယ်ဘုရား။ စိန်စိန်ရီက တပည့်တော် တူမပါ”လို့ လျှောက်ပါသည်။ ဒီဒကာမကြီးကို တွေ့လဲ မတွေ့ဘူးပါ။ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ငါဘယ်သူဆိုတာ သူ သိပါလိမ့်မလဲလို့ စဉ်းစားနေမိပါသည်။

တပည့်တော်စိတ်က သူဘယ်လိုသိပါလိမ့် ဆိုတဲ့ အချက် ပေါ်မှာ အာရုံစိုက်နေတော့ သူနောက်ထပ် ဘာတွေလျှောက်လို့ တပည့်တော်က ဘာတွေ ပြောမိတယ်ဆိုတာ မမှတ်မိတော့ပါ။ ခဏကြာမှ လက်ထဲမှာ ကိုင်ထားတဲ့ ယပ်တောင်ရဲ့ လက်ချက်မှန်း စဉ်းစားမိပါတော့သည်။

တပည့်တော်တို့ ရန်ကုန်က ထွက်ခါနီး ဒေါ်ကြွေဓမ္မာရုံမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး အကန်တော့ခံတဲ့အခါ တပည့်တော်လက်ထဲမှာ ကိုင်ထားတဲ့ တပည့်တော် နှစ်သက်သည့်အတိုင်း ဘာစာမှမပါပဲ တပည့်တဦးက အဝတ်အုပ်ပြီး ချုပ်လှူလိုက်တဲ့ ယပ်တောင်ကို သဒ္ဓါထူးလှတဲ့ ဒကာတဦးက ဖျက်ခနဲ လာယူတဲ့ပြီး “အားလုံး တညီတည်းဖြစ်အောင် ဒီယပ်တောင်ကို အလှူခံပါဘုရား” လို့ လျှောက်ကာ ဘွဲ့တွေ ဘာတွေ စာတမ်းထိုးထားတဲ့ ယပ်တောင်ကြီး လာလှူတော့ ပရိသတ်ထဲမို့ အောင့်သက်သက်နဲ့ ယူထား လိုက်ရပါသည်။ စာပါတာကို လုံးဝ မနှစ်သက်ပါ။ ကြောင် တောင်တောင်နိုင်လှသည်လို့ ယူဆပါသည်။ ဦးသီလာနန္ဒလဲ မနှစ်သက်ပါ။ ကိုယ်လှူချင်တာကိုချည်း မကြည့်သင့်၊ အယင် လှူထားသူရဲ့ သဒ္ဓါတရားနှင့် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဆန္ဒကိုလဲ ကြည့်သင့်ကြောင်း သဘောပေါက်ဟန်မတူပါ။

လေဆိပ်မှ မြို့ထဲရှိ တည်းခိုအိမ်သို့ ရောက်ရန် ကား အတော်ကြာ မောင်းရပါသည်။ ၁၅-မိနစ်ခန့် ရှိသည်ဟု ကားမောင်းသူ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၉၇

ဒကာ ကိုသိန်းဝင်းက လျှောက်ပါသည်။ တည်းခိုအိမ်ပိုင်ရှင် ဒကာမကြီးကား တရပ်လဲမဟုတ်၊ ကုလားလဲမဟုတ်၊ မြန်မာလဲမဟုတ် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသူ ဖြစ်ပါသည်။ မမျှော်လင့်တာ တွေ့ရပြန်ပါသည်။ ဤအိမ်ပိုင်ရှင် ဒကာမကြီးကား ဒေါက်တာဆတ်ကား၏ သမီး မစ္စရီနာဆက်ကားထံ တရားအားထုတ်သူ ဖြစ်၍ သဒ္ဓါပေါက်ကာ သူ့အိမ်ကို ကျောင်းအဖြစ် လှူထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အမေရိကတွင် မြန်မာအများဆုံးနေတဲ့ မြို့ဟာ ဆန်ဖရန်စစ္စကို ဖြစ်ကြောင်း ရှေးကပင် သိဖူးမှတ်ဖူးခဲ့ပါသည်။ ယခုကား ကိုယ်တွေ့ ဖြစ်ပါတော့သည်။ တည်းခိုအိမ်ရောက်တော့ များပြားလှစွာသော မြန်မာဒကာ ဒကာမများ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို လာရောက်ဖူးမျှော် ကြပါသည်။ ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့ပေါ်နှင့် အနီး ပတ်ဝန်းကျင်တွင် မြန်မာလူဦးရေ ၁၀၀၀-အောက်မလျော့ဟု သိရပါသည်။

မြန်မာမိသားစုများဟာ မြန်မာသံဃာတော်များကို တွေ့ရ မြင်ရတော့ အလွန်ပျော်ကြ ဝမ်းသာကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဖူးမြော်ကြရတာ အထူးဝမ်းသာကြပါသည်။ ၁၃၄၀-ခုနှစ် တဝါတွင်းလုံးလဲ တောင်ပုလုဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဖူးမြော်ကြရ လှူဒါန်းပူဇော်ကြရလို့ ဝမ်းသာခဲ့ကြရ ပျော်ကြခဲ့ကြောင်း လျှောက်ကြပါသည်။ ရှင်ပြုခဲ့ကြ ရဟန်းပြုခဲ့ကြသည်။ ယခု တပည့်တော်တို့ ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမှာ နေရတဲ့အချိန်တာက ၃-ရက်မျှသာ ဖြစ်တော့ ရှင်ပြုချင် ရဟန်ပြုချင်သူများမှာ ပြုခွင့်မသာ ဖြစ်ကြ

၉၈

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ရပါသည်။

သို့သော်လဲ တပျော်တပါး ဆွမ်းကပ်လှူမှု ကုသိုလ်ကိုတော့ ယူကြ ရကြပါသည်။ အားလုံးစုပေါင်း ဆွမ်းကပ်ကြရာ မြန်မာ ဆွမ်းဟင်းတွေ စားပွဲပေါ်တွင် တင်၍မဆွဲအောင်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

နေ့ဆွမ်းတနပ်ကိုတော့ စားသောက်ဆိုင်ပိုင်ရှင် အမေရိကန် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တဦးက သူ့ဆိုင်မှာပင့်၍ ကပ်ပါသည်။ သူ့ဆိုင်၏ t rn f ၀ u , ၆ Hu mi f w Hpm,ao mu ၆ ၆၆ (Real Good Kamma Restaurant) ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုင်အမည်က ရွှင်သလောက် အသက်သုံးဆယ်ထက် ပိုပုံမရသေးတဲ့ ဆိုင်ရှင်ကလဲ ရွှင်လှပါသည်။ သူ့နာမည်ကား ကြားရသူ မပြုံးပဲ မနေနိုင်အောင်ပင် သာ၍ ရွှင်လှပါသည်။ ဆွမ်းစားကြရန် သူ့ကားနှင့် လာပင့်စဉ်က သူ့နာမည်ကို မေးကြည့်ရာ (Great Turkey) “မဟာကြက်ဆင်” ဟု အင်္ဂလိပ်လိုရော မြန်မာလိုပါ ဖြေလိုက်သဖြင့် ထင်ထင်ရှားရှားပင် ပြုံးမိရုံမက Great Turkey ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို သုံးခါလောက် ထပ်ရွတ်လိုက်မိပါသည်။ ဒီနာမည်ကို သူတကယ်ပင် သုံးစွဲကြောင်း သိရပါသည်။ ဆန်ဖရန်စစ္စကို လေဆိပ်မှာ ခရုသင်းကို အားပါးတရ မှုတ်ခဲ့သူမှာလဲ မဟာကြက်ဆင်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ မဟာကြက်ဆင်၏ နာမည်ရင်းကား မစ္စတာ ဘရု (Mr. Bruce) ဖြစ်ပါသည်။

“တကယ်ကောင်းတဲ့ စားသောက်ဆိုင်” ပိုင်ရှင် “မဟာ ကြက်ဆင်”က အမည်ရောလူပါ ရွှင်သလောက် သူ့ကားမှာတော့

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၉၉

မပြင်မသတ်အတွက် အမြင်မလှပဲ မရွှင်ရတဲ့ မိုက်ကရိုဘတ်စ် အစုတ်ကြီး ဖြစ်နေပါသည်။ တနည်းဆိုရလျှင် သံချေးတက်နေတဲ့ အပိန်အရှုံ့ကားစုတ်ကြီး မဟာကြက်ဆင် စီးနေတာကပင် ပကာသနလောကကြီးကို သရော်နေသည့်ပမာ ဟာသဆန်လှ ပါသည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ရျမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ဆန်ဖရဲစစ္စကိုမြို့

ကာလိဖိုးနီးယားပြည်နယ်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

၂၀၊ ၄၊ ၇၉

ဒကာကြီး ဒကာမကြီး မိသားစုသို့

မေတ္တာဖြင့် သိစေပါသည်။ ဦးပဉ္စင်းတို့ ဧပြီ ၁၇-ရက်နေ့က ဆန်ဖရဲစစ္စကိုမြို့ကို ရောက်ပါသည်။ မြို့ထဲက ဖိလစ်ပိုင်သူ ဒကာမကြီးတယောက်ရဲ့ အိမ်ကို တည်းခိုဖို့ လှူထားလို့ အဲဒီမှာ တည်းခိုရပါသည်။

ဒီဆန်ဖရဲစစ္စကိုမှာ ၃-ရက်သာ အချိန်ရလို့ တရားစခန်း မဖွင့်နိုင်ပါ။ ရောက်တဲ့နေ့ည ဆရာတော်ဘုရားကြီး ယဉ်ကျေးမှုရိပ်မြို့

(Cultural Integration Fellowship) မှာ နှုတ်ဆက်တရား ဟောပါသည်။ ဦးပဉ္စင်း ဘာသာပြန်ပါသည်။ နောက်ည နှစ်ညမှာတော့ အသင့်ပုံနှိပ်ယူလာတဲ့ အင်္ဂလိပ်စာအုပ်ကို ဖတ်ပြီး တရားချီးမြှင့်ပါသည်။ တရားပွဲပြီးတိုင်း ၁၅-မိနစ်၊ မိနစ်-၃၀ တရားထိုင်စေပါသည်။ ပရိသတ် ၁၅၀-၂၀၀ ခန့်ရှိပါသည်။ အရှေ့တိုင်းသားရော အနောက်တိုင်းသားပါ လူမျိုးစုံပါဝင်ပါသည်။ မြန်မာတဝက်လောက်ပါမည် ထင်ပါသည်။

အမေရိကန်ပြည်မှာ ဆန်ဖရန်စစ္စကိုဟာ အရှေ့တိုင်းသား အများဆုံးနေတဲ့မြို့လို့ ဆိုပါသည်။ တရုတ်၊ ဂျပန်၊ ကိုရီးယန်း၊ အင်ဒိုနီးရှန်း၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ မြန်မာ၊ ကုလား စသည်ဖြင့် စုံလှပါသည်။ တရုတ်က အများဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာ့မြို့ကြီးတိုင်းမှာ တရုတ်တန်း ၁-တန်း ရှိသည်ဟု သိရပါသည်။ သို့သော်လဲ ဒီဆန်ဖရန်စစ္စကိုမှာတော့ တရုတ်တန်းကြီး၊ တရုတ်တန်းလေးလို့ တရုတ်တန်း နှစ်ခုတောင် ရှိပါသည်။

မြန်မာပြည်မှာ နေဖူးတဲ့တရုတ်များ တရုတ်မြန်မာ ကပြားများကတော့ ဒီဆန်ဖရန်စစ္စကို တရုတ်တန်းမှာလဲ အချင်းချင်း မြန်မာစကားပဲ အပြောများသည်ဟု သိရပါသည်။ မြန်မာပြည်ကို လွမ်းသည်ဟုလဲ ပြောကြပါသည်။

နိုင်ငံခြားရောက် မြန်မာများမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြန်မာတို့ရဲ့ သဘာဝအတိုင်း (နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် စားဝတ်နေရေး ဘယ်လိုပင်

ပြည့်စုံနေသော်လဲ) အစားထိုးမရတဲ့ ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှု တခု ကတော့ သူတို့မှာ ရှိနေပါသည်။ အဲဒါကတော့ တခြား မဟုတ်ပါ။ “ရတနာ ဆာကြခြင်းပင်” ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် သံဃာ ရတနာကို ဆာနေကြပါသည်။

ရဟန်းသံဃာကို ဖူးမြော်လိုကြသည် ရင်းရင်းနှီနှီး ဆည်းကပ်လိုကြသည်။ သံဃာတော်များအထဲမှာ သီလ ဆောက်တည် လိုကြ ဒါနပြုလိုကြသည်။ အနည်းဆုံး အိမ်ပင့်၍ ဆွမ်းကပ်ကာ နှစ်သက်ကြည်နူးမှုကို ရယူလိုကြသည်။ ဘုရားတရားနှင့် ပတ်သက်တဲ့ တရားစကား နာကြားလိုကြသည်။ မသိတာ၊ သံသယ မရှင်းတာ လေးတွေ မေးမြန်းလျှောက်ထားလိုကြသည်။ မိသားစုကိစ္စ၊ လူမှုသူမှု ကိစ္စတွေနဲ့ အမြဲတစေ ပူလောင်ရှုပ်ထွေးနေတဲ့ စိတ်ကို တခါတရံမှာ အခိုက်အတန့်ကလေးပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီအရှုပ်တွေနဲ့ဝေးရာ ကျောင်းကန် ဘုရားသွားပြီး ရှင်းလိုက်ချင်ကြသည်။ အေးမြတဲ့ ‘ရတနာရိပ်မှာ’ ချွေးသိပ်အောင် တမှေးတမှိတ်ကလေးဖြစ်ဖြစ် အေးရိပ်ကို ခိုလိုက် ချင်ကြသည်။

သို့သော် ဒီနိုင်ငံရပ်ခြားမှာ ဒီအခွင့်အရေးတွေ သူတို့ မရနိုင်ကြ၊ ဆုံးရှုံးနေကြရသည်။ ဒီတော့ ရတနာ ဆာမြဲပဲ ဆာနေကြ ရသည်။

သီဟိုဠ် ယိုးဒယား လူမျိုးခြားဘုန်းကြီးများ တပါးစ နှစ်ပါးစဆိုသလို ရှိသော်လဲ အမျိုးတူသံဃာကို အာရုံပြုရသလောက်

အားရကျေနပ်မှု မရှိကြ။ စကားပြောတာပင် မိခင်ဘာသာမဟုတ်တဲ့ ကြားဘာသာစကားကို အသုံးပြုနေရတော့ အားမရကြ။ ကိုယ့်မြန်မာ ဘုန်းကြီးနှင့်ဆိုလျှင် မြန်မာစကားနဲ့ အားရပါးရ လျှောက်ထားပြောဆို လိုက်ရတော့ စကားအရသာအပြည့်မို့ ကြည်နူးမှုလဲ ရှိရသည်။

သူတို့မှာ ဒါတွေ ဟာနေ၍ အဆာမပြေကြရတော့ ဒုက္ခကြီး တခုဖြစ်နေသည်။ နောက်ဆုံးအနေနဲ့ လူသေလို့မှ သရဏဂုံ တင်ပေးမည့် ဘုန်းကြီး မရှိ။ ဒကာမကြီးတယောက်က “တပည့်တော်တော့ ဘုန်းကြီးမရှိတဲ့ တိုင်ပြည်မှာ ခေါင်းချသည်အထိ တော့ ဘယ်တော့မှ မနေနိုင်ဘူးဘုရား”လို့ ‘ဆာလောင်စိတ်’နဲ့ လျှောက်ပါသည်။ သို့သော် သူ ဘယ်တော့သေမည်လို့ သူဘယ်လို သိပါ့မလဲ။

ဇီဝိတံ ဗျာမိ ကာလော စ၊ ဒေဟနိက္ခေပနံ ဂတိ။
ပဉ္စေတေ ဇီဝလောကသ္မိံ ၊ အနိမိတ္တာ န နာယရေ။

(၁) ဘယ်အချိန်အထိ အသက်ရှင်နေရမည်ဆိုတာ၊ (၂) ဘာရောဂါနဲ့ သေရမည်ဆိုတာ၊ (၃) နေ့၊ ည ဘယ်အချိန်ကာလမှာ သေရမည်ဆိုတာ၊ (၄) ဘယ်နိုင်ငံ ဘယ်မြို့ ဘယ်ရွာ ဘယ်ဒေသမှာ ကိုယ့်အလောင်းကို ပစ်ချစွန့်ထားရမည်ဆိုတာ၊ (၅) ဘယ်ဘုံဘဝ လားရောက်ရမည်ဆိုတာကို သာမန်လူ ဘယ်သူမျှ မသိနိုင်ကြဘူးဆိုတဲ့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသော စကားကို သိထားလျှင် ဒီစကားကို ဒီဒကာမကြီး လျှောက်ထားမည်မဟုတ်ပါ။

သူတို့ရဲ့ ဆာလောင်မှုဟာ တဏှာဆာမဟုတ်၊ သဒ္ဓါဆာသာ ဖြစ်ပါသည်။ ဒါကြောင့် ကိုးကွယ်ဖို့ရာ ဘုန်းကြီး တပါးချီးမြှင့် ပေးသနားတော်မူပါလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား လျှောက်ထားတော့ ဝါရှင်တန်ရောက်မှ ကြည့်စိစဉ်ပေးမယ်လို့ မိန့်ကြားခဲ့ပါတယ်။ ရေဆာနေသော ကန္တာရခရီးသည်များ အတော်လှမ်းလှမ်းမှ စိမ်းစိုစို အိုအစစ်ကို မသဲမကွဲ မြင်နေရသလို ပိုပြီး ဆာနေကြလိမ့်မည် ထင်ပါသည်။

ဆန်ဖရုံစစ်ကိုမှ မြန်မာများက ဒီ ‘ရတနာဆာမှုမှ’ တပါး တခြားအားလုံး အဆင်ပြေကြပါသည်။

ဆန်ဖရုံစစ်ကိုမြို့ဟာ အမေရိကန်ပြည်ရဲ့ အနောက်ဘက် ကမ်းခြေမှ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာထဲကို ကမ်းရိုးတန်းနှင့် မျဉ်းပြိုင် ရှည်လျားစွာ ထိုးထွက်နေတဲ့ ကျွန်းဆွယ်ပေါ်မှာ တည်ထားတဲ့ မြို့ဖြစ်ပါသည်။ မနိမ့်မမြင့် တောင်ကုန်း ၉-ခုပေါ်မှာ တည်ထားတာ ဖြစ်လို့ မြို့တွင်းလမ်းတွေဟာ တောင်ကုန်းတခုပေါ် တက်လိုက်၊ ပြန်ဆင်းလိုက်၊ နောက်တခု ပြန်တက်လိုက်နှင့် ဆင်ခြေလျှော အတက်အဆင်းလမ်းတွေပဲ များပါသည်။ အတက်အဆင်းမဟုတ်ပဲ တပြေးတည်းညီလမ်း နည်းပါသည်။

မြို့တွင်းတနေရာမှာ အတော်မတ်မတ် တက်ရတဲ့ တောင်ကုန်းတက်လမ်းတခု (Lombard Street)ကို တဖြောင့်တည်း မဖောက်ပဲ အချိတ်ကြောင်းလို ကွေ့ကွေ့ကောက်ကောက်(Zigzag)

အနေအထား ဖောက်ထားပြီး အကောက်များထဲတွင် ရောင်စုံပန်းများ
စိုက်ထားရာ အတော်ကြည့်ကောင်းပါသည်။ ကတ်သီးကတ်သတ်
စိတ်ကူးယဉ်တတ်တဲ့ မြို့တော်အင်ဂျင်နီယာပင်။

ဒီလမ်းကို ကားဖြင့်တက်ရသည့်အခါ နောက်များ ပက်လက်
လန်ကျလိုက်မလားဟဲ့လို့ ရင်တဖိုဖိုဖြစ်ရသလို ပြန်ဆင်းတဲ့အခါမှာလဲ
ကားရောလူပါဘယ်နေရာမှာ ဒလိမ်းခေါက်ကွေး ကျသွားမလဲလို့
အသဲတထိတ်ထိတ် ခံစားရပါသည်။ ဒါကြောင့် ဒီလမ်းကို
“သဲထိတ်ရင်ဖိုလမ်း”လို့ အမည်ပေးဖို့ သင့်ပါသည်။

သို့သော်လဲ အဆင်းမှာ အသဲမထိတ်လိုသူများ လမ်းဘေးရှိ
တိုက်ခေါင်မိုးများပေါ်မှ မိုးပျံ့ပန်းခြံကလေးများရဲ့ ကြည်နူးချမ်းမြေ့ဖွယ်
သဘာဝကို ကြည့်ရှုသွားလျှင်တော့ အသဲထိတ်စရာမရှိ၊ ကြည်နူး
နှစ်သိမ့်မှုအပြည့်ဖြင့် မသိမသာ တောင်ကုန်းခြေသို့ ရောက်သွားပါ
တော့သည်။

လမ်းတွေက အဖုအထစ် အခုံးအခွက်မရှိ၊ ညီညာချောမွေ့
လှပါသည်။ လမ်းတော်တော်စုံစုံ ရောက်ခဲ့ရရာ ဘယ်လမ်းမှာမှ
အမှိုက်တပင် စက္ကူတစ မတွေ့ရ။ ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် ဖု်ကိုပင်
မမြင်ရ။ အလွန် သန့်ရှင်းလှပါသည်။

တိုက်တာအိမ်ယာများမှာ မြို့လယ်ရှိ ရုံးများ၊ ဟော်တယ်များ
စတဲ့ အများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အဆောက်အအုံများကိုသာ

မြင့်မြင့်မားမား ဆောက်ထားကြပါသည်။ တခြားလူနေတိုက်တွေမှာ နှစ်ထပ် သုံးထပ် တိုက်တွေသာ များပါသည်။ သုံးထပ်ထက်မြင့်တဲ့ တိုက်များရှိသော်လည်း အချိုးအစားအရဆိုလျှင် အလွန်နည်းပါသည်။

ဒါကြောင့် တမြို့လုံးမှာ တောင်ခြေ တောင်စောင်း တောင်ထိပ်တို့မှာ အနံ့အပြား အနိမ့်အမြင့် အကြီးအသေး တညီတညာတည်းနီးပါး မစိပ်မကျ ဆောက်ထားပြီး သုတ်ဆေးရောင် အနုကို အများဆုံး သုံးထားကြတဲ့ တိုက်များဟာ အဝေးကြည့် အနီးကြည့် နှစ်မျိုးလုံးမှာပင် ပသာဒ ရှိလှပါသည်။ ဒီအထဲ နွေဦးရာသီမို့ အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်းမှာ ပန်းရောင်စုံတွေကလဲ အပွင့်တွေ ဝေနေကြတော့ ဆန်ဖရုံစုစုကိုမြို့ဟာ လှချင်တိုင်း လှနေပါသည်။ အမေရိကမှာ အလှဆုံးမြို့လို့ အဆိုရှိပါသည်။

သို့သော် (Twin Peaks)ခေါ်တဲ့ မြို့ကို စီးကြည့်ရတဲ့ အမြင့်ဆုံးတောင်ထိပ် နှစ်ခုကနေပြီး ကြည့်လျှင်တော့ ရောင်စုံပန်းပွင့် တွေက ပွင့်ဖတ်တွေကိုချွေပြီး ဖြန့်ကျဲထားတာနှင့် တူပါသည်။ ဦးသီလာနန္ဒကတော့ ပန်းကန်တွေကို ရိုက်ခွဲပြီး ဖြန့်ကျဲထားသလို ပဲလို့ ပမာပြုပါသည်။

ရာသီဥတုကလဲ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့် ထင်ပါ သည်။ အပူအအေး မပြင်းထန်လှ၊ မျှတသည်လို့ ဆိုရမည် ထင်ပါသည်။ ဆောင်းအခါမှာ ဖာရင်ဟိုက် ဒီဂရီ ၅၀-နှင့် ၆၀- အကြားမှာရှိပြီး နွေအခါမှာ ၆၀-နှင့် ၇၀-အကြားမှာ ရှိသည်ဟု

သိရပါသည်။ သို့သော်လဲ ပစိဖိတ်လေအေးကတော့ တခါတရံ အသားထဲ စိမ့်ဝင်သွားအောင် ကစားကျီစယ်တတ်ပါသည်။ တနှစ်ပတ်လုံး လေများသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဦးပဉ္စင်းတို့ ရောက်နေချိန်မှာ ဆောင်းကိုလွန်စ နွေဦးစရာသီ မို့ အအေးဓာတ်က အတန်ငယ် ကြွင်းကျန်နေပါသေးသည်။ လေမတိုက်တဲ့အခါ နေကောင်းရုံမျှသာ ရှိပါသည်။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာ ရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် မွေခရီး

ဝါရှင်တန်မြို့တော်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

၂၁၊ ၄၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။
တပည့်တော်တို့ ၂၀၊ ၄၊ ၇၉ နေ့ ညနေ ၄း၃၀ နာရီမှာ အမေရိကန်ပြည် အရှေ့ဘက်ကမ်းခြေရှိ အမေရိကန်ရဲမြို့တော် ဝါရှင်တန်ဒီစီသို့ ရောက်ပါသည်။ ဝါရှင်တန်အကြောင်း မရေးမီ ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့မှ စိတ်ဝင်စားဖွယ် အနည်းငယ်ကို ရေးပါဦးမည်။

ဆန်ဖရဲစစ္စကိုမှာ ဒကာ ဒကာမများ စီစဉ်ထားချက်အရ တရားအလုပ် ညမှာသာရှိတော့ နေ့ပိုင်းမှာ အားပါသည်။ ဒါကြောင့် ဒကာများက ရောက်သင့်တဲ့နေရာများ ရောက်ရအောင် လိုက်ပို့ကြ ပါသည်။ ဦးထိန်ဝင်း၊ ဦးနိုင်မင်း၊ ကိုတင်ဝ၊ မစ္စတာ ဒေးဗစ်နှင့် အမေရိကန် အမျိုးသမီးကလေး တယောက်တို့က ဂရုတစိုက် လိုက်ပို့ ကြပါသည်။ ဦးနိုင်မင်းကတော့ အပိုရဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

ပထမဆုံး ဆန်ဖရဲစစ္စကို တမြို့လုံးကို စီးပြီးမြင်ရတဲ့ ပေ ၉၀၀-စီမြင့်တဲ့ အမြွှာညီနောင် တောင်နှစ်လုံး (Twin Peaks) ကို ပို့ပါသည်။ တောင်ထိပ်မှနေ၍ တမြို့လုံးလောက်နီးပါး မြင်ရရုံမျှမက အနောက်မြောက်ဆီက ဂိုလ်ဒင်းဂိတ်တံတား အရှေ့ဘက်က ဥက္ကလံဘေးတံတားနှင့် ဥက္ကလံမြို့တို့ကိုပါ တွေ့မြင်ရပါသည်။

ဆန်ဖရဲစစ္စကိုမြို့တွင် အမြင့်ဆုံးနေရာ ဖြစ်တဲ့အတွက် လေအတိုက် ကြမ်းလိုက်သည်မှာ တောင်ထိပ်မှ တောင်အောက်ကို လွင့်ကျသွားတော့မလား အောက်မေ့ရသည်။ ခြုံသင်္ကန်း၊ ဧကသီ၊ သင်းပိုင်၊ အားလုံးကိုပင် လက်နှင့် အတင်းဖိကိုင် ထားရပါသည်။ ဒီအထဲ မိုးက ခပ်ဖွဲဖွဲကျနေသေးသည်။ နောက်ခံမြင်ကွင်း ကောင်းလို့ ဆိုပြီး ဦးထိန်ဝင်းနှင့် ဦးနိုင်မင်းတို့က ဓာတ်ပုံရိုက်လိုက်ကြပါ သေးသည်။

ဆန်ဖရဲစစ္စကိုတွင် ဂိုးလ်ဒင်းဂိတ်တံတားနှင့် ဥက္ကလံဘေး တံတားကြီးနှစ်ခုလဲ မှတ်သားလောက်ပါသည်။ ဂိုးလ်ဒင်းဂိတ်

(Golden Gate)တံတားမှာ ဆန်ဖရန်စစ္စကိုနှင့် ဆောဆလီတိုမြို့အကြား ပေ ၄၂၀၀ ကျယ်တဲ့ ပင်လယ်ကွေ့ကို ကမ်းစပ်တဘက်စီတွင် တိုင်တိုင်စီသာစိုက်ပြီး ကြီးမားလှတဲ့ သံမဏိကြီးကြီး သွယ်တန်းကာ ဆောက်လုပ်ထားတဲ့ ဧရာမ ကြီးတံတားကြီး ဖြစ်ပါသည်။ ကြိုးတန်းရမည့် အကွာအဝေးက ကျယ်လှ၍ တိုင်ကြီးတွေကိုလဲ အမြင့်ကြီးတွေ စိုက်ထူထားရပါသည်။ တိုင်းကြီးနှစ်တိုင်ရဲ့ အမြင့်ဟာ ရေပြင်မှ အထက် ၇၄၆ ပေမြင့်၍ အထပ် ၇၀ ရှိတဲ့ မိုးထိတိုင်းကြီးတွေရဲ့ အမြင့်နှင့် ညီမျှသည်ဟု ဆိုပါသည်။ သံတန်ချိန်တသိန်း အသုံးပြုရပြီး မိုင် ၂၀ ရှည်တဲ့ ရထားတစင်းနဲ့ တင်မှနိုင်မည့် အလေးချိန်ရှိသည်ဟု သိရပါသည်။

တံတားပေါ်မှာ ကားသွားလမ်းအကျယ်ဟာ ပေ ၆၀-ရှိပြီး အသွားလမ်းသုံးသွယ် အပြန်လမ်းသုံးသွယ် ခွဲထားပါသည်။ ဘေးတဘက်စီမှာ ၁၀-ပေခွဲကျယ်တဲ့ လူသွားလမ်းလဲ ရှိပါသေးသည်။ ဒီတံတားကို ၁၇၃၇-ခုနှစ်က ဆောက်လုပ်ပြီးစီးရာ ဒေါ်လာ ၃၅-သန်း ကုန်ကျသည်ဟု သိရပါသည်။ တံတားအစွန်းနှစ်ဘက်ရဲ့ အကွာအဝေးဟာ နှစ်မိုင်နီးပါးမျှရှိတော့ အနီးကပ်ကြည့်လျှင် အံ့မခန်းအောင် ကြီးမားခန့်ညားသလောက် အဝေးကနေကြည့်လျှင် ပြောစမှတ် ပြုရလောက်အောင်ပင် ကြည့်ကောင်းလှပါသည်။

ဥက္ကလံဘေး တံတားကြီးမှာ (Okland Bay Bridge) ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့မှ ဥက္ကလံမြို့သို့ကူးသော တံတားဖြစ်ပါသည်။ ၈-

မိုင်ခွဲမျှ ရှည်လျား၍ ကားသွားလမ်း နှစ်ထပ်ရှိပါသည်။ အထက်ထပ် ကားလမ်းမှာ ကားကလေးများ သွားဘို့ဖြစ်၍ အောက်ထပ်ကားလမ်းမှာ ထရပ်ကား၊ ဘတ်စ်ကား၊ လော်ရီကားစသော ကားကြီးများသွားဘို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဒီတံတားလဲ ၁၉၃၇-ခုနှစ်က ပြီးစီး၍ ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း ၈၀-ကုန်ကျသည်ဟု သိရပါသည်။ ဒီတံတားပေါ်က ဖြတ်သွားလျှင် ဥက္ကလံမြို့နှင့် နာမည်ကျော် ဘာကလေး (Berkeley) ယူနီဘာစီတီတို့ကို ရောက်ပါသည်။

ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့မှ ဥက္ကလံမြို့သို့ မြေအောက်အမြန်ရထားဖြင့် လဲ သွားနိုင်ပါသည်။ ဒီရထားက ဆန်ဖရန်စစ္စကို ပင်လယ်ကွေ့ ရေပြင်အောက်မှ ဖြတ်လျက် ဥက္ကလံမြို့သို့ သယ်ဆောင်ပေးပါသည်။ ဒီရထားကို အတိုကောက် ဘာတ် (BART) ဟုခေါ်ပါသည်။ အရှည်ကတော့ Bay Area Rapid Transit ဟုခေါ်ပါသည်။ ကွန်ပျူတာ ရထားလိုလဲ ခေါ်ပါသည်။ အကြောင်းကတော့ ဒီရထားမှာ မောင်းသူ မပါပဲ သူအလိုအလျောက် ကွန်ပျူတာစနစ်ဖြင့် သွားတာဖြစ်လိုပါပဲ။ နောက်ဆုံးတွဲမှာ တံခါးအဖွင့်အပိတ် ဆောင်ရွက်ရန် လူတယောက်သာ ပါပါသည်။

လက်မှတ်ရောင်းသူလဲစက် အကြွေအမ်းသူကလဲစက်၊ လက်မှတ်စစ်သူကလဲစက်၊ ဒီရထားမှာ ပြုဖွယ်ကိစ္စမှန်သမျှ အားလုံးကို စက်နှင့်ချည်းပြုလုပ်သွားပါသည်။ လက်မှတ်ဝယ်လိုသူဟာ ဘူတာတွင် မိမိသွားလိုသည့် ဘူတာနာမည် ရေးထားတဲ့ လက်မှတ်ပေါက်မှာ

ပိုက်ဆံကို ထည့်လိုက်လျှင် လက်မှတ်တဆောင် ထွက်လာပါသည်။ အကြွအမ်းရမည်ဆိုလျှင် ကျသင့်သည့်အကြွကို စက်က ပြန်အမ်းပါသည်။ လိုနေလျှင် လက်မှတ်ထွက်မလာပဲ ထည့်သည့်ပိုက်ဆံလဲ ပြန်ထွက်လာပါသည်။ ငွေစက္ကူကို ခေါင်းဘက်က မထည့်ပဲ ပန်းဘက်က ထည့်လျှင်လဲ စက်ကလက်မခံပဲ ပြန်အန်ထုတ်လိုက်ပါသည်။ လက်မှတ်ဝယ်ယူသွားလျှင် ဘူတာမှ အထွက်လမ်းမှာ လက်မှတ်စစ်စက်တွင် လက်မှတ်ကို ထည့်လိုက်ရပါသည်။ လက်မှတ် မမှန်လျှင် စက်ကလမ်းကို ကန့်လန့်ဖြတ် တားထားတဲ့ အတားကို ဖွင့်မပေးပါ။ လက်မှတ်မှန်မှ ဖွင့်ပေးပါသည်။

ဒီရထားဟာ ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့တွင်း ခရီးအစဘူတာကစပြီး မြေအောက်ကချည့် သွားပါသည်။ မြေအောက်တွင် ရထားလမ်း အထက်အောက် နှစ်ထပ်ဖောက်ထားပါသည်။ ရထားနှစ်စင်း တချိန်တည်းသွားနိုင်ပါသည်။ ရထားက ကျယ်ပြန့် သန့်ရှင်း သပ်ရပ်ပါသည်။ ဥမင်လမ်းကလဲ အမှိုက်သရိုက် အနံ့အသက်မရှိ သန့်ရှင်းပါသည်။

ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့ရဲ့ အထိမ်းအမှတ်များတွင် ကြိုးဆွဲကား (Cable Car) လဲ ပါဝင်ပါသည်။ စက်နဲ့လဲမသွား၊ ကောင်းကင် ကြိုးနဲ့လဲမသွားပဲ မြေထဲမှာ တနာရီ ၁၂-မိုင်နှုန်းနဲ့ ရွေ့လျားနေတဲ့ သံမဏိကြိုးရဲ့ ဆွဲအားနဲ့ သွားသည်ဟု သိရပါသည်။ ဒီယာဉ်မျိုး ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမှာသာ ရှိသည်ဟု ထင်ပါသည်။ ဒီယာဉ်ကို ၁၈၇၃-ခုနှစ်မှာ တီထွင်ပြီး စတင်အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း သိရပါသည်။

ဘာသာရေးအနေနဲ့ကတော့ အမေရိကမှာ ဆန်ဖရန်စစ္စကို အပါအဝင်ဖြစ်တဲ့ ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်ဟာ လူမျိုးအစုံဆုံး ဘာသာဝါဒအစုံဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ဒီပြည်နယ်က လူတွေဟာ ကိုယ်ကိုရော စိတ်ကိုပါ အလွတ်လပ်ဆုံး အပွင့်လင်းဆုံး ထားကြတဲ့ သူတွေဖြစ်လို့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ငဲ့နေစရာမလိုဘဲ ကိုယ်နှစ်သက်သလို ဝတ်ကြ စားကြ နေကြ ထိုင်ကြ ယုံကြည်ကြ ကိုးကွယ်ကြတာ ဆိုတော့ ဘာသာအယူဝါဒ မျိုးစုံပါသည်။ ယမန်နှစ် စက်တင်ဘာ လမှာ လူကိုးရာကျော်ကို သေစေတဲ့ ဂျင်းဂျူမ်းရဲ့ အယူဝါဒဟာလဲ ဒီဆန်ဖရန်စစ္စကိုမှာ စတင်ထွန်းကားခဲ့တာပါပဲ။

ဗုဒ္ဓသာသနာတော်အနေနဲ့လဲ တဖြေးဖြေးတိုးတက်လာတို့၊ အလားအလာတွေ ရှိပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြန်မာလူမျိုးတွေ များတော့ စည်းစည်းလုံးလုံးကလေး အချိန်ရသမျှ ဆောင်ရွက်ကျရင် တိုးတက်လာမှာပါပဲ။ ဒီအထဲမှာ မစ္စရီနာဆာကားဟာ ဦးစီးဦးဆောင် ပြုလုပ်နိုင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်လို့ မြင်ပါသည်။ တက္ကသိုလ်မှာ စာပြနေသူ ဖြစ်လို့ တပည့်တွေရှိပါသည်။ ရံဖန်ရံခါ တရားလဲ ပြသပေးတော့ တရားတပည့်တွေ၊ လေးစားသူတွေလဲ ရှိပါသည်။ အရည်အချင်းရော စိတ်နေစိတ်ထားပါ တော်သူဟု အကဲခတ်လို့ ရပါသည်။

ဆန်ဖရန်စစ္စကို ရာသီဥတုဟာ တပည့်တော်တို့ ရောက် နေချိန်တွင် ကြည်လင်နေတာက များပါသည်။ ရံဖန်ရံခါလောက်သာ မိုးသေးမိုးဖွဲ အနည်းငယ် ကျပါသည်။ ညအခါမှာတော့ အတော်လေး နှင်းကျပါသေးသည်။

မြို့၍ကြည့်လျှင် ဆန်ဖရုံစစ္စကိုမြို့သည် နေချင့်စဖွယ်မြို့ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လဲ ငလျင်ကြောကျ၍ မကြာခဏ ငလျင်လှုပ် တတ်ပါသည်။ ဆန်ဖရုံစစ္စကိုနှင့် လော့စိန်ဂျလီအပါအဝင် ကာလီဖိုးနီယား ကမ်းရိုးတန်းတလျှောက်လုံးဟာ တနေ့နေ့မှာ ငလျင်ဒဏ်ကြောင့် အားလုံး ကွဲအက်ပြုတ်ကျကာ ပစ်ဖိတ်သမုဒ္ဒရာထဲ တွင် မြုပ်သွားလိမ့်မည်ဟု သိပ္ပံပညာရှင်များက ဟောကိန်းထုတ် ထားကြောင်း သိရပါသည်။ သိပ္ပံပညာရှင်တို့၏ ဟောကိန်း မှန်စေဦးတော့ နှစ်ပေါင်း သန်းချီ၍ ကြာပြီးမှ ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အဲဒီလို မဖြစ်မီ နှစ်ပေါင်းများစွာတော့ နေချင့်စဖွယ် ရှိနေဦးမည်သာ ဖြစ်သည်။

နေချင့်စဖွယ်ရှိလှတဲ့ မြို့တော် ဆန်ဖရုံက ထွက်ခွာဘို့ရာ ဧပြီ ၂၀-ရက်နေ့ နံနက် အရုဏ်စာစားပြီးတော့ လေဆိပ်သို့ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ လေဆိပ်သို့ ဦးထိန်ဝင်း၊ ဦးနိုင်မင်း၊ ဒေါက်တာတင်ဝ၊ ဦးချစ်ထွန်းဇနီးမောင်နှံ၊ ဒေးဗစ်ဝေါင်၊ မစ္စရီနာ ဆာကာနှင့် ကျောင်အမကြီး လီတာလိပတ် စသူတို့ လိုက်ပို့ကြ ပါသည်။ လူရွှင်တော် မဟာကြက်ဆင်ကား မပါမပြီးသူ ဖြစ်ပါသည်။ တခြား အမေရိကန် အမျိုးသား အမျိုးသမီးများလဲ လိုက်ပို့ ကြပါသည်။ သည်မြန်မာ အမေရိကန် ဒကာ ဒကာမတွေဟာ မဟာစည်အဖွဲ့ကို ဘာမှမလိုရအောင် ပြုစုစောင့်ရှောက်ကာ သာသနာ ပြန့်ပွားရေးကို စွမ်းနိုင်သမျှ အားပေးကူညီသူများဖြစ်ရာ သူတို့ ကျေးဇူးကား ကြီးမားလှပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၁၃

နံနက် ၈:၅၀ နာရီတွင် ဆန်ဖရဲလေဆိပ်မှ လေယာဉ်ထွက်ခွာလာပါသည်။ အရှေ့ဘက်ကမ်းခြေ ဝါရှင်တန်မြို့တော်သို့ ဦးတည်ပျံသန်းခဲ့ပါသည်။ သည်တခါ စီးရသည်မှာ တီဒဗလျူအေ (TWA) လေယာဉ်ဖြစ်ပါသည်။ လေယာဉ်ပေါ်တွင် အနောက်တိုင်းအစားအစာကို နေ့ဆွမ်းအဖြစ် ကပ်ပါသည်။ လေယာဉ်တိုင်းမှာ ကပ်ကြသည့် ပန်းသီးဖျော်ရေ(Apple Juice)၊ ဆဲဗင်း(ခ်)အပ်(Seven Up)၊ ကိုကာကိုလာ (Coke) လိုရာကို သောက်သုံးရပါသည်။ ဝါရှင်တန်အချိန် ညနေ ၄:၃၀ နာရီမှာ ဝါရှင်တန်မြို့တော် ဒါးလက်(စ်) (Dulles) လေဆိပ်သို့ ရောက်ပါသည်။ ဝါရှင်တန်က ဆန်ဖရဲလေကို ထက် နေထွက် ၃-နာရီ စောပါသည်။

သံရုံးအတွင်းဝန်၊ ဦးချစ်မြိုင်၊ ဦးထွန်းဝေ၊ ဦးဆွေတင်စသော ဒကာ ဒကာမများနှင့် အမေရိကန်အသံ မြန်မာပိုင်း အစီအစဉ်အဖွဲ့သားများ ကြိုဆိုနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကုတ်အင်္ကျီအနက်အရှည်ကြီးတွေ၊ ခေါင်းစွပ်ကြီးတွေနှင့် ဝတ်ရုံနက် ဝန်ကြီးနှစ်ဦးကိုလဲ အဝေးကတည်းက မြင်နေရပါသည်။ အနီးရောက်တော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အဲဒီဝတ်ရုံနက် နှစ်ဦးကို ဘာလူမျိုးတွေပါလိမ့် ဆိုတဲ့သဘောနှင့် သေသေချာချာ စူးစိုက်ပြီး ကြည့်ပါသည်။ ဝတ်ရုံနက် အောက်စပ်က သင်္ကန်းစပေါ်နေတာ တွေ့ရမှ “သီဟိုဠ်ဘုန်းကြီးတွေပါဘုရား”လို့ လျှောက်လိုက်ကြရပါသည်။

သူတို့မှာ ဝါရှင်တန်တွင် အနေကြာကြလို့ အလွန်ချမ်းသာကြဟန် တူပါသည်။ ဒါကြောင့် သင်္ကန်းထူထူပေါ်က ကုတ်အင်္ကျီ

၁၁၄

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ထူထူကြီးတွေ ထပ်ပြီး ဝတ်ထားကြရသည် ထင်ပါသည်။
တပည့်တော်တို့ ဝါရှင်တန်မြေပေါ် အခုမှ ခြေချသူများကတော့
အတွင်းက သိုးမွေးကိုယ်ပတ်ပတ်ပြီး လေယာဉ်မောင်သင်္ကန်း
ဝတ်ရုံထားတာနှင့်ပဲ အချမ်းလုံကြပါသည်။

ရာသီဥတုက အံ့ဆိုင်းမနေပဲ အတော်ကလေး သာယာ
ကြည်လင်နေပါသည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာ ရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် ဓမ္မစရီး

ဝါရှင်တန်မြို့တော်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

၂၅၊ ၄၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။
တပည့်တော်များ ဝါရှင်တန်မှာ ၁၆-လမ်းက ဗုဒ္ဓဝိဟာရ (Bud-
dhist Vihara) သီဟိုဠ်ကျောင်းမှာ နာယကဆရာတော် ဒေါက်တာ
ဒစ်(က်)ဝေလပိယာနန္ဒနှင့် လက်ထောက်ဘုန်းကြီး ဂုဏရတနတို့
သီတင်းသုံးကြပါသည်။ သူတို့နှစ်ပါးလုံး လေဆိပ်ကို လာကြို

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၁၅

ကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။ ဒေါက်တာပိယာနန္ဒက ဝါရှင်တန်မှာ သီတင်းသုံးတာ ၁၀-နှစ်ကျော်ပြီးဟု ပြောပါသည်။ နှစ်ပါလုံး ဖော်ရွေကြပါသည်။ နှစ်ပါလုံး စာပေဝါသနာရှိသူများဖြစ်ပြီး စွမ်းနိုင်သမျှ သာသနာပြုနေသူများ ဖြစ်ပါသည်။ ဒီဗုဒ္ဓဝိဟာရမှာ သဘောကျစရာ အကောင်းဆုံးကတော့ စာအုပ်စုံလှတဲ့ စာကြည့်တိုက် ထူထောင်ထားခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

တပည့်တော်များ ရောက်နေစဉ်မှာတော့ ကျောင်းရဲ့နေ့စဉ် အချိန်မှန် သာသနာ့လုပ်ငန်း မတွေ့ရပါ။ တနင်္ဂနွေနေ့မှာတော့ တနင်္ဂနွေ ဝတ်တက်ဝတ်ကပ် (Sunday Service) ဆိုပြီး အရပ်ထဲက မြန်မာ၊ အမေရိကန်၊ သီဟိုဠ် ဒကာ ဒကာမများပါစုပြီး ဘုရားရှိခိုးကြ၊ ပရိတ်ရွတ်ကြ၊ ဓမ္မစကြာစသည်ရွတ်ကြတာ တွေ့ရပါသည်။ ရံဖန်ရံခါတော့လဲ အနည်းအကျဉ်း တရားထိုင်ပုံရပါသည်။ သီဟိုဠ် ဒကာ ဒကာမများ လာတာသိပ်မတွေ့ရပါ။ ဦးထွန်းဝေတို့လို မြန်မာဒကာ ဒကာမတွေကတော့ ဗုဒ္ဓဝိဟာရအတွက် အတော်ကလေး ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဗုဒ္ဓဝိဟာရ စာစောင်ထုတ်တာလဲ တွေ့ရပါသည်။

သီဟိုဠ်ဘုန်းကြီးတွေနဲ့ တွေ့ပြီး သီဟိုဠ်စကား၊ ပါဠိစကား ပြောရပြန်တော့ အရသာတမျိုးရှိပါသည်။ သူတို့က ပါဠိစကားတော့ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် မပြောတတ်ကြပါ။ အင်္ဂလိပ်စကားတော့ ကောင်းကောင်း ပြောတတ်ကြပါသည်။ ဒါကြောင့် သီဟိုဠ်၊ ပါဠိ၊ အင်္ဂလိပ် သုံးမျိုးရောပြီး ပါးစပ်ထဲတွေ့ရာ ပြောကြရတာလဲ

၁၁၆

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

အရသာတမျိုး ရှိပါသည်။

ဂျပန်ကျောင်းမှာတော့ ကျောင်းထိုင် ဂျပန်ဘုန်းကြီး မရှိပါ။ ဂျပန်ကိုရင်ကြီးပဲ ရှိပါသည်။ ဒီဂျပန်ကိုရင်ကြီးက သီဟိုဠ်ကျောင်းမှာ ၅-နှစ်တိုင်တိုင်နေပြီး ဂျပန်ကျောင်းကို ထည်ထောင်ခဲ့ကြောင်း သိရပါသည်။ ဂျပန်ဒကာမ ခပ်ရွယ်ရွယ်တယောက်လဲ ကျောင်းကိစ္စ အဝဝကို စီမံနေတာ တွေ့ရပါသည်။

ဂျပန်ကိုရင်ကြီးကတော့ နေ့စဉ် နံနက်တကြိမ်၊ ညနေတကြိမ် ဘုရားရှိခိုးတာ တွေ့ရပါသည်။ နံနက်ဘုရားရှိခိုးတာမှာတော့ ကိုရင်ကြီးတပါးတည်း မဟာယာန အဓိတာဘာဘုရားရဲ့ နာမည်ကို စည်တိုတီးရင်း အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ဂျပန်လို ရွတ်ဆိုနေပါသည်။ တနာရီထက်မနည်း ကြာမည်ထင်ပါသည်။ ဘုရားခန်းထဲမှာ ရွတ်ပြီးတော့ ကျောင်းရှေ့မှာ စိုက်ထားတဲ့ အထိမ်းအမှတ်တိုင်ကို လှည့်ပတ်ပြီး ဗုံးတီးရင်း ရွတ်ပြန်ပါသည်။ ညနေကျပြန်တော့ ဂျပန် ဒကာဒကာမတွေပါ လာပြီး စည်ကြီးရော စည်ကလေးပါ တီးရင်း ဘုရားရှိခိုးကြပါသည်။

သီဟိုဠ်ကျောင်းနဲ့ ကပ်လျက် ဗိယက်နမ် မဟာယာန ကျောင်းလဲ ရှိပါသည်။ ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်းများလဲ ဒီလမ်းမှာ တော်တော်တွေ့ရပါသည်။ ဒါကြောင့် ဒီလမ်းကို တပည့်တော်များက ဘုရားလမ်းလို့ နာမည်ပေးထားပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၁၇

ဝါရှင်တန်မှာ နွေဦးရာသီက သာယာကြည်လင်တာများပါသည်။ ရံဖန်ရံခါ မိုးဖွဲအနည်းငယ် ကျတတ်ပါသည်။ ဒါလဲ ခဏပါပဲ။ အအေးဓာတ်ကတော့ ရှိပါသေးသည်။ သင်္ကန်းခြံထားရုံမျှ နေကောင်းရုံသာ အေးပါသည်။ (ဆောင်းတွင်းတုန်းကတော့ လမ်းပေါ်မှာ နှင်းခဲတွေ တောင်လိုပုံနေအောင် အေးသည်ဟု သိရပါသည်။ လူတရပ်စာမျှ မြင့်သည့်အထိ နှင်းခဲထူကြီး ရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ကိုယ့်အိမ်ရှေ့က လမ်းပေါ်မှ နှင်းခဲထူကို ပေါက်ပြားဂေါ်ပြားတွေ့နဲ့ ကိုယ်တိုင်ရှင်းဘို့ တာဝန်ယူကြရကြောင်း သိရပါသည်) ဒီဆောင်းကတော့ ထူးထူးခြားခြား အအေးပိုတဲ့ဆောင်းလို့ ပြောကြပါသည်။

အခု နွေဦးရာသီမှာတော့ နေကောင်းရုံ သာယာရုံမျှ အေးတာမို့ အပွင့်သေးသေးနှင့် ပင်လုံးကျွတ် ဝေနေအောင်ပွင့်တဲ့ ချယ်ရီ၊ အဆုပ်အဆုပ်ပွင့်တဲ့ ချယ်ရီများလဲ တော်တော်တွေ့ရပါသည်။ အိမ်တိုင်းအိမ်တိုင်းမှာ ဇေဗီယာ၊ ဒေါ့(ဂ်)ဇုဒ်၊ လီလီ စတဲ့ ပန်းတွေကလဲ ပွင့်ကောင်းတုန်းအချိန်၊ အိမ်တွေကလဲ ဖြတ်သိပ်မနေပဲ ခပ်ကျဲကျဲသာ ဆောက်ထားကြတော့ အိမ်တိုင်းလိုလိုမှာ ပန်းပင်ကလေးတွေ စိုက်နိုင်လောက်အောင် မြေနေရာ ရှိကြတာမို့ တခြားအမည်မသိတဲ့ ပန်းရောင်စုံတွေကလဲ ပွင့်ကြချိန် ဖြစ်လေတော့ မြို့တော် ဝါရှင်တန်ဟာ သာယာပါသည်။

သမတအိမ်ဖြူတော်မှာ သတင်းစာခန်းမစတဲ့ ခန်းမတွေ ဘေးတလျှောက်မှာ စိုက်ထားတဲ့ လီလီခေါ်တဲ့ နှင်းပန်း ရောင်စုံ

တွေကတော့ အပြုစုကောင်းလို့ပဲလားမသိ အပွင့်ကလဲပိုကြီး၊ အရောင်ကလဲ ပိုစုံ၊ စိုပြေလန်းဆန်းမှုကလဲ ပိုပြန့်တော့ အိမ်ဖြူတော်နှင့် ပန်းအလှ အလွန် ပန်ရလှပါသည်။ (လီလီ Lily ကို နှင်းပန်းဟု ဘာသာပြန်တာ ငယ်ငယ်ကတည်းက မှတ်သားခဲ့ဘူးပါသည်။ ယခု အနောက်တိုင်းမှာ Lily လီလီလို့ခေါ်တဲ့ ပန်းများကတော့ မြန်မာပြည်မှ နှင်းပန်းနှင့် တယ်ပြီးမတူလှပါ။ ကြာပန်းများနှင့် ပုံသဏ္ဌာန်ရော အရောင်အသွေးပါ အတော်တူပါသည်။)

ဝါရှင်တန်ဟာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအစိုးရ ရုံးစိုက်ရာ မြို့တော် ဖြစ်ပါသည်။ သမတအိမ်ဖြူတော်၊ ကွန်ဂရက်လွှတ်တော် စတဲ့ အစိုးရနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အဆောက်အအုံကြီးများဖြင့် တင့်တယ်ခန့်ညားပါသည်။ ဂျော့(ဂျ်)ဝါရှင်တန် အထိမ်းအမှတ် ကျောက်တိုင်၊ လင်ကွန်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံ၊ ဂျက်ဖာဆင် အထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံတို့ဖြင့် ထင်ရှားကျော်ကြားပါသည်။ အဆောက်အအုံပုံသဏ္ဌာန် ထူးခြားသလောက် သမတနစ်ဆင်ကြောင့် ကမ္ဘာကျော်ကာ သမိုင်းမှတ်တိုင်တခု ဖြစ်သွားရတဲ့ ဝါတားဂိတ် ဟော်တယ်ကလဲ သူ့အနီး ရောက်သွားတိုင်း မော့မကြည့်ပဲ မနေနိုင်အောင် ဆွဲဆောင်မှု ရှိလှပါသည်။

တနေ့က လင်ကွန်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံကို သွားကြတဲ့အခါ ကားရပ်ဖို့ရာ နေရာမရှိတော့လို့ စေတနာ ကောင်းလှတဲ့ လိုက်ပို့သူ ဒကာဦးသောင်းခင်က တပည့်တော်တို့ အဆောက်အအုံထဲ ဝင်ကြည့်နေခိုက်မှာ ကားကို ၂-မိုင်လောက်ရှိတဲ့

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၁၉

နေရာတိုက်မှာ ဝိုင်းကြီးပတ်ပတ်ဆိုသလို တပတ်ပြီးတပတ် လှည့်ပတ်
မောင်းနေရပါသည်။ ရပ်ဖို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ နေရာမှတပါး
တခြားနေရာမှာရပ်လျှင် ရဲကလာပြီး သိန်းထိလက်မှတ် ချီးမြှင့်သွား
တတ်ပါသည်။ ဒီလက်မှတ် ရလိုက်လျှင် ၅-ဒေါ်လာမှ ၂၅-
ဒေါ်လာအထိ သက်ဆိုင်ရာကို သွားပြီး တိုင်းပြည်အတွက်
လှူဒါန်းလိုက်ရပါသည်။

ဂျက်ဖာဆင် အထိမ်းအမှတ်ကို သွားစဉ်ကလဲ ကားရပ်ဖို့
နေရာထင်ပြီး လိုက်ပို့သူ ဒကာဦးသန်းလွင်က ရပ်ဖို့ပြင်နေခိုက်
ရပ်ထားတဲ့ကား ၃-စီးရဲ့ရှေ့မှန်မှာ သိန်းထိလက်မှတ်ကလေးတွေ
ဝင့်ကြွားစွာ ကပ်ထားတာကို တွေ့လိုက်ရတော့မှ အသာနောက်
ဆုတ်ကာ နေရာရွှေ့ခဲ့ရပါသည်။ ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမှာ တပည့်တော်တို့
တခါ ထိပေါက်ခဲ့ဘူးပါသည်။ ဦးနိုင်မင်းက ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့ကို
တခြမ်းပတ်ပြီး ဆောဆလီတိုမြို့ကလေးကို သွားတဲ့ အပျော်စီးသင်္ဘော
ကလေးနဲ့ လိုက်ပို့တော့ သူ့ကားကို ဆိက်ကမ်းက ကားရပ်တဲ့
နေရာမှာ ရပ်ထားခဲ့ပါသည်။ အပြန်ကျတော့ ကားရှေ့မှန်မှာ
ထိလက်မှတ်က နှုတ်ဆက်ဖို့ အသင့်ကြိုနေပါသည်။ ရပ်ရမည့်အချိန်
ထက် ကျော်လွန်ပြီး ရပ်ထားလို့ သိန်းဆု ချီးမြှင့်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
သူတို့ဆီမှာ ကားတွေကများတော့ ကားရပ်ဖို့နေရာ ရှာရတာ ဧရာမ
ဒုက္ခကြီးတခု ဖြစ်နေပါသည်။

အဆောက်အအုံများကို ဝါရှင်တန်ကျောက်တိုင်ထက် ပိုမြင့်
အောင် မဆောက်ရလို့ ဥပဒေနှင့် သတ်မှတ်ပေးထားသဖြင့် အရပ်ဆိုး

လောက်အောင် မြင့်လှတဲ့ အဆောက်အအုံကို ဝါရှင်တန်မှာ မတွေ့ရပါ။ မစိပ်မကျ ဆောက်ထားတဲ့ တိုက်တာအိမ်ရာတွေဟာ ခေတ်မီသပ်ရပ်သန့်ရှင်းသလောက် လမ်းတွေကလဲ ကျယ်ပြန့် သန့်ရှင်းပါသည်။ သို့သော်လဲ တချို့နေရာမှာ သစ်ရွက်ခြောက်နှင့် အမှိုက်သရိုက်များကို အနည်းအပါး တွေ့ရ၍ ဆန်ဖရုံစုကို၏ သန့်ရှင်းမှုကိုတော့ မမှီပါ။

ဝါရှင်တန်နှင့် တစပ်တည်းဖြစ်နေတဲ့ ဘက်သီစဒါရှိ ချယ်ရီမြိုင် လမ်းမှာမူ လမ်းဘေးတဖက်စီတွင် စိုက်ထားသည့် ချယ်ရီ ပင်ကြီးများက လမ်းပေါ်တွင် အကိုင်းအခက်ချင်း ယှက်ကာ ပန်းပေါင်းမိုး ကြီးသဖွယ် တလမ်းလုံး အုပ်မိုးထားသဖြင့် လှချင်တိုင်းလှနေပါသည်။

ဝါရှင်တန်မှာ ရောက်သင့်ရောက်ရာများကိုလဲ ရံဖန်ရံခါ ဦးသောင်းခင်၊ ဦးကျော်အေးနှင့် ဦးသန်းလွင်တို့က လိုက်ပို့ကြပါသည်။ ရံဖန်ရံခါတော့ ဦးထွန်းဝေက လိုက်ပို့ပါသည်။ ဗဟုသုတဖြစ်စရာ ပြတိုက်များကိုလဲ ရောက်ခဲ့ရပါသည်။ သို့သော်လဲ အရင်က ရောက်ဖူးပြီး ပြတိုက်များနှင့် သိပ်ပြီး မခြားနားလှပါ။

စမစ်ဆိုနီယမ်ပြတိုက်မှာတော့ အာကာသယာဉ် အမျိုးမျိုး ပြထားတာကို တွေ့မြင်ရလို့ အနည်းငယ် ထူးခြားပါသည်။ ဆန်ဖရုံစုကိုမှာတုန်းက တိုက်တန်(၁)၊ တိုက်တန်(၂)စတဲ့ ဒုံးပျံများနှင့် အာကာသယာဉ်မှူးများရဲ့ ဝတ်စုံများ၊ ကြိယာတန်ဆာပလာများကိုသာ

တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ အာကာသယာဉ်များကို မတွေ့ခဲ့ရပါ။

ရှေးက မရောက်ခဲ့ဖူးတဲ့ ပြတိုက် အမျိုးအစားတစ်ခုကိုတော့ ဒီ ဝါရှင်တန်မှာ ရောက်ခဲ့ရပါသည်။ အဲဒါကတော့ ခေတ်သစ် ပန်းချီ ပန်းပု ပြတိုက် ဖြစ်ပါသည်။ ဒီမှာ ခေတ်သစ်တွေးခေါ်ပန်းချီ (Modern Subjective Art) တွေချည်း ဖြစ်ပါသည်။ ၂-နှစ် ၃-နှစ်သား ကလေး စက္ကူနဲ့ ခဲတံတွေလို့ ခြစ်မိခြစ်ရာ ကောက်ခြစ်ထားတဲ့ ပုံမျိုးတွေ ပြထားပါသည်။ တချို့လဲ စက္ကူပေါ် မင်အိုးလဲကျလို့ မင်စွန်းနေတဲ့ ပုံမျိုးတွေ ဖြစ်ပါသည်။ ကြည့်သူက ကိုယ့်အယူအဆနဲ့ ကိုယ်ကြိုက်သလို တွေးယူ ပုံဖော်ပြီး ရသကို ခံစားကြည့်ရမည့်သဘော ဖြစ်ပါသည်။

သူတို့ပန်းချီအဆင့်အတန်း ဘယ်လောက်မြင့်တယ်ဆိုတာ တော့ မပြောတတ်ပါ။ ဦးကေလာသကတော့ အဲဒီပန်းချီကားတွေ ကြည့်ပြီး “တပည့်တော် ဗမာပြည်တုန်းက ပန်းချီဆိုရင် တီကောင် တောင် ဖြစ်အောင် ဆွဲတတ်တယ်လို့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် မထင်ဖူး။ အခု အမေရိကန်ရောက်မှပဲ အဆင့်အတန်းမြင့်တဲ့ ပန်းချီတွေ ဆွဲတတ်နေမှန်း ကိုယ့်ဟာကိုယ် သိရတော့တယ်” လို့ မှတ်ချက်ချ ပါသည်။ ပန်းပုရုပ်တွေကလဲ နံရံမှာ ထောင်ထားတာတွေ ကောင်းကင်မှာ ဆွဲထားတာတွေရော ကိုးယိုးကားယားတွေချည်းပါပဲ။

နာမည်ကျော် ကွန်ဂရက် စာကြည့်တိုက်ကြီးကိုလဲ လျှပ်တပြက်နည်းနဲ့ ဝင်ရောက်ကြည့်ရှု လေ့လာခဲ့ပါသေးသည်။

ပေါလိုက် နံလိုက်တဲ့ စာအုပ်တွေ သွားရည်ယိုစရာ ကောင်းလှပါသည်။ ကျောင်းသားများ လူငယ်လူရွယ်များ စာကြည့်ရင်းက မိမိကူးယူလိုသည့် စာမျက်နှာကို ငွေဆယ်ဆင့် ထည့်လိုက်ရုံမျှဖြင့် ဇီးရောက်စာကူးစက်က ၃-မိနစ်အတွင်း အလိုအလျောက် ကူးပေးလိုက်ပါသည်။ ဗဟုသုတရှာရတာ လွယ်ကူလှပါဘိ။

ပထမဆုံး ပုံနှိပ်တဲ့ ကျမ်းစာအုပ်ကြီးကိုလဲ တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ပုံနှိပ်စက်တီထွင်သူ ဂျာမန်အမျိုးသား ဂူတင်းဘတ်က ခရစ်နှစ် ၁၄၅၆-ခုနှစ်မှာ ပုံနှိပ်ခဲ့သည်ဟု သိရပါသည်။ စာကြည့်တိုက်ကြီးက ကြီးကျယ်လွန်းတော့ လိုက်ပို့သူ ဦးထွန်းဝေပင် တော်တော်နှင့် ထွက်ပေါက် ရှာမရ ဖြစ်ရပါသည်။

ဝါရှင်တန်မှာ တရားလုပ်ငန်းကတော့ ၇-ရက်စခန်း ဖြစ်ပါသည်။ ဝါရှင်တန်မှ မြန်မာ ဒကာ ဒကာမများ ကြိုတင်ရေးဆွဲထားတဲ့ အစီအစဉ်အတိုင်း တရားဟော၊ တရားပြ၊ တရားစစ်ကြပါသည်။ ယောဂီအများဆုံး ၃၀-လောက် ရှိပါသည်။ နေ့စဉ် ပုံမှန်တော့ မရှိပါ။ အကြောင်းကတော့ ယောဂီများ ညဉ့်အိပ်ညဉ့်နေ နေဘို့ရာ နေရာမရှိလို့ပါပဲ။ ဒါကြောင့် နံနက်ပိုင်းနဲ့ နေ့ပိုင်းမှာ သီဟိုဠ်ကျောင်း အောက်ဆုံးမြေထပ်မှာ လာပြီး အားထုတ်ကြပါသည်။

တပည့်တော် တရားပြ တရားစစ်ပါသည်။ တရားဟောတဲ့ အခါလဲ ဟောရပါသည်။ တပည့်တော် မအားတဲ့နေ့မှာ ဦးအဂ္ဂဓမ္မ တရားစစ်ပါသည်။ ဦးသီလာနန္ဒနှင့် ဦးရေဝတဓမ္မတို့လဲ တရားဟောတဲ့

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၂၃

အခါ ဟောရပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ည ၇-နာရီမှာ စာအုပ်ဖတ်၍ တရားချီးမြှင့်ပါသည်။

ဝါရှင်တန်မှာ တရားလုပ်ငန်း ခရီးသိပ်မရောက်လှပါ။

ဒီဝါရှင်တန်မှာ ထူးခြားတာကတော့ ဗုဒ္ဓဝိဟာရခေါ်တဲ့ သီဟိုဠ်ကျောင်းကို ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အဖွဲ့က သိမ်သမုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ နယူးဂျာစီပြည်နယ် ပရင့်စ်တန် ကောလိပ်မှာ စာသင်နေတဲ့ ဖိုးချောဆိုသူ မြန်မာသူငယ်ကလေး တယောက် ဒုလ္လဘရဟန်း ပြုလိုက်တဲ့အတွက် သူ့ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ နောင်ခါမှာလဲ ကံကြီး ကံငယ်ဆောင်ဖို့ လွယ်ကူသွားအောင်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ သိမ်သမုတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သိမ်သမုတ်ပေးတော့ သီဟိုဠ်ဘုန်းကြီးတွေ ဝမ်းသာကြပါသည်။ ဒီလို သံဃာမဆိုစလောက်သာရှိတဲ့ နေရာမှာ ဒါလောက် လွယ်လွယ်ကူကူ သိမ်သမုတ်နိုင်တယ်ဆိုတာ သူတို့ သိကြဟန်မတူပါ။

သိမ်သမုတ်ရာမှာ ပါဝင်တဲ့ သံဃာများကတော့ မြန်မာ ၆-ပါး၊ သီဟိုဠ် ၂-ပါး၊ ဝါရှင်တန်မှာနေတဲ့ ယိုးဒယား ၂-ပါး၊ ကမ္ဘောဒီးယား ၁-ပါးနှင့် နယူးယောက်မှာနေတဲ့ အိန္ဒိယသား ၁-ပါးတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

ဧပြီ ၂၃-ရက်နေ့ တနင်္ဂနွေနေ့မှာ သိမ်သမုတ်ပြီးတော့ ရှင်သာမဏေ လေးပါး၊ ရဟန်းတပါး ပြုပေးကြပါသည်။ အားလုံး

မြန်မာချည်းပါပဲ။ ရှင်သာမဏေ လေးပါးမှာ ဝါရှင်တန်မှ ၁-ပါး၊ အိုဟိုင်ယိုပြည်နယ်မှ ၂-ပါး၊ ဖလော်ရီဒါပြည်နယ်မှ ၁-ပါး ဖြစ်ပါသည်။ ရဟန်းတပါးမှာ နယူးဂျာစီပြည်နယ်မှ ဖြစ်ပါသည်။

တနင်္ဂနွေနေ့ဖြစ်တော့ ရှင်ပြု ရဟန်းခံပွဲမှာ လူ အတော်လေး စည်ပါသည်။ အမေရိကန် ၈-ယောက်လောက်မှတစ်ပါး မြန်မာတွေ ချည်း ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာများမှာ သိမ်သမုတ် ရှင်ပြု၊ ရဟန်းခံပွဲ ကြည့်နေရင်း မြန်မာပြည်ကို ပြန်ရောက်နေသလို ခံစားနေကြရပေ လိမ့်မည်ဟု ကိုယ်ချင်းစာကြည့်မိပါသည်။

တပည့်တော်တို့ရဲ့ နေထိုင်စားသောက်ရေးစသည်ကို မြန်မာ မိသားစုများက သဒ္ဓါစေတနာ ထက်သန်လှစွာနဲ့ ပျော်ပျော်ပါးပါး ဝမ်းပန်းတသာ ဆောင်ရွက်ပြုစုကြပါသည်။ ဦးချစ်မြိုင် ဇနီးမောင်နှံ၊ ဦးဆွေတင် ဇနီးမောင်နှံ၊ ဦးထွန်းဝေ ဇနီးမောင်နှံတို့က ဦးဆောင်ကြ ပါသည်။ ဦးသောင်းခင်၊ ဦးကျော်အေး၊ ဦးသန်းလွင် ဇနီးမောင်နှံတို့က အလုပ်တဘက်နှင့် အားတက်သရော ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

ဦးထွန်းဝေနှင့် ဒေါက်တာဦးတင့်လွင် ဇနီးမောင်နှံတို့မှာ ခွင့်ယူပြီး ဆောင်ရွက်ကြရပါသည်။ ဒီဇနီးမောင်နှံဟာ သွက်လက် သလောက် အလှူအတန်းလဲ လက်သွက်ပုံရပါသည်။ တပည့်တော်တို့ ဝါရှင်တန်ကို ရောက်တဲ့နေ့ ညနေက တပည့်တော် ခုတင်မှာ စောင်လိုနေတယ်လို့ သိတာနှင့် အိမ်ကို ထမင်းစားပြန်အပြီး ကျောင်းပြန်အလာမှာ ဓာတုဗေဒသက္ကလပ်လို့ ခေါ်ရမည်လားမသိ၊ ဖော့ကလေးလိုပေါ့ပြီး ပွပ္ဖကလေးနဲ့ နူးညံ့ပျော့အိနေတဲ့ အနွေးစောင်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၂၅

တထည်ကို ချက်ချင်းဝယ်လာပြီး အပြီးလှူပါသည်။

ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ ဆရာတော်ကြီး ၁-ပါး ဦးဆောင်ကာ မြန်မာသံဃာတော် ၆-ပါး ရောက်တောင့်ရောက်ခဲ အမေရိကန်ပြည်ရဲ့ မြို့တော်ထဲ ရောက်လာပြီး သင်္ကန်းရောင် တဝင်းဝင်းနဲ့ သာသနာ့ ကိစ္စတွေ ဆောင်ရွက်နေတာကို မကြုံစဖူး ဖူးကြ မြင်ကြရတော့ မြန်မာ ဒကာ ဒကာမများမှာ တက်ကြွပျော်မြူး အထူးဝမ်းသာနေကြ ပါသည်။ သံဃာတော်များကလဲ မတွေ့ရတာ နှစ်ပရိစ္ဆေဒ ကြာလှပြီ ဖြစ်တဲ့ ဆွေမျိုးဉာတကာတွေကို ပြန်တွေ့ကြရသလို ဝမ်းသာကြ အားတက်ကြပါသည်။

အဲဒီအထဲမှာ တပည့်ဒကာ မစ္စတာအာသာဘီဆင်ကိုပါ မမျှော်လင့်ပဲ သွားတွေ့လိုက်ရတော့ အံ့အားလဲသင့် ဝမ်းလဲသာ ဖြစ်ရပါသည်။ သူက “တပည့်တော် မြန်မာပြည်မှာ ရှိစဉ်က အလိုရှိတဲ့ စာအုပ် မှာပါ လှူပါရစေ-လို့ လျှောက်ခဲ့တာ မှတ်မိပါ သေးလား”ဟု လျှောက်ကာ ထပ်မံဖိတ်ကြားပြီး ဒေါ်လာ ၂၀၀ (မြန်မာငွေ ၁၄၀၀၀-ခန့်) တန်ဖိုးရှိတဲ့ မိမိလိုရာ စာအုပ်များ လှူဒါန်း လိုက်ပါသည်။ အဲဒီ စာအုပ်တွေကို လေယာဉ်နဲ့ မယူနိုင်တော့ သင်္ဘောနဲ့ ပို့ပေးဘို့ရာ ဒကာကိုပဲ ပြန်လည် လွှဲအပ်ထားခဲ့ရပါသည်။

. နားပါရစေဦး ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာ ရှိပါစေ။

၁၂၆

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ဝါရှင်တန် ဒီစီ

ကိုလံဘီယာဒီစီတြိတ်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

၂၆၊ ၄၊ ၇၉

ဒကာကြီး ဒကာမကြီး မိသားစုသို့

မေတ္တာဖြင့် သိစေအပ်ပါသည်။ ဦးပဉ္စင်းတို့ ဝါရှင်တန်မှ
မာဆားချူးဆက်ပြည်နယ်သို့ နက်ဖြန် ခရီးဆက်ကြရပါမည်။
အမေရိကန်မှာ ဝါရှင်တန် နှစ်ခု ရှိပါသည်။ တခုက ဝါရှင်တန်
ပြည်နယ်၊ နောက်တခုက ဝါရှင်တန်မြို့တော် ဖြစ်ပါသည်။
ဝါရှင်တန်ပြည်နယ်ဟာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ အနောက်မြောက်
စွန်းမှာ ရှိပါသည်။ မြို့တော်က အိုလံပီယာ ဖြစ်ပါသည်။

ဝါရှင်တန်မြို့တော်ကတော့ အရှေ့ဘက်စွန်းမှာ ရှိပါသည်။
ဒီ ဝါရှင်တန်မြို့တော်ဟာ ဘယ်ပြည်နယ်ထဲမှာမှ မပါပဲ ကိုလံဘီယာ
ဒီစီတြိတ် ဝါရှင်တန် ဒီစီ ဆိုပြီး သီးခြား တည်ရှိပါသည်။ ဒါကြောင့်
ဝါရှင်တန်ပြည်နယ်နဲ့ ကွဲပြားခြားနားအောင် ဝါရှင်တန်မြို့တော်ကို
ဝါရှင်တန် ဒီစီလို ပြောဆို ရေးသားကြပါသည်။

ဒီဝါရှင်တန်မှာ သီဟိုဠ် ဘုန်းကြီးကျောင်း ၁-ကျောင်း၊
ယိုးဒယားဘုန်းကြီးကျောင်း ၁-ကျောင်း၊ ကမ္ဘောဒီးယား ဘုန်းကြီး
ကျောင်း ၁-ကျောင်း၊ အားလုံး ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာကျောင်း ၃-

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၂၇

ကျောင်း ရှိပါသည်။ မဟာယာနကျောင်းကတော့ ထေရဝါဒ ကျောင်းထက် ပိုများပုံရပါသည်။ အမေရိကန်ပြည်မရဲ့ အနောက်ဘက် ကမ်းရိုးတန်း ကာလီဖိုးနီးယားပြည်နယ်မှာလဲ မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ ဖျင်းဝါဒ တော်တော် အားကောင်းပါသည်။ လော့စိန်ဂျလီမှာပင် ဖျင်းဌာန၊ မဟာယာနဌာနတွေ တော်တော်များများ တွေ့ရပါသည်။

ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမှာ ပိုပြီး များဖို့ ရှိပါသည်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမှာက တခြားနေရာတွေထက် ပိုပြီး လူမျိုးစုံ သလောက် ပိုပြီး လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေထိုင်ကြလို့ပါပဲ။ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးများ အိမ်ထောင်ပြုသည်အထိ ကျင့်ဝတ်ရောရဲနေပြီး အကျင့်အနေ ချောင်လှတဲ့ အယူဝါဒတွေကို စိတ်လွတ် ကိုယ်လွတ် နေလေ့ရှိတဲ့ လူတွေက လွယ်လွယ်နဲ့ လက်ခံကြတာဟာ ဓမ္မတာပါပဲ။ အမေရိကန်တွေကိုယ်တိုင် ဖျင်းဘုန်းကြီး မဟာယာနဘုန်းကြီးတွေ လုပ်နေကြတာ ခပ်များများ တွေ့ရပါသည်။

ထေရဝါဒ အနေနဲ့ကတော့ လော့စိန်ဂျလီမှာ သီဟိုဠ်ကျောင်း ၁-ကျောင်း၊ ယိုးဒယားကျောင်း ၁-ကျောင်း တွေ့ရပါသည်။ ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမှာလဲ သီဟိုဠ် ၁-ကျောင်း၊ ယိုးဒယား ၁-ကျောင်း ရှိတယ်လို့ သိရပါသည်။ မဟာယာနနှင့် စာလျှင် အတော်နည်း ပါသည်။

မြန်မာကျောင်းကတော့ အမေရိကမှာရော ဥရောပမှာပါ ၁-ကျောင်းမျှ မရှိသေးပါ။ အင်္ဂလန်မှာ ဒေါက်တာ ဦးရေဝတဓမ္မရဲ့

ဘာမင်ဂမ်ကျောင်း ၁-ကျောင်းပဲ ရှိပါသေးသည်။ ဒါလဲ တိဘက် ဘုန်းကြီးတွေနှင့် ဆက်စပ်နေပါသေးသည်။

ဆန်ဖရန်စစ္စကို၊ လော့စိန်ဂျလိစ်တို့မှာ မြန်မာ ဒကာ ဒကာမ တွေ အတော်များပါသည်။ ဒီဝါရှင်တန်နှင့် အနီးအပါးက မြန်မာတွေ စုရုံးလိုက်လျှင်လဲ နည်းလှမည် မဟုတ်ပါ။ ဒီအထဲမှာ စိတ်ပါဝင် စားသူ ၃-ပုံ ၂-ပုံလောက် ပါဝင်ရင် ဒီ ၃-မြို့မှာ မြန်မာကျောင်း ၁-ကျောင်းစီ ဖြစ်အောင် ကြိုးစားလို့ ဖြစ်နိုင်လောက်ပါသည်။ သို့သော်လဲ မိခင်နိုင်ငံနှင့် ဝေးနေတာကြာတော့ ဘာသာသွေးလဲ အေးနေကြပုံ ရပါသည်။ စေတနာ သဒ္ဓါတရား ထက်သန်ကြသူ တွေတော့ များပါသည်။

ယခု မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် ဦးပဉ္စင်းတို့အဖွဲ့ ရောက်ကြတော့ဖြင့် တက်တက်ကြွကြွ ဝမ်းပမ်းတသာ လှိုက်လှိုက် လဲ့လဲ့ ဝေယျာဝစ္စ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ မြန်မာသံဃာတော်များ မကြာခဏ ရောက်နေနိုင်ရင်တော့ ဘာသာသွေးကြွလာပြီး ကျောင်း ကလေး ဘာလေးဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်လိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာကြမည့် လက္ခဏာ ရှိပါသည်။

အမေရိကန်အသံ မြန်မာပိုင်းအစီအစဉ်မှ ဒကာ ဒကာမများ ဆိုလျှင် ဝေယျာဝစ္စကိုလဲ တတ်နိုင်သမျှ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ တဖက်ကလဲ သာသနာပြုအဖွဲ့ရဲ့ သာသနာ့လုပ်ငန်းတွေကို မြန်မာ ပြည်သူပြည်သားများ သိရပြီး ကုသိုလ်ပွားကြဖို့ရာ သတင်း စုံနိုင်သမျှ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၂၉

စုံအောင် အသံလွှင့်ပေးဖို့ ကြိုးစားစီစဉ်ကြပါသည်။ တရားဟောတဲ့ သတင်းကို အသံလွှင့်လျှင် ဟောတဲ့တရားရဲ့ အကျဉ်းချုပ် သဘောပါ ထည့်ပြီး လွှင့်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြပါသည်။

ဦးပဉ္စင်းတို့ ရှိနေခိုက်မှာ မောနေအောင် အလုပ်များနေကြတဲ့ ဝါရှင်တန်က ဒကာ ဒကာမတွေဟာ ဦးပဉ္စင်းတို့ ဝါရှင်တန်မှ ထွက်ခွာသွားကြတဲ့ အခါမှာ ဟာလျက် ကျန်ရစ်ခဲ့ကြမည် ထင်ပါသည်။

ဒီမှာ တရားအားထုတ်သူ အများဆုံးနေ့မှာ ၃၀-လောက်ပဲ ရှိပါမည်၊ လျော့တဲ့နေ့က များပါသည်။ မြန်မာထဲက တရားအား ထုတ်သူ ၃-၄-ယောက်ပဲ ရှိပါသည်။ နေရာဌာနက ကျဉ်းမြောင်းတော့ စိတ်ရှိလက်ရှိ အားထုတ်ဖို့လဲ မဖြစ်နိုင်ပါ။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာ ရှိပါစေ။

၁၃၀

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး
ဝိပဿနာဘာဝနာအသင်း
ဘာရီမြို့
မာဆာချူးဆက်ပြည်နယ်
၂၉၊ ၄၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရီသေ့စွာ လျှောက်ထားပါသည်။
တံပည့်တော်တို့ အဖွဲ့ဟာ ဝါရှင်တန်မြို့တော်မှ ၂၇၊၄၊၇၉ နေ့
နံနက် ၁:၃၀ နာရီတွင် ဒယ်လ်တာအဲယားလိုင်း (Delta Air Line)
လေယာဉ်နှင့် အရှေ့မြောက်အရပ်သို့ ခရီးဆက်ခဲ့ပါသည်။ သီဟိုဠ်
ဘုန်းကြီးများနှင့် မြန်မာ ဒကာ ဒကာမများ လေဆိပ်သို့
လိုက်ပို့ကြပါသည်။ လေဆိပ်ရောက်မှ ဒကာ ကိုလှဝင်းက ဝါရှင်တန်
စာအုပ်နှင့် ပို့စကဒ်များ လှူပြန်လို့ ကျေးဇူးတင်လှ ဝမ်းသာရပါသည်။
ဒေါ်မြင့်မြင့်ဇော် တယောက်ကတော့ အသံလွှင့်အလုပ်ချိန် နီးနေပါ
လျက်နှင့် လေဆိပ်ကို လိုက်ပို့မိအောင် ပို့ပြီး အချိန်မှီ ကသုတ်
ကသက် ပြန်ရရှာပါသည်။

နေ့လယ် ၁:၃၀ နာရီအချိန်တွင် မာဆာချူးဆက်ပြည်နယ်
ဘော့စတန်မြို့ လေဆိပ်သို့ ရောက်ပါသည်။ ဂျိုးဇက်တို့လူစု
လာကြုံနေကြပါသည်။ ဘော့စတန်(Boston)မှ တရားစခန်းရှိရာ

ဘာရီ(Barre) မြို့ကလေးသို့ ကားဖြင့် ခရီးဆက်ကြရပါသည်။
ဘော့စ်တန်မြို့ထဲကို ကားဖြတ်မောင်းတော့ နာမည်ကျော် ဟားဗတ်ယူနီ
ဗာစတီနားက မောင်းရပါသည်။ ကားမောင်းသူက ဟားဗတ်ယူနီဗာ
စတီဖြစ်ကြောင်း ပြောပြတော့ တွေ့ချင် မြင်ချင် ရောက်ချင်လှတဲ့
ဟားဗတ်ကို မမျှော်လင့်ပဲ တွေ့မြင်ရလို့ အားရဝမ်းသာ သေသေချာချာ
ကြည့်မိပါသည်။ နီညိုရောင်တိုက်ကြီးတွေနှင့် ကျောင်းဝင်းက ကျယ်
ပြန့်လှပါသည်။

ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်အကြောင်း ရေးထားတဲ့ စာတွေကို
ဖတ်ဖူးလို့တကြောင်း၊ ဟားဗတ်မှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေတဲ့ ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်
အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန် စာစဉ်များနှင့် သက္ကတစာစဉ်များကို ဖတ်ရလို့
တကြောင်း အဝေးကနေပြီး ဟားဗတ်နှင့် ရင်းနှီးနေခဲ့တာ ကြာပါပြီ။

တပည့်တော် သီဟိုဠ်မှာ နေစဉ်က အင်္ဂလန်ပြည် လန်ဒန်
တက္ကသိုလ်က ကျင်းပတဲ့ ဂျီစီအီး အဆင့်မြင့်(G.C.E Advanced
Level)စာမေးပွဲကို ဖြေရာမှာ သက္ကတဘာသာအတွက် ပြဌာန်းတဲ့
ကျမ်းစာအုပ်ဟာ ဟားဗတ် တက္ကသိုလ်က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေတဲ့ သက္ကတ
စာစဉ်ဖြစ်တော့ ဟားဗတ်ကို ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားခဲ့ပါသည်။ အဲဒီတုန်းက
ဖြေရတာ အင်မတန် ပျော်ပါသည်။ အောင်လဲ အောင်ပါသည်။

မှတ်မိပါသေးသည်။ မေးခွန်းတခုမှာ အင်္ဂလိပ်ဝါကျများကို
သက္ကတဘာသာပြန်ဆိုဖို့ ပေးထားပါသည်။ သက္ကတဘာသာစကား
ဟာ ပုဒ်များကို စပ်နိုင်သမျှ စပ်လေ့ရှိတဲ့ ဘာသာစကား ဖြစ်ပါသည်။

ဒါကြောင့် အဲဒီမေးခွန်းကို သက္ကတဘာသာပြန်ဆိုရာမှာ ဘာသာပြန် သက္ကတဝါကျ တခုလုံးမှာရှိတဲ့ ပုဒ်အားလုံးကို တပုဒ်နဲ့ တပုဒ် အခြားအပြတ် မရှိပဲ တဝါကျလုံး တစပ်တည်း ဖြစ်သွားအောင် ပုဒ်တွေစပ်ပြီး ရေးထည့်လိုက်ပါသည်။ ရေးပြီးလို့ ပြန်စစ်ကြည့်တော့ တဝါကျလုံး ပုဒ်တွေ တသီကြီး ဆက်စပ်နေတာတွေ့ရလို့ အားရ ကျေနပ်ပြီး ပြုံးကာ ဝါကျကြီးက ဆပ်ခိုင် ဆပ်ကုံးကြီးနဲ့ တူလိုက်တာ လို့ အောက်မေ့မိခဲ့ပါသည်။ “ဒါလောက်တောင် ပုဒ်စပ်ချင်တဲ့ သက္ကတ မှတ်ကရော့”လို့ စိတ်ထဲကလဲ မှတ်ချက်ချလိုက်ပါ သေးသည်။

ဟားဗဒ်တက္ကသိုလ်နားက ဖြတ်မောင်းလာပြီး ဘော့စတန်မြို့ က ထွက်မိတော့ ရွာလိုက်တဲ့မိုး၊ တအုန်းအုန်းကို မြည်နေတာပါပဲ။ ခရီးတလျှောက်လုံး ဒီလိုမိုးမျိုး တခါမှ မကြုံခဲ့ရသေးပဲ အခုမှတွေ့ ရတော့ ပျော်သလိုလိုတော့ အရှိသား။ ကားတံခါး အလုပ်ပိတ်ပြီး ပျော်စိတ်နဲ့ လိုက်ခဲ့ရာ ၁-နာရီခွဲခန့် ကားမောင်းမိတော့ ဘာရီမြို့ ကလေး အလွန်မှာ ဝိပဿနာ ဘာဝနာအသင်း (Insight Meditation Society) လို့ ဆိုင်းဘုတ် ရေးထားတဲ့ တရားစခန်းကို ရောက်ပါ တော့သည်။ မိုးလဲ ဖွဲဖွဲသာ ကျပါတော့သည်။

တရားစခန်းက တော်တော်ကြီးမားတဲ့ သုံးထပ်တိုက်ကြီး အပြင် စင်္ကြန်လမ်းနဲ့ တွဲထားတဲ့ နှစ်ထပ်တိုက်လဲ ရှိပါသေးသည်။ ခရစ်ယန်ဘုန်းကြီးကျောင်းကို ဝယ်ယူထားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၃၃

သိရပါသည်။ အိပ်ခန်းကြီးတွေက ကျယ်လှပါသည်။ စာကြည့်ခန်း၊
ဧည့်ခန်း၊ တရားအားထုတ်ရာခန်းမ၊ ရုံးခန်း၊ မီးဖိုခန်း စသည်
အပြည့်အစုံ ရှိပါသည်။

သို့သော်လည်း တချို့အခန်းတွေမှာ ဒကာမယောဂီတွေ
ရှိနေတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက နေရာပြောင်းပေးဖို့ မိန့်ကြားတဲ့
အတွက် တိုက်ကြီးနဲ့ မလှမ်းမကမ်းမှာရှိတဲ့ သီးခြားတထပ်တိုက်
ကလေးမှာ ပြောင်းရွှေ့ နေရာပြင်ပေးကြပါသည်။ အဲဒီတိုက်ကလေးမှာ
မီးဖိုခန်း ပါပါသည်။ ဒါကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးအတွက်
ဦးမြသိန်း ချက်ပြုတ်လုပ်ကိုင်ဖို့ အဆင်ပြေပါသည်။

တရားစခန်း တည်နေရာကတော့ ဘာရီမြို့ကလေးရဲ့
မြောက်ဘက် တမိုင်ခွဲခန့်ကွာတဲ့ တောထဲမှာ ဖြစ်ပါသည်။
တောထဲမှာ ဆိုသော်လည်း ကားလမ်းဘေးမှာဖြစ်လို့ ကားလမ်းတလျှောက်
မှာတော့ အိမ်တွေ ဟိုနားတအိမ် ဒီနားတအိမ် ဆိုသလို ကျိုးတိုး
ကျဲတဲတော့ ရှိပါသည်။ တရားစခန်း ပတ်ဝန်းကျင်တဝိုက်ကတော့
ထင်းရှူးတောကြီး ဖြစ်ပါသည်။ ခရစ်ယန်ဘုန်းကြီးများ ပိုင်တဲ့ မြေဧက
၁၈၀-ထဲက ဧက ၈၀-ကို ဝယ်ထားတာ ဖြစ်ပါသည်။

ကားလမ်းဘေးတလျှောက်မှာတော့ မက်ပဲလ်ပင် (Maple
Tree) တွေချည်းလိုလို ဖြစ်ပါသည်။ ဒီအပင်ကနေပြီး ရာဘာစေးများ
ထုတ်သလို အရည် (Juice) ထုတ်ပြီး အရည်ကျိုတော့ တင်လဲရည်တမျိုး
ရပါသည်။ အဲဒါကို ပုလင်းထဲ လှလှပပထည့်ပြီး မက်ပဲ(လ်)

တင်လဲရည်(Maple Syrup)ဆိုပြီး ရောင်းချပါသည်။ အသွေးအရောင် ပျားရည်ခပ်ပျစ်ပျစ်နဲ့တူပြီး ချိုပါသည်။ ယိုကို အသုံးပြုသလို ပေါင်မုန့်မှာ သုတ်ပြီး စားနိုင်ပါသည်။ ထန်းတင်လဲရည် အရသာမျိုး ခပ်ဆင်ဆင်ဖြစ်ပါသည်။

တပည့်တော်တို့ ရောက်ချိန်မှာတော့ ရာသီအတော်လေး အေးပါသေးသည်။ အပူချိန် ဖာရင်ဟိုက်ဒီဂရီ ၆၅ ပတ်ဝန်းကျင် လောက် ရှိပါလိမ့်မည်။ မက်ပဲ(လ်)ပင်တွေရော၊ (ထင်းရှူးပင်တွေမှ တပါး) တခြားသစ်ပင်တွေပါ ဆောင်းဒဏ်ခံထားရတော့ အရွက် တရွက်မှမရှိပဲ ကိုယ်တုံးလုံး ဖြစ်နေကြပါသည်။ သစ်ပင်တွေဟာ တတောလုံးလိုလို ရိုးတံတွေချည်းပဲ ဖြစ်နေတော့ ချမ်းအေးသော်လဲ ခြောက်တောက်တောက်ကြီး ဖြစ်နေပါသည်။ မသာယာပါ။

သို့သော်လဲ နေရောင်ခြည် အနည်းငယ်မျှသာရှိတော့ မြန်မာ ပြည် နွေခေါင်ခေါင်လို နေရမဆိုးပါ။ ရံဖန်ရံခါ မိုးဖွဲဖွဲကလေးပင် ကျတတ်ပါသေးသည်။ လူနေအိမ်ခြေတွေနဲ့ လှမ်းတော့ ဆိတ်ငြိမ် အေးချမ်းတဲ့အတွက် တနည်းအားဖြင့် သာယာတယ်လို့ ဆိုနိုင် ပါလိမ့်မည်။ ရံဖန်ရံခါတော့ ကားလမ်းမှာ ကားတစီးတလေသွားတာ တွေ့ရပါသည်။ ကျောင်းဆောင်ထဲမှာနေလျှင် မှန်အလုပ်ပိတ်ထားတာမို့ ကားသွားနေတာ မြင်ရသော်လဲ မကြားရပါ။

အအေးဓာတ်ကလေးက ရှိနေသေးတော့ နေ့လယ်ပိုင်းမှ တပါး တခြားအချိန်တွေမှာ ကျောင်းဆောင်ထဲတွင် အပူငွေ့

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၃၅

လွှတ်ပေးထားရပါသည်။ အဲဒီအပူငွေ့ကို ကြာရှည်ထိန်းထားနိုင်ဖို့ နံရံပြည့်နီးပါး အတွင်းတထပ် အပြင်တထပ် မှန်ပြတင်း နှစ်ထပ် တပ်ထားရပါသည်။ မှန်နံရံနှစ်ထပ်လို့ဆိုလျှင် ပိုမှန်ပါလိမ့်မည်။

မှန်နံရံဟာ တခြားနံရံထက် ပိုပြီး အပူငွေ့ကို ထိန်းပေး ထားနိုင်ပါသည်။ ဒါကြောင့် အနောက်ဆီက အိမ်တွေမှာ မှန်တွေများများ အသုံးပြုကြပါသည်။ အဝင်တံခါးမကြီးမှ စပြီး အပေါက်ဟူသမျှ နေ့ရောညပါ ပိတ်ထားကြရပါသည်။ နေ့လယ်ပိုင်း ရံဖန်ရံခါလောက်သာ လေကလေးရအောင် ခဏတဖြုတ် ဖွင့်ထားကြ ပါသည်။

ဒီတော့ တချို့ဆင်းရဲတဲ့ အိမ်တွေမှာ လျှပ်စစ်အပူငွေ့ပေး စက်လဲ(Heater)မတပ်ဆင်နိုင်၊ အဖိုးနည်းဝန်ပါ ပြောင်းရွှေ့ရတဲ့ လျှပ်စစ်အပူပေးကြိယာလဲ မထားနိုင်၊ အစိုးရက လျှပ်စစ်မီးပေးသလို ပိုက်ကြီးတွေနဲ့ လွှတ်ပေးတဲ့အပူငွေ့ကို ယူထားနိုင်ဖို့ဆိုတာ ဝေလာပေး။ မီးသွေးနဲ့ထင်းကိုသာ အအေးသက်သာရေးအတွက် အားကိုးရ ပါသည်။ ဆင်းရဲလို့ သန့်ရှင်းရေးလဲ လိုသလောက် ဂရုမစိုက်နိုင်ပြန် ဆိုတော့ အမြဲတစေ အလုံပိတ်ထားရတဲ့ အိမ်ထဲမှာ အနံ့အသက်တွေ ရောနှော ပိတ်လှောင်ပြီး အောက်စော်လို အနံ့ဆိုးတမျိုးနဲ့ မိတ်ဖွဲ့ကာ ဆင်းရဲနေကြတာဟာ မဆန်းတော့ပါ။

အနောက်တိုင်းသား ဆင်းရဲတော့ အရှေ့တိုင်းသား ဆင်းရဲ တာထက် ပိုဆိုးပါသည်။ အရှေ့တိုင်းသားတွေက ဆင်းရဲလို့

၁၃၆

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

နေစရာအိမ် ဝတ်စရာအဝတ်မရှိလျှင် နံငယ်စုတ်ပတ်ပြီး သစ်ပင်
အောက်မှာ အိပ်လို့နေလို့ ရပါသည်။ နွေအခါများဆိုလျှင်
လေကလေးတဟူးဟူးနဲ့ အင်မတန် စည်းစိမ်ရှိပါသည်။ အနောက်
တိုင်းမှာ ဒီလိုနေလျှင် တညပင်မခံ၊ သေမင်းနှင့် သစ္စာနှံရမှာ
ဧကန်ဖြစ်ပါသည်။

တပည့်တော်များ ယခုရောက်နေတဲ့ တရားစခန်းကတော့
ယောဂီတွေက စရိတ်အဖြစ်ထောက်ပံ့တဲ့ ငွေကြေး၊ လှူဒါန်းတဲ့
ငွေကြေးနဲ့ အသင့်အတင့် သုံးစွဲနိုင်တဲ့အတွက် နေသာထိုင်သာ
ရှိပါသည်။ ရေ၊ မီး၊ အပူငွေ့၊ သန့်ရှင်းရေးနှင့် ပြုပြင်ရေး စသည်
အတွက် တနှစ်တနှစ် ဒေါ်လာ တသိန်းကျော်လောက် ကုန်ကျ
သည်ဟု သိရပါသည်။ တနှစ်မှာ ရာသီကောင်းတဲ့ ၆-လပတ်လုံး
၇-ရက်၊ ၁၀-ရက်၊ တလတရားပတ်၊ မိဘများတရားပတ် စသည်ဖြင့်
တရားပတ်တွေ အဆက်မပြတ် ဖွင့်ထားတော့ အဲဒီ ၆-လအတွက်
ယောဂီများထံမှ ယောဂီတယောက်လျှင် တနေ့တွက် စရိတ် ၈-
ဒေါ်လာနှင့် ၂၅-ဆင့် (၅၈-ခန့်) ကောက်ခံတဲ့အတွက် သူ့လနှင့်
သူ့စရိတ် မျှတသော်လည်း တရားပတ်မရှိတဲ့ ဆောင်းရာသီလတွေအတွက်
ကုန်ကျစရိတ် ဒေါ်လာ ၁၅၀၀၀ လောက်ကိုတော့ ကြုံရ ဖန်ရ
ပါသည်။

သူတို့ဆီမှာ ဘာဖြစ်ဖြစ် ငွေပေးမှ ရပါသည်။ ဒါကြောင့်
တရားစခန်းဖွင့်ပြီး တရားပြကာ ဘော်ချက်နေသူတွေလဲ အတော်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၃၇

များပါသည်။ ဘော်လဲချက် သိုက်လဲတူးနေသူ လူကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ
တွေလဲ ရှိပါသည်။ အဲဒီလို တရားစခန်းတွေကျတော့ စားနေစရိတ်
အပြင် ဆရာခ(Course Fee)ပါ ခပ်များများလေး ပေးရကြောင်း
သိရပါသည်။ ကာလီဖိုးနီးယားက ဆရာတယောက်ဟာဖြင့် ယောဂီ
တယောက် တနေ့အတွက် စုစုပေါင်း ကုန်ကျစရိတ် ၃၅-ဒေါ်လာ
(မြန်မာ ၂၄၅-ခန့်)ယူသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဒါလဲ လာပြီး အားထုတ်
ကြသူတွေ ရှိပါသည်။

ယခု ဘာရီဝိပဿနာဘာဝနာအသင်းက ကမ္မဋ္ဌာန်း
ဆရာတွေကတော့ စား၊ နေ၊ ရေ၊ မီး စတဲ့ စရိတ်လောက်သာ
ယူပြီး ဆရာခ မယူကြောင်း သိရပါသည်။ ချက်ရေး ပြုတ်ရေးအတွက်
ဝေယျာဝစ္စ အဖွဲ့ကလဲ စေတနာ့ဝန်ထမ်း ယောဂီတွေပဲ ဖြစ်ပါသည်။
အားထုတ်ဆဲ ယောဂီတွေလဲ ပန်းကန်ဆေး သိမ်းဆည်း၊ သုတ်သင်
ရှင်းလင်း စတဲ့ တာဝန်ကို အလှည့်ကျ ယူကြရပါသည်။ တနေ့မှာ
၁-နာရီကျ အလုပ်ချိန်လို့ သတ်မှတ်ထားပြီး ယောဂီတိုင်း သန့်ရှင်းရေး
လုပ်ကြရပါသည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာ ရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် မေ့ခရီး

ဘာရိဝိပဿနာဘာဝနာအသင်း

မာဆာချူးဆက်ပြည်နယ်

အမေရိကန်ပြည်

၁၃၊ ၅၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရှိသေ့စွာ လျှောက်ထားပါသည်။
ဘာရိကမ္မဋ္ဌာန်းဌာနအကြောင်း နည်းနည်းရေးရပါမည်။

ဒီကမ္မဋ္ဌာန်းဌာနဟာ ဝိပဿနာဘာဝနာအသင်းတိုက်
ဌာနဖြစ်ပါသည်။ ဒီအသင်းကို စတင်တည်ထောင်သူများတွင်
အပါအဝင်လဲဖြစ်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာလဲဖြစ်ကြတဲ့ ဂျိုးဇက်ဂိုးလ်စတိန်း၊
ဂျက်ကော်နီဖီး(လ်)နှင့် ရှာရွန်တို့က တရားပြကြပါသည်။ ရံဖန်ရံခါ
သူတို့နှင့် စက်ရာသွယ်ရာ တခြား ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများလဲ လာရောက်
တရားစခန်းဖွင့်ကာ တရားပြကြပါသည်။ ဝိပဿနာတရားကိုပဲ
ပြကြပါသည်။

သို့သော်လဲ ခေတ်အကြိုက် ယောဂီလိုသို့လိုက်ပြီး
ဟိန္ဒူယောဂ၊ တိုင်ချို၊ တာအိုစတဲ့ကမ္မဋ္ဌာန်းများ အားထုတ်လိုသူ
တွေကိုလဲ တနေ့ ၁-နာရီခန့် ကြားညှပ်၍ အားထုတ်ခွင့် ပြုကြဟန်
တူပါသည်။ ယက်ကဗဲလီ တရားစခန်းမှာလဲ လိုမီ (Lomi) ကို
၁-နာရီခန့် ပြသခွင့်ပေးပါလို့ တပည့်တော်ထံ ခွင့်ပန်တဲ့အတွက်
အခြေအနေအရ ခွင့်ပြုရပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၃၉

လိုမိဆိုတာ ကိုယ်လက် လေ့ကျင့်ရေးတမျိုးလို့ သိရပါသည်။ ဒါကိုပဲ သတိပဋ္ဌာန်နှင့် ယှဉ်ပြီး တီထွင် အသုံးချကြဟန် တူပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့်အဖွဲ့ကို အမေရိကသို့ စတင် ပင့်သူများမှာ ဒီဌာနမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့က အင်္ဂလန်မှ ဦးရေဝတဓမ္မကို အကြောင်းကြားကြပါသည်။ ဦးရေဝတဓမ္မက ဥရောပတိုက်ရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာ အသင်းအဖွဲ့များကို တဆင့် အကြောင်းကြားလို့ အဲဒီအသင်းအဖွဲ့များကလဲ ဝမ်းသာအားရ ပင့်ကြတော့ အင်္ဂလန်နှင့် ဥရောပတိုက်ကိုပါ ဓမ္မခရီးဆန်ကာ ဖြန့်ဖြည့်အချေအနေ ရောက်သွားပါသည်။

ဒီအသင်းမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများ ဖြစ်ကြတဲ့ ဂျိုးဇက်၊ ဂျက်နှင့် ဂျက်ကလင်းတို့ဟာ မြန်မာပြည်ကို ရက်တပတ်မျှ ရောက်လာကြပြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဆိပ်ခွန်ရွာ သွားရောက် ဖူးမြော်ကြပါသည်။ တပည့်တော်လဲ ရွာတိုကို တရားဟောသွားခိုက်နှင့်ကြုံတော့ ဆိပ်ခွန်ကို ခဏအသွားမှာ ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ အမိန့်အရ သူတို့နှင့် နာရီဝက်ခန့် တွေ့ခဲ့ရပါသည်။

တပည့်တော်လဲ မန္တလေးပြန်ရောက်တဲ့အခါ စိန်ပန်း ရိပ်သာကို ည ၇-နာရီလောက် သူတို့ရောက်လာကြပြန်တော့ ည ၁၀-နာရီအထိ သူတို့နဲ့တရားစကားတွေ ဆွေးနွေးကြရပြန်ပါသည်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ သူတို့က အမေရိကကို ပင့်လျှင် ကြွနိုင်ပါမည်လားလို့ မေးကြပါသည်။ မတင်မကျ ဖြေခဲ့ရပါသည်။

အခုအချိန်မှာတော့ သူတို့မေးမြန်း လျှောက်ထားချက် အကောင်အထည် ပေါ်နေပြီမို့ သူတို့ဌာနေကို တပည့်တော် ရောက်လျှက်နေပါပြီ။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သီလ သမာဓိ ပညာ ဂုဏ်ကျေးဇူးများကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဂျိုးဇက်တို့ တသိုက်ကား ရိုးရိုးသားသား ဝိပဿနာ ပြန်ပွားရေးကို ဆောင်ရွက်နေကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။ ဒါကြောင့်ပဲ သူတို့သတင်းဟာ အမေရိကမှာရော အင်္ဂလန်နှင့် ဥရောပမှာပါ မွှေးလျှက်ရှိပါသည်။ ဒါကြောင့် သူတို့ကို အားပေးချီးမြှောက်ရတာဟာ ချီးမြှောက်ထိုက်သူများကို ချီးမြှောက်တာဖြစ်လို့ ကုသိုလ်ပွားပါသည်။

သူတို့ကို ကူညီအားပေးရတဲ့ ယခုတရားပတ်မှာလဲ ယောဂီမနည်းလှပါ။ ၈၀-ကျော်ရှိပါသည်။ ၁၄-ရက် တရားပတ် ဖြစ်ပါသည်။ မေလ ၂-ရက်နေ့ကမှ ဆရာတော်ကြီး ငါးပါးသီလ ပေးပြီး အလုပ်ပေးတရားဟောကာ စတင်ဖွင့်လှစ်ပါသည်။ (ဒီမှာ မေလ ၂-ရက်မတိုင်မီ ၄-ရက်သာသာ တပည့်တော်တို့ အနား ယူလိုက်ရပါသည်။)

တရားပတ်စကတည်းက ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ညစဉ်စာအုပ်ဖတ်ပြီး တရားချီးမြှင့်ပါသည်။ တပည့်တော် တရားပြ တရားစစ်ရပါသည်။ တရားလဲ ဟောတဲ့အခါ ဟောရပါသည်။ ဦးအဂ္ဂဓမ္မလဲ ယောဂီတချို့ တရားကူစစ်ပါသည်။ ဦးသီလာနန္ဒလဲ တရားဟောတဲ့အခါ ဟောရပါသည်။

ဒီတရားစခန်းမှာ ယောဂီတော်တော် သန့်ပါသည်။
ဝိပဿနာအားထုတ်ဖူးသူတွေ များပါသည်။ အဲဒီလို ယောဂီတွေ
ကိုတော့ အချိုးကျကျ အားထုတ်တတ်အောင် ပြင်ပေးရုံမျှ အားပေး
တရား ဟောရုံမျှသာသာပဲ ရှိပါသည်။ သမထကိုသာ အားထုတ်ဖူး
သူတွေ၊ ဈာန်ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ တာအိုကမ္မဋ္ဌာန်း၊ တိဘက်ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာ
အားထုတ်ဖူးသူတွေ၊ လုံးဝအားမထုတ်ဖူး သူတွေလဲ ရှိပါသည်။
ဒီလိုယောဂီတွေကျတော့ ဝိပဿနာရဲ့သဘောကို ဂရုစိုက်ပြော
ပေးရပါသည်။

ယောဂီများလဲ လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ (ပါမောက္ခမှ အလုပ်
လက်မဲ့အထိ) လူတန်းစားပေါင်းစုံဖြစ်ပြီး တချို့က ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
ဖြစ်ပြီးသား၊ တချို့က ခရစ်ယာန်စစ်စစ်၊ တချို့က ဘာသာကိုမှ
မယုံကြည်သူ ဘာသာမဲ့များ ဖြစ်ကြပါသည်။

အတော်လေး ကြိုးကြိုးစားစား အားထုတ်သူတွေ အတော်ပါ
ပါသည်။ ဒါကြောင့် တရားရှင်းရှင်းလင်းလင်း တွေ့သူ၊ အဆင့်မြင့်မြင့်
တွေ့သူတွေလဲ ရှိကြလို့ ဝမ်းသာရပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးနဲ့တိုက်ရိုက်ဖူးတွေ့ မေးမြန်းခွင့်
ရအောင်လဲ အစုလိုက် အလှည့်ကျ ပို့ပေးရပါသည်။ အမေးအဖြေများ
ကိုတော့ ဒေါက်တာဦးရေဝတဓမ္မနှင့် ဦးသီလာနန္ဒတို့က ဘာသာပြန်
ပေးကြပါသည်။

မေလ ၂ရက်နေ့မှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး မိန့်ကြားချက်အရ ယောဂီတွေကို တပည့်တော် ဉာဏ်စဉ်တရား ဟောကြားပေးရပါသည်။

သူတို့ဆီမှာ အားထုတ်နေကြတာက ဟိန္ဒူယောဂနှင့် သမထတွေကိုသာ များနေတော့ သမာဓိအသင့်အတန် ဖြစ်ရုံလောက်နဲ့ လမ်းဆုံးသွားတာက များပါသည်။ သမာဓိဖြစ်တဲ့အတွက် စိတ်ကလေးအတော်အတန် ငြိမ်းပြီး ချမ်းသာမှုကလေး ၁၀-၁၅-မိနစ်လောက် ရတာကိုပဲ တကယ့်တရားထူး တရားမြတ်ကြီးလို့ အသိမှားနေကြပါသည်။ အဲဒီလို ယောဂီတွေလဲ ဒီတရားစခန်းမှာ ပါသည်။ ဒီလိုယောဂီတွေဟာ ဉာဏ်စဉ်တရား ၁-နာရီခွဲလောက် နာလိုက်ရတော့ သမာဓိရုံမျှလေးဟာ တရားရဲ့ အပြီးအဆုံးမဟုတ်၊ အစအခြေခံမျှပဲ ရှိသေးတယ်လို့ သဘောပေါက်သွားကြပါသည်။ တရားတွေ့သလောက် တွေ့ကြသူများလဲ မိမိတို့တရား ဘယ် အခြေအနေ ရောက်နေပြီးဆိုတာ သိရတော့ ဝမ်းသာ အားတက်ကြ ပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကလဲ ဒီရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဉာဏ်စဉ် အဟောခိုင်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အမြော်အမြင် ကြီးလှပါပေသည်။

ဉာဏ်စဉ်ဟောတဲ့နေ့မှာပဲ ည ၉-နာရီမှ ၁၀-နာရီခွဲအထိ မေးလိုတာမေးကြဖို့ ခွင့်ပြုပြီး မေးဖြေပွဲ လုပ်ပေးရပါသည်။ တရားအားထုတ်နေဆဲမှာ တရားစစ်မေးတဲ့အခါ ယောဂီတချို့တလေက အားထုတ်မှုနဲ့ မသက်ဆိုင်တဲ့ သဘောတရား မေးခွန်းတွေ မေးတတ်ကြပါသည်။ သဘောတရားမေးခွန်းကို အခုမမေးကြဖို့၊ နောက်ဆုံးနေ့ကျမှ မေးဖြေပွဲတခု သီးသန့်လုပ်ပေးမှာဖို့ အဲဒီခါကျမှ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၄၃

မေးလိုတာ မေးကြဖို့ပြောထားခဲ့ပါသည်။ အဲဒီစကားအရ ဒီနောက်ဆုံးနေ့မှာ မေးသမျှ ဖြေပေးနေရပါသည်။

သူတို့မေးတဲ့ မေးခွန်းတချို့ကတော့ အတ္တမရှိဘဲနဲ့ တမလွန် ဘဝဆိုတာ ဖြစ်နိုင်ပါသလား။ ဂျပန်ပြည်က ဟိရိုရှိမား အဖြစ် အပျက်မျိုး၊ ဂူယာနာက ဂျိုးစ်တောင်း အဖြစ်အပျက်မျိုးလို့ အစုလိုက်အပြုံလိုက် သေကြတာကို ကမ္မဝါဒနဲ့ ရှင်းပြနိုင်ပါသလား။ အတ္တမရှိလျှင်ကဲ့ရဲ့အကျိုးကို နောက်ဘဝမှာ ဘယ်သူက ခံစားပါသလဲ စသည်တွေပါဘဲ။

မေးသမျှ ဖြေမည်ဆိုတဲ့အကြောင်း မေးခွန်းတိုင်းကို နောက်ထပ်မေးစရာမရှိအောင် ဖြေပေးပါမည်။ ဖြေရတာ ပျော်စရာကောင်းပါသည်။ သူတို့လဲ ပျော်ကြပါသည်။

ဘော့စ်တန်မြို့ ဟားဗဒ်တက္ကသိုလ် ကမ္ဘာ့ဘာသာကြီးများ လေ့လာရေးခန်းမမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဆရာချီးမြင့် ရပါသေးသည်။ တရားနာပရိသတ် ၅၀-ခန့်ရှိပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး မြန်မာဘာသာနဲ့ချီးမြင့်တဲ့ သတိပဋ္ဌာန်တရားကို တပည့်တော် ဘာသာပြန်ပေးရပါသည်။ တရားချီးမြင့်ချိန် ၄၅-မိနစ်သာသာ ကြာပါသည်။ တရားပွဲပြီးတဲ့အခါ ထုံးစံအတိုင်း မေးခွန်းများ ဖြေပေးရပါသည်။

မေးခွန်းများအနက် တချို့က ဒုက္ခကို ဘာကြောင့်ပယ်ဖို့ လိုပါသလဲ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းရင်းက ဘာပါလဲ။ အတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်

သတ္တဝါမရှိလျှင် ဘာက မဂ်အသိ ဖိုလ်အသိကို ရပါသလဲ။
စိတ်အနားမရပဲ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်နေသူဟာ သမထကမ္မဋ္ဌာန်း
အားထုတ်လျှင် သင့်တော်ပါသလား စသည်တွေပါဘဲ။

ဒီဌာနက ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများနဲ့ ယောဂီများ လျှောက်ထား
ချက်အရ ဆွမ်းလဲခံကြရပါသေးသည်။ ယောဂီအများစုဟာ
ဆွမ်းလောင်းရတာကို အတော် သဘောတွေ့ကြပုံ ရပါသည်။
ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံများမှ သံဃာတွေ ဆွမ်းခံမှုနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မေးခွန်းလဲ
တခါတရံမေးတတ်ကြတော့ ဆွမ်းခံရတာဟာ ကောင်းတဲ့ လက်တွေ့
အဖြေတခု ဖြစ်သွားပါသည်။

တပည့်တော်တို့ တရားစခန်းက မထွက်ခွာမီ ၁-ရက်မှာ
အမေရိကန် ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတွေက ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ
ဆုံးမဩဝါဒ ခံယူကြပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာများမှာ ရှိရမည့်စိတ်နေစိတ်ထား အပြောအဆို
အပြုအမူများနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆုံးမဩဝါဒ အတော်ကြာကြာ
ပေးပါသည်။ ဒေါက်တာဦးရေဝတဓမ္မ၏ လျှောက်ထားချက်အရ
သူတို့ကို မဟာစည် ကမ္မဋ္ဌာန်း ညွှန်ကြားပြသသူများအဖြစ်
အသိအမှတ်ပြုတဲ့ စာတစောင်လဲ ဆရာတော်ကြီးက ချီးမြှင့်ခဲ့ပါသည်။

ဒီမှာ တောင်ပေါ် တောကြိုအုံကြားက အိမ်တအိမ်ကိုလဲ
ဆွမ်းစားကြရပါသည်။ ဘာရိပိပဿနာ ဘာဝနာအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ
ဝတ်လုံတော်ရဲ့အိမ် ဖြစ်ပါသည်။ ဆင်းရဲရှာပါသည်။ တောင်ပေါ်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၄၅

ဒေသ တောကြီးခေါင်ခေါင်ထဲမှာဆိုတော့ သူ့အခြေအနေနဲ့ နေရာဒေသနဲ့တော့ အတော်ပဲလို့ ဆိုရမည် ထင်ပါသည်။ သူ့အိမ်နဲ့ မလှမ်းမကမ်းမှာ အိမ်တအိမ်ပဲ တွေ့ရပါသည်။ ပစ္စည်းအတော်အတန် ရှိတဲ့ မိသားစုသာဖြစ်လျှင် ဓားပြကြောက်စရာပင် ကောင်းပါသည်။

သူ့အိမ်ကသစ်သားအိမ် ဖြစ်ပါသည်။ တဝက်လောက်ပဲ ပြီးပါသေးသည်။ သစ်သားအိမ်ဆိုသော်လဲ သပ်သပ်ရပ်ရပ် မဟုတ်ပါ။ သစ်တွေကို ပျဉ်ကြီးတွေ ခပ်ကြမ်းကြမ်း ခွဲစိတ်ပြီး အိမ်ဖြစ်ရုံသာသာ ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆွမ်းကတော့ သမံတလင်းပေါ်မှာ အဝတ်ဖြန့်ခင်းပြီး အဝတ်ပေါ်မှာမှ ဆွမ်းပန်းကန် ဟင်းပန်းကန်တွေချကာ တပည့်တော်တို့လဲ သမံတလင်းပေါ်မှာ ခင်းထားတဲ့ အဝတ်ပေါ် ထိုင်စားကြရပါသည်။ ခုံတို့စားပွဲတို့ မရှိတော့ ကိုယ့်ရှေ့က အဝတ်ပေါ်မှာ ချထားတဲ့ ဆွမ်းပန်းကန်ထဲကို ကိုယ်စားချင်တဲ့ ဟင်းခပ်ထည့်ပြီး စားကြရပါသည်။ ပန်းကန်တွေ ဇွန်းတွေက နီရဲနေအောင် မီးဖုတ်ထားတဲ့ မြေပန်းကန်တွေ မြေဇွန်းတွေပါ။ ဟင်းက အမေရိကန်တွေ ချက်လေ့ရှိတဲ့ ရေလုံပြုတ် ကပြား ဟင်းတွေပါ။

အမေရိကန်ပြည် တချို့ပြည်နယ်တွေမှာ မြေဇွန်း မြေကန်းကန်တွေနဲ့ ကြွေကြမ်းပန်းကန်တွေ အသုံးပြုနေကြပါသည်။ တချို့က ခမ်းခမ်းနားနား လှလှပပ ကြွေချောပန်းကန်တွေ သုံးနေရာက

၁၄၆

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

အပြောင်းအလဲအဖြစ် အသုံးပြုကြတာ ဖြစ်ပြီး တချို့ကတော့ အသစ်အဆန်း ထွင်တဲ့အနေနဲ့ သုံးကြပုံရပါသည်။ တချို့ကကျတော့ မရှိလို့ ရှိတာသုံးကြရတာ ဖြစ်ပါသည်။ ဇွန်းမပါပဲ ခရင်း တချောင်းတည်းနဲ့ ထမင်းစားကြတာတွေလဲ အတော်များများ တွေ့ရပါသည်။

အမှန်တော့ အမေရိကမှာ အဆောင်အယောင် အခမ်း အနားနဲ့ ကယိကထများတဲ့ ထုံးတမ်းစဉ်လာတွေ တော်လှန်ပြီး အဆောင်အယောင်တွေ ဘာတွေမရှိပဲ လွန်လွန်လပ်လပ် နေထိုင် သွားလာ စားသောက်တဲ့ လူ့အသိုင်းအဝန်းကို တည်ထောင်ဖန်တီး လိုကြတဲ့ အစိတ်အပိုင်း အတော်များများ ရှိနေပုံရပါသည်။

အဆောက်အအုံတခုမှာ စုပေါင်း နေထိုင်ကြပြီး တချို့ ထည်စိုထည်လဲတောင်မှ မရှိပဲ ဖြစ်သလိုဝတ် ဖြစ်သလိုနေ ဖြစ်သလို စားနေကြတဲ့ လူစုထဲမှာ တော်လှန်သော စည်းမဲ့လူဘောင် တည်ထောင်ချင်ကြတဲ့ လူချမ်းသာ သားသမီးတွေလဲ အနည်းအကျဉ်း ရှိနေတတ်သည်ဟု သိရပါသည်။

ပြီးတော့ အနောက်တိုင်းသားတွေဟာ ချမ်းသာကြတော့ အဆီအဆိမ့် အကောင်းတွေချည်း စားသောက်နေကြတယ်လို့ တချို့ထင်တတ်ကြသည်။ အဲဒါလဲမဟုတ်ပါ။ အမေရိကန်တွေဆိုလျှင် အဆီအဆိမ့်တွေကို လျှော့နိုင်သမျှလျှော့ပြီး အသီးအရွက်တွေကို အများဆုံး စားသုံးသူတွေ တဖြေးဖြေး များလာကြောင်း သိရပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၄၇

အကြောင်းကတော့ နှလုံး သွေးကြောပိတ်ရောဂါ၊ သွေးတိုးရောဂါ၊ နှလုံးရောဂါ၊ အဝရောဂါနဲ့ ဗိုက်ရွဲရောဂါတွေကို ကြောက်လို့ပါပဲ။ ဒါကြောင့် သူတို့ခမျာတွေမှာ ဒီရောဂါတွေကို တထိတ်ထိတ် တလန့်လန့် ဖြစ်နေပြီး နေ့စဉ်နှင့်အမျှ နံနက် နေ့ ည အချိန်မရွေး ပြေးနေကြရတာလဲ အမောပါပဲ။ အသက် ၁၂-နှစ် အရွယ် လောက်ကစပြီး ၆၀-ကျော်အထိ တဦးချင်း၊ နှစ်ဦးချင်း ပြေးကြသူတွေ၊ အစုအဖွဲ့လိုက် ပြေးကြသူတွေ နေရာတိုင်းမှာလိုလို တွေ့ရပါသည်။

တနေ့မှာ မာဆာချူးဆက်ပြည်နယ်ရဲ့ ဆေးရုံတရုံက ဌာနသစ်တခု ဖွင့်ပွဲအထိမ်းအမှတ်ဖြစ်တဲ့ ဆေးသိပ္ပံပြပွဲ တခုကို ဒကာများလိုက်ပို့လို့ ကြည်ရပါသည်။ အဲဒီမှာ နွားနို့၊ ထောပတ်၊ ကြက်ဥစတဲ့ အဆီအဆိမ့်တွေ စားတဲ့လူတွေရဲ့ သွေးကြောတွေ နံရံမှာ အဆီတွေဖြစ်ပေါ်လာပုံ တိုးပွားလာပုံ သွေးကြောပျက်စီးလာ ပုံတွေ အဲဒီအစားအစာတွေ မစားတဲ့ လူတွေရဲ့ သွေးကြောတွေနဲ့ ယှဉ်ပြီး ဓာတ်ရည်စိမ် ဖန်ပေါင်းချောင်ထဲမှာ ထည့်ပြထားပါသည်။ နှလုံးသွေးကြောပိတ်ရောဂါ၊ သွေးတိုးရောဂါစသည် မဖြစ်ရအောင် အဆီအဆိမ့်စာတွေ ရှောင်ကြလျှော့ကြဖို့ လိုကြောင်းလဲ ဆရာဝန်တွေက ရှင်းပြကြပါသည်။

ဒီတော့ လူတွေ တထိတ်ထိတ် တလန့်လန့်နဲ့ ပြေးနေကြ တာဟာ အထူးအဆန်း မဟုတ်တော့ပါ။ လုံးဝ မရှောင်နိုင်တော့

၁၄၈

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

စားလဲစား ပြေးလဲ ပြေးကြဟန်တူပါသည်။ သူတို့ဆီမှာ
အပြေးအလွှားကို ဆေးတပါးအဖြစ် အသုံးပြုကြပါသည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

နယူးယောက်မြို့

နယူးယောက်ပြည်နယ်

အမေရိကန်ပြည်

၂၀၊ ၅၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။
တပည့်တော်တို့ ဘာရီတရားစခန်းမှ ၁၅၊ ၅၊ ၇၉ နေ့က
နယူးယောက်မြို့သို့ လေယာဉ်ဖြင့် ခရီးဆက်ခဲ့ပါသည်။ ဘာရီမြို့မှာ
လေယာဉ်ကွင်းမရှိလို ဘာရီနှင့်မိုင်အနည်းငယ်ကွာတဲ့ ဝူးစ်တား
(Worcester)မြို့ လေဆိပ်မှနေ၍ လေယာဉ်စီးရပါသည်။ ဝူးစ်တားမြို့
ကလေးမှာ မစိပ်မကျနဲ့ ခေတ်မီမီဆောက်ထားတဲ့အိမ်များ၊
စိမ်းလန်းစိုပြေတဲ့ သစ်ပင်ပန်းမန်များ၊ သန့်ရှင်းသပ်ရပ်တဲ့ လမ်းများ၊
အနည်းငယ်မျှသာ အေးတဲ့ ရာသီဥတု၊ ကြည်လင်တဲ့ နေရောင်ခြည်
တို့ဖြင့် သာယာပါသည်။ နေချင့်စဖွယ် ရှိပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၄၉

ဂူးစံတားလေဆိပ်မှ ၁၂:၄၅ နာရီမှာ လေယာဉ်စထွက်ပြီး ၁:၃၀ နာရီမှာ နယူးယောက်လေဆိပ်ကို ရောက်ပါသည်။ နယူးယောက်လေဆိပ်က ကြီးကျယ်လှပါသည်။ လေဆိပ်တွင် ဦးလှဖေ၊ ဦးပေါ်ဦး၊ ဦးသန်းတူ၊ ဦးစောလွင် အစရှိတဲ့ ဒကာများ အသင့်ကြိုဆိုနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ လေဆိပ်မှ ထွက်စကတည်းက သဲသဲမဲမဲ ရွာချလိုက်တဲ့မိုးဟာ တည်းခိုအိမ်ကို ရောက်ခါနီးမှပဲ အတန်ငယ် စဲသွားပါတော့သည်။

တည်းခိုရတဲ့ အိမ်ကတော့ ၂၁၆-လမ်းထဲမှ ဦးလှဖေ၊ ဒေါ်တင်လှိုင်ဇနီးမောင်နှံတို့အိမ် ဖြစ်ပါသည်။ ဦးလှဖေနှင့် ဒေါ်တင်လှိုင်တို့မှာ သားသမီး မရှိကြပါ။ ဒေါ်တင်လှိုင်ဟာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ တရားစာအုပ်တွေဖတ်ပြီး စာအုပ်မှာပါတဲ့ အားထုတ်နည်းအတိုင်း အိမ်မှာပဲ အားထုတ်ရင်း ဆရာတော်ကြီးကို မဖူးဘူးဘဲနှင့် အဝေးမှ ကြည်ညိုလှူဒါန်းနေသူ ဖြစ်ပါသည်။ ဦးလှဖေလဲ ကြည်ညိုနေသူပင် ဖြစ်ပါသည်။ မပိုင်သေးလို့ဆိုကာ တရားတော့ အားမထုတ်သေးပါ။

အခု ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကြွလာတော့ ဒေါ်တင်လှိုင်က ညအခါမှာ သူ့မိတ်ဆွေအိမ် သွားအိပ်ပါသည်။ အရုဏ်တက်ချိန်မှာ ပြန်လာပြီး ဆွမ်းကွမ်း ပြုစုပါသည်။ နေ့ဆွမ်းကိုတော့ ဦးပေါ်ဦး၊ ဦးသန်းတူ၊ ဦးဗလဝမ်ဆင်း အစရှိတဲ့ ဒကာ ဒကာမများက အိမ်ကို ပင့်ပြီး ကပ်ကြပါသည်။ ရံဖန်ရံခါမှာတော့ ဦးလှဖေတို့အိမ်မှာ စုပေါင်း ကပ်ကြပါသည်။

အရုဏ်ဆွမ်းကို သံအမတ်ကြီး ဦးမောင်မောင်ကြီး၊ ဦးစောလွင်၊ မောင်အောင်မြင့်ချို စတဲ့ ဒကာ ဒကာမများက အိမ်ပင့် ကပ်ကြပါသည်။ ရံဖန်ရံခါမှာတော့ ဦးလှဖေ၊ ဒေါ်တင်လှိုင်တို့ကပဲ အိမ်မှာ ကပ်ကြပါသည်။ မြန်မာဆွမ်း၊ ဆွမ်းဟင်းပဲ ဘုဉ်းပေးကြ ရတာ များပါသည်။

နယူးယောက်တွင် အိမ်မှာ တည်းခိုရပြီး အိမ်ကလဲ ၂-ယောက်တည်းနေတဲ့အိမ်ဖြစ်တော့ ဧည့်ခန်းက ခပ်ကျဉ်းကျဉ်းမို့ တရားစခန်းဖွင့်ဘို့ အစီအစဉ် မရှိပါ။ မြန်မာ ဒကာ ဒကာမများက ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဖူးမြော်လို မြန်မာသံဃာတော်များကို ဆွမ်းကပ်လို တရားနာလို၍သာ ပင့်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော်လဲ အားထုတ်ချင်လို့ လာကြတဲ့ အမေရိကန်များ ကိုတော့ ဧည့်ခန်းမှာဘဲ တရားပြသပေးပြီး အားထုတ်ခိုင်းရပါသည်။ ၈-ယောက်လောက် ရှိပါသည်။ သူတို့လဲ အလုပ်အားကြတာ မဟုတ်တော့ နံနက်ပိုင်းလေးဘဲ လာပြီး အားထုတ်နိုင်ကြပါသည်။

နယူးဂျာစီကလဲ လာပြီး အားထုတ်ကြပါသည်။ နယူးဂျာစီမှ လာအားထုတ်သူ အမေရိကန်မ တယောက်က တရားပြသပေးတာ ကျေးဇူးတင်လွန်းလို့ ဆိုပြီး ပြန်ခါနီးမှာ တပည့်တော့် အနားလာပြီး လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ဖို့ လက်ကမ်းပေးတော့ ရုတ်တရက်မို့ အံ့အားသင့် သွားပါသည်။ ပြီးမှ “ကျေးဇူးတင်ကြောင်း နှုတ်ကပြောရင်ပဲ လုံလောက်ပါပြီ။ ဘုန်းကြီးဆိုတော့ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ဖို့ ဘုရားက ခွင့်မပြုပါဘူး” လို့ ပြောလိုက်ရပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၅၁

နယူးယောက်မြို့၊ ဈာန်ကျောင်းတကျောင်းမှာ ညတရား ချီးမြှင့်ပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး မြန်မာဘာသာနှင့် ချီးမြှင့်တာကို တပည့်တော် ဘာသာပြန်ပါသည်။ တရားနာပရိသတ် ၆၀-လောက် ရှိမည် ထင်ပါသည်။ တရားနာသူများမှာ တရားထိုင်ဘို့ရာ ထိုင်ဖုံ ကလေးတွေ အဆင်သင့် ယူလာကြပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး တရားချီးမြှင့်ပြီးတဲ့အခါ မိနစ် ၃၀-ခန့် တရားထိုင်စေရာ ငြိမ်ငြိမ် သက်သက် ထိုင်ကြပါသည်။ သည်ဌာနမှာ တရားထိုင်နေကြ ဖြစ်ပုံ ရပါသည်။

နယူးယောက်မြို့၊ ကိုလံဘီယာတက္ကသိုလ် စိန့်.ပေါ့(လ်) ဘုရားဝတ်ကျောင်းမှာလဲ ဆရာတော်ဘုရားကြီး အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် စာအုပ်ဖတ်၍ တရားချီးမြှင့်တော်မူပါသည်။ ပရိသတ် ၁၀၀-ခန့် ရှိမည်ထင်ပါသည်။ အမေရိကန်ပြည်၏ မြို့တော် နယူးယောက်မြို့ကြီး အလယ် ခန့်ထည်ကျော်ကြားတဲ့ တက္ကသိုလ်ကြီးအတွင်းက ဘုရားဝတ် ကျောင်းကြီးမှာ ကျင်းပတဲ့ တရားပွဲပင် ဖြစ်သော်လဲ အသံချဲ့စက် တပ်မထားပါ။ အသံချဲ့စက် မတပ်ဆင်နိုင်လောက်အောင် ဆင်းရဲ နေကြလို့လား၊ အလေ့အထ မရှိလို့လား ဆိုတာတော့ မပြောတတ်ပါ။

တရပ် ဘုန်းကြီးကျောင်းတကျောင်းက ပင့်၍ ဆရာတော် ဘုရားကြီး ကြွရောက်ပြီး တရားချီးမြှင့်ခဲ့ပါသေးသည်။ မြန်မာပြည်မှ လာကြတဲ့ တရပ်တွေများကြောင်း သိရပါသည်။

အားလပ်တဲ့ အချိန်တွေမှာ ရောက်သင့်ရောက်ရာ နေရာများ သို့ ဒကာများ လိုက်ပို့ကြပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂ အဆောက်အအုံကို

ကုလသမဂ္ဂ အရာရှိကြီးတဦးဖြစ်သူ ဦးပေါ်ဦးက လိုက်ပြ၍ အနံ့အပြား ကြည့်ခဲ့ရပါသည်။ စီးပွားရေးကောင်စီ ခန်းမမှာ မက်ဆီကို နိုင်ငံအား စီးပွားအကူအညီပေးရေး ဆွေးနွေးနေတာ ကြားခဲ့ရပါသည်။ လိုက်ပို့သူ ဒကာများက အဲဒီခန်းမရဲ့ ဧည့်သည်တွေ နားထောင်တဲ့ နေရာမှာ ခဏနားဘို့ လျှောက်ကြတာနဲ့ ဝင်ထိုင်ရလို့ ကြားခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကုလားထိုင်လက်တင်မှာ အသင့်တပ်ထားတဲ့ နားကြပ်နှစ်ခု အနက် တခုကို တပ်ပေးလို့ နားထောင်တော့ ပြင်သစ်ဘာသာနဲ့ ဆွေးနွေးနေသံကို ကြားရပါသည်။ နောက်တခု တပ်ပေးလို့ နားထောင်ပြန်တော့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ ဆွေးနွေးနေသံ ကြားရပါ သည်။ ကောင်စီဝင်တွေ ဆွေးနွေးနေတဲ့နေရာဟာ ခန်းမရဲ့ တဘက်စွန်း အနိမ့်ထဲမှာ ဖြစ်ပြီး ဧည့်သည်တွေ နားထောင်တဲ့ နေရာကတော့ ဝင်ပေါက်ဘက်က အမြင့်ပိုင်းမှာ ဖြစ်ပါသည်။ အတော်လေး လှမ်းပါသည်။ နားထောင်နေတဲ့ ဧည့်သည် အနည်းငယ် မျှသာ တွေ့ရပါသည်။

လုံခြုံရေးကောင်စီခန်းမမှာ အဲဒီနေ့က ကမ္ဘောဒီးယားအရေး ဆွေးနွေးရန် ဖြစ်သော်လဲ လိုအပ်တဲ့ စာရွက်စာတန်း မပြည့်စုံလို့ ၅-မိနစ်လောက်သာ စည်းဝေးပြီး အစည်းအဝေး ရုပ်သိမ်းလိုက် ကြောင်း သိရပါသည်။

နယူးယောက်မြို့ဟာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ အကြီးဆုံး မြို့လို့ ဆိုပါသည်။ မန်းဟက်တန်ကျွန်း၊ လောင်းကျွန်း၊ စတက်တန်

ကျွန်း သုံးကျွန်းပေါ်တွင် တည်ထားတာဖြစ်လို့ တကျွန်းနဲ့တကျွန်း ကူးတဲ့ တံတားကြီး တံတားငယ်တွေ များလှပါသည်။ မြေအောက် ဥမင်လမ်းတွေလဲ များပါသည်။ ဂျော့ဝါရှင်တန် ကြီးတံတား၊ ဘရွတ်ကလင်းတံတား စသည်များ ကြီးကျယ်ထင်ရှားပါသည်။ ဂျော့ဝါရှင်တန် တံတားကြီးမှာ ကြီးတံတား ဖြစ်ရုံမက အထက်လမ်း အောက်လမ်း လမ်းနှစ်သွယ်လဲ ရှိတော့ ထင်ရှားပါသည်။

နယူးယောက်မြို့ရှိရာ မန်းဟက်တန်ကျွန်းမှ ဟဒ်ဆန်မြစ်ကို ဖြတ်ပြီး နယူးဂျာစီဘက် ကူးတဲ့အခါ လင်ကွန်းဥမင်လမ်း၊ ဟော်လန် ဥမင်လမ်းများမှပဲ သွားခဲ့ရပါသည်။ စတက်တန်ကျွန်းဘက်ကို ကူးတဲ့အခါ နှစ်မိုင်ခန့်ရှည်တဲ့ ဗာရဇာနိုတံတားကြီး(Verrazano)ကို ဖြတ်ကူးရပါသည်။ ဂျော့ဝါရှင်တန် တံတားကြီးကို ဖြတ်ရတာကတော့ အကြိမ်ကြိမ်ပါပဲ။

မြို့ပတ်သဘောစီးပြီး မြို့တပတ် လှည့်ပတ်ကြည့်တဲ့အခါမှာ တံတားတွေပေါ်ကြောင်း ပိုသိသာပါသည်။ ဒါကြောင့် တပည့်တော်က နယူးယောက်ကို တံတားမြို့တော်(City of Bridges)လို့ နာမည် ပေးထားပါသည်။

နယူးယောက်မြို့ရဲ့ မြို့လယ်ဒေသကတော့ အလျား ၁၂- မိုင်၊ အနံ ၂-မိုင်ခွဲခန့်ရှိတဲ့ မန်းဟက်တန်ကျွန်းပေါ်မှာ ရှိပါသည်။ ကျွန်းတွေပေါ် တည်ထားတဲ့ မြို့ဆိုတော့ လူနေအိမ်ခြေ တဖြေးဖြေး များလာလို့ ဘေးကို မချဲ့သာလေ အထက်ထိုးတက်လေ ဖြစ်နေ ပါသည်။ ဒါနှင့် မိုးထိုးတိုက်ကြီးတွေ များလာရပါသည်။

ယခင်က ၁၀၂-ထပ်ရှိပြီး ပေ ၁၂၅၀ (ရုပ်မြင်သံကြား
မျှော်စင်ပါဆိုလျှင် ၁၄၈၅-ပေ)မြင့်တဲ့ အင်ပါယာစတိတ်အဆောက်
အအုံကြီးဟာ အမြင့်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ အခုတော့ သူနဲ့
မလှမ်းမကမ်းမှာ နောက်မှ ဆောက်လိုက်တဲ့ ကုန်သွယ်ဌာန
တိုက်ညီနောင်(The Two World Trade Centres)က အင်ပါယာစတိတ်
ထက် ပိုမြင့်သွားပါပြီ။

နယူးယောက်မြို့ဟာ စီးပွားရေးမြို့ဖြစ်တော့ လူဦးရေများ
သလောက် လူမျိုးလဲ စုံလှပါသည်။ လူမျိုးပေါင်းစုံ နေတဲ့အတွက်ဘဲ
အဆင့်မြင့်မြင့် နေတတ်ထိုင်တတ်သူတွေ ရှိသလို မနေတတ်
မထိုင်တတ်သူတွေလဲ ရှိကြတော့ မြို့တော်သန့်ရှင်းမှု မရှိလှပါ။
သန့်ရှင်းမှုမှာ ဝါရှင်တန်မြို့နှင့်စာလျှင် အလွန်ကွာခြားပါသည်။
ဆန်ဖရန်စစ္စကိုနှင့် ယှဉ်ကြည့်ဘို့ ဆိုတာတော့ ဝေးပါသည်။

အမှိုက်သရိုက်တွေ ပြန့်ကျဲနေတဲ့ လမ်းတွေရှိသလို
အိမ်နားပတ်ဝန်းကျင် ရှုပ်ပွေနေတဲ့ အိမ်တွေလဲ ရှိပါသည်။ “သင့်ဇွေး
နောက်က သန့်ရှင်းအောင် လုပ်ခဲ့ပါ၊ မလုပ်လျှင် ဒဏ်ငွေ ဒေါ်လာ
၁၀၀”ဆိုတဲ့ ဆိုင်းဘုတ်တွေ ဆွဲချိတ်ထားတာလဲ တွေ့ရပါသည်။
အဲဒီဆိုင်းဘုတ်တွေ ကြည့်ပြီး ပြုံးခဲ့ရပါသေးသည်။

ချိုင့်တွေ ခွက်တွေနဲ့ မညီမညာဖြစ်နေတဲ့ လမ်းများလဲ
မြို့ဆင်ခြေဖုံးမှာ တွေ့ရပါသည်။ ကမ္ဘာ့ငွေကြေးနဲ့ စီးပွားရေးကို
ချုပ်ကိုင်ထားတဲ့ ဝေါလမ်းကတော့ နာမည်ကြီးသလောက် လမ်းထဲ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၅၅

ဝင်သွားပြီး မော့ကြည့်လိုက်ရင် ပြိုကျတော့မလား ထင်ရအောင် ကျဉ်းလွန်းလှပါသည်။

လမ်းတွေဟာ အကောင်းအဆိုး မတူညီကြသော်လဲ တူညီတာ တခုတော့ ရှိပါသည်။ အဲဒါကတော့ နံနက်စောစောအချိန် လမ်းတွေကို ကြည့်လိုက်ယင် လမ်းတလျှောက်လုံး လမ်းဘေး တဘက်စီမှာကပ်ပြီး ကားတွေ တစီတတန်းကြီး ရပ်ထားတာကတော့ လမ်းတိုင်းမှာရှိတဲ့ တူညီချက်ပါဘဲ။ သူတို့ဆီမှာ လူတွေတောင်မှ မြေပြင်မှာ နေစရာမရှိလို့ ကောင်းကင်မှာ တက်နေကြရတော့ ကားရုံဆောက်စရာ မြေကွက်လပ်ဆိုတာ ဘယ်မှာရှိပါ့မလဲ။

သို့သော်လဲ လူအများ စုပေါင်းအလုပ်လုပ်ရာ ဌာနတွေရဲ့ အနီးအပါးကျတော့ ကားရပ်ထားဖို့ရာ နေရာတွေ မြေပေါ်မှာရော မြေအောက်မှာပါ သီးခြားလုပ်ပေးထားပါသည်။ တချို့ ရှေးပင်းစင်တာ (Shopping Centre) လို့ခေါ်တဲ့ အပ်ကနေ မော်တော်ကားအထိ ရောင်းချတဲ့ ကုန်ပဒေသာတိုက်ကြီးတွေကျတော့ ကားရပ်ဖို့နေရာ ကျယ်ကျယ်ရှိရင် ဝယ်သူများများလာတာမို့ မြို့ရဲ့ပြင်ပ မြေကွက် ကျယ်တဲ့ နေရာတွေမှာ ဆောက်ထားကြပါသည်။

ပြီးတော့ အနောက်တိုင်းမှာ မော်တော်ကား နည်းနည်း ဟောင်းသွားရင် ကားသင်းချိုင်း ပို့လိုက်ကြတာမို့ တောက်ပြောင် သစ်လွင်တဲ့ ကားတွေချည်းပဲ စီးကြတယ်လို့ တချို့အရှေ့တိုင်းသား များက ထင်ကြပါသည်။

သူတို့ဆီမှာ ချမ်းသာတဲ့ ငွေရှင် ကြေးရှင်တွေက သုံးမကုန်
ဖြုန်းမကုန်အောင် ကျိုကျိတက် ချမ်းသာနေကြပေမဲ့ တနေ့လုပ်မှ
တနေ့စားရတဲ့ လူဆင်းရဲတွေ၊ အလုပ်လုပ်လိုသော်လဲ အလုပ်နဲ့
အံဝင်ခွင်ကျ မဖြစ်သေးလို့ အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်နေတဲ့ လူငွေတွေ၊
အလုပ်ရပါလျက် အပျင်းထူလို့ အလုပ်မလုပ်ပဲ ပြည်နယ်အစိုးရရဲ့
အထောက်အပံ့နဲ့ ဖြစ်သလို နေထိုင်နေတဲ့ လူငွေတွေလဲ တော်တော်
ရှိပုံရပါသည်။

ကားတွေကပေါ်တော့ အဲဒီလိုလူတွေလဲ ကားစီးနိုင်ကြ
ပါသည်။ သို့သော်လဲ လူဆင်းရဲ လူငွေတွေရဲ့ကားဟာ ဘယ်မှာ
ပြောင်လက်နေတဲ့ ကားသစ်ကြီးတွေ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလဲ။ ကားစုတ်၊
ကားမွဲ၊ ကားပိန်၊ ကားရှုံ့၊ ကားသံချေးတက်တွေဘဲ ဖြစ်ပါသည်။

မြို့တော်ရဲ့ သန့်ရှင်းညီညာတဲ့ လမ်းမကြီးတွေပေါ်မှာ အဲဒီလို
ကားပိန်၊ ကားရှုံ့၊ ကားသံချေးတက်တွေ ပြေးနေတာ တွေ့ရတော့
အမြင်မတော် ဆင်တော်နဲ့ဝါးခလောက် ဖြစ်နေပါသည်။ စက်ခေါင်းဖုံး
မပါတဲ့ကား၊ ပါသော်လဲ အဖုံးမစီလို့ ဝါးလက်ခုတ်တီးသွားတဲ့ကား၊
နောက်ဖုံး တဝက်တပြက်သာ ရှိတဲ့ကား၊ နောက်ဖုံးမစီလို့ တခိုးခိုး
တခစ်ခစ်နဲ့ ရွှေမြို့တော်ကြီးကို သရော်လှောင်ပြောင်သွားတဲ့
ကားများပင် တခါတရံ တွေ့ရပါသည်။ အဲဒီလို ကားတွေပေါ်မှာတော့
ကိုရွှေနီဂရီးတွေကိုပဲ အတွေ့ရများပါသည်။ သူတို့လဲ မြို့တော်သူ
မြို့တော်သားတွေ ဖြစ်လေတော့ မြို့တော်ကြီးရဲ့ လမ်းတွေပေါ်မှာ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၅၇

သူတို့ကားတွေကို စီးခွင့် မောင်းခွင့် ရှိကြသည် မဟုတ်ပါလား။

သို့သော်လဲ ရံဖန်ရံခါမှာတော့ မဟူရာရောင် ပြောင်လက် နေပြီး ခန့်ညားလှတဲ့ နောက်ဆုံးပေါ် ကက်ဒီလက်ကားကြီးဟာ လူမပါဘဲ ပြေးနေသလား ထင်ရလောက်အောင် ကားအရောင်နဲ့ အသားအရောင် ခွဲခြားမရတဲ့ ကားပိုင်ရှင်ကြီးများ ကားအတွင်းမှာ အခန့်သား ရှိုးအပြည့်နဲ့ ပါသွားတာကိုလဲ တွေ့ရတတ်ပါသည်။

ရာသီဥတုကတော့ မေလပင်ဖြစ်သော်လဲ နယူးယောက်မှာ အတန်ငယ် အေးပါသေးသည်။ အိမ်တွင်းမှာ အပူငွေ့လွှတ်ထား ရပါသေးသည်။ မိုးလဲ သဲသဲမဟုတ်ပေတဲ့ ဖွဲဖွဲတော့ မကြာမကြာ ရွာတတ်ပါသည်။ ဒါကြောင့် သူတို့ဆီမှာ လူနေအိမ်တွေဟာ အမြဲ တံခါးပိတ်ထားကြပါသည်။ လမ်းထဲလျှောက်သွားလိုက်လျှင် အိမ်ပြင် မှာ လူမတွေ့ရပါ။ တံခါးတွေ အလုံပိတ်ထားတဲ့ အိမ်တွေချည်းမို့ လူမှရှိကြရဲ့လားလို့ ထင်ရပါသည်။

နယူးယောက်မှာ မြန်မာပြည်ကို တရားအားထုတ်ဖို့ လိုက်မည့် အမေရိကန်ဒကာတယောက်ကို ရှင်သာမဏေပြုပေးပြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရှင်အဂ္ဂါစာရလို့ ဘွဲ့ပေးလိုက်ပါသည်ဘုရား။ သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

၁၅၈

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

လန်ဒန်မြို့တော်

အင်္ဂလန်ပြည်

၂၂၊ ၅၊ ၇၉

ဒကာကြီး ဒကာမကြီး မိသားစုသို့

မေတ္တာဖြင့် သိစေပါသည်။ ဦးပဉ္စင်းတို့ ၂၁၊ ၅၊ ၇၉
နေ့က လန်ဒန်ကို ရောက်ပါသည်။

နယူးယောက်မှ မထွက်မီ ၂၀၊ ၅၊ ၇၉ နေ့ နံနက်က
ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမှာ သာသနာ့တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် နေရစ်ခဲ့ကြရမည့်
ဦးသီလာနန္ဒနှင့် ဦးကေလာသတို့ကို လာဂွါဒီးယားလေဆိပ်သို့ လိုက်ပို့
ခဲ့ပါသည်။ ဧပြီလ ၁-ရက်နေ့ကစပြီး ၁-လနှင့် ရက် ၂၀-
ပတ်လုံး အတူသွား အတူလာ အတူစား အတူဆောင်ရွက်ဘက်ဖြစ်တဲ့
သီတင်းသုံးဘော် အရှင်နှစ်ပါးကား နယူးယောက်မှာပင် လမ်းခွဲကာ
ဆန်ဖရန်စစ္စကိုသို့ ထွက်ခွာသွားခဲ့ကြရှာလေပြီ။

သူတို့က နံနက် ဆန်ဖရန်စစ္စကိုသို့ ထွက်ခွာကြပြီး ဦးပဉ္စင်း
တို့က ညနေမှာဘဲ အင်္ဂလန်နှင့် ဥရောပကို ခရီးဆက်ကြဘို့ ပြင်ကြ
ဆင်ကြရပါသည်။ ရှေ့သွားရမည့် ခရီးတာကို မျှော်မှန်းကြည့်လိုက်
တော့ ၂-လ ကျော်ကျော်တောင်မှ လှည့်လည်ရဦးမှာကို စဉ်းစားမိပြီး
အမိမြန်မာပြည်နဲ့ မနီးသေးပါလားလို့ ခံစားမိပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၅၉

ညနေ ၄-နာရီမှာ ကားနှင့် လေဆိပ်သို့ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ၄-နာရီဆိုသော်လည်း အမှန်တော့ ၃-နာရီသာ ရှိပါသေးသည်။ နာရီကို ရှေ့ ၁-နာရီတိုးပြီး ရွှေ့ထားလိုသာ ၄-နာရီ ဖြစ်နေခြင်းပါ။ ဦးပဉ္စင်းတို့ မာဆာချူးဆက်ပြည်နယ်က ဘာရီဝိပဿနာ ဘာဝနာအသင်းမှာ ရှိနေခိုက် ဧပြီလ ၂၈-ရက်နေ့မှာ အမေရိကန်တပြည်လုံးရှိ နာရီများကို ရှေ့ ၁-နာရီတိုးပြီး ရွှေ့ထားကြဘို့ အစိုးရက သတင်းစာမှ ကြေညာပါသည်။ နိုင်ငံဘာလရောက်မှ နောက်သို့ ပုံမှန်အတိုင်း ပြန်ရွှေ့ရမည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဒီလိုရွှေ့ရတာဟာ နေသွား လသွား အရ မဟုတ်ပဲ နေစောစောထွက်လို့ နေ့တာရှည်တဲ့ ဒီလတွေမှာ အလုပ်ချိန်ပိုရအောင် ရွှေ့ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရပါသည်။ အင်္ဂလန်နှင့် ဥရောပ နိုင်ငံများမှာတော့ မတ်လကတည်းကပင် နာရီကို ရှေ့သို့ ရွှေ့ထားကြပါသည်။

လေဆိပ်ကို လိုက်ပို့ကြတဲ့ ဒကာ ဒကာမများက ကားကျပ် ချိန်နှင့် မတိုးရအောင် အချိန်ကို ကြိုတင်တွက်ချက်ရွေးချယ်ပြီး လေဆိပ်သို့ စောစောထွက်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကားကျပ်ချိန်နှင့် လဲတိုး၊ လမ်းကလဲ ရွေးချယ်စရာ မရှိဘူးဆိုလျှင် ၁-နာရီနဲ့ ရောက်ရမည့် ခရီးကို ၂-နာရီ၊ ၃-နာရီကြာမှ ရောက်တတ်ပါသည်။ ယခုတော့ အချိန်ရော လမ်းပါ အရွေးမှန်လို့ ၅-နာရီသာသာမှာ နယူးယောက်မြို့ ပြည်ပလေဆိပ်ဖြစ်တဲ့ ကနေဒီလေဆိပ်သို့ ရောက်ပါသည်။

ပြည်တွင်းသွား လေဆိပ်မှာ လာဂွါဒီးယား(La Guardia) လေဆိပ် ဖြစ်ပါသည်။ လာဂွါဒီးယားလေဆိပ်မှာ ၂-မိနစ် တစင်းကျလောက် လေယာဉ် အဝင်အထွက် ရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ကနေဒါလေဆိပ်မှာ တခြားလေဆိပ်များနဲ့မတူ တမူထူးခြား ခမ်းနားလှပအောင် ပြင်ဆင်ထားပါသည်။ တွေ့ရတဲ့ လေဆိပ်တွေထဲ မှာ အပြင်အဆင် အကောင်းဆုံး လေဆိပ်လို့ ထင်ပါသည်။

လေဆိပ်သို့ ဦးပေါ်ဦး၊ ဦးစောလွင်၊ ဒေါက်တာဦးအောင်သိန်း အစရှိတဲ့ ဒကာများနှင့် ဂျိုးဇက်၊ ဂျက်၊ မေတ္တာ အစရှိတဲ့ အမေရိကန် ဒကာ ဒကာမများ အတော်များများ လိုက်ပို့ကြပါသည်။ ဦးလှဖေနှင့် ဒေါ်တင်လှိုင် ဇနီးမောင်နှံလဲ အင်္ဂလန်နှင့် ဥရောပ တရားစခန်းများမှာ တရားအားထုတ်ဖို့ နောက်လေယာဉ်နှင့်လိုက်ရန် လေဆိပ်ကို ရောက်နေကြပါသည်။

လေယာဉ်ထွက်ချိန် အတော်လိုသေးလို့ စကားလက်ဆုံ ကျကြရပါသည်။ ဒေါက်တာဦးအောင်သိန်းက အမေရိကန်ပြည်မှာ လာနေပြီး သာသနာပြုရင်း ပီအိတ်ချ်ဒီဘွဲ့ယူလျှင် ဦးပဉ္စင်းအတွက် အခက်အခဲမရှိပဲ ရနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကြွလာစေချင်ကြောင်း စသည် လျှောက်ပါသည်။ ဘွဲ့တွေကို စိတ်ဝင်စားဖို့ အချိန်မရတော့ကြောင်း ပြောရသည်။

မေတ္တာက “နောက်တကြိမ် ဘယ်တော့ ပြန်တွေ့ရပါမလဲ” မေးတော့ “အမေရိကကို နောက်တခေါက် ရောက်တဲ့အခါ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၆၁

တွေ့ရပါလိမ့်မည်” လို့ ဖြေရပါသည်။ “နောက်တခေါက် ဘယ်တော့ရောက်မှာလဲ”မေးတော့ “လာတဲ့အခါ ရောက်မှာပါ”လို့ ဖြေရသည်။ အမေရိကန် အမျိုးသားယောဂီတွေကလဲ ကျေးဇူး တင်ကြောင်း၊ ပြန်ကြွလာစေချင်ကြောင်း လျှောက်ကြသည်။

ခွဲခါနီးမို့ မြန်မာဒကာတွေကလဲ စကားပြောလို့ မဆုံးနိုင်၊ အမေရိကန်တို့ကလဲ ပြောလို့ မကုန်နိုင်၊ ဒိုင်ခံပြီး နားထောင်နေရသည်။ တခါတရံမှ တခွန်းနှစ်ခွန်းလောက်သာ ပြန်ပြောမိသည်။ ဒေါက်တာ ဦးအောင်သိန်းက လေဆိပ်အတွင်းရှိ ဆိုင်မှ ပို့စကဒ်တွေ သွားဝယ် လာပြီး လှူပြန်သည်။

လေယာဉ်ပေါ်တက်ဖို့ ကြေညာသံ ကြားရတော့ ၇း၁၅နာရီ ရှိနေပါပြီ။ လိုက်ပို့သူများကို နှုတ်ဆက်ကာ လေယာဉ်ပေါ် တက်ခဲ့ကြပါသည်။ ခါတိုင်းလေယာဉ်ပေါ်တက်လျှင် ၆-ပါးနှင့် တယောက်၊ ယခု လေယာဉ်ပေါ်တက်တဲ့အခါ (ဦးရေဝတဓမ္မကလဲ အင်္ဂလန်ကို ကြိုတင်ကြွနှင့်ပြီ ဖြစ်လို့) ၃-ပါးနှင့် ၁-ယောက် ဖြစ်နေတော့ တခုခုလိုနေသလို စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်မိသည်။ ၇း၄၀ နာရီတွင် လေယာဉ်ထွက်ပါသည်။ လေယာဉ်မှာ ပင်းအမေရိကန်(Pan-Am)လေယာဉ် ၇၄၇ ဖြစ်၍ ခရီးသည် အပြည့်နီးပါး ပါပါသည်။

လေယာဉ်စတက်ကတည်းက စာကြည့်မီးဖွင့်ပြီး စာကြည့် လာရာက အိပ်ချင်စိတ်ရှိလာသည်နှင့် မီးပိတ် မျက်စိမှိတ်ကာ ထိုင်လျက်ပဲ အိပ်လိုက်သည်။ ဖျက်ခနဲ နိုးလိုကြည့်လိုက်တော့

၁၆၂

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

လေယာဉ်ပြင်ဘက် ကောင်းကင်ပြင်မှာ လိမ္မော်နုရောင် သန်းနေလေပြီ။
အရုဏ်တက်နေပါပြီကောဆိုတဲ့ အသံဝင်လာတာနှင့် နာရီကိုကြည့်
လိုက်တော့ နယူးယောက်အချိန် ၁၁:၃၀ နာရီဘဲ ရှိသေးသည်။
အရုဏ်တက်တာ စောလှချည်လား။

ဗမာပြည်က ထွက်ကတည်းက အရှေ့ကိုချည်း သွားခဲ့ရ
ပျံသန်းခဲ့ရသည်။ ရန်ကုန်မှအရှေ့ ဗန်ကောက်သို့၊ ဗန်ကောက်မှအရှေ့
ဟောင်ကောင်နှင့်တိုင်ပေသို့၊ တိုင်ပေမှအရှေ့ တိုကျိုသို့၊ တိုကျိုမှ
အရှေ့ ဟိုင်ဂျီကျွန်း-ဟိုနိုလူလူသို့၊ ဟိုနိုလူလူမှအရှေ့ အမေရိကန်
ပြည်မ အနောက်ဘက်ကမ်းခြေ လော့စိန်ဂျလီနှင့် ဆန်ဖရန်စစ္စကိုသို့၊
ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမှ အရှေ့ဘက်ကမ်းခြေ ဝါရှင်တန်၊ ဘော့စ်တန်၊
နယူးယောက်သို့၊ နယူးယောက်မှအရှေ့ ယခုအင်္ဂလန်သို့၊ အရှေ့ကို
ချည်း ခရီးလွှင့်ခဲ့ရသည်။ အင်္ဂလန်နှင့် ဥရောပတိုက်မှာ ကိစ္စပြီးပြန်တော့
အင်္ဂလန်မှ အရှေ့ယိုးဒယားပြည် ဗန်ကောက်သို့ တဖန် အရှေ့ခရီး
ဆက်ရပြန်ဦးမည်။

ဒီလိုနှင့် အရှေ့ကိုချည်း သွားရာက မူလနေရာ ပြန်ရောက်
တော့ ကမ္ဘာကို တပတ် ပတ်မိရပေတော့မည်။

ခရီးသည်တွေက အမြန်ယာဉ်နဲ့ အရှေ့ကိုချည်းသွား၊
နေကလဲ အမြန်နှုန်းနဲ့ အနောက်ကိုချည်းသွားတော့ မျက်နှာချင်းဆိုင်
ပြေးနေတဲ့ သက်ရှိသက်မဲ့ အရာနှစ်ခု မြန်မြန်ကြီးနီးကပ်သွားတာဟာ
သဘာဝမို့ အရုဏ်တက်တာ ဤမျှ စောရပါလေသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၆၃

လေယာဉ်၏ပြင်ဘက်တွင် တက်သစ်စ အရုဏ်ရဲ့ လိမ္မော်နု
ရောင်ဟာ တဖြေးဖြေး လိမ္မော်ရင့်ရောင်သို့ ပြောင်းလာတော့
အရှေ့ဘက်ကောင်းကင် တပြင်လုံး လိမ္မော်ရောင် ဝင်းမှည့်နေတဲ့
အတွက် သာယာကြည်နူးဖွယ် ရှိလှသည်။

လိမ္မော်ရင့်ရောင်မှ အနီရောင်သို့ ပြောင်းသွားပြန်သည်။
အနီရောင်တွင် အဖြူရောင်မှိန်မှိန် ရောစွက်လိုက်တော့ အနီဖျော့
သွားရာမှ တဖြည်းဖြည်း လင်းလာကာ အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာရေပြင်၏
အရှေ့ဖျား မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းနားတွင် လှိုင်းလုံးတွေကြားမှာ
ငုတ်ချည်ပေါ်ချည်နှင့် ရေကစားနေသော နေမင်းသားကို အထင်းသား
တွေ့ရပါတော့သည်။ “ဒီမှာ တဆိတ် ကျေးဇူးပြုပြီးတော့” ညင်သာတဲ့
အသံတသံ ကြားလိုက်ရမှ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်မှာ မြုပ်ဝင်နေတဲ့
စိတ်အစဉ်ကို ရုပ်သိမ်းကာ လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ အရုဏ်စာတောင်မှ
လာကပ်နေပါပြီကော။

အရုဏ်စာဗန်းထဲမှ အလျား ၃-လက်မ၊ အနံ ၂-လက်မခန့်
ရှိတဲ့ စက္ကူအိတ်ကို ဖောက်လိုက်ကာ အမွှေးနံ့ မသိမသာ သင်းနေတဲ့
စက္ကူမျက်နှာသုတ်ပဝါ စိုစိုကလေးကို ထုတ်ဖြန့်လိုက်ပြီး မျက်နှာကို
ပွတ်သပ် သုတ်သင် သန့်စင်စေရပါသည်။ နာရီကြည့်လိုက်တော့
နယူးယောက်အချိန်နှင့် ၁၂:၃၀ နာရီ ရှိနေပါပြီ။ အရုဏ်စာကား
သင့်လျော်လျောက်ပတ်တဲ့ အနောက်တိုင်းစာပင် ဖြစ်သည်။

၁၆၄

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

အင်္ဂလန်ပြည် လန်ဒန်မြို့အနီးမှ ဟိသရီးလေဆိပ် မြေအပြင်
ကို ဦးပဉ္စင်းတို့ လေယာဉ်ဘီး ချမိတော့ နယူးယောက်အချိန်နှင့်
နံနက် ၂:၁၀ နာရီ ရှိပါသေးသည်။ သို့သော် လန်ဒန်အချိန်ကတော့
၇:၁၀ နာရီ ရှိနေပါပြီ။ (လန်ဒန်က နယူးယောက်ထက် ၅-နာရီ
စောပြီး နေထွက်ပါသည်။)

နယူးယောက်မှ ညနေ ၇:၄၀ နာရီ လေယာဉ်ထွက်ခဲ့ပြီး
နောက်တနေ့ နံနက်(လန်ဒန်အချိန်) ၇:၂၀ နာရီမှာ လန်ဒန်လေဆိပ်
ကို ရောက်တာဖြစ်လို့ လေယာဉ်ပျံသန်းချိန် ၁၁:၃၀ နာရီ
ကြာတယ်လို့ သာမန်အားဖြင့် ဆိုရသော်လဲ တကယ်အမှန် ပျံသန်း
ချိန်မှာ ၆:၃၀ နာရီမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းကတော့
နယူးယောက်အချိန် ညနေ ၇:၄၀ နာရီမှာ ထွက်ခဲ့တဲ့ လေယာဉ်ဟာ
နယူးယောက်အချိန် ည ၂:၁၀ နာရီမှာ လန်ဒန်ကို ရောက်တာ
ဖြစ်လို့ပါပဲ။ လန်ဒန်က နယူးယောက်ထက် ၅-နာရီ စောနေတော့
နယူးယောက် အချိန်နှင့် ၂:၁၀ နာရီအချိန်ဟာ လန်ဒန်အချိန်နှင့်
၇:၁၀ နာရီ အချိန်ဖြစ်နေပါသည်။

လေဆိပ်အတွင်းမှာ ဒေါက်တာဦးရေဝတဓမ္မ၊ သီဟိုဠ်
ဘုန်းကြီး ၂-ပါး၊ ယိုးဒယား ဘုန်းကြီး ၂-ပါး၊ အင်္ဂလိပ် ဘုန်းကြီး
၆-ပါးနှင့် မြန်မာဒကာ ဒကာမများ အသင့်ကြိုဆိုနေကြတာကို
တွေ့ရပါသည်။ ဆွစ်ဇာလန်မှ ဒေါက်တာမီရ်ကိုဖရီးဗားလဲ ပါဝင်
ပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၆၅

လေဆိပ်မှ တည်းခိုရာ ယိုးဒယားဘုန်းကြီးကျောင်း (Buddhapadipa Temple)ကို အသွားလမ်းတလျှောက်မှာ လန်ဒန်မြို့ရဲ့ အခြေအနေကို အကဲခတ်သွားရာ ကြီးကျယ်မြင့်မားတဲ့ အဆောက်အအုံကြီးများကို မတွေ့ရဘဲ အသေးစားနှင့် အလတ်စား တိုက်အိမ်များ၊ အငှားတိုက်တန်းလျားများကိုသာ တွေ့ရပါသည်။

တည်းခိုကျောင်း ရောက်ပြီး မကြာမီဘဲ နေ့ဆွမ်းကပ်ကြပါသည်။ မြန်မာ၊ ယိုးဒယား၊ သီဟိုဠ်၊ အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန် သံဃာစုံ ၂၀-ကျော်တို့ကို ခုံမရှိ စားပွဲမရှိလို့ သမံတလင်းပေါ် အဝတ်ခင်းပြီး ဆွမ်းကပ်ကြရပါသည်။ မြန်မာဆွမ်း ဆွမ်းဟင်းများဘဲ ဘုန်းပေးကြရပါသည်။ ဆွမ်းဒကာများကတော့ ဦးစိန်ထွန်းအောင်၊ ဒေါ်လှလှ မိသားစု ဖြစ်ပါသည်။ မေ ၂၂-ရက်နေ့ နေ့ဆွမ်းကို ဦးသိန်းထွန်း၊ ဒေါ်မြမြမြိုင်(ဘီဘီစီ)တို့က အိမ်ကိုပင့်ပြီး ကပ်လှူကြပါသည်။

မေ ၂၃-ရက်နေ့မှာ စကော့တလန်ပြည် ဆမြေလင်း တိဘက်ကျောင်းကို တရားပြ သွားကြရမှာမို့ ဒီလန်ဒန်မှာ ဒီတပတ် တရားနှင့် ပတ်သက်တဲ့ အစီအစဉ် ဘာမျှ မရှိပါ။ သို့သော်လဲ ရောက်တဲ့နေ့ ညမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး မြန်မာလို တရားချီးမြှင့်ပါသည်။ တရားနာပရိသတ်က မြန်မာ ၂၅ ယောက်ခန့်နှင့် အင်္ဂလိပ် ၅ ယောက်ခန့်သာ ရှိပါသည်။ ဆရာတော်ကြီး တရားချီးမြှင့်ပြီးမှ ဦးပဉ္စင်းက အင်္ဂလိပ်ပရိသတ်အတွက် အကျဉ်းချုံးပြီး ဘာသာပြန်ပေး

ပါသည်။ ပြီးလျှင် တရားအထိုင်ခိုင်းပါသည်။ နောက်တနေ့ညမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အမိန့်အရ ဦးပဉ္စင်း တရားချီးမြှင့်ပြီး ပရိသတ်ကို တရားထိုင်စေပါသည်။

နေ့အချိန်များမှာတော့ ရောက်သင့်ရောက်ရာ နေရာများကို ဒကာများ လိုက်ပို့ကြပါသည်။ နာမည်ကြီးလှတဲ့ လန်ဒန်၊ ငယ်စဉ် ကလေးဘဝကတည်းက အထင်ကြီးလာခဲ့ရတဲ့ လန်ဒန်၊ ရောက်ဖူးသူ များက အမွှန်းတင်ကြလွန်းလို့ နတ်ဘုံ နတ်နန်းတမျှ အထင်ရောက် ခဲ့ရတဲ့ လန်ဒန်၊ အခု ရောက်ရ တွေ့ရ မြင်ရတော့ စိတ်ထဲမှာ ဘာမျှ ထူးထူးခြားခြား မခံစားရပါ။ မြို့ကျယ်သည်၊ ကားများသည်၊ လမ်းရှုပ်သည်၊ ဒါလောက်ပဲ ရှိပါသည်။ အမေရိကန်မြို့ကြီးများကို ရောက်ပြီးမှ လန်ဒန်ကို ရောက်ရလို့ မထူးခြားတာလဲ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဝါရှင်တန်၊ နယူးယောက်စတဲ့ မြို့ကြီးတွေကို ရောက်ပြီးမှ လန်ဒန်ကို ရောက်ရတော့ လန်ဒန်ဟာ တောမြို့ကလေးသဖွယ် ဖြစ်နေပါသည်။

အမှန်တော့ တကယ်ကြီးကျယ် ခမ်းနား စည်ကားတဲ့ ဖော်ပြပါ အမေရိကန်မြို့ကြီးတွေကို ရောက်တော့လဲ စိတ်ထဲမှာ သိပ်ပြီး ထူးထူးခြားခြား ခံစားရမှု မရှိလှပါ။ ရန်ကုန်မှာ သွားလာနေရ သလောက် သာသာမျှသာ ရှိပါသည်။

မြို့ကျယ် လမ်းများလို့ လမ်းမှားတတ်တယ် ဆိုတာကိုတော့ ‘မယုံမရှိနဲ့ ကိုယ်တွေ့မို့’ထူးခြားစွာ မှတ်သားခဲ့ရပါသည်။ ရောက်ပြီး နောက်တနေ့ နေ့လယ် ၁-နာရီမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့်အတူ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၆၇

မျက်စိစမ်းစပ်ဖို့ ဦးဦးခိုင်၏သမီး ဒေါက်တာဒေါ်ကြည်ကြည်ခိုင်ရဲ့ ဆေးခန်းကို ကြွကြရပါသည်။

ကားနှင့်လိုက်ပို့သူမှာ ဦးစိန်ထွန်းအောင် ဖြစ်ပါသည်။ တည်းခိုခန်းနှင့် ဆေးခန်း အတော်ဝေးတော့ ကားကောင်းလမ်းမှန်လျှင် ၁-နာရီခန့် 'မောင်းရကြောင်း သိရပါသည်။ ယခု ၂-နာရီကြာမှ ဆေးခန်းကို ရောက်ပါသည်။ အကြောင်းကတော့ လမ်းမှားပြီး တစ်လည်လည် ဖြစ်နေလို့ပါဘဲ။ တချို့လမ်းများ သုံးကြိမ်လောက် ထပ်ခါတလဲလဲ ရောက်နေပါသည်။

မောင်းသူ ဒကာ ဦးစိန်ထွန်းအောင်ဟာ ကားထဲမှာ လန်ဒန်လမ်း မြေပုံစာအုပ် ပါသော်လဲ မြေပုံစာအုပ်ကို အားမကိုးပဲ မသေချာတိုင်း ကားရပ်ပြီး နီးရာလူကို မေးပါသည်။ လက်တွေ့ဆန်သူ လို့ ဆိုရမည်လား မသိပါ။ သို့သော်လဲ မေးပြီး ဆက်မောင်း၊ မှားပြန်သည်။ မှားတော့ ရပ်ပြီး မေးပြန်သည်။ မေးပြီး ဆက်မောင်း ပြန်သည်။ မှားပြန်သည်။ ဒီလိုနှင့် 'မေး မောင်း မှား' သံသရာလည် ကာ လန်ဒန်မြို့ကြီး နဲ့လူမတတ် ရှိတော့မှ နောက်ထပ်မှားစရာ လမ်းမရှိတော့လို့လား၊ ကားကဘဲ မောလို့လားမသိ လမ်းဘေးထိုးရပ် လိုက်မှ ဆေးခန်းကို တွေ့ရပါတော့သည်။

ဖိုးသူတော် မျက်စိလည်လေ ဆန်ရလေ ဆိုသလို လမ်းမှား တာနဲ့ ဦးပဉ္စင်းတို့ လန်ဒန်မြို့ကြီးကို နဲ့သလောက်နီးပါး ဖြစ်သွား ပါသည်။ အပြန်မှာ မရောက်ရသေးတဲ့ နေရာတွေဘက် လမ်းမှား

၁၆၈

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

သွားရင် သိပ်ကောင်းမှာဘဲလို့ ကလေးတွေး တွေးနေမိ ပါသည်။

(နောက်မှ ကားဒကာရဲ့ ဇနီးက သူ့ဒကာဟာ လမ်းမှာ ပါရုဂ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒါလဲ လန်ဒန်ကိုရောက်တာ မကြာသေး၊ လေးနှစ် ကျော်ကျော်ကလေးမျှသာ ရှိသေးလို့ ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ပါသည်။)

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် မေ့ခရီး

လန်ဒန်မြို့တော်

အင်္ဂလန်ပြည်

၂၃၊ ၅၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

မေတ္တာဖြင့် ရိုသေလေးစားစွာ လျှောက်ထားပါသည်။
တပည့်တော်တို့ နယူးယောက်မှ မိုင် ၃၂၀၀-ခန့် ဝေးတဲ့ အင်္ဂလန်ပြည်
လန်ဒန်မြို့တော်ကို မေ ၂၁-ရက်နေ့က ရောက်ပါသည်။ အတ္တလန္တိတ်
သမုဒ္ဒရာပေါ်ကို ဖြတ်ပြီး လေယာဉ်ပျံသန်းခဲ့တာဟာ ပျံသန်းချိန်
၆း၃၀ နာရီ ကြာပါသည်။

လန်ဒန်ရောက်တော့ နယူးယောက်မှာလို မိုးမရွာတော့ပါ။
ရာသီဥတုကတော့ အတော်ကလေး အေးပါသေးသည်။ သို့သော်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၆၉

နေလို့ကောင်းရုံပါဘဲ။ တနေ့လုံး နေရောင် ကြည်ကြည်လင်လင်
မတွေ့ရဘဲ အုံ့မှိုင်းမှိုင်း ဖြစ်နေပါသည်။ အင်္ဂလန် ရာသီဥတုရဲ့
သဘောဟာ ဒီအတိုင်းဘဲလို့ သိရပါသည်။

လန်ဒန်မြို့တော်မှာ မြို့လယ်မှတစ်ပါး အိမ်တွေဟာ ရှေးက
ဆောက်ထားတဲ့ ခေါင်မြင့်မြင့် အမိုးစောက်စောက်နဲ့ ၂-ထပ်အိမ်
(ထပ်ခိုးပါ ၃-ထပ်)တွေ များပါသည်။ အဆောက်အအုံ တခုမှာ
၂-အိမ်မှ ၄-အိမ်အထိ နံရံချင်း ထိစပ်ကာ တွဲလျက် ဆောက်ထား
တတ်ပါသည်။ လမ်းတိုင်းမှာ အိမ်တွေကို တပုံစံတည်း ချပေးထား
တာဖြစ်လို့ ရောက်ရာ နေရာက လမ်းဘေးတလျှောက် မျက်စိတဆုံး
ကြည့်လိုက်လျှင် ပုံစံတူအိမ်တွေကို တသီတတန်းကြီး တွေ့ရတော့
ကြည့်လို့ ကောင်းပါသည်။ တချို့အိမ်တွေမှာ များများ မဟုတ်သော်လဲ
အနည်းအကျဉ်း စိုက်ထားတဲ့ ပန်းတွေဟာ ပန်းရာသီမို့ အပွင့်တွေ
ဝေလျက် ရှိပါသည်။

တိုက်အိမ်ဆင်တူတွေမို့ ကြည့်လို့ကောင်းပြီး ပန်းတွေနဲ့
လှနေသော်လဲ အေးတဲ့ရာသီရှိတဲ့ နိုင်ငံများရဲ့ သဘာဝအတိုင်း
အိမ်တိုင်း တံခါးအားလုံး ပိတ်ထားလို့ လူစုလူနုမှ မတွေ့ရ
မမြင်ရတော့ လူသူဆိတ်သုဉ်းနေတဲ့ နေရာလို ဖြစ်နေတဲ့အတွက်
ကျက်သရေ မရှိပါ။ တချို့ တကိုယ်တည်း နေရသူများဟာ အမြဲတမ်း
တံခါးတွေ အလုံပိတ်ထားရတဲ့ အိမ်ထဲမှာချည်း နေရတော့
ပြင်ပလောကနဲ့ အဆက်အစပ် အထိအတွေ့ မရှိတော့တဲ့အတွက်

အထီးကျန်လို ဖြစ်နေပြီး စိတ်ချောက်ချား သွားတတ်ပါသည်။ တံခါးတွေ ဖွင့်ထားနိုင်ရင်ဖြင့် အနည်းဆုံး လမ်းပေါ်က ကားသံ လူသံတွေနဲ့ ထိတွေ့ဆက်စပ်နေရတာမို့ အထီးကျန် ခံစားမှုမျိုး မဖြစ်နိုင်ပါ။ သူတို့ အေးတဲ့နိုင်ငံတွေမှာ ဒီဒုက္ခဟာ အင်မတန် ကြီးမားလှပါသည်။

လန်ဒန်ဟာ သိမ်းမြစ်ရဲ့ ဘေးတဘက်တချက်မှာ တည်ထားတဲ့ မြို့ဖြစ်တော့ မြစ်ကူးတံတားတွေနဲ့လဲ မြို့ကို တန်ဆာ ဆင်ထားပါသည်။ သို့သော်လဲ တချို့တံတားများ ပုံမကျခြင်း၊ ဟောင်းနွမ်းနေခြင်းများကြောင့် လှသင့်သလောက် မလှပါ။ မျှော်စင် တံတား(Tower Bridge)ကတော့ လန်ဒန်ရဲ့ ထူးခြားချက်တခု ဖြစ်ပါသည်။

သိပ္ပံပညာနှင့် စက်မှုပညာ တိုးတက်နေတဲ့ ဂျပန်နှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံများမှာလိုပင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှာလဲ လူတွေဟာ ဖြေးဖြေး အေးအေး မရှိပဲ သုတ်သီးသုတ်ပျာ နိုင်လှပါသည်။ လမ်းသွားတာလဲ ဖြေးဖြေးမှန်မှန် သွားသူ အလွန်ရှားပါသည်။ သုတ်သုတ်တလှည့် ပြေးပြေးတလှည့် သွားနေသူတွေဘဲ များပါသည်။

အမျိုးသားတွေ မြန်မြန်သွားတာဟာ ကြည့်မဆိုးပေတဲ့ အမျိုးသမီးများ မြန်မြန်သွားကြတော့ ကြည့်ရတမျိုးဆိုးပါသည်။ စီးထားတာက ဒေါက်မြင့် ခွါချွန်းဖိနပ် ဖြစ်နေတော့ ခြေလှမ်းကလဲ ကျဲကျဲလှမ်းလို့ မဖြစ်တဲ့အတွက် ခြေလှမ်းစိပ်စိပ်နဲ့ သုတ်သုတ်နင်း

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၇၁

ရတော့ ရင်ညှောင့်ကောင်ခေါ်တဲ့ ငှက်တမျိုး သွားသလို ငေါက်တက် ငေါက်တက်နဲ့ အကြည့်ရ အမြင်ရ ခက်ပါသည်။

လူတွေ အနေနှင့်ကတော့ အင်္ဂလိပ်တွေဟာ အမေရိကန်တွေ ထက်ပိုပြီး အနေအထိုင် အဝတ်အစား သားသားနားနား သပ်သပ် ရပ်ရပ် ရှိပါသည်။ ဣန္ဒြေနှင့် သိက္ခာနှင့် နေကြပါသည်။ ရုပ်ဆင်း အင်္ဂါနှင့် အသားအရေလဲ အမေရိကန်တွေထက်ပိုပြီး နူးညံ့တဲ့ အသွင်အပြင် ရှိပါသည်။

သို့သော်လဲ သူတို့ ဣန္ဒြေသိက္ခာတွေဟာ ဟိုက်ပတ် ဥယျာဉ်ထဲက ပြည်သူ့ဟစ်တိုင်ပေါ် ရောက်လျှင် ပျောက်ပျက်ကုန် ပါတော့သည်။ ပြောချင်ရာပြော၊ ဆိုချင်ရာဆို၊ အော်ချင်သလိုအော်၊ ဟစ်ချင်သလိုဟစ်နှင့် ဖြစ်ချင်တိုင်း ဖြစ်နေကြသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ပြင်ဘက်မှာ ဘုရင်မကို အပြစ်ပြောဖို့ မဆိုထားနှင့်၊ ဘုရင်မဓာတ်ပုံ ကိုပင် အပြစ်ပြောရင်၊ မရိုမသေ ကိုင်တွယ်ထားသိုရင်တောင်မှ ရဲအဖမ်းခံရလို့ အချုပ်နန်းစံရသည်ဟု သိရပါသည်။ ဟိုက်ပတ် ဥယျာဉ်ထဲက ပြည်သူ့ဟစ်တိုင်ပေါ် ရောက်လျှင်တော့ ဘုရင်မကို စိတ်တိုင်းကျ ပြောနိုင်ဆိုနိုင်သည်ဟု သိရပါသည်။

ဟိုက်ပတ်ဥယျာဉ်ဆိုသော်လဲ ပန်းမျိုးစုံဝေနေတဲ့ ပန်းဥယျာဉ် မဟုတ်ပါ။ လူတွေပြုတ်သိပ်နေတဲ့ မြို့ထဲမှာ နေရသူတွေဟာ အသက်ရှူ ပေါက်ချောင်ပြီး အပန်းဖြေ သွားလာနေထိုင်ကြရအောင် သစ်ပင် မြက်ခင်းတွေနဲ့ ကွင်းကျယ်ကျယ်ကို အဆောက်အအုံမထားပဲ သီးသန့် ထားရုံမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။

လန်ဒန်က ဟိုက်ပတ်ဥယျာဉ်ဟာ မြေအကျယ် ၃၆၁ ဧက ရှိပါသည်။ နယူးယောက်မြို့လယ်မှ ဗဟိုဥယျာဉ်က ပိုကျယ်ပါသည်။ မြေအကျယ် ဧက ၈၄၀ ကျယ်သည်ဟု သိရပါသည်။ ဒီလို ဥယျာဉ်မျိုး ဝါရှင်တန်နှင့် ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့များမှာလဲ အတော် ကျယ်ကျယ် ရှိပါသည်။ ရန်ကုန်မှာလဲ အင်းယားကန် အနီးအပါးနှင့် ကန်တော်ကြီး အနီးအပါးတို့မှာ ရှိပါသည်။ သို့သော်လဲ မြို့လူထုနှင့် စာလျှင် ကျဉ်းပါသည်။

အလုပ်ပင်ပန်းလို့ အပန်းဖြေစရာ တခြားတခုကတော့ ကုန်ပဒေသာ တိုက်ကြီးများ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုလျှင် ဒီတိုက်ကြီးတွေအနီးက ကားရပ်တဲ့ မြေကွက်အကျယ်ကြီးတွေမှာ အနားရောက်လို့ ကြည့်လိုက်တိုင်း ကားတွေပြည့်နေတာချည်း တွေ့ရလို့ပါဘဲ။ အမေရိကန်မှာလဲ ဒီအတိုင်းပါဘဲ။ မြို့ထဲမှာ ပစ္စည်းတမျိုးစီ သတ်သတ်ရောင်းတဲ့ တိုက်ဆိုင်ကြီးတွေရှိတဲ့ ဈေးရပ်ကွက် ရှိပါသည်။ သို့သော်လဲ ပစ္စည်း တမျိုးစီ တမျိုးစီအတွက် တိုင်ဆိုင် တခုစီ တခုစီကို ဝင်နေရပါသည်။

ဒီကုန်ပဒေသာ တိုက်ကြီးတွေမှာတော့ တနေရာတည်းမှာဘဲ ပစ္စည်းမျိုးစုံကို ကြည့်ချင်သလောက်ကြည့်၊ ဝယ်ချင်သလောက် ဝယ်နိုင်တော့ လူလဲ မပင်ပန်း၊ အချိန်ကုန်လဲ သက်သာပါသည်။ ရောင်းစရာ ပစ္စည်းအားလုံးမှာ တန်ဖိုးရေးထားပြီးဖြစ်လို့ ဈေးဆစ်စရာ မလိုတဲ့အတွက် အချိန်ပိုလဲ မကုန်တော့ပါ။ ဒီဈေးနဲ့ ဒီပစ္စည်း

ကြိုက်ရင်ယူ၊ မကြိုက်ရင် မယူဘဲ နေရုံရှိသည်။ ကြိုက်တဲ့ပစ္စည်း မှန်သမျှ အဆင်သင့်ရှိနေတဲ့ တွန်းလှည်းကလေးပေါ် အားလုံးတင်ပြီး ငွေချေကောင်တာဆီ တွန်းသွားပြီး ငွေချေလိုက်ရုံမျှပင်၊ လျင်မြန် လွယ်ကူ လှပါသည်။ ပစ္စည်းဈေးကတော့ ဝါရှင်တန်၊ နယူးယောက် တို့ထက် လန်ဒန်က ပိုဈေးကြီးသည်ဟု သိရပါသည်။

နောက် အပန်းဖြေနည်းတခုကတော့ မိမိပါဝင်ထားတဲ့ ဘာသာရေး အသင်းအဖွဲ့ တည်ရာဌာနကို သွားပြီး ဘာသာရေး လုပ်ငန်းတခုခုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ တခြား ဘာသာရေး အသင်းအဖွဲ့တွေ ဘယ်လောက်ရှိသည် ဘာတွေလုပ် ကြသည် ဆိုတာကိုတော့ သတိမပြုမိပါ။ ဗုဒ္ဓဘာသာ အနေနှင့်ကတော့ လန်ဒန်မြို့မှာ အသင်းအဖွဲ့ပေါင်း ဆယ်ဖွဲ့ထက် မနည်းပါ။ စကော့တလန်နှင့် အိုင်ယာလန် အပါအဝင် ဂရိတ်ဗြိတိန် (Great Britain) တခုလုံး အတွင်းမှာဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာ အသင်းအဖွဲ့ပေါင်း ၁၅၀ ခန့် ရှိပါသည်။

ဒီအဖွဲ့အားလုံးဟာ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်နဲ့ လှုပ်ရှား နေကြတာချည်းပါဘဲ။ ဟောပြောခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်း၊ သင်တန်း ပို့ချခြင်း၊ စုပေါင်းတရားထိုင်ခြင်း၊ စာအုပ်စာတန်း ထုတ်ဝေခြင်း စသည်ဖြင့် စွမ်းနိုင်သမျှ လှုပ်ရှား လုပ်ဆောင်နေကြပါသည်။ ဒီလို လုပ်ဆောင်ကြရာမှာလဲ ရက်တပတ်အတွက် တလအတွက် တနှစ်အတွက် စသည်ဖြင့် အချိန်ဇယား သတ်မှတ်ချထားပြီး ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။

“အင်္ဂလိပ် သံဃာတော်များအဖွဲ့”လဲ ရှိပါသည်။ အင်္ဂလိပ် ဆိုသော်လဲ အမေရိကန်နှင့် ကနေဒီယန် သံဃာတွေပါ ပါပါသည်။ တပည့်တော် သိရသလောက်ဆိုလျှင် ယခုအချိန်အထိ အင်္ဂလန် တပြည်လုံးမှာ မျက်နှာဖြူသံဃာ ၁၀-ပါးထက် မနည်း ရှိနေပါပြီ။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဦးရေအနေနှင့် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်က များပုံရသော်လဲ အသင်းအဖွဲ့ အနေနှင့်ကတော့ မဟာယာနက ပိုပြီး တက်တက်ကြွကြွ လှုပ်ရှားနိုင်စွမ်း ရှိပုံရပါသည်။ သက်တမ်း အရှည်ဆုံးဖြစ်ပြီး အင်အားအကောင်းဆုံးဖြစ်တဲ့ လန်ဒန်ဗုဒ္ဓဘာသာ အသင်း (London Buddhist Society) မှာကိုဘဲ မယာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာက လွမ်းမိုးကြီးစိုးလျက် ရှိပါသည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပြသတဲ့ ကြော်ငြာစာရွက်များမှာလဲ မဟာယာန ကမ္မဋ္ဌာန်းကြော်ငြာ တွေက ပိုများပါသည်။ ဟောရေး ပြောရေးမှာလဲ တိဘက်လားမား ဘုန်းကြီးများနှင့် တိဘက်လူဆရာများက နာမည်ထွက်နေပါသည်။

အောက်စဖို့တက္ကသိုလ်၊ ကင်းဘရစ်၊ မန်ချက်စတာ၊ လန်ကက်စတာ၊ နေ့တင်ဟမ်၊ ရက်ဒင်းစတဲ့ တက္ကသိုလ်တွေက ဗုဒ္ဓဘာသာအဖွဲ့တွေမှာတော့ ဘာရောင်မှ မသန်းသေးပဲ အဖြူထည် သက်သက်ပဲ ရှိသေးကြောင်း သိရပါသည်။

အင်္ဂလိပ်ဗုဒ္ဓဘာသာတွေဟာ လက်တွေ့တရားကို အားထုတ် သူများက အားထုတ်နေကြသော်လဲ ဟောပြော၊ ဆွေးနွေး၊ သဘောတရား လေ့လာရေးဘက်မှာ အလေးသာ နေပါသေးသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၇၅

အမေရိကန် ဗုဒ္ဓဘာသာများကတော့ လက်တွေ့ကျင့်ကြံရေးဘက်ကို ပြုဆင်းနေကြပါပြီ။

အင်္ဂလန်မှာလဲ ထေရဝါဒကမ္မဋ္ဌာန်း လမ်းစတော့ အတော် ကြီး ပေါ်နေပါပြီ။ နည်းမှန် လမ်းမှန်ကို ညွှန်ကြားပြသ နိုင်သူများက ကြိုးစားပြသကြလျှင် လက်တွေ့ကျင့်ကြံတဲ့ အပိုင်းဟာ ပိုအလေးသာ လာပြီး ထေရဝါဒတရား၏ ခိုင်မာစစ်မှန်တဲ့ အနှစ်သာရကို ပိုပြီး လက်ခံလာနိုင်ကြတော့ အလားအလာ ရှိပါသည်။

ယခု လန်ဒန်မှာ ထင်ရှားတဲ့ ထေရဝါဒ ဘုန်းကြီးကျောင်း သုံးကျောင်း ရှိပါသည်။ သီဟိုဠ်ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ ယိုးဒယား ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ အမေရိကန်နှင့် အင်္ဂလိပ် ဘုန်းကြီးကျောင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ၃-ကျောင်းလုံးမှာဘဲ ထေရဝါဒကမ္မဋ္ဌာန်းကို အသင့် အတန် ပြသနေကြပါသည်။ သို့သော်လဲ အင်အားနည်းပါ သေးသည်။

ယိုးဒယားကျောင်းမှာ ဒုတိယဘုန်းကြီးကတော့ ဗန်ကောက် မှာတုန်းက ကိုယ်တိုင်လဲ အားထုတ်ခဲ့ဘူးတော့ အတော်အတန် တရားပြတတ်ပုံ ရပါသည်။ တပည့်တော်တို့ တရားဟောတဲ့ အခါမှာလဲ ဂရုစိုက် နာကြားပါသည်။ သတိပဋ္ဌာန် နည်းမှန် လမ်းမှန်ကို စနစ်တကျ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် နိုင်နိုင်နင်းနင်း ညွှန်ကြားပြသတတ်တဲ့ ယိုးဒယားဘုန်းကြီးသာ ရှိမည်ဆိုလျှင် ဒီ ယိုးဒယားကျောင်းဟာ ထေရဝါဒသာသနာ ဖြန့်ဖြူးတို့ နေရာကောင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဒီ ယိုးဒယားကျောင်းဟာ လန်ဒန်မြို့တော်ရဲ့ ဆိတ်ငြိမ် ရပ်ကွက်လဲဖြစ်၊ သူဌေးရပ်ကွက်လဲဖြစ်တဲ့ ဝင်ဘယ်လ်ဒမ်ထဲမှာ ရှိပါသည်။ ယိုးဒယားအစိုးရက ကျောင်းခြံနှင့်တကွ အိမ်တလုံးကို အင်္ဂလိပ် ပေါင်ငွေ တသိန်းခွဲနှင့်ဝယ်ပြီး ယိုးဒယားသံဃာကို ကျောင်း အဖြစ် လှူဒါန်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းဝင်း သုံးဧကခန့်ရှိပြီး ကျောင်းကလဲ သုံးထပ် ဖြစ်ပါသည်။ အိပ်ခန်း ၇-ခန်း၊ ဧည့်ခန်း၊ မီးဖို၊ ဆွမ်းစားခန်း စသည် အပြည့်အစုံ ပါတဲ့အပြင် ဘုရားခန်း အကျယ်ကြီးလဲ ပါဝင်ပါသေးသည်။ နောက်ထပ် အဆောက်အအုံ မဆောက်နိုင်သေးတောင်မှ ဒီခန်းမမှာ ယောဂီ နှစ်ဆယ်လောက်တော့ ချောင်ချောင်ချိုချို တရားအားထုတ်လို့ ဖြစ်ပါသည်။

ယိုးဒယားအစိုးရရဲ့ ပဓာန ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ နိုင်ငံခြား ရောက်နေတဲ့ ယိုးဒယားများ အားထားကိုးကွယ်စရာ ရဘို့၊ သူတို့ကို ဘာသာရေးအရ ထိန်းပေးထားနိုင်ဘို့ ဖြစ်ကြောင်း ယိုးဒယားဘုန်းကြီး များ ပြောပြ၍ သိရပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက် ကောင်းပါသည်။ ကိုယ့်နိုင်ငံသားကို ထိန်းသိမ်းရင်း တိုင်းခြားသားကို တစတစ သိမ်းသွင်းနိုင်ပါသည်။ ယခု ယိုးဒယားကျောင်းမှာ အင်္ဂလိပ် အမျိုးသား ၁-ယောက်၊ အမျိုးသမီး ၂-ယောက် အချက်အပြုတ် ဝေယျာဝစ္စ ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။

လန်ဒန်မှာ တခြား ထေရဝါဒနိုင်ငံတွေက ဘုန်းကြီးကျောင်း တွေ အသီးသီးရှိကြသော်လဲ တပည့်တော်တို့နိုင်ငံက တကျောင်း

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၇၇

တလေမှ မရှိသေးတော့ ရှိအောင် ကြိုးစားနိုင်ကြရင် ကိုယ့်တိုင်းပြည်
နှင့် လူမျိုးအတွက်ရော သာသနာအတွက်ပါ အလွန်အကျိုးများမှာပါ
ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ဆမြေလင်း တိဘက်ကျောင်း

လန်း(ဂ်)ဟုမ်းမြို့အနီး

စကော့တလန်ပြည်

၂၅၊ ၅၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။
တပည့်တော်တို့ မေလ ၂၃-ရက်နေ့မှာ နေ့ဆွမ်းကို ဘီဘီစီ
ဦးအောင်မြင့်ထွန်းနှင့် ဒေါ်ချိုချိုတို့အိမ်မှာ ဘုဉ်းပေးကြရပါသည်။
ဦးအောင်မြင့်ထွန်း၊ ဒေါ်ချိုချိုမိသားစုဟာ တပည့်ဒကာဟောင်းတွေပါပဲ။
သူတို့နှစ်ယောက်ရော ကလေးတွေပါ လွန်ခဲ့တဲ့ ၅-နှစ်လောက်က
တပည့်တော်ထံမှာ တရားအားထုတ်ဖူးကြပါသည်။

ဆွမ်းဘုဉ်းပေးအပြီးမှာ လန်ဒန်မြို့မှ မြောက်စူးစူးမှာ ရှိတဲ့ စကော့တလန်ပြည်ကို ခရီးဆက်ကြရပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၊ ဦးအဂ္ဂဓမ္မ၊ ဦးမြသိန်း၊ နယူးယောက် ဦးလှဖေ ဇနီးမောင်နှံနှင့် ဘီဘီစီ ဒေါ်မြမြိုင်တို့က မီးရထားနှင့် သွားကြပါသည်။

တပည့်တော်ကတော့ ကားလမ်းတလျှောက် တောတောင် ရေမြေနှင့် မြို့ရွာအခြေအနေကို ဗဟုသုတရချင်တာနှင့် နေ့လယ် ၂-နာရီမှာ တခြား ဒကာ ဒကာမများနှင့်အတူ ကားနှင့် လာခဲ့ကြပါသည်။ ဒကာတွေက ဦးစိန်ထွန်းအောင်၊ ဦးအောင်ချစ်၊ ကိုရွှေထွန်းကျော်တို့ ဖြစ်ပြီး သူတို့ ၃-ဦးစလုံး ဒုလ္လဘရဟန်းပြုပြီး တရားအားထုတ်ဖို့ လိုက်လာကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဒကာမကြီးတွေကတော့ ဒေါ်မြခင်၊ ဒေါ်လှလှ၊ ဒေါ်ဒေါ်လီတို့ဖြစ်ပြီး တပည့်တော်တို့ကို ဆွမ်းချက်ကပ်ရင်း တရားအားထုတ်ဖို့ လိုက်လာကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါ်လှလှရဲ့သမီး အေးအေးမြင့်က ဗမာပြည်မှာ နေစဉ်တုန်းက တပည့်တော်ရဲ့ ယောဂီတပည့် ဖြစ်ခဲ့ဘူးလို့ ဒေါ်မြခင်၊ ဒေါ်လှလှတို့က ဗမာပြည်မှာကတည်းက သိဘူးပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ဦးရေဝတဓမ္မကတော့ အရင်တနေ့ကပဲ ကြိုတင်ပြီး သူ့ကားနှင့် သွားနှင့်ပါပြီ။

တပည့်တော်တို့ ကားနှစ်စီးဟာ လန်ဒန်က ထွက်စမှာတော့ မှန်မှန်ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အရှိန်ရလာလေ ပိုမြန်လေ ဖြစ်လာပြီး

တခါတရံမှာ မောင်းခွင့်ပြုထားတဲ့ မိုင်နှုန်း ၇၀-ကို ကျော်ပြီးတော့ ၈၀-၁၀၀ အထိပင် ရောက်သွားတတ်ပါသည်။

လမ်းက အမေရိကမှာ ဟိုက်ဝေးလို့ခေါ်တဲ့ မော်တော်ဝေးလမ်းမကြီးဖြစ်လို့ အသွားလမ်းသုံးသွယ်၊ အလာလမ်းသုံးသွယ် ရှိတာမို့ မျက်နှာချင်းဆိုင်က လာတဲ့ကားကိုပဲ ရှောင်ဘို့မလိုပါ။ မော်တော်ဝေးထဲကို ဘေးက ဦးတိုက်ဖြတ်ဝင်လာတဲ့ လမ်းကလဲ မရှိတော့ ဘေးက ကားကိုလဲ စောင်းငဲ့ကြည့်စရာ မလိုပါ။ သည်အထဲ လမ်းမကြီးကလဲ ဖြောင့်ဖြူးညီညာလှလေတော့ ၁-နာရီမှာ မိုင် ၇၀၊ ၈၀-နှုန်း မောင်းမိကြပါသည်။

အမေရိကမှာ အများဆုံး မောင်းခွင့်ပြုထားတဲ့နှုန်းက ၅၅-မိုင်ဖြစ်ပြီး အင်္ဂလန်မှာ မိုင် ၇၀-အထိ မောင်းခွင့်ပြုထားပါသည်။

အရင်ကတော့ အမေရိကမှာလဲ ၇၀-၈၀ အထိ မောင်းခွင့်ပြုသည်ဟု သိရပါသည်။ ယခုမှ ဓာတ်ဆီချွေတာချင်လို့ အမြန်နှုန်းကို လျှော့ပြီး သတ်မှတ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

သတ်မှတ်မိုင်နှုန်းထက် ပိုပြီးမောင်းသူဟာ အလုပ်နှစ်လုပ်ကို တပြိုင်တည်းလုပ်ရပါသည်။ မျက်စိလဲ လျင်ရပါသည်။ တလုပ်က ကားကို နိုင်နိုင်ထိန်းပြီး တခြားအလုပ်က လမ်းဘေးကို အဝေးကတည်းက မျက်စိကစားရပါသည်။ လမ်းဘေးသစ်ပင်၊ ချုံ စတဲ့ အကွယ်တခုခုမှာ ယာဉ်ထိန်းရဲ မယောင်မလည်နှင့် ရှိနေတတ်ပါသည်။ ရေဒါကိရိယာလဲ ရှိပါသည်။ မိုင်နှုန်းပိုမောင်း နေစဉ်မှာ

ကိုယ်ကသူ့ကို အမြင်မဦးပဲ သူကကိုယ့်ကို အမြင်ဦးသွားလျှင် ထိုက်သင့်သလောက် ပေါင်ငွေကို တိုင်းပြည်အတွက် ပူဇော်လိုက်ရ ပေလိမ့်မည်။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်ကားက ဥပဒေ ကျော်လွန်နေလျှင် မောင်းသူသာ မဟုတ်ပဲ ကားပေါ်ပါသမျှ လူတိုင်းဟာ မျက်စိ အလကား မနေရပါ။ အဝေးမှာ ရဲကို တွေ့လိုက်တာနှင့် မောင်းသူကို သတိပေးကြရပါသည်။

လမ်းခွဲတွေကများတော့ လမ်းညွှန်ဆိုင်းဘုတ်တွေ၊ လမ်းနံပါတ် ဆိုင်းဘုတ်တွေကလဲ များလိုက်တာ။ တချို့နေရာမှာ တခုနဲ့တခု တဖာလုံတောင် ဝေးမည် မထင်ပါ။ မော်တော်ဝေးခေါ်တဲ့ လမ်းမကြီးဟာ မြို့တွေ၊ ရွာတွေနဲ့ မနီးလှပါ။ ဒါကြောင့် ခရီးသွားစဉ် နားဖို့၊ စားဖို့၊ သောက်ဖို့၊ အိပ်ဖို့၊ ဆီဖြည့်ဖို့၊ စခန်းတွေ သီးသန့် ရှိရပါသည်။ ရှေ့ ၃-၄ မိုင်မှာ အဲဒီစခန်းတွေ ရှိကြောင်းကိုလဲ ဆိုင်းဘုတ်တွေနဲ့ ကြိုတင်ပြထားပါသည်။ အဲဒီလိုပြရာမှာ အင်တာနေရှင်နယ် လန်းဂွေ့(ဂျီ)(International Language)ခေါ်တဲ့ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတိုင်းတတ်တဲ့ ဘာသာစကားကို အသုံးပြုကြ ပါသည်။

ဝမ်းဆာလို့ တကြုတ်ကြုတ်နဲ့ ဝမ်းထဲက ဆန္ဒပြလျှင် လမ်းဘေးကို ကြည့်လိုက်ပါ။ ဆိုင်းဘုတ်ပေါ်မှာ လဘက်ရည် အချို့ ပန်းကန်ပုံ ရေးထားလျှင် မကြာမီ ကော်ဖီ၊ လဘက်ရည် ရတဲ့ စခန်းကို ရောက်တော့မည်၊ ခဏသည်းခံပါ။ အချို့ပန်းကန်နားမှာ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၈၁

ဇွန်းနှင့်ခက်ရင်းပုံပါတွေ့လျှင်တော့ ဗိုက်ပြည့်အောင် ဖြည့်ရတော့မည်။
ခုတင်ပုံကလေးများ တွေ့လျှင်တော့ သန်းဝေ မနေပါနှင့်၊ အိပ်ရာ
ရနိုင်တဲ့ စခန်း မဝေးတော့ပါ။

သွားရေး လာရေး အဆင်ပြေအောင် စီမံထားလိုက်ကြ
သည်မှာ အတုယူစရာ။ တကယ်တော့ ကားနားစခန်းတွေဟာ
စတိုးဆိုင်တဆိုင်ထက်တောင် ပစ္စည်းစုံပါသေးသည်။ ခရီးသွားသုံး
ပစ္စည်းသာမက အမှတ်တရပစ္စည်း၊ ပို့စကဒ်၊ စာအုပ်၊ မြေပုံကအစ
ရှိပါသည်။ ဒီလိုစခန်းတွေမှာ ခင်းကြီး ခင်းငယ်အတွက် အိမ်သာ
တွေဟာ များလဲများ၊ သန့်လဲ အလွန်သန့်ရှင်းပါသည်။

လမ်းဘေးတလျှောက်မှာ တယ်လီဖုန်းတွေလဲ တခုနဲ့တခု
၂-မိုင် ၃-မိုင် ခွာပြီး တယ်လီဖုန်းကို မိုးလုံလေလုံ ဖြစ်ရုံမျှ အိမ်ကလေး
တွေနဲ့ တပ်ဆင်ပေးထားပါသည်။ ကားပျက်လျှင်၊ ကားမှောက်၊
ကားတိုက်လျှင်၊ သို့မဟုတ် တစုံတရာကြောင့် ထိခိုက်မိလျှင်၊ သွားရင်း
လာရင်း ရုတ်တရက် အပြင်းအထန် မကျန်းမမာ ဖြစ်လျှင် အကူအညီ
အမြန်ဆုံး ရနိုင်အောင် စီစဉ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဒါလောက်ပြည့်စုံတဲ့ လမ်းခရီးကို ကားနှင့်သွားရသည်မှာ
အလွန် အဆင်ပြေပါသည်။

အချိန်က ညနေချမ်း၊ ရာသီက အေးတယ်ဆိုရုံမျှ၊
လမ်းဘေးတလျှောက်မှာက စိမ်းစိုတဲ့ မြက်ခင်းပြင် ပြန့်ပြန့်ကြီးတွေနှင့်
တချို့နေရာမှာ မနိမ့်မမြင့် တောင်ကုန်းမို့မို့များ၊ လမ်းနှင့် မနီးမဝေးမှာ

မကြာခဏ တွေ့ရတဲ့ မြို့ရွာ တိုက်တာ အိမ်ရာများ၊ လမ်းကကျယ် သည်၊ ဖြောင့်တန်းသည်၊ ညီညာသည်၊ ကားကကောင်းသည်၊ ရှုခင်းကသာ ရာသီကကောင်းတော့ ၁-နာရီ မိုင် ၇၀-၈၀ နှုန်းနဲ့ မိုင် ၄၀၀-ကျော် ခရီးကို စကားတပြောပြောနှင့် မောင်းလာလိုက် ကြတာ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်တယ်ဆိုတာ မရှိ၊ ပျော်ရွှင်လန်းဆန်းမှု အတိပြည့်နေပါသည်။

သို့သော်လဲ စကော့တလန်ပြည်ထဲကို အတော်ကြီး ဝင်မိ တော့ မှောင်ရီကလဲ ပျိုးလာပြီမို့ ရှေးကဒီလမ်းကို ဒကာ ဒကာမများ တခါတခေါက်သာ လာရောက်ဖူးကြတာဖြစ်လို့ လမ်းမမှားရအောင် မေးရင်း မြန်းရင်းနဲ့ ဖြည်းဖြည်းမောင်းကြရပါသည်။ ဒါ့ကြောင့် လော့ကာဗီး(Lockerbie)မြို့ ကျော်လွန်ပြီးနောက် အတော်မှောင်မှပင် ဆမြေလင်း တိဘက်ကျောင်းကို ရောက်ပါတော့သည်။

ဆမြေလင်း တိဘက်ကျောင်းဟာ လူနေအိမ်ခြေများနှင့် ဝေးပြီး စိမ်းစိုတဲ့ တောင်ကုန်းပေါ်မှာ ထင်းရှူးပင်များ ဝန်းရံကာ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်စွာ တည်ရှိပါသည်။ တောရကျောင်းသဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းရှေ့မှာ ကားလမ်းရှိသော်လဲ ရံဖန်ရံခါမှ ကားတစီးတလေသာ သွားပါသည်။

ရာသီဥတုကတော့ ခဏခဏ ပြောင်းလဲပါသည်။ လေအမြဲ လိုလို တိုက်၍ မိုးမကြာခဏ ရွာပါသည်။ အတော်အေးပါသည်။ အခန်းတွင်းမှာ အပူငွေ့ သင့်တင့်ရုံ လွှတ်ပေးထားလို့ အပူချိန်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၈၃

ဖာရင်ဟိုက် ဒီဂရီ ၆၅ ရှိပါသည်။ အပြင်ဘက်မှာတော့ ၅၄ မှ ၅၈ အထိ ရှိပါသည်။ ရံဖန်ရံခါ နေရောင်ကို ရတဲ့အခါမှာတော့ အတော်ကြည်ကြည်လင်လင် ရတတ်ပါသည်။

နံနက်စောစော ကားလမ်းပေါ် လမ်းလျှောက်တဲ့အခါ ခြေအိတ်စွပ်ထားပါလျက် အအေးဓာတ်က ခြေအိတ်ရော အသားကိုပါ ထွင်းဖောက်ပြီးတော့ ရိုးတွင်းခြင်ဆီရောက်အောင် အေးစိမ့်သွားပါသည်။ သို့သော်လဲ လျှောက်လို့တော့ ကောင်းပါသည်။ အေးပင် အေးသော်လဲ လေမတိုက်လျှင် နေလိုထိုင်လို အတော်ကောင်းပါသည်။

ဆမြေလင်း တိဘက်ကျောင်းဟာ ၄-ဧက ကျယ်သည်ဟု သိရပါသည်။ တိဘက်ဘုန်းကြီး ၂-ပါးနှင့် မျက်နှာဖြူလူမျိုးစုံ အမျိုးသား-အမျိုးသမီး လူငယ် လူရွယ်တွေ ၁၅-ယောက်ထက်မနည်း နေကြပါသည်။ ကျောင်းပိုင်သူက ကျောင်းထိုင် လားမားလူထွက် အကုံးဆိုသူ ဖြစ်ပြီး လော့ကားဗီးမြို့မှာ အိမ်ထောင်နှင့် နေပါသည်။ နေ့စဉ် ကျောင်းကိစ္စတွေလာပြီး စီမံပါသည်။ ကျောင်းဝင်းအတွင်းမှာ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ စနစ်အရ မီးဖိုချောင်သုံး အသီးအရွက်ပင်များ ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးပါသည်။ ပျားမွေးတာလဲ အနည်းငယ် တွေ့ရပါသည်။

ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင် မြေရေ အနေအထားကလဲ သာယာ ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင် မနိမ့်မမြင့် တောင်ကုန်းမို့မို့များနှင့်

တောင်ကုန်းဆင်ခြေလျှောပေါ်က စိမ်းလန်းကျယ်ပြန့်တဲ့ မြက်ခင်း ပြင်ကြီးတွေပေါ်မှာ ထင်းရှူးတော မနိမ့်မမြင့်တွေ နောက်ခံထားပြီး နွားတွေ သိုးတွေ အေးအေးလူလူ အစာစားနေကြတဲ့ ရှုခင်းဟာဖြင့် ကြည့်မဝ ရှုမဝအောင် သာယာသလောက် စိတ်နှလုံးမှာ ချမ်းမြေ့ ငြိမ်းချမ်းမှုကို ပေးစွမ်းနိုင်လှပါသည်။ ဒီရှုခင်းတွေကို ကြည့်မိတော့ ငယ်မူငယ်သွေးတွေဝင်လာပြီး ကြည်နူးဖွယ် သဘာဝအလှကို စာအလှနှင့် ကဗျာသချင် စာပန်းချီ ရေးချယ်ချင်စိတ်တွေပင် ဖြစ်ပေါ်မိပါသည်။

အချိန်ကလဲ အလိုက်သိစွာ နေ့တာရှည်ပေးပါသည်။ နံနက်စော ၃-နာရီလောက်မှာ အရုဏ်တက်ပြီး ၄-နာရီ လောက်ဆို လင်းနေပါပြီ။ ည ၉:၃၀ နာရီလောက်မှာ နေဝင်ပြီး ၁၀:၃၀ နာရီလောက်မှာ မှောင်စပျိုးလို့ မိုးချုပ်ပါသည်။ ယခု စာရေးနေချိန် ည ၁၁:၃၀ နာရီ ဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းပြတင်းက လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ ပတ်ဝန်းကျင် တောင်ကုန်း မိုးမိုးမဲ့မဲ့တွေကို ထင်ထင်ရှားရှား မြင်နေရပါသေးသည်။ ဒီအချိန်ဟာ မြန်မာပြည်မှာ နောက်တနေ့ နံနက် ၆-နာရီ ဆိုတော့ ချမ်းမြေ့သံဃာတော်တွေ ယောဂီတွေ အရုဏ်စာ စားပြီးစ အချိန်ဖြစ်လို့ ချမ်းမြေ့ဆန်ပြုတ် ချိုဆိမ့်ဆိမ့်ကလေးကို သတိရမိပါသည်။ လမ်းတလျှောက်လုံးလဲ အချက်အပြုတ်တော်လှတဲ့ ကပ္ပိယဒကာ ဦးမြသိန်းရဲ့ လက်ရာမွန် ဆန်ပြုတ်နဲ့ သစ်သီးကိုပဲ ပဓာနထားပြီး အရုဏ်စာအဖြစ် စားပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၈၅

ဒီ ဆမြေလင်း တရားစခန်းမှာ ယောဂီတွေအတွက် နေရာ
ထိုင်ခင်း သင့်တင့်ပါသည်။ ယောဂီများလဲ တတ်နိုင်သမျှ အားထုတ်
ကြပါသည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ဆမြေလင်းတိဘက်ကျောင်း

စကော့တလန်ပြည်

၂၉၊ ၅၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။
တနေ့က စာတစောင် ရေးလိုက်ပါသေးသည်။ ဖတ်ရှုရပြီဟု
ထင်ပါသည်။

ဒီဆမြေလင်းတိဘက်တရားစခန်းဟာ ၇-ရက် တရားစခန်း
ဖြစ်ပါသည်။ တရားစခန်း အစီအစဉ်အားလုံးကို တပည့်တော်ပဲ
စီစဉ်ရပါသည်။ ယောဂီများ နေထိုင်ရေး အတော်အဆင်ပြေပါသည်။
ကျောင်းက ကျယ်ပြန့် သန့်ရှင်းသပ်ရပ် ခေတ်မီပါသည်။ မြန်မာ
၁၁-ယောက်၊ နိုင်ငံခြားသား ၁၀-ယောက် အချိန်ပြည့် အားထုတ်ကြ
ပါသည်။ အချိန်ပိုင်း အားထုတ်သူများလဲ ရှိပါသည်။ အချိန်ပြည့်

အားထုတ်သူထဲက တရားကောင်းတဲ့ နိုင်ငံခြားသားယောဂီ၊
မြန်မာယောဂီများလဲ ရှိပါသည်။ ယောဂီတယောက် ၁-နေ့၊ ၃-
ပေါင်ခွဲ(ကျပ် ၅၀-ခန့်) ပေးရပါသည်။ ဘာရီတုန်းက တယောက်
၈-ဒေါ်လာနှင့် ၂၅-ဆင့်(ကျပ် ၅၈)ခန့် ပေးရပါသည်။ ဗမာပြည်မှာ
တနေ့၊ ၃-ဟာ ရယ်စရာလို ဖြစ်နေပါသည်ဘုရား။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညစဉ် စာအုပ်ဖတ် တရားဟော၍
တပည့်တော် နေ့စဉ် ၂-နာရီမှာ တရားဟောပြီး တရားစစ်ပါသည်။
ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ယောဂီများ သွားရောက် ဖူးမျှော်တဲ့အခါ
မှာတော့ ဦးရေတစ်ခွဲနှင့် ဦးအဂ္ဂဓမ္မတို့ ဘာသာပြန်ပေးကြပါသည်။
တပည့်တော်တို့ စားသောက်ရေးအတွက် လန်ဒန်က ဒါယိကာမများ
လိုက်ခဲ့ပြီး ချက်ပြုတ်ကပ်၍ ဗမာစာစားရပါသည်။ ထွက်လာ
ကတည်းက ယခုအချိန်ထိ ဇွန်းခက်ရင်းနဲ့ပဲ စခန်းသွားနေရ ပါသည်။
ပြန်ရောက်သည့်အခါ အကျင့်များပါနေလျှင်တော့ ဒုက္ခပါဘဲ ဘုရား။

ယခုနေသည့် တိဘက်ကျောင်းမှာ တိဘက်ဘုန်းကြီး ၂-
ပါး ရှိပါသည်။ ဘုရားရှိခိုး တရားရွတ်သည့်အခါ ဗုံနှင့်လင်းကွင်းကို
စီးကျဝါးကျ တီးရပါသည်။ ဝါရှင်တန် ဂျပန်ကျောင်းမှာတော့
ဂျပန်ကိုရင်က စည်တိုတီးရင်း ဘုရားရှိခိုး တရားရွတ်တာ တွေ့ခဲ့ရ
ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားသာ ရှိသေးလျှင်တော့ မောဃပုရိသလို၊
ကောင်းကောင်း အကြိမ်းခံရမည့် သူတွေပါဘဲ ဘုရား။

ဒီမှာ ဦးစိန်ထွန်းအောင်၊ ဦးအောင်ချစ်၊ ဒေါက်တာ
ရွှေထွန်းကျော်တို့ ရဟန်းပြုပြီး တရားအားထုတ်ကြပါသည်။ မနေ့က

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၈၇

စကော့တလန်ပြည်ရဲ့မြို့တော် အိဒင်ဘရာကို သွားခဲ့ကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် ရဲတိုက်ဟောင်းကြီး ဝင်ကြည့်ခဲ့ကြပါသည်။ အိဒင်ဘရာ မှာ အဆောက်အဦးတွေက သစ်သစ်လွင်လွင် မရှိတာ များပါသည်။ ညိုမဲ အိုဟောင်းနေတဲ့ အဆောက်အအုံကြီးတွေ များတာမို့ ရှေးမြို့ဟောင်းကြီးလို ဖြစ်နေပါသည်။ သို့သော်လဲ သိုးမွေးပေါတဲ့ နိုင်ငံဖြစ်လို့ ကော်ဇောဆိုင်ကြီးတွေ ပေါသလောက် အဆင်အမျိုးမျိုးနှင့် လှသော ယဉ်သော ကော်ဇောတွေ သိုးမွေးထည်တွေလဲ ပေါလှ ပါသည်။

တပြည်လုံးကတော့ မြက်ခင်းပြင်ကြီးတွေ လွှမ်းမိုးထားတဲ့ တောင်ကုန်းမို့မို့တွေ များပါသည်။ လွင်ပြင် မြေပြန့် ရှားပါသည်။ အိဒင်ဘရာမြို့တော်မှ အပြန်မှာ လမ်းမှားပြီး လူသူအရောက်နည်းတဲ့ တောင်ကြားလမ်းတွေကချည်း ကားမောင်းရတော့ ရေတံခွန်တွေလဲ တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ အိုင်ကြီးတွေ ဆိုတာတော့ မတွေ့ရပါ။ လမ်းမှားလို့ ၁-နာရီလောက် နောက်ကျသွားပါသည်။ မနက်ဖြန်တော့ စကော့တလန်မှ အင်္ဂလန်သို့ ပြန်ကြပါမည်။

ဒီနေ့ နောက်ဆုံးနေ့မို့ အင်္ဂလိပ်လို ဉာဏ်စဉ်အကျဉ်းဟောဘို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မိန့်ပါသည်။ တချို့ မြန်မာများက မြန်မာလိုလဲ နာလိုပါသည် ဆိုတော့ မြန်မာများကို ရည်ရွယ်ပြီး မြန်မာလို ၁-နာရီ နိုင်ငံခြားသားများကို ရည်ရွယ်ပြီး အင်္ဂလိပ်လို ၁-နာရီ ဟောပါသည်။ ပြီးဆုံးတော့ မြန်မာယောဂီများက အင်္ဂလိပ်လို ဟောတာက ပိုရှင်းသည်ဆိုကာ ပိုသဘောကျကြပါသည်။

၁၈၈

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

တရားပွဲပြီးတော့ မြန်မာဒကာမ တယောက်က သူ့အိမ်ကို
ရေစက်ချ လှူပါမည်။ လန်ဒန်မှာ ကျောင်းထိုင်ပါဟု လျှောက်
ပါသည်။ မဖြစ်နိုင်သေးကြောင်းပြောတော့ တနှစ်တခေါက် ပင့်ပါရစေ
ချီးမြှင့်ပေးပါဟု လျှောက်ပါသည်။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် ဓမ္မစရီး

ဗောဓိဉာဏာရာမကျောင်း

ထူနွန်းမြို့

ပြင်သစ်ပြည်

၂၊ ၆၊ ၇၉

ဒကာကြီး ဒကာမကြီး မိသားစုသို့

မေတ္တာဖြင့် သိစေပါသည်။ ဦးပဉ္စင်းတို့ စကော့တလန်ပြည်
ဆမြေလင်းတိဘက်ကျောင်း တရားစခန်း မေ ၂၉-ရက်နေ့မှာ
ပြီးဆုံးပါသည်။ အဲဒီနေ့ နေ့လယ် ၂-နာရီမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး
အမိန့်အရ ယောဂီတွေကို ဉာဏ်စဉ်တရား ဟောပေးရပါသည်။
ဉာဏ်စဉ်တရား နာပြီးတော့ ယောဂီများ မိမိတို့ တရားအခြေအနေကို
မိမိတို့ သိကြရလို့ ဝမ်းသာကြပါသည်။ ရှေ့ဆက်အားထုတ်ဖို့
လိုသေးကြောင်းလဲ သဘောပေါက်သွားကြပါသည်။

အယင်နေ့တွေလိုပဲ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ည ၇-နာရီမှာ တရားချီးမြှင့်ပါသည်။ ဒီတရားပွဲဟာ စခန်းသိမ်း တရားပွဲ ဖြစ်ပါသည်။ တရားပွဲ ပြီးတဲ့အခါ တိဘက်ကျောင်းပိုင်ရှင် တိဘက်ဒကာ အကုံးက ဗုဒ္ဓတရားတော်များ လာရောက်ဖြန့်ဖြူးတော် မူတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း စသည် နှုတ်ဆက်စကား လျှောက်ထားပါသည်။

“အကံ” လျှောက်ထားပြီးတဲ့အခါ နိုင်ငံခြားယောဂီများရော မြန်မာယောဂီများပါ ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ကန်တော့ကြပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက တရားစခန်း စတင်တဲ့ နေ့မှစပြီး ပြုပြုသမျှ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ ဝေယျာဝစ္စကုသိုလ်အားလုံးကို ရေစက်ချ ပေးတော်မူပါသည်။

မေ ၁၀-ရက်နေ့မှာ စကော့တလန်မှ လန်ဒန်သို့ ပြန်ခဲ့ကြ ပါသည်။ အားလုံး ကားနှင့် ပြန်ကြပါသည်။ လန်ဒန်အပြန်မှာ ဘလက်ပူးမြို့မှ ဒေါက်တာဦးအောင်မြင့်နှင့် ဒေါ်သိန်းသိန်းတို့က မူလကတည်းက ကြိုတင်ပြီး ဆွမ်းစားပင့်ထားကြလို့ ဘလက်ပူးမြို့ကို ဝင်ပြီး နေ့ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြရပါသည်။ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးလို့ အဆင်ပြေ ပါသည်။ အထူးသတိထားမိတာကတော့ ရေခဲမုန့် ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်တွင်းမှာရော ပြည်ပမှာပါ ရေခဲမုန့်တွေ စားခဲ့ပေါင်း များလှ သော်လဲ ကောင်းတယ်၊ မကောင်းဘူးဆိုတာ သတိမထားမိခဲ့ပါ။ လာပြီးကပ်လို့ စားရမည့် ဝတ္တရားအရ စားလိုက်တာဘဲ ရှိပါသည်။

ယခု ရေခဲမုန့်လဲ ဒကာ ဒကာမများက လာကပ်ကြတော့ အဲဒီလိုဘဲ စားရမည့် ဝတ္တရားအရ စေတနာ သဒ္ဓါတရား ဖြစ်ကြ ရအောင် စားလိုက်ဦးမှဘဲဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ အမှတ်မထင် စားလိုက်မိ ပါသည်။ သို့သော်လဲ စားရင်းစားရင်း တခြားရေခဲမုန့်များနဲ့ မတူအောင် နူးညံ့လှတဲ့ ဆိမ့်လှတဲ့ ထူးခြားတဲ့ အရသာကြောင့် အမှတ်မထင် မဟုတ်တော့ဘဲ အမှတ်ထင်ထင် ဖြစ်လာရပါ တော့သည်။ စားခဲ့သမျှထဲတွင် အမှတ်ထင်ထင် မဖြစ်ပဲ နေလို့မရတဲ့ ရေခဲမုန့်ဟာ အဲဒီ ဘလက်ပူးမြို့က ဒကာဦးအောင်မြင့်တို့ကပ်တဲ့ ရေခဲမုန့်ပဲ အခုအချိန်ထိ တွေ့ရပါသေးသည်။ ရေခဲမုန့်ရောင်းတဲ့ ဆိုင်နဲ့ တံဆိပ်ကို မေးကြည့်မိသည်အထိပင် အမှတ်ထင်ထင် ဖြစ်ခဲ့ရ ပါသည်။

ဘလက်ပူးမြို့ဟာ ပင်လယ်ကမ်းခြေ မြို့တမြို့ပါဘဲ။ သန့်ရှင်း သပ်ရပ်ပါသည်။ စည်စည်ကားကားတော့ မရှိပါ။ တနှစ်တကြိမ် ကျင်းပတဲ့ စက်တင်ဘာပွဲတော်မှာတော့ အင်္ဂလန်တနိုင်ငံလုံးက လာရောက်ပါဝင် ဆင်နွှဲကြတာမို့ အလွန်စည်ကားသည်ဟု ဆိုပါသည်။ အခုဦးပဉ္စင်းတို့ ရောက်တဲ့အချိန်မှာဘဲ စက်တင်ဘာပွဲတော် အတွက် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲတွေ စတင် ပြင်ဆင်နေကြပါပြီ။

ဘလက်ပူးမြို့မှာ ဆွမ်းစား၊ ခဏတဖြုတ် နားပြီးတော့ ဘာမင်ဂမ်မြို့ကို ခရီးဆက်ခဲ့ပါသည်။ ဘာမင်ဂမ်ကို ညနေ ၅- နာရီလောက် ရောက်ပြီး ည ၈-နာရီကျတော့ ဘာမင်ဂမ်မြို့တော် ခန်းမမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး မြန်မာဘာသာနှင့် တရားချီးမြှင့်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၉၁

ပါသည်။ ဦးပဉ္စင်း ဘာသာပြန်ပါသည်။ တရားနာပရိသတ်က အင်္ဂလိပ်များ၊ အိန္ဒိယအမျိုးသားများနှင့် မြန်မာအချို့ ဖြစ်ပြီး ၁၀၀ လောက် ရှိပါသည်။

တရားပွဲအပြီးမှာ တရားအသံဖမ်းသူကို အင်္ဂလိပ်များက အင်္ဂလိက်ဘာသာပြန်အပိုင်းကို ဆက်စပ်ကူးပေးဘို့ ပြောကြောင်း အသံဖမ်းသူ ကိုသိန်းထွန်းက လျှောက်ပါသည်။ ဒီအချက်ကိုကြည့်ပြီး ဟောတဲ့တရားကို ပရိသတ် နားလည် သဘောပေါက်တယ်လို့ ယူဆရပါသည်။

ဘာမင်ဂမ်ဟာ စက်မှုလက်မှုမြို့ ဖြစ်ပါသည်။ အင်္ဂလန်မှာ အိန္ဒိယအမျိုးသား အများဆုံး နေထိုင်ရာမြို့ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာ ဘုန်းတော်ကြီး ဒေါက်တာဦးရေဝတဓမ္မရဲ့ ကျောင်းလဲ ဒီ ဘာမင်ဂမ်မှာ ရှိပါသည်။ ဦးပဉ္စင်းတို့ အဲဒီကျောင်းမှာဘဲ တည်းခိုပါသည်။ ကျောင်းဆိုသော်လဲ အင်္ဂလန်မှာတော့ လူနေအိမ်များထဲက အိမ်တလုံး ကိုငှားပြီး ကျောင်းလုပ်ထားရတာပါဘဲ။ လန်ဒန်က ယိုးဒယား ဘုန်းကြီးကျောင်း တကျောင်းဘဲ အစိုးရက ဝယ်လူထားတာ ဖြစ်လို့ ဝင်းသီးခြားနဲ့ နေနိုင်ပါသည်။

ဘုန်းတော်ကြီးဦးရေဝတဓမ္မကျောင်းဟာ သံဃာ ၄-ပါး လောက်တော့ ချောင်ချောင်ချီချီ နေနိုင်ပါသည်။ အိပ်ခန်းကြီး ၃-ခန်း၊ ရေချိုးခန်း၊ ဧည့်ခန်း၊ စားသောက်ခန်း၊ မီးဖိုခန်းများအပြင် တရားထိုင်ဘို့ သင့်လျော်တဲ့ ထပ်ခိုးလေး တခန်းလဲ ရှိပါသည်။

ဒီကျောင်းမှာ ဦးရေဝတဓမ္မ အဘိဓမ္မာ သင်တန်းပြ၊ တရားဟောတဲ့ အခါဟော၊ တရားပြတဲ့အခါ ပြပါသည်။ ပင့်ဖိတ်ရာ တခြားဌာနများ ကိုလဲ သွားပြီး တရားပြပါသည်။

မေ ၃၁-ရက်နေ့ အရုဏ်ဆွမ်းနဲ့ နေ့ဆွမ်းကို ဦးမောင်မောင်သန်း၊ ဒေါ်အေးသန်း မိသားစုတို့က ဘာမင်ဂမ် ကျောင်းမှာဘဲ ကပ်ကြပါသည်။ နေ့လယ် ၂:၄၅ နာရီမှာ လန်ဒန်ကို ပြန်ခဲ့ကြရာ ညနေ ၄:၄၅ နာရီမှာ ရောက်ပါသည်။ ယိုးဒယားကျောင်း မှာ တည တည်းခိုကြပြီးတော့ နောက်တနေ့ (ဂျွန် ၁-ရက်) နံနက် လေယာဉ်ဖြင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံ လီယွန်(Lyon)မြို့သို့ ခရီးဆက်ခဲ့ ကြပါသည်။ လီယွန်လေဆိပ်မှာ လာရောက်ကြိုဆိုကြတဲ့ လာအိုဘုန်းကြီးကလေးနှင့် ပြင်သစ်ဒကာများက မိုင် ၇၀-ခန့်ဝေးတဲ့ ထူနွန်းမြို့ကလေးသို့ ကားနှင့် ပင့်ဆောင်ကြပါသည်။ မြို့ကလေးအနီး တောင်ကမ်းပါးယံမှာ ဆောက်ထားတဲ့ ဗောဓိဥာဏာရာမ ကျောင်းကလေးကို ၄:၃၀ နာရီတွင် ရောက်ကြပါသည်။

ကျောင်းကလေး ပတ်ဝန်းကျင် မနိမ့်မမြင့်တောင်များ၊ စိမ်းစိုတဲ့ သီးပင် စားပင် သစ်ပင်များ၊ အပွင့်တွေ ဝေနေတဲ့ ပန်းပင်များ ဖြင့် သာယာကြည်နူးဘွယ် ရှိလှပါသည်။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၉၃

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ဂျီနီဗာမြို့

ဆွစ်ဇာလန်ပြည်

၇၊ ၆၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

လေးစားစွာ လျှောက်ထားပါသည်။ အားလုံးကျန်းမာစွာဖြင့် သာသနာ့တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်လျက် ရှိကြသည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ယခု အချိန်အား နည်းနည်းရတာနှင့် ဒီစာကို ရေးပါသည်။ စာရေးရတာလဲ အနောက်ဆီမှာ ဘောလ်ပင်ချည်း သုံးနေကြတော့ မင်ရှာလို့ မလွယ်တဲ့အတွက် ဘောလ်ပင်နဲ့ချည်း ရေးနေရတာမို့ ရေးလို့မကောင်းပါ။ အားမရပါ။ ရေးပြီးလို့ ပြန်ဖတ်ကြည့်လိုက်ရင် လက်ရေးက ပဲပင်ပေါက်ထက်တောင် ဆိုးနေတာကို တွေ့ရပါသည်။ သို့သော်လဲ အကျိုးအကြောင်း သိလိုကြမည်ကို ကိုယ်ချင်းစာမိ၍ သိခွင့်ရကြလျှင် ပြီးရောသဘောနှင့် ရေးနေရပါသည်။

တပည့်တော်တို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးမှ စ၍ အားလုံး ကျန်းမာကြပါသည်။ မေ ၃၁-ရက်နေ့က စကော့တလန်မှ လန်ဒန်ကို ပြန်ရောက်ပြီး ဂျွန် ၁-ရက်နေ့မှာ လန်ဒန်မှ ပြင်သစ်တောင်ပိုင်းရှိ လီယွန်(Lyon)မြို့သို့ လေယာဉ်ဖြင့် ခရီးဆက်ရပါသည်။ လီယွန်ဟာ

ပြင်သစ်တောင်ပိုင်းမှာ မြို့ကြီးစာရင်းဝင် ဖြစ်ပါသည်။ အဲဒီကမှ ကားနှင့် ၁-နာရီခွဲလောက် သွားတော့ ထူနွန်းမြို့ကလေးအနီးမှ တောင်ပေါ် တောရကျောင်းကလေးသို့ ရောက်ပါသည်။

အဲဒီမှာ ၃-ရက်နေရစဉ် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက နေ့စဉ် ၃-နာရီ တရားဟော၍ တပည့်တော် ညစဉ် ၈-နာရီမှာ တရားဟော ရပါသည်။ တရားနာ ပရိသတ်ကတော့ ပြင်သစ်များ၊ ဗီယက်နမ်များ၊ လာအိုများ၊ ဆွစ်များ ဖြစ်ကြပါသည်။ တရားထိုင်တာကတော့ ဆွစ်များနှင့် ပြင်သစ်များသာ ထိုင်ကြပါသည်။ တနေ့ ၃-၄ ကြိမ်မျှသာပါပဲ။ မူလကတည်းက တရားအားထုတ် နေကြသူများ ဖြစ်၍ သဒ္ဓါရှိသဖြင့် စိတ်ဝင်စားကြပါသည်။ ဗီယက်နမ်၊ လာအိုများ ကတော့ ကိလိုမီတာ လေးငါးရာမှ လာကြရ၍ ပြန်ကြရပါသည်။ တောင်ပေါ်ကျောင်းကလေးမှာ လာအို ဘုန်းကြီးကလေး တပါး နေပါသည်။ အကျင့်သိက္ခာ တော်ပါသည်။ တောင်ခြေရှိ ခေတ်မီသော မြို့ကလေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ တောင်များ စိမ်းစိုသော သစ်ပင်များ၊ ပန်းမျိုးစုံတို့၏ ဝေနေသော အပွင့်များဖြင့် သာယာ ပါသည်။ စကော့တလန်ထက် ပိုသာယာပါသည်။ ဒီးသီးမှည့်နှင့် ခပ်ဆင်ဆင်တူတဲ့ ချယ်ရီသီးများကို နေ့စဉ် တုဝကြီး စားကြရ ပါသည်။ ပိချ် ခေါ်သည့် မက်မွန်သီး၊ အေပရီကော့သီး အမှည့်များ ကိုလဲ စားကြရပါသည်။ အစား ဗဟုသုတ ဆိုကြပါစို့ဘုရား။

ပြင်သစ်၏ မြို့တော် ပါရီနှင့် ကီလိုမီတာ ၆၀၀ လောက် ဝေးသဖြင့် ပါရီကို မရောက်ခဲ့ရပဲ ၄-ရက်နေ့ နံနက်မှာ ဆွစ်ဇာလန်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၉၅

ပြည်သို့ ရထားဖြင့် ခရီးဆက်ခဲ့ရာ ညနေ ၃-နာရီမှာ စိန်အိမ်ယေး မြို့ကလေးသို့ ရောက်ပါသည်။ မြို့ကလေးမှ ကားနှင့် ဆယ်မိနစ်ခန့် သွားတော့ မောင့်ဆိုလေ တောင်ပေါ်တရားစခန်းသို့ ရောက်ပါသည်။

ဆွစ်ဇာလန်ပြည် မီးရထားခရီးတလျှောက်လုံး ရေခဲတောင် များ၊ ထင်းရှူးပင်များ၊ ပန်းသီးခြံ၊ စပျစ်ခြံများ၊ ရောင်စုံပန်းများ၊ ကျယ်ပြန့်သော မြက်ခင်းပြင် စိမ်းစိမ်းများ၊ ကြီးမားသော ရေကန်ကြီးများဖြင့် အလွန်သာယာ ကြည်နူးဖွယ်ရှိလှပါသည်။

တခါတရံမှာ မီးရထားဟာ ရေကန်ကြီးများ ဆားတလျှောက် အတိုင်း ခုတ်မောင်းသွားရပါသည်။ ဒီလိုအခါမျိုးမှာ တဘက်က မလှမ်းမကမ်းမှ လှပတဲ့ ထင်းရှူးပင်တွေ အုပ်ဆိုင်ပြီး ညိုမှိုင်းနေတဲ့ တောင်ခပ်မြင့်မြင့် နောက်ခံထားကာ ဆောက်ထားတဲ့ ခေတ်မှီသပ် ရပ်တဲ့ တိုက်တာ အိမ်ယာတွေနဲ့ သစ်သီးခြံတွေ၊ တခြားတဖက် ကတော့ ရှည်လျားကျယ်ပြန့်သလောက် ကြည်လင်ငြိမ်သက်တဲ့ ကန်ရေပြင်နဲ့ ရေပြင်ပေါ်မှာ တငြိမ်ငြိမ် ရွှေ့ရှားနေတဲ့ ရွက်လှေ ဖြူဖြူကလေးတွေ၊ ရေပြင်ပေါ်ကျော်ပြီး ဟိုဘက်ကမ်းကို လှမ်းမျှော် ကြည့်လိုက်ပြန်တော့ ငြိမ်းချမ်းစွာ လဲလျောင်းနေတဲ့ ရေခဲဖုံးတောင် မြင့်မြင့်ကြီးတွေနဲ့ သာယာကြည်နူးဖွယ် ရှိလှပါသည်။ ပြက္ခဒိန်များမှာ တွေ့ရသည်ထက် ပိုပြီး သာယာ တင့်တယ်ပါသည်။

ဆွစ်ဇာလန်ရဲ့ တောတောင်ရေမြေ အထွေထွေက သာယာ သလောက် မြို့ရွာ အိမ်ခြေ အထွေထွေကလဲ သန့်ရှင်းလှပါသည်။

၁၉၆

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

သူတို့ မြူနီစပယ်များကလဲ အခွန်ထမ်း လူထုအတွက် စွမ်းနိုင်သမျှ သန့်ရှင်းအောင် ကြိုးစားကြပုံ ရပါသည်။

သန့်ရှင်းရေး စနစ်ကလဲ ကောင်းပါသည်။ အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်းကို မြူနီစပယ်က တင်းတောင်းလောက်နီးပါးရှိတဲ့ ပလတ်စတစ် အိတ်နက်ကြီးတွေ ပေးထားပါသည်။ လမ်းဘေး သင့်တော်တဲ့ နေရာတွေမှာလဲ အနံ ၃-ပေ၊ အလျား ၅-ပေ၊ အမြင့် ၆-ပေ ခန့်ရှိတဲ့ အမှိုက်သိုလှောင်ရုံကလေးတွေကိုလဲ ကန်ကရစ်နဲ့ ဆောက်ပေးထားပါသည်။ အဖုံးလဲ တပ်ပေးထားပါသည်။ ရုံတခုနဲ့ တခုလဲ သိပ်မဝေးပါ။

အိမ်ရှင်မများဟာ အမှိုက်တွေကို ပေးထားတဲ့ အိတ်နက်ကြီးတွေထဲမှာထည့်၊ ထိပ်ကကြိုးနဲ့စည်းပြီး မိမိအိမ်နဲ့ နီးရာ အမှိုက်ရုံထဲ သွားထည့်ထားရပါသည်။ အဲဒါကိုမှ အမှိုက်သိမ်းကားက လာသိမ်းသွားပါသည်။ တချို့ဒေသတွေမှာ ညအခါ သိမ်းပြီး တချို့ဒေသတွေမှာ နေ့အခါ သိမ်းသည်ဟု သိရပါသည်။

အဲဒီ ပလတ်စတစ် အိတ်တွေကို မြူနီစပယ်က အလကား ပေးထားတာတော့ မဟုတ်ပါ။ တန်ရာတန်ဖိုးနဲ့ ပေးထားတာ ဖြစ်ပါသည်။ အမေရိကန်မှာလဲ ဒီပလတ်စတစ် အိတ်နက်နဲ့ အမှိုက်သိမ်း စနစ်ကို သုံးပါသည်။ ဆွစ်ဇာလန်မှာ သန့်ရှင်းရေး ဂရုစိုက်လိုက်ပုံကတော့ လူသူ အရောက်အပေါက်နည်းတဲ့ တောလမ်းဘေး တောင်ပေါ် လမ်းတွေမှာပင် အမှိုက်ပုံး

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၉၇

ထားပေးပါသည်။ အမေရိကန်နဲ့ အင်္ဂလန်တို့မှာလဲ ဒီအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဆွစ်ဇာလန်ကတော့ ပိုသန့်ရှင်းသည်ဟု ထင်ပါသည်။

ကောင်းကောင်းနေ၊ ကောင်းကောင်းဝတ်၊ ကောင်းကောင်း စားရအောင် စီစဉ်ကြရတော့ စရိတ်စခကလဲ တက်ပါသည်။ ဒါကြောင့် အစစ ဈေးကြီးပါသည်။ ဥရောပမှာ ဆွစ်ဇာလန်ဟာ ကုန်ဈေးနှုန်း အကြီးဆုံး နိုင်ငံလို့ ဆိုပါသည်။ အမေရိကန်ပြည် လော့စိန်ဂျလီမှ ဆွစ်ဇာလန်ကို လိုက်လာတဲ့ ယောဂီ ဦးစိန်ဟာ တရားမဝင်မီ တနေ့မှာ လဘက်ရည်ဆိုင်တဆိုင်ကို ဝင်ပြီး ကော်ဖီ တခွက်နဲ့ ပေါင်မုန့်ထောပတ်သုတ် တယုက် ဝယ်စားရာ ဆွစ်ဇာလန်ငွေ ၁၁ ဖရန်. (မြန်မာ ၅၀ ခန့်) ပေးရသည်ဟု လျှောက်ပါသည်။ ဆွစ် ၁ ဖရန်ဟာ မြန်မာငွေ ၄-ကျပ် ၆၅-ပြား လောက်နဲ့ ညီမျှ ပါသည်။ ဦးစိန် တခါတည်းနဲ့ လန့်သွားပါသည်။ နောက်ဘာမှ မဝယ်ဝံ့တော့ပါ။ သူ့အိမ်ကမှာတဲ့ ပစ္စည်းတောင်မှ မဝယ်ဝံ့တော့ပါ။

မောင့်ဆိုလေ တရားစခန်းမှာ ယောဂီတယောက် စား၊ နေ၊ ရေ၊ မီး စရိတ် ၃၅ ဖရန်. ပေးရပါသည်။ မြန်မာငွေနှင့် ၁၆၂-ကျပ်ခန့် ကြပါသည်။ အမေရိကန်ပြည် ယတ်ကဗဲလီနဲ့ ဘာရီ တရားစခန်းများမှာ ၈-ဒေါ်လာနှင့် ၂၅-ဆင့်(မြန်မာ ၅၀ ခန့်) ပေးရပါသည်။ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရင် ၃-ဆလောက် ပေးရပါသည်။ မြန်မာပြည် ယောဂီတယောက်ရဲ့ ထမင်းစရိတ် ၂-လစာ နီးပါး ဖြစ်နေပါသည်။

မြန်မာပြည်မှ ယောဂီများ အင်မတန် ကံကောင်းကြပါပေသည်။ တပည့်တော်တို့ တရားစခန်းကို ထင်းရှူးပင်များ ဝန်းရံထားပါသည်။ တတိယထပ် တပည့်တော် အခန်းပြတင်းမှ အပြင်ကို ကြည့်လိုက်လျှင် ထင်းရှူးပင်များပေါ် ကျော်ပြီး မလှမ်းမကမ်းမှ ရေခဲကွက်ကျားဖုံးထားတဲ့ တောင်ကြီး ငြိမ်းချမ်းစွာ လဲလျောင်းနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

နံနက်တိုင်း နှင်းများ သိပ်သည်းထူထပ်စွာ ကျ၍ ရာသီအနည်းငယ် အေးသဖြင့် နေရတာ အရသာ ရှိလှပါသည်။ နေ့စဉ် ၂-နာရီမှာ တပည့်တော် တရားဟော၍ ညစဉ် ဆရာတော်ဘုရားကြီး တရားဟောပါသည်။ တရားအားထုတ်သူ ၃၀ ရှိပါသည်။ ၅-ရက် တရားစခန်း ဖြစ်ပါသည်။ အခု ကမ္ဘာကျော် ဂျီနီဗာမြို့တော်သို့ မြန်မာသံရုံး မိသားစုများက ဆွမ်းစားပင့်၍ ဒီစာကို ဂျီနီဗာမှ ရေးလိုက်ရပါသည်။

၁၂-ရက်နေ့တွင် ဇူးရစ်မြို့တော်သို့ သွားရပါသည်။ ၁၃-ရက်နေ့တွင် ဇူးရစ်မှ အီတလီပြည် ရောမမြို့တော်သို့ ခရီးဆက်ရပါသည်။ ၁၆-ရက်နေ့ နံနက် အင်္ဂလန်သို့ တကျော့ပြန်ရပါဦးမည် ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၁၉၉

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ဇူးရစ်မြို့

ဆွစ်ဇာလန်ပြည်

၁၃၄၁၊ နယုန်လဆုတ် ၃-ရက်

၁၂၊ ၆၊ ၇၉

ဒကာကြီး ဒကာမကြီးများသို့

မေတ္တာဖြင့် စာရေးသိစေပါသည်။ ဦးပဉ္စင်းတို့ လန်ဒန်မှ ဥရောပတိုက် ပြင်သစ်ပြည်သို့ ဂျန် ၁-ရက်နေ့ (နယုန်လဆန်း ၇-ရက်)က ခရီးဆက်ခဲ့ပါသည်။ လေယာဉ်ခရီး ၁-နာရီခွဲခန့် အကြာတွင် ပြင်သစ်ပြည်တောင်ပိုင်း လီယွန်လေဆိပ်သို့ ရောက်ပါသည်။

လေဆိပ်မှ ထူနွန်းမြို့အနီးရှိ တောင်ပေါ်တောရကျောင်းသို့ ကားဖြင့်သွားရသည်။ အဲဒီကျောင်းမှာ ၃-ရက်နေ့စဉ် ဆရာတော်ကြီးက နေ့စဉ် ၃-နာရီတွင် အင်္ဂလိပ်စာအုပ်ဖတ်၍ တရားဟောပါသည်။ ညစဉ် ၈-နာရီမှာ ဦးပဉ္စင်းက အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဟောပါသည်။ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး လာအိုဘုန်းကြီးလေးက ပြင်သစ်ဘာသာ ပြန်ပါသည်။ ဟောတဲ့ တရားကတော့ သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရားပဲ ဖြစ်ပါသည်။

တရားနာပရိသတ်များက ပြင်သစ်၊ ဗီယက်နမ်၊ လာအို၊ ဆွစ်ဇ် လူမျိုးစုံပါပဲ။ ပြင်သစ်က များပါသည်။ နေ့စဉ် တရား ၄-ကြိမ် ၅-ကြိမ် ထိုင်ကြပါသည်။ ပြင်သစ်အမျိုးသား ၁၀-ယောက်၊ အမျိုးသမီး ၁-ယောက် ပေါင်း ၁၁-ယောက် ရှစ်ပါးသီလ ရာသက်ပန် ခံယူကြပါသည်။ သူတို့အခေါ် အနာဂါရိကဟု ခေါ်ကြပါသည်။

ကျောင်းနာမည်ကတော့ ဗောဓိဉာဏာရာမ၊ ဒေသက စိုက်ပျိုးနယ်မြေဖြစ်၍ ရာသီမပူမအေးနှင့် သာယာပါသည်။ စပျစ်ခြံများ၊ ပန်းသီးခြံများ၊ သစ်တော့ခြံများ၊ အသီးစား ချယ်ရီပင်များ၊ အေပရီကော့ခြံများ၊ ပိချ်ခေါ် မက်မွန်သီးခြံများနှင့် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်နေသော နှင်းဆီပန်း ရောင်စုံတို့ဖြင့် သာယာလှပါသည်။ စပျစ်များမှာ အသီးစားစပျစ်မျိုးထက် ပိုင်ခေါ်အရက်ချိုလုပ်သည့် စပျစ်မျိုးက ပိုများပါသည်။ ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် အရောင်အသွေး ဇီးသီးနှင့် တူ၍ အရသာ သပြေသီးနှင့် ခပ်ဆင်ဆင်တူသော ချယ်ရီသီးများ ပင်လုံးကျွတ်မျှ နီရဲအောင် သီးနေသည်မှာ ကြည့်လို့ကောင်းပါသည်။ စားသည့်အခါ အရသာလဲ ရှိပါသည်။

ဥန်လ ၄-ရက်နေ့ နံနက် (နယုန်လဆန်း ၁၁-ရက်)မှာ ပြင်သစ်မှ ဆွစ်ဇာလန်သို့ မီးရထားဖြင့် ခရီးဆက်ခဲ့ရာ ညနေ ၃:၃၀ နာရီခန့်တွင် ဆွစ်ဇာလန်ပြည် အနောက်ပိုင်း စိန့်အီမီယေး မြို့အနီးမှ မောင့်ဆိုလေတောင်ပေါ်ရှိ တရားစခန်းသို့ ရောက်ပါသည်။

တရားစခန်းမှာ ဟော်တယ်တခုလုံး ငှားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆွစ်ဇာလန် ရထားခရီး တလျှောက်လုံး ရထားလမ်းဘေးမှ ရှည်လျားကျယ်ပြန့်လှတဲ့ ရေကန်ကြီးများ၊ (ဥပမာ ဂျီနီဗာ ရေကန်ဆိုလျှင် မိုင် ၆၀ ရှိပါသည်။) မလှမ်းမကမ်းမှ ရေခဲခပ်ကြဲကြဲ ဖုံးနေတဲ့ စိမ်းလန်းတဲ့ တောင်များ၊ ထင်းရှူးပင်များ၊ သစ်သီးခြံများ၊ ဂျုံခင်း၊ အုတ်ခင်း၊ ဘာလီခင်းများ၊ စိမ်းလန်းကျယ်ပြန့်တဲ့ မြက်ခင်းပြင်ကြီးများ၊ ခေတ်မီသပ်ရပ် သန့်ရှင်းတဲ့ တိုက်အိမ်များ၊ သန့်ရှင်းတဲ့ ကားလမ်းကျယ်ကြီးများနှင့် အလွန်ပင် သာယာလှ ပါသည်။ ကြည်နူးဖွယ် ရှိလှပါသည်။

သုံးတောင်လောက်သာ မြင့်ပြီး စိတန်းစိုက်ထားတဲ့ စပျစ်ခြံ များအတွင်းမှာ စပျစ်ပင်များ အကြားတွင် ပေါင်းနှုတ် ပေါင်းသင် အလုပ်ဝင်နေကြတဲ့ ဆွစ်ဇာလန်မျိုးများက မွေးရပ်မြေကို သတိရစေ ပါသည်။ အနည်းငယ်မျှသာ ချမ်းအေးတဲ့ ရာသီတွင် ကြည်လင်တဲ့ နေခြည်ဖျော့ဖျော့မှာ သစ်လွင်တဲ့ ဝတ်စုံများနဲ့ ငြိမ်းချမ်းစွာ အလုပ် လုပ်ကြသူတို့မှာ ပင်ပန်းပုံ မရကြပါ။ ဆွစ်ဇာလန်ဟာ ပထမ၊ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ် နှစ်ခုလုံးတွင် မပါဝင်ဘဲ ကြားနေနိုင်ငံ ဖြစ်ခဲ့လို့ စစ်ဘေးစစ်ဒဏ် မခံရတော့ အေးချမ်းသာယာလှပါသည်။

မောင့်ဆိုလေ တရားစခန်းတွင် အင်္ဂလိပ်၊ ဆွစ်ဇာ၊ အီတာလျံ၊ ဂျာမန်၊ ဒိန်းစသော လူမျိုးများ ၃၀-ခန့်၊ ၅-ရက် အချိန်ပြည့် တရားအားထုတ်ကြပါသည်။ မြန်မာ ၄-ယောက် ပါဝင်ပါသည်။

နယူးယောက်မှ ဦးလှဖေ၊ ဒေါ်တင်လှိုင်၊ လော့စိန်ဂျလိမှ ဦးစိန်၊ ဂျနီဗာမှ ဦးဖေ တို့ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော်ကြီး ညစဉ် စာအုပ်ဖတ် တရားဟော၍ ဦးပဉ္စင်းက နေ့စဉ် ၂-နာရီမှာ တရားဟောပြီး တရားစစ်ပါသည်။ တရားကို ပိုမိုစိတ်ဝင်စားလာလို့ တရားအတွေ့ ရှင်းသူများ တွေ့ရပါသည်။ ရတနာသုံးပါးအပေါ် ယုံကြည်မှု တိုးပွားကြကာ မြန်မာပြည်ကို လိုက်ပြီး တရားအားထုတ်လိုသူ အများအပြား ရှိကြပါသည်။

ဇွန် ၇-ရက်နေ့မှာတော့ ဂျီနီဗာမြို့ရှိ မြန်မာသံရုံး မိသားစုများ က ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပင့်လို့ ဂျီနီဗာကို သွားရပါသည်။ ဂျီနီဗာမြို့ဟာ ကျော်ကြားတဲ့ ဂျီနီဗာ ရေကန်ကြီးဘေးတွင် တည်ထားပြီး ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းအချို့၏ တည်ရာ ကုလသမဂ္ဂဌာနခွဲရှိလို့ ကမ္ဘာကျော် ပါသည်။ မြင့်မားသော တိုက်တာ အဆောက်အအုံများ နိုင်ငံခြား ခရီးသည်များဖြင့် စည်ကားပါသည်။ အထူးခြားဆုံးတခုကတော့ ဂျီနီဗာရေကန်ကြီးထဲတွင် ပေ ၄၀၀ အမြင့်အထိ ပန်း၍တက်နေသော ရေပန်းဖွားကြီးတခုကို စီစဉ်ထားခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဂျီနီဗာ ရေကန်ကြီး၏ အနောက်ဘက်နှင့် မြောက်ဘက်ကမ်းသည် ဆွစ်ဇာလန် နိုင်ငံဖြစ်၍ အရှေ့ဘက်နှင့် တောင်ဘက်ကမ်းသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါသည်။

အပြန်မှာ ရေကန်ဘေး တောင်ကုန်းပေါ်ရှိ တိဘက်ကျောင်းမှ ဘုန်းကြီးများက ပင့်သဖြင့် ဝင်ရပါသည်။ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးနှင့် တပည့်တပါးသာ တိဘက်လူမျိုးဖြစ်ပြီး ကျန်ဘုန်းကြီး ၁၄-ပါးမှာ

အမေရိကန်၊ အင်္ဂလိပ်နှင့် ဥရောပတိုက်သား မျိုးစုံတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းကလဲ အနောက်တိုင်းမှာ ဆောက်တဲ့ကျောင်း ဖြစ်လေတော့ အနောက်တိုင်းပုံစံအတိုင်း ခေတ်မီ သပ်ရပ် သန့်ရှင်းပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် တိဘက်ဘုန်းကြီးတို့ အနောက်တိုင်း ဗုဒ္ဓသာသနာအကြောင်း ပြောဆို ဆွေးနွေးရာတွင် ဦးပဉ္စင်းက ဘာသာပြန်ပေးရပါသည်။ ဆွေးနွေးချက် အကျဉ်းချုပ် သဘောကတော့ တိဘက်ဘုန်းကြီးက မဟာစည်ဆရာတော် ကဲ့သို့သော ထင်ရှားသော ဆရာတော်တပါး အနောက်တိုင်းကို သာသနာပြု ကြွလာတဲ့အတွက် ဝမ်းသာလှကြောင်း၊ တဦးတည်းသော ဖခင်ဖြစ်သည့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သားတော်များဟာ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား လူအများတို့ ချမ်းသာရေးအတွက် သာသနာတော်ကို အတူတကွ လက်တွဲပြီး ဖြန့်ဖြူးသင့်ကြောင်း၊ ဒီလိုဆိုလျှင် အနောက်တိုင်းမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ပြန့်ပွားကာ သတ္တဝါများ ချမ်းသာကြမည် ဖြစ်ကြောင်း စသည် ပြောကြပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကတော့ ထူးထူးထွေထွေ မမိန့်ကြားပဲ သူ့စကားအလိုက် မဆန့်ကျင်ရုံသာ မယုတ်မလွန် မိန့်ကြားပါသည်။

စကားပြောပြီးလို့ ပြန်ဘို့ပြင်ကြတော့ အမေရိကန် ဘုန်းကြီး တပါးက “အရှင်ဘုရား အင်္ဂလိပ်စကား သိပ်ကောင်းတာပဲ၊ အင်္ဂလိပ်စာ ဘယ်မှာသင်ပါသလဲ”လို့ မေးပါသည်။ ဒီမေးခွန်း မကြာခဏ အမေးခံရပါသည်။ အမေရိကန်မှာလဲ အမေးခံခဲ့ရပါသည်။ ပြင်သစ်မှာတုန်းကလဲ အမေးခံခဲ့ရပါသည်။ ပြင်သစ်ပြည် ထူနှုန်းမြို့နား

က တောရကျောင်းလေးမှာ ရှိကြစဉ် ဗိယက်နမ်ဘုန်းကြီးတပါးက “အရှင်ဘုရား ဘာသာပြန်တာ သိပ်ကောင်းတာပဲ၊ အရှင်ဘုရားက အမေရိကန်က လိုက်လာတာလား” လို့ မေးပါသည်။ မဟုတ်ကြောင်း ပြောတော့ “အင်္ဂလိပ်စာ ဘယ်မှာ သင်ပါသလဲ” လို့ မေးမြန်းပါသည်။

ကိုယ်ပြောတဲ့ အင်္ဂလိပ်စကားကို အသုံးအနှုန်းရော၊ အသံထွက်ပါ ကိုယ့်ဟာကိုယ် အားမရပါ။ သို့သော်လဲ အင်္ဂလိပ် ဘုန်းကြီး ဦးရေဝတကပါ ဦးပဉ္စင်းဘာသာပြန်တာ တခါနားထောင် ပြီးတော့ “အရှင်ဘုရား အင်္ဂလိပ်က တော်တော်ကောင်းတယ်၊ အသံထွက်လဲကောင်းတယ်၊ နောက်ကို အရှင်ဘုရားကို တနှစ်တကြိမ် တော့ သာသနာပြုပင့်ရမှာဘဲ” လို့ ပြောပါသည်။ ဒီတော့ ဒီလို နိုင်ငံရပ်ခြားမှာ သာသနာလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နိုင်ဘို့ရာ မိမိမှာ ပါရမီပါလို့ပေဘဲလို့ အောက်မေ့ရပါသည်။

ဒီတိဘက်ကျောင်းမှာ ဥရောပတိုက်သား ၄၀-လောက် တရားထိုင်နေတာလဲ တွေ့ခဲ့ရပါသည်။ အနောက်တိုင်းမှာ တိဘက် ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟာယာနသာသနာ အတော်စည်ပင် ပြန့်ပွားနေပါသည်။ မြို့ကြီးတိုင်းမှာလိုပင် တိဘက်ကျောင်းနှင့် တခြားမဟာယာနကျောင်း အနည်းဆုံး နှစ်ကျောင်း သုံးကျောင်းတော့ ရှိပါသည်။ ထေရဝါဒ ကတော့ တချို့နိုင်ငံတွေမှာ ယခုမှ အစပျိုးစလို ဖြစ်နေပါသည်။ ဆွစ်ဇာလန်မှာဆိုလျှင် ထေရဝါဒဘက်က သီဟိုဠ် ဘုန်းကြီးကျောင်း တကျောင်းသာ မထင်မရှား ရှိပါသည်။ လက်တွေ့ အကျင့်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၀၅

နည်းလမ်းမှန်ကို သည်းခံဖြန့်ဖြူး ပေးနိုင်လျှင်တော့ ထေရဝါဒ သာသနာလဲ ပြန့်ပွားဘို့ အလားအလာ အများကြီး ရှိပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့်အဖွဲ့ တိဘက်ကျောင်းမှ ထွက်လာခဲ့ ကြပြီး မောင့်ဆိုလေ တရားစခန်းကို ပြန်ခဲ့ကြရာ ဝန်ကြီး ဦးမြမောင်နှင့် သံအမတ်ကြီးဦးသိန်းအောင်တို့လဲ တရားစခန်းအထိ လိုက်ပို့ကြ ပါသည်။ ည ၈-နာရီခွဲလောက် စခန်းပြန်ရောက်ပြီး ဒကာကြီးများလဲ ၉-နာရီလောက်မှာ ဂျီနီဗာကို ပြန်သွားကြပါသည်။

နယုန်လပြည့်နေ့ (၉၊ ၆၊ ၇၉)မှာတော့ မောင့်ဆိုလေ တရားစခန်း ပြီးဆုံးပြီမို့ ဆွစ်ဇာလန်ပြည် အရှေ့ပိုင်း ဂိုဆိုမြို့အနီး ဒစ်ကင်းရွာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာအသင်း၏ ပင့်ဖိတ်ချက်အရ ဂိုဆိုမြို့သို့ နေလယ် ၂:၃၀ နာရီမှာ မီးရထားနှင့် သွားရပါသည်။ ကြည်နူးဖွယ် ရှုခင်းသာများ၏ ငြိမ်းချမ်းအေးမြလှတဲ့ သဘာဝကို ကြည့်ရှုရင်း ရထားဆောင်ရာသို့ လိုက်ပါလာခဲ့ကြရာ ညနေ ၅:၄၅ နာရီတွင် ဂိုဆိုမြို့ကို ရောက်ပါသည်။ ဂိုဆိုမှ ဆွစ်ဒကာများက ကားဖြင့် ဒစ်ကင်းရွာသို့ ပင့်ပါသည်။ ဒစ်ကင်းရွာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းမှာ တည်းခိုပါသည်။ ဒီမှာတော့ အနားယူရုံသာသာ လို့ ဆိုရပါလိမ့်မည်။

နောက်တရက်(နယုန်လပြည့်ကျော် ၁-ရက်)မှာတော့ ဒစ်ကင်း ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်း ခေါင်းဆောင်များဟာ သီဟိုဠ် အဆက်အနွယ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဖြစ်ကြလို့ သီဟိုဠ်ပြက္ခဒိန်အရ ဒီနေ့ကို 'ပေါယဒေး'(ဥပုသ်နေ့)လို့ သတ်မှတ်ပြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီး

အထံမှာ ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်ကြ၊ တရားနာကြ၊ တရားအားထုတ်ကြပါသည်။ ဆွမ်းဘောဇဉ်များလဲ အထူးတလည် ဆက်ကပ်ကြပါသည်။ ဆွစ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဟာ (အထူးသဖြင့် ဒီအရှေ့ပိုင်းက ဆွစ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ) တခြားနိုင်ငံ တခြားဒေသက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေထက် ပိုပြီး ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ကြပါသည်။

ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့မှုဟာ လူသားအချင်းချင်း ငဲ့ညှာမှု၊ စာနာထောက်ထားမှုတို့နှင့် တွဲလျက် ရှိတတ်ပါသည်။ အဲဒီသဘောတရားများကို စည်းကမ်းသေဝပ်မှုနှင့် အနားကွပ်ပေးလိုက်သည့်အခါ နှစ်သက်ကြည်နူးစရာ လူမှုဆက်ဆံရေးကလေးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ဒီအခါ စိတ်ချမ်းသာမှုကို ပေးစွမ်းနိုင်သည့် လူ့အသိုင်းအဝန်း လူ့အဆောက်အအုံကလေးများ ပေါ်ပေါက်လာပါတော့သည်။ ဒီလို အသိုင်းအဝန်း အဆောက်အအုံကလေးများမှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် များများစားစား ရှိဘို့ မလွယ်လှသော်လဲ ရှိတဲ့နေရာမှာတော့ ရှိသလောက် ရှိနေကြပါသည်။

တနေ့တွင် ဆွစ်ဒကာများက ရောက်သင့်သည့် နေရာများကို ကားဖြင့် လိုက်ပို့ကြတဲ့အခါ ကားလမ်းတနေရာမှာ ကားလမ်းဘေးမှ အသက် ၆၀-အရွယ် အဖွားကြီးတယောက်က ခွေးကလေး တကောင်ကို ကြီးနှင့် လက်ကဆွဲပြီး လမ်းကူးမျဉ်းကျားကို ဖြတ်ရန် ရပ်လိုက်ပါသည်။ ဒီအခါမှာ ကားမောင်းသူ ဆွစ်ဒကာကြီး က အဖွားကြီး ဖြတ်ကူးနိုင်အောင် မျဉ်းကြားနဲ့ ၁၀-ပေခန့် အကွာမှာ ကားကို ရပ်ပေးလိုက်ပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၀၇

သို့သော်လဲ အဖွားကြီးမှာ လမ်းကိုမကူးပဲ ရပ်မြဲရပ်ကာ ကားကိုသာ ဆက်မောင်းဖို့ လက်ပြနေပါသည်။ ကားမောင်းသူက လဲ ဆက်မမောင်းပဲ အဖွားကြီး လမ်းကူးဖို့ကိုသာ လက်ပြနေပါသည်။ ဒီလိုနှင့် မည်သူမျှ နေရာမှ မရွေ့ကြပဲ တဦးကိုတဦး လက်ပြမြဲသာ ပြနေကြပါသည်။

ကားမောင်းသူမှာ အဖွားကြီးက သွားခွင့်ပေးပါလျက် ယာဉ်စည်းကမ်းကိုသာ ဦးစားပေးနေတဲ့အတွက် ကားကို မမောင်းပဲ ငဲ့ညှာမှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှုသရုပ်ကို ဖော်ထုတ်နေပါသည်။ အဖွားကြီးက လဲ မျဉ်းကြားပေါ်က ဖြတ်ကူးခွင့် ရှိပါလျက် အခွင့်အရေးယူပြီး အလျင်စလို ဖြတ်မကူးပဲ ငဲ့ညှာမှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှု သဘာဝကို အလုပ်ဖြင့် ပြနေပါသည်။

လူသားအချင်းချင်း ငဲ့ညှာမှု၊ စာနာထောက်ထားမှု၊ ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို စည်းကမ်းလိုက်နာမှုနှင့် ယှဉ်စပ် ရောယှက်လိုက်တဲ့ အခါ စိတ်ချမ်းသာစရာ ကြည်နူးစရာ ဖြစ်လာပါတော့သည်။

ကားမောင်းသူကလဲ အဖွားကြီးကို လက်ပြ၊ အဘွားကြီးက လဲကားမောင်းသူကို လက်ပြနှင့် ၃-မိနစ်လောက်တော့ ကြာသွားသည် ဟု ထင်ပါသည်။ အချိန်ဘာမျှ မကြာလှသော်လဲ ကြည်နူးစရာ ဒီအတွေ့အကြုံလေးကို သတိရတိုင်း ကြည်နူးမဆုံး ဖြစ်နေပါ တော့သည်။ ဘဝတကွေ့မှာ မေ့မရတဲ့ အတွေ့အကြုံတခုပင်။

နောက်ဆုံးတွင် အဖွားကြီးမှာ “ကားမောင်းသူဟာ ယာဉ်စည်းကမ်းကို လိုက်နာဖို့ တာဝန်ရှိနေပါကလား” လို့ စဉ်းစားမိ သွားဟန်တူပါသည်။ ကြီးကို ဖြတ်ခနဲ လှုပ်ပေးလိုက်ပြီး ခွေးကလေးကို ရှေ့မှ သွားစေကာ ပြုံးပြုံးပြုံးပြုံးနှင့် အေးဆေးစွာ လမ်းကို ဖြတ်ကူးသွားပါတော့သည်။ ဒီတော့မှ ကားဒကာလည်း ကားကို ဖြေးဖြေးလိုမ့်ကာ ပြုံးပြုံးပြုံးပြုံးနှင့် မောင်းပါလေတော့သည်။ ကားပေါ်မှာ ပါသူအားလုံးလဲ ပြုံးလျက်၊ ကြည်နူးစရာ မြင်ကွင်း ကလေးကို မြင်လိုက်ရသူအားလုံးလဲ ပြုံးလျက်ပင် ကားကြီးရော ပတ်ဝန်းကျင် တခုလုံးပါ ထိုအချိန်ကလေးမှာ ပြုံးပန်းတွေဝေလျက် ရှိကြမည် ထင်ပါသည်။

နယုန်လပြည့်ကျော် ၂-ရက်(၁၁၊ ၆၊ ၇၉)နေ့မှာတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ မစ္စတာအုန်ကင် သားအဖက ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် အဖွဲ့ကို ‘သန္တီ’(Santis)ရေခဲတောင်ထိပ်သို့ ပင့်သွားပါသည်။ တောင်ခြေကို ကားနှင့် တနာရီခန့် သွားပြီးမှ တောင်ထိပ်သို့ ကြိုးရထားနှင့် တက်ရပါသည်။ တောင်တက်ချိန် ၈-မိနစ်ခန့် ကြာပါသည်။

တောင်ထိပ်တွင် ကြိုးရထားဘူတာရုံ၊ နားနေစခန်း၊ စားသောက်ဆိုင်စသည် အပြည့်အစုံရှိပါသည်။ တောင်ကမ်းပါးယံ မှာရော တောင်ထိပ်မှာပါ ရေခဲပြင်ကြီးများ ဖုံးလွှမ်းနေပါသည်။ ရေခဲများမှာ မာချောမနေဘဲ ရေမြှုပ်ခဲလို ပွပွရွရွ မွနေပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၀၉

လက်နှင့် ကြီးယူလို့ ရပါသည်။ ရေခဲပြင်ပေါ်ကို လျှောက်ကြည့်တဲ့ အခါ ဘိနပ်မြုပ်ရုံလောက်သာ အိဝင်သွားပြီး မာနေပါသည်။ လျှောက်လို့ကောင်းပါသည်။

ဆွစ်အခေါ် (Santis)၊ သက္ကတ အသံထွက် “ဆန္တိ”၊ မြန်မာ အသံထွက် “သန္တိ”ဟာ “ချမ်းမြေ့ငွေ့တောင်” ပါပဲ။ ဒီတောင်ဟာ အဲလိပ်စ်တောင်တန်းများရဲ့ အစလို့ ဆိုပါသည်။ ဒီတောင်ထိပ်မှာရော သူနဲ့ မလှမ်းမကမ်းရှိ တောင်တန်းတွေမှာပါ နှင်းခဲပြင်များ ဖုံးလွှမ်း နေရာ ငွေ့တောင်တန်းများသဖွယ် ဖြစ်နေပါသည်။

အဖိုးကြီး မစ္စတာ အုန်ကင်က မြင့်မားလှတဲ့ သန္တိတောင် ထိပ်ပေါ်မှငြိမ်သက် နက်ရှိုင်းတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို လက်ညှိုးညွှန်ကာ ဆွစ်ဇာလန်ပြည်ရဲ့ ပထဝီအနေအထားကို ပြောပြပါသည်။ “ဟောဒီ အရှေ့ဘက်က ဩစတြီးယား၊ ဟောဒီမြောက်ဘက်က ဂျာမနီ၊ ဒီအနောက်မြောက်ဘက်၊ အနောက်ဘက်၊ အနောက်တောင် ဘက်ကတော့ ပြင်သစ်၊ ဟောဒီတောင်ဘက်မှာတော့ အီတလီနိုင်ငံ ရှိပါတယ်။” သူ့လက်ညှိုးညွှန်ရာ လိုက်ကြည့်မိတော့ တကယ်ပဲ သူပြောပြတဲ့ နိုင်ငံတွေကို မြင်နေရသလို ခံစားရပါသည်။

ဆွစ်ဇာလန်ဟာ အဲဒီလို နိုင်ငံကြီးတွေ ပတ်လည်ဝိုင်းနေတော့ ဆွစ်ဇာသာစကားရယ်လို့ သီးခြားမရှိတော့ပါ။ နီးစပ်ရာ နိုင်ငံက ဘာသာစကားကိုပဲ ကိုယ့်ဘာသာစကားလုပ်ပြီး ပြောဆိုသုံးစွဲ

နေကြတော့ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ အီတလီ ဘာသာစကားသုံးမျိုးကို
ဒေသအလိုက် ပြောဆိုသုံးစွဲကြရကြောင်း သိရပါသည်။

ဒီကနေ့ (၁၂၊ ၆၊ ၇၉) နံနက်တော့ ဒစ်ကင်းရွာမှ ဇူးရစ်
မြို့တော်သို့ ကားနှင့်လာခဲ့ကြရပြီး ဇူးရစ်ဘတ် ဟော်တယ်မှာ
တည်းခိုကြရပါသည်။ နေ့လယ်မှာ ဇူးရစ်ကို လှည့်လည်
ပြသပါသည်။ တခြားမြို့များလောက် သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှု မရှိဟု
ထင်ပါသည်။ စိတ်ဝင်စားစရာ သိပ်မတွေ့ပါ။ ဒေါက်တာ ဖရီးဗားက
ဆွစ်ဇာလန်ရဲ့ အမှတ်တရ လက်ဆောင်အဖြစ် ၂၄-မျိုး အသုံးချနိုင်တဲ့
မြန်မာငွေ (ကျပ် ၂၅၀)ခန့်တန် မောင်းချဓားတလက် လှူပါသည်။
ဒီည ဇူးရစ်တက္ကသိုလ်မှာ တရားဟောကြရပါမည်။ ဒီဟော်တယ်မှာလဲ
နိသဇိဇူတင်နှင့် ကြုံရဆုံရ ပြန်ပါသည်။

နက်ဖြန် နံနက်စောစော လေယာဉ်ဖြင့် အီတလီသို့
ခရီးဆက်ကြရပါမည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၁၁

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ရောမမြို့တော်

အီတလီပြည်

၁၅၊ ၆၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

ရိုသေလေးစားစွာ လျှောက်ထားပါသည်။ တနေရာ ရောက်လျှင် စာတခါရေးမည်ဟု စိတ်ကူးထားသည့်အတိုင်း ယခု ရောမမြို့မှ စာရေးပါသည်။ သို့သော်လဲ အီတလီပြည်မှာ စာတိုက်ဌာနည့်၍ လန်ဒန်ကျမှပဲ သည်စာကို ထည့်ရပါမည်။ စာတစောင်ကို ထည့်လျှင်ဖြစ်စေ၊ ရလျှင်ဖြစ်စေ ၂-လ၊ ၃-လ ကြာတတ်သည်ဟု သံရုံးအရာရှိများ ပြောကြပါသည်ဘုရား။

ဆွစ်ဇာလန်ပြည် ဇူးရစ်မြို့မှ ၁၃၊ ၆၊ ၇၉ နေ့ နံနက် အီတလီပြည်သို့ လေယာဉ်ဖြင့် ခရီးဆက်ခဲ့ရာ ပျံသန်းချိန် ၁-နာရီ ၁၀-မိနစ်ဖြင့် ရောမမြို့တော်သို့ ရောက်ပါသည်။ သံအမတ်ကြီး ဦးခင်မောင်လေး၊ သံရုံးအတွင်းဝန်နှင့် တရားစခန်း တာဝန်ခံ တက္ကသိုလ် ကထိက ဆရာမော်ရိုး အစရှိတဲ့ အီတလီ အမျိုးသားများ လာရောက်ကြိုဆိုနေကြပါသည်။

မြို့နှင့် မိုင် ၆၀-ခန့်ဝေးသော ဂျော်ဗေးမြို့()အနီးတောင်ပေါ်မှ ရှေးခရစ်ယန် ဘုန်းကြီးကျောင်း တခုတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသော တရား စခန်းသို့ ရောက်ပြီး အဲဒီမှာ ၃-ရက် တရားဟော တရားပြရပါသည်။ ယောဂီ ၂၀-ခန့် ရှိပါသည်။ အီတလီလူမျိုး များပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညစဉ်စာအုပ်ဖတ် တရားချီးမြှင့် ပါသည်။ တပည့်တော် နံနက် ၇-နာရီခွဲမှာ နေ့စဉ်တရားဟော တရားစစ်ပြုလုပ်ပါသည်။ ယောဂီများ အားထုတ်စပင် ဖြစ်သော် လည်းစကြိုန် အချိုးတကျ လျှောက်တတ်ကြသဖြင့် အားရကျေနပ်ပါ သည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းရှိန် ကံရှိန်ဖြင့် ဗက်တီကန်၏ ထိပ်တန်း ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးတို့၏ အီတလီမှာ ဝိပဿနာမျိုးစေ့ စိုက်ပျိုး မိသည်ဟု ယူဆရပါသည်ဘုရား။

ယနေ့၁၅-ရက်နေ့ နေ့ဆွမ်းစားပြီးရောမမြို့ကိုလာခဲ့ပြီး သံအမတ်ကြီးဦးခင်မောင်လေး၏ပင့်လျှောက်ချက်အရ သံရုံးမှာ ခေတ္တဝင် အပန်းဖြေပြီးနောက် ရောမမြို့ကို လှည့်လည် ပြသပါသည်။ သံအမတ်ကြီးမှာ ရတနာသုံးပါး အလွန်ကြည်ညို ကိုင်းရှိုင်းသူ ဖြစ်၍ အလုပ်များသည့်ကြားမှပင် အထူးတလည် ပြုစုပါသည်။ ရောမမှ မိုင် ၆၀-ခန့် ဝေးတဲ့ တရားစခန်းကို လာပြီး ဆွမ်းတနပ်လဲ ကပ်မိအောင် ကပ်လိုက်ပါသေးသည်။ အမှန်တော့ တပည့်တော်တို့ ၁၄-ရက် နေ့မှာပင် ဒကာတယောက် လိုက်ပို့၍ ရောမမြို့ကို ရောက်ပြီး ကြည့်သင့်သလောက် ကြည့်ပြီးပါပြီ။

ဥရောပ အလယ်ခေတ်၏ နာမည်ကျော် ဗိသုကာနှင့် ပန်းချီ ပန်းပု လက်ရာများကို တအံ့တဩ တွေ့ရသည့် စိန့်ပီတာဘုရားဝတ် ကျောင်းကြီး၊ အမ်ဖီသီယေတာ(Amphitheater) ဇော်ပွဲရုံကြီး စသည်များကို လေ့လာကြည့်ရှု ကြရပါသည်။ ညနေ ၅-နာရီတွင် အီတလီမြန်မာ ယဉ်ကျေးမှုအသင်း၏ စီစဉ်ပင့်ဖိတ်ချက်အရ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၁၃

ပြုလုပ်သော တရားပွဲသို့ သွားရပါသည်။ တရားမဟောမီ အသင်းဥက္ကဋ္ဌ ပါမောက္ခ ကွန်ပညာ က မြန်မာပြည်နှင့် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်းကို ဆလိုက် ရုပ်ပုံများ ပြသဟောပြောပါသည်။ ရွှေတိဂုံဘုရားအကြောင်း ပုံတွေချည်း ဖြစ်ပါသည်။ အားရပါးရ စိတ်ပါ လက်ပါ ဟောပြောသဖြင့် ဝမ်းသာရပါသည်။

မိနစ် ၃၀-ခန့် ကြာပြီးနောက် ဆရာတော်ကြီး စာအုပ်ဖတ်၍ တရားအစပိုင်းမျှ ချီးမြှင့်ပါသည်။ ပြီးလျှင် တပည့်တော်ကို ဆက်လက် ဖတ်စေ၍ အဟောခိုင်းပါသည်။ ပရိသတ် ၃၀-ခန့်မျှ ရှိ၍ မြန်မာ ၁၅-ယောက်ခန့် ပါဝင်ပါသည်။ ပရိသတ် စိတ်မဝင်စား၍ မငြိမ်ပါ။ အီတလီ ဘာသာပြန်သူ၏ ချွတ်ယွင်းချက်လည်း ပါကြောင်း နောက်မှ သိရပါသည်။

ဆွစ်ဇာလန်ပြည် ဇူးရစ်မြို့ တက္ကသိုလ်မှာ ဟောခဲ့ရတဲ့ တရားပွဲဟာဖြင့် အကောင်းဆုံးဟု ယူဆကြပါသည်။ အဲဒီ ဇူးရစ် တက္ကသိုလ် တရားပွဲမှာ ပရိသတ် ၁၅၀-ကျော် ရှိပြီး အလွန်ငြိမ် သက်စွာ စိတ်ဝင်တစား နားထောင်ကြပါသည်။ တရားပွဲ မတိုင်မီ ၂-ရက်လောက်ကပင် စိတ်ခွဲကု ပညာရှင် ဒေါက်တာ မိရ်ကိုဖရီးဗားက ယခုဟောရမည့် တရားပွဲတွင် တရားနာပရိတ်သတ် အများစုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ မဟုတ်သော်လည်း စာတွေ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဗဟုသုတ ရှိထားသူ အများအပြား ပါဝင်ကြောင်း၊ ပညာတတ်များ ဖြစ်၍ မာနလဲ ရှိကြကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် သူတို့ နားလည်အောင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဟောဖို့လိုကြောင်း စသည်ကို ကြိုတင်လျှောက်ထား

ပါသည်။

အဲဒီမှာ ဆရာတော်ကြီးက အစလောက်ပဲ မြန်မာလို ဟောပြီး တပည့်တော်က အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို ဒေါက်တာ ဖရီးဗားက ဂျာမန်လို ဘာသာပြန်ပါသည်။ နှစ်ဆင့် ဘာသာပြန်နေရတော့ အချိန်ကြာပါသည်။ ဒါ့ကြောင့် ဆရာတော် ဘုရားကြီးက ၁၅-မိနစ်လောက် ဟောပြီးတော့ တပည့်တော်ချည်းပဲ အင်္ဂလိပ်လို တောက်လျှောက် ပြီးဆုံးသည်ထိ ဟောစေပါသည်။ ဒေါက်တာ ဖရီးဗားက ဂျာမန်လို ဘာသာပြန်ပါသည်။ ပရိသတ်က အလွန်ငြိမ်သက်စွာ စူးစူးစိုက်စိုက် နာယူကြပါသည်။ တရားပွဲ အပြီးမှာ မေးခွန်း ၃-ခုသာ မေးကြပါသည်။

တရားပွဲပြီးလို့ ပြန်ကြတဲ့အခါ ဘာသာပြန်သူ ဒေါက်တာက အလွန် အောင်မြင်တဲ့ တရားပွဲဖြစ်ကြောင်း၊ တက္ကသိုလ်တခုမှာ ယခုလို အောင်မြင်တဲ့ တရားပွဲဖြစ်ဖို့ မလွယ်ကူကြောင်း စသည်ဖြင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လျှောက်ပါသည်။

တပည့်တော်ကို နောက်များ အင်္ဂလန်ကို ကြွလျှင် သိလိုကြောင်း၊ ဆွစ်ဇာလန်ကိုပါ ပင့်လိုကြောင်း အနည်းဆုံး ၇-ရက်ပဲဖြစ်ဖြစ် တရားပြပေးစေလိုကြောင်း ဘယ်တော့လောက် နောက်တခေါက် ရောက်နိုင်မည် ဆိုသည်ကို သိလိုကြောင်း လျှောက်ထားပါသည်။ နယူးယောက်နှင့် အင်္ဂလန်က လာမည့်နှစ်မှာ ပင့်ဖို့ စီစဉ်နေကြောင်း လာဖြစ် မလာဖြစ် မပြောနိုင်သေးကြောင်း၊

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၁၅

အင်္ဂလန်က ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဆက်သွယ်လျှင် သိနိုင်ကြောင်း ပြောပြရပါသည်။

ယခု ရောမမြို့ မြို့လယ်မှ မွန်တီကာလို ဟော်တယ်မှာ စေတနာ ကောင်းလှသော ဒေါက်တာဦးရေဝတဓမ္မ၏ စီစဉ်ချက်အရ တည်းခိုကြရပါသည်။ ၃-ပါးခန်း ၂-ပါးခန်းကို အီတလီသုံး လိုင်ရာ ဒဂါး ခြောက်သောင်း ငါးထောင်(၆၅၀၀၀) တည တည်းခိုခကုန်ကျပါသည်။ လော့စ်အိန်ဂျလီမြို့မှ တရားအားထုတ်ဖို့ လိုက်လာတဲ့ မြန်မာဒကာ ဦးစိန်က လှူဒါန်းပါသည်။

အတုယူစရာ သဘောကျစရာ တခုမှာ မီးရထားနှင့်ဖြစ်စေ၊ မော်တော်ကားနှင့်ဖြစ်စေ ဥရောပတစ်ခွင် ခရီးနှင့်သည့်အခါ လမ်းခရီး တလျှောက်မှာ သန့်စင်ကြည်လင်သော ရေကို အထူးပြုလုပ်ထားသည့် လှပသော ပုလင်းကြီးများနှင့် ရောင်းချသဖြင့် ဝယ်ယူသောက်သုံးဖို့ရာ လွယ်လည်းလွယ်ကူ ကျန်းမာရေးနှင့်လည်း ညီညွတ်လှပါသည်။ အီတလီမှာ သောက်ရေတပုလင်း လိုင်ရာ ၃၃၀၊ အဖျော်ရည် တပုလင်း လိုင်ရာ ၄၄၀-ပေးရပါသည်။ မြန်မာ ၁-ကျပ်သည် အီတလီ ၁၃၅ လိုင်ရာခန့် ရှိပါလိမ့်မည် ဘုရား။

နက်ဖြန် နံနက် ၇-နာရီ လေယာဉ်ဖြင့် လန်ဒန်သို့ တကျော့ ပြန်ရပါဦးမည်။ နေ့ဆွမ်းမှီ ရောက်ပါမည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

၂၁၆

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

လန်ဒန်မြို့

၂၂၊ ၆၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

ရိုသေစွာ မေတ္တာရှေ့ထား စာရေးသားပါသည်။ စာမရေး ဖြစ်တာ ကြာသွား၍ စာရေးရတာ လက်နွေးနေပါသည်။ တပည့်တော်များ အီတလီပြည် ရောမမြို့မှ လန်ဒန်မြို့သို့ ၁၆၊ ၆၊ ၇၉ နေ့မှာ ပြန်ရောက်ပါသည်။

ရောမမှ လေယာဉ်ဖြင့် လာခဲ့ရာ ဆွစ်ဇာလန်ပြည်ပေါ်သို့ ရောက်တော့ နှင်းခဲဖုံးတဲ့ အဲလ်ပ်စ်(Alps)တောင်တန်းများပေါ် ဖြတ်ပြီး ပျံသန်းရတဲ့ အခါမှာ ငွေတောင်ထွတ်များကို နီးနီးကပ်ကပ် မျက်စိတဆုံး တမျှော်တခေါ်ကြီး တွေ့မြင်ရပါသည်။ ကျမ်းဂန်များ ထံမှာပါတဲ့ ဟိမဝန္တာမှ ငွေတောင်များကို သတိရပြီး ဖယ်ဂူမှာ အောင်းနေတဲ့ မြေခွေးကိုလဲ မြင်ယောင်လာပါသည်။

ဆယ့်ငါးမိနစ်ခန့် ငွေတောင်ထွတ်များပေါ် ပျံသန်းရတာမို့ အပေါ်စီးကနေပြီး ကြည့်မြင်နေရတဲ့ ရှုခင်းဟာ ဆွတ်ဆွတ်ဖြူနေတဲ့ ရေခဲပြင် ပြန့်ပြန့်ကြီးကို မျက်စိတဆုံး မညီမညာ ဖြန့်ခင်းထားသလိုမို့ ရင်သပ်ရှုမော အံ့သြ ကြည်နူးဘွယ်အတိ ပြည့်နေပါသည်။

ရှေ့ထိုင်ခုံမှ မိန်းကလေးကတော့ ရှုမငြီးတဲ့ မြင်ကွင်းကို မှန်ပြတင်းကနေပြီး ဓာတ်ပုံတဖြတ်ဖြတ်ရိုက်ကာ မှတ်တမ်းတင်နေပါသည်။ တပည့်တော်ကတော့ ကြည်လင်တဲ့ စိတ်ဖလင်မှာပဲ မှတ်တမ်းတင်ရပါသည်။ ဆွစ်ဇာလန်ပြည် အရှေ့ပိုင်းမှာ ရှိစဉ်က နှင်းခဲဖုံးတဲ့ “သန္တိ”လို့ခေါ်တဲ့ “ချမ်းမြေ့ငွေတောင်”ပေါ်ကို ကြိုးရထားစီးပြီး တက်ခဲ့ရစဉ်ကထက် ပိုပြီး သဲလှိုက်ရင်ဖို ကြည်နူးမှု ပိုရပါသည်ဘုရား။

လန်ဒန်ပြန်ရောက်တော့ ဗုဒ္ဓပဒီပ ယိုးဒယားကျောင်းမှာ ရက်တပတ်နေပြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ညစဉ် တရားချီးမြှင့်ပါသည်။ တရားပွဲအပြီးတွင် တရိုသတ်ကို တရားထိုင်စေပါသည်။ တပည့်တော်ကတော့ နှစ်ကြိမ်ပဲ တရားတိုတိုကျဉ်းကျဉ်း ဟောကြားရပါသည်။ မြန်မာအမျိုးသား သုံးယောက်ကို ဒုလ္လဘရဟန်း ပြုပေးကြရပါသည်။ အဲဒီ ဒုလ္လဘရဟန်း သုံးပါးကို နံနက်တိုင်း တရားပြတရားစစ်ရပါသည်။ အလုပ်မအားကြ၍ နေ့အခါမှာ တရားအားထုတ်သူ ၃-၄ ယောက်သာရှိပါသည်။ ညအခါမှာသာ တရားနာတရားထိုင် လာနိုင်ကြပါသည်။

ဒါကြောင့် အားလပ်တဲ့ အချိန်များမှာ ဒကာများက ရောက်သင့်သည့် နေရာများကို လိုက်ပို့ကြပါသည်။ မဒမ်တူးဆော့၏ အာကာသပြခန်း(Planetarium)၊ ဖယောင်းပြတိုက်၊ ဗြိတိသျှပြတိုက်၊ အဲလ်ဗတ်ပြတိုက် စသည်ကို ရောက်ခဲ့ကြပါသည်။

အာကာသပြခန်းတွင် နေ၊ မြေ၊ နက္ခတ်၊ တာရာတွေ စတင် ဖြစ်ပါလာပုံနှင့် လှည့်လည်သွားလာပုံကို ရုပ်ရှင်ကားဖြင့် ပြသယင်း သက်ဆိုင်ရာ အကြောင်းရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းပြသည် ကို နားထောင်ရပါသည်။

နက္ခတ်၊ တာရာတွေနှင့် ပတ်သက်၍ အနောက်တိုင်း၏ အစွဲအလမ်းများကို ရှင်းပြရာတွင် ရှေးက အမျိုးသမီးများ လရောင်တွင် နေလျှင် ကိုယ်ဝန်ရတတ်သည်ဟု ယူဆစွဲလမ်းကြောင်း၊ ဒါကြောင့် အပျိုစင်အမျိုးသမီးများ လရောင်သို့ မထွက်ဝံ့ကြောင်း ဟာသ ဆန်ဆန် ပြောသွားရာ ပြီးလိုက်မိပါသည်။ ပြခန်းအတွင်းရှိ ပရိသတ် များကတော့ မပြုံးဘဲနှင့် ဝါးလုံးကွဲ ရယ်ချလိုက်ကြပါသည်။

ဗြိတိသျှပြတိုက်တွင် ခရစ်မပေါ်မီ နှစ်ပေါင်း ၁၅၀၀ လောက်က ဆေးစိမ်ထားသည့် လူသေအလောင်း (Mummy) များ၊ ရောမခေတ်က အလောင်းများ၊ အီဂျစ်တို့ ကောင်းစားစဉ်က အလောင်းများကို လေ့လာ ကြည့်ရှုရပါသည်။ ဆွစ်ဇာလန် တုန်းကလဲ ခရစ်မပေါ်မီ နှစ်ပေါင်း ၇၀၀ (ဘုရားမပွင့်မီ နှစ် ၁၀၀) လောက်က ဆေးစိမ်အလောင်းတခု(အီဂျစ်မှယူ၍) ပြသထား သည်ကို ကြည့်ခဲ့ရပါသည်။

ရှေးလူတို့၏ သိပ္ပံပညာမှာ အံ့ဩဘွယ် ရှိလှပါသည်။ ဆံပင်များ၊ သွားများ ပကတိအတိုင်း ရှိနေပါသည်။ အသားမှာတော့ ညိုညစ်ညစ် ဖြစ်နေပါသည်။ အဲလ်ဗတ် ပြတိုက်တွင် စက်မှုတိုးတက်ပုံ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၁၉

ကို အစမှ ယခုခေတ်အထိ အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲတိုးတက်လာပုံ ပြထားရာ ကျောင်းသား သူငယ်များ၊ လေ့လာလိုသူများအတွက် အကျိုးများလှမည်ဟု ထင်ပါသည်။

ဘာကင်ပာမ် နန်းတော်၊ စိန်ဂျိမ်း နန်းတော်၊ အဆိုး နာမည်ကျော် လန်ဒန်ရဲတိုက်၊ ဟိုက်ပတ်ဥယျာဉ်၊ ဘစ်ဘင်း နာရီကြီး၊ ထရာဖလဂါး စက္ကယား စသော နေရာများကိုလဲ ရောက်ခဲ့ရပါသည်။ ဗြိတိသျှ လက်အောက်ခံ နိုင်ငံသားတဦး ဖြစ်ခဲ့ရသည့်အလျောက် အကြိမ်ကြိမ် ဖတ်ကြားခဲ့ရသဖြင့် ဤနေရာများကို ရှေးငယ်စဉ်ကတည်းက စပြီး အထင်ကြီးခဲ့၊ စိတ်ဝင်စားခဲ့သော်လဲ ယခု ကိုယ်တိုင် ရောက်ရ၊ တွေ့ရ၊ မြင်ရတဲ့အခါ စိတ်မဝင်စားတော့ပါ။ အထင်လဲ မကြီးတော့ပါ။ အထင်ကြီးလောက်အောင်လဲ ထယ်ဝါခမ်းနားလှ သည်မဟုတ်ပါ။ ဒါကြောင့် မရောက်ဖူး၊ မတွေ့ဘူးသည့် နေရာဒေသ ကို ရောက်ရ တွေ့ရရုံ သာမန်သဘောမျှသာ ရှိပါသည်။

သို့သော်လဲ ပြတိုက်များကို ရောက်ခဲ့ရတာကတော့ အကျိုး ရှိတန်သလောက် ရှိပါသည်။ ဥပမာ ပြရသော် ပြတိုက်များတွင် ရှေးက ဆေးစိမ်အလောင်းများကို ကြည့်ရှုခဲ့ရာမှ သတိပြုစရာ အချက်တခုကို တွေ့ရပါသည်။ ရှေးခေတ် အိဂျစ်တို့၏ အရပ်မောင်း သည် ယခုခေတ် အရပ်အမောင်းကောင်းသော အရှေ့တိုင်းသားတို့၏ အရပ်အမောင်းထက် မပိုပါ။ ရောမလူမျိုးတို့မှာ အရပ်အမောင်း ကောင်းကြပါသည်။ သို့သော် သူတို့လဲ ယခုခေတ် အရပ်အမောင်း

ကောင်းသော အနောက်တိုင်းသားတို့လောက်ပင် ရှိပါသည်။ ရှေးဘီစီ ၁၅၀၀ မတိုင်မီက ယဉ်ကျေးမှု ထိပ်တန်းရောက်ခဲ့သော အိန္ဒိယပြည် ကုန္ဒမြစ်ဝှမ်းဒေသ မိုဟင်ဂျိုဒရိုနှင့် ပန်ဂျပ်ဒေသ ဟာရပ္ပတို့တွင် တွေ့ရသော လူရိုးစုများကို ကြည့်ပြန်လျှင်လဲ ထိုခေတ် ရှေးလူများသည် ယခုခေတ် လူများထက် အလွန်ကြီး အရပ်မြင့်ပုံ မပေါ်ပါ။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အရပ်တော် ၁၈-တောင်ဟု ယူဆသူများ ဤအချက် များကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားလျှင် အမှန်နှင့် နီးစပ် နိုင်ကြောင်း သတိပြုစရာ ဖြစ်ပါသည်။

စာတော့ အတော်ရှည်သွားပါပြီ၊ သို့သော်လဲ အချိန်ရနေ သေး၍ အနည်းငယ် ဆက်ပါဦးမည်။ ဂျွန် ၂၁-ရက်နေ့တွင် အင်္ဂလန် ပြည်မနှင့် အတန်ကွာသော(ဝိုက်ကျွန်း) ဗုဒ္ဓဘာသာအဖွဲ့မှ ပင့်၍ ဆရာတော်ဘုရားကြီးအဖွဲ့ သွားရောက်ရပါသည်။ အင်္ဂလန်၏ တောင်ဘက်စွန်း ဆောက်သင်ပတန်မြို့ဆိပ်ကမ်းမှ ဟိုးဗားကရပ် ယာဉ်နှင့် ခပ်ဆင်ဆင်တူတဲ့ ဟိုက်ဒရိုဖွိုင်းခေါ်တဲ့ ရေယာဉ်တမျိုးဖြင့် ဝိုက်ကျွန်းကို ကူးရပါသည်။ ကူးချိန် မိနစ် ၄၀-ခန့် ရှိမည်ထင် ပါသည်။

ဝိုက်ကျွန်းလဲ အတော်သာယာပါသည်၏။ အင်္ဂလိပ်ဘုန်းကြီး ကလေးတပါး၏ကျောင်းတွင် တနေ့နှင့် တည သီတင်းသုံး၍ အင်္ဂလိပ် ဒကာ ဒကာမများကို ဆရာတော်ကြီး ဩဝါဒ ပေးပါသည်။ တပည့်တော် ဘာသာပြန်ပါသည်။

ည ၇-နာရီတွင် စိန်ဂျိမ်း ဘုရားရှိခိုးကျောင်း၌ ဆရာတော် ဘုရားကြီး တရားချီးမြှင့်ပါသည်။ တပည့်တော် ဘာသာပြန်ပါသည်။ မိုက်ကရိုဖုန်း ကောင်းသဖြင့် အသံကို အားပြုမပြောရပဲ ပြောနေကျ သံမှန်အတိုင်း ပြောရသဖြင့် ဘာသာပြန်လို့ အလွန်ကောင်းပါသည်။ ‘နှုတ်တွေ့’ ပါသည်။ ပြောရတာ အရသာရှိသလို ဖြစ်ပါသည်။ တရားပွဲပြီးတဲ့အခါ ဒေါက်တာဦးရေဝတဓမ္မက ဒီနေ့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ပြန်တာ အကောင်းဆုံးဘဲလို့ ပြောပါသည်။

ရွှန် ၂၂-ရက်နေ့ နံနက် လန်ဒန်မြို့သို့ ပြန်ကြရာ လမ်းတွင် ဝင်ဆာရဲတိုက်နှင့် ဆဖာရီဘေးမဲ့ဥယျာဉ်ကို ဝင်ကြည့်ခဲ့ရပါသည်။ ကြီးမားကျယ်ပြန့်လှသော ဥယျာဉ်အတွင်း၌ သူ့သဘာဝအလျောက် လွတ်လပ်စွာ သွားလာနေထိုင်ကြသော ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျား စသည့် တိရစ္ဆာန်များကို ကားတံခါးအလုံ ပိတ်၍ ကားဖြင့် လှည့်လည် ကြည့်ရှုရပါသည်။

ဥယျာဉ်အဝင်တံခါးပေါက်၏ အပြင်ဘက်တွင် ဥယျာဉ် အတွင်း၌ ကားပေါ်မှ မဆင်းရဲ ကားမှန်ပြတင်းပေါက်ကိုပင် မဖွင့်ရ၊ အန္တရာယ်များသည်။ တစုံတရာဖြစ်လျှင် တာဝန်မယူနိုင် စသော စည်းကမ်းချက်များကို ရေးထားပါသည်။ စည်းကမ်းချက် မလိုက်နာ၍ ခြင်္သေ့စာ ဖြစ်ရသော အာဇာနည်များလဲ ၄-၅ ယောက်ထက်မနည်း ရှိသည်ဟု သိရပါသည်။

ဗုဒ္ဓပဒီပ ယိုးဒယားကျောင်း၌ နေကြစဉ်အတွင်း (Surrey) ဆာရေးနှင့် (Kent)ကင့် မြို့များကိုလည်း သွား၍

တရားဟောကြ ပါသည်။ စိတ်ဝင်စားသူ များကြပါသည်။ ဆာရေးဌိ သာသနာ့ရိပ်သာ တွင် တရား ရက်သတ္တပတ် သုံးပတ် အားထုတ်သွားပြီး (An Experiment In Mindfulness) စာအုပ်ရေးသားသော အင်္ဂလိပ် ရေတပ်ဗိုလ်ကြီး ရှက်တောက် ၇၅-နှစ်လည်း လာရောက်နာကြားပါသည်။

တရားပွဲအပြီးတွင် သူတရားအတွေ့အကြုံကို ပရိသတ်အား ပြောပြပြီး တရားအားထုတ်ဖို့ တိုက်တွန်းပါသည်။ သူက ယနေ့အထိ နေ့စဉ် အချိန်မှန်မှန် တရားထိုင်ပါသည်ဟု လျှောက်ပါသည်။ ပရိသတ်များ စိတ်ဝင်စားကြပါသည်။ တရားပွဲ အပြီးတွင် လက်တွေ့ အားထုတ်မှုနှင့် သက်ဆိုင်သော စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ မေးခွန်းများကို လည်း တပည့်တော်တို့ ဖြေပေးကြရပါသည်။

မေးခွန်းတွေကတော့-သမထနှင့် ဝိပဿနာ ဘယ်လိုခြားနား ပါသလဲ၊ သမထအားထုတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဝိပဿနာကို ပြောင်းအား ထုတ်လို့ ရပါသလား၊ တရားစခန်းကို မသွားနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ အိမ်မှာပဲ အားထုတ်လို့ အကျိုးရှိနိုင်ပါသလား၊ ဝိပဿနာ ရှုရာမှာ အာရုံ ၂-ခု ၃-ခု တပြိုင်တည်း ထင်ပေါ်နေယင် ဘယ်လိုလုပ်ရ ပါမည်လဲ၊ ဖောင်းမှုပိန်မှု ရှုနေဆဲမှာ စိတ်တွေလွင့်နေ ပြန်နေလျှင် ဘယ်လိုလုပ်ရပါမည်လဲ-စတဲ့ မေးခွန်းတွေပါပဲ။

လန်ဒန်မှာ ဂျွန် ၂၃-ရက်အထိ နေပြီး အောက်စဖို့မြို့ အုတ်ကင်းဟော့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဌာနသို့ ခရီးဆက်ကြရပါမည်။ ဂျွန်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၂၃

၂၀-ရက်နေ့မှာ ဘီဘီစီ မောင်ချိုပြုံးက သူ့အိမ်မှာ ဆရာတော်ဘုရား
ကြီးနှင့်တကွ သံဃာ ၇-ပါး ဆွမ်းကပ်ပြီးတော့ ဘီဘီစီ အသံလွှင့်
ဌာနသို့ တပည့်တော်ကို ပင့်ပြီး ဓမ္မခရီးအကြောင်း မေးဖြေခန်း
လုပ်ကာ အသံသွင်းယူထားပါသည်။ ဂျွန် ၃၀-ရက်မှာ မြန်မာပြည်သို့
အသံလွှင့်ရန်ဟု လျှောက်ပါသည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

အောက်စဖို့မြို့

ဗြိတိန်နိုင်ငံ

၂၊ ၇၊ ၇၉

ဒကာကြီး ဒကာမကြီး မိသားစုသို့

စာရေးသီစေပါသည်။ နောက်ဆုံးစာကို အီတလီပြည်၊
ရောမမြို့မှ ရေးလိုက်မိသည်ဟု ထင်ပါသည်။ ရောမကနေပြီး ဂျွန်
၁၆ ရက်နေ့မှာ လေယာဉ်နှင့် အင်္ဂလန်သို့ ပြန်ခဲ့ပါသည်။ လမ်းမှာ
ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံပေါ် ကျော်ဖြတ်ရတော့ နှင်းခဲတောင်ကြီးတွေပေါ်
၁၅-မိနစ်ခန့် ပျံသန်းရပါသည်။ မျက်စိတဆုံး မြင်နေရတဲ့ ငွေတောင်
ဖွေးဖွေးကြီးတွေကို ကြည့်ရသည်မှာ ကြည်နူးပျော်မွေ့ဖွယ် ကောင်းလှ
ပါသည်။ စာလာပေလာ ဟိမဝန္တာ ငွေတောင်များကို သတိရ

မြင်ယောင်စေပါသည်။ အဲဒီတောင်တွေကတော့ အိန္ဒိယမှာ နာမည်ကြီးသလို ဥရောပတိုက်မှာ နာမည်ကြီးတဲ့ အဲလ်ပ်စ်(Alps) တောင်တန်းများပါပဲ။

လန်ဒန်မြို့ကို ပြန်ရောက်ပြီး ၇-ရက်နေ့၍ တရားဟော၊ တရားပြ ကြပါသည်။ ရောက်သင့်ရာရာ သွားပါသည်။ ဂျွန် ၂၃-ရက်နေ့ နံနက်တွင် သံအမတ်ကြီး ဦးကြည်မောင် ဦးဆောင်တဲ့ မြန်မာအသင်းကြီးက မဟာစည် သာသနာပြုအဖွဲ့အား ဆွမ်းကပ်ကြပါသည်။ ညနေကျတော့ လန်ဒန်မှ မိုင် ၈၀-လောက်ဝေးတဲ့ နာမည်ကြီး အောက်စ်ဖို့တက္ကသိုလ်ရှိရာ အောက်စ်ဖို့မြို့ကို ကားနဲ့ ခရီးဆက်ရပါသည်။ အောက်စ်ဖို့မြို့ ဆင်ခြေဖုံးမှာ ဦးမြတ်စောဆိုသူ မြန်မာဒကာတယောက်က အခန်းပေါင်း ၄၀-ကျော် ပါဝင်တဲ့ အိမ်ကြီးနဲ့ မြေဧက ၃၀ ရှိတဲ့ ခြံကြီးကိုဝယ်ပြီး တရားရိပ်သာ ဖွင့်ထားပါသည်။ ယခု ဒီစာကို အဲဒီ အိမ်ကြီးပေါ်မှာ ရေးနေခြင်းပါ။

ဒီမှာရောက်ပြီး နောက်တနေ့ ရဟန်း ၁၃-ပါး၊ ရှင် ၄-ပါးဖြုတ် သာသနာ့ပွဲသဘင်ကြီး ကျင်းပပြုလုပ်တာ အလွန်စည်ကားပါသည်။ ပင့်သံဃာတွေကလည်း နိုင်ငံမျိုးစုံက လူမျိုးပေါင်းစုံ သုံးဆယ်ကျော်ပါသည်။ ဦးပဉ္စင်းက မြန်မာရဟန်းလောင်းတွေကို မြန်မာဘာသာနှင့် အင်္ဂလိပ်ရဟန်းလောင်းတွေကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဆုံးမပြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာအဖြစ်ဖြင့် ရဟန်းခံပေးပါသည်။ ဒီရဟန်းပြုပွဲမှာ ဆွီဒင်ပြည်မှ အမျိုးသား တယောက်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၂၅

မဟာယာနရဟန်းအဖြစ်မှ ထေရဝါဒရဟန်းအဖြစ် ပြောင်းလဲ
ခံယူတာ ပါဝင်ပါသည်။

ရဟန်းခံပွဲပြီးတော့ တရားစခန်း ၁၀-ရက်ဖွင့်ရာ ယောဂီ
၆၅ ယောက်မှာ မြန်မာ ၂၀-လောက်နှင့် ကျန်တာကတော့ လူမျိုး
ပေါင်းစုံပါပဲ။ ကြီးကြီးစားစား အားထုတ်သူများပြီး ရှင်းရှင်းလင်းလင်း
တရားတွေ့သူ နိုင်ငံခြားသား တော်တော်များများ ရှိပါသည်။
ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ညစဉ် စာအုပ်ဖတ် တရားဟောပြီး ဦးပဉ္စင်းက
နေ့စဉ် ၂-နာရီမှာ တရားဟော တရားစစ်ရပါသည်။ ဆရာတော်
ဘုရားကြီး၏ တရားတွေကို နာကြားရလို့ ယောဂီများ စိတ်အား
တက်ကြကြောင်း ပြောကြပါသည်။ ဦးပဉ္စင်းဟောတဲ့ တရားတွေကို
ယောဂီတွေ နှစ်သက်ကြလို့ ကောင်းလိုက်တာ ရှင်းလိုက်တာ ဒါမျိုး
တခါမှ မနာဖူးဘူး အနှစ်ချည်းပဲလို့ အချင်းချင်းပြောကြကြောင်းလဲ
ယောဂီများက ပြန်လျှောက်ပြလို့ သိရပါသည်။ ဒါကြောင့် တနေ့မှာ
စာရေးဆရာကြီး ရှိတ်စပီးယား၏ မွေးဇာတိ စတက်ဖို့မြို့ကို သွားလို့
ဟောနေကျ ၂-နာရီ တရားပွဲ ပျက်သွားတာတောင်မှ ယောဂီတွေ
တဖွဖွတောင့်တကြလို့ အပြန်မှာ မိုးချုပ်မှ တရားဟောပေးရပါသည်။
ဓမ္မခရီး အတော်လေး ခရီးရောက်ပါသည်။

ဒီနေ့ ဟော်လန်ပြည် ဟိတ်မြို့ကို ညနေ လေယာဉ်နှင့်
သွားရပါမည်။ ရက်တပတ်နေပြီး ဘယ်လ်ဂျီယမ်နိုင်ငံ၊ ဂျာမနီနိုင်ငံ၊
ပြင်သစ်နိုင်ငံများသို့ (ဒု-အကြိမ်) သွားပြီးလျှင် ဂျူလိုင် ၁၅-ရက်နေ့ည

၂၂၆

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

လန်ဒန်ပြန်ရောက် ညအိပ်ပြီး နံနက်ကျတော့ ဂျပန်အဲယားလိုင်း
လေယာဉ်ဖြင့် ယိုးဒယားကို ပြန်ပါမည်။ အဲဒီမှာ ၉-ရက် နေပြီးတော့
ဂျူလိုင် ၂၇(ဝါခေါင်လဆန်း ၄-ရက်)မှာ ရန်ကုန်ကို ပြန်ရောက်ပါမည်
ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် မေ့ခရီး

အောက်စဖို့မြို့

အင်္ဂလန်ပြည်

၃၊ ၇၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် လေးစားစွာ လျှောက်ထားပါသည်။
ဒီနေ့ အောက်စဖို့တရားစခန်း သိမ်းပါပြီ။ ဒါကြောင့် အောက်စဖို့မြို့
အုတ်ကင်းဟော့ တရားစခန်းအကြောင်း ဗဟုသုတ အနည်းငယ်
ရေးပါမည်။ အုတ်ကင်းဟော့မှာ ဂျွန် ၂၃-ရက်နေ့ညရောက်ပြီး
၂၄-ရက်နေ့မှာ ရှင်လေးပါး၊ ရဟန်း ၁၃-ပါး ရှင်ပြု ရဟန်းခံပွဲ
ကျင်းပရာ အတော်ကြီး စည်ကားပြီး ဝမ်းမြောက်ဘွယ် ရှိလှပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၂၇

အုတ်ကင်းဟော့က အိမ်ကြီးပိုင်ရှင် ဒကာများ ဖြစ်ကြတဲ့ ဦးမြတ်စော၊ ဒေါ်စန်းရီ မိသားစုတို့ဟာ သဒ္ဓါတရား ထက်သန်သလောက် တတ်လဲတတ်နိုင်ကြတော့ ကြီးကျယ်လှတဲ့ သာသနာ့ပွဲကြီးကို အနောက်တိုင်းမှာ မပြုစဖူး ပြုတဲ့အတွက် မတွေ့စဘူး တွေ့ကြရပါ သည်။ ရဟန်း ၁၃-ပါးထဲတွင် မြန်မာ ၃-ဦး၊ အင်္ဂလိပ် ၄-ဦး ပါဝင်ပါသည်။ ရှင်လေးပါးထဲတွင် မြန်မာ ၃-ဦး၊ ပြင်သစ်- မြန်မာ ကပြား ၁-ဦး ပါဝင်ပါသည်။ ကျန်တာတွေကတော့ နိုင်ငံပေါင်းစုံမှ ရှင်လောင်း ရဟန်းလောင်းတွေပါပဲ။

ရှင်ပြု ရဟန်းခံပွဲသို့ ကြွရောက် ချီးမြှောက်ကြတဲ့ သံဃာတော်များကလဲ ၃၀-ကျော်ပါသည်။ မြန်မာ၊ ယိုးဒယား၊ သီဟိုဠ်၊ အမေရိကန်၊ အင်္ဂလိပ်၊ ဒတ်ချ်၊ ဆွီဒစ်ရှ် စုံလှပါသည်။ ပရိသတ်ကလည်း ၂၀၀ ကျော်ဖြစ်ပြီး မြန်မာ ၃-ပုံ ၁-ပုံ လောက်ရှိပါသည်။ တပည့်တော်က မြန်မာ ရဟန်းလောင်းများကို မြန်မာဘာသာနှင့် ဆုံးမပြီး ကျန် ရဟန်းလောင်းများကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဆုံးမပါသည်။ ပျော်စရာ ကြည်နူးစရာကြီး ဖြစ်ပါသည်။

ရဟန်းခံပွဲကို မျက်နှာဖြူ အများအပြား ကြည့်ရှုကြည်ညို ကြပါသည်။ ရဟန်းခံပွဲ ပြီးသည့်အခါ၊ သီဟိုဠ်ဆရာတော်ကြီး ဒေါက်တာသဒ္ဓါတိဿက “ဒီလောက်ကြီးကျယ် စည်ကားပြီး ဒီလောက် သံဃာစုံတဲ့ ရဟန်းခံပွဲမျိုး အနောက်တိုင်းမှာ မရှိဘူး

သေးပါ” အစချီကာ ဝမ်းမြောက်စကား ပြောကြားပါသည်။ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အနုမောဒနာတရား ဟောကြားပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အနုမောဒနာတရားကို တပည့်တော်က အကျဉ်းချုံးပြီး အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပေးရပါသည်။

အုတ်ကင်းဟော့ရိပ်သာဟာ ယခင်က ဘဏ်အရာရှိ သင်တန်းကျောင်းကြီးဟု သိရပါသည်။ အဲဒီကျောင်းကြီးကိုမှ ဦးမြတ်စောတို့က ဝယ်ယူထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဒီအုတ်ကင်းဟော့ ရိပ်သာနဲ့ ပတ်သက်လို့ တပည့်တော်တို့၏ ကပ္ပိယဒကာ ဦးမြသိန်းက အောက်ပါအတိုင်း မှတ်တမ်းတင်ထားပါသည်။

“အောက်စ်ဖို့မြို့၊ အုတ်ကင်းဟော့၌ ကျင်းပသည့် ရဟန်းခံရှင်ပြုပွဲအကြောင်းအနည်းငယ်ပြောချင်ပါသေးသည်။ “ဒီရဟန်းခံ ရှင်ပြုပွဲတော်ကို လန်ဒန်မြို့တော်မှ ပရိသတ်တွေ နှင့် အခြား အနီးနားမှ ဧည့်သည်တွေ အများအပြား လာတာ တွေ့ရပါသည်။ လာတဲ့သူတွေ ကလည်း အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်၊ လာအို၊ သီဟိုဠ်၊ ဒတ်ချ်၊ ဆွီဒစ်၊ စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကပ္ပလီ အမျိုးသမီးတွေပင် ပါလာလိုက်ပါသေးသည်။ တရုတ်နှင့် မြန်မာတွေကတော့ အများအပြားပါပဲ။ ရှင်ပြုရဟန်းခံ ပွဲလာတဲ့ ပရိသတ်တွေ ကိုတော့ အင်္ဂလိပ်အစာကျွေးပါသည်။

“မြန်မာဘုန်းကြီး၊ အင်္ဂလိပ်၊ ဂျပန်၊ ထိုင်း၊ သီဟိုဠ်၊

လာအို၊ ပြင်သစ်၊ ဒတ်ချ်ဘုန်းကြီး စသည်ဖြင့် သံဃာ
၄၁-ပါးကိုတော့ တယောက်တအိုးစီ ချက်လာတဲ့
ကြက်သား၊ ဝက်သား၊ ဘဲပေါင်း၊ ငါးဟင်း၊ စမူဆာကြော်၊
ကြက်ဥဟင်း၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ အကြော် အချက်
မျိုးစုံတို့ဖြင့် ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် ကျွေးကြမွေးကြ
လှူကြရပါသည်။ အလွန် အားရစရာ ကောင်းပါသည်။

“လူတွေကလဲ အလွန်များပါသည်။ လူတွေ များသလောက်
အဆောက်အအုံကြီးကလဲ ကြီးကျယ် ခမ်းနားပြီး စားပွဲ၊
ကုလားထိုင်၊ ဆိုဖာ၊ ပန်းကန် ခွက်ယောက်မှစ၍
လိုလေသေးမရှိ ပြည့်စုံပါသည်။ ထိုအဆောက်အအုံ၏
အခန်းပေါင်းကလည်း ၄၀-နီးပါးရှိပါသည်။ အခန်းတိုင်း
အခန်းတိုင်း ကုတင်၊ စားပွဲ၊ ဆိုဖာ၊ မျက်နှာသစ်ခွက်၊ ဘီဒို
စသဖြင့် အသုံးအဆောင် တွေကလဲ ပြည့်စုံ ခမ်းနား
ပါသည်။ အထပ်တိုင်း၌ ဘုရားခန်းစတဲ့ အခန်းကြီး
အခန်းငယ်တွေ အများအပြားရှိတဲ့အပြင် ချက်ပြုတ်ဖို့၊
မီးဖိုခန်းတွေကလဲ အပေါ်မှာရော အောက်မှာပါ ရှိပါသည်။

“အိုးကြီး ခွက်ကြီး ချက်ရန် မီးဖိုခန်းကတမျိုး၊
အိုးငယ် ခွက်ငယ် ချက်ရန် မီးဖိုခန်းက တခြား ပြုလုပ်
ထားပါသည်။ ကျနော် အကြိုက်ဆုံးကတော့ အထပ်တိုင်း
၌ သန့်ရှင်းသော အိမ်သာ၊ ရေချိုးခန်းတွေ နေရာ အများ
အပြားမှာပင် ရှိနေသည့် အချက် ဖြစ်ပါသည်။ အခင်းကြီး

ငယ် သွားလိုသူတွေအတွက် အလွန်အဆင်ပြေ လွယ်ကူပါသည်။

“ဒါပဲလားဆိုတော့ မဟုတ်သေးပါ။ အုတ်ကင်းဟော့ ဝင်းထဲမှာ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးယောဂီတွေနေဖို့ အဆောက်အအုံကြီးပေါင်း ၁၂-ခု၊ တရားထိုင်တဲ့ ဓမ္မာရုံလို အဆောက်အအုံ သုံးခုအပြင် အခြားအသေးစား အဆောက်အအုံတွေလဲ ရှိသေးပါသည်။”

ယခု ရေးခဲ့တဲ့အတိုင်း ဦးမြသိန်းက မှတ်တမ်းတင်ထားပါသည်။

အဲဒီ အုတ်ကင်းဟော့ ၁၀-ရက်စခန်းမှာ တရားဝင်သူ ၆၅-ယောက် ရှိပါသည်။ မြန်မာရဟန်းက ၉-ပါး၊ သာမဏေက ၂-ပါး၊ အမျိုးသမီး ၈-ယောက် အမျိုးသား ၂-ယောက်ဖြစ်ပြီး ကျန်တာကတော့ အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်၊ ဂျာမန်၊ ပြင်သစ် စသည်ဖြင့် အနောက်တိုင်းသား မျိုးစုံဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညစဉ် အင်္ဂလိပ်တရားစာအုပ် ဖတ်ပြီး တရားဟောပါသည်။ တပည့်တော် နေ့စဉ် ၂-နာရီမှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနှင့် တရားဟောပါသည်။ နေ့စဉ် တရားစစ်ပါသည်။ ဦးအဂ္ဂဓမ္မက ယောဂီ စောင့်ရှောက်ပါသည်။

ဒီတရားစခန်းမှာ ယောဂီ အတော်သန့်ပါသည်။ အစမ်းသဘောမျိုး တော်ရုံ လျော်ရုံ အားထုတ်တဲ့ ယောဂီ အတော်နည်းပါသည်။ ကြီးကြီးစားစား အားထုတ်သူများပါသည်။ တနေ့လုံး

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၃၁

မနားမရပ် တရစပ် အားထုတ်သူများ ရှိပါသည်။ ဒါကြောင့် တရားကောင်းသူ တရားအတွေ့အသိ ရှင်းသူများလဲ အတော်လေး ရှိပါသည်။

ဒေါက်တာကလက်(တ်)ဆိုသူ ကမ္ဘာလှည့် အင်္ဂလိပ်ဆရာဝန် လူရွယ်တယောက်ဟာ စကော့တလန် တရားစခန်းမှာကတည်းက တရားကို သဘောကျပြီး ကြိုးကြိုးစားစား အားထုတ်လို့ ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှုနဲ့တကွ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ သဘောတွေပါ ရှင်းလင်း ပြတ်သားစွာ ကိုယ်တွေ့သိရတဲ့အတွက် အောက်စ်ဖို့ထိ လိုက်လာပြီး အားထုတ်သူ ဖြစ်ပါသည်။ တရားကို ကိုယ်တွေ့ သိမြင်ရတော့ ယုံကြည်မှု ပိုမိုထက်သန်လာပြီး အောက်စ်ဖို့မှာလဲ တနေ့လုံး ရှုမှတ်မှု စိပ်စိပ်နှင့် ပိုမိုကြိုးစားပါသည်။ ကြိုးစားသလောက် ဖြစ်သမျှ ပေါ်သမျှ ရုပ်နာမ်တွေကို မလွတ်တမ်း သိနေတော့ တရားလျှောက်ရာမှာလဲ တိကျပြတ်သား ရှင်းလင်း သွက်လက်စွာ တိုတိုကျဉ်းကျဉ်းနှင့် လိုရင်းကို ထိထိမိမိ လျှောက်တတ်ပါသည်။ အနားက အတူထိုင်နေသူ ယောဂီ ၃-၄ ယောက်ဟာ သူလျှောက်တာကို ငေးပြီး နားထောင် နေမိသည်အထိ ဖြစ်ပါသည်။ သူတရားလျှောက်တာဟာ အလွန်ဆုံး ၃-မိနစ်လောက်ပဲ ကြာမည်ထင်ပါသည်။

ဒီလိုယောဂီမျိုးတွေကို တွေ့ရတော့ အပင်ပန်းခံရကျိုး နပ်သည်ဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကျေနပ်မိပါသည်။

တရားစခန်းမပြီးမီ ၂-ရက်အလိုမှာ တရားစခန်းတာဝန်ခံ

ဦးမြတ်စောက တပည့်တော်ကို လာမည့်နှစ် မေ၊ ဂျူလိုင်လများ မှာ အင်္ဂလန်ကို ကြွပြီး တရားပြပေးဖို့ သူ့အလိုဆန္ဒနှင့် ယောဂီ များ၏ အလိုဆန္ဒအရ လျှောက်ထားပါသည်။ လာနိုင်ဖို့ မသေ ချာကြောင်း၊ အကြောင်းညီညွတ်လျှင် လာနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောရပါသည်။

တရားစခန်း သိမ်းတဲ့နေ့တွင် ဦးမြတ်စောက ဆရာတော် ဦးဇနက နောင်နှစ်နေ့မှာ တကြိမ်ကြွလာနိုင်ကောင်း ကြွလာနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း အားထုတ်လိုသူများ ယခုကပင် စာရင်းသွင်းသွားကြ စေလိုကြောင်း ယောဂီများအား ကြေညာတဲ့အခါမှာ ယောဂီအားလုံး စာရင်းသွင်းသွားကြသည်ဟု ဦးမြတ်စော၏ဇနီး ဒေါ်စန်းရီက လျှောက်ပါသည်။

ပြင်သစ်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ဟော်လန်နိုင်ငံများမှ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် များကလည်း အင်္ဂလန်ကို ကြွဖြစ်လျှင် သူတို့နိုင်ငံကိုပါကြွပြီး တရားပြပေးစေလိုကြောင်း၊ သွားရေး လာရေးမှ စ၍ အစစအရာအရာ တာဝန်ယူကြောင်း လျှောက်ကြပါသည်။ အမေရိကန်ကလည်း နောင်နှစ်ပင့်လျှင် ကြွနိုင်မည်လားဟု မေးမြန်းလျှောက်ထားကြပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ပင့်လိုကြတာကတော့ ပြောဘွယ် မလိုပါ။ သို့သော်လဲ သက်တော်ရွယ်တော် ကြီးပြီမို့ ပင်ပန်းဆင်းရဲ တာကို မတွေ့လို မမြင်လိုကြတော့ ပင့်ရတာ အားနာကြပါသည်။ ဒါကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကြွတော်မူနိုင်သေးလျှင်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၃၃

တပည့်တော်များ အတိုင်းမသိ ဝမ်းသာရဘို့ပါဘုရား ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် မျိုးနဲ့ လျှောက်ထားကြပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုယ်တိုင် တရားမပြသော်လဲ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကြီးမြတ်တဲ့ သီလ၊ သမာဓိ ပညာဂုဏ် ကျေးဇူးတော်များကြောင့် ယောဂီများ အလွန် အားတက်ကြပါသည်။

ဦးမြတ်စောက အုတ်ကင်းဟော့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဌာနကို မဟာစည် ကမ္မဋ္ဌာန်းဌာနအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုပါရန် ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား လျှောက်ထားသဖြင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အသိအမှတ်ပြုကြောင်း မိန့်တော်မူပါသည်။ ဒါကြောင့် ဦးမြတ်စောက အုတ်ကင်းဟော့ ဌာနကို (Mahasi Institute of Buddhist Meditation And Studies)လို့ နာမည်တပ်ကာ မဟာစည် သတိပဋ္ဌာန်ရိပ်သာလို့ နာမည်တပ်လိုက်ပါ သည်။

ဓမ္မဒူတလုပ်ငန်း သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ ခရီးရောက်သည် ဟု ထင်ရပါသည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

၂၃၄

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ပထမအကြိမ် ဓမ္မစရီး

ဟိတ်မြို့

(ဒင်ဟား)

ဟော်လန်ပြည်

၆၊ ၇၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

ရိုသေစွာ စာရေးလျှောက်ထားပါသည်။ ဂျူလိုင် ၅-ရက်နေ့က ဟော်လန်ပြည်သို့ ရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း ပို့စကပ်ဖြင့် စာရေးလိုက်ပါသည်။ လန်ဒန်မြို့ ဟိသရိုလေးဆိပ်မှ ဂျူလိုင် ၄-ရက်နေ့ ညနေ ၄-နာရီ ၁၀-မိနစ်တွင် ဗြိတိသျှအဲယားဝေးလေယာဉ်ဖြင့် ဓရီးဆက်ခဲ့ရာ ပျံသန်းချိန် မိနစ် ၅၀-အကြာတွင် ဟော်လန်ပြည် အမ်စတာဒမ် လေဆိပ်သို့ ရောက်ပါသည်။ လေဆိပ်မှ ဟော်လန်ပြည်၏ မြို့တော် ဟိတ်မြို့ (ဒက်ချ်)အခေါ် ဒင်ဟားသို့ ကြိုဆိုသူ ဒတ်ချ်လူမျိုးများ ပင့်ဆောင်သည်အတိုင်း လိုက်ခဲ့ကြပါသည်။

ဟော်လန်ပြည်လဲ သာယာစိမ်းစိုပါသည်။ လမ်းဘေးတဘက်တချက်တွင် စိမ်းညိုနေသော အာလူးခင်း၊ ပဲခင်း၊ ဂျုံခင်းများနှင့် မြက်ခင်းပြင်ကြီးများ၊ လေရဟတ်ကြီးများကို တွေ့ရပါသည်။ ဟော်လန်ပြည်ဟာ လေရဟတ်ကြီးတွေ အသုံးများသဖြင့် လေရဟတ် နိုင်ငံဟု ထင်ရှားပါသည်။ နွားနို့ထွက်ပစ္စည်း နာမည်ကြီးသည့် နိုင်ငံဖြစ်သည့်အတိုင်း နွားစားကျက်များ၌ နွားအုပ်များကိုလဲ တွေ့ရပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၃၅

အမ်စတာဒမ်မှ ၁-နာရီလောက် ကားမောင်းမိတော့
ဟိတ်မြို့ရှိ တပါးတည်းသော ဒတ်ချ်ဘုန်းကြီးကလေး သီးတင်း
သုံးသည့် ဗုဒ္ဓယာနာရာမကျောင်းသို့ ရောက်ပြီး အဲဒီမှာ တည်းရ
ပါသည်။ ဆွမ်းပွဲ အချိန်တွင်တော့ နို့ထွက်ပစ္စည်း လုံးဝမတွေ့ရပါ။
ဘာတွေမှန်းမသိသော ရေလုံပြုတ် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များနှင့်
ပဲပုပ်ပြားများကိုသာ အရုဏ်ရောနေ့ပါ စားသုံကြရပါသည်။
အကြောင်းကတော့ ဒတ်ချ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ တဘက်စွန်း ရောက်
နေသောကြောင့်ဟု ထင်ပါသည်။

တပည့်တော် အနေနှင့်ကတော့ အမေရိကန်ပြည်မပေါ်
ရောက်ကတည်းက ထောပတ်၊ ဒိန်ခဲ စသည်ကို နံနံမျှသာ
စားပါသည်။ ဘော့စတန် ဘာရီ ဝိပဿနာအသင်း ရောက်ပြီးနောက်
၃-ရက် အကြာမှာတော့ စားလိုစိတ် မရှိတော့လို့ နွားနို့ထွက်ပစ္စည်းကို
လုံးဝလောက်နီးပါး မစားနိုင်တော့ပါ။ ရှောင်တာတော့ မဟုတ်ပါ။
စားလိုစိတ် မရှိ၍ မစားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

a l m f r e f y n f i t e , f i m v e (Netherlands)လို့
ခေါ်ကြောင်း သိကြသည့်အတိုင်းပါပဲ။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက်
နိမ့်တဲ့နိုင်ငံဟု အဓိပ္ပာယ်ရကြောင်း သိရပါသည်။ ပင်လယ်
ရေမျက်နှာပြင်အောက် နိမ့်နေပုံကို ကြည့်ရှုနိုင်ရန် ပင်လယ်ကမ်းခြေ
တနေရာတွင် နေရာကလေး သတ်မှတ်ပေးလို့ ကြည့်ခဲ့ရပါသည်။
အဲဒီနေရာကနေပြီး ကြည့်တော့ ဟိတ်မြို့ဟာ ပင်လယ်ရေပြင်အောက်
ပေ ၂၀-ခန့် နိမ့်နေပါသည်။ သဘာဝကုန်းတန်းမြင့်မြင့်က

ပင်လယ်ရေပြင်ကို တားဆီးပေးထားပါသည်။

ဟော်လန်နိုင်ငံဟာ သေးငယ်ပြီး မြေရှားလေတော့ ပင်လယ်ကမ်းစပ်ကို တစတစ မြေဖို့ခြင်း၊ ဒိုက်ဖို့ခြင်းအားဖြင့် ရေပြင်ကို မြေပြင်ဖြစ်အောင် အံ့ဩလောက်တဲ့ ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယနဲ့ ဒတ်ချ်လူမျိုးများ ဖန်ဆင်းတည်ထောင် နေကြပါသည်။

တချို့နေရာတွင် ဟော်လန်ပြည်မနှင့် ကမ်းလွန်ကျွန်းများကို မြေဖို့၊ ဒိုက်ဖို့ပြီး ဆက်ထားလိုက်သည်မှာ မြေတပြင်တည်း ဖြစ်ရုံမျှမက ကျယ်ပြန့်၊ ဖြောင့်ဖြူးသော ဟိုက်ဝေးလမ်းမကြီးများကိုပင် ဖောက်ထားရာ ဖို့မြေမှန်း လုံးဝ မသိရတော့ပါ။ ဒါ့ကြောင့် ဒတ်ချ်လူမျိုးတို့ရဲ့ ဆိုရိုးစကား တခုက “ကမ္ဘာကြီးကို ထာဝရဘုရားသခင် ဖန်ဆင်းသည်၊ ဟော်လန်ပြည်ကို ဒတ်ချ်များ ဖန်ဆင်းသည်”လို့ ဆိုပါသည်။ သူတို့ရဲ့ လုပ်အားနှင့် လုံ့လ ဝီရိယ စွမ်းရည်ကိုလဲ ဒတ်ချ်များ ဂုဏ်ယူကြပါသည်။ အတုယူဖို့ ကောင်းသည့် ဂုဏ်ယူနည်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

အမေရိကန်၌ ဝါရှင်တန်၊ နယူးယောက် စသော မြို့ကြီးများတွင် မြို့တွင်း၌ပင် ကျယ်ပြန့်သော သစ်တော ဥယျာဉ်ကြီးများ ရှိကြပါသည်။ မြေကျဉ်းသော ဟော်လန်ပြည်၌ မြို့တွင်း သစ်တော ဥယျာဉ်များ ကျယ်ပြန့်စွာ မထားနိုင်ပါ။ သို့သော်လဲ အမ်စတာဒမ်၊ ရောတာဒမ်၊ ဟိတ် စသော မြို့ကြီးများ၌ မြို့လယ်လမ်းများကို ကျယ်ကျယ် ဖောက်ထားခြင်း၊ လမ်းဘေးရှိ လမ်းဥပစာကို

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၃၇

ကျယ်ကျယ်ချန်ထားကာ စိမ်းစိုလှပသော သစ်ပင်များကို အစီအစဉ် တကျ မစိပ်မကျ စိုက်ပျိုးပြီးလျှင် ဂရုစိုက် ပြုစုခြင်းဖြင့် မြို့ကို သာယာ လှပစေပါသည်။ မြို့လူထု ကိုယ်ပန်း စိတ်ပန်း ပြေစေပါသည်။

အမေရိက၊ အင်္ဂလန်၊ ဥရောပရှိ မြို့ကြီးများတွင် တူညီသော အချက်တစ်ခုကို သတိပြုမိပါသည်။ အဲဒီ အချက်ကတော့ လမ်းဘေး များတွင် စိမ်းစိုသော သစ်ပင်များကို စနစ်တကျ စိုက်ပျိုးပြီး တယုတယ ပြုစုကြခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ တချို့ လေထန်တတ်သည့် နေရာများမှာ ပင်လုံး လူတရပ်ကျော်ကျော်မျှ ထွက်ပြီးသည့် သစ်ပင်ကိုပင် တိုင် ၂-လုံးညှပ်၍ စိုက်ကာ ထိန်းပေးထားပါသေးသည်။

အသွားအပြန် လမ်းနှစ်သွယ်ရှိတဲ့ လမ်းမကြီးများရဲ့ အလယ်မှာ အကျယ် ၄-ပေခန့်ရှိတဲ့ ဒယ်အိုးပုံ ကျောက်ပန်းအိုးကြီးများ စီတန်းချထားပြီး အရောင်အသွေးလှလှနဲ့ ကြွနေအောင် ပွင့်တဲ့ နှင်းဆီပန်းများကို အိုးလုံးပြည့် ဓနောအောင် စိုက်ထားလိုက်သည်မှာလဲ ကျက်သရေ ရှိလှပါသည်။ လမ်းသွားလမ်းလာများ စိတ်ကြည်နူး ရွှင်လန်း ချမ်းမြေ့ဘွယ် ရှိလှပါသည်။ အထူးသဖြင့် အင်္ဂလန်၊ ပြင်သစ်၊ ဟော်လန်နိုင်ငံများမှ မြို့ကြီးများတွင် အတွေ့ရများပါသည်။

ဟော်လန်နိုင်ငံရှိ အိမ်များမှာ များသောအားဖြင့် နီညိုရောင် နံရံများတွင် ပြတင်းပေါင်အဖြူများ တပ်ထားခြင်း၊ အဖြူလိုင်းများ ဆွဲထားခြင်း၊ အဖြူကွက်များ ဖော်ထားခြင်း၊ ကျယ်ပြန့်မြင့်မားတဲ့

ခေါင်များ ထားခြင်းဖြင့် ထူးခြားနေပါသည်။ အင်္ဂလန်အိမ်များနှင့် အရောင်ခပ်ဆင်ဆင် တူပါသည်။ သို့သော် အင်္ဂလန်ပြည် ရှေးအိမ်များ၏ ခေါင်များမှာ မြင့်မားသော်လည်း မကျယ်ပြန့်ပါ။

ရှည်လျားကျယ်ပြန့်သော ပြတင်းများမှာလဲ ဒတ်ချ်အိမ်များ ၏ အမှတ်လက္ခဏာတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ဥရောပနှင့် အင်္ဂလန်တွင် ပြတင်းကျယ်ကြီးများကို “ဒတ်ချ်ပြတင်း” ဟုပင် ခေါ်စမှတ် ပြုကြပါသည်။ ဧည့်ခန်းရဲ့ လမ်းဘက်ပြတင်းကို နံရံပြည့်လှနီးမျှ ကျယ်ကျယ်ကြီး ဖောက်ထားပြီး မှန်ကြီးများ တပ်ထားကာ ကြာယပ်တွေ၊ ဇာနားတွေ အလှဆုံး ကွပ်ထားတဲ့ ခန်းဆီဖြူဖြူဖွေးဖွေး ကြီးတွေ တပ်ဆင်ထားလေ့ ရှိကြပါသည်။ အဲဒီ ကြွကြွရွရွ ခန်းဆီဖြူ လွလွကြီးတွေကို တဝက်မလျက် ဖွင့်ထားပြီးမှ ပန်းတွေဝေနေတဲ့ ရောင်စုံ ပန်းအိုးတွေကို ပြတင်းဘောင်မှာ အနုပညာမြောက်စွာ တင်ထားကြပါသည်။ ဒါလဲ ဒတ်ချ် အိမ်များရဲ့ အလှလက္ခဏာ တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဟိတ်မြို့ ဗုဒ္ဓယာနာရာမကျောင်းတွင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးနှင့် တပည့်တော်တို့ တရားဟော တရားပြကြ သည်မှာ ဒီနေ့ ဒုတိယနေ့ ဖြစ်ပါသည်။ ယောဂီ ၂၀-လောက် ရှိပါသည်။ အားလုံး ဒတ်ချ် လူမျိုးများချည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဒတ်ချ်ဘုန်းကြီး ကလေးရဲ့ ညွှန်ကြား ပြသမှုကြောင့် ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်ဖူး သူ များသော်လည်း စနစ်တကျ အားမထုတ်တတ် ကြသေးပါ။ နေရာကလည်းကျဉ်း ရက်ကလည်းနဲတော့ ကြီးကြီးစားစား

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၃၉

အားမထုတ်နိုင်ကြပါ။ ဒါ့ကြောင့် အားထုတ်ပုံ စနစ်တကျ နားလည်အောင် ဝိပဿနာ အားထုတ်မှု၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ အားထုတ်ပုံ၊ အားထုတ်မှုကြောင့် ရနိုင်သည့် အကျိုးတရားတို့ကို တရားစစ်ရင်း အချိန်ယူပြီး ရှင်းပြရပါသည်။

တရားစခန်းမှာ ပြုနေကြအတိုင်းပင် တပည့်တော် တရားပြ တရားစစ်ပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး စာအုပ်ဖတ် တရား ဟောပါသည်။ သူတို့သိလိုသည့်အချက်များကို တရားစစ်ရင်း တပည့်တော်က ဖြေရှင်းပေးတော့ ဒီမှာ တရားပွဲအပြီး အမေးအဖြေ မရှိတော့ပါ။ တရားအားထုတ်သူ နည်းသော်လဲ တရားနာသူတော့ ၅၀-ကျော်လောက် ရှိမည်ထင်ပါသည်။

ဒတ်ချ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များလဲ တခြား အနောက်နိုင်ငံများ မှာလိုပင် လူလတ်တန်းစားနှင့် ဆင်းရဲသားများပုံ ရပါသည်။ လက်ရှိ ဗုဒ္ဓယာနာရာမကျောင်းကလေးအတွက်ပင် အကြွေမကျေနိုင်သေး၍ နေ့မနားညမနား အလုပ်လုပ်ကာ ခြွေတာရေးစနစ်ဖြင့် ငွေစုပြီး ပေးချေနေရသည်ဟု သိရပါသည်။ ဒတ်ချ်ဘုန်းကြီးကလေးက ဦးဆောင်ပါသည်။

ဒီဘုန်းကြီးကလေးက အင်ဒိုနီးရှားမှာ ထေရဝါဒ ရဟန်း အဖြစ် ခံယူခဲ့ပြီး သူတိုင်းပြည်မှာ သာသနာပြုနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာတော်ကြီး ဟော်လန်ပြည်မှာ တည်တဲ့ ပြန့်ပွားရေးအတွက် သူ့လောက်နီးပါး ကြီးမားတဲ့ ဇွဲ၊ လုံ့လ၊

၂၄၀

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ဝီရိယနှင့် ကြိုးစားနေသူများထဲတွင် ရုပ်ကလေးတွေ သနားကမားနှင့် ခပ်ရွယ်ရွယ် သူနာပြု ဆရာမလေး ၂-ယောက် ပါဝင်နေသည်မှာ ချီးကျူးအံ့ဩဘွယ်ရာပင် ဖြစ်ပါသည်။ သူတို့ကို ကြည့်ရသည်မှာ သူတို့ရဲ့ စားရေး၊ ဝတ်ရေး၊ အလှပြင်ရေးတွေကို လုံးဝ ဂရုမစိုက် တော့ဘဲ ဗုဒ္ဓသာသနာရေးအတွက် သက်သက်ပဲ အာရုံစိုက်နေသည့် ဟန်မှာ သူတို့သန္တာန်တွင် ပေါ်လွင်လှပါသည် ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာ ရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် မေ့ခရီး

ဒင်ဟား

ဟော်လန်ပြည်

၇၊၇၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။
မနေ့က စာရှည်ရှည်တစောင် ရေးလိုက်ပါပြီ။ ဒင်ဟားမှာ ယောဂီ
မများလို့ အချိန်အား ရတဲ့အတွက် ရေးစရာအကြောင်းလဲ ရှိနေတာနဲ့
ယနေ့တဖန် ရေးလိုက်ပြန်ပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၄၁

ယောဂီ မများတဲ့အတွက် တရားပြ တရားစစ်ကိစ္စကို ညနေပိုင်းမှာသာ ပြုလုပ်ရတော့ နံနက်ပိုင်း အားပါသည်။ ဒါကြောင့် မနေ့က နံနက်ပိုင်းမှာ ဒတ်ချ် ဒကာတယောက်က အထူးအဆန်း ပြပါရစေဆိုပြီး တပည့်တော် တပါးတည်း ဟိတ်မြို့လယ်မှ ပနော ရာမမေဒါ (Panorama Mesdag) ဆိုတဲ့ ပြတိုက်ကို ကားဖြင့် ပင့်သွားလို့ လိုက်ကြည့်ရပါသည်။

ပြတိုက်အောက်ထပ်ကို ဝင်သွားလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ပင်လယ်ပြင် သဘာဝရှုခင်း ပန်းချီကားကြီးများကို ကြည့်ရပါသည်။ ပန်းချီဆရာ တဦးတည်း၏ လက်ရာများဖြစ်ပါသည်။ အနုပညာ မျက်စိနှင့် မကြည့်တတ်၍ ပန်းချီစိတ်ရှိသူတဦး၏ မျက်စိနှင့် ကြည့်ရှုရာ အလွန် သဘာဝကျ၍ သရုပ်ပေါ်လှသဖြင့် “ကောင်းလိုက်တာ” ဟု ရွတ်ဆိုမိပါသည်။

အောက်ထပ်မှာ လက်မှတ်ယူပြီးတော့ အလင်းရောင် မှိန်မှိန် လေးသာရှိတဲ့ စင်္ကြံဆောင် အမှောင်လမ်းကျဉ်း တခုအတိုင်း အတွင်း ဝင်းသွားပြီး ဖြေးဖြေး အပေါ်ထပ် တက်သွားရပါသည်။ လမ်း တလျှောက်လုံး အသက်ရှူလို့ မဝသလိုလို့နှင့် စိတ်အိုက်ပြီး မွန်းသလိုလို ခံစားရပါသည်။ အပေါ်ထပ် လှေခါးထိပ်ရောက်လို့ လင်းနေတဲ့ ပကတိသဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကို မျက်စိတဆုံး တမျှော်တခေါ်ကြီး ဘွားကနဲမြင်လိုက် တွေ့လိုက်ရတော့မှပဲ အသက်ရှူချောင်သွားပြီး စိတ်ထဲမှာ ကျယ်ပြန့် ကြည်လင် လန်းဆန်းသွားပါတော့သည်။

တပည့်တော်ရောက်နေတဲ့ နေရာကို သေသေချာချာ ကြည့်လိုက်တော့မှ ပေလေးဆယ်ခန့်ကျယ်မည့် စက်ဝိုင်းပုံ ဆောက်ထားသည့် အဆောက်အအုံတခုပေါ် ရောက်နေကြောင်း သိရပါသည်။ အဆောက်အအုံမှာ အမိုးသာရှိပြီး လက်ရမ်းမှတပါး အကာလုံးဝမရှိပါ။ ပတ်ဝန်းကျင် အရပ်ရှစ်မျက်နှာကို မိုင်သုံးလေးဆယ်ခန့်မျှ တမျှော်တခေါ်ကြီး လင်းလင်းချင်းချင်း မြင်နေရရာ ကြည်နူးဖွယ် ရှိလှပါသည်။

မြို့လယ်ခေါင် ပြတိုက်ထဲ ဝင်လာရာက မမျှော်လင့်ဘဲ မျှော်စင်ပေါ် ရောက်လာပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ရှုခင်းကို အဆီးအတားမရှိ မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းအထိ ကြည့်နေမြင်နေရသည်မှာ ဆန်းသလိုလိုတော့ အရှိသားဟု စိတ်ကစားမိပါသည်။

အရှေ့ဘက်ကြည့်လိုက်တော့ ဟောင်းနွမ်းနေတဲ့ တိုက်တာ အိမ်ယာ အဆောက်အအုံတွေက မျက်စိတဆုံး၊ အရှေ့မြောက်ဘက်၊ မြောက်ဘက်နှင့် အနောက်မြောက်ဘက်မှာတော့ ရှည်လျားကျယ်ပြန့်လှတဲ့ သဲသောင်ပြင် ပြန့်ပြန့်ကြီး၊ သောင်စပ်မှာ ဆိုက်ကပ်ထားတာကတော့ ရွက်လှေ အကြီးအငယ် အရွယ်အစားစား၊ ရေလုပ်သားကြီးတွေကလဲ ဟိုနားတစု သည်နားတစု သူတို့အပေါ် ကျော်ကြည့်လိုက်တော့ ဆယ်မိုင်ခန့်အဝေးမှာ ကောင်ကင်ပြာနှင့် ပေါင်းစပ်သွားတဲ့ အဆုံးမရှိအောင် အပြောကျယ်လှသည့် ပင်လယ်ပြာ။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၄၃

အနောက်ဘက်မှာတော့ တိုက်တာ အိုးအိမ်တွေအပြင် အတော်လှမ်းလှမ်းမှာ ရွှေဖရုံသီးထက်ခြမ်းပုံ အမိုးခုံးခုံးနဲ့ ဘုရားရှိခိုး ကျောင်းတော်ကြီး၊ အဲဒီဟိုဘက် မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းဆီ မျှော်ကြည့် လိုက်တော့ ကောင်းကင်ကို ထိုးထွက်နေတဲ့ အမိုးချွန်းချွန်းနဲ့ ဘုရားရှိခိုးကျောင်း မှိုင်းပျံ့။

အနောက်တောင်ဘက်၊ တောင်ဘက်နဲ့ အရှေ့တောင်ဘက် မှာတော့ မဟောင်းမသစ် တပတ်ရစ်လို့ခေါ်ရမည့် အိုးအိမ်တွေနဲ့ လူနေရပ်ကွက်၊ ရပ်ကွက်ထဲမှာ လမ်းဖွေးဖွေးက ခပ်ကွေးကွေးနှင့် ပြေပြေကလေး အမြင့်ပိုင်းဆီကို တက်သွားလိုက်သည်မှာ မြို့စွန်အထိ ဒိုးယိုပေါက်။

သို့ကလောက် ကြည့်ကောင်းတဲ့ ရှုခင်းပေါ်မှာ ပင်လယ်ပျော် စင်ရော်ငှက်တွေကလဲ ပြာညက်သည့် ကောင်းကင်ပြင်တွင် အတောင် ချင်းယှဉ်ကာ ဝဲလျက်ရှိကြသည်။ ကောင်ကင်ပြာနှင့် ငွေစင်ရော်၊ ပင်လယ်ပျော် ရေလုပ်သားနှင့် သူ့အနားက တံငါလှေ၊ ပိုက်ကြီးတွေ ကလဲ တလွှားလွှား၊ လှိုင်းကြီးတွေကလဲ တဖွားဖွား၊ ငွေဇာနားနှင့် မြသားနီလာ ကတ္တီပါကို ပြန်ပြုစွာ ခင်းထားသည့်နှယ် ကြည်နူးဖွယ် ရှိလှပါဘိ။

ရှုခင်းက ကြည့်ကောင်းသည်။ သာယာသည်။ ညှို့နှိုင်စွမ်း ရှိပါသည်။ သို့သော် ထူးဆန်းသည်တော့ မဟုတ်ပါ။ “ဘယ်မလဲ ထူးဆန်းတာ” ဒကာကိုမေးတော့ ဒါကိုဘဲ အထူးအဆန်းဟု

ပြုံးလျက်ဆိုပါသည်။ တပည့်တော်မှာတော့ ထူးဆန်းတာကို ရှာလို့မရပါ။ ပင်လယ်ကမ်းခြေ မြို့ငယ်တစ်ခုရဲ့ မျှော်စင်ပေါ်က ကြည့်လျှင် သည်ရှုခင်း သည်မြင်ခင်းမျိုး မြင်ရမည်မှာ ဓမ္မတာ။ အလို...အခုမှ သတိရသည်။ တပည့်တော် ရောက်နေတာ ပင်လယ်ကမ်းခြေက မြို့ငယ်တစ်ခုရဲ့ မျှော်စင်ပေါ်မှာမှ မဟုတ်ပဲ။ ဟော်လန်ပြည်ရဲ့ မြို့တော် ဒင်ဟား (ဟိတ်)ရဲ့ အလယ်က ပြတိုက် တစ်ခုပေါ်မှာဘဲ။ ဒီနေရာကနေပြီး ပတ်ပတ်လည် ကြည့်လိုက်လျှင် သစ်လွင်ခမ်းနားတဲ့ တိုက်ကြီးတာကြီးတွေနှင့် ပြေးသွားနေတဲ့ မော်တော်ကားတွေကိုသာ မြင်ရဖို့ပါ။ ဘယ်လိုကဘယ်လို အိုဟောင်းတဲ့ တိုက်ငယ်အိမ်ငယ်တွေ၊ပြီးတော့ ရွက်လှေကြီးတွေ မြင်နေရပါလိမ့်။

တပတ်လှည့်ပြီး မျက်စိပွတ်ကာ သေသေချာချာ ကြည့်တော့မှ လား...လား... ကောင်းကင်ပြင်က စင်ရော်တွေကလဲ မလှုပ်ရှား၊ ရေလုပ်သားကြီးတွေကလဲ တဖဝါးမှ နေရာကမရွေ့၊ ဒါဖြင့် ဘယ်လို ဟာတွေပါလိမ့်။ သေချာသည်ထက် သေချာအောင်ပိုပြီး စေ့စေ့စပ်စပ် ကြည့်တော့မှ ခပ်ဝေးဝေးမှာ အထက်အောက် ပေလေးဆယ်လောက် ရှည်ပုံရသည့် ရွက်ဖျင်စပ်ကြောင်းလို စပ်ကြောင်းတစ်ခုကို ခပ်ရေးရေး တွေ့ရပါသည်။ ဒီတော့မှ အော်...ပတ်ပတ်လည် လက်စွမ်းကုန် ရေးဆွဲထားတဲ့ ဧရာမ ပန်းချီကားကြီးပါလားလို့ အံ့အားသင့်လို့မဆုံး အံ့ဩလို့မဆုံး ဖြစ်ရပါသည်။ မကြုံစဖူး ထူးလှပါပေသည်။ ဆန်းလှပါပေသည်။ ဒတ်ချ်ဒကာ ပြောလဲ ပြောလောက်ပါပေသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၄၅

ဒီအခါမှ ဒတ်ချီဒကာရဲ့ အပြုံးကို သဘောပေါက်သွားပြီး တပါးတည်း “ရှက်ပြီး” ပြုံးမိရင်းက ပန်းချီကားကဘဲ ကောင်းလွန်းလို့လား၊ ကိုယ်ကဘဲ ညံ့လွန်းလို့လားဆိုတာ ဝေခွဲမရအောင် ဖြစ်သွားပါသည်။ အမှန်တော့ တပည့်တော်မှမဟုတ်၊ သူတပါးတွေလဲ ဒီအပေါ်ရောက်လျှင် ပန်းချီကားလို့ မမြင်၊ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်မြင်နေရတယ်လို့ဘဲ ထင်ကြပါသည်။

သေသေချာချာ ကြည့်တော့မှ တပည့်တော်တို့ ရောက်နေတဲ့ အဝိုင်းပုံ ကြည့်စဉ်နဲ့ ပေ ၄၀-အကွာ၊ ပတ်ပတ်လည်မှာ ၄၅-ပေအမြင့်ရှိတဲ့ ဧရာမပတ်လည် ပန်းချီကားကြီးကို ပန်းချီကျော်ကြီး မေဇဒါ ဦးဆောင်တဲ့ ပန်းချီဆရာ သုံးဦးက အနီးအဝေးမှန်မှန်နှင့် သဘာဝအကျဆုံး ရေးဆွဲထားခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ပန်းချီကားရဲ့ အထက်ပိုင်းကို မမြင်နိုင်စေရန် ကြည့်စင်၏ တံစက်မြိတ်ထက် မြင့်အောင် မြင့်တင်ထားပါသည်။ ပန်းချီကားရဲ့ အောက်ခြေကို မတွေ့ရအောင် ကြည့်စင်နဲ့ ပန်းချီကားအကြား ပတ်ပတ်လည် ပေ ၄၀-ခန့် ကွာဝေးတဲ့နေရာကို ပန်းချီကားထဲက သဲသောင်ပြင်နှင့် တသားတည်းကျပြီး ခွဲမရအောင် သဲသောင်ပြင်ကြီး ပြုလုပ်ထားပါသည်။ ပကတိသဘာဝ နေအလင်းရောင်ကိုရအောင် ပန်းချီကားထိပ်နဲ့ ကြည့်စင်အကြား ပတ်ပတ်လည် ပေ၄၀ အကွာ ကောင်းကင်ပြင်ကိုတော့ မှန်ချပ်ကြီးပေါင်း ၃၂၀-ဖြင့် မိုးပေးထားပါသည်။

ဒီပန်းချီကားကို စတင်ဖန်တီးသည့် နှစ်ကတော့ ၁၈၈၁-ခုနှစ် မတ်လ ၂၈-ရက်နေ့ဟု သိရပါသည်။(အထက်မြန်မာပြည်ကို ဗြိတိသျှမသိမ်းမီ လေးနှစ်ခန့် ဖြစ်ပါသည်။) ထိုခေတ် ပင်လယ်ကမ်းခြေ မြို့ငယ်တစ်ခု၏ ရှုခင်းပုံကို ဆီဆေးဖြင့် သရုပ်ဖော် ရေးဆွဲထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဒီပတ်လည် ပန်းချီကားကြီးကို ဆွဲဆန့်လိုက်လျှင် အလျားပေ ၄၀၀-ခန့် ရှည်ကြောင်း သိရပါသည်။ အံ့ဩချီးကျူးလို့ မကုန်နိုင်အောင် ပြောင်မြောက်သည့် အနုပညာလက်ရာဟု ဆိုနိုင်မည်ထင်ပါသည်။ မလ္လာပျားတဲ့ လူများနှင့် စင်ယော်များကိုသာ မတွေ့ရလျှင် ပန်းချီကားပါလို့ ပြောစေကာမူ ယုံနိုင်ဘို့ အတော်ခဲယဉ်းပါသည်။

သည်ပန်းချီကားကို ပြတိုက်တစ်ခုအဖြစ် ဖွင့်လှစ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စိတ်ကူးစီစဉ်မှုကလဲ ကောင်းပါသည်။ ပြတိုက်အတွင်း ဝင်လျှင်ဝင်ချင်း ပန်းချီကျော်ကြီး မေဒေါ၏ လက်ရာမြောက်လှသည့် ပင်လယ်ပန်းချီကားကြီး ၄-၅ ကားဖြင့် နိဒါန်းသွယ်လိုက်ပြီးမှ အမှောင်တွင်း သွင်းလိုက်ကာ အလင်းသို့ ဘွားကန့် ထုတ်ပေးလိုက်ရာ တကယ့်သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်အလယ် ရောက်သွားရသလို ခံစားရပါတော့သည်။ ပန်းချီကား၏ ရသကို ပိုမို ပေါ်လွင်စေတဲ့ အစီအစဉ် ဖြစ်ပါသည်။

ဟော်လန်သို့ ရောက်သူများဟာ ဒတ်ချ်ပန်းချီကျော်ကြီး မေဒေါ၏ ဟိတ်မြို့လယ်မှ မြင်းကွင်းကျယ် ပန်းချီကားကြီး

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၄၇

ပနောရာမမေဒေါ (Panorama Mesdag) ကိုမှ မကြည့်ခဲ့ရ မမြင်ခဲ့ရလျှင်
ဟော်လန်သို့ ရောက်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပါဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ဘွန်းမြို့

အနောက်ဂျာမနီပြည်

၈၊ ၇၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော်မေတ္တာဖြင့် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။
မနေ့က ပနောရာမမေဒေါ ပန်းချီပြတိုက်အကြောင်း ရေးလိုက်
ပါသည်။ အဲဒီပြတိုက်ကို နံနက်သွားပြီး နေ့လယ်ပိုင်းကျတော့
ဗီဇာကိစ္စ လုပ်ဖို့လဲရှိတာနှင့် တောင်အမေရိကတိုက်သား ယောဂီ
ဇာရမာတာကုတာ၏ ကားဖြင့် ရှေးတာဒမ်မြို့သို့ ဦးရေဝတဓမ္မ၊
ဦးမြသိန်းတို့နှင့်အတူ သွားကြပါသည်။

တနာရီလောက် မောင်းမိတော့ ရှေးတာဒမ်ကို ရောက်ပါ
သည်။ အခြားအနောက်တိုင်း မြို့များလိုပင် သန့်ရှင်းသပ်ရပ်ပါသည်။
သာယာပါသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းများတဲ့မြို့ ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။

ပင်လယ်ဆိတ်ကမ်း သင်္ဘောဆိပ်မြို့ဖြစ်တော့ ဆိပ်ကမ်းအလွန် ကြီးကျယ်ပါသည်။ ဆိုက်ကပ်ထားတဲ့ သင်္ဘောတွေလဲ များပါသည်။ ချစရာ တင်စရာကုန်တွေနှင့် ကုန်တင်ကုန်ချ စက်တွေလဲ များလှ ပါသည်။ ကမ္ဘာမှာ အကြီးကျယ်ဆုံးအလုပ်အများဆုံး ဆိပ်ကမ်းမြို့လို အသိအမှတ် ပြုကြပါသည်။ မြို့သူမြို့သားများ အပျင်းပြေ အပန်းပြေ ရှုခင်းသာများ ကြည့်ဖို့ရာ တပင်တိုင် မျှော်စင် ထူးထူးဆန်းဆန်း တခုလဲရှိပါသည်။ ပထမအဆင့်အထိ တက်ကြည့်ခဲ့ပါသေးသည်။

ကိစ္စပြီးလို့ မြို့ကို နဲ့အောင် လှည့်ပတ် ကြည့်ပြီးတော့ ဟိတ်ကို ပြန်ခဲ့ပါသည်။

မနေ့က (၇၊၇၊၇၉) ညနေမှာ ဟိတ်မြို့ တရားစခန်း အပြီးသတ်ပါသည်။ အကျိုးကတော့ ဒတ်ချ်ယောဂီများ ဝိပဿနာကို နည်းမှန်လမ်းမှန် စတစ်တကျ အားထုတ်တတ်လာခြင်း၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ အပေါ် သဒ္ဓါတရား တိုးပွားလာခြင်း အကျိုးရကြပါသည်။

တရားစခန်းက ထွက်ခါနီးမှာ ယောဂီများနှင့် အခြား ပရိသတ်များက ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ပူဇော်ကန်တော့ကြပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သြဝါဒစကား မိန့်ကြားပါသည်။ ပူဇော် ကန်တော့ပွဲ ပြီးတဲ့အခါ ညနေ ၄-နာရီအချိန်မှာ ဟိတ်မြို့မှ ကားနှစ်စီးနှင့် ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ၅-နာရီခွဲခန့်တွင် ဝါးဝစ်မြို့သို့ ရောက်ကြပါသည်။

မရှေ့မနောင်းမှာပင် ယောဂီများနှင့် ဘွန်းမြို့မှ စီးပွားရေးသံမှူး ဦးကိုကိုကြီးလဲ ပေါင်မုန့်ပုံကား (မိုက်ကရီဘတ်စ်) တစ်စီးနှင့် တပည့်တော်တို့ကို ဘွန်းမြို့သို့ ပင့်ရန် ရောက်လာပါသည်။ ဝါးဝစ်မြို့ ယိုးဒယားဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ခဏနားနေကြပြီးလျှင် ၆-နာရီခန့်တွင် ဦးကိုကိုကြီး ပင့်ဆောင်ရာ ဘွန်းမြို့သို့ လိုက်ပါခဲ့ကြပါသည်။

လမ်းတလျှောက် ဟော်လန်ပြည်၏ ရှုခင်းကလဲ တဘာသာ ထူးခြားပါသည်။ ဟော်လန်ပြည်တွင် (တောင်ဘက်အစွန်းဆုံး တောင်ကုန်း အနည်းငယ်မှတပါး) တောင်များမရှိပါ။ မျက်စိ တဆုံးမြင်ရတဲ့ လွင်ပြင် မြေပြန့်ချည်း ဖြစ်ပါသည်။ စကော့တလန် နဲ့တော့ ပြောင်းပြန် ဖြစ်နေပါသည်။ စကော့တလန်မှာ လမ်း တလျှောက်လုံး လမ်းဘေးနှစ်ဘက်မှာ တောင်ကုန်းတွေ ချိုင့်ဝှမ်းတွေဘဲ များပါသည်။ မြေညီလွင်ပြင် အလွန်ရှားပါသည်။ စိမ်းလန်းတဲ့ မြက်ခင်းပြင်ကြီးတွေ မျက်စိတဆုံး ရှိတာခြင်းတော့ တူပါသည်။

သို့သော်လဲ ဆွစ်ဇာလန် စတဲ့တခြားဥရောပ နိုင်ငံတွေမှာ လိုပင် တချို့နေရာတွေမှာ လမ်းဘေးမြက်ခင်းများမှ နွားချေးပုပ်နဲ့ သင်းတာတော့ ဆိုးလှပါသည်။ နွားချေးအရည်ဖျော်ပြီး ပိုက်နှင့် မှုတ်ထုတ်ကာ မြက်ခင်းပြင်ကို ဖျန်းပါသည်။ မြက်ခင်းကို နွားချေး မြေဩဇာ ကျွေး၍ စိုက်ပျိုးမွေးမြူခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဂျာမနီဘက် မကူးမီ ၁၀-မိုင်လောက်အလိုမှာ မြို့ကလေးတမြို့ရှိ လွှတ်တော် အမတ်တဦး အိမ်ကို ဝင်ပြီး ခဏနားရပါသည်။ ပန်းသီးဖျော်ရည်

ချိုချိုအေးကပ်၍ ဘုန်းပေးကြရပါသည်။ လွှတ်တော်အမတ်မှာ ဝါးဝစ်က ယိုးဒယားဘုန်းကြီး မေတ္တာဝိဟာရီနှင့် ရင်းနှီးသူဖြစ်၍ ယိုးဒယားကျောင်းအတွက် ဒတ်ချ်အစိုးရထံမှာ အထောက်အပံ့ ရသလောက်ရအောင် ကြိုးစားနေသူ ဖြစ်ကြောင်းသိရပါသည်။ သို့သော်လဲ သူ့ကိုယ်တိုင်ကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သေးပါ။

လွှတ်တော်အမတ်၏ မိသားစုနှင့် စကားပြောနေကြစဉ်မှာ သူ၏သားနှင့် အဖော်အမျိုးသမီးတယောက် ရောက်လာပါသည်။ လွှတ်တော်အမတ်က “ဒါကကျုပ်သား၊ ဟောဒါက ကျုပ်သားရဲ့ ရည်းစားပါ” လို့ တပည့်တော်တို့ကို ဝမ်းသာအယ်လဲ မိတ်ဆက် ပေးရာ ပွင့်လင်းလွတ်လပ်သော သူတို့၏ လူမှုဆက်ဆံရေးနှင့် မိသားစုဆက်ဆံရေးကို ပြီးမိပါသည်။

လွှတ်တော်အမတ်အိမ်က ထွက်လာပြီး မကြာမီမှာပင် ဟော်လန်နှင့်ဂျာမနီ နယ်စပ်ကို ရောက်တော့ ဦးကိုကိုကြီးက ဂျာမနီ အစိုးရထုတ်ပေးတဲ့ သံတမန် မှတ်ပုံတင်ကဒ်ပြားကို လူဝင်လူထွက် အရာရှိအား ကားပေါ်ကပင် လှမ်းပြလိုက်ပါသည်။ အရာရှိက ကဒ်ပြားကို ကြည့်ပြီး ချက်ချင်းသွားခွင့် ပြုလိုက်ပါသည်။

ပတ်စ်ပို့၊ ဗီဆာတွေ စစ်လားဆေးလားတွေ လုပ်ရင် နည်းနည်းများ အထစ်အငေါ့ ရှိမလားမသိပါ။ အကြောင်းကတော့ တပည့်တော်တို့ ပတ်စ်ပို့မှာ ဂျာမနီနှင့် ဘယ်လ်ဂျီယမ်အတွက် ပြည်ဝင်ခွင့် ဗီဆာ မပါပါ။ အမှန်တော့ ဥရောပတိုက်တွင် ဟော်လန်၊

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၅၁

ဘယ်လ်ဂျီယမ်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ဂျာမနီလေးနိုင်ငံကို သွားတဲ့ ခရီးသည်များ တနိုင်ငံအတွက် ဗီဆာယူလျှင် ကျန်သုံးနိုင်ငံကိုပါ သွားနိုင်ကြောင်း စိတ်ချယုံကြည်လောက်သူများထံမှ ကြားသိထားသောကြောင့် ဗီဆာမယူခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဂျာမနီဘက် ရောက်တဲ့အခါမှာလဲ သစ်ပင်တောတောင် ရေမြေအနေအထား အလွန်ကြီး မပြောင်းလဲပါ။ ဟော်လန်ပြည်မှာ လိုပင် စိန်းလန်းတဲ့ မြက်ခင်းပြင်များ၊ အာလူးခင်း၊ ပဲခင်းများကို တွေ့ရပါသည်။ ဂျီခင်း၊ အုတ်ခင်း၊ ဗာလီခင်းများကို စိမ်းစိမ်းလဲ့လဲ့ ဝင်းဝင်းမဲ့မဲ့ တလမ်းလုံးလိုလို တွေ့မြင်နေရတာကတော့ ဟော်လန်ထက် ထူးခြားတဲ့အချက် ဖြစ်ပါသည်။ လမ်းဘေး ရှုခင်းတွေ က သာယာစိမ်းမြတော့ မျက်စိ အေးလှ ကြည်နူးရပါသည်။

လမ်းကလဲ (E) အမှတ်အသား ပြထားတဲ့ ဥရောပ တတိုက်လုံး တောက်လျှောက်ပေါက်တဲ့ ဟိုက်ဝေးလမ်းကျယ်ကြီး၊ မှန်သားပြင်တမျှ ညီကလဲညီ၊ ချောကလဲချော၊ ကားကလဲကောင်း၊ ရာသီကလဲ သာယာတဲ့ညနေခင်း၊ လေညှင်းကလဲ ငြိမ့်ငြိမ့်ကလေး ဖျန်းတော့ ခရီးသွားရတာ ပင်ပန်းတယ်ဆိုတာမရှိ၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ရွှင်လန်းကြည်သာလျက်သာ ရှိပါတော့သည်။

ဘွန်းမြို့နားရောက်တော့ ဓာတ်တိုင် မြင့်မြင့်ကြီးတွေနှင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်ကြိုးတွေဟာ ကောင်းကင်မှာ ဟိုဖြတ် ဒီသွားနဲ့ ရှုပ်ပွေလွန်းလှပါသည်။ စက်မှုထွန်းကားတဲ့ အမှတ်လက္ခဏာဘဲလို့

ယူဆရပါသည်။

ဘွန်းမြို့ရှိ သံဃူးဦးကိုကိုကြီး၏ အိမ်ကို ည ၁၀-နာရီ ကျော်ကျော်မှာ ရောက်ပါသည်။ သံအမတ်ကြီး ဦးမောင်မောင်ညွန့်နှင့် မြန်မာမိသားစုများ စောင့်ကြိုနေကြတာကို တွေ့ရပါသည်။ ဒီအိမ်မှာဘဲ တည်းခိုကြရပါသည်။ ဦးကိုကိုကြီးတို့ ဒီအိမ်ကိုငှားပြီး ပြောင်းရွှေ့လာတာ ရက်အနည်းငယ်မျှသာ ရှိပါသေးသည်။ အိမ်သစ်ကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် တကွ သံဃာတော်များ တည်းခိုဖို့ လူရတဲ့အတွက် နိုင်ငံရပ်ခြားမှာ အင်မတန် ရဲခဲတဲ့ ကြိုတောင်ကြိုခဲအခွင့်အရေးကို ရတယ်ဆိုပြီး တမိသားလုံး ဝမ်းသာမဆုံး ဖြစ်နေကြပါသည်။

နံနက်ကျတော့ အရက်ဆွမ်းကို ဦးကိုကိုကြီး မိသားစုဘဲ ကပ်လူပါသည်။ ၇-နာရီခွဲလောက်မှာ ပညာတော်သင်ကျောင်းသားများ အပါအဝင် အနောက်ဂျာမနီရှိ မြန်မာ ၃၀-လောက် စုပေါင်း၍ ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ ငါးပါးသီလ ခံယူကြပြီး ပုဒ္ဓသာသနာတော်တရား နာကြားကြပါသည်။ ၉-နာရီတွင် ဦးကိုကိုကြီးက အော်ဒီကလုံး ရေမွှေး ထုတ်လုပ်ရာဖြစ်တဲ့ ကိုလုံးမြို့ကို လိုက်လံပြသပါသည်။ အော်ဒီကလုံး ပုလင်းမှာပါတဲ့ (No,4711) ဟာ မူလထုတ်လုပ်တဲ့ အိမ်ရဲ့နံပါတ်ကို ကုန်အမှတ်တံဆိပ် ပြုလုပ်ထားကြောင်း ဦးကိုကိုကြီးက ပြောပြပါသည်။

ကိုလုံးမြို့နှင့် ဘွန်းမြို့မှာ မဝေးလှပါ။ ကား နာရီဝက် မောင်းလျှင် ရောက်ပါသည်။ သတိပြုမိတဲ့ ထူးခြားချက် တခုကတော့

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၅၃

ရိုင်းမြစ်ကူး ကြိုးတံတားကြီးတခု ဖြစ်ပါသည်။ ဒီတံတားကြီးမှာ တခြားကြိုးတံတားများလို မြစ်ကမ်းနှစ်ဘက်မှာ တိုင်မစိုက်ပဲ မြစ်လယ်မှာသာ တိုင်တစုံတည်းစိုက်ပြီး အဲဒီတိုင်ထိပ်က ကြိုးတွေနဲ့ တံတားကို တောက်လျှောက် ဆွဲချည်းပြီး မ,ထားတာဟာ ကမ်းနှစ်ဘက်က တံတားအစွန်းနှစ်ဘက်အထိ ဖြစ်ပါသည်။ တိုင်ကြီးက မြင့်တော့ ကြိုးတွေ အများအပြား ဆွဲချည်ထား နိုင်ပါသည်။

ကိုလုံးမြို့က အပြန်တွင် ဘွန်းမြို့ကို လှည့်လည် ကြည့်ရှု ကြပြီး ဦးကိုကိုကြီးအိမ်မှာပင် နေ့ဆွမ်းဘုန်းပေးကြရပါသည်။ မြန်မာ ဒကာဒကာမ အချို့ကလဲ ဆွမ်းဟင်းများ၊ အချိုပွဲများ ယူလာပြီး စုပေါင်း ဆွမ်းကပ်ကြပါသည်။ ဒုဆယ်လ်ဒေါ့မြို့မှ ဒေါ်ရှုဘီစိန် ယူလာသော အချိုပွဲတွင် စထရောဘယ်ရီအသီးနှင့် တထပ်တည်း နည်းပါးတူတဲ့ အသီးတမျိုးကို မလိုင်နှင့်ရော၍ စားရတာဟာ ထူးခြားချက် တခုဖြစ်ပါသည်။ ဒီအသီးကို တခြား နေရာတွေမှာ မတွေ့ခဲ့ မစားခဲ့ရပါ။

ဆွမ်းစားပြီး ခဏတဖြုတ် နားကြရပါသည်။ နေ့လယ် ၁-နာရီတွင် စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း သံအမတ်ကြီးအိမ်သို့ သွား၍ ဂျာမန် ဒကာဒကာမများနှင့် တွေ့ဆုံကာ သူတို့မေးလျှောက်တဲ့ မေးခွန်းတွေကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဖြေကြားပြီး တပည့်တော်က ဘာသာပြန်ပါသည်။

မေးခွန်းတွေထဲက အချို့ကတော့ သတိပဋ္ဌာနသုတ်နှင့် ပဋ္ဌာနကျမ်းတို့မှာ ပါတဲ့ ပဋ္ဌာန ၂-ခု တူပါသလား။ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို မြတ်စွာဘုရား ဆင်းခြင်သုံးသပ်တော်မူတဲ့အခါ ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ် ကွန့်မြူးတော်မူသလို သတိပဋ္ဌာန်ကို ဟောတဲ့အခါ ဘာကြောင့် ရောင်ခြည်တော် မကွန့်မြူးပါသလဲ၊ (ပဋ္ဌာန-ဆိုတဲ့ စကားလုံးချင်း တူတာကို အခြေခံ၍ မေးခြင်းပါ) နိဗ္ဗာန်ဟာ မနောဓာတ် ဖြစ်ပါသလား။ (Mind-Element) မနောဓာတ်ဟု စကားလုံး သုံးကြသောကြောင့် နာမ်တရားပါလား-ဟု မေးလိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။ နိဗ္ဗာန်ကို နာမ်တရားဟု ယူဆထားတဲ့ အဘိဓမ္မာ လေ့လာနေသူ ဂျာမန်အမျိုးသမီးက မေးခြင်းပါ။ သူ့အယူအဆကို ထောက်ခံတဲ့ အဖြေကို ရလို၍ မေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အဘိဓမ္မာတတ်မှ တရားအားထုတ်လို့ ရပါသလား။ ဒကာတဦးက သံသယရှင်းလို၍ မေးခြင်းပါ။ အလုပ်မအားနိုင်လို့ တရားစခန်း မသွားနိုင်သူများ ဝိပဿနာကို အိမ်မှာပဲ အားထုတ်လို့ ရပါသလား။ စိတ်ဝင်စားသော ဒကာတဦး၏ မေးခွန်းပါ။

စာရှည်သွားပြီမို့ နားပါရစေဦးဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၅၅

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

တီးဒေါတရားစခန်း

ဆောက်ဝင်ကျွန်း

နယ်သာလင်ပြည်

၁၀၊ ၇၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

ရိုသေစွာ မေတ္တာရှေ့သွား လျှောက်ထားပါသည်။ ဘွန်းမြို့ သံအမတ်ကြီးအိမ်မှာ ဂျာမန် ဒကာဒကာမများနှင့် အမေးအဖြေ ပြုလုပ်ရကြောင်း ရေးခဲ့ပါပြီ။ မေးဖြေပွဲပြီးတော့ ဒေါ်ရှုဘီစိန် ဇနီးမောင်နှံတို့က ရုပ်ရှင်ပြ၍ ကြည့်ကြရပါသည်။

မဟာစည်သာသနာပြုအဖွဲ့ ရန်ကုန်မှထွက်ခါနီးမှာ ချမ်းမြေ့ရိပ်သာ ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့က မှတ်တမ်းတင် ရုပ်ရှင်ရိုက်ပြီး ကင်မရာမင်းဦးတင်ထွန်းက သူ့အမဒေါ်ရှုဘီစိန်ထံ ဆေးဘို့ပို့ထားတဲ့ ဖလင်များ ဆေးပြီး၍ ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရောင်စုံရုပ်ရှင်ဖြစ်၍ ကြည့်ကောင်းပါသည်။ ဖလင်လှူသူကအမေ၊ ရုပ်ရှင်ရိုက်သူကသား၊ ဖလင်ဆေးပေးသူကအမ၊ သုံးဦးပေါင်းလိုက်တော့ ရုပ်ရှင်တခန်း လှူဒါန်းမှု ပြည့်စုံသွား၍ ကုသိုလ်ပွားကြရပါသည်။ ဒေါ်ရှုဘီစိန်က ဆေးပြီး ဖလင်များရော မရိုက်ရသေးတဲ့ ဖလင်အသစ် ၇-လိပ်ပါ ချမ်းမြေ့ရိပ်သာအား လှူလိုက်၍ ဝမ်းသာရပါသည်။

မှတ်တမ်းတင် ရုပ်ရှင်ရိုက်၍ ကြည့်ပြီးတော့ ဦးကိုကိုကြီး လိုက်ပို့တဲ့ကားနှင့်ပင် ညနေ ၄-နာရီလောက်မှာ ဟော်လန်ကို ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။

အပြန်လမ်းကတော့ ဘယ်လ်ဂျီယမ်က လှည့်သွားတဲ့လမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘွန်းက ထွက်ခဲ့လို့ တနာရီခွဲလောက်အကြာ ၅-နာရီခွဲလောက်မှာ ဘယ်လ်ဂျီယမ်နယ်စပ်ကို ရောက်ပါသည်။ အသွားတုန်းကလိုပင် ပတ်စ်ပို့ဗီဇာ အစစ်အဆေးမရှိဘဲ အလွယ် တကူပင် နယ်စပ်ကို ဖြတ်ကျော်ကာ ဘယ်လ်ဂျီယမ်ပြည် အတွင်းမှာ ကားပြေးမိလျက်သား ဖြစ်နေပါတော့သည်။

ဘယ်လ်ဂျီယမ်ပြည်ကို အူကြောင်းအတိုင်းဖြတ်ကာ ကားနှင့် ခရီးသွားနေခိုက် ဒါဟာ ဘယ်လ်ဂျီယမ် နိုင်ငံပါလားလို့ စိတ်ထဲမှာ ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်း ထားရပါသည်။ အကြောင်းကတော့ ဥရောပရဲ့ ဒီနားပတ်ဝန်းကျင်က နိုင်ငံများဟာ တောတောင်ရေမြေ အနေအထား၊ တနိုင်ငံနှင့် တနိုင်ငံ အလွန်ကြီး မကွာခြားလှသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထူးတာကတော့ ရောက်ခဲ့ရသလောက် ဟော်လန်ပြည် မှာ သစ်ပင်မြင့်မြင့်၊ သစ်တောကြီးကြီး မတွေ့ရပါ။ ဘယ်လ်ဂျီယမ် မှာတော့ သစ်ပင်မြင့်မြင့်တွေလဲ တွေ့ရပါသည်။ သစ်တောအုပ်အုပ် ကလေးများလဲ ဟိုနားဒီနား ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ မြင်ရပါသည်။

ညနေ ၇-နာရီမှာ ဘယ်လ်ဂျီယမ်ရဲ့မြို့တော် ဘရပ်ဆဲလ်ကို ရောက်ပါသည်။ ယိုးဒယားဘုန်းကြီးရဲ့ ဒကာတယောက်အိမ်ကို ရှာရင်း

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၅၇

မြို့ကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုကြပါသည်။ တိုက်ကြီးတာကြီးတွေနဲ့ ခမ်းနားပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဥရောပဘုံဈေး အဆောက်အအုံ၊ နေတိုးစစ်အဖွဲ့ရုံး အဆောက်အအုံတို့ ထယ်ဝါ ခမ်းနားလှပါသည်။ တင့်တယ်လှပမှုတော့ နည်းပါသည်။ လမ်းကျယ်နည်းပါးပြီး လမ်းကျဉ်း များပုံရပါသည်။ လမ်းတွေမှာ လူရှုပ်သည်။ စားသောက်ဆိုင်၊ ကော်ဖီဆိုင်၊ အအေးဆိုင်တွေမှာ လူပြည့်ကျပ်အောင် စည်ကားပါသည်။

တနာရီကျော်ကျော်မျှ လှည့်လည် ကြည့်ရှုပြီးနောက် ဘရပ်ဆဲလ်မှ ဟော်လန်ပြည် ဒုတိယတရားစခန်း တီးဒေါ့ဆီသို့ ဦးတည်ကာ ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ညနေချမ်းပင် ဖြစ်သော်လည်း လမ်းမီးတွေ ထွန်းကုန်ကြပါပြီ။ ဥရောပဘုံဈေးအဖွဲ့ကို အကြောင်း ပြုပြီးတော့ ဥရောပဟိုက်ဝေးလမ်းမကြီး တလျှောက်မှာ ခန့်ညား လှပတဲ့ မီးတိုင်ကြီးတွေကို ခပ်စိပ်စိပ်စိုက်ထူ ထွန်းညှိထားလိုက်သည်မှာ ကျက်သရေရှိလှပါသည်။

ကျက်သရေရှိလှတဲ့ မီးရောင်တွေအောက်က ကျက်သရေရှိ လှတဲ့ လမ်းကျယ်ကြီးပေါ်မှာ ကျက်သရေမင်္ဂလာ ပြည့်စုံစွာ အရှိန်ကောင်းကောင်းနှင့် မောင်းနေကြတုန်း ပြုန်းဆို ကျက်သရေရှိစွာ လမ်းမှားနေမှန်း သိကြရပါတော့သည်။

သူတို့ဆီမှာ လမ်းတခါမှားလျှင် အနည်းဆုံး ၁၀-၁၅ မိုင်ဆက်မသွားပဲ နောက်ကြောင်း ပြန်လှည့်လို့မရပါ။ အကြောင်း

ကတော့ ဟိုက်ဝေး(အော်တိုဘန်း)လမ်းမကြီးများကို မည်သည့်
ဘေးလမ်းကမျှ မဖြတ်ရပဲ လမ်းမကြီး၏ အောက်ကဖြစ်စေ၊
အထက်ကဖြစ်စေ သွားရပါသည်။

ဒါကြောင့် တနေရာတွင် လမ်းမှားလျှင် လမ်းမကြီးမှ ဘေးကို
ခွဲထွက်သွားတဲ့ အထွက်လမ်းရောက်အောင် ဆက်မောင်းပြီးမှ
ခွဲထွက်ကာ နောက်ကြောင်းပြန်ဘို့ လမ်းရှာရပါသည်။ ခွဲထွက်ပြီး
ပြန်တော့လဲ အနည်းဆုံး ၁၀-မိုင်ခန့် မောင်းမိမှဘဲ လမ်းမကြီးကို
တွေ့ရတတ်ပါသည်။ အနောက်နိုင်ငံတိုင်းမှာ သည်အတိုင်းချည်း
ဖြစ်ပါသည်။ ဒါကြောင့် လမ်းတခါမှားလျှင် အချိန်အကြာကြီး
ကြန့်ကြာပြီး ခရီးအလွန်နှောင့်နှေးပါသည်။

လမ်းမှားလျှင် ကားတိုင်းမှာ မပါမဖြစ်တဲ့ ခရီးသွားသူတို့ရဲ့
အသက်လို့ ခေါ်နိုင်လောက်တဲ့ မြေပုံစာအုပ်ကို လှန်ပြီး မြေပုံစာအုပ်
ဝင်စားကြရပါသည်။ မြေပုံကြည့်လိုက်၊ လမ်းနံပါတ်ကြည့်လိုက်၊
နေရာဒေသ အမည်ဆိုင်းဘုတ်ကြည့်လိုက်၊ ဒါနှင့်မှ မကျေနပ်သေးရင်
နီးရာမြင်ရာ တွေ့ရာလူကို မေးလိုက်နှင့် အလုပ်ရှုပ်ရပါသည်။
တခါတရံ တယောက်က လမ်းမှားလို့ မြေပုံစာအုပ်ကြီးကိုကိုင်ပြီး
အနီးအနားက တခြားတယောက်ကို မေးမယ်လို့ သူ့ဆီအသွား
သူကလဲ လမ်းမှားလို့ မြေပုံစာအုပ်ကြီး တကားကားနဲ့ အလုပ်
များနေတာကို တွေ့ရတတ်ပါသည်။

လမ်းမှားတဲ့အခါ မေးလိုက်လျှင်တော့ ဘယ်သူကမဆို (ကိုယ်ချင်းစာလို ထင်ပါရဲ့) စိတ်ရှည်လက်ရှည် အသေးစိတ် ရှင်းလင်း ညွှန်ပြတတ်ပါသည်။ တခါတရံမှာတော့ သိတယ်ဆိုတဲ့ လူက ညွှန်လိုက်ပါမှ မြို့ဝန်မင်းစောင်မမှ ထောင်လုံးလုံးကျရတဲ့ အဖြစ်မျိုးလဲ ကြုံရတတ်ပါသည်။

တပည့်တော်တို့အထဲမှာ ယိုးဒယားဘုန်းကြီးက ဒီလမ်းကို တခေါက်သွားဘူးသူ၊ ဒကာ ဦးကိုကိုကြီးကတော့ မသွားဘူးသော်လဲ ဥရောပဘုံဈေး ကိုးနိုင်ငံကိစ္စနဲ့ ဥရောပတခွင် အနှံ့အပြား ကားခရီး နှင်နေတာမို့ အတွေ့အကြုံနှင့် မြေပုံကို အားကိုးသူ၊ တပည့်တော် ကတော့ မတောက်တခေါက် ဝင်ရှုပ်တတ်သူ၊ ဦးအဂ္ဂဓမ္မကတော့ လမ်းမှားလို့ ကားရပ်တိုင်း ရေအိမ်ရှာရတာနှင့် မောနေသူ။

ဒီလိုနဲ့ တပည့်တော်တို့ဟာ ဘယ်လ်ဂျီယမ်ပြည်ရဲ့ နေဝင် ဆည်းဆာ၊ အဲဒီနေ့ အဲဒီအချိန်အခါမှာ သုံးကြိမ်သုံးခါ လမ်းမှားပြီး ၂-နာရီလောက် အချိန်ပို အကုန်ခံရပြီးမှပဲ ပင်လယ်တိမ်ကို ဖြတ်ပြီး ဟိုဘက်ကျွန်းကြီးကို ကူးရာဖြစ်တဲ့ ဘီယာဆကင်(Biesken)ကို ည၁၀-နာရီကျော်ကျော်မှာ ရောက်ပါတော့သည်။ ဒီဆိပ်ကမ်းမှာ မော်တော်ကား ၁၀၀-ကျော် ဆုံတဲ့ နှစ်ထပ်ကူတို့ကြီးနဲ့ ကားရောလူပါ ဟိုဘက်ကမ်းကို ကူးရပါသည်။ ကံသီပေလို့သာ အချိန်မီပါသည်။ တပည့်တော်တို့ကားလဲ ကူးတို့ပေါ် ရောက်ကရော ကူးတို့ကြီးလဲ တရွေ့ရွေ့နဲ့ ထွက်ပါလေတော့သည်။

၂၆၀

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ပင်လယ်တိမ်ကို ကူးရတာ နာရီဝက်သာသာ ကြာသည်ဟု ထင်ပါသည်။ ဒီကူးတို့ဟာ ဒီနေ့အတွက် နောက်ဆုံးကူးတို့ဖြစ်လို့ ဒီကူးတို့ကိုသာ တပည့်တော်တို့ မမီလျှင် ဒီဘက်ကမ်းမှာပဲ ဒီည အချိန်ကုန်ရတော့မှာ ဖြစ်ပါသည်။ ဟိုဘက်ကမ်းရောက်တော့ ခရီးဆက်ကြပြန်ရာ ဥရောပမှာ အရှည်ဆုံးလို့ ပြောကြတဲ့ ၁၂-မိုင်ခန့် ရှည်သည့် ဇီလင်ဘရ (Zeeland Brug) တံတားကြီးကို ဖြစ်ကျော်အပြီး နာရီဝက်သာသာအကြာမှာ တီးဒေါ့ တရားစခန်းသို့ ရောက်ပါတော့သည်။ အချိန်က ညသန်းခေါင် ၁၂-နာရီရှိနေပါပြီ။

လမ်းတလျှောက် သတိထားခဲ့သော်လဲ ဘယ်လ်ဂျီယမ်နဲ့ ဟော်လန်နယ်ခြားကို မသိခဲ့ရပါ။ အကြောင်းကတော့ နယ်ခြားစောင့် စခန်းလဲ မတွေ့ခဲ့ရ၊ လူဝင်လူထွက် ဌာနလဲ မတွေ့ခဲ့ရလို့ပါဘဲ။ နယ်ခြားမှာ ဘာအစောင့်မှ မထားကြ၊ ဘာအစစ်အဆေးမှ မရှိကြ၊ ဥဒဟိုသွား ဥဒဟိုလာ၊ ဒီတိုင်းပြည်တွေမှာ အေးချမ်းလိုက်ကြတာ။

ဒီတိုင်ပြည်တွေမှာ အေးချမ်းကြသော်လဲ ကမ္ဘာလှည့် သာသနာပြုအဖွဲ့တော့ တီးဒေါ့ရောက်တာနှင့် ခိုးလိုချင်လှ ကလေးတွေနဲ့ တွေ့ရပါတော့သည်။ အကြောင်းကတော့ တီးဒေါ့တရားစခန်းဟာ ကျွန်းကြီးတကျွန်းပေါ်က ချုံတွေမြက်တွေပေါ်တဲ့ သီးပင်စားပင် ခြံကြီးထဲမှာ ဖြစ်နေလို့ပါဘဲ။ အကျယ် ၁၅-ဧကခန့် ရှိမည် ထင်ပါသည်။

တရားစခန်းထဲ ဝင်လိုက်ကတည်းက ချုံကိုတိုးပြီး မြက်တောကို ဖြတ်ကာ (Caravan) ကရဗင်ခေါ်တဲ့ မိသားစု ခရီးသွား ကားစုတ်ကြီး

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၆၁

တွေနားမှာ ကားကိုရပ်ရပါသည်။ အရင် ရောက်နှင့်နေတဲ့ ဒေါက်တာ ဦးရေဝတဓမ္မ၊ ဒတ်ချ်ဦးပဉ္စင်းကြီးနှင့် ဒတ်ချ်ဒကာများ ရောက်လာပြီး လိုက်လံ နေရာချပေးတော့မှ ဒီကားစုတ်ကြီးတွေဟာ ကမ္ဘာလှည့် သာသနာပြုအဖွဲ့ရဲ့ စံကျောင်းတော်ကြီးတွေမှန်း သိရပါ တော့သည်။

ညဉ့်က နက်လှပြီ။ အချိန်မတော် သန်းခေါင်ကျော်၊ လမ်းအကြိမ်ကြိမ်မှားပြီး စီးလာရတဲ့ ကားခရီးဟာ ၈-နာရီကြာ ခရီးရှည်မို့ (နေ့အခါဆိုလျှင် ရှုခင်းသာလို့ မထောင်းတာသော်လဲ ညအခါဆိုတော့) ပန်းကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဆရာတော် ဘုရားကြီးမှာ အတော်ပန်းပုံ ရနေပါသည်။ ဒီအထဲ နေရာထိုင်ခင်းက အဆင်မပြေလှတော့ ဒကာသံမှူး ဦးကိုကိုကြီးလဲ စိတ်မကောင်းသည့် ဟန်ဖြင့် ဘွန်းမြို့သို့ ညတွင်းချင်း ပြန်ရှာသည်။ သူပြန်တော့ ဘယ်လ်ဂျီယမ်က လှည့်မပြန်ပဲ ဟော်လန်ဘက်ကပဲ ခရီးဖြောင့်အတိုင်း ပြန်တာဖြစ်လို့ ပင်လယ်တိမ်ကို မတွေ့ရတော့ ကူးတို့နဲ့ ကူးဖို့ မလိုတော့ပါ။ တပည့်တော်များရဲ့ စံကျောင်းတော်ကြီးများကို ကြည့်ပါ။ ရွှေရှားအိမ်လိုခေါ်တဲ့ မိသားစု ခရီးသွားကား (Caravan) အစုတ်ကြီး တွေသာ ဖြစ်ပါတယ်။ အရွယ်ကတော့ တချို့က ဟီးနီးဘတ်စ်ကား အငယ်စားလောက်၊ တချို့သီသီကြီး၊ တချို့သီသီငယ်၊ ဒီကားကြီး တွေပေါ်မှာ လူ ၄-ယောက်မှ ၁၂-ယောက်ထိ အိပ်လောက်တဲ့ အိပ်စင်၊ မီးဖို၊ ရေခဲသေတ္တာ၊ ပန်းကန်ဆေးခွက်၊ မျက်နှာသစ်ခွက်၊ အိမ်သာ၊ စာရေးစားပွဲ၊ ထမင်းစားစာပွဲစသည်အားဖြင့် မိသားစု တစုအတွက် အိမ်သုံး ပစ္စည်းအစုံပါ ပါသည်။

နေအားတွေမှာ ခရီးသွားကြလျှင် တတ်နိုင်သမျှ ဒီကားကြီးမျိုးတွေနဲ့ ခရီးသွားကြသည်။ တည်းစရာ ခိုစရာ တည်းခိုရိပ်သာ ဟော်တယ်ရှာစရာမလို၊ အလိုရှိတဲ့နေရာမှာ ရပ်ပြီး ကားပေါ်မှာဘဲ ချက်ပြုတ်စားကာနားနေအိပ်စက်လိုက်ရုံသာ ဖြစ်ပါသည်။ တချို့ ဂျစ်ပစီတွေကတော့ ဒီကားကြီးတွေကိုပဲ တသက်လုံး အိမ်လုပ်နေကြပြီး ရေကြည်ရာ မြက်နုရာ တနေရာရာမှာ ၁-နှစ်တန်သည် ၂-နှစ်တန်သည်နေပြီး နောက်တနေရာ ပြောင်းကာ ရွှေ့ကာ နေကြပါသည်။

သို့သော်လဲ ယခုတပည့်တော်တို့ရဲ့ စံကျောင်းတော်ကြီးများမှာ အသစ်မဟုတ် အစုတ်တွေသာဖြစ်ပြီး အထက်မှာရေးခဲ့တဲ့ အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းပစ္စယတွေ ဘာတခုမှ မရှိတော့ပါ။ အိပ်ဖြစ်နေဖြစ်အောင် ဖြစ်ကတတ်ဆန်းလုပ်ထားတဲ့ အိပ်စင်မျှသာ ရှိပါသည်။ အိပ်ရာနေရာကလဲ ကမ္ဘာလှည့် ခရီးသွား မောင်ငွေတို့ သုံးလေ့ရှိတဲ့ အိပ်ရာမျိုး၊ ကုဋိကလဲ မြန်မာပြည်တောဘက်က တွင်းတူး အိမ်သာလောက်မှ နေရာမကျ၊ စံကျောင်းတော်က ဆင်းလိုက်လျှင် ခင်းထားတဲ့ မွေးရှည်မြစိမ်းကမ္ဘလာတွေပေါ် သတိနှင့်နင်းကာ သွားရသည်။ သည်အထဲ ကြက်တွေဘဲတွေ မွေးထားလို့ ကြက်ချေးဘဲချေး မနင်းမိအောင် ရှောင်ရသေးသည်။

တရားစခန်း အခြေမလှတာနဲ့ ညတွင်းချင်းပဲ ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ဝါးဝစ်မြို့ ယိုးဒယားကျောင်းကို ပြန်ပြီး သီတင်းသုံး

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၆၃

နေစေလိုကြောင်း၊ ဒီတရားစခန်းမှာ တရားနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ကိစ္စမှန်သမျှ တပည့်တော်တို့ပဲ ပြီးစီးအောင်သည်းခံ ဆောင်ရွက်နေခဲ့မည် ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထားပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက “ကိစ္စ မရှိပါဘူး၊ ရောက်မှတော့ နေတာပေါ့၊ နေလို့ဖြစ်ပါတယ်” ဟုမိန့်ပါသည်။ နောက်ရက်တွေမှာ ဒီစခန်းကို ဆရာတော်ဘုရားကြီး နှစ်သက်ဗာ တွေ့ရလို့ တပည့်တော်တို့ စိတ်ချမ်းသာ ကြရပါသည် ဘုရား။

တီးဒေါ်ခြံ ပိုင်ရှင်က ဒတ်ချ်လူမျိုး ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ဦးပဉ္စင်းကြီး၊ အသက်က ၆၅၊ တရားစခန်းတာဝန်ခံလဲ သူဘဲ။ စီစဉ်ညွှန်ကြားတဲ့ ဒါရိုက်တာကတော့ မနီးမဝေးမှာရှိတဲ့ ဝါးဝစ်မြို့ ယိုးဒယားကျောင်းမှ ယိုးဒယားဘုန်းကြီး မေတ္တာဝိဟာရီ။ တရားစခန်းရဲ့ ချွတ်ယွင်းချက်များအတွက် သူ့မှာတာဝန်ရှိပါသည်။ သူ့မှာတာဝန် ရှိကြောင်း ပြောပြရသည်။ သူကလဲ ဝန်ခံပါသည်။

ဒတ်ချ် ဦးပဉ္စင်းအိုကြီးကတော့ သင်္ကန်းဝတ်ထားလို့သာ ဘုန်းကြီးဆိုရသည်။ ဘာဝိနည်းမှ သိဟန်မတူ။ လူဒကာတဦးလို ချုံရှင်း သစ်ပင်ခုတ်ကအစ သူ့ဟာသူ လုပ်နေသည်။ ငယ်စဉ်ကတည်းကစပြီး ဟစ်ပီခေါ်တဲ့ လမ်းပေါ်က လူ့ဘဝနှင့် ဖြစ်သလို နေလာရာက ယိုးဒယားသွား တရားအားထုတ်ပြီး ရဟန်းပြုလာခဲ့ကြောင်း သိရ ပါသည်။ ဒီတီးဒေါ်မှာ ၁၀-ကြိမ်ထက်မနည်း ၇-ရက်စခန်း၊ ၁၀- ရက်စခန်းများ ဖွင့်ကာ သူတလှည့် မေတ္တာဝိဟာရီတလှည့်

တရားပြခဲ့ကြောင်း ပြောပြသည်။

သူ့တရားစခန်းမှာ ယောဂီများအတွက် နေစရာ အဆောက်အအုံ မရှိပါ။ များသောအားဖြင့် မြက်တောထဲမှာ ကိုယ်ရွက်ထည်တဲ ကိုယ်ဆောက်ကာ နေကြရပါသည်။ အစားအသောက်ကျတော့လဲ ပေါင်မုန့်ညှို့ ထမင်းနီးကြမ်းနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပြုတ်၊ ဟင်းရွက်စိမ်းများသာ ဖြစ်ပါသည်။ တရားထိုင်ရာ ဓမ္မာရုံကလဲ ရွက်ထည်တဲကြီးကြီး တခုသာ ဖြစ်ပါသည်။ ရွက်ထည်ဓမ္မာရုံရဲ့ ဝင်ပေါက်က ၃-ပေသာသာ လောက်သာမြင့်တာမို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး တရားဟောဖို့ဝင်လျှင် အတော်ကြီးကုန်းငုံပြီး ဝင်ရရာ အလွန်တရာမှ အဆင်မပြေပါ။

ယောဂီတယောက်ထံမှ တနေ့ စားနေစရိတ် ဒတ်ချိုဂီလ်ဒါ ၂၉-ဂီလ်ဒါ ယူပါသည်။ ၁-ဂီလ်ဒါဟာ မြန်မာကျပ်ငွေ ၃-၅၀-ပြားခန့်ဆိုတော့ တနေ့မြန်မာငွေ ၁၀၀-ကျော်ခန့် ကျနေပါသည်။ ဟော်လန်မှာ ဥရောပတိုက်ရဲ့ ကုန်ပစ္စည်း ဈေးကြီးတဲ့ နိုင်ငံများတွင် ဒုတိယတန်းက ပါဝင်သော်လဲ လူတယောက် တနေ့တာစရိတ်ဟာ ဒီစခန်းမှာ နေရစားရပုံမျိုးနှင့် ဒါလောက် မကုန်ကျပါ။ အမှန်တော့ တရားစခန်းဖွင့်ပြီး ဝင်ငွေရှာခြင်းပါဘဲ။ တရားစခန်း ခြံထဲတွင် ပန်းသီးပင်များ၊ သစ်တော့ပင်များ၊ ဂေါ်ဖီ၊ မုန်လာဥနှင့် တခြားအသီးအရွက်ပင်များကို စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးထားပါသည်။ ကြက်များ ဘဲများလဲ မွေးမြူထားပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၆၅

အားလုံးခြုံကြည့်လိုက်လျှင် ဒတ်ချ်ဦးပွင်းအိုကြီး လုပ်နေတာ တွေဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒကို ယုံကြည်လို့မဟုတ်၊ တရားကိုလိုလားလို့မဟုတ်ပဲ ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို ဗန်းပြပြီး တရားငတ်သူများနှင့် ခြေသလုံးအိမ်တိုင် သမားများရဲ့ အိတ်ထဲမှ ငွေကို နှိုက်ယူနေခြင်းသာဟု ယူဆစရာ ဖြစ်နေပါသည်။

ဒါကြောင့် ဒီဦးပွင်းကြီးကို သိက္ခာချ လူဝတ်လဲပေး လိုက်လျှင် သာသနာအတွက် ပိုကောင်းမည်ထင်ကြောင်း ယိုးဒယား ဘုန်းကြီးကို အကြံပေးရပါသည်။ ဒီဦးပွင်းကြီးအပေါ် ယိုးဒယား ဘုန်းကြီး အတော်လေး ဩဇာ ညောင်းပါသည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ရျမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

တီးဒေါတရားစခန်း

နယ်သာလင်နိုင်ငံ

၁၁၊ ၇၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် ရှိသေစွာ မေတ္တာဖြင့် လျှောက်ထားပါသည်။ တနေ့က နောက်ဆုံးတရားစခန်းလဲဖြစ်၊ အညံ့ဆုံးစခန်းလဲဖြစ်တဲ့ ဟော်လန်ပြည်

ဆောက်ဝင်ကျွန်းပေါ်မှ တီးဒေါ့တရားစခန်းရဲ့ အခြေအနေကို ရေးခဲ့ပြီးပါပြီ။

ဒီစခန်းမှာလဲ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ညနေ ၇-နာရီမှာ တရားဟောပါသည်။ ၉-နာရီလောက်မှ နေဝင်ပါသည်။ တပည့်တော်က နေ့လယ် ၂-နာရီမှာ တရားဟောပြီး တရားစစ်ပါသည်။ ယောဂီက ၂၀-လောက်ပဲရှိပါသည်။ အားထုတ်ဖူးသူတွေ ပါသလို အစိမ်းအရိုင်းသက်သက် ၃-၄ ယောက်လောက် ပါပါသည်။ အားထုတ်ဖူးသူတွေက ကြိုးကြိုးစားစား အားထုတ်ကြတာများပါသည်။

အနောက်နိုင်ငံများမှာ တရားအားထုတ်သူများရော တရားပြသူများပါ တရားစခန်းမှာ သက်သတ်လွတ် စားကြရပါသည်။ အိန္ဒိယ ဟိန္ဒူဆရာများထံမှ ကူးစက်လာတဲ့ စားနည်းစားဟန် ဖြစ်ပုံရပါသည်။ တရားစခန်း တာဝန်ခံများက အကုန်အကျ သက်သာအောင် အမြတ်များများရအောင် ထွင်တာလဲ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ယခု ဒီဟော်လန်မှာတော့ သက်သတ်လွတ် စားရုံမျှမက နွားနို့၊ ထောပတ်၊ ဒိန်ခဲ၊ ဒိန်ချဉ်စတဲ့ အဆီအဆိမ့်စာတွေပါ မစားသင့်ဘူးလို့ ယူဆကြသတဲ့။ ဒါလဲသူတို့ ဒီလိုတကယ်ယူဆကြလို့ ဟုတ်ဟန်မတူပါ။ တပည့်တော် အကဲခတ်ရသလောက်မှာ ဟိတ်မြို့က ဗုဒ္ဓယာနာရာမ ကျောင်းအဖွဲ့ရော၊ ယခုဒီတီးဒေါ့ဦးပဉ္စင်းကြီးပါ ငွေသိပ်လိုနေပါသည်။ ဒါကြောင့် ချွေတာနိုင်သမျှ ချွေတာခြင်းနှင့်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၆၇

လိုအပ်တဲ့ငွေရအောင် စုချင်တဲ့အတွက် ဒီအယူအဆကို ထွင်ပြီး လိုက်နာ ကျင့်သုံးကြတာ ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။

ဒီအချက်မှာ မျက်မြင် အထောက်အထားရှိပါသည်။ တနေ့ ဒေါက်တာဦးရေဝတဓမ္မက တီးဒေါ့စခန်း သက်သတ်လွတ်ကိုသူလဲ စားလို့မရ၊ တခြားအဖွဲ့ဝင်တွေ စားရတာလဲ အားနာဟန်တူပါရဲ့။ ဒတ်ချ်ဒကာတဦးကို ဈေးသွားပြီး ထောပတ်၊ ဒိန်ခဲ၊ နို့ပုလင်းများနဲ့ မုန့်များ အဝယ်ခိုင်းပါသည်။ နံနက်အရုဏ်မှာ အဲဒီအစား အသောက်တွေ ချကျွေးတော့ တရားစခန်းမှာ နို့ထွက်ပစ္စည်း မစားသင့်ဘူးဆိုတဲ့ တရားစခန်း တာဝန်ခံ ဒတ်ချ်ဦးပဉ္စင်းကြီးဟာ စားလိုက်တာ ကြည့်လို့တောင်ကောင်းပါသည်။ ဒါကြောင့် မစားသင့်လို့ မစားချင်လို့မဟုတ်၊ ချွေတာသမ္မ ငွေစုချင်လို့ဟု ဆိုရမည် ထင်ပါသည်။

ဒီတရားစခန်းမှာ နေရေးစားရေးညံ့ပြီး စရိတ်ကြီးသော်လ် တကယ် တရားလိုချင်တဲ့ ယောဂီများကတော့ မြက်တောထဲက သူတို့ ရွက်ထည်တဲထဲမှာ တလှည့်၊ ရွက်ထည်ဓမ္မာရုံထဲမှာ တလှည့် ကြိုးကြိုးစားစား မပြတ်မလတ်နီးပါး ရှုမှတ် ပွားများ အားထုတ်ကြ ပါသည်။ မြက်တောထဲမှာပဲ စကြိုကို ဖြေးဖြေးစိပ်စိပ် လျှောက်ကြ ပါသည်။ ချမ်းသာမှုကို တကယ်လိုချင်လာတော့ နေရာနဲ့ အစား အသောက်ကို လုံးဝဇီဇာမကြောင် ဂရုမစိုက်တော့ပဲ ခန္ဓာကိုယ် မျှတအောင် ဆောင်နိုင်လျှင်ပြီးရော သဘောထားကာ ကြိုးစား ကြပါသည်။ မှန်ကန်တဲ့ သဘောထားပင် ဖြစ်ပါသည်။

အဲဒီယောဂီစုထဲမှာ ဆွစ်ဇာလန် မောင့်ဆိုလေ တရားစခန်းတုန်းက အိမ်မီးလောင်ခံရပြီးစမှိ၊ စိုးရိမ်သောက မအေး ပူဆွေးလှလွန်းလို့ တရားရှုမှတ်လို့ မရဘူးဆိုတဲ့ အသက် ၃၀-လောက် ဒိန်းမတ်နိုင်ငံမှ အမျိုးသမီး ယောဂီကလေးကိုလဲ စူးစူးစိုက်စိုက် အားထုတ်နေတာ တွေ့ရပါသည်။ ဒီယောဂီမလေးကို ဆွစ်ဇာလန်တုန်းက အပူငြိမ်းစေဖို့ စိတ်ငြိမ်သက်ကြည်လင်စေတဲ့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပေးခဲ့ပါသည်။ အဲဒီနောက် အောက်စဖို့ အုတ်ကင်းဟော့ တရားစခန်းကို လိုက်အားထုတ်တော့ စိတ်ငြိမ်သက်ကြည်လင်လာပြီမို့ ဝိပဿနာ အားထုတ်နိုင်ရုံမက သတိ သမာဓိ ဉာဏ်တွေပင် အတော်ကြီး ဖြစ်နေပါပြီ။

တီးဒေါ့စခန်းကို သူလိုက်ပါလိုတယ်လို့ အောက်စဖို့မှာ ကတည်းက လျှောက်လိုက်ပါသည်။ အခုဒီတီးဒေါ့မှာ မြက်တော်ထဲ မယ် ဘာအခင်းမှ မပါဘဲ ထိုင်နေတာဟာ မတ်ပြီး ငြိမ်နေတာဘဲ၊ လုံးဝမလှုပ်ပါ။ ဣန္ဒြေတွေလဲ ငြိမ်သက်တည်ကြည်နေပြီး သူ့မျက်နှာကလဲ ဆွစ်ဇာလန်တုန်းက တွေ့ရတဲ့ အမြဲညှိုးငယ်ပူပန်ဆင်းရဲနေတဲ့ မျက်နှာကို ပြောင်းပြန် လှန်ပစ်လိုက်သလို ကြည်လင်ရှင်လန်းနေလိုက်တာ “ရေတွေ့သော ကြာပန်းကို” သတိရစေပါသည်။ ရှင်တော်ဘုရား၏ တရားတည်းဟူသော ရေနှင့်တွေ့လို့ စိုးရိမ်မှု၊ ပူဆွေးမှုဆိုတဲ့ အပူမြူမှုန်တွေ ကင်းစင်ပြီး အေးမြကြည်လင်လန်းဆန်းနေတဲ့ မျက်နှာကြာပန်း ပိုင်ရှင်မလေး ဖြစ်နေပါပြီ။

ကိလေသာနှိပ်စက်လို့ မျှော်လင့်ချက်ကင်းကာ ဆင်းရဲတွင်း

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၆၉

မှာ ကျရောက်နေတဲ့ စိတ်ရောဂါ လူမမာဟာ မိမိညွှန်ကြားကုသပေးတဲ့ ဆေးနဲ့ ကိလေသာအပူပျောက်ကာ ကြည်သာချမ်းမြေ့ ရေတွေ့သော ကြာပန်းလို လန်းဆန်းနေတာ တွေ့ရတော့ စုတ်ချာလှတဲ့ တီးဒေါ့ စခန်းလဲ နတ်ဘုံနတ်နန်းပမာ ဖြစ်လာပါတော့သည်။

တီးဒေါ့စခန်းရဲ့ နတ်ဘုံနတ်နန်းပမာ သာယာတဲ့ သဘောပေါ်မှာ သစ်တောနှင့် ပန်းသီးခြံကြီးက ကြည်နူးလန်းဆန်းမှုကို ထပ်လောင်း အားဖြည့်ပေးပြန်ပါသည်။ တရားဟော တရားပြချိန်က အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်လို့ ကျန်အချိန်တွေမှာ သစ်ပင်တွေကိုဘဲ လိုက်ကြည့်နေမိပါသည်။

ဒီတီးဒေါ့စခန်းဟာ ကြည့်စရာရှုစရာ မြို့ကြီးပြကြီးနဲ့ မနီးတော့ စခန်းမှာရှိတဲ့ သစ်ပင်တွေကိုပဲ ကြည့်စရာလုပ်ပြီး ကြည့်နေမိပါသည်။ အထူးသဖြင့် ပန်းသီးပင်တွေဆီပဲ ရောက်ရောက် သွားကာ အပြွတ်လိုက် နိမ့်နိမ့်ကလေးတွေ သီးနေတဲ့ ဖြူဝင်းတဲ့ ပန်းသီး၊ အစိမ်းရောင်ပန်းသီး၊ အနီရောင်ပန်းသီး၊ နီညိုရောင် ပန်းသီးတွေကိုပဲ မျိုးစုံအောင် တပင်ပြီးတပင် လိုက်ကြည့်နေမိပါသည်။

တနေ့တော့ ပန်းသီးပင်တွေနား တဝဲလည်လည်ဖြစ်နေတဲ့ တပည့်တော်ကို ဦးရေဝတဓမ္မက ပန်းသီးပင်တွေနားကပ်ရပ်စေပြီး ဓာတ်ပုံအမျိုးမျိုး ရိုက်ပါတော့သည်။ အပင်အောက်မှာ ကြွေကြွေပြီး မြေခနေတဲ့ ပန်းသီးတွေကလဲ မြက်တော့အနှံ့ ပြန့်ကြဲနေပါသည်။

ကြွေကြွေပြီး အလဟဿဖြစ်နေတဲ့ ပန်းသီးတွေကြည့်ပြီး

စိတ်ကူးတခု ပေါက်လာပါသည်။ ဒါနဲ့ စံကျောင်းတော်ကြီး ပြန်ရောက်တော့ စဖိုးမှူးကြီးကိုခေါ်ပြီး ပန်းသီးကို ကြက်သွန် ဆီ ဆားနဲ့သုပ် အချဉ်လိုတယ်ထင်ရင် အချဉ်ရည်တမျိုးမျိုး နဲ့ထည့်သုပ်ပြီး ဆွမ်းကပ်တဲ့အခါ ဟင်းတမျိုးအဖြစ် ထည့်ကပ်ဖို့ အကြံပေးလိုက် ပါသည်။

နေ့ဆွမ်းစားသည့်အခါ ဆွမ်းမြိန်လိုက်သည်မှာ ခေါင်း မဖော်နိုင်။ တီးဒေါ့နတ်ဘုံနတ်နန်းမှာ ဒီကနေ့မှ နတ်သုဒ္ဓါကို စားရ၊ အသိနောက်ကျလိုက်လေခြင်းလို့တောင် တွေးမိပါသည်။ စခန်းမှူး ဦးပဉ္စင်းကြီးကို အစားခိုင်းတော့ ကြိုက်လွန်းလို့ ဘယ်လိုလုပ်သလဲလို့ တဖွဖွမေးရှာသည်။ သူ့ရဲ့ ဒတ်ချ်ကပ္ပိယကလေးကို ဦးမြသိန်းဆီက နည်းတောင်းထားပါလို့ အမိန့်ပေးရှာသည်။

အော် နတ်သုဒ္ဓါပေါ့တဲ့ ဘုံနန်းမှာ စံမြန်းရသော်လဲ ကောင်းမှုကံက မရှိတော့ နတ်သုဒ္ဓါမှန်းလဲ မသိ၊ စားရမှန်းလဲ မသိတာနဲ့ မစားရရှာပါကလားလို့ သနားမိပါသည်။ တပည့်တော် မှာတော့ ဆည်းပူးခဲ့တဲ့ ကောင်းမှုကံ ပါရမီက ပြည့်ခဲ့လို့ ကြွေကြွေပြီး မြေခနေတာတွေ မြင်လိုက်တဲ့အခါမှာပဲ ဒီလိုလုပ်ရရင် ကောင်းမှာပဲလို့ အကြံပေါ်ကာ နတ်သုဒ္ဓါ လျှာပေါ်ဝဲလို့ အကြောထဲ စိမ့်ရပါသည်။

သို့သော်လဲ တီးဒေါ့မှာ တရားစခန်းက ၃-ရက်သာ အချိန်ပေးနိုင်လို့ နက်ဖြန်ဆိုလျှင် နတ်သုဒ္ဓါနှင့် ဝေးရတော့မှာပါဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၇၁

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ပါရီမြို့တော်

ပြင်သစ်ပြည်

၁၃၊ ၇၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။
ဟော်လန်ပြည် တီးဒေါ့တရားစခန်း ဂျူလိုင် ၁၁-ရက်နေ့က အပြီး
သတ်ပါသည်။ ၁၂-ရက်နေ့ နံနက်တွင် ယိုးဒယားဘုန်းကြီး
မေတ္တာဝိဟာရီက ဝါးဝစ်မြို့ရှိ သူ၏ ယိုးဒယားကျောင်းသို့ အားလုံး
ပင့်သွားပြီး နေ့ဆွမ်းကပ်ပါသည်။

ဒီယိုးဒယား ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ မေတ္တာဝိဟာရီဆိုတဲ့ ၁၇-
ဝါရ ယိုးဒယားဘုန်းကြီးတပါး၊ အင်ဒိုနီးရှားဘုန်းကြီးတပါးနှင့်
မလေးရှား တရုတ်ဦးပဉ္စင်းလေးတပါး နေကြပါသည်။ ကျောင်း
ဆိုသော်လဲ အိမ်ကို တလ ဒတ်ချ်ဂီလ်ဒါ ၆၀၀-နှင့် ဌားယူပြီး
ကျောင်းလုပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယိုးဒယားအစိုးရက ကမကထ
ပြုပြီး တည်ထောင်ပေးထားတဲ့ကျောင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းသက်
ခြောက်နှစ်ရှိပြီးဟု သိရပါသည်။ ယခုကျောင်းကျဉ်းနေ၍ ကျောင်းနှင့်
မလှမ်းမကမ်းမှ ဧကတစ်ဝက်သာသာ ရှိမည့် မြေကွက်ကို မကြာမီက
ဝယ်ယူထားပါသည်။ အဲဒီမြေကွက်မှာ မကြာမီ ကျောင်းဆောက်
ကြပါလိမ့်မည်။

အနောက်နိုင်ငံများတွင် နိုင်ငံအတော်များများမှာ ယိုးဒယား ဘုန်းကြီးကျောင်းများရှိကြပါသည်။ တချို့မှာ ယိုးဒယားအစိုးရက တည်ထောင်ပေးထားသော ကျောင်းများဖြစ်၍ တချို့မှာ အစိုးရ ဦးဆောင်သော စေတနာရှင်များ စုပေါင်း တည်ထောင်သောကျောင်း များ ဖြစ်ပါသည်။

ယိုးဒယားအစိုးရနှင့် စေတနာရှင် ပြည်သူလူထု၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ချီးကျူးစရာကောင်းပါသည်။ သူတို့ ဘုန်းကြီးကျောင်း တည်ထောင်ပြီး ယိုးဒယားဘုန်းကြီးများကို ကမ္ဘာအနှံ့အပြားကို လွှတ်ထားတာဟာ နိုင်ငံခြားသားများကို သာသနာပြုဖို့ မဟုတ်ပါ။ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် တခြားနိုင်ငံများတွင် အမြဲတစေဖြစ်စေ၊ ၁-လ ၂-လ၊ ၁-နှစ်၂-နှစ်စသည်အချိန်အပိုင်းအခြားနှင့် ဖြစ်စေ ရောက်နေကြသော ယိုးဒယားလူမျိုးများ မိမိတို့ ဘာသာတရားနှင့် အမြဲတစေ ထိတွေ့ ဆက်စပ်နေစေရန် ဖြစ်ပါသည်။

အဲဒီလို မိမိတို့ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်နေတဲ့ ဘာသာတရားနှင့် အမြဲထိတွေ့နေရလို့ တခြားဘာသာတရားကို စိတ်မဝင်းစားတော့ခြင်း၊ မိမိတို့ဘာသာတရားနှင့် ပတ်သက်တဲ့ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ ကောင်းမှုတွေကို မိမိတို့ နိုင်ငံရင်းမှာလိုဘဲ ပြုစုဆည်းပူးနိုင်ကြလို့ အားရကျေနပ်ခြင်း၊ စိတ်ချမ်းသာခြင်း၊ ကြည်နူးချမ်းမြေ့ခြင်းတွေကို ရရှိကြပါသည်။

လူမျိုးရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဟာ များသောအားဖြင့် ကိုးကွယ်တဲ့ ဘာသာတရားမှ ပေါက်ဖွားလာတာ ဖြစ်တော့ ကိုးကွယ်တဲ့ ဘာသာ တရားကို ထိန်းသိမ်း ပေးထားနိုင်လျှင် လူမျိုးရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုကိုလဲ အများဆုံး ထိန်းသိမ်းပေးထားခြင်း ဖြစ်သွားပါသည်။ လူမျိုးရဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပျောက်မသွားလျှင် မျိုးချစ်စိတ်နှင့် နိုင်ငံချစ်စိတ်ပါ မပျောက်နိုင်တော့ပါ။ ဒီလိုဆိုလျှင် ပြည်ပပင်ရောက်နေသော်လဲ မိမိလူမျိုးနဲ့ အမိနိုင်ငံရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာ မပျက်အောင် စောင့်စည်း ထိန်းသိမ်းပြီး ဂုဏ်သိက္ခာတက်အောင်သာ ပြောဆို ပြုမူ နေထိုင် ကြတော့မှာ မူချပါပဲ။

သူတို့အစီအစဉ်ဟာ အလွန်ကောင်းပါသည်။ ဒီနည်းနဲ့ ပြည်ပရောက်နေသူ ကိုယ်လူမျိုးများကို စည်းရုံးထိန်းသိမ်းထား နိုင်ပါသည်။ တခြားနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများကိုလဲ တစတစ စည်းရုံး သိမ်းသွင်းနိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးလဲ ရပါသည်။

အခု ဟော်လန်ပြည် ဝါးဝစ်က ယိုးဒယားကျောင်းလဲ ဒီရည်ရွယ်ချက်နဲ့ တည်ထောင်ထားတော့ ကိုယ့်နိုင်ငံသား ထိန်းသိမ်း ရေးရာ တိုင်းခြားသား သိမ်းသွင်းရေးပါ အတော်အရာ ရောက်လျက် ရှိကြောင်း သိရပါသည်။ ဦးဆောင်တဲ့ ဘုန်းကြီး မေတ္တာဝိဟာရိကလဲ စိတ်နေ သဘောထားရော ဆက်ဆံရေးရော ကိစ္စအဝဝ ဆောင်ရွက်ရေး မှာပါ တော်ပါသည်။ ဖြတ်လတ်ကျွမ်းကျင် သိမြင်တတ်သူ ဖြစ်ပါသည်။ သူ့ကို ပြည်ပလွှတ်ရတာဟာ ယိုးဒယားအစိုးရနှင့်

နိုင်ငံတော်အနေနဲ့ အင်မတန် အကျိုးကျေးဇူး များလှပါသည်။

တပည့်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှ ရဟန်းတော်များလဲ သူတို့လိုပဲ ပြည်ပမှာ သွားရောက်နေထိုင်လျှင် တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက် အကျိုးများမည်မှာ မုချဖြစ်ပါသည်။

တပည့်တော်တို့ဟာ ဝါးဝစ်မှာ နေ့ဆွမ်းစားပြီး ခဏမျှ နားပြီးတော့ နေ့လယ် ၂-နာရီတွင် အမ်စတာဒမ်မြို့သို့ ကားနှစ်စီးနှင့် ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ တပည့်တော် ယိုးဒယားဘုန်းကြီးနှင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ကားတစီး၊ ဦးအဂ္ဂဓမ္မ ဦးမြသိန်းနှင့် ဒတ်ချ် ဒကာတယောက်က ကားတစီး၊ ဦးအဂ္ဂဓမ္မတို့ စီးတဲ့ကားကို မောင်းတဲ့ ယာဉ်မောင်းသမားကတော့ တီးဒေါ်တရားစခန်း တာဝန်ခံ ဒတ်ချ် ဦးပဉ္စင်းအိုကြီးပါဘဲ။ အသက် ၆၅-နှစ်ပင်ရှိသော်လဲ သန်မာ ဖျတ်လတ် လျက်ပင် ရှိပါသေးသည်။ သင်္ကန်းဝတ်နှင့် ဒရိုင်ဗာကို မြင်ရတော့ စိတ်ထဲမှာ တမျိုးကြီး ဖြစ်နေပါသည်။ သို့သော်လဲ သူ့နိုင်ငံနှင့်သူမို့ ဘာမှမပြောသာပါ။

အမ်စတာဒမ်ကို ညနေ ၃-နာရီမှာ ရောက်ကြပါသည်။ မြို့ကို ကားနှင်ပတ်၍ ပြပြီးနောက် မြို့ပတ်သဘောကို စီးရ ပြန်ပါသည်။ သဘောဆိုသော်လဲ နံရံနှင့်အမိုး နိမ့်နိမ့်ကို မှန်ခုံးခုံးနှင့် တောက်လျှောက် အမိုးခုံး မိုးကာထားတဲ့ အလှစီး မော်တော်တစင်း ဖြစ်ပါသည်။ အဲဒီမော်တော်နှင့် တူးမြောင်းပေါင်း မြောက်များစွာ အတွင်း တံတားပေါင်း အမြောက်အမြားအောက်မှ မောင်း၍ မြို့ကို

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၇၅

လှည့်ပတ်ပါသည်။ အမ်စတာဒမ်တွင် တံတားပေါင်း တထောင်ရှိ၍ တူးမြောင်းပေါင်း တရာကျော်ရှိကြောင်း သိရပါသည်။ တံတားများမှာ နိမ့်နိမ့်ကလေးတွေက များပါသည်။ မော်တော်အမိုး လွတ်ရုံမျှသာ ရှိပါသည်။ ပင်လယ်ကမ်းစပ်ရှိ ကြီးကျယ်လှတဲ့အမ်စတာဒမ် သင်္ဘော ကျင်းနားလဲ ရောက်ရပါသည်။ ဒီသင်္ဘောကျင်းမှာ တနှစ်လျှင် သင်္ဘောကိုးထောင်ကျော် ပြင်ရသည်ဟု သိရပါသည်။ မြို့ရှုခင်းက မကောင်းတာ များပါသည်။ ရှေးကျ၍ ဟောင်းနွမ်းတဲ့ တိုက်တာ အိမ်ရာတွေကိုသာ အတွေ့ရ အမြင်ရ များပါသည်။

တနာရီခန့် မြို့ကို သင်္ဘောနှင့် လှည့်ပတ်ကြည့်၍ တပတ် ပတ်မိကြပြီး မော်တော်စတင်စီးတဲ့ ဆိတ်ကမ်းကို ပြန်ရောက်ပါသည်။ ကမ်းပေါ်အတက် တနေရာမှာ ဓာတ်ပုံတွေ ချိတ်ထားတာကို လူအများ ကြည့်ကြလို့ ဝင်ကြည့်မိတော့ တပည့်တော်တို့ မသိအောင် ရိုက်ယူ ထားလိုက်တဲ့ ပုံတွေပါ တွေ့ရပါသည်။ အဲဒါကို လိုချင်ရင် ဝယ်ယူရုံမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ စီးပွားရေး အကွက်မြင်တတ်ကြ ပါသည်။

မော်တော်အစင်းပေါင်း နှစ်ဆယ်လောက်ဟာ လူအပြည့်နဲ့ တစင်းပြီး တစင်း ထွက်နေရတာ ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် တနေ့တနေ့ မြို့ပတ်မော်တော်စီး လူဦးရေ သောင်းချီပြီး မရှိတောင်မှ ထောင်ချီပြီး ရှိမည်အမှန်။ ဒီအထဲက ရာဂဏန်းလောက်ကတော့ အမှတ်တရ အနေနဲ့ ကိုယ့်ပုံကိုယ် ဝယ်ယူကြမှာမူချပါ။ တပည့်တော်တို့ကို လိုက်ပို့တဲ့ ဒတ်ချ် ဒကာသည်ပင် တပည့်တော်တို့ ပုံများကို

ဝယ်ယူကာ လှူလိုက်ပါသေးသည်။ ဒီတော့ ဒီဓာတ်ပုံဆရာတွေရဲ့ ဝင်ငွေဟာ မသေးလှကြောင်း ခန့်မှန်းနိုင်ပါသည်။

မော်တော်ဆိပ်မှ လေဆိပ်သို့ လာခဲ့ကြပြီး ညနေ ၆-နာရီ ၁၅-မိနစ်မှာ အမ်စတာဒမ်လေဆိပ်မှ ဒတ်ချ်လေကြောင်း ကုမ္ပဏီ ကေအယ်လ်အမ် လေယာဉ်ဖြင့် ပြင်သစ်ပြည်မြို့တော် ပါရီ(ပဲရစ်)သို့ ထွက်ခဲ့ကြရာ ၇-နာရီ ၁၅-မိနစ်တွင် ပါရီလေဆိပ်သို့ ရောက်ပါသည်။ မြန်မာသံရုံးမှ သံအမတ်ကြီး ဦးစောလှိုင်၊ အတွင်းဝန် ဦးသန်းထွန်း၊ ဗီယက်နမ် ဘုန်းကြီးနှစ်ပါးနှင့် ဒကာနှစ်ယောက်တို့ လာကြိုနေကြတာကို အဆင်သင့် တွေ့ရပါသည်။

ဗီယက်နမ်ဒကာများကို တွေ့စမှာ တရပ်မြန်မာ ကပြားများဟု ထင်မိ၍ မြန်မာလို ပြောမိပါသည်။ နှစ်ခွန်းသုံးခွန်းပြောမိ၍ စကားပြန်မရတော့မှ “မှားပြန်ပကော”လို့ အခြေအနေကို ရိပ်မိ၍ အင်္ဂလိပ်လို ပြောဆို ဆက်ဆံရတော့သည်။ ဒီလိုအဖြစ်မျိုးကို ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမှာ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသားကို မြန်မာနဲ့ မှားရတာက တကြိမ်၊ ဘာမင်ဂမ်မှာ မလေးရှားကို မြန်မာနဲ့ မှားရတာက တကြိမ်၊ ဆွစ်ဇာလန်ပြည် ဇူးရစ်မြို့မှာ ယိုးဒယား အမျိုးသမီးကို မြန်မာနဲ့ မှားရတာက တကြိမ်၊ ယခုတကြိမ်၊ အားလုံး အမှားလေးကြိမ် တွေ့ခဲ့ရပါပြီ။ အရှေ့တောင်အာရှ တိုင်းပြည်များမှ လူမျိုးများမှာ ဥရောပတိုက်သားများလိုပင် ရုပ်ချင်းဆင်ကြ တူကြတော့ အခွဲခြားရ ခက်လှပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၇၇

လေဆိပ်မှ ထွက်လာကြပြီး ပါရီမြို့ထဲ ရောက်တော့ မြို့လယ်က သံအမတ်ကြီး ဦးစောလှိုင်၏ နေအိမ်တွင် တည်းခို ရပါသည်။ ညအိပ်တဲ့အခါ အောက်ထပ်မှာ အမျိုးသမီးတွေ ရှိနေတာနဲ့ နိသဇ်ဓုတင် ဆောက်တည်ကာ နံရံမှီပြီး ထိုင်လျက် အိပ်ရတာ အောင်မြင်သွားပါသည်။ ယခုလို နိသဇ်ဓုတင် ဆောက်တည်တဲ့ နေရာတွေမှာ အပြည့်အဝ မအောင်မြင်တဲ့ အခါလဲ ရှိပါသည်။ သို့သော်လဲ ထနေကြအတိုင်း အရုဏ်မတက်မီ အိပ်ရာမှ ထတာဖြစ်လို့ ဝိနည်း အငြိအစွန်းတော့ ကင်းလွတ်ပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးတော့ ညစဉ် နိသဇ်ဓုတင် အပြည့်အဝ ရပါသည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ပါရီ(ပဲရစ်)မြို့တော်

ပြင်သစ်ပြည်

၁၃၊ ၇၊ ၇၉

အသောကဆရာတော်သို့

မေတ္တာဖြင့် သိစေပါသည်။ ဟော်လန်နိုင်ငံမှာ ၈-ရက် နေစဉ်က စာမထည့်နိုင်ခဲ့၍ အခု ပါရီရောက်မှ စာရေးရပါသည်။

ဟော်လန်ပြည်တွင် ၃-ရက် တရားစခန်း ၂-နေရာ ဟောပြော ပြသခဲ့ရပါသည်။ ယောဂီမများလှပါ။ အမ်စတာဒမ်၊ ရောတာဒမ်၊ ဟိတ်နှင့် ဝါးဝစ်မြို့များသို့ လှည့်လည်ကြည့်ရှုခဲ့ရပါသည်။ ဟော်လန်ခေါ် နယ်သာလင်နိုင်ငံသည် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အောက် နိမ့်နေသောနိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ နွားနို့ထွက်ပစ္စည်းပေါများသော နိုင်ငံပင် ဖြစ်သော်လည်း တရားစခန်းများမှာ နို့ထွက်ပစ္စည်းများကို တွေ့ဘို့ ခဲယဉ်းပါသည်။ ဟော်လန်မှာနေတဲ့ အတောအတွင်းမှာ ဂျာမနီပြည် ဘွန်းမြို့မှ သံအမတ်ကြီးနှင့် စီးပွားရေး သံမှူးတို့ ပင့်သဖြင့် ၁-နေ့နှင့် ၁-ညအိပ် ကားနှင့်သွားရပါသည်။ အပြန်မှာ ဘယ်လ်ဂျီယမ် ပြည်ကို အူကြောင်းက ဖြတ်လျက်ကားမောင်းခဲ့ပြီး မြို့တော် ဘရပ်ဆဲလ်မှာ ခဏနား၍ ဟော်လန်ပြည်ဘက်သို့ ပြန်ကူးခဲ့ပါသည်။ သူတို့ဆီမှာ ကိုယ့်ကားနှင့်ကိုယ် ခရီးသွားရသည်မှာ လမ်းကလဲကျယ်၊ ရာသီကလဲမပူ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကလဲ သာယာတော့ ခရီးရှည်သော်လည်း မပင်မပန်း လန်းဆန်းပျော်ရွှင်ပါသည်။

ဥရောပမှာ ဥရောပတတိုက်လုံး ဒိုးယိုပေါက် ရောက်နိုင်သည့် လမ်းဖြောင်ကြီးများကို (E) အမှတ်အသားပြပြီး ၁-နိုင်ငံ ၂-နိုင်ငံ လောက်သာ ရောက်နိုင်သည့် လမ်းကျယ်ကြီးများကို (A) အမှတ် ပြထားပါသည်။ ဥရောပမှာ အော်တိုဘန်း၊ အင်္ဂလန်မှာ မော်တော်ဝေး၊ အမေရိကန်မှာ ဟိုက်ဝေးခေါ်သော လမ်းကျယ်ကြီးများမှာ အသွားလမ်း တခြမ်း၊ အပြန်လမ်းတခြမ်း ၂-ခြမ်းကို အလယ်က သံတန်းများ သစ်ပင်များ ခြားထားပါသည်။ တခြမ်းတခြမ်းတွင် လမ်း ၃-

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၇၉

သွယ်၊ ၄-သွယ်မျဉ်းဖြူ တားပေးထားပြီး ကားသုံးစီး တချိန်တည်း ယှဉ်လျက် ပြေးနိုင်ပါသည်။ ဘယ်ဘက် (အတွင်းဘက်) အကျဆုံးလမ်းက အမြန်ဆုံးမောင်ရန်၊ သူညာဘက်က အနှေးမောင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ညာဘက်အကျဆုံး(အပြင်ဘက်ဆုံး) လမ်းကတော့ ကိစ္စတစ်ခုတရာရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ ကားပျက်လျှင်ဖြစ်စေ ရပ်နားဖို့ပါပဲ။ လမ်းကြီးများမှာ ကျယ်ပြန့်ရုံမက မျက်စိတဆုံး ဖြောင့်ဖြောင့်ဖြူးဖြူးကြီးတွေဆိုတော့ ရှေ့တခေါ် မျှော်ကြည့်ရတာပင် အရသာ ရှိလှပါသည်။

ဂျာမနီနှင့် ဘယ်လ်ဂျီယမ်ကို အိမ်မက် မက်ရုံဘဲ မက်ခဲ့ရပါသည်။ လာမည့်နှစ်မှာ အေးအေးဆေးဆေးနေပြီး ဓမ္မဒူတခရီး လှည့်ရပါတော့မည်။

တီးဒေါ့တရားစခန်း ဂျူလိုင် ၁၂-ရက်နေ့က ပြီးခဲ့ပါသည်။ အဲဒီနေ့က (မနေ့က)ညနေပဲ အမ်စတာဒမ်မှ ဂေအမ်လ်အမ် လေယာဉ်ဖြင့် ပြင်သစ်ပြည် ပါရီသို့ ကူးခဲ့ရာ ညနေ ၇-နာရီ ၁၅-မိနစ်တွင် ပါရီသို့ ရောက်ပါသည်။ သံအမတ်ကြီးအိမ်မှာ နေရပါသည်။ ချမ်းသာပါသည်။

ဗာဆိုင်းနန်းတော်၊ လူ(မ်)ပြတိုက်၊ နော်တာဒိမ်ဘုရားရှိခိုး ကျောင်းကြီးများကို ရောက်ပြီးပါပြီ။ ဘုရားမပွင့်မီ နှစ်ပေါင်း ၁၀၀၀-ကျော်လောက်က ထုလုပ်ထားတဲ့ နာမည်ကျော် ဝေနေဒေဝီ (Venus) ကျောက်ရုပ်ကိုရော စွယ်စုံကျော် ပန်းချီဆရာကြီး လီယိုနာဒို

ဒါဗင်ချီရဲ့ ကမ္ဘာကျော် မိုနာလီဇာ ပန်ချီကားကိုပါ တွေ့ရ မြင်ရဖို့၊
ငယ်ငယ်က တောင့်တခဲ့ဘူးပါသည်။ ယခု တွေ့မြင်ရတော့
လက်ရာမြောက်လှတဲ့ မိုနာလီဇာ ကမ္ဘာကျော်တာ မဆန်းပါ။
ကျော်လောက်အောင် လှလွန်းအသက်ဝင်လွန်းသဖြင့် ကျော်ရခြင်းပင်။

သုံးလေးခါ အခိုးခံရလို့ မခိုးနိုင်အောင် မှန်အထူကြီး
ကာထားပြီး လျှပ်စစ်ဓာတ်လွှတ်ကာ အကျဉ်းချ ခံထားရတဲ့ မမိုနာဟာ
၂၄-လက်မခန့် မှန်ဘောင်အတွင်းမှ ရုတ်တရက် နှုတ်ဆက်လိုက်တော့
မလိုလို၊ ဣန္ဒြေရရ ယဉ်စစကလေး ပြုံးပြလိုက်တော့မလိုလို
လာရောက်ကြည့်ရှုသူများ ဒီအနားရောက်ရင် ဖြေဖဝါးနှင့်ကြမ်း
သံမယ်န ဖမ်းထားသလို တော်တော်နှင့် မခွာနိုင်တော့၊ တဖြေးဖြေး
လူအုပ်ကြီး ဖြစ်လာရတော့သည်။ အံ့လောက်သည့် လက်ရာပါပေ။

ဒေါ်မိုနာကြောင့် အပိုဆာဒါတွေ ပါကုန်ပါပြီ။ ဒီမှာ
ဖြတ်ရပ်ပါတော့မည်။ ဂျူလိုင် ၁၅-ရက်၊ လန်ဒန်ပြန်၊ ၁၆-ရက်
ယိုးဒယားသို့ထွက်၊ ၂၇-ရက် ရန်ကုန် ပြန်ရောက်ပါမည်။
ချမ်းမြေ့ကြပါစေဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၈၁

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ပါရီမြို့တော်

ပြင်သစ်ပြည်

၁၄၊ ၇၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရီသေ့စွာ လျှောက်ထားပါသည်။
 တပည့်တော်များ ပြင်သစ်ကို ဒုတိယအကြိမ်၊ ပါရီကို ပထမအကြိမ်
 ရောက်ရတာဟာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို သံအမတ်ကြီး
 ဦးစောလှိုင်နှင့် ဗိယက်နမ်ဘုန်းတော်ကြီးများ၊ ဒကာ ဒကာမများက
 ပင့်လို့ ရောက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဒါကြောင့် ရောက်ပြီး
 နောက်တနေ့မှာ အလုပ်အထူးမရှိ၍ သံအမတ်ကြီးနဲ့ ဦးသန်းထွန်း၊
 ဦးအေးဝင်းကျော်၊ ဒေါက်တာဆွေမြင့် စသည်တို့က ပါရီမြို့ကို
 လှည့်လည်ပြသပါသည်။

ပါရီမြို့ဟာ ကမ္ဘာမှာ အလှဆုံးမြို့လို့ ငယ်စဉ်က မှတ်သား
 ခဲ့ဘူးပါသည်။ အလှဆုံး ဟုတ်မဟုတ် မသိရသော်လည်း မြို့အနေ
 အထား၊ လမ်းအနေအထားနှင့် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ထားပုံ
 များမှာ အတော်လှပါသည်။ တချို့လမ်းများမှာ အရှေ့ အနောက်
 တောင် မြောက်စသည် တန်းလျက်မရှိဘဲ အလယ်ဗဟိုရှိ ကျယ်ပြန့်
 လှတဲ့ လမ်းဆုံအဝိုင်းကြီးမှ လမ်း ၆-သွယ်၊ ၈-သွယ် စသည်ဖြင့်
 ဘေးသို့ ဖြာထွက်သွားပါသည်။ လှည်းဘီး၏ အလယ်ဗဟိုချက်

(လျည်းပန်းတောင်း)မှ လှည်းထောက်များ ဘေးဘက်သို့ ဖြာထွက်သွားတာနဲ့ အလွန်တူပါသည်။

ရှော်(မ်)ဇလီဇေး လမ်းမကြီးကတော့ ဖြောင်ဖြူး ကျယ်ပြန့်ပါသည်။ ဆူလေးဘုရားလမ်းနှင့် တထပ်တည်းနည်းပါး တူပါသည်။ ပိုကျယ်ပါသည်။ ညဈေး အလွန်စည်ကားလှပသည်ဟု သိရပါသည်။ ပါရီတွင် လမ်းများ၏အနေအထားကြောင့် ယာဉ်သွားလာရေး စည်းကမ်းလုပ်မထား၊ မီးပွိုင့်တွင် ရပ်ရုံမှတစ်ပါး တခြားစည်းကမ်းမရှိ၊ နားလည်မှုနှင့် တော်သလို မောင်းကြသည်ဟု သိရပါသည်။

အိမ်များကို လမ်းအတိုင်းဆောက်လုပ်ထားရာ လမ်းဆုံ အဝိုင်းကြီးများ အနီးရှိ အိမ်များမှာ ထောင့်ချွန်းများ ဖြစ်နေပါသည်။ အိမ်များကို ရုပ်လုံးရုပ်ထုများ၊ ပန်းခက် ပန်းချက်များဖြင့် တန်ဆာ ဆင်ကာ တင့်တယ်ခန့်ညားစွာ ဆောက်လေ့ရှိပါသည်။

အဆောက်အအုံကြီးများကို ကြည့်လိုက်လျှင် ခိုင်ခံခြင်း၊ ခန့်ညားခြင်း၊ တင့်တယ်လှပခြင်း သဘောများ ပေါင်းစု ပါဝင်နေသည်ကို အထင်းသား တွေ့မြင်နေရသည်ဟု ဆိုနိုင်မည် ထင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အများနှင့် သက်ဆိုင်တဲ့နန်းတော်၊ လွှတ်တော်၊ မြို့တော်ခန်းမ၊ ပြတိုက်၊ ဇာတ်ရုံ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းများကို လှပအောင် ပိုမို တန်ဆာဆင်ကြပါသည်။ လမ်းကျယ်ကြီးများနှင့် လမ်းဆုံများကိုလဲ အချိုးကျကျ လှပတင့်တယ်၍ အသက်ဝင်လှတဲ့ ရုပ်လုံးရုပ်ထုများ တန်ဆာဆင်ထားပါသည်။ အရေးပါလှတဲ့ သိမ်းမြစ်ကူး

တံတားများကိုလဲ အဲဒီလိုပဲ တန်ဆာဆင်ထားပါသည်။

ရောမမြို့တော်လဲ အနုပညာလက်ရာများနဲ့ မြို့ကိုတန်ဆာဆင်ထားပါသည်။ သို့သော်လဲ ရောမက ခိုင်ခံ့ခြင်း၊ ခန့်ညားခြင်း သရုပ်ကို ဦးစားပေး ဖော်ထုတ်ထားပြီး ပါရီကတော့ တင့်တယ်ခြင်း လှပခြင်းသရုပ်ကို ဦးစားပေးဖော်ထုတ်ထားသည်ဟု ထင်ပါသည်။ အနုပညာဆန်သောမြို့လို့ ဆိုရမည်ထင်ပါသည်။

နှစ်ပေါင်း ၁၈၂-နှစ် ဆောက်လုပ်ရတဲ့ ကမ္ဘာကျော် နော်တာဒိမ် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းကြီး၊ မွန်မတ်ဘုရားရှိခိုးကျောင်းကြီး၊ အီဖယ်မျှော်စင်ကြီးတို့ကိုလဲ ရောက်ကြရပါသည်။ အီဖယ်မျှော်စင်ကြီးကိုတော့ ဓာတ်လှေခါး သုံးဆင့်ပြောင်းစီးကာ ထိပ်ဆုံးအဆင့်အထိ တက်ကြည့်ခဲ့ရပါသည်။ လူ(မ်)ပြတိုက်နဲ့ ဗာဆိုင်းနန်းတော်ကိုလဲ ရောက်ပါသည်။ အနုပညာလက်ရာများနဲ့ အစွမ်းကုန် တန်ဆာဆင်ထားတာကို တွေ့ရပါသည်။

၁၃၊ ၇၊ ၇၉နေ့ ည ၈-နာရီမှာ ပါရီရှိမြန်မာမိသားစု များကို ဆရာတော်ဘုရားကြီး မြန်မာလို တရားချီးမြှင့်ပါသည်။ မြန်မာသက်သက် ပရိသတ်ဖြစ်ပါသည်။ ကောင်းမြတ်သော သတိပဋ္ဌာန်တရားကို မြန်မာလို ကြားနာရလို့ ကံကောင်းကြပါသည်။

နောက်တနေ့ (၁၄၊ ၇၊ ၇၉) နံနက် ဗိယက်နမ်ဒကာများ လာပင့်လို့ ပထမဗိယက်နမ် မဟာယာန ကျောင်းကိုသွားရပါသည်။

မဟာယာနဘုန်းကြီးများ၊ ကိုရင်များ၊ သီလရှင်များ၊ ဒကာ ဒကာမများ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို တစုပြီးတစု ကန့်တော်ပူဇော်ကြပါသည်။ အလ္လာပ သလ္လာပ အနည်းငယ်ပြောကြားပြီး ဗီယက်နမ်ထေရဝါဒ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းကို သွားကြရပါသည်။ ကျောင်းဆိုသော်လဲ အိမ်သေးသေးတဆောင်ကို ကျောင်းအဖြစ် အသုံးပြုထားတာဖြစ်လို့ ကျဉ်းလှပါသည်။ ဗီယက်နမ်ဘုန်းကြီးနှစ်ပါး သီတင်းသုံးပါသည်။ တပါးက ၈-ဝါ၊ တပါးက ၂-ဝါ၊ စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များ ဖြစ်ကြပါသည်။

ဗီယက်နမ် ဒကာဒကာမတွေ လာပင့်တော့ ကျောင်းဘေးက မြေကွက်လပ်ကလေးမှာပဲ ဖြစ်သလိုနေကြရပါသည်။ မြန်မာပြည်မှာ လိုပဲ ဆွမ်းကို အိမ်ကချက်ပြုတ်ယူခဲ့ပြီး ဆွမ်းပို့ လာကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ နေ့ဆွမ်းကပ်ကြတော့ ချဉ်ပေါင်ရွက်ကျော်၊ ချဉ်ပေါင်ဟင်း၊ ချဉ်ရေတို့ကို တွေ့ရပါသည်။ မြန်မာဟင်းနှင့် အရသာအတော်တူပါသည်။ တခြားဟင်းတွေလဲ စုံလို့ပါဘဲ။ မြန်မာဟင်းအရသာနှင့် ခပ်ဆင်ဆင်တူတဲ့ ဟင်းတွေပဲ များပါသည်။

တွေ့ခဲ့ရသလောက် မြန်မာ၊ ယိုးဒယား၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ ဗီယက်နမ်ဟင်းများမှာ ချက်ပြုတ် ပြင်ဆင်ပုံချင်းရော၊ အရသာချင်းပါ ခပ်ဆင်ဆင်တူကြပါသည်။ အငန့်ကြိုက်တဲ့ နိုင်ငံက အငန့်ကဲ၊ အချို အချဉ် အစပ်ကြိုက်တဲ့ နိုင်ငံက ချိုချဉ်စပ်ကဲထားတာပဲ ကွားခြားတယ်လို့ ထင်ပါသည်။ ဗီယက်နမ် ဒကာဒကာမများ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၈၅

ဆွမ်းကပ်ရလို့ ပျော်တပြုံးပြုံး ဝမ်းသာမဆုံး ဖြစ်နေကြပါသည်။

ဆွမ်းစားပြီးတော့ ခဏနားနေပြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဗီယက်နမ် ဒကာဒကာမများကို သတိပဋ္ဌာန်တရား ဟောကြား ချီးမြှင့်တော်မူပါသည်။ တပည့်တော်က အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်၊ ဗီယက်နမ် ဒကာလေးတယောက်က ဗီယက်နမ်လို ဘာသာပြန်ရတော့ ဘာသာပြန်တာ နှစ်ဆင့်ဖြစ်နေလို့ အချိန်ကြာပါသည်။ အချိန် မကြာရအောင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အနည်းငယ်မျှသာ ဟောပြီး အခန်းသို့ကြွ၍ အနားယူနေပါသည်။ တပည့်တော်ကို ဆက်ဟော စေပါသည်။ တနာရီလောက် ဟောပြီးတော့ သူတို့မေးတာတွေ ဖြေနေရပါသည်။

မေးခွန်းတွေထဲက ကြွေကွဲစရာကောင်းတဲ့ မေးခွန်းတခု ကတော့ “တပည့်တော်တို့သမီးလေး ရတနာသုံးပါးလဲကိုင်းရှိုင်း သီလလဲ လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းပါလျက်နဲ့ ဘာဖြစ်လို့ ရက်ရက် စက်စက် အသတ်ခံရပါသလဲ”၊ မေးသူ ဒကာမကြီးဟာ နာကျည်း ခြင်းနှင့် ကြွေကွဲခြင်း ရောနှောနေတဲ့ အသံနဲ့ ငိုရင်း မေးနေပါသည်။

ဆွမ်းကပ်သူ တရားနာသူအားလုံး ၁၀၀-လောက် ရှိမည် ထင်ပါသည်။ အများစုက ဗီယက်နမ်စစ်ပြေး ဒုက္ခသည်တွေပါပဲ။ ဒီလို ဗီယက်နမ်ဒုက္ခသည်တွေ ပြင်သစ်မှာ အဲဒီအချိန်အထိ ၅- သောင်းလောက် ရှိနေပြီလို့ ဗီယက်နမ်ဘုန်းကြီးက ပြောပြပါသည်။ အာဏာမက်မောလို့ ကုလားထိုင်လုကြသူ လူနှစ်စုအကြားမှာ

၂၈၆

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ပြားပြားဝပ် သေကြကြေကြရတဲ့ အပြစ်ကင်းသူ လူ့မြေဇာတွေဟာ ကိုယ့်ပြေ ကိုယ့်ရွာမှာ မနေသာလို့ တပြေတရွာမှာ မရေမရာ မသေမချာတဲ့ ဘဝနဲ့ သောင်ပြင်တွင် အလွတ်ခံလိုက်ရတဲ့ ခွေးပမာ သနားစရာ ကောင်းလှပါသည်။

ဒီလူစုထဲမှာ စစ်မဖြစ်မီကတည်းက ပြည်သစ်ကို ရောက်နှင့်နေပြီး စီးပွားရေးကအစ နေသားကျလို့ တင့်တောင့်တင့်တယ် ဖြစ်နေသူ အနည်းငယ်မျှသာ မျက်နှာကြည်လင် ရွှင်ပြနိုင်ကြပါသည်။ နိုင်ငံရေး ဝါဒရေး၏ သားကောင် မောင်ဒုက္ခ မယ်ဒုက္ခတွေမှာတော့ စိတ်လက် မကြည်မသာ မျက်နှာညှိုးငယ် ရင်ဝယ် မီးတောက်လျက် ရှိနေပါသည်။

ဒါကြောင့်ဘဲ မေးသူဒကာမကြီးက စဉ်လိုက်တော့ ပရိသတ် တဝက်လောက်ဟာ တိုင်ပင်ထားသလို အငိုကူးစက်ပြီး တရှုံ့ရှုံ့ ငိုကြပါတာသည်။ အော် ဆင်ခြင်မဲ့သူ လူမလိမ္မာ တစုတို့ရဲ့ လောဘ ဒေါသ မာန်မာနတွေဟာ အပြစ်မဲ့သူ လူထောင်ပေါင်း သောင်းပေါင်း သိန်းပေါင်း သန်းပေါင်းများစွာတို့ရဲ့ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကို ခြစ်ခြစ် တောက်ပူအောင် လောင်ကျွမ်းစေနိုင်ပါကလားလို့ သံဝေဂ ဖြစ်ပွားမိပါသည်။

တချို့လဲ ငိုရတာနဲ့ မေးလိုတဲ့ မေးခွန်းကိုပင် မမေးနိုင် ကြတော့ပါ။ တချို့လဲ ငိုရင်းမေးကြပါသည်။ မေးခွန်းတွေကတော့ သူတို့ခံစားရတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မေးခွန်းတွေဘဲ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၈၇

ဖြစ်ပါသည်။ တချို့က ရင်ဖွင့်လိုလို၊ မေးကြပါသည်။ တချို့ကတော့ ခံစားနေရတဲ့ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ သက်သာစေမည့် နည်းလမ်းကို သိလိုရလို၍ မေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဖော်ပြပါ မေးခွန်းကို မေးသူဒကာမကြီးရဲ့ စိတ်မှာ ကံ၊ ကံ၏အကျိုးတရားကိုပင် ယုံမှားသံသယ ဖြစ်နေတဲ့အရိပ်အရောင် ပါဝင်နေတာနှင့် ကြောင်းကျိုးနိယာမ သဘောကို အကျဉ်းချုပ် ရှင်းပြပြီးမှ သုံးလောကထွတ်ထား ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရားသော်မှ ရှေးကံဟောင်း၏ မကောင်းကျိုးကို မလွတ်နိုင်လို့ ဒေဝဒတ်၏ လက်ချက်ဖြင့် ခြေမတော်မှာ သွေးချေအုရသေးကြောင်း၊ သီလ လုံခြုံရုံမျှမက သမာဓိ ပညာပါ လုံးဝဥသုပြည့်စုံလို့ ကိလေသာ ကင်းငြိမ်းတဲ့ ရဟန္တာမြတ်ကြီး ရှင်မောဂ္ဂလာန်ပင် ရှေးကံဟောင်းကြောင့် လူဆိုးများ၏ ရက်စက်စွာ သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံရကြောင်း စသည်ဖြင့် စိတ်သက်သာရာ ရစေရေး အဖြေပေးရပါသည်။

အလားတူ တခြားမေးခွန်းတွေလဲ သူတို့ရဲ့ စိတ်သက်သာရာ ရရေး စိတ်ချမ်းသားရေးကို ဦးတည်ဖြေရှင်းပေးရာ အင်္ဂုတိတ်သွား ကြပါသည်။ စိတ်သက်သာရာ ရတန်သလောက် ရသွားကြပြီလို့ ခန့်မှန်းမိပါသည်။ အမေးအဖြေ တနာရီကျော် ကြာပါသည်။ သူတပါး စိတ်ချမ်းသာရေးကို ဆောင်ရွက်ခွင့်ရလို့ ကျေနပ်ဝမ်းမြောက် ရပါသည်။ ကုသိုလ်အများကြီး ရပါသည်။

အမေးအဖြေပြီးတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် အဖွဲ့ကို

ပူဇော်ကန်တော့ကြပါသည်။ ကန်တော့ပွဲပြီးတော့ ဆရာတော်
ဘုရားကြီးက “တရားပွဲက ကြာလှပါလား”ဟု မေးရာ အမေး
အဖြေတွေအကြောင်း လျှောက်ထားတော့မှ “အင်းဒုက္ခသည်တွေကိုး၊
စိတ်သက်သာရာရအောင် ဖြေပေးရမှာပဲ” ဟု မိန့်ပါသည်။ ညနေ
၄-နာရီခွဲလောက်တွင် တည်းခိုရာ သံအမတ်ကြီး အိမ်သို့ ပြန်ရောက်
ကြပါသည်။

ည ၉-နာရီတွင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မြန်မာ
မိသားစုများအား ဒုတိယအကြိမ် တရားချီးမြှင့်ပါသည်။ မြန်မာချည်း
သက်သက်ဖြစ်လို့ မြန်မာလိုပင် သတိပဋ္ဌာန်တရားကို ဟောကြားရာ
အတော်ကောင်းပါသည်။

၁၀-နာရီခွဲသော်လည်း အိပ်ချင်စိတ် မရှိသေးတာနှင့် “ပြင်သစ်
သမ္မတနိုင်ငံနေ့ရဲ့ ညရှုခင်းကို ကြည့်ပါဦး” ဟုလျှောက်ကာ
ဦးသန်းထွန်းက ကားနဲ့ပင့်လို့ လိုက်သွားပါသည်။ ကင်းဝန်မင်းကြီးရဲ့
မှတ်တမ်းမှာပါတဲ့ အောင်မှန်ကြီးကို မီးမောင်ရောင်စုံ ထိုးပြထားသည်ကို
တွေ့ရပါသည်။ အောင်မှန်ကွက်လပ်မှာ ကားတွေနှင့် ဖြိပ်သိပ်
ပြည့်ကွပ်နေပါသည်။ ရပ်ထားတာတွေ မဟုတ်ပါ။ တရွေ့ချင်း
တရွေ့ချင်း ရှောင်ကာ တိမ်းကာ သွားချင်ရာသွားနေတဲ့ ကား
ပုရွက်ဆိတ်အုံကြီး ဖြစ်ပါသည်။ စည်းကမ်းကတော့ လုံးဝမရှိပါ။
မီးခြစ်ဗူးပေါင်း တရာလောက်ကို ကျချင်သလို ကျရောအနေနှင့်
တနေရာတည်း စုပြီး ပစ်ချထားတာနဲ့ တူနေပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၈၉

အောင်မှန်ကနေပြီး ရှောင်ဇလီလေး လမ်းမကြီးဘက် ကားထွက်ဘို့ ကြိုးစားတော့ ကားထုကြီး ပိတ်ဆိုနေလို့ ထွက်မရပါ။ တခြားလမ်းကနေ လှည့်ပြီး တရွေ့ချင်း မောင်လိုက် ရပ်လိုက်နဲ့ မောင်းရပါသည်။ သမ္မတနိုင်ငံနေ့မှို့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပျော်ကြတာ လားတော့မသိ။ တခါတခါ ဆူညံနေအောင် ကားဟွန်းတွေ အပြိုင်အဆိုင် တီးကြသည်မှာ စိတ်ပျက်စရာပါပဲ။

အမေရိက၊ အင်္ဂလန်၊ စကော့တလန်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ဟော်လန်၊ ဂျာမနီနိုင်ငံတို့မှာ ကားဟွန်းသံ တခါမှ မကြားခဲ့ရ။ အီတလီမှာတော့ ကြားရသည်။ ပြင်သစ်မှာလဲ အရင်နေ့တွေက မကြားရ၊ ဒီကနေ့ညမှ အပျော်ကြူးကြလေသလား မသိ ကားဟွန်းသံ ဆူညံနေပါသည်။

မွန်မတ်ဘုရားရှိခိုးကျောင်းအထိ မောင်းပြီး ခဏရပ်ကာ ကားပေါ်ကနေ၍ ကြည့်ရာ ကဆုန်လပြည့်နေ့မှာ ရွှေတိဂုံကုန်းတော်ပေါ် တက်ကြ ဆင်းကြသလို တောင်ကုန်းပေါ် ဆောက်ထားတဲ့ ဘုရားရှိခိုး ကျောင်းဆီကို တက်ကြ ဆင်းကြသည်မှာ ပျားပန်းခပ်မျှ ပြည့်ကျပ် များပြားလှပါသည်။ ကျောက်ဖြူနဲ့ ဆောက်ထားတဲ့ မွန်မတ် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းမှာ တောင်ကုန်းပေါ်တွင် ထင်းထင်းကြီးလှပစွာ ရပ်တည်နေပါသည်။ ခဏမျှ ရပ်ကြည့်ပြီး “ပြန်ကြပါစို့”ဟု ပြောကာ ပြန်လှည့်ခဲ့ကြပါသည်။

နက်ဖြန်တော့ ရုပ်ပြေးယာဉ် (Horvercraft) နဲ့ အင်္ဂလိပ်

၂၉၀

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ရေလက်ကြားကို ဖြတ်ကူးကာ အင်္ဂလန်သို့ ပြန်ရပါတော့မည်။
အဲဒီကမှ လှီးဒယား၊ အဲဒီကမှ အမိမြန်မာပြည်သို့ ပြန်ရောက်ခါ
နီးပါပြီဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

လန်ဒန်မြို့

၁၅၊ ၇၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။
ဒီစာကို ညအိပ်ရာဝင်ခါနီး ၁၁-ခွဲလောက်မှ ရေးပါသည်။ ဒီနေ့
နံနက်စော အရုဏ်စာကို ပါရိက သံအမတ်ကြီးအိမ်မှာ သံအမတ်ကြီး
မိသားစုနဲ့ မြန်မာမိသားစုများက ပြင်သစ်စာကို ပြင်သစ်
အစီအစဉ်အတိုင်း ဆက်ကပ်ကြပါသည်။ အစားအစာ အဆန်းတွေ
မျိုးစုံနေလို့ စုံစေ့အောင်တောင်မှ မစားနိုင်ပါ။ ဘာတွေရယ်လို့လဲ
ရေးမပြတတ်ပါ။ အဲဒီအစာတွေ စုံနေအောင် စားလျှင် ၂-
နာရီခွဲလောက် ကြာပါလိမ့်မည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၉၁

ပါရီမှ မြန်မာများက “ပြင်သစ်တွေဟာ အစားနဲ့ အချိန် ကုန်ကြတယ်၊ အလုပ်တကယ်မလုပ်ကြ၊ အစာတခါစားလျှင် စကားတပြောပြောနှင့် ၂-နာရီထက်မနည်း ကြာတယ်”ဟု ပြောဘူးပါသည်။ အခု သံအမတ်ကြီးအိမ်မှ အရုဏ်ခဲဖွယ်ကို စားမိတော့ သူတို့စကား မှန်ကန်ကြောင်း အထောက်အထား ဖြစ်သွားပါသည်။

အရုဏ်စားပြီးတော့ သံအမတ်ကြီးအိမ်က ကားတစီး၊ ဗီယက်နမ်ဒကာများက ကားတစီး၊ ကားနှစ်စီးနဲ့ ကာလိုင်း ဆိပ်ကမ်းမြို့ကို ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ခရီးအစမှာ နှင်းထုထဲ တိုးမောင်းလာရပါသည်။ ကားမောင်းချိန် ၃-နာရီလောက် ကြာပြီးနောက် ကာလိုင်းဆိပ်ကမ်းသို့ရောက်ပါသည်။ အချိန်က ၉-နာရီရှိနေပါပြီ။ ဆိပ်ကမ်းအဆောက်အအုံမှာ ကျယ်ပြန့်သန့်ရှင်း၍ သပ်ရပ်သားနား ခေတ်မီပါသည်။ ဆိပ်ကမ်းတွင် ပြုဘွယ်ကိစ္စ အဝဝ ပြီးစီးတဲ့အခါ အင်္ဂလန်ဘက်ကမ်းမှ ဆိုက်ရောက်လာမည့် ရုပ်ပြေးယာဉ် (Hovercraft) အလာကို စောင့်ရပါမည်။

ဟိုးဗားကရပ်ခေါ် ရုပ်ပြေးယာဉ်မှာ တစီးတည်း ပြေးနေသည် မဟုတ်ပါ။ အစီးပေါင်းများစွာရှိပါသည်။ တပည့်တော်များ ဆိပ်ကမ်းရောက်ပြီး မကြာခင်လေးမှာဘဲ ဟိုးဗားကရပ်တစီး ရှေ့ကနဲ ကုန်းပေါ်က ရေထဲ ထိုးဆင်းသွားပြီး ဟိုဘက်ကမ်းသို့ ဦးတည်း ထွက်သွားပါပြီ။ ဟော-ပြောရင်းဆိုရင်း ဟိုးဗားကရပ်တစီး ရေထဲမှ

သဲသောင်ပြင်ကို ဖြတ်ကာ ကုန်းပေါ်သို့ တရွေ့ရွေ့ တက်လာပါပြီ။
ယာဉ်ကြီးက ခပ်ပြားပြား ခပ်ဝိုင်းဝိုင်းပုံကြီး ဆိုတော့ လိပ်ကမ္ဘာမကြီး
ကုန်းပေါ်ကို တရွေ့ရွေ့ တက်လာသလိုပါပဲ။

၉-နာရီ ၁၅-မိနစ်မှာ ယာဉ်ပေါ်သို့ တက်ရပါသည်။
ဟိုးဗားကရပ်မှာ တထပ်ယာဉ် ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာပြည်က
နှစ်ထပ်သင်္ဘောတစင်းစာမျှ ခရီးသည် တင်နိုင်မည် ထင်ပါသည်။
ယာဉ်၏အောက်ခြေမှာ ပြားပြားကြီး ဖြစ်ပါသည်။ အဲဒီအောက်ခြေ
တွင် ရှုံလို့ပွလို့ရပြီး ယာဉ်တစီးလုံး မ၊နိုင်တဲ့ ရာဘာလေအိတ်ကြီး
ခံထားပါသည်။ အဲဒီလေအိတ်ကြီးက ယာဉ်ရပ်နေလျှင် လေကို
ထုတ်ထားလို့ ယာဉ်အောက်မှာ ပြားပိနေပါသည်။ ယာဉ်သွားတဲ့အခါ
လေသွင်းလိုက်တော့ တင်းနေအောင် ဖောင်းကြွလာရာ လူတရပ်စာမျှ
မြင့်တက်သွားပါသည်။ အဲဒီလေအိတ်ကြီးက ရေပေါ်ပေါ်နေပြီး
ယာဉ်ကို ထမ်းထားပါသည်။ ယာဉ်အမိုးပေါ်က ပန်ကာကြီး
လေးခုက ယာဉ်ကို ရှေ့သို့ အဟုန်နှင့် ပြေးအောင်တွန်းပို့ပေးပါသည်။

တပည့်တော်တို့ စီးနေတဲ့ ရုပ်ပြေးယာဉ်ကြီးက ကာလိုင်း
ဆိပ်ကမ်းမှ ရှောဆင်းပြီး ဒိုဗာဆိပ်ကမ်းဘက်သို့ ဦးတည်လျက်
အနက်ရောင် ရာဘာလေအိတ်ကြီးကို စီးကာ အင်္ဂလိပ် ရေလက်ကြား
ကို အဟုန်ပြင်းစွာ ဖြတ်ကူးနေစဉ်မှာ တခြား ရုပ်ပြေးယာဉ်များနှင့်လဲ
လမ်းခရီးမှာ ဆုံကြုံရပါသည်။ ၁၀-နာရီမှာ ဒိုဗာဆိပ်ကမ်းကို
ရောက်ပါသည်။ ဖြတ်ကူးချိန် မိနစ် ၄၀-ကြာပါသည်။ သာမန်
သင်္ဘောဆိုလျှင် ၁-နာရီခွဲကြာသည်ဟု သိရပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၉၃

ဒို့ဗာဆိပ်ကမ်းသို့ လန်ဒန်မှ ဘုန်းကြီး ဦးရေဝတဓမ္မ
ခေါင်းဆောင်၍ ဦးစိန်ထွန်းအောင်၊ ဒေါ်လှလှ၊ ဒေါ်မြခင်၊ ဦးဝင်းမောင်၊
ဒေါက်တာရွှေထွန်းကျော်စသူတို့ ကား၃-စီးနှင့် လာကြိုနေကြပါသည်။
လန်ဒန်အဝင်မှာ အသီးသီး လမ်းမှားကြတာနဲ့ ဆွမ်းကပ်ဖို့
စီစဉ်ထားတဲ့ ဦးမောင်မောင်အိမ်ကို နံနက် ၁၂-နာရီကျော်မှ ရောက်ပြီး
ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြရပါသည်။ ၁၂-နာရီကျော်မှ ဆွမ်းဘုဉ်း
ပေးကြတယ်ဆိုတော့ “ဘယ်လိုလဲ”လို့ တွေးစရာ ရှိနေပါသည်။

အမေရိကမှာ ဧပြီလ ၂၈-ရက်နေ့ကစပြီး နာရီကို ရှေ့
၁-နာရီ တိုးရွှေ့ထားကြရပါသည်။ အင်္ဂလန် ဥရောပတို့မှာလဲ
သည်အတိုင်းပါဘဲ။ နေ့တာရှည်လို့ အလုပ်ချိန်ပိုရအောင် ရွှေ့ထားသည်
ဟု သိရပါသည်။ ဒါကြောင့် နေ့လယ် ၁-နာရီကျမှ မွန်းတည့်ပါသည်။
အောက်တိုဘာရောက်မှ အချိန်မှန် နောက်ကို ပြန်ရွှေ့ကြရမည်ဟု
သိရပါသည်။

ဆွမ်းစားပြီး ခဏတဖြုတ် နားနေပြီးတော့မှ သွားစရာရှိရာ
သွားကြ၊ မြန်မာပြည်ကို ပြန်ဘို့ စီစဉ်စရာရှိတာ စီစဉ်ကြပါသည်။

လန်ဒန်မြို့မှ ခွာရပါတော့မည်။ ၁၉၇၉-ခုနှစ် မေလ ၂၁-
ရက်နေ့က လန်ဒန်မြေပေါ်မှာ စတင် ခြေချခဲ့ပါသည်။ ယခု ဂျူလိုင်
၁၆-ရက်နေ့မှာ လန်ဒန်မြေမှ ထွက်ခွာပါတော့မည်။ ဒီနှစ်လ
နီးပါးအတွင်းမှာ လန်ဒန်ကို ဗဟိုဌာနထားပြီး သွားရမည့်နေရာကို
သွားလိုက်၊ လန်ဒန်ကို ပြန်လာလိုက်နှင့် လန်ဒန်မှာ နေရပ်သဖွယ်

ဖြစ်နေပါသည်။ ဥရောပစတဲ့ တခြားတနေရာရာ သွားပြီး လန်ဒန်ပြန်လာတဲ့အခါ ကိုယ့်နေရပ်ကို ပြန်ရသလို ခံစားရပါသည်။

လန်ဒန်မှာ ဗဟိုဌာနသဖွယ်လဲ ဖြစ်နေပြန်၊ ဥရောပနှင့် အင်္ဂလန်မှာ လန်ဒန်ဟာ မြန်မာအများဆုံး ရှိနေတဲ့နေရာ ဖြစ်ပြီး ဒကာ ဒကာမတွေ အားလုံးလိုလိုကလဲ ဆွေးမျိုးရင်းချာသဖွယ် ဖြစ်နေပြန်တော့ ကိုယ့်နေရပ်ပြန်ရသလို ခံစားရတာ သဘာဝပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဒကာမကြီးတယောက်က “ဆရာတော်တို့ ပြန်ကြွ သွားရင်တော့ လန်ဒန်မြို့ကြီး ခြောက်နေရစ်ခဲ့တော့မှာဘဲ”လို့ လျှောက်ပါသည်။ ဒီတော့ နောက်တယောက်က “ဆရာတော်က ပြန်မကြွပါဘူး၊ ဝါဆိုမှာပါ”လို့ ရေလာမြောင်းပေးစကား ဆိုပါသည်။ မြောင်းပေးစကားဆိုလို့သာ ဆိုကြသည်။ ရေလာရအောင် နေရာက ဘယ်မှာလဲလို့ မေးရင် သူတို့ အဖြေပေးရခက်ကြလိမ့်မည်။

မိမိတို့ဘာသာဘာဝ လူမှုရေးကိစ္စတွေမှာသာ စိတ်မြုပ်ပြီး ရတနာကို မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် ဆိုသလို ဖြစ်နေတဲ့အခါ ဘာမျှ မထူးခြားသော်လဲ ယခုလို မြန်မာဆရာတော် သံဃာတော်များနဲ့ တသိုက်တဝန်း တွေ့ကြ ဆုံကြ ဖူးမြော်ကြရတဲ့ အခါကျတော့ ပီစိတ် နိုးကြွလာကာ ကြည်ညို သဒ္ဓါမိုး ရွာသွန်းဖူးလို့ ခြောက်သွေ့ နေတဲ့ စိတ်အစဉ်ဟာ သာယာစိုပြေမှုကို ခံစားသိရှိလာရပါသည်။ လောဘ ဒေါသ မောဟ မာနစတဲ့ အပူတရားတွေကြောင့်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၉၅

ခြောက်သွေ့နေတဲ့ စိတ်အစဉ်ဟာ သဒ္ဓါ စေတနာ မေတ္တာ ကရုဏာ စတဲ့ အအေးဓာတ်တွေနဲ့ ရစ်ပတ်မိတဲ့ အခါမှာ သာယာစိုပြေ လာတာဟာ သဘာဝပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဒါကြောင့် “ဆရာတော်တို့ ပြန်ကြွသွားရင်တော့ လန်ဒန်မြို့ကြီး ခြောက်သွေ့နေရစ်မှာဘဲ” ဆိုတဲ့စကားဟာ ဒီသဘောကို ရည်ရွယ်ဟန် တူပါသည်။

စိတ်ဓာတ်တွေ စိုပြေလာတော့ ရုပ်ဓာတ်နဲ့ လုပ်ရပ်တွေလဲ စိုပြေ လန်းဆန်းလာပါတော့သည်။ လန်ဒန်သူ လန်ဒန်သားမြန်မာ ဒကာ ဒကာမများဟာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး အမှူးပြုတဲ့ သံဃာတော်များ လန်ဒန်ကို ရောက်လာကတည်းက ဝေယျာဝစ္စ ဆောင်ရွက်ကြ၊ ဆွမ်းကပ်ကြ၊ တရားနာကြ၊ တရားထိုင်ကြ၊ တရားစကား မေးမြန်း လျှောက်ထားကြနှင့် စိတ်ဓာတ် ရုပ်ဓာတ်နှင့် လုပ်ရပ်တွေ အားလုံးဟာ တက်ကြွစိုပြေ လန်းဆန်းလျက်နေပါသည်။

ဦးစိန်အောင်ထွန်း၊ ဦးသိန်းထွန်း၊ ဦးဝင်းမောင်၊ ဦးမောင်မောင် စသူတို့က သွားစရာရှိတဲ့နေရာတွေကို သွားရောက်နိုင်ရေး ကြံ့ပို့ပေးတဲ့ တာဝန်ကအစ ဝေယျာဝစ္စ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကုသိုလ်ယူကြသလို ဦးအောင်မြင့်ထွန်း၊ ဦးခင်၊ ဦးနေဝင်း၊ ဒေါ်မြမြမြိုင်စတဲ့ ဘီဘီစီ ဝိုင်းတော်သားများကလဲ အနောက်တိုင်း သာသနာပြု လုပ်ငန်းများကို မြန်မာနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားများ သိရှိကာ ကုသိုလ်ပွားနိုင်ကြစေရန် စွမ်းနိုင်သမျှ အသံလွှင့်ပေးခြင်းဖြင့် ကုသိုလ်ယူကြပါသည်။ ဒီလိုနဲ့ စိတ်ဓာတ်၊ ရုပ်ဓာတ်နှင့် လုပ်ရပ်တွေပါ စိုပြေသာယာလျက်

၂၉၆

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ရှိကြပါသည်။

ဒီစိုပြေသာယာမှုတွေ သွေ့ခြောက်ပြီး မေ့ပျောက်မသွား
စေလိုကြတဲ့အတွက် ညကျတော့ ယာယီကျောင်းအဖြစ် လူ့ထားတဲ့
ဒကာမကြီး ဒေါ်အုန်းမြင့်တို့ အိမ်မှာ လန်ဒန်ရှိ မြန်မာဒကာ
ဒကာမများ စုရုံးကြပြီး မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းတခု ဖြစ်မြောက်ရေး
ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သာသနာတော် ပြန့်ပွားရေး
ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြဘို့ သြဝါဒပေးပါသည်။
ဆရာတော်ဘုရားကြီး သြဝါဒပေးအပြီးမှာ တပည့်တော်က
အသင်းအဖွဲ့ ဖြစ်ပေါ်ရေး လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်ကို ရှင်းလင်းပြောပြပြီး
ဗုဒ္ဓသာသနာ ပြန့်ပွားရေးအသင်းတခု ဖွဲ့စည်းဆည်ထောင်နိုင်ရန်
အခြေခံအဖွဲ့တခုကို ဖွဲ့စည်းလိုက်ကြပါသည်။ နောက်ဆက်လက်
ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်ကိုလဲ အကြံဉာဏ် ပေးခဲ့ပါ
သည်။

ဘုန်းကြီးဦးရေဝတဓမ္မ တပါလုံး ဦးစီးဦးဆောင် ရှိနေပြီးမို့
ရည်ရွယ်တဲ့အတိုင်း ထမြောက်အောင်မြင်လိမ့်မည်လို့ ယုံကြည်
ပါသည်ဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၉၇

ပထမအကြိမ် ဓမ္မခရီး

ဗန်ကောက်မြို့

ယိုးဒယားပြည်

၂၄၊ ၇၊ ၇၉

ဆရာတော် ဦးကုသလဘုရား

တပည့်တော် မေတ္တာဖြင့် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်။

ကျေးဇူးတော်ရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးမှစ၍ တပည့်တော်တို့ အားလုံးကျန်းမာကြပါသည်။ အမိမြန်မာပြည်ကို ရောက်ဖို့လဲ ၂-ရက်ပဲလိုတော့တာမို့ ခရီးဆုံးသည်အထိ ကျန်းကျန်းမာမာ ချောချောမောမော ရှိလိမ့်မည်ဟု ထင်ပါသည်။

သည်စာဟာ သည်နှစ် တပည့်တော်နိုင်ငံခြားမှ ချမ်းမြေ့သို့ ရေးတဲ့ နောက်ဆုံးစာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

တပည့်တော်တို့ ဂျူလိုင် ၁၆-ရက်နေ့ နံနက် ၁၀:၃၀ နာရီမှာ လန်ဒန်မြို့ ဟိသရီးလေဆိပ်မှ ဂျပန်အဲယားလိုင်း (JAL) လေယာဉ်နှင့် ယိုးဒယားပြည် ဗန်ကောက်မြို့သို့ ရှေးရှုကာ အရှေ့သို့ အပြန်ခရီး ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။

လမ်းတွင် ရောမ၊ ကိုင်ရှိ၊ ပါးရှင်း ပင်လယ်ကွေ့ထဲမှ အဘူဒါဘီ၊ နောက်ဆုံး နယူးဒေလီ လေဆိပ်များမှာ ဆင်းသက်ရပ်နား ခဲ့ရပါသည်။ လေယာဉ်အမှုထမ်းများ ကြေညာချက်အရ ရောမမှာ

အပူချိန် ဖာရင်ဟိုက်ဒီဂရီ ၈၅၊ ကိုင်ရုံမှာ ၉၆၊ အဘူဒါဘီမှာ ၇၈ ရှိကြောင်း သိရပါသည်။ ကိုင်ရုံရောက်တော့ နေဝင်စ ပြုနေပါပြီ။ စူးအက်တူးမြောင်းကို ရေးတေးတေး သေးသေးမျှသာ တွေ့မြင် ရပါသည်။ ပီးရမစ်များကိုလည်း ဝါးတားတား မြင်ရပါသေးသည်။ ကိုင်ရုံကထွက်တော့ မှောင်နေပြီမို့ ဘာမျှမမြင်ရတော့ပါ။

ကိုင်ရုံလေဆိပ်မှ လေယာဉ်တက်ပြီး ခဏအကြာမှာ “ဘုရားဘယ်ကလာသလဲ” ဆိုတဲ့ ဗမာသံ ပီပီသသကို နောက်မှ ကြားလိုက်ရတော့ အံ့အားသင့်သွားပါသည်။ လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ မုတ်ဆိတ်ဖားဖားနဲ့ ကုလားကြီးကို သွားပြီးလျက်တွေ့ရပါသည်။ သူက ဗမာပြည်မှာ နှစ်ပေါင်းများစွာနေခဲ့ပြီး အများစု ဗမာပြည်မှ ခွာကြတဲ့အခါ အိန္ဒိယကိုရောက်ခဲ့ပြီး ယခု လန်ဒန်မှာရှိတဲ့ သားထံမှ ပြန်လာသူ ဒေလီမြို့သားဖြစ်ပါသည်။ ဗမာသံ ပီသလှလို့ သူနဲ့ အတော်ကြာ စကားပြောနေမိပါသည်။

ဂျူလိုင် ၁၇-ရက်နေ့ နံနက် ၆-နာရီခန့်တွင် ဒေလီမှာ တထောက်ရပ်နားပြီး ပျံသန်းချိန် ၃း၅၅ နာရီ အကြာမှာ ဗန်ကောက် လေဆိပ်သို့ ရောက်ပါသည်။ ဗန်ကောက်ကိုရောက်တော့ ဗန်ကောက် အချိန် ၁၂း၅၅ နာရီ ရှိနေပါပြီ။ လေဆိပ်မှာ အသင့်ကြိုဆိုနေကြတဲ့ မြန်မာဆရာတော်များနှင့် ဒကာ ဒကာမများကို တွေ့ရပြီး ချွန်ဘူရီမြို့ ဆရာတော်ဦးအာသဘရဲ့ရိပ်သာ ပိဝိက်အရှုရမ်ကိုသွား၍ အဲဒီမှာ တည်းခိုကြပါသည်။ ညကျတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး သတိပဋ္ဌာန်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၂၉၉

တရားချီးမြှင့်တော်မူတဲ့အခါ ဆရာတော်ဦးအာသဘာ ယိုးဒယား
ဘာသာပြန်ပါသည်။

ဝိဝိက်အရှုရန်မှာ ယောဂီတွေနေရာ မပေးနိုင်လောက်အောင်
ပြည့်နေပါသည်။ နိုင်ငံခြားသားယောဂီများလဲ ရှိပါသည်။

၇၇၇လိုင် ၁၈-ရက်နေ့နံနက်တွင် ချွန်ဘူရီမှ ထွက်ပြီး
ဗန်ကောက်၊ လန်းပန်၊ ဇင်းမယ်မြို့များကို လှည့်လည်ပြီး ဆရာ
တော်ဘုရားကြီး တရားချီးမြှင့်ပါသည်။ ရံဖန်ရံခါ တပည့်တော်လဲ
တရားဟောရပါသည်။

ဗန်ကောက်မြို့မှာ ဝပ်မဟာထပ်မှာ တည်းခိုပြီး
တရားချီးမြှင့်ရပါသည်။ လန်းပန်မှာတော့ ဆရာတော်ဦးဓမ္မာနန္ဒ၏
ဝပ်ထာမအိုးကျောင်း၊ ဆရာတော် ဦးပညာဝံသ၏ ဝပ်စီကျုံးကျောင်း၊
ဦးသာသန၏ ဝပ်ပါဖန်ကျောင်းနှင့် အခြားမြန်မာနှင့် နီးနွယ်တဲ့
ကျောင်း ၃-ကျောင်းလောက် ရောက်ပါသည်။ ဝပ်ထာမအိုးမှာ
သံဃာ ၄၀-ခန့်ရှိပြီး ရှင်သာမဏေ များပါသည်။ ပရိယတ်ကို
အချိုးတကျ သင်ကြားနေပါသည်။ ဝပ်စီကျုံးကတော့ သာသနာ့
ရိပ်သာခွဲတခု ဖြစ်ပါသည်။

ဇင်းမယ်တွင် ဝပ်မွမ်းမန် (Wat Moun Mang) ကျောင်း
မှာတည်းရပါသည်။ ဝပ်မွမ်းမန်ဟာလဲ မဟာစည်နည်းကို
ပြသပေးနေတဲ့ တရားရိပ်သာ တခု ဖြစ်ပါသည်။ ဇင်းမယ်ဒေသဟာ

တောင်မြင့်မြင့်ကြီးတွေ မရှိသော်လဲ ရှမ်းပြည်နဲ့ တောတောင် ရေမြေ ခပ်ဆင်ဆင်မို့ ရာသီဥတု အအေးဘက်ပါပြီး သာယာပါသည်။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံခြားသား အရောက်များတော့ ဒီ ဝပ်မွမ်းမန်မှာလဲ နိုင်ငံခြားသား အတော်များများ လာပြီး တရားအားထုတ်ကြကြောင်း သိရပါသည်။ ဝပ်မွမ်းမန် ဘုန်းကြီး ဦးသီရိမင်္ဂလဟာ ရန်ကုန်မြို့ ခြောက်ထပ်ကြီး ဘုရားကြီးတိုက်မှာ ပရိယတ္တိ သင်ကြားဘူးသူ ဖြစ်ပါသည်။ စိတ်သဘောထား ကောင်းပုံရပါသည်။

ဝပ်မွမ်းမန်မှာ တည်းခိုပြီး ဦးသီရိမင်္ဂလ၏ အစီအစဉ်အတိုင်း ဇင်းမယ်မြို့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရှိတဲ့ ရောက်သင့် ရောက်ရာ ကျောင်းတွေကိုလဲ ရောက်ရပါသည်။ ဝပ်ဖရပတပ်ဖ ဆိုတဲ့ ကျောင်းမှာတော့ သံဃာအတော်များပါသည်။ တော့ရကျောင်းလို့ ဆိုနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ကျယ်လှတဲ့ ကျောင်းဝင်းကြီးအတွင်းမှာ ပရိယတ်ဌာနတပိုင်း၊ ပဋိပတ်ဌာနတပိုင်း ကန့်သတ်ထားပါသည်။ ပဋိပတ်အနေနှင့်ကတော့ သမထကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ကြပါသည်။ ဆိတ်ငြိမ်ပြီး နေချင်ဖွယ်ရာ သာယာပါသည်။ ဇင်းမယ်အနီးက မြသပိတ်တောင်ဆိုတာကိုလဲ တက်ခဲ့ ရောက်ခဲ့ရပါသေးသည်။ အေးချမ်း သာယာပါသည်။

ယိုးဒယားပြည်မှာ ဗန်ကောက်မြို့ပေါ်မှာရော နယ်တွေမှာပါ ကောင်းမွန် သပ်ရပ်တဲ့ ကျောင်းကြီးတွေရှိကြပါသည်။ ဗန်ကောက် မြို့ပေါ်က ရှင်ဘုရင်ကိုးကွယ်တဲ့ ကျောင်းတိုက်မှာ ၅-ထပ် ကျောင်းကြီး တကျောင်း အတော်ကောင်းကောင်း ခေတ်မီမီ ဆောက် ထားပါသည်။

ခါတ်လှေကား တပ်ထားပါသည်။ အထက်ဆုံး အထပ်မှာ မှန်အလုံ ကာပြီး လေအေးစက်တပ်ထားပါသည်။ အဲဒီအထပ်မှာ ဒုလ္လဘရဟန်း ၁၀၀-ခန့် တရားထိုင်နေကြပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး သတိပဋ္ဌာန်တရား ချီးမြှင့်တော်မူခဲ့ပါသည်။ သူတို့ အားထုတ် ကြတာကတော့ အာနာပါနဿတိ ဖြစ်ပါသည်။

ဝပ် မဟာထတ (Wat mahatat-Mahadhatu) မှ ၁ ဆရာတော်ဘုရားကြီး တရားချီးမြှင့် တဲ့အခါ တရားနာပရိသတ် ၁၅၀၀-ခန့် ရှိပါသည်။ ဥပုသ်နေ့တွေမှာ ဥပုသ်စောင့် တရားနာ ကြတဲ့ပရိသတ်ဟာ ဒီလိုဘဲ ၁၅၀၀၊ ၂၀၀၀-ခန့်ရှိသည်ဟု သိရပါ သည်။ ဥပုသ်သည် တော်တော်များများဟာ အိမ်မပြန်ပဲ ဘုရား တန်ဆောင်းထဲမှာ ညအိပ်ရင်း တရားနာကြတာဟာ ယိုးဒယားထုံးစံ ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏အဖွဲ့ ယိုးဒယားမှာရှိနေစဉ် စွမ်းနိုင် သမျှ ကူညီဆောင်ရွက်သူများမှာ ဆရာတော် ဦးအာသဘ၊ ဦးပညာဝံသ၊ ဦးဓမ္မာနန္ဒ၊ ဦးသောဘန၊ ဦးသာသနနှင့် ယိုးဒယား ဘုန်းကြီး ဦးဝိလာသ (ယိုးဒယားဘာသာပြန်သူ) အစရှိတဲ့ သံဃာတော်များ၊ သံရုံးမှ ဦးသိန်း၊ ဦးထွန်းသိန်း၊ ဒေါ်မေပု၊ မမယ်လီ၊ မသန်းသန်း၊ ကိုမောင်မောင်စိန်၊ ကိုကျော်စိုး၊ ကိုမောင်မောင် စတဲ့ ဒကာ ဒကာမများရဲ့ အကူအညီမပါလျှင် ယိုးဒယားမှာဖြစ်စေ၊ အရှေ့နိုင်ငံ အနောက်နိုင်ငံများမှာ ဖြစ်စေ သာသနာလုပ်ငန်းကိစ္စများကို

၃၀၂

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ချောချောမောမော ဆောင်ရွက်ဖို့ မဖြစ်နိုင်ပါ။

ဒါကြောင့် ဒီ သံဃာတော်များနဲ့ ဒကာ ဒကာမများရဲ့ ကျေးဇူးကို တပည့်တော်များ မမေ့နိုင်ပါ။ အလားတူပဲ ရောက်လေရာ နိုင်ငံများမှာ ဝမ်းပမ်းတသာ ကူညီဆောင်ရွက်ကြတဲ့ ဒကာ ဒကာမများရဲ့ ကျေးဇူးတွေကိုလဲ အမြဲအစဉ်လိုလို ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်း မိနေကြောင်း ဖော်ပြရင်း သည်စာကို နိဂုံးချုပ်ပါရစေဘုရား။

သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

မေတ္တာဖြင့်

ဇနကာ

၂၄၊ ၇၊ ၇၉

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၀၃

နောက်ဆက်တွဲ

အင်္ဂလန်ပြည်၊ လန်ဒန်မြို့
ဘိဘီစီ အသံလွှင့်ဌာန၊ မြန်မာပိုင်း
အစီအစဉ်မှ
အသံလွှင့်ဆောင်းပါးများ

မောင်ချိုပြုံး၏ အသံလွင့်ဆောင်းပါး

သောတချင်များခင်ဗျာ

ဒီတပတ် ၁၀အထွေထွေနဲ့ အနုပညာ စာပေကဏ္ဍမှာ အထူးတလည် တင်ပြဖို့ကိစ္စကတော့ ဟောဒီ ဗြိတိန်နိုင်ငံကို မြန်မာနိုင်ငံက ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကြွရောက်လာတဲ့ အကြောင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ နောက်ပါ သံဃာတော် များနှင့် အနောက်နိုင်ငံများမှာ ဝိပဿနာတရားတော်များ ပြန့်ပွားရေး အတွက် သာသနာ့ ခရီးထွက်ခဲ့တာဟာ ဟိုဒီပြီလဆန်း ကထဲက ဖြစ်ပါတယ်။

အရင်အခါများက ဒီကဏ္ဍကနေပြီး မောင်ချိုပြုံး အစီအရင် ခံခဲ့တဲ့ အတိုင်းပဲ ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ ရက်သတ္တ(၇)ပတ်ကြာမျှ အမေရိကန်ပြည် အနောက်ဘက်ကမ်းနှင့် အရှေ့ဘက် ကမ်းရိုးတန်းတလျှောက် မြို့များမှာရှိတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ရာ ရိပ်သာများနှင့် ဝါရှင်တန်မြို့၊ နယူးယောက်မြို့စတဲ့ မြို့ကြီးများကို လှည့်လည်ပြီး ဝိပဿနာ ကျင့်စဉ်တရားတော်ကို ပို့ချဖြန့်ဖြူးတော်မူခဲ့သည့်အပြင် တရားအားထုတ် လိုသူများကိုလည်း တရားပြကာ တရားဝင် စေခဲ့ပါသည်။

အဲ ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ မေလ ၂၁-ရက်နေ့က နံနက်

၇-နာရီအချိန်မှာ အမေရိကန်ပြည် နယူးယောက်မြို့မှနေပြီးတော့ (ပင်နအမေရိကန်) လေယာဉ်နှင့် လန်ဒန်မြို့ (ဟိသရီး)လေဆိပ်ကို ဆိုက်ရောက်လာပါသည်။ အဲဒီအကြောင်းများကိုတော့ အဲဒီ ၂၁-ရက်နေ့က ဘီဘီစီ သတင်းများမှာလဲ ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်တဲ့အပြင် သတင်းဆောင်းပါးမှာလဲဘဲ ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

အဲဒီသတင်းဆောင်းပါးမှာ ဖော်ပြခဲ့သလိုပဲ လေဆိပ်မှာတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို လာရောက်ကြိုဆိုနေတဲ့ ရဟန်း ရှင် လူ ပရိသတ်ကြီးဟာ အတော်ဘဲများပါတယ်။

ကြိုဆိုသူများဟာ မနက် ၆-နာရီ မထိုးခင်ကတဲက လေဆိပ်ကို ရောက်နေကြပြီး အဲဒီအထဲမှာ ဘုန်းတော်ကြီးများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ သံရုံးကအတွန်းဝန် ဦးတင်မောင်ဦးနှင့် သံရုံးသူ သံရုံးသားများ၊ ဘီဘီစီ မြန်မာပိုင်း အစီအစဉ်က အဖွဲ့ဝင်များ၊ နောက် ဗြိတိန်နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ မြန်မာ ဒကာ ဒကာမများ၊ အင်္ဂလိပ် အိန္ဒိယလူမျိုး ဒကာဒကာမများစသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးရောက်နေပါတယ်။

အဲ လာရောက်ကြိုဆိုနေကြတဲ့ ဘုန်းတော်ကြီးများကဆိုယင် လန်ဒန် ဝင်ဘယ်လ်ဒမ် ရပ်က ထိုင်းဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းက ယိုးဒယားဆရာတော်ကြီးနှင့် သံဃာတော်များ၊ လန်ဒန် ချစ်ပီစဝစ် ဝိဟာရ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းက သီဟိုဠ်ဆရာတော်ကြီး ဒေါက်တာ သဒ္ဓါတိဿနှင့် သံဃာတော်များ၊ နောက် လန်ဒန် ဟမ်စတက်ဒ်က အင်္ဂလိပ်ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းက ဦးသုမေဓောနှင့်

၃၀၆

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

အင်္ဂလိပ်လူမျိုး သံဃာတော်များ၊ နောက် ဝင်ဘယ်လံတန်မြို့၊
ကျောင်းတော်က သီဟိုဠ်ဆရာတော်နှင့် သံဃာတော်များ၊ ဘာမင်ဂမ်
မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းက ဆရာတော် ဦးရေဝတဓမ္မ စသည်ဖြင့်
သံဃာအပါး ၂၀-လောက် လာရောက်ကြပါတယ်။

အဲ လန်ဒန်လေဆိပ်မှာ သံဃာတော်များဟာ သင်္ကန်းတွေ
ဝါဝါဝင်းဝင်း ညိုညိုမောင်းမောင်းနှင့် နှစ်ထောင်းအားရဖို့ကောင်းလှတဲ့
မြင်ကွင်းကို မောင်ချိုပြီးကြည့်ပြီး “အင်း-ကျက်သရေရှိလိုက်ပါ
ဘိတော့တယ်၊ အနောက်နိုင်ငံတိုင်းတွေမှာ သာသနာတော်ကြီး
စည်ပင်ပြန့်ပွားဖို့ ကိစ္စကို ဟောဒီမှာစပြီးတော့ မြင်နေရပါပကော”
ဆိုပြီးတော့ အကြီးအကျယ် ဝမ်းမြောက် သာဓုခေါ်မိပါတယ်။

အဲဗျာ-မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကလဲဘဲ နောက်ပါ
သံဃာတော်များထဲက ဆရာတော် ဦးနေက၊ ဆရာတော် ဦးအဂ္ဂဓမ္မတို့
လိုက်ပါပြီး လေယာဉ်ပျံပေါ်က ဆင်းပြီး လေဆိပ်ဝင်အလာမှာ
လာကြိုကြတဲ့ ပရိသတ်ကြီးဟာ လေဆိပ်မှာ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ
ပီပီပေါ့ဗျာ လက်အုပ်ချီပြီး တခါထဲ မြေပြင်မှာ ပျပ်ဝပ်ခါ
ဆရာတော်ကြီးကို ဝိုင်းဝန်းပြီး ကန်တော့ကြပါတယ်။ လာကြိုတဲ့
ပရိသတ်ကြီးရဲ့ မျက်နှာတွေလဲဘဲ ဂုဏ်ယူခြင်း၊ ဝမ်းသာခြင်း
ပီတိတွေနှင့် တခါထဲ ပြည့်နေတယ်ဆိုတာကို မြင်ရပါတယ်။

ဆရာတော်ကြီးကို ကြည့်ရတာမှာလဲပဲ ကျန်းကျန်းမာမာ
ရှိပြီးတော့ ခရီးပန်းပုံတောင် မတွေ့ရဘူး၊ နောက်ပါဆရာတော်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၀၇

၂-ပါးဟာလဲဘဲ သူတို့ကို ကြည့်ရတာဟာ အင်မတန်မှ လန်းလန်းဆန်းဆန်းနဲ့ နှစ်သက် ကြည့်ညိုဘွယ်ရာ မြင်ရပါတယ်။ အဲကျန်အဖွဲ့ ဆရာတော်များကတော့ကာ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ တရားပြရအောင် ခေတ္တ နေရစ်တယ်လို့သိရပါတယ်။

အဲဒီနေ့ကတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့်တကွ အားလုံးသော သံဃာတော်များကို အလှူရှင် ဦးစိန်ထွန်းအောင်နှင့် ဒေါ်လှလှတို့က ယိုးဒယားကျောင်းမှာ ဆွမ်းကပ်ပူဇော်ကြပါတယ်။

အဲ-နောက်တနေ့မှာတော့ မောင်ချိုပြီးတို့ ဘိဘိစိက ဒေါ်မြမြမြိုင်နှင့် သူ့ခင်ပွန်း ဦးသိန်းထွန်းတို့က ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် သံဃာတော်တို့ကို သူတို့အိမ်မှာ ဆွမ်းကျွေးလှူဒါန်းပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ကတော့ ဘိဘိစိကဘဲ ဦးအောင်မြင့်ထွန်းနှင့် ဇနီး ဒေါ်ချိုချိုတို့က သူတို့အိမ်မှာ ဆွမ်းကပ်လှူဒါန်းကြပြန်တယ်။

အဲ-ဆွမ်းကျွေးအပြီးမှာ မဟာစည်ဆရာတော်ကြီးနှင့် သံဃာတော်များဟာ စကော့တလန်ပြည်နယ်ကို သာသနာပြုဖို့ အတွက် ခရီးထွက်ခွာ ကြွမြန်းသွားကြပါတယ်။

အဲဒီမှာ သဒ္ဓါတရား ထက်သန်လှတဲ့ ဒေါ်မြမြမြိုင် တယောက်ကလဲဘဲ ဆွမ်းကျွေးရုံနှင့် မကျေနပ်သေးဘဲ သီလရှင် ဝတ်ပြီးတော့ စကော့တလန်မှာ တရားထိုင်ဖို့ ဒီက ပရိသတ်နှင့်အတူ

၃၀၈

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

လိုက်ပါသွားတယ်ဗျာ။

မောင်ချိုပြုံးကတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဥရောပခရီး ပြန်လာမှဘဲ ယိုးဒယားကျောင်းမှာ ဒုလ္လဘရဟန်းဝတ်မယ်လို့ စီစဉ်ထားပါတယ်။

အဲ- မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို မောင်ချိုပြုံးက “အရှင်ဘုရား အခုထွက်လာတဲ့ သာသနာပြုခရီးနှင့် ပတ်သက်လို့ လည်းကောင်း၊ အရှင်ဘုရား အနောက်နိုင်ငံများမှာ တွေ့ရကြုံရတဲ့ ကိစ္စများနဲ့ စပ်လျဉ်းလို့လည်းကောင်း မြန်မာနိုင်ငံက ဒကာ ဒကာမများကလဲဘဲ သိလဲသိချင် အရှင်ဘုရားရဲ့ အသံတော်ကိုလဲဘဲ ကြားချင်နေကြပါတယ်ဘုရား။ ဒါကြောင့် သြဝါဒများကို ချီးမြှင့်ပါ” ဆိုပြီးတော့ လျှောက်တော့ ဆရာတော်ကြီးက အနောက်နိုင်ငံမှာ သူတွေ့မြင်ခဲ့ရတဲ့ အဲ- ဈေးဆိုင်၊ ကုန်ဆုံဆိုင်ကြီးတွေနှင့် ပတ်သက်လို့ ဒီအာယု အသက်ရှည်ခြင်းတရားကို အခုလို ဟောကြားတော် မူသွားပါတယ်။

အာယု အာရောဂီယံ ဝဏ္ဏံ၊ သဂ္ဂံ ဥစ္စာကုလိနတာ၊
အသင်္ခတဉ္စ အမတံ၊ အတ္တိ သဗ္ဗာပဏေ ဇီနော၊

အာယုစ-အသက်ရှည်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အာရောဂီယဉ္စ-
အနာကင်းခြင်းကျမ်းမာခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏဉ္စ-
ရုပ်ဆင်းလှပခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သဂ္ဂဉ္စ-နတ်ပြည်နတ်ရွာသို့
ရောက်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဥစ္စာကုလိနတာ-မြင့်မြတ်သော

အမျိုး၌ ဖြစ်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အသင်္ခတဉ္စ- ပြုပြင်ခြင်း မရှိသော၊ (ဝါ) မပြုပြင်အပ်သော၊ အမတဉ္စ-သေခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗာပဏေဇိနေ-မြတ်စွာဘုရား၏ အလုံးစုံသော ပစ္စည်းတွေကို ရနိုင်သော ဈေးဆိုင်ကြီး၌၊ အတ္ထိ- ရှိသည်ချည်းသာလျှင်တည်း။

မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်ဟာ သံသရာနှင့် ဥပမာ ယှဉ်စပ်ပြီးတော့ပြောရရင် အလုံးစုံကုန်စုံရောင်းတဲ့ ဈေးဆိုင်ကြီးနှင့် တူတယ်။ ကုန်စုံရောင်းတဲ့ ဈေးဆိုင်ဆိုတာ ဒီလိုမြို့ကြီးတွေမှာ အင်မတန် ထင်ရှားပါတယ်။ ဝါရှင်တန်တုန်းက ကုန်စုံဈေးဆိုင်ကြီး တခုကို ရောက်ခဲ့တယ်၊ တယ်စုံတာဘဲ၊ ပစ္စည်းတွေသန့်သန့်ရှင်းရှင်း ဘာမဆို ပစ္စည်း ကိုယ့်ဟာကိုယ် ထည့်သွားရုံဘဲ၊ သိမ်းစရာ ထည့်စရာတွေ ဘာလေး ခေါ်မလဲ မသိဘူး၊ ခုံကလေးနှင့် အဲဒါလေးနှင့် အဆင်သင့် ရှိနေတာ ယူလာပြီးတော့ လိုတဲ့ပစ္စည်းတွေ အဲဒီအပေါ်မှာထည့်၊ မေးလဲ မနေရဘူး၊ ဈေးလဲမေးမနေရဘူး၊ ဈေးဆစ်လဲမနေရဘူး၊ စာနှင့် ရေးထားပြီးသားကိုး၊ အဲဒီလိုတဲ့ ပစ္စည်းတွေ ကောက်ကောက် ပြီးတော့ ထည့်၊ ထည့်ပြီးတော့ ရုံဝကျတော့မှ တာဝန်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အဲဒါတွေ ကြည့်ပြီးတော့ အဲဒါစာရင်းတွေ ဘာတွေ ရှင်းပြီးတော့ အဲဒီမှာ ဝတ္ထုငွေ ပေးထားခဲ့ပြီး သွားတာဘဲ၊ သူ့ဟာ လိုချင်တာတွေ ကိုတော့ ရပါရဲ့။ သို့သော်လဲ လောက ကုန်စုံဆိုင်ကတော့ အသေးအဖွဲ့ ကုန်စုံမျှသာ ရှိတယ်၊ အကြီးအကျယ်ကြီးတွေတော့ မရှိဘူး၊ စားစရာ၊ သောက်စရာ၊ သုံးစရာ၊

ဝတ်စရာ အဲဒီလိုဟာတွေတော့ အစုံအလင် ရှိပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့လို့ သွားရေးလာရေးနှင့် စပ်ပြီးတော့ မော်တော်ကားတို့၊ မီးရထားတို့၊ လေယာဉ်ပျံတို့၊ ဒီလိုဟာတွေတော့ အဲဒီ ကုန်စုံဆိုင်တွေမှာ မရှိဘူး။

မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော် တည်းဟူသော ကုန်စုံ ဈေးဆိုင်မှာတော့ ဘာမဆို ရှိတယ်တဲ့။ ဘာမှ လိုလေသေး မရှိဘူး။ ဘယ်ဟာဖြင့်ရင် ဘုရားသာသနာတော်မှာ မရနိုင်ဘူးလို့ အဲဒီလို မရှိဘူး။ ရနိုင်တာချည်းဘဲ...တဲ့။

အဲဒီလို ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ကုန်စုံဈေးဆိုင်ကြီးတွေ၊ ဆိုင်ကြီးတွေဟာ အနောက်နိုင်ငံမှာ လွယ်လင့်တကူ စုံစုံလင်လင် ဝယ်လို့ရပေမဲ့ အမှန်မှာတော့ ဒီဈေးဆိုင်တွေထက် အများကြီးပိုပြီး စုံလင်ပြီး ကိုယ်လိုချင်တာ မှန်သမျှကို ရနိုင်တာကတော့ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ တရားတော်တည်းဟူသော ကုန်စုံဆိုင်ကြီးဘဲ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို တရားတော်ကို ဆွဲယူပြီးတော့ ဟောကြားတော်မူသွားပါတယ်။

တခါ အနောက်နိုင်ငံတွေမှာ ခရီးသွားလာရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီးတော့ “အရှင်ဘုရား သွားလာရတာ လွယ်ကူပါရဲ့လား၊ ခရီးပန်းမူများ ရှိပါသလား”လို့ မေးတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ “လောကမှာ လူ့ပြည်လောကထဲ ဟိုအရပ် ဒီအရပ် သွားချင်လို့ရှိယင် အခုနေအခါကာလ သွားလို့ လွယ်ကူတယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့။ ယာဉ်ရထားတွေ အမျိုးစုံရှိတယ်၊ ကုန်းကြောင်း ယာဉ်ရထားတွေ၊

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၁၁

ရေကြောင်းယာဉ်ရထားတွေ၊ ကောင်းကင်လေယာဉ်ပျံတွေ၊ သွားလို့ နေရာကျတာဘဲ၊ အခုဘုန်းကြီးတို့ လာရတာ ချမ်းချမ်းသာသာနှင့် တနေရာနှင့်တနေရာ မိုင်ပေါင်း ထောင်သောင်းများစွာ ဝေးတဲ့နေရာတွေ လာချင်တိုင်းရောက်လာကြတာဘဲ။ ဟန်ကျတာဘဲ၊ သွားရေးလာရေး အဲဒါတွေ လောကကြီးနှင့် ဆိုင်ရာ အခုနေကာလမှာ သွားရေးလာရေး အင်မတန် လွယ်ကူတယ်လို့ ဆိုရမှာဘဲ။

“ဒါပေမဲ့ ဒီလူပြည်ကနေ နတ်ပြည်လောက ရောက်ချင် တယ်ဆိုယင်တော့ မရောက်နိုင်ဘူး၊ ဗြဟ္မဒူပြည်လောက ရောက်ချင်တယ်ဆိုယင်လဲ မရောက်နိုင်ဘူး၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ချင်တယ် ဆိုယင်လဲ မရောက်နိုင်ဘူး၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်မှာတော့ ဘာမဆို ရောက်နိုင်တယ်တဲ့”

မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အဲဒီလို အနောက် နိုင်ငံများမှာ ခရီးသွားလာရေး လွယ်ကူ ကောင်းမွန်သော်လည်း ဒီက လေယာဉ်များ မော်တော်ယာဉ်များဟာ သူတို့ခရီးစဉ်အရ ပို့နိုင်တဲ့ နေရာလောက်သာ ပို့နိုင်ပါတယ်တဲ့၊ အသစ်တဆိုတဲ့ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာသည်သာလျှင် ကိုယ်လိုချင်တဲ့ ခရီးကို ရောက်အောင် ပို့နိုင်တယ် ဆိုပြီးတော့ တရားဘက်ကို ဆွဲဆောင်ပြီး ဟောပြော သွားတာဟာလဲဘဲ တရားနာ ပရိသတ်များအတွက် အများကြီး အမြင်မှန် ရစေပြီးတော့ အကျိုးကျေးဇူး များလှပါတယ်။

နောက် ဆရာတော်ကြီးက အနောက်နိုင်ငံတွေမှာ

ချမ်းသာတဲ့လူတွေ ရှိကြောင်း။ ဒီလူများဟာ ရှေးဘဝဘဝက ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ကံကြောင့် အခုခေတ် ဒီလို တိုင်းပြည်တွေမှာ လာပြီးတော့ ချမ်းသာနေကြပေမယ့် တကယ်ချမ်းသာမှု အစစ်အမှန် ဆိုတာကတော့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဘဲ ဆိုတာကို အခုလို ဟောကြားတော်မူ ပြန်ပါတယ်။

“မြင့်မြတ်သောအမျိုးဖြစ်ဖို့ရာ အရေးကြီးတယ်၊ လူဖြစ်လို့ ရှိယင် အောက်တန်းစားမျိုးရှိတယ်၊ ကြီးပွားချမ်းသာမှု တယ်မရှိကြ ပါဘူး၊ ဆင်းရဲနေကြတယ်၊ အထက်တန်းစား အမျိုးထဲကဆိုရင် ကြီးပွားချမ်းသာမှုတွေ ပြည့်စုံတယ်၊ အဲဒီတော့ မြင့်မြတ်တဲ့ အမျိုး ဖြစ်ဖို့ရာ အရေးကြီးပါတယ်၊ အဲဒါလဲဘဲ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်တည်းဟူသော ဈေးဆိုင်ကြီးမှာ ရနိုင်တယ်တဲ့၊ ဒါတင် ဘဲလားဆိုရင် မဟုတ်ဘူး၊ ဒီပြင်လောက အသုံးအနှုန်းတွေ ချမ်းသာတွေဟူသမျှ အကုန်လုံးပါဘဲ၊ ရနိုင်ပါတယ်၊ ဒီမှာ ဂါထာလေးနဲ့ ဖွဲ့ထားတော့ အကုန်လုံး လိုက်ပြီးတော့ ရေးလို့ မဖြစ်ဘူး။

“အင်အပေါင်းအဖော် မိတ်ဆွေ သင်္ဂဟတွေ များများ ပြည့်စုံဖို့ ရာထူး ဌာနန္တရတွေ များပြားအကြီးအကျယ်နှင့် ပြည့်စုံဖို့ စီးပွားချမ်းသာတွေ ဘာမဆို ပြည့်စုံဖို့ ဒီလိုဟာတွေ အများကြီး ရှိသေးတာဘဲ၊ အဲဒါတွေလဲ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော် တည်းဟူသော ကုန်စုံဆိုင်ကြီးမှာ ရနိုင်တယ်တဲ့၊ အကောင်းဆုံး

ကတော့ အသင်္ခတ မပြုပြင်အပ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်၊ လောကမှာ လူချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာတွေ စသည်တွေကတော့ ပြုပြင်ထားတဲ့ ချမ်းသာတွေ၊ အဲမပြုပြင်ဘဲနဲ့ သူ့အလိုလို ဖြစ်တဲ့သူ့အလိုလို ပြီးစီးနေတဲ့ ချမ်းသာကတော့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာဘဲတဲ့။

“ဒီပြင်ဟာတွေကတော့ သူ့အကြောင်းတရားနှင့် သူပြုပြင်ပေးမှ သူက ပြည့်စုံတာ၊ ဒါကလဲ ဖြစ်ပြီးယင် ပျက်တာဘဲ၊ အမြဲတန်းတည်နေတာ မဟုတ်ဘူး၊ နိဗ္ဗာန်တရားကတော့ အမြဲတန်းတည်နေတာ အကောင်းဆုံးဘဲ၊ အသင်္ခတ မပြုပြင်အပ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်၊ အမတ သေခြင်းကင်းတယ်။ လောကမှာ လူ့လောက လူတွေ ကြီးပွားချမ်းသာနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိတယ်၊ လောကအနေနှင့် ကြည့်ယင်တော့ အင်မတန် ဝမ်းသာစရာတွေပါ၊ အင်မတန် ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လို့ တနေ့ကျယ် အိုချိန်တန်ယင်အိုရ၊ နာချိန်တန်ယင် နာရ၊ သေချိန်တန်ယင် သေကြရတာပဲ၊ ‘ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲမှုတွေလဲ ရှိနေတာဘဲ၊ စားရေး သောက်ရေး နေရေး ထိုင်ရေးတွေ အဆင်ပြေအောင်လို့ ကြောင့်ကြစိုက်ရမှုတွေ ဆင်းရဲမှုတွေ ရှိနေတာဘဲ၊ ပြီးတော့ လောကထဲမှာ ချမ်းသာတယ်ဆိုတာက အခိုက်အတန့်လေး ချမ်းသာကြတာဘဲ၊ အမြဲတန်းချမ်းသာတာ မဟုတ်ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ကတော့ အမြဲတန်းချမ်းသာတယ်။ အမတ-သေခြင်းကင်းတယ်ဆိုတဲ့ အိုခြင်းရော နာခြင်းရော အစစအရာရာ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲတွေရော ဘာဆင်းရဲမှ မရှိဘူး။ အကုန်ဆင်းရဲတွေ ကင်းတယ်။ အဲဒီ ဆင်းရဲအလုံးစုံကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်

၃၁၄

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ချမ်းသာဆိုတာလဲ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်မှာ ရနိုင်တယ်။
ဒီပြင်မှာ မရနိုင်ဘူး”

အဲဒီလို ဆရာတော်ကြီးက နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း
တရားဖြစ်တဲ့ တရားအားထုတ်မှု၊ နောက်ပြီးတော့ မဂ္ဂင်(၈)ပါး
အစရှိတဲ့ တရားဒေသနာများကို ဟောကြားချီးမြှင့်တော်မူကြောင်းကို
မြန်မာနိုင်ငံက ဒကာ ဒကာမများ နှစ်ထောင်းအာရ သာဓု
ခေါ်နိုင်ကြစေရန် ဒီတပတ် ဒီဘဝ အထွေထွေ ကဏ္ဍကနေပြီးတော့
တင်ဆက်လိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျာ။

ဒေါ်မြမြမြိုင်၏ အသံလွှင့်ဆောင်းပါး

သောတရှင်များရှင်

အခုဆက်လက်ပြီး ကျမ စကောတလန်ပြည်နယ် ဒန်ဖရီးစ်
နယ်ကို သွားရောက်ခဲ့စဉ်က အတွေ့အကြုံများကို တင်ပြလိုပါတယ်။

ဒီခရီးဟာ တကယ်တော့ လေ့လာရေး ခရီးသက်သက်
မဟုတ်ပါဘူး။ မြန်မာနိုင်ငံမှ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်
ဘုရားနှင့် သံဃာတော်များ စကောတလန်ပြည်နယ်က ဆမြေလင်း
တိဘက်ကျောင်းမှာ တပတ်ကြာ တရားပြဖို့ ကြံခဲ့စဉ်က ကျမလဲ
တရားဝင်ဖို့ဆိုပြီး လိုက်သွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၁၅

ဒါပေမဲ့ ဟိုရောက်တော့ ကျမတို့ တရားအားထုတ်မယ့် နေရာဟာ အနောက်နိုင်ငံရယ်လို့ကို မထင်ရတဲ့နေရာမျိုး ဖြစ်နေတာကို တွေ့ရတယ်။ ကိုယ့်စားသုံးသီးနှံ ကိုယ်စိုက်ပျိုးကြပုံ၊ နွားနှင့်သိုးမွေးမြူပုံတွေ တွေ့ရတော့ သောတရှင်များကို စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဌာနကနေ ပြောပြအုံးမယ်လို့ စိတ်ကူးမိခဲ့ပါတယ်။ ဆမြေလင်းတိဘက်ဆင်တာရဲ့ အနီးအနား ဆယ်မိုင်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ လူနေအိမ်ရယ်လို့ မရှိပါဘူး။ ထင်းရှူးတောရယ်၊ စားကျက်မြက်ခင်းတွေရယ်၊ တောင်အထပ်ထပ်နှင့် မြစ်များ စိမ့်စမ်းများ ဝိုင်းနေတဲ့ အင်မတန် အေးချမ်းသာယာတဲ့ နေရာတွေဘဲ။

ဆမြေလင်း တိဘက်စင်တာမှာ ဘုန်းကြီးသုံးပါးရှိတယ်။ စီမံအုပ်ချုပ်သူကတော့ အကုံရင်ပိုချီ ဆိုတဲ့ တိဘက်ဘုန်းကြီး နှစ်ဘဝလူဝင်စား ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါပဲ။ သူဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်နှစ်နှစ်လောက်က ဒီကျောင်းကို စပြီးတည်ထောင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျမတို့တတွေဟာ မေလ (၂၃)ရက်နေ့မှာ အဲဒီကို ရောက်သွားပြီး (၂၄)ရက်နေ့ကစ တရားဝင်ရတော့တာပါပဲ။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မနက်သီလပေးပြီး ဗမာလို တရားဟောခဲ့ပါတယ်။ ဒါကို ဆရာတော်ဦးဇနကက အင်္ဂလိပ်လိုဘာသာပြန်ပေးပါတယ်။ နေ့လယ်မှာ နေသာယင် စကြိန်ထွက်လျှောက်ကြရပါတယ်။ ဆရာတော်ဦးဇနကက သိပ်စည်းကမ်းကြီးတယ်။ စကားမပြောရဘူး။ ကျမတို့မလဲ တချိန်လုံးမြင်တယ်။

၃၁၆

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

ကြားတယ်၊ တွေးတယ်စသည်ဖြင့်ပေါ့လေ မှတ်နေရတာပဲ။
နေ့လယ်စာ စားအပြီးမှာ နာရီဝက် နားခွင့်ရတဲ့ အချိန်လေးမှာမှ
ကျမလဲ “မြင်တယ် မြင်တယ်”လို့ မှတ်ယင်းနဲ့ဘဲ လေ့လာ
သုံးသပ်ခဲ့ရပါတော့တယ်။ ဒါတွေကို အခု ပြန်ပြောပြမယ်နော်....

ဆမြေလင်း တိဘက်ကျောင်းဟာ တကယ်ကို တောထဲမှာ
တသီးတသန့်ရှိတဲ့ တောရကျောင်း အစစ်ပါပဲ။ သူတို့ဆီမှာက
စားစရာများကို ကိုယ်တိုင် စိုက်ပျိုးပါတယ်။ နွားတွေ သိုးတွေလဲ
မွေးပါတယ်။ အဲဒီမှာ ရောက်နေယင် အင်မတန် ခေတ်မီ
ဆန်းပြားတယ် ဆိုတဲ့ အဆောက်အအုံတွေ ပစ္စည်းတွေကို မတွေ့
ရတော့ပါဘူး။ မူလက အဆောက်အအုံကိုလဲ တိဘက်ပန်းချီများ၊
ဆေးများ ရေးဆွဲထားတော့ အနောက်နိုင်ငံ ရောက်နေမှန်တောင်
မသိရပါဘူး။

ခြံထဲမှာလဲ သစ်ပင်အောက်မှာ ဉာဏ်တော်သုံးပေလောက်ရှိတဲ့
ဓမ္မစကြာ ဟောနေဟန်နှင့် မြတ်စွာဘုရားပုံတော် ကျောက်
ဆင်းတုတော်ကို တွေ့ရတာဟာလဲ တကယ်ကို မိဂဒါဝုန်တောထဲ
ရောက်နေသလားပဲ။

သူတို့ရဲ့ ဝါဒက ကိုယ်တိုင်စိုက်ပျိုး စားသောက်ဖို့ပဲ
ဖြစ်ပါတယ်။ စိုက်ပျိုးထားတာဟာလဲ စုံလို့ပါပဲ။ ဒီမှာ အခုအချိန်မှာ
နွေရာသီဆိုတော့ အပြင်မှာ သီးနှံတွေချစိုက်လို့ ရပြီမို့ ကျောင်းဆောင်
တွေဟာ မှန်အိမ်ထဲမှာ ပျိုးထားတဲ့ ပျိုးပင်တွေကို အပြင်ထုတ်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၁၇

စိုက်နေကြတာကိုလဲ တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ စိုက်ဖို့ရာ မြေကွက်တွေ ကတော့ ပေနစ်ဆယ် ပေလေးဆယ် အကွက်တွေပါပဲ။ သေသေချာချာ ထွန်ယက် တူးဆွထားတဲ့နေရာမှာ ဂေါ်ဖီထုပ်၊ မုန့်ညင်း၊ မုန့်လာဥတွေကို သုံးတန်းစီလောက် စိုက်ပါတယ်။

အဲဒီပတ်လည်မှာ စည်းရိုးသဘောနှင့် ရှုဘတ်ခေါ်တဲ့ ရွက်ရိုးတံသာစားရတဲ့ ချည်ပေါင်အရသာမျိုးရှိတဲ့ ဟင်းသီး ဟင်းရွက်ပင် တမျိုးလည်းစိုက်ပါတယ်။ ဒီကလူတွေကတော့ အဲဒီရှုဘတ်ရိုးတံကို အချိုစာအဖြစ် စားတယ်။ ကျမတို့ကတော့ ချည်ပေါင်မရလို့ အဲဒါကိုပဲ ချည်ပေါင်အမှတ်နှင့် ချည်ရေ ချက်စားကြပါတယ်။

ဆမြေလင်းစင်တာမှာ ဘုန်းကြီးတွေချည်းသပ်သပ် နေတဲ့ ကျောင်းကတခု၊ ဧည့်သည်တွေနှင့် ကျောင်းမှာ ဝိုင်းလုပ်ဝိုင်းစားသူတွေ နေတဲ့နေရာက သပ်သပ်ရယ်လို့ ရှိပါတယ်။

ဝိုင်းလုပ်ဝိုင်းစားထဲက အလုပ်ကိုခွဲထားပါတယ်။ အမျိုးသမီး တချို့က မီးဖိုချောင် တာဝန်ယူရတယ်။ တချို့ကနွားနို့ညစ်၊ သိုးကျောင်း၊ တချို့က သစ်ဥ သစ်ဖုတူး၊ အမျိုးသားတွေက လယ်ထွန် မြေပေါက်စတဲ့ အလုပ်ကြမ်းတွေ လုပ်ကြပါတယ်။

သူတို့နေထိုင်တဲ့ဘဝဟာ ကျေးလက်တောရွာ ဘုံစနစ်ပါပဲ။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူပုံဟာလဲ တနိုင်စနစ်ဆိုပါတော့၊ တည်းခိုသူတွေထဲမှ အဖိုးအနှုန်းချိုသာစွာ ကောက်ခံရရှိတဲ့ ငွေနဲ့ဘဲ ကျောင်းရပ်တည်

နေနိုင်တာဟာ ချီးကျူးစရာပါပဲ။ လာတဲ့ဧည့်သည်တွေကလဲ ကျောင်း
ဝေယျာဝစ္စမှာ တခုခု ကူညီကြရပါတယ်။

အဲဒီကျောင်းမှာ ရုပ်မြင်သံကြားစက်တို့၊ ရေဒီယိုတို့ဆိုတာ
မရှိပါဘူး။ တခြား ဇိမ်ခံပစ္စည်းဆိုတာလဲ ဘာမှ မရှိပါဘူး။

ကျောင်းမှာ ကူညီလုပ်ကိုင်သူတွေဟာ အင်္ဂလိပ်နဲ့
အမေရိကန်လူမျိုးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ ဝတ်ပုံစားပုံတွေကလဲ
ရိုးရိုးကြီးတွေပါပဲ။ အလှပြုပြင်ခြင်း လုံးဝမရှိပါဘူး။ ဒါပေမယ့်
သူတို့အားလုံးဟာ ခေတ်ပညာတတ် လူငယ်တွေပါပဲ။ ခေတ်မီ
တိုးတက်လှတဲ့ ဘဝကို မကြိုက်၊ ဆန်းပြားမှုတွေကို မကြိုက်လို့
အဲဒီမှာ လာနေကြတာတဲ့။

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ဝိပဿနာကျင့်နည်းဟာ
ကမ္ဘာကျော် ဖြစ်နေလေတော့ ကြုံတောင့်ကြုံခဲ အခွင့်အရေးကို
လက်လွှတ်မခံလို့တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးထဲက တကယ်
စိတ်ဝင်စားတဲ့ လူဆယ့်ငါးယောက်လောက်ဟာ တရားဝင်ကြပြီး
တကယ့်ကို စူးစူးစိုက်စိုက် တရားကျင့်ကြပါတယ်။ တရားပွဲ
အစီအစဉ်တွေအကြောင်း ပြောရရင်တော့ မနက်လေးနာရီခွဲ
ထရပါတယ်။ လဘက်ရည်သောက်ပြီး ငါးနာရီမှာ စကြီလျှောက်၊
ဒီနောက် စားချိန်ကလွဲလို့ တနာရီထိုင်လိုက် တနာရီစကြီ
လျှောက်လိုက်နဲ့ အားထုတ်ရပါတယ်။ နေ့လယ်စာ စားပြီးရင်
နာရီဝက်နား၊ အဲဒီနောက် ကျောင်းမှာ ဝေယျာဝစ္စ ကူညီကြရပါတယ်။

နောက်ရက်တွေမှာ ဆရာတော်ဦးဇနကက ထိုင်နိုင်သလောက် ထိုင်ကြဘို့၊ ညွှန်ကြားတော့ တနာရီ နှစ်နာရီ ဆိုသလို ဆက်ထိုင်ကြပါတယ်။ မွန်းလွဲပိုင်းလေးနာရီလောက်မှာ ဆရာတော် ဦးဇနကက တရားစစ်လေ့ရှိပါတယ်။ တရားစခန်း တပတ်အတွင်း လူတိုင်းလူတိုင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် တခါစီ တွေ့ဆုံပြီး မေးချင်တဲ့ မေးခွန်းတွေလဲ မေးကြရပါတယ်။ ညနေချမ်း (၇)နာရီမှာ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အင်္ဂလိပ်လို တရား ဖတ်ကြားပါတယ်။ (၈)နာရီ တရားဟောပြောပွဲသိမ်းပြီး ယောဂီတွေ ဆက်တရားထိုင်ကြရပါတယ်။

အင်္ဂလိပ်ယောဂီတွေဟာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ကြည်ညိုလွန်းလို့၊ မြေမှာ ဝပ်တွားပြီး ရှိခိုးဦးချနေကြတာကို မြင်ရတာဟာလဲ အင်မတန် စိတ်ချမ်းမြေ့စရာပါပဲ။

အဲဒီမှာ ရဟန်းခံပွဲလဲရှိပါတယ်။ ကျောင်းကိုသိမ်သမုတ်ပြီး ဘုရားခန်းထဲမှာပဲ ရဟန်းခံပွဲ ပြုလုပ်ပါတယ်။ အားလုံးကြည့်ခွင့်ရလို့ ထူးခြားတဲ့ အတွေ့အကြုံတခုပါပဲ။ ဆရာတော်ဦးဇနကက အင်္ဂလိပ်လို ရှင်းလင်းပြောပြလို့၊ အင်္ဂလိပ်ယောဂီတွေလဲ မပျင်းမရိ အကြာကြီး စိတ်ဝင်စားစွာ ကြည့်ရှုခဲ့ကြပါတယ်။

အစားအသောက်ပိုင်းကို ပြောရရင်တော့ မနက်စာအဖြစ် မုယောစပါး၊ ဂျုံကြမ်း၊ ဆန်ကြမ်းတွေရောပြီး ထောင်းထားတာကို နို့ဆမ်းပြီး လတ်ဆတ်တဲ့ သစ်သီးစုံရောထားတဲ့ အစားအစာကို

ကျွေးပါတယ်။ ပေါင်မုန့်ထောပတ်သုတ် ယိုသုတ်လဲ စားရပါတယ်။
ကိုယ်ဟာကို ထည့်စား၊ ကိုယ့်ဟာကို ပန်းကန်ဆေးရပါတယ်။
နေ့လယ်စာအဖြစ် လုံးတီးဆန် ခပ်မာမာ မကျက်တကျက်ပေါ့၊
နောက်ပြီး အာလူးကို အခွံမသင်ဘဲ အလုံးလိုက် ပြုတ်ထားတာရယ်၊
မုံလာဥဝါကို အခွံမသင်ဘဲ အလုံးလိုက် ပြုတ်ထားတာရယ်၊
အဲဒါတွေဟာ နေ့လယ်စာတွေပေါ့၊ အားလုံးသက်သတ်လွတ်ချည့်ပါပဲ၊
ဒိန်ချဉ်နှင့် သစ်သီးစုံရောထားတဲ့ အချဉ်ကိုလဲ စားခဲ့ရပါတယ်။
ကျမတို့လဲ ဆာဆာနဲ့မို့လားမသိ နေတိုင်း စားမြိန်ကြတာပါပဲ၊
ဆီပြန်ဟင်းဆိုလို့ လုံးဝ မပါပါဘူး၊ ဆန်ကလွဲလို့ ကျန်တာတွေဟာ
သူတို့စိုက်ပျိုးတာချည်းပါပဲတဲ့။

နေ့စဉ် မြင်တွေ့ရတဲ့ ရှုခင်းကတော့ ကျောင်းဝင်းထဲမှာ
စကြိုလျှောက်သူက လျှောက်၊ ကျောက်ပြားတွေပေါ် ထိုင်သူကထိုင်
ဆိုတဲ့ ရှုခင်းပါပဲ။ အဲဒီမှာ ဒေါင်းတကောင်လဲ ရှိပါတယ်။ အမြီးကြီး
ဖြန့်ဖြန့်ပြီး ကနေတော့လဲ ဒေါင်းမင်းပရိတ်ကို သတိရပြီး ရွတ်မိ
ပါသေးတယ်ရှင့်။

ဒါတွေအားလုံး ခြုံပြောရရင်တော့ အဆောင်အယောင်
ကင်းတဲ့ဘဝဟာ အေးချမ်းတယ်။ ကိုယ့်စားသုံးသီးနှံ ကိုယ်
စိုက်ပျိုးတာဟာ အရသာရှိ အာဟာရကောင်းတယ်။ ဝိပဿနာတရား
အားထုတ်တာဟာ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးချမ်းသာတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပါပဲ။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ကျေးဇူးတော်ကြောင့်လဲ ဆမြေလင်း

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၂၁

မှာ တရားလာအားထုတ်သူတွေဟာ ဝိပဿနာကျင့်နည်းဆိုတဲ့ အဖိုးတန်ရတနာကို ရခဲ့ကြပါတယ်။

နောက်ပြီး ကျေးလက်တောရွာဘဝဟာ အေးချမ်းသာယာပုံ၊ ကိုယ်ခြံထဲမှာ စားသုံးသီးနှံ စိုက်ပျိုးတာဟာ အာဟာရဓာတ်လည်း ပိုကောင်း၊ ချွေတာရေးလည်း ဖြစ်ကြောင်းကို ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် သိခဲ့ရတယ်ဆိုတာကို သောတရှင်များအား အစီရင်ခံရင်းနဲ့ဘဲ ဒီတပတ် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးကဏ္ဍကို ဒီမှာဘဲ ရပ်နားလိုက်ရပါတယ်ရှင်။

သောတရှင်အပေါင်း ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့တော်မူကြပါစေရှင်။

မောင်ချိုပြုံး၏ အသံလွင့်ဆောင်ပါး

သောတရှင်များခင်ဗျာ

ဒီအပတ် ဘဝအထွေထွေနှင့် အနုပညာ စာပေကဏ္ဍမှာ တခြားကိစ္စများကို မတင်ပြခင် ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော် ဘုရားကြီးရဲ့ ဥရောပနိုင်ငံများ ခရီးအကြောင်းကို အနည်းငယ် တင်ပြလိုပါတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးကတော့ ဗြိတိန်နိုင်ငံ စကော့တလန် ပြည်မှာ မေလ ၂၄-ရက်က ၂၉-ရက်အထိ တရားပြ တရားဟော တော်မူခဲ့ပြီး စကော့တလန်ပြည်မှ ဘာမင်ဂမ်မြို့ကို ကြွတော် မူပါတယ်။ အဲဒီမြို့ကမှ ဇွန်လ ၁-ရက်နေ့က ဥရောပနိုင်ငံများ ဘက်ကို သာသနာခရီး ကြွမြန်းတော်မူပါတယ်။

ဇွန်လ ၂-ရက်နေ့ကစပြီးတော့ ဒီနေ့ ဇွန်လ ၉-ရက်နေ့ အထိ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ စိန့်အိမ်ဃေးမြို့နားက မောင့်ဆိုလေဆိုတဲ့ နေရာမှာ ဥရောပဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအတွက် ၈-ရက်ကြာ တရားပြ ပါတယ်။ အဲဒီတရားဌာနကို စီစဉ်သူကတော့ မြန်မာနိုင်ငံ သာသနာ့ရိပ်သာမှာ လာပြီး တရားအားထုတ်ဖူးတဲ့ စိတ်ပညာပါရဂူကြီး ဒေါက်တာဖရီးဗား ဆိုသူဖြစ်ပါတယ်။

အဲ...ဆွစ်ဇာလန်မှာဘဲ တနေ့က ဒေါ်မြမြမြိုင် ပြောသွားတဲ့ အတိုင်းပဲ စကော့တလန်ပြည်နယ်မှာ တရားထိုင်ကြသလို မနက် လေးနာရီခွဲ အိပ်ယာကထ၊ ငါးနာရီမှာ တရားထိုင်၊ ခြောက်နာရီခွဲမှာ နံနက်စာစား၊ ခုနစ်နာရီ ဝေယျာဝစ္စလုပ်ရင်း သတိကပ်မှတ်၊ ရှစ်နာရီကနေ ဆယ့်တစ်နာရီအထိ တရားထိုင်၊ နောက် နေ့လယ်စာ စား၊ နေ့လယ် နှစ်နာရီကနေ ငါးနာရီအထိ တရားထိုင်၊ ငါးနာရီမှာ အချိုရည်သောက် ညနေ ခြောက်နာရီမှာ ဆရာတော်ကြီးက တရားဟော တရားပြ ပြုလုပ်ပါတယ်။

အဲ...ဇွန်လ ၃-ရက်နေ့က စပြီးတော့ တပတ်လုံးဟာ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၂၃

တရားရိပ်သာမှာလိုဘဲ တယောက်နဲ့တယောက် စကားမပြောရတဲ့ ဆိတ်ငြိမ်မှု အဓိဋ္ဌာန်ကိုလဲပဲ သူတို့စောင့်ထိန်းရတယ်။ အဲဒီမှာ နိုင်ငံခြားသားများဟာ ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကို တိတိကျကျ စိတ်အား ထက်သန်စွာနဲ့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် အားထုတ်ကြတာ တွေ့ရတယ်လို့ ကြားသိရပါတယ်။

ဆရာတော်ကြီးဟာ ဆွစ်ဇာလန်ပြည်ကနေပြီးတော့ ပြင်သစ် နိုင်ငံကို ဇွန်လ ၁၁-ရက်နေ့မှာ ကြွပြီးတော့ကာ အဲဒီကမှ လန်ဒန်ကို ဇွန်လ ၁၄-ရက်နေ့ကျရင် ပြန်ရောက်ရှိလာပါလိမ့်မယ်။ ဇွန်လ ၁၅-ရက်နေ့ပြီးတော့ ဇွန်လ ၂၄-ရက်နေ့အထိ ဆရာတော် ဘုရားကြီးနှင့်တကွ နောက်ပါဆရာတော်များဖြစ်ကြတဲ့ ဆရာတော် ဦးဇနက၊ ဆရာတော် ဦးအဂ္ဂဓမ္မတို့၊ အောက်စဖို့သို့ မကြွခင် ဟောဒီလန်ဒန်မြို့မှာ သာသနာလုပ်ငန်းများ လုပ်တော်မူကြပုံကိုလဲဘဲ မောင်ချိုပြီးရဲ့ ကဏ္ဍကဖြစ်စေ၊ ဦးလေးနေဝင်းရဲ့ မေးပါများ စကားရ ကဏ္ဍကဖြစ်စေ၊ ဒေါ်မြမြမြိုင်ရဲ့ကဏ္ဍက ဖြစ်စေ ကြုံရာကဏ္ဍများက တင်ပြဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မောင်ချိုပြီး၏ အသံလွှင့်ဆောင်ပါး

သောတရှင်များခင်ဗျာ

ဒီအပတ် ၁၀အထွေထွေနှင့် အနုပညာစာပေကဏ္ဍမှာ ဦးစွာပထမ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ဥရောပနှင့်

အင်္ဂလန်ခရီးစဉ် အကြောင်းကို အနည်းငယ် တင်ပြလိုပါတယ်။

မဟာစည်ဆရာတော်ကြီးနဲ့ အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များဟာ အရင်တပတ်က မောင်ချိုပြီး အစီရင်ခံခဲ့တဲ့အတိုင်းပဲ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ မှာ ဥရောပနိုင်ငံသား ဗုဒ္ဓဘာသာများကို တရား ဟောပြောပြသပြီးလျှင် အဲဒီကမှ အီတလီနိုင်ငံရောမမြို့ကို ခေတ္တကြွကာ ဂျောဗေးမြို့၌ ရက်တိုတရားစခန်း ဟောပြောပြသ ခဲ့ပါတယ်။ အီတလီနိုင်ငံက နေပြီးတော့ ဟောဒီဗြိတိန်နိုင်ငံကို ဒီကနေ့ဇွန်လ ၁၆-ရက် စနေနေ့ ဗြိတိသျှစံတော်ချိန် နံနက် ၈-နာရီခွဲက ပြန်လည်ဆိုက်ရောက်တော် မူလာကြပါတယ်။

အယင်တပတ်က ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဒီလန်ဒန်ကနေပြီး ဆွစ်ဇာလန်အသွားမှာ ဇွန်လ ၁-ရက်နေ့က ပြင်သစ်နိုင်ငံ ထူနွန်းဆိုတဲ့ မြို့ကလေးမှာရှိတဲ့ တောရကျောင်းမှာ ခေတ္တနားပါတယ်။ အဲဒီမှာဗိယက်နမ် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဒကာဒကာမ လေးငါးရာလောက် လာပြီးတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဖူးမြော်ကြည်ညိုကြပါတယ်။ နောက်တနေ့ ဇွန်လ ၂-ရက်နေ့ကျတော့ကာ အဲဒီတောရကျောင်းမှာ ဆက်လက်သီတင်းသုံးနေတုန်းမှာဘဲ ကိလိုမီတာ ငါးရာ ခြောက်ရာ၊ မိုင်အားဖြင့်တော့ သုံးရာကျော်လောက်ဝေးကွာတဲ့ နေရာများက ဒကာဒကာမတွေ လာပြီးတော့ ဆွမ်းကပ်ကြတယ်ခင်ဗျ။ အဲဒီနေ့ နေ့ခင်းပိုင်းမှာ ဆရာတော်ကြီးက တရားနာပရိသတ်ကို ဝိပဿနာ အလုပ်ပေးတရားများ ဟောကြားတော်မူတဲ့အခါမှာ ပြင်သစ်လူမျိုး ၁၅၀-လောက် လာပြီးတော့ နာကြပါတယ်။ အဲဒီပရိသတ်ထဲမှာ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၂၅

အမျိုးသား ဆယ်ယောက်နဲ့ အမျိုးသမီး တယောက်ဟာ တခါတည်း လူသူတော်များ မယ်သီလရှင်များအဖြစ်နဲ့ ရာသက်ပန် နေထိုင် ကျင့်သုံးသွားကြဘို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး သူတို့ရဲ့ လူဝတ်ကြောင်ကို အဲဒီမှာဘဲ စွန့်လွှတ်ကြပါတယ်။

ဇွန်လ ၄-ရက်နေ့ကတော့ ဆွစ်ဇာလန်အရောက် ဂျီနီဗာမြို့ ကို ဖြတ်အသွားမှာ ဂျီနီဗာမှာ ရောက်ရှိနေတဲ့ အစည်းအဝေးတက်နေ တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံ အလုပ်သမားဌာနက ဝန်ကြီးနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံသံရုံးက သံမှူးများ၊ ပြီးတော့ မြန်မာနိုင်ငံက ကုလသမဂ္ဂ ရုံးသူရုံးသားများ ဆရာတော်ကြီးကို လာရောက်ပြီးတော့ ဖူးမြော်ကြပါတယ်လို့ ကြားရပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ အယင် တပတ်က မောင်ချိုပြီးပြောခဲ့တဲ့ ဒီဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံက တရားဌာနမှာ ယောဂီများကို တရားဟောပြော ပြသတော်မူပါတယ်။ အဲဒီတရား ဌာနကတော့ အမြင့်ပေ ၃၆၀၀-မှာရှိတဲ့အတွက် တော်တော်တော့ အေးမယ်လို့ထင်ပါတယ်။

ဆရာတော်ကြီးဟာ ဇွန်လ ၇-ရက်နေ့က ဂျီနီဗာမှာ ဆွမ်းစားကြွပါသေးတယ်။ ဇွန်လ ၁၀-ရက်နေ့ကလဲဘဲ ဆွစ်ဇာလန် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းကြီးက ဆရာတော်ကြီးနဲ့ အဖွဲ့ကို ဆွမ်းပင့်ပြီးတော့ ကပ်ကြတယ်ခင်ဗျ။ ဇွန်လ ၁၁-ရက်နေ့မှာတော့ ဆရာတော်ကြီးဟာ ခေတ္တနားတော်မူပြီးတော့ အဲဒီမှာ ဒကာများက ပြချင်လို့ ဒီထာဝစဉ် နှင်းဖုံးနေတဲ့ တောင်တွေကို လိုက်လံပြီးတော့

ကြည့်ရှုပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးဟာ တရားနဲ့အစဉ် ဆင်ခြင်နေတော်မူသော်လဲဘဲ အနောက်နိုင်ငံများကို ရောက်တဲ့ အခါမှာတော့ အဲသလို ကြည့်စရာ ရှုစရာတွေ ရှိတယ်ဆိုလို့ရှိရင် ပင့်သူများက လျှောက်ထားလို့ရှိရင် မမောမပန်းလိုက်ပြီးတော့ ကြည့်တော်မူပါတယ်။

ဆရာတော်ကြီးဟာ ဇွန်လ ၁၂-ရက်နေ့မှာတော့ ဆွစ်ဇာလန်ပြည် ဇူးရစ်တက္ကသိုလ်မှာ တရားဓမ္မများ ဟောပြောတော်မူပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးဟာ ဇွန်လ ၁၃-ရက်နေ့မှာ အီတလီနိုင်ငံကို ကြွတော်မူပြီးတော့ အဲဒီမှာ ဇွန်လ ၁၅-ရက်နေ့အထိ သီတင်းသုံးပါတယ်။

အဲ...အခု ဆရာတော်ဘုရားကြီးနဲ့အဖွဲ့ဟာ အင်္ဂလန်နိုင်ငံကို ပြန်ကြွလာပြီးဖြစ်လို့ အရင် အစီအစဉ်အတိုင်းဘဲ လန်ဒန်မှာ ဇွန်လ ၁၆-ရက်နေ့က နေပြီးတော့ ၂၃-ရက်နေ့အထိ ဗုဒ္ဓပဒီပ ထိုင်းဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးနေထိုင်ကြပြီးတော့ ဇွန်လ ၂၄-ရက်နေ့မှာတော့ အောက်စဖို့မြို့အနီးက အုတ်ကင်းဟောဆိုတဲ့ တရားရိပ်သာကို ကြွကြွပါလိမ့်မယ်။

လန်ဒန်မှာ ရှိတုန်းကို ဇွန်လ ၂၃-ရက်နေ့မှာ မြန်မာသံရုံးကြီးမှာ မြန်မာအသင်းယူကေက ဆရာတော်ကြီးနှင့် နောက်ပါ ဆရာတော်များကို ဆွမ်းပင့်ဆက်ကပ်ကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အောက်စဖို့က အုတ်ကင်းဟောရိပ်သာမှာတော့ ဆရာတော်ကြီးက ဒုလ္လဘရဟန်း ဝတ်လိုသူများကို ဇွန်လ ၂၄-ရက်နေ့မှာ သာသနာဘောင်သို့ သွပ်သွင်းချီးမြှင့်တော်မူပြီး အဲဒီမှာဘဲ သံဃာတော်များနှင့်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၂၇

ဒကာဒကာမများကို ဇူလိုင်လ ၃-ရက်နေ့အထိ ၁၀-ရက်ကြာ တရားပြပါလိမ့်မယ်၊ မောင်ချိုပြီးလဲဘဲ အင်မတန်မှ ကြုံတောင့်ကြုံခဲ အခွင့်ကောင်းကြီးတရပ်ကို ရရှိတဲ့အခါမှာ သင်္ကန်း ဝတ်ပြီးတော့ကာ ၁၀-ရက်လောက် တရားဝင်ဖို့ စီစဉ်ထားပါတယ်။

ဆရာတော်ကြီးနှင့် နောက်ပါဆရာတော်များကတော့ လန်ဒန်ကနေပြီး မြန်မာနိုင်ငံကို ဇူလိုင်လ ၄-ရက်နေ့မှာ ပြန်လည် ကြွသွားဘို့ စီစဉ်ထားသော်လည်းဘဲ အခုရက်များ အတောအတွင်း မှာကိုဘဲ နယ်သာလင်နိုင်ငံ ဟိတ်မြို့မှာရှိတဲ့ ဗုဒ္ဓယာနရိပ်သာက နယ်သာလင်နိုင်ငံကိုလဲ လာပြီးတော့ တရားများ ချီးမြှင့်ပါလို့ ပန်ကြားတဲ့အတွက် အဲဒီကိုလဲဘဲ ဇူလိုင်လ ၄-ရက်နေ့လောက်ကို ကြွတော်မူရအုံးမယ်လို့ ထင်ရပါတယ်။

ဒီလောက်ဆိုရင်တော့ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရားကြီးရဲ့ ဥရောပခရီးစဉ်ကို ကြားနာချင်သူ ပရိသတ်များအနေဖြင့် တော်တော်ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သိရှိရပြီလို့ မျှော်လင့်ပါတယ်ခင်ဗျ။

ဒေါ်မြမြမြိုင်၏ အသံလွင့်ဆောင်းပါး

သောတရှင်များရှင်

ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ ဇွန်လ ၁၂-ရက်နေ့က ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဇူးရစ်တက္ကသိုလ်မှာ တရားဟောခဲ့ပါတယ်။ တနားနာပရိသတ် ၁၅၀-ကျော်ရှိပါတယ်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မြန်မာလိုဟောတာကို ချမ်းမြေ့ရိပ်သာ ဆရာတော်ဦးဇနကက အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ပြီး အင်္ဂလိပ်ကိုမှ ဒေါက်တာမိရ်ကိုဖရီးဗားက ဂျာမန်ဘာသာပြန်ပေးပါတယ်။ ဘာသာသုံးမျိုးနဲ့ ဟောနေရလို့ အချိန်ကြာလို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ၁၅-မိနစ်ပဲဟောပြီး ဆရာတော်ဦးဇနက ဆက်လက်ပြီး အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ တနာရီကျော် ဟောကြားပါတယ်။ တရားနာ ပရိသတ်ကလဲ ငြိမ်သက်ပြီး စူးစူးစိုက်စိုက် တရားနာကြပါတယ်။ အငြိမ်သက်ဆုံး တရားပွဲလို့ ဆရာတော်ဦးဇနကက မိန့်ကြားပါတယ်။ ဘာသာပြန်သူ ဒေါက်တာမိရ်ကိုဖရီးဗားကလဲ တရားပွဲ အလွန်အောင်မြင်ပြီး တက္ကသိုလ်မှာ ဒီလိုအောင်မြင်တဲ့ တရားပွဲဖြစ်ဖို့ မလွယ်ကူဘူးလို့လဲ ပြောကြားပါတယ်။

ဇွန်လ ၁၃-ရက်နေ့က အီတလီကို ဆိုက်ရောက်လာစဉ်က မြန်မာသံအမတ်ကြီး ဦးခင်မောင်လေးနဲ့ သံရုံးအဖွဲ့ အရာရှိနဲ့ အီတလီဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အချို့ လာကြိုပါတယ်။ အီတလီနိုင်ငံမှာ ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဟောပြီး ချမ်းမြေ့ရိပ်သာ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၂၉

ဆရာတော်ဦးဇနကက နေ့စဉ် ဝိပဿနာတရားဟောပြီး တရားပြ၊ တရားစစ်ဆေးပါတယ်။

ဇွန်လ ၁၄-ရက်နေ့က အီတလီ မြန်မာသံရုံးအဖွဲ့နဲ့ အမ်ဖီအေအို မြန်မာအမှုထမ်းများက ဆရာတော်ဘုရားကြီးနဲ့ သံဃာတော်များကို ဆွမ်းဆက်ကပ်လှူဒါန်းပါတယ်။ ဇွန်လ ၁၅-ရက်နေ့မှာ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ တရားအစဟောပြီး၊ ဆရာတော်ဦးဇနကက အင်္ဂလိပ်လို ဆက်ဟောပါတယ်။

ဇွန်လ ၁၆-ရက်နေ့မှာ အီတလီနိုင်ငံမှ လန်ဒန်မြို့ကိုရောက်ရှိလာပါတယ်။ ဒီကနေ့ လန်ဒန်ထိုင်းဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ရဟန်းခံပွဲရှိပါတယ်။ ဦးလေးချိုပြီးတို့ ရဟန်းခံပွဲကတော့ ဇွန်လ ၂၃-ရက်နေ့ အောက်စဖို့မြို့မှာ ဖြစ်ပါတယ်ရှင်။

ဦးလေးဦးနေဝင်း၏ အသံလွင့်ဆောင်းပါး

ဒါနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ သီလံ ရက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဘာဝနာ ဘာဝေတဗ္ဗာဆိုတဲ့ စကားအတိုင်း အလှူဒါနပြုခြင်း၊ သီလဆောက်တည်ခြင်း၊ ဘာဝနာပွားများခြင်း ဆိုတာတွေဟာ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ တရားတွေဘဲ။

ဒီလို အဆိုအမိန့်များနှင့် အညီဘဲ ဇေယျကျော်ထင် ဦးကြည်မောင်၊ အသင်းဥက္ကဋ္ဌကြီး စစ်သံမှူး ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးစောလွင်၊ ယဉ်ကျေးမှုသံမှူး ဦးမောင်မောင်စိုးတင့်၊ ကောင်စစ်ဝန် ဦးခင်မောင်စိုး၊ ဒုတိယအတွင်းဝန် ဦးတင်မောင်ဦး၊ ကြယ်ငါးပွင့်သင်္ဘော ကိုယ်စားလှယ်ဦးအေးချို၊ အသင်းတွဲဖက်ရေးမှူး တပ်ကြပ်ကြီးဘမြင့်၊ စစ်သံမှူးရုံးအုပ် အရာခံဗိုလ်ကိုကြီးစတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ဦးဆောင်ပြီး မြန်မာအသင်းက လန်ဒန်ရောက် မဟာစည်ဆရာတော်နှင့် သံဃာတော်များကို ဆွမ်းကပ်ပြီး အခြားလူဒါန်းဖွယ်ရာ ဒါနများကို မနေ့ကပြုလုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။

ကျနော်များ မေးပါများ စကားရကဏ္ဍမှ ပရိသတ်ကို တဆင့်ဖောက်သည်ချရအောင် အသံဖမ်းစက်ကို လွှယ်ပြီး သွားရောက် ခဲ့တယ်။ လန်ဒန်ရောက် မြန်မာ အမျိုးသား အမျိုးသမီးများ စုစုပေါင်း ၁၅၀-ခန့် တက်ရောက်လာကြပြီး မဟာစည်ဆရာတော်ကြီး နဲ့ ဆရာတော်ဦးဇနက၊ ဦးအဂ္ဂဓမ္မတို့အား ကန့်တော့ကြတဲ့အခါ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ခုလိုဆုပေးပါတယ်။

“လူနတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အရဟတာဂုဏ် အစရှိသော ကိုးပါးသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဘုရားရတနာ၊ သွာက္ခာတာဂုဏ် အစရှိသော ခြောက်ပါးသော ဂုဏ်တော်တို့နဲ့ ပြည့်စုံတော်မူသော တရားရတနာ၊ သုပ္ပဋိပန္နတာအစရှိသော ကိုးပါးသောဂုဏ်တို့နှင့်

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၃၁

ပြည့်စုံတော်မူသော သံဃာရတနာတည်းဟူသော ရတနာမြတ်သုံးပါးတို့ကို ရိုသေမြတ်နိုး လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်မာန်လျော့ကန်တော့ကြရသော ပဏာမကုသိုလ်ကံစေတနာ၊ လှူဒါန်းပူဇော်ရသော ဒါနပူဇာ ကုသိုလ်စေတနာတို့ရဲ့ အစွမ်းအာနုဘော်တို့ကြောင့် ဘေးရန်အန္တရာယ်ဟူသမျှတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းကြဝေးကွာကြ၍ အသက်ရှည်ခြင်း၊ အနာကင်းခြင်း၊ ကျန်းမားခြင်း၊ ချမ်းသာများခြင်း အစရှိသော အလိုရှိအပ်၊ တောင့်တအပ်သော ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာအပေါင်းတို့နဲ့ ပြည့်စုံကြပါစေ။”

အဲဒီနောက် တက်ရောက်လာကြတဲ့ ပရိသတ်ကြီးက ငါးပါးသီလ ခံယူကြတယ်။

သီလခံယူပြီးတဲ့အခါမှာ ဆရာတော်ကြီးနဲ့ သံဃာတော်များ ပရိတ်တရားများ ချီးမြှင့်ကြတာကိုလဲဘဲ နာယူကြပါတယ်ခင်ဗျား။

ပရိတ်တရား ချီးမြှင့်ပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ အပ္ပမာဒတရား (ဝါ) မမေ့မလျော့အပ်တဲ့ တရားကို ဆက်ပြီး ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

“မြတ်စွာဘုရားက အပ္ပမာဒဆိုတဲ့ မမေ့တဲ့တရား၊ မမေ့ဆိုတာ သတိတရားပါပဲ၊ မမေ့တဲ့တရား အကျိုးများကြောင်း ဖော်ပြပြီးတော့ ထားပါတယ်။

“အာယုစ အသက်ရှည်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အသက်

ရှည်ခြင်း လိုလားလို့ရှိရင် အပ္ပမာဒဆိုတဲ့ မမေ့တဲ့တရား ဖြစ်ပွားစေရမယ်၊ မမေ့တဲ့သတိတရားဆိုတာ ဘာမမေ့တာတုန်းဆိုယင် ကုသိုလ်တရားတွေ မမေ့ဖို့ပါပဲ၊ ဒါနကုသိုလ် ပြုသင့်တဲ့အချိန်ပြုဖို့၊ သီလဆိုတာကတော့ အောက်ထစ်ဆုံးငါးပါးသီလ စောင့်ရှောက်ဖို့၊ မမေ့အောင် သမထ ဝိပဿနာဘာဝနာတွေလဲဘဲ မမေ့လျော့ဘဲနဲ့ အားထုတ်သွားကြဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

အဲဒီနောက်တော့ ဆင်းရဲခပ်သိမ်းတို့ရဲ့ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန် ရွှေ့ပြည်မြတ်ကို ပို့ဆောင်အပ်တဲ့ ဝိပဿနာတရားကို ခုလို ဆက်လက်ပြီး ဟောကြားတာကို နာယူရပြန်ပါတယ်ခင်ဗျား။

“ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းတယ်ဆိုတာက သီလအရင်းခံပြီးတော့ သီလလုံခြုံရမယ်၊ သမာဓိပညာဖြစ်အောင် ပွားများရမယ်၊ အဲဒီမှာ ပညာအရေးကြီးဆုံးဘဲ၊ သီလပြည့်စုံရုံနဲ့ မပြီးဘူး၊ ပညာပြည့်စုံမှ အဲဒီပညာက ဒီလောကရေးရာ ပညာတွေမဟုတ်ပါဘူး၊ မိမိတို့ သန္တာန်မှာ တကယ်ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်တရား နာမ်တရား အမှန်တွေကို သိအောင်လို့ ရှုရတဲ့ ပညာပါဘဲ၊ ဘုရားအလောင်းကိုယ်တိုင်က ဘုရားဖြစ်အောင် ရှုတာကလဲ အဲဒီရုပ်နာမ်တွေကို ရှုပြီး ဘုရား ဖြစ်တာပဲ။

“ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၌ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုပြီးတော့ နေခဲ့ပါတယ်တဲ့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ဒီပြင်ဘုရားတွေလဲ ဒီအတိုင်း ပါဘဲ၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့ည ဘုရားဖြစ်တယ်ဆို မနက်လင်းခါနီး

ကျမှပါ။ စောစောကတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး ဆိုတဲ့ ရုပ်နာမ်တရားတွေကို မိမိသန္တာန်မှာ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်တရားတွေ မျက်စိကမြင်တိုင်း ရုပ်နာမ်တွေ ထင်ရှားတယ်။ နားကကြားတိုင်း၊ နှာခေါင်းကနံတိုင်း၊ လျှာကအရသာစားသိတိုင်း၊ ကိုယ်ကတွေ့ထိတိုင်း၊ စိတ်က စဉ်းစားကြံစည်တိုင်း ရုပ်နာမ်တရားတွေ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးတော့ နေတယ်။

“အဲဒါ မရှုရင်တော့ မသိဘူး။ အဲမိမိကိုယ်ထဲက ရုပ်နာမ်တွေ ရော အမြဲသိနေတယ် အောက်မေ့တယ်။ ကောင်းတယ် လှပတယ်။ တင့်တယ်တယ် ဒီလိုဘဲ အာရုံပြုပြီးတော့ နှစ်သက်သာယာနေကြတယ်။ အဲ အသက်ရှင်နေတဲ့ ငါဘဲ။ အသက်ရှင်နေတဲ့ကောင် ရှိနေတယ် ဒီလိုထင်နေကြတယ်။ အမှန်က ဒီလိုမဟုတ်ပါဘူး။ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေဘဲ။ အဲရုပ်နာမ်အဟောင်းတွေ ပျောက်သွား အသစ်တွေက ဆက်ဖြစ်။ အသစ်တွေက ဆက်ဖြစ်နဲ့ဆိုတော့ အသက်ရှည်နေတယ်လို့ ဆိုရတယ်။ အမှန်အားဖြင့် အသက်ရှည်နေတဲ့ အကောင်ရယ်လို့မရှိဘူး။ ရုပ်နာမ်တွေ ဆက်ဖြစ်နေတယ်။

“ဒီအဲဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေ အမှန်အတိုင်းသိအောင်လို့ ဘုရားအလောင်းတော်က ရှုတယ်တဲ့။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးဆိုတဲ့ ရုပ်နာမ်တရားတွေရဲ့ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုပြီး နေရပါတယ်။ အဲဒီလို ရှုတာ ဘယ်လောက်ကြာသလဲ၊ နှစ်ရသေ့ဝ မကြာဘူးတဲ့၊ မကြာခင် အတွင်းမှာဘဲ စိတ္တံ-ဘုရားအလောင်း၏ စိတ်သည်၊ အာသဝေဟိ-

အာသဝေါတရားတို့မှ၊ ဝိမုတ္တိ-လွတ်သွား၏။ အာသဝေါ ကိလေသာ တို့မှ လွတ်သွား၏၊ လွတ်သွား၏ဆိုတာ တခြားမဟုတ်ပါဘူး၊ အာသဝေါကိလေသာတွေကင်းတာ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ အစဉ်လိုက် တက်ပြီး သောတာပတ္တိမဂ်ဖိုလ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့မြင်သွားတယ်၊ နောက်ဆက်ပြီးရှုတော့ သကဒါဂါမိမဂ်ဖိုလ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့မြင် သွားတယ်၊

နောက်ဆက်ပြီးတော့ ရှုတော့ အနာဂါမိမဂ်ဖိုလ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့မြင်သွားတယ်၊ အဲဒီကိလေသာတွေကင်းသမျှ ကင်းသွား ပါတယ်၊ မကုန်သေးဘူး၊ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုပြီး သိသွားတော့ အဲဒီမှာ ကိလေသာတရားတွေ အကုန် ကုန်တာကိုး၊ အဲဒါ အာသဝေါတရားတွေမှ လွတ်မြောက်သွားပြီးတဲ့၊ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုလို့ရှိရင်တော့ အဲဒီအရတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်ရင် ရဟန္တာဖြစ်တယ်လို့ ခေါ်ရတယ်၊ ရဟန္တာဖြစ်တာပါပဲ၊ အမျိုးသား ဖြစ်ဖြစ် အမျိုးသမီးဖြစ်ဖြစ် အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်ရင် ရဟန္တာဖြစ်တယ်တဲ့၊

ကိုယ်အမူအရာတွေ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း သိအောင်ရှုရမယ်၊ ကိုယ်ထဲက အကောင်းအဆိုးခံစားမှုတွေ ဝေဒနာတွေ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း သိအောင်ရှုရမယ်၊ စိတ်ကူးတွေ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း သိအောင်ရှုရမယ်၊ မြင်မှုကြားမှုအစရှိသော သဘောတရားတွေ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း သိအောင်ရှုရမယ်၊ ဒါပါပဲ၊ လေးမျိုးပါဘဲ၊

အဲဒါအခုတော့ အတိုချုပ်လေး နားလည်အောင် အင်းကိုယ်အိမ်နဲ့ကိုယ်လဲ နဲနဲအားထုတ်နိုင်အောင်လို့ ဘုန်းကြီးက ပြောပါတယ်။ ဒါကငါးမိနစ် ဆယ်မိနစ်နဲ့ဆို ပြီးမှာပါ။ မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း ပေါ်လာသမျှ ရှုဘို့ပါပဲ။ မြင်တာရှုကြားတာရှု ဒီလိုရှုဖို့ပါပဲ။ မြင်ရင်မြင်တယ်၊ ကြားရင်ကြားတယ်၊ သို့သော်လဲ မြင်တာ ကြားတာတွေချည့် ဆက်ရှုနေရင် သမာဓိမဖြစ်ဘူး၊ အဲနဲနဲကစပြီးတော့ ရှုရတယ်၊ နဲနဲစရှုရာမှာလဲ ဘယ်ကရှုပါပဲ။ ထင်ရှားတဲ့တရားကနေပြီး ကိုယ်ကအတွေ့အထိ ဟူသမျှတွေ ဘယ်ကထိတာဖြစ်ဖြစ် ရှုလို့ ရပါတယ်။ အဲထိုင်နေလို့ရှိရင် ထိုင်တယ်ထိုင်တယ်၊ တခုတည်း ရှုလို့ရပါတယ်။

ဒါပေမဲ့လို့ တခုတည်းရှုနေရင် သမာဓိဖြစ်သင့်သလောက် မဖြစ်ဘူး၊ အဲဒါကြောင့် အနည်းဆုံး နှစ်ခုလောက်တော့ ရှုမှ အသက်ရှူတိုင်း ရှိုက်တိုင်း ဗိုက်ကတောင့်တင်းလှုပ်ရှားတဲ့ ဝါယောဓာတ် ဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒါလေးက စရှုဖို့ ဘုန်းကြီးက ညွှန်ကြားတယ်။

အာနာပါနဆိုတာလဲ ထွက်သက်ဝင်သက်လဲ ရှုကောင်း တာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့လို့ အဋ္ဌကထာဆရာများက အာနာပါနရှုရင် ရှေးဦးစွာဈာန်ရပုံ ဈာန်ရပြီးတော့မှ ဝိပဿနာရှုဖို့ ညွှန်ကြားထားတယ်။ စစချင်း ဝိပဿနာရှုပုံကို အဋ္ဌကထာတွေက မညွှန်ပြဘူး၊ ဒါကြောင့် အာနာပါနက စရှုဖို့ ဘုန်းကြီးက မညွှန်ကြားဘူး၊ သူများတွေ ရှုတာလဲ ဘုန်းကြီးက အပြစ်မတင်ပါဘူး၊ ရှုနိုင်ပါတယ်လို့ပြောပါတယ်။

၃၃၆

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

အသက်ရှူတိုင်းရှိုက်တိုင်း ဗိုက်က တောင့်တင်းလှုပ်ရှားတဲ့ ဝါယောဓာတ်ရှိတယ်။ ဖောင်းတက်လာလိုက် ပိန်ကျသွားလိုက် ဖောင်းတက်လာလိုက် ပိန်ကျသွားလိုက် အရပ်သုံးစကားနဲ့ ဖောင်းစက ဖောင်းဆုံးတိုင်အောင် ပိန်စက ပိန်ဆုံးတိုင်အောင် ဖောင်းတယ်ပိန်တယ် ဖောင်တယ်ပိန်တယ် ဒီကစပြီး ရှုဖို့ပါပဲ။

ဝိပဿနာတရား ဟောကြားပြီး သံအမတ်ကြီး ဇေယျ ကျော်ထင် ဦးကြည်မောင်က ဦးဆောင်လို့ ရေစက်ချ အမျှဝေကြပြီး ကြွရောက်လာကြတဲ့ ပရိသတ်များကို မြန်မာအသင်းကြီးက နေ့လယ်စာဖြင့် ကျွေးမွေးဒါနပြုကြောင်း မေးပါများ စကားရကဏ္ဍ ပရိသတ်နဲ့တကွနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံတော်သူ နိုင်ငံတော်သားအပေါင်းတို့ သာဓုအနုမောဒနာ ခေါ်နိုင်ကြပါစေရန် စေတနာသဒ္ဓါကောင်းနဲ့ ဝေနေယျာ ဆွေသဟာအပေါင်းကို ဓမ္မာမောင်း ခတ်လိုက်ရပါတယ် ခင်ဗျား။

မောင်ချိုပြုံး၏ အသံလွင့်ဆောင်းပါး

သောတရှင်များခင်ဗျား

ဒီတပတ် ဘဝအထွေထွေနဲ့ အနုပညာစာပေကဏ္ဍမှာ တခြားအကြောင်းအရာများကို မပြောခင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်သောတရှင်တို့

များစွာမှ တောင်းတနားထောင်လိုကြတဲ့ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ဥရောပနဲ့ အင်္ဂလန်ခရီးစဉ်ကို ပထမဦးစွာ အစီရင်ခံလိုပါတယ်။ အယင်တပတ်က မောင်ချိုပြီး တင်ပြခဲ့တဲ့အတိုင်း မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးနဲ့တကွ အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များ ဖြစ်ကြတဲ့ ချမ်းမြေ့ရိပ်သာဆရာတော် ဦးဇနက၊ ဦးအဂ္ဂဓမ္မနဲ့ ဘာမင်ဂမ်ဆရာတော် ဦးရေဝတတို့ဟာ ဥရောပနိုင်ငံများ ဖြစ်ကြတဲ့ ပြင်သစ်၊ ဆွစ်ဇာလန်နဲ့ အီတလီနိုင်ငံများကို သာသနာပြုခရီး ကြွမြန်းတော်မူခဲ့ကြပြီး ဗြိတိန်နိုင်ငံကို ဇွန်လ ၁၆-ရက်နေ့ နံနက်က ပြန်လည်ဆိုက်ရောက်ကြပါတယ်။

ဇွန်လ ၁၇-ရက်နေ့ကတော့ လန်ဒန်မြို့ ဗုဒ္ဓပဒီပ ထိုင်းဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှာ ရဟန်းခံလိုကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လေးဦးကို ဒုလ္လဘရဟန်းဘောင်ကို ဆရာတော်ကြီးက သွတ်သွင်းချီးမြှင့်တော် မူပါတယ်။ အဲဒီရဟန်းခံအပြီးမှာ ကျောင်းမှာ ရောက်ရှိနေကြတဲ့ လူ ၁၀၀-လောက်ရှိတဲ့ တရားနာပရိသတ်ကို ဆရာတော်ကြီးက ရဟန်းခံခြင်း၊ သာသနာ့ဘောင်သို့ ဝင်ပြီး သာသနာ့ကိစ္စ ဆောင်ရွက်ခြင်းစတဲ့ ကောင်းမှုများရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးများကို ဟောကြား တော်မူပြီး ထိုကောင်းမှုများထက် များစွာပိုပြီးထူးတဲ့ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကို ဆက်လက်ပြီးတော့ ဟောကြား တော်မူပါတယ်။

ဆရာတော်ဦးဇနကကလဲဘဲ ဆရာတော်ကြီး ဟောကြား
အပြီးမှာ ဆက်လက်ပြီး သီလ၊သမာဓိ၊ပညာ အကြောင်းတရားတော်ကို
တနာရီကြာမျှ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဆရာတော်ကြီးနဲ့ အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များ အဖို့တော့
ဒီရက်များ အတော်အတွင်းမှာ လန်ဒန်မှာ ရှိနေတုန်း လန်ဒန်နဲ့
အနီးအပါးတဝိုက်က ပင့်ဖိတ်ချက်များကို လက်ခံပြီး၊ အဲဒီနေရာတွေမှာ
သွားပြီးတော့ တရားများ ဟောပြောရပါတယ်။ အဲဒီဇွန် ၁၇-
ရက်နေ့ညက ဗြိတိသျှမဟာဗောဓိအသင်းကို ကြွရောက်တော်မူကြပြီး၊
တနေ့မှာ ဆာရေးနယ် ဝဲကင်းမြို့က စိန်ဂျွန်းကျောင်းမှာ ရောက်ပြီး
တော့ တရားများဟောကြားရပါတယ်။

ဇွန်လ ၁၉-ရက်နေ့၊ ၂၀-ရက်နေ့နဲ့ ၂၂-ရက်နေ့ညများ
မှာတော့ကား ညစဉ်ညတိုင်း ဗုဒ္ဓပဒီပကျောင်းမှာ တရားပွဲရှိပြီး ဇွန်လ
၂၁-ရက်နေ့မှာတော့ကား အိုင်လ်စ်အေ့ဖ်ဝိုက်ဆိုတဲ့ ကျွန်းပေါ်က
ဒီရွိုက်ဆိုတဲ့မြို့မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှာ သွားရောက်
ပြီးတော့ တရားများဟော တရားများပြရပြန်ပါတယ်။ အဲဒီဇွန်လ
၂၃-ရက်နေ့၊ ဒီနေ့ပေါ့ဗျာ။ အဲဒီမှာတော့ ဒီဆရာတော်ဘုရားကြီးနဲ့
သံဃာတော်များဟာ လန်ဒန်မြို့ မြန်မာသံရုံးကြီးမှာ ဆွမ်းစား
ကြွတော်မူပြီး အဲဒီမှာလဲဘဲ တရားနာလာကြတဲ့ မြန်မာဒကာ
ဒကာမများ၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားများကို တရားများ ဟောတော်
မူပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်းတော့ ဦးလေးဦးနေဝင်းက မနက်ဖြန်ခါ

မေးပါများ စကားရ ကဏ္ဍကနေပြီးတော့ သူစုံစုံလင်လင် တင်ဆက် ပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီစွန့်လ ၂၀-ရက်နေ့က မနက်ပိုင်းပေါ့လေ။ အဲဒီ ဆရာတော်ကြီးနဲ့ သံဃာတော်များဟာ မောင်ချိုပြုံးရဲ့အိမ်ကို ကြွရောက်တော်မူကြပြီး ဆွမ်းများ ဘုန်းပေးတော်မူပါတယ်။ မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကတော့ သက်သက်လွတ် ဘုန်းပေးတော်မူတဲ့ အတွက် မောင်ချိုပြုံးရဲ့ လက်ရာပေါ့ဗျာ။ ဒီဗရာကျော်ဟင်းတို့ နောက်ပြီးတော့ ခရမ်းချဉ်သီး၊ ရုံးပတီသီး၊ ပဲသီးများပါတဲ့ သနပ်စုံ နောက် ကြာဆံကြော်ဟင်းစသည်ဖြင့် ဆက်ကပ်ရပါတယ်။

တခြား သံဃာတော်များကိုတော့ ဒေါ်မြမြမြိုင်၊ ဦးသိန်းထွန်းနဲ့ ဦးနေဝင်းတို့ လက်စွမ်းပြဖြစ်တဲ့ ကြက်သားဟင်း၊ ဝက်သားဟင်းနဲ့ မောင်ချိုပြုံးရဲ့ ငါးဆီပြန်၊ နောက်ငါးပိကျော် စသည်ဖြင့်ပေါ့ဗျာ။ မြန်မာဆွမ်းကျွေးပီပီ ဟင်းမျိုးစုံ ချက်ပြုတ် ဆက်ကပ်ကြပါတယ်။ အမယ် အဲဒီထဲမှာ ရေနံချောင်းက ဟိုတလောကရတဲ့ ပုန်းရည်းကြီးတောင် သုပ်ပြီး ကပ်လိုက်သေးတယ် ဗျာ။ အဲဒီအချို့ပွဲမှာတော့ကား မောင်ချိုပြုံး ကြိုးစားချက်အရပေါ့လေ။ ဒူးရင်းသီး၊ ဆန္ဒန်းမကင်း၊ ကျောက်ကျော၊ နောက်ပြီး နှင်းသီး၊ ပန်းသီး၊ သစ်တော်သီး၊ သီးမျိုးစုံနဲ့ လက်ဖက်သုတ်တွေ စုံလို့ပါပဲ။ အဲဒါတွေ ထည့်ပြောရရင်တော့ ဆရာတော်ကြီးနဲ့တကွ မြန်မာ သံဃာတော်များဟာ အနောက်နိုင်ငံများကို လှည့်လည်သွားလာ

နေရာမှာ မြန်မာထမင်းဟင်းများကို ဘုန်းပေးတော်မူကြရပါမလားဆိုပြီး အချို့သော သောတရှင်များ စိတ်ပူကြမှာဆိုလို့ ဆရာတော်ကြီးတို့ အဖွဲ့ဟာ မကြာခဏဆိုသလို မြန်မာဆွမ်းဟင်း ဆွမ်းထမင်းကို ဘုန်းပေးရတယ်ဆိုတာကို ပြောချင်လို့ပါပဲ။

ဥပမာ ဆွစ်ဇာလန်ပြည် ဂျီနီဗမြို့ ရောက်တုန်းကဆိုယင် မြန်မာသံရုံးက တာဝန်ခံသံမှူး ဦးသိန်းအောင်က ဆွမ်းပင့်ကျွေးရာမှာ လည်းကောင်း၊ အီတလီနိုင်ငံရောက်တုန်းက မြန်မာသံအမတ်ကြီး ဦးခင်မောင်လေးနဲ့ သံရုံးအဖွဲ့သားများ၊ နောက်ကုလသမဂ္ဂ အက်ဖ်အေအို အဖွဲ့က မြန်မာအမှုထမ်းများက ဆွမ်းပင့်ကျွေးရာမှာသော် လည်းကောင်းပေါ့လေ၊ ဒီမြန်မာအနံ့ အရသာရှိတဲ့ မြန်မာပီပီ ဆွမ်းများ ဘုန်းပေးခဲ့ရပါတယ်။

အင်း... အီတလီဆိုလို့ မောင်ချိုပြီးရဲ့ အယင်တင်ပြချက် များမှာ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံမှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အဖွဲ့များ ဒီတရားဟော တရားပြ လုပ်ခဲ့တာကိုဘဲ တင်ပြခဲ့ပါတယ်။ သို့သော်လဲ အီတလီမှာရောက်တုန်းက အကြောင်းအရာများကို စုံစုံလင်လင် မပြောရသေးလို့ ဒီကိစ္စကို ဒီနေ့နဲ့နဲ့ပြောပြချင်ပါတယ်။

အီတလီကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးနဲ့ အဖွဲ့ဟာ ဇွန်လ ၁၃- ရက်နေ့က ရောက်ပြီး လေဆိပ်မှာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး ဦးခင်မောင်လေးနဲ့ သံရုံးအဖွဲ့ဝင်များ၊ အီတလီဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ လာရောက်ပြီးတော့ ကြိုဆိုကြပါတယ်။ အဲဒီကမှ ရှေ့မမြို့က ၇၅-

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၄၁

မိုင်လောက်ဝေးတဲ့ ဂျီဗေးဆိုတဲ့ မြို့လေးတမြို့မှာ ဟိုရှေးဟောင်း ခရစ်ယန် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတခုကို ယာယီလုပ်ထားတဲ့ နေရာကို ဆရာတော်များ ကြွရောက်ကြတယ်။

အဲဒီမှာ အိတလီဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များကို မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရားကြီးက တရားရေအေးတိုက်ကျွေးတော်မူပြီး ဆရာတော် ဦးဇနကလဲဘဲ နေ့စဉ် ဝိပဿနာကျင့်စဉ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့တရားများ ဟောလဲဟော၊ တရားကျင့်တဲ့ နည်းလမ်းများလဲပြ၊ တရားများလဲ စစ်ဆေးတော်မူပါတယ်။ ဘာမင်ဂမ်ဆရာတော်ဦးရေဝတဓမ္မကလဲဘဲ ဝိပဿနာတရားများကို ဟောကြားပါတယ်။

အဲဒီဇွန်လ ၁၅-ရက်နေ့က အိတလီမြန်မာချစ်ကြည်ရေး အဖွဲ့မှာ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ကြီးပွားချမ်းသာရေး တရားတော်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ ကြိုးစားပြီး ဟောပြောပါသေး တယ်။ အဲဒီနောက်ပိုင်းမှာ ဆရာတော်ဦးဇနကက ဆက်လက် ဟောကြားတော်မူပြီး အသင်းကလဲဘဲ တရားပွဲ ပရိသတ်များအား မြန်မာနိုင်ငံက လေးဆူဓာတ်ပုံရွှေတိဂုံကြီး အကြောင်းကို ဆလိုက်များ ထိုးပြပြီးတော့ ရှင်းလင်းပြောပြပါတယ်။

အိတလီမှာရှိတုန်း ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးက မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးနဲ့ တွေ့လိုကြောင်း ပြောသော်လဲဘဲ အချိန်မရလို့ မတွေ့ခဲ့ပါဘူး။

ကဲဗျာ... ဒီလောက်ဆိုရင် ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်ပတ်အတွင်းမှာ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဥရောပခရီးစဉ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ တော်တော်လေး ပြည့်ပြီးလို့ ထင်ပါတယ်။

မောင်ပြုံးချို၏ အသံလွင့်ဆောင်းပါးများ

သောတရှင်များ ခင်ဗျား

ဒီအပတ် ၁၀အထွေထွေနဲ့ အနုပညာစာပေ ကဏ္ဍမှာ တင်ပြဖို့ရာကတော့ အနောက်နိုင်ငံများမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပြန့်ပွားရေးနဲ့ ပတ်သတ်ပြီးတော့ ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့ မြန်မာနိုင်ငံက ဧပြီ ၁-ရက်နေ့ကစပြီးခရီးထွက်ခဲ့ကြရာမှာ ဒီနေ့အထိ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာပြုအဖွဲ့၊ ဝိပဿနာပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့ အနေနဲ့ အနောက်နိုင်ငံများမှာ တွေ့ကြုံခဲ့ရတဲ့ အတွေ့ကြုံများကို တင်ပြ လိုပါတယ်။ ဒီလိုတင်ပြရခြင်းကတော့ အနောက်နိုင်ငံများမှာ အထူးသဖြင့် ဒီဗြိတိန်နိုင်ငံမှာ လူတွေဟာ သိပ္ပံပညာ ထွန်းကား လာသည်နှင့်အမျှ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အင်္ဂလိပ်အခေါ်မတော့ (Spiri- tualism) ပေါ့ဗျာ၊ အဲဒီဘက်က သိပ္ပံဆရာများနှင့်တကွ ရူပဗေဒ၊ ဓာတုဗေဒဆေးစတဲ့ နယ်ပယ်များက ပညာရှင်များ၊ စိတ္တဗေဒ စိတ်ရောဂါကု ပညာရှင်များ စသည်ဖြင့် ဒီပညာရှင်တွေဟာ ((Spiri-

tualism) စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပညာရပ်များကို အများကြီး စိတ်ပါဝင်စားလာကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် မောင်ချိုပြီးရဲ့ ဒီဘဝအထွေထွေကဏ္ဍက ဒီလိုကိစ္စများကို မကြာခဏဆိုသလိုဘဲ လေ့လာတင်ပြခဲ့ပါတယ်။

အခု မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့ ကြွရောက်လာရာမှာ လဲဘဲ အမေရိကန်၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံနဲ့ ဥရောပတိုက်နိုင်ငံများက ပညာရှင်များ အပါအဝင် အဆင့်အတန်း အမျိုးမျိုးက လူတွေဟာ ဒီအခွင့်ကောင်းကြီးတရပ် ရရှိတုန်းမှာ လက်မလွှတ်တမ်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးနဲ့ အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များရဲ့ ပို့ချချက်တွေကို ကြားနားကြ၊ တရားကျင့်ကြ၊ တရားထိုင်ကြပြီး ဆန်းစစ်ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီလိုလူများအတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်းကို လေးလေးနက်နက် ရှာဖွေလိုက်စားနေတဲ့ အကြောင်းကို မောင်ချိုပြီးက ဆရာတော်ကြီးတို့ ဒီမှာ တွေ့ကြုံရတာများကို လျှောက်ထားရင်း မေးမြန်းတင်ပြဖို့ ဆန္ဒရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါနဲ့ ဇွန်လ ၂၁-ရက်နေ့က မောင်ချိုပြီးတို့အိမ်မှာ ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ကြီးနဲ့တကွ သံဃာတော် ၇-ပါးကို ဆွမ်းပင့်ပြီး တော့ ကျွေးမွေးတဲ့အခါမှာ ဆရာတော်ကြီးရဲ့အဖွဲ့မှာ ပါလာတဲ့ ရန်ကုန်မြို့ ချမ်းမြေ့ရိပ်သာကျောင်းက ဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသကို ဒီအကြောင်းကို မေးလျှောက်ကြည့်ရင် ကောင်းမှာဘဲလို့ အကြံရပါတယ်။ ဒါနဲ့ဘဲ မောင်ချိုပြီးက ဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသကို “အရှင်ဘုရားတို့ အခုကြွလာခဲ့ရတဲ့ ဒီသာသနာပြု ဓမ္မခရီးနဲ့ ပတ်သက်လို့ အနည်းငယ် အမိန့်ရှိပါဘုရားလို့”လို့ လျှောက်ထားတော့ကာ ဆရာတော်က...

“ဟုတ်ပါတယ် ဘုန်းကြီးတို့၊ အခုသာသနာပြုကြွလာတဲ့ ဓမ္မခရီး အတွေ့အကြုံကို ဒကာကြီးမေးလို့မို့ ဘုန်းကြီးနဲ့လေး အကျဉ်းချုပ်ပြီး ပြောပြပါမယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ဟာ ဧပြီလ ၁-ရက်နေ့က စပြီးတော့ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး အမှူးပြုပြီး သာသနာပြုဓမ္မခရီး စတင်ထွက်ခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီလို ထွက်လာရာမှာ ယိုးဒယား၊ ဂျပန်၊ ဟိုင်ဂီယံ၊ လော့စ်အိန်ဂျယ်လ်၊ ပါး(မ်)စပရင်း၊ ဆန်ဖရန်စစ္စကို၊ ဝါရှင်တန်၊ ဘော့စတန်၊ နယူးယောက်မြို့များကို ရောက်ခဲ့ပါတယ်၊ ပြီးတော့ အင်္ဂလန်၊ စကော့တလန်၊ ပြင်သစ် ဆွစ်ဇာလန်၊ အီတလီတို့ကို ရောက်ခဲ့ရပြီး အခုအခါ အင်္ဂလန်ကို ပြန်ရောက်ခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီ နိုင်ငံမြို့ရွာတွေအနက်က တချို့ဒေသ တွေမှာ တရားလဲဟောရ၊ တရားလဲပြရပါတယ်၊ တချို့ဒေသတွေများ တော့ ၂-ရက် ၃-ရက်လောက်သာ နေခဲ့ရတာမို့၊ တရားဟောရုံ သာသာ လောက်ဘဲ ရှိပါတယ်။ သို့သော်လဲဘဲ တရားဟောတိုင်း တရား ဟောတိုင်းမှာ တရားအားထုတ်ပုံကို ထည့်ဟောပြီးတော့ တရားပွဲ အပြီးမှာ အနည်းဆုံး ၁၅-မိနစ်တော့ တရားအထိုင်ခိုင်း ပါတယ်။

“တင်ပါ့ဘုရား၊ နို့ အဲဒီလို တရားပြခဲ့ရတဲ့ နေရာများနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘယ်နေရာတွေမှာ အရှင်ဘုရားတို့ ဘယ်လောက် ကြာကြာ ပြခဲ့တယ်ဆိုတာ သိပါရစေဘုရား”

အင်း...တရားပြဖို့ အချိန်အတော်တော်လေးရတဲ့

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၄၅

ကာလိဖိုးနီးယား ပြည်နယ်ထဲက ပါး(မ်)စပရင်းမြို့နားက ယက်ကဗဲလီ ကမ္မဋ္ဌာန်းဌာနမှာ ၇-ရက်...”

“တင်ပါ”

“မာဆာချူးဆက်ပြည်နယ် ဘော့စတန်မြို့နားက ဘာရီ ကမ္မဋ္ဌာန်းဌာနမှာ ၁၂-ရက်၊ ဆွစ်ဇာလန်ပြည် စိန်အီမီယေးမြို့နားက မောင့်ဆိုလေ တောင်ပေါ်တရားစခန်းမှာ ၆-ရက်၊ ပြင်သစ်ပြည် ထူနွန်းတောင်ပေါ် တရားစခန်းနဲ့ အီတလီပြည် ဂျော်ဗေးမြို့နားက တောင်ပေါ် တရားစခန်းမှာတော့ ၃-ရက်စီဘဲ တရားပြခဲ့ရပါတယ်။ ဝါရှင်တန်နဲ့ နယူးယောက်မြို့မှာလဲ ၆-ရက်၊ ၇-ရက် တရားဟော တရားပြရပါတယ်။ သို့သော်လဲဘဲ နေရာအခက်အခဲနဲ့ အလုပ် မအားလပ်ကြခြင်းစတဲ့ အကြောင်းတွေကြောင့် အချိန်ပြည့် တရား အားမထုတ်နိုင်ကြပါဘူး။ တနေ့မှာ ၂-ကြိမ်၊ ၃-ကြိမ်လောက်ဘဲ သူတို့ တရားထိုင်နိုင် ကြပါတယ်။ အဲ ဟိုနီလူလူနဲ့ ဆန်ဖရန်စစ္စကို မြို့များမှာတော့ ၃-ရက်စီလောက်သာ အချိန်ရခဲ့ကြလို့ အနည်းငယ်မျှဘဲ တရားအထိုင် ခိုင်းခဲ့ကြရပါတယ်”

တင်ပါ၊ အဲဒီလို တရားဌာနတွေမှာ တရားပြ တရား ပေးကြတာကို အရှင်ဘုရားတို့အဖွဲ့မှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးနဲ့ ဒီတခြား ဆရာတော်အနေနဲ့ ဘယ်လိုများ တာဝန်ယူပြီး ဆောင်ရွက် ခဲ့ရတယ် ဆိုတာကို သိပါရစေလားဘုရား”

အဲ-ခုပြောခဲ့တဲ့ ဌာနတွေမှာ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ရံဖန်ရံခါ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ ရေးပြီး အသင့်ပုံနှိပ်ပြီး ယူလာတဲ့ စာအုပ်ကို ဖတ် တရားဟောပါတယ်”

“တင်ပါ”

“ရံဖန်ရံခါတော့လဲ မြန်မာဘာသာနဲ့ တရားဟောပါတယ်၊ အဲဒီလို မြန်မာဘာသာနဲ့ ဟောတဲ့ အခါမှာတော့ ဘုန်းကြီးက အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ပြန်ပေးရပါတယ်”

“တင်ပါ”

ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အင်္ဂလိပ်အသံထွက်ဟာ အလေ့ အကျင့်နည်းသော်လဲဘဲ အတော်အသံမှန်တာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် တရားအားထုတ်ဘူးတဲ့ နိုင်ငံခြားသားများ နားလည် လောက်တယ်လို့ ဘုန်းကြီးယူဆပါတယ်။ ဘုန်းကြီးကတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး မြန်မာလိုဟောရင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ပြန်ပေး ရပါတယ်။ ရံဖန်ရံခါ ဆရာတော်ဘုရား နဲ့ပင်ပန်းတယ် ထင်လို့ရှိရင် စာအုပ်ကိုလဲ ဆက်ပြီးတော့ဖတ်ပေးတန်ရင်လဲ ပေးရပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်လဲ အင်္ဂလိပ်လို တရားဟောရပါတယ်၊ တရားပြရပါတယ်၊ တရားစစ်ရပါတယ်၊ တရားစစ်ရတဲ့ ယောဂီ များနေလို့ရှိရင်တော့ ဦးအဂ္ဂဓမ္မလဲ တရားကူပြီး စစ်ရပါသေးတယ်။ တခါတရံတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ညမှာ တရားဟောပြီးတော့ ဘုန်းကြီးက

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၄၇

နေ့မှာ ဟောရပါတယ်။ အဲ ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ လာပြီးတော့ အမေရိကန်၊ အင်္ဂလိပ်၊ ဥရောပတိုင်းသားများ လာရောက်ပြီး တရားစကားတွေ မေးမြန်းလျှောက်ထားတဲ့အခါမှာတော့ ဘုန်းကြီး ဦးသီလာနန္ဒနဲ့ ဘုန်းကြီးဦးရေဝတဓမ္မတို့က ဘာသာပြန်ပေး ကြရပါတယ်။ ဘုန်းကြီး ဦးသီလာနန္ဒကတော့ အခု ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမှာ နေခဲ့ရလို့ အခု အင်္ဂလန်ကို မပါခဲ့ပါဘူး”

“တင့်ပါ၊ အဲဒီလို တရားပေး တရားပြတဲ့အခါမှာ ဒီလာရောက်အားထုတ်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များက ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်တွေ မျိုးပါလဲဘုရား”

“အင်း တရားအားထုတ်တဲ့ လူတွေကတော့ လူမျိုး ပေါင်းစုံပါဘဲ၊ အမေရိကန်လူမျိုး၊ ကနေဒီယန်လူမျိုး၊ အင်္ဂလိပ် ဥရောပတိုက်သားမျိုးစုံ၊ ဗီယက်နမ်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မြန်မာစုံလို့ပါဘဲ၊ အဲတချို့ ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ အတော်လေးတရားကို စိတ်ဝင်စား ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့နိုင်ငံတွေကနေပြီးတော့ ဆွစ်ဇာလန် လိုက်အားထုတ်တဲ့သူတွေ၊ ဆွစ်ဇာလန်ကနေပြီး အမေရိကန် လာအားထုတ်ကြတဲ့သူတွေ၊ အင်္ဂလန်ပြည်နဲ့ ဂျာမဏီက နေပြီးတော့ ဆွစ်ဇာလန်လိုက် တရားအားထုတ်ကြတဲ့ လူတွေ အစရှိသည်ဖြင့် အင်မတန်များပြားပါတယ်။ တနေရာနဲ့ တနေရာ၊ တနိုင်ငံနဲ့ တနိုင်ငံ သူတို့ လိုက်ပြီးတော့ ကြိုးကြိုးစားစား အားထုတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာလဲဘဲ အတန်းအစားမျိုး ပေါင်းစုံ ပါပါတယ်။

ဆရာဝန်တွေပါတယ်။ ပါမောက္ခ၊ ကထိကတွေလဲပါတယ်။ ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ၊ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်၊ ရုပ်မြင်သံကြား ဇာတ်ဆောင်တွေလဲ ပါတယ်။ ကုန်သည်၊ အိုးထိန်းသည်၊ အလုပ်လက်မဲ့အထိ လူတန်းစားမျိုးစုံ ပါဝင်ပါတယ်”

“တင်ပါ။ အဲဒီလို အရှင်ဘုရားတို့ ပြတဲ့အခါမှာ ဒီလာရောက်ပြီးတော့ တရားနာကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအနေနဲ့ ခုနက အဆင့်အတန်းက လူတွေဟာ သူတို့ ဘယ်လိုများ ဒီလို စွဲစွဲမြဲမြဲ ဖြစ်သွားတဲ့ပုံမျိုး မြင်ရပါသလဲဘုရား။ ဥပမာ ဇူးရစ်လို နေရာမျိုးမှာ တက္ကသိုလ်မှာ အရှင်ဘုရားတို့ သွားပြီးတော့ ဟောတယ်ဆိုတာ နဲ့နဲ့သိပါရစေဘုရား”

“ဟုတ်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ တရားပြရာ တရားဟောရာမှာ တက္ကသိုလ်တွေလဲ သွားပြီး ဟောရတာရှိပါတယ်။ ဥပမာ- ဆိုလိုရုံရင်တော့ ဘော့စတန်မြို့က ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်၊ နယူးယောက်မြို့က ကိုလံဘီယာတက္ကသိုလ်၊ ဆွစ်ဇာလန်ပြည်က ဇူးရစ်တက္ကသိုလ်၊ ဒီဟာတွေဟာ ဘုန်းကြီးတို့ သွားတရားဟောရပါတယ်”

“တင်ပါ”

အဲဒီအခါမှာ ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်၊ ကိုလံဘီယာတက္ကသိုလ်တို့မှာ ဟောစဉ်ကတော့ သာမန်ဘဲ ဆိုကြပါစို့။”

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၄၉

“တင်ပါ”

အဲ-ဇူးရစ်တက္ကသိုလ်မှာတော့ တော်တော်ထူးထူးခြားခြား
တွေ့ရပါတယ်”

“တင်ပါ”

တရားနာပရိသတ်ဟာ ၁၅၀-ကျော်လောက် ရှိပါတယ်။
အဲဒီ ၁၅၀-ကျော်ရှိတဲ့ တရားနာပရိသတ်ဟာ အင်မတန်ကို
တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်နဲ့ စိတ်ဝင်တစား လှုပ်လှုပ်ရှားရှား မရှိဘဲနဲ့ကို
နာကြားကြပါတယ်။ အဲဒီလို ဇူးရစ်တက္ကသိုလ်မှာတော့ ဒီတရားပွဲကို
စတင်ပြီးတော့ စည်းရုံးတဲ့ ဒေါက်တာမီရ်ကိုဖရီးဗားဆိုတာ အဲသူက
အရင်ကဘဲ ကြိုတင်လျှောက်ထားပါတယ်။ ဒီတရားပွဲမှာတော့
လူတွေက လူစိမ်းတွေ ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။ ပြီးတော့ ပညာတတ်တွေလဲ
ဖြစ်နေပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သူတို့မာနရှိကြပါတယ်၊ ဒါကြောင့်
သူတို့ နားလည်အောင် ဟောဘို့လိုပါတယ်လို့ ကြိုတင်
လျှောက်ထားတော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဒီတရားပွဲမှာ ၁၅-
မိနစ်လောက်ပဲ မြန်မာလို ဟောပါတယ်။ ဟောတော့ ဘုန်းကြီးက
အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ပြန်ပါတယ်။ အဲဒီအင်္ဂလိပ်ကိုမှ ဒေါက်တာဖရီးဗားက
ဂျာမန်ဘာသာပြန်ရတော့ ဘာသာသုံးဆင့် ဖြစ်နေတဲ့အတွက်
အချိန်ကြာမှာလဲစိုးလို့ ပိုပြီးတော့လဲဘဲ အချိန်ရရနဲ့ နားလည်အောင်
ဟောစေချင်တာနဲ့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ၁၅-မိနစ် ဟောပြီးတော့
ရပ်ထားပါတယ်”

“တင်ပါ”

“ဘုန်းကြီးကိုဆက်ပြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဟောခိုင်းပါတယ်။ ဒါနဲ့ဘဲ ဘုန်းကြီးကလဲ အင်္ဂလိပ်လို တရားပွဲ ပြီးဆုံးသည့်တိုင်အောင် တနာရီကျော်ကျော် ဟောလိုက်ပါတယ်။ ဒီဟာကို ဒေါက်တာဖရီးဗားက ဂျာမန်ဘာသာနဲ့ ပြန်တဲ့အခါကျတော့ အင်မတန် စူးစူးစိုက်စိုက် တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ် ငြိမ်ငြိမ်သက်သက်နဲ့ နားထောင်ပါတယ်။ နောက်တရားပွဲပြီးလို့ အမေးအဖြေ ခွင့်ပြုတဲ့ အခါမှာလဲဘဲ အင်မတန် စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတဲ့ မေးခွန်းတွေ သူတို့ မေးကြပါတယ်။ မေးလို့ ဒီက ဖြေလိုက်ပြန်တဲ့ အခါမတော့လဲ အင်မတန် ကျေနပ်သွားကြပါတယ်။ ဒါနဲ့ တရားပွဲ ပြီးဆုံးသွားတဲ့ အခါကျတော့ ဒေါက်တာဖရီးဗားက “တရားပွဲကတော့ အင်မတန် အောင်မြင်တဲ့ တရားပွဲပါဘဲဘုရား၊ တက္ကသိုလ်တခုမှာ ဒီလို အောင်မြင်တဲ့တရားပွဲ ဖြစ်ဖို့ရာ အင်မတန် ခဲယဉ်းပါတယ်” လို့ ပြောပါတယ်။ အဲ ဘုန်းကြီးတို့နဲ့ အတူပါလာတဲ့ ဒါယကာ ဦးမြသိန်းကလဲဘဲ တရားပွဲထဲမှာတော့ ဒီတရားပွဲက အကောင်းဆုံး ပါဘဲလို့ သူကလဲ မှတ်ချက်ချပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ဒီတရားပွဲမှာဖြင့် တရားနာတဲ့ ပရိသတ်ရဲ့ နားထဲမှာ တရားသဘော တော်တော်လေး ဝင်တယ်လို့ ဘုန်းကြီးတို့ ယူဆရပါတယ်”

“တင်ပါဘုရား၊ အခု အရှင်ဘုရားတို့ကို နောက်ဆုံး မေးချင်တာကတော့ အရှင်ဘုရားတို့ အခုလိုလာခဲ့တဲ့ သာသနာခရီးနဲ့

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၅၁

ပတ်သက်ပြီး နောင်ကိုကော ဒီသာသနာနဲ့ ပတ်သက်လို့ အားရဖို့ ကောင်းတဲ့ ကိစ္စတွေ ဖြစ်လာနိုင်မယ်လို့ကော မျှော်လင့်နိုင်ပါသလား ဘုရား”

“အဲ အဲဒီလို မျှော်လင့်နိုင်တယ်လို့ ဘုန်းကြီး ယူဆပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အခု အခြေအနေက တောင်းဆိုလာတော့ ဘုန်းကြီးတို့က သာသနာပြုဖို့ရာ တမင်လာပြီး လာဖို့မကြိုးစားရဘဲနဲ့ ဒီက အနောက်တိုင်းသားတွေက ဘုန်းကြီးတို့ကို သာသနာပြုဖို့ ပင့်ရပါတယ်။ အဲ သူတို့ သာသနာပြုစဉ်ကနဲ့ ပြောင်းပြန်ချည်းပါဘဲ။ အဲ အခုဒီရောက်လို့ သာသနာ ပြုပြန်တဲ့အခါကျတော့လဲဘဲ သူတို့ဟာ အင်မတန် ရိုရိုသေသေ လေးလေးစားစား ကိုင်းကိုင်းရှိုင်းရှိုင်းနဲ့ ရှိလဲရှိပါတယ်။ တရားကိုလဲ စိတ်ဝင်တစား ကြိုးကြိုးစားစား အားထုတ်ပါတယ်။ အားထုတ်သလောက်လဲ တော်တော် အရာရောက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တရားအဆင့် မြင့်မြင့်တွေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိပါတယ်။ ရှိလို့ သူတို့လဲဘဲ ဗမာပြည်လိုက်ပြီး အားထုတ်ချင်ဆန္ဒတွေ တဖွားဖွား ပေါ်ကြပါတယ်။ ဒီလိုလဲ ရှိကြပါတယ်။ ပြီးတော့ နောက်ကို ဘယ်တော့လာအုံးမလဲ ဆိုပြီးတော့ သူတို့မေးကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့နောက်နောင်ကို ဒီထက်ပိုပြီးတော့ တရားအလားအလာရှိတယ်လို့ ဘုန်းကြီးတို့ ယူဆပါတယ်”

“ကောင်းလှပါတယ်ဘုရား”

ဒါကတော့ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့

ဒီသာသနာပြုအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်အရှင်နေကာဘိဝံသနဲ့ မောင်ချိုပြီး မေးမြန်းလျှောက်ထားလို့ ဆရာတော်က ဖြေကြားတာကို တင်ဆက် ရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အခုလို ပညာရှင်ပိုင်းကနေ ဒီစိတ်ပိုင်း ဆိုင်ရာများကို လေ့လာဆည်းပူးချင်ကြသလို အခြားတဖက်မှာလဲ အရှေ့တိုင်းဖက်ကလာတဲ့ ဘာသာများဆိုရင် ဟုတ်နိုးနိုးဆိုပြီးတော့ အရမ်းသဒ္ဓါလွန်ပြီး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တာများလဲ ရှိပါတယ်။ အဲဒီသူများကတော့ တချို့လဲ သူတို့အလုပ်အကိုင်နဲ့ သူတို့ပေါ့လေ။ တချို့လဲ အိမ်ရှင်မတွေ၊ တချို့လဲ ကျောင်းသူ ကျောင်းသား၊ တချို့လဲဘဲ စိတ်လွင့်ပါးပြီး ဟိုဟာကောင်းနိုး ဒီဟာကောင်းနိုး စမ်းသပ်ချင်သူများ ရှိတယ်။

အဲ ဘယ်လိုစနစ်ကဘဲ ဘယ်လို အသိုက်အဝန်းထဲကဘဲ လာလာ ဒီလူတွေဟာ တခုကောင်းတာကတော့ သူတို့ဟာ အင်မတန်မှ သဒ္ဓါတရား ထက်သန်တယ်။ စေတနာ ဖြူစင်တယ်။ ပြောသမျှကို ရိုးရိုးမတ်မတ် ယုံကြည်တယ်။ လုပ်ခိုင်းတာမှန်သမျှကိုလဲ တသွေးမတိမ်း ကျင့်ကြံလုပ်ကြတယ်။ အဲဒီလူများဟာ သူတို့ ကုသိုလ်က နဲ့လိုသေးတော့ အမှန်တရားကို ပေးမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များနဲ့ မတွေ့လိုက်ရဘူး။ ဘယ်လိုဟာတွေနဲ့ တွေ့သလဲဆိုတော့ အရင်တခါ မောင်ချိုပြီးတင်ပြတဲ့ ဘေးထွက်ဘာသာရေး ဂိုဏ်းဆရာတွေ ဂုရုတွေနဲ့ သွားတွေ့တာ များတယ်။

အဲဒီတော့ အဲဒီလို ဂိုဏ်းထဲမှာ တော်တော်လေး

နာမည်ကြီးတဲ့ (Divine Light) ဘုရားအလင်းရောင်ဆိုတဲ့
 ဂိုဏ်းအကြောင်းနဲ့ ပြောလိုပါတယ်။ အဲဒီ ဂိုဏ်းခေါင်းဆောင်ကတော့
 ဂုရုမဟာရ(ဂျ)ဂျီးလို့ ခေါ်ကြတယ်။ တခါက ဒီဂိုဏ်းဟာ ဒီဗြိတိန်နိုင်ငံ
 မှာ အတော်ကြီး တစခန်းထဲပဲ အခုတော့ မှိန်သွားတယ်။ အခုတော့
 တခါပြန်ထလာတယ်။ ဗြိတိန်တစ်ခုမှာ သူတို့ဂိုဏ်းဝင်ဖို့ လိုက်လံ
 ဆွဲဆောင်သိမ်းသွင်းမှုမျိုးနဲ့ ဟောဒီ အခု မောင်ချိုပြီးတို့ ကြားနာရတဲ့
 အင်မတန် ငြိမ့်ငြောင်းသာယာပြီးတော့ ဖြေးဖြေးသက်သာ ဗုဒ္ဓ
 ရှင်တော်ရဲ့ကျင့်စဉ်ကို ဟောပြောတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံက ဆရာတော်များရဲ့
 ဆောင်ရွက်ပုံနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လိုက်ရင် ခြားနားချက်များကို
 အများကြီးဘဲ တွေ့ရပါတယ်။ ဒီဂိုဏ်းဖြစ်ပေါ်လာပုံကတော့ နှစ်ပေါင်း
 တော်တော်ကြာက အက်ဒ်ဂါဟေ့ဆိုတဲ့ အကြားအမြင် ရတဲ့ဆိုတဲ့
 နာမည်ကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်က ဟိမဝန္တာတောင်ခြေ ရွာတရွာမှာ
 မွေးတဲ့ ခလေးတယောက်ဟာ ၁၉၆၉ ခုနှစ်ကျယ် အနောက်နိုင်ငံ
 လာပြီးတော့ ကမ္ဘာ့ကို ခေါင်းဆောင်လိမ့်မယ်လို့ ဟောကိန်း
 ထုတ်တယ်။ အဲဒီဟောကိန်းထုတ်ပြီး ဘာမှမကြာလိုက်ဘူး၊ ခလေး
 တယောက်ကို သွားပြီး တွေ့တယ်ဆိုပြီးတော့ အဲဒီအိန္ဒိယမှာ
 လူတွေကဝိုင်းပြီး ပူဇော်ရာက ပရင်းနဂါးဆိုတဲ့ အရပ်မှာ
 ဒီဂိုဏ်းကစတယ်။ အဲဒီခလေးကိုတော့ ဂိုဏ်းခေါင်းဆောင်ကြီး
 တင်မြှောက်ပြီး သူကိုတော့ ဂုရုမဟာ(ဂျ)ဂျီးလို့ ခေါ်ကြတယ်။
 အဓိပ္ပါယ်ကတော့ အင်မတန်ကြီးမြတ်တဲ့ ဆရာကြီးပေါ့လေ။
 ဂုရုမဟာ(ဂျ)ဂျီးလို့ အခေါ်ခံရတဲ့ ခလေးငယ်ဟာ အမေရိကန်ပြည်ကို

၁၉၆၉-ခုနှစ်က ရောက်ရှိလာပြီး သူ့ဂိုဏ်းကို အမေရိကန်နိုင်ငံ ဒင်ဗာမြို့မှာ စပြီး တည်ထောင်ပါတယ်။ နောက်ကျတော့ ဒီလန်ဒန်မှာလဲ လာပြီး တည်ထောင်ပါတယ်။

အခုတော့ ဒီဂိုဏ်း သူ့ဂိုဏ်းသားများဟာ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှာ ၇-သန်းလောက်ရှိတယ်လို့ သူတို့ဂိုဏ်းက ပြောတယ်။ အခုအသက် ၂၁-နှစ်လောက်ရှိတဲ့ ဂိုဏ်းခေါင်းဆောင်ကတော့ မော်တော်ကားကြီးနဲ့ တိုက်ကြီးတွေနဲ့ အင်မတန်မှ ချမ်းသာတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့ရဲ့ နောက်လိုက်ဂိုဏ်းသားများကတော့ သူတို့ဂိုဏ်းဝင်လို့ရှိရင် ရှိသမျှသူတို့ ပစ္စည်းတွေ ဂိုဏ်းကို လှူကြရတယ်။ လှူသူကလဲ ရက်ရက်ရောရော လှူတာပါပဲ။ ဂုရုမဟာ(ဂျုံ)ဂျီးရဲ့ အိမ်ကြီးဟာ အမေရိကန်ပြည်မှာ ဒေါ်လာ ၅-သိန်းကျော်လောက်တန်အောင် သူတို့ ဆောက်ထားတယ်။ ဒါပေမဲ့လဲသူတို့ ဂိုဏ်းသားများကတော့ ဒို့ဆရာကြီး စိတ်ချမ်းသာမှ ဒို့ချမ်းသာမယ်ဆိုပြီး လှူကြတယ်။

အခုတော့ ဗြိတိန်နိုင်ငံမှာ တချို့လူတွေက ဒီဂိုဏ်းကြီး ကြီးထွားလာပြီး ဘာသာရေးအလှူခံ ဂိုဏ်းကြီးတွေထက် သူကပိုပြီး သူကပစ္စည်းဥစ္စာတွေ များလာတဲ့အတွက် သူ့ကို အခွန်တော်တွေ ဘာတွေ ကောက်သင့်တယ်လို့ ပြောနေကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဗြိတိန်မှာ ဘယ်ဘာသာရေးမဆို သူ့ဟာသူ မှားတယ်ဖြစ်ဖြစ်၊ မှန်တယ်ဖြစ်ဖြစ် အစိုးရက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း လုပ်လေ့မရှိလို့မို့ ဒီလို ဂိုဏ်းကြီးတွေ အဖို့ ဆက်ပြီး ကောင်းစားနေအုံးမှာဘဲလို့ ယူဆ

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၅၅

ရကြောင်း ပြောပြီး ဒီအပတ် ဒီတွင်ဘဲ နိဂုံးချုပ်လိုက်ရပါတယ်
ခင်ဗျား။

မောင်ချိုပြုံး၏ အသံလွင့်ဆောင်းပါး

သောတရွှင်များခင်ဗျား.....

ဒီအပတ် ၁၀အထွေထွေနဲ့ အနုပညာစာပေကဏ္ဍမှာ
ရှေးဦးစွာ ယခင် လေးငါးပတ်လုံးလုံး အပတ်စဉ် တင်ဆက်ခဲ့တဲ့
ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ဥရောပခရီးစဉ်နဲ့
အနောက်နိုင်ငံများမှာ ဆောင်ရွက်နေတဲ့ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ
အကြောင်းကို ဆက်လက်ပြီးတော့ အစီရင်ခံလိုပါတယ်။

အခုလို အစီရင်ခံရတာကတော့ မြန်မာနိုင်ငံက ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဝင် ရှင်လူရဟန်းတို့ နားသောတဆင် ကြည်ညိုနိုင် ကြတာလဲတချက်၊
နောက်ပြီး မောင်ချိုပြုံးထံကို အကြိမ်ကြိမ် စာရေးပြီး တောင်းဆိုကြတဲ့
ရန်ကုန် သာသနာ့ရိပ်သာက ဓမ္မမိတ်ဆွေ၊ မော်လမြိုင် ဦးလေးမောင်
တို့၊ နောက်နိုင်ငံရေးရာ စာတည်းဟောင်း ဆရာဦးခင်မောင်ကြည်နဲ့

၃၅၆

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

တကွ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ များစွာသော ဒကာဒကာမ သောတရှင်များရဲ့ လိုအင်ဆန္ဒကိုလဲဘဲ ဖြည့်စွက် နိုင်ဘို့ကလဲ တကြောင်း၊ ထိုအကြောင်း များကြောင့် တင်ဆက်ရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီတော့ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဗြိတိန်နိုင်ငံမှာ နောက်ဆုံး အစီရင်ခံခဲ့တာကတော့ လန်ဒန်မြို့ မြန်မာနိုင်ငံ သံရုံးကြီးမှာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး ဦးကြည်မောင် အမှူးပြုပြီး မြန်မာသံရုံးအရာထမ်း၊ အမှုထမ်းများ၊ ပညာတော်သင်များ၊ မြန်မာပြည်က ခေတ္တလာရောက် လေ့လာနေသူများ၊ ဒီမှာလာပြီး အလုပ်လုပ်နေသူများပါဝင်တဲ့ မြန်မာအသင်းကြီး ယူ-ကေက ဇွန်လ ၂၃-ရက်နေ့က ပင့်ဖိတ် ဆက်ကပ်တဲ့ ဒီဆွမ်းကျွေးပွဲမှာ ဆရာတော်ကြီးနဲ့ သံဃာတော်များ ကြွရောက်ချီးမြှင့်တော် မူခဲ့ကြတာအထိ အစီရင်ခံခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီပြီးတဲ့နောက် ဆက်လက်အစီရင် ခံရမယ်ဆိုရင် နောက်တနေ့ဖြစ်တဲ့ ဇွန်လ ၂၄-ရက်နေ့မှာ လန်ဒန်မြို့က မိုင် ၄၀-လောက်ဝေးတဲ့ အောက်စဖို့မြို့ အနီးက အုတ်ကင်းဟော့ဆိုတဲ့ ဂေဟာကြီးမှာ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ သာသနာ့ဘောင်သို့ ရာသက်ပန်ဝင်လိုကြတဲ့ ရဟန်းလောင်းများ၊ ဒုလ္လဘရဟန်းလောင်းများ၊ သာမဏေလောင်းများကို သာသနာ့ ဘောင်သို့ သွက်သွင်း ချီးမြှင့်တော်မူပြန်ပါတယ်။

အဲဒီမှာ မြန်မာနိုင်ငံက ရဟန်းလောင်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံက ဒီမှာရောက်ရှိပြီး ဒီမှာဘဲ နှစ်ပေါင်းများစွာအခြေချ နေထိုင်နေကြတဲ့

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၅၇

မြန်မာရဟန်းလောင်းများ၊ နောက်အင်္ဂလိပ်လူမျိုး၊ ဆွီဒစ်ရှ်လူမျိုး
ရဟန်းလောင်းများ ပေါင်း ၁၃-ပါးနဲ့ သာမဏေလောင်း ၄-ပါး၊
ပေါင်း ၁၇-ပါးတို့ရှိကြပါတယ်။

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကြီးမှူးတဲ့ ကြီးမြင့်တော်မူတဲ့
ရဟန်းခံပွဲကြီးကို ကြွရောက်ကြတဲ့ ဆရာတော်ကြီးများ၊
သံဃာတော်များဟာ ဒီဗြိတိန်နိုင်ငံအပြင် ပြင်သစ်နိုင်ငံ၊ ဟော်လန်နိုင်ငံ၊
ဆွီဒင်နိုင်ငံ၊ ဒိန်းမတ်နိုင်ငံ၊ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံနဲ့ အိန္ဒိယ
နိုင်ငံများက ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ သံဃာတော်များဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်း
အပါး ၃၀-ရှိပါတယ်။ အဲ..နောက်ပိုင်းမှာတော့ နီပေါလ် နိုင်ငံနဲ့
မလေးရှားနိုင်ငံ သံဃာတော်များလဲဘဲ ရောက်ရှိလာကြပါတယ်။
ဒီရဟန်းခံပွဲကို လာကြတဲ့ လူပရိသတ်ဟာ၊ ယောဂီတွေဟာ လူ
၁၀၀-ကျော် ၂၀၀-နီးပါးရှိပါတယ်။

ဒီရဟန်းခံပွဲကြီးထဲ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ သံဃာတော်များ
အခုလို အများအပြား ဆုံဆည်းကြတဲ့ အခမ်းအနားဟာတော့
ဗြိတိန်နိုင်ငံမှာ ဒီတခါဟာ အကြီးကျယ်ဆုံးဘဲလို့ ပြောကြတယ်။
အင်္ဂလိပ်သတင်းစာတိုက်များက သတင်းထောက်များ ဓာတ်ပုံများလဲ
လာပြီးတော့ သတင်းယူ ဓာတ်ပုံရိုက်ကြတယ်။ အဲဒါတွေကတော့
နောက်ဆုံးမတော့ကာ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့
ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကြောင့်မို့လို့ ဒီမျှကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ခမ်းခမ်းနားနား
ဖြစ်တာဘဲလို့ ဆိုရင်မမှားနိုင်ပါဘူး။

မောင်ချိုပြီးတိုင်းလဲဘဲ ကြုံတောင့်ကြုံခဲမို့ အဲဒီနေ့မှာ
ဒုလ္လဘရဟန်းဝတ်ပြီး ဝိပဿနာဘာဝနာကို မဟာစည်
ဆရာတော်ဘုရားကြီးနဲ့ ဆရာတော်ဦးဇနကာဘိဝံသတို့ သွန်သင်
ပြသမှုနဲ့ ၁၀-ရက်ကြာ တရားကျင့်ကြရပါတယ်။ နောက်လာကြတဲ့
ပရိသတ်ကြီးထဲက ယောဂီ ၇၀-လောက်ကလဲဘဲ အလားတူဘဲ
တရားဝင်ကြပါတယ်။ ဒီလောက်များပြားလှတဲ့ သံဃာတော်တွေ၊
လူတွေ နေထိုင် တရားဝင်နိုင်ကြဖို့ကတော့ အဲဒီ အုတ်ကင်းဟော့ဆိုတဲ့
ဧရာမတိုက်ကြီးကို ပိုင်ဆိုင်သူ ဦးမြတ်စောနဲ့ ဒေါ်စန်းရီတို့က သူတို့ရဲ့
တိုက်အိမ်ကြီးနဲ့ ဧက ၃၀-ကျော်ကျယ်ဝန်းတဲ့ ခြံမြေ ဥယျာဉ်ကြီးထဲမှာ
ဆောက်လုပ်ထားတဲ့ အဆောင်များကို တရားရိပ်သာအဖြစ်
အသုံးပြုနိုင်ဖို့ ခွင့်ပြုကြလို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီပုဂ္ဂိုလ်များဟာဆိုရင် သူတို့ရဲ့ အုတ်ကင်းဟော့ ဂေဟာကို
ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားရိပ်သာအဖြစ် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့တာဟာ
ဒီနှစ်ပါဆိုရင် ၈-နှစ် ရှိသွားပါပြီ။ အဲဒီ ၈-နှစ်အတွင်း
တရားပြတဲ့သံဃာတော်များ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်ဆရာဆရာမများနဲ့ တရားဝင်တဲ့
ယောဂီတွေကို ဒီဦးမြတ်စောနဲ့ ဒေါ်စန်းရီတို့ကဘဲ အားလုံးတာဝန်ယူ
ပြီးတော့ ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးခဲ့ပါတယ်။

ဒေါ်စန်းရီဟာဆိုရင် အဲသလို မနက်သုံးနာရီခွဲမှ ည ၁၀-
နာရီကျော်အထိ ဝေယျာဝစ္စအဝဝနဲ့ တရားဓမ္မ လုပ်ငန်းများကိုလဲ
မျက်ခြေမပြတ် လုပ်ခဲ့တာဟာ မမောမပန်း ရှစ်နှစ်လုံးလုံး

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၅၉

လုပ်ခဲ့တာမို့လို့ ချီးကျူးသာစုခေါ်စရာပါဘဲ။ အခု မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးနဲ့ ဒီလောက်များပြားလှတဲ့ သံဃာတော်များကို လဲဘဲ သူဘဲ ကိုယ်ဖိရင်ဖိ ကြိုးစားပြုစုစောင့်ရှောက်ရင်း တဘက်ကလဲဘဲ တရားဝင် တရားထိုင် လုပ်တာတွေ့ရတယ်။

မောင်ချိုပြီးတို့လဲဘဲ ၁၀-ရက်သက်သတ်လွတ် စားပြီးတော့ မဟာစည်နည်းနဲ့ ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကို ကျင့်ကြရာမှာ တနေ့ကို ဆွမ်းစားချိန် ၁-နာရီ၊ နေ့လယ်နားနေချိန် နာရီဝက်နဲ့ ည အိပ်စက်ချိန် ၆-နာရီကလွဲလို့ ကျန်အချိန်များမှာ တနေ့လျှင် ၁၂-နာရီလုံးလုံး တရားထိုင်ရှုမှတ်၊ စင်္ကြံလျှောက်ရှုမှတ် လုပ်ရပါတယ်။ နေ့ခင်း ၂-နာရီနဲ့ ၃-နာရီကြားမှာ ဆရာတော်ဦးဇနကာဘိဝံသက လည်းကောင်း၊ ညစဉ်ညတိုင်း ည ၈-နာရီက ၉-နာရီအထိ ဆရာတော် ဘုရားကြီးကလည်းကောင်း တရားဒေသနာများ ဟောကြားတော် မူတာကို ကြားနာရတဲ့အပြင် နေ့စဉ်မှာလဲ ဆရာတော်ဦးဇနကာဘိဝံသ ရဲ့ တရားစစ်တာကို ခံရပါတယ်။

အဲဒီမှာ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ တရားနာ ပရိသတ်ကို တရားဟောရာမှာ ဆရာတော်ကြီးဟာ ပထမ မြန်မာလိုဟော ဆရာတော်ဦးဇနကာက အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ရင် အချိန်သိပ်ကြာပြီးတော့ ယောဂီများ တရားထိုင်ဖို့ အချိန်နဲ့မှာစိုးလို့ ဆရာတော်ကြီးဟာ မြန်မာတပိုဒ်၊ အင်္ဂလိပ်တပိုဒ်လဲဘဲ ဟောတော် မူပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီး အင်္ဂလိပ်ဟောတဲ့ ချမ်းသာခြင်း

၃၆၀

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

တရားတော်ကို အခုလို ကြားနိုင်ပါတယ်။

{အသံကို နားထောင်ကြည့်ရုံမျှ ရည်ရွယ်၍ ထည့်သွင်းအသံလွင့်သော အင်္ဂလိပ်လို တရားအပိုင်းအစကို ပုံနှိပ်ရာတွင် မထည့်သွင်းပါ}

ဆရာတော်ကြီးဟာ အဲသလို ဟောကြားတာကို ဒီက နိုင်ငံခြား ပရိသတ်များ နားလည်ကြရဲ့လားလို့ မောင်ချိုပြီးကမေးတော့ နားလည်ကြပါတယ်။ ဖြေးဖြေးလေးနဲ့ ဟောကြားတော်မူတာမို့လို့ လိုက်နိုင်ကြပါတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးဟာ အခုဆိုရင် သက်တော်အားဖြင့် ၇၆-နှစ်ရှိပြီ ဖြစ်ပြီး မျက်စိကလဲဘဲ တခါတလေ သိပ်ပြီးတော့ ကြည့်လို့မကောင်းရှာဘူး။ ဒါပေမဲ့လဲဘဲ စေတနာ ကြီးမားစွာနဲ့ တရားနာယောဂီများ ဒီတရားကို ရနိုင်သလောက် ရကြပါစေဆိုပြီး ကြိုးစားဟောတော်မူတာကို ကြည့်ပြီး မောင်ချိုပြီး တို့မှာ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဇွဲနဲ့ စေတနာကို အခါခါ ချီးကျူး သာဓုခေါ်ကြရပါတယ်။

ဆရာတော်ကြီးဟာ အင်္ဂလိပ်စာကို ကျောင်းတွေ ဘာတွေမှာ နေဘူးတာလဲ မဟုတ်ပါဘူး။ ၁၈-နှစ်သားအရွယ် ကိုရင်ဘဝမှာ သူ့မွေးဖွားရာ ရွှေဘိုခရိုင်၊ ဆိပ်ခွန်ရွာနဲ့ မနီးမဝေးက ချိပါရွာမှာ ဦးဇင်းကြီးတပါးဆီက နဲ့နဲပါးပါး သူသင်ကြားခဲ့ဘူးပါတယ်။ အဲနောက်ကို မော်လမြိုင် တောင်ပိုင်းကလေးကျောင်းမှာ ကျောင်းထိုင် တော့လဲဘဲ နဲ့နဲထပ်ပြီးတော့ လေ့လာခဲ့ဘူးပါတယ်။

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၆၁

နောက် ရန်ကုန် သာသနာရိပ်သာကျတော့ နိုင်ငံခြားက တရားကျင့်ချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ မကြာခဏလာကြတဲ့အတွက် သူတို့ကို ဟောကြားနိုင်ဖို့ဆိုပြီး အင်္ဂလိပ်စာကို ထပ်မံပြီးတော့ နဲ့နဲပါးပါး ကြိုးစားပြီး အလွတ်သင်ကြား လေ့လာခဲ့ပြန်တယ်။ အဲအခု အနောက်နိုင်ငံများကို သာသနာပြုခရီး လှည့်ရတော့အုံးမယ်ဆိုတော့လဲ အရင်က နဲ့နဲပါးပါး လေ့လာခဲ့ဘူးဒါတွေကို သူ့ခမြာ ပြန်ပြီးတော့ ကြိုးစားပြီးတော့ ဖတ်ယူရာမှ ယခုလို ဟောပြောနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာတော် ဦးဇနကာဘိဝံသကတော့ တရားပြရာမှာလဲ တော်တယ်၊ တရားရှင်းလင်း ဟောပြောရာမှာလဲဘဲ ဆရာတော် အင်္ဂလိပ်လို ဟောတာဟာ အနောက်နိုင်ငံသားများအဖို့ များစွာ သဘောပေါက်နိုင်တဲ့အတွက် ဆရာတော်ကို ဒီဗြိတိန်နိုင်ငံကို နောက်တခေါက် ပြန်ကြွလာပြီး ယခုလိုဘဲ တရားဓမ္မ ဟောပြောအုံး ဆိုပြီးတော့ တော်တော်လေး နားပူနားဆာ တောင်းပန် လျှောက်ထား နေကြတာကိုလဲ ကြားရပါတယ်။ ဆရာတော် ဦးဇနကာဘိဝံသ ရုပ်နှင့်နာမ်တို့ ဖြစ်ပျက်ပုံကို ရှုမှတ်ဖို့ဆိုတဲ့ တရားကို အင်္ဂလိပ်လို ဟောပြောတာကို နဲ့နဲနားထောင်ကြည့်ရင် ဆရာတော်ကို ဒီကလူတွေ ဘာကြောင့် ဒါလောက် တောင့်တတယ်ဆိုတာကို သိသာလှပါတယ် ခင်ဗျား။

{အသံကို နားထောင်ကြည့်ရုံမျှ ရည်ရွယ်၍ ထည့်သွင်း အသံလွင့်သော အင်္ဂလိပ်လို တရားအပိုင်းအစကို ပုံနှိပ်ရာတွင် မထည့်သွင်းပါ}

၃၆၂

ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရား၏

အဲဒါကတော့ ဆရာတော်ဦးဇနကာဘိဝံသရဲ့ အင်္ဂလိပ်လို ဟောကြားတော်မူချက် နမူနာပါပဲ။ အဲဒီလို အနောက်နိုင်ငံများကို သာသနာပြုကြွလာကြတဲ့ ရဟန်းတော်များဟာ တရားသဘောကို ကိုယ်တိုင်ကလဲဘဲ နဲ့နဲ့စပ်စပ် သိထားတော်မူရတဲ့အပြင် သူတပါး နားလည်အောင်လဲဘဲ ဟောတတ်ရုံမျှမက အင်္ဂလိပ်ကလဲ တော်တော် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ဟောပြောနိုင်ဖို့ အရေးကြီးလှပါတယ်။

ဆရာတော်ဦးအဂ္ဂဓမ္မဆိုရင်လဲဘဲ ဒီတရားဝင်ကြတဲ့ သံဃာတော်များ၊ ယောဂီများရဲ့ စည်းကမ်းစနစ် ကျနရေး သာသနာပြုအဖွဲ့ ခရီးသွားလာရေး စသည်တို့ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ကျွမ်းကျင်စွာ ဆောင်ရွက်တော် မူနေတာကိုလဲ တွေ့ရပြန်ပါတယ်။

ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အနောက်နိုင်ငံ သာသနာပြုအဖွဲ့ကတော့ အဲဒီ ၁၀-ရက် တရားပတ်အပြီး ဇူလိုင် ၄-ရက်နေ့မှာ ဟော်လန်နိုင်ငံကို ခေတ္တ သွားရောက်ဖို့ ရှိပါတယ်။ အဲဒီကမှ ဘယ်လ်ဂျီယန်နိုင်ငံကို ပြန်ကြွလာပြီး မီးရထားနဲ့ ပြင်သစ်နိုင်ငံကို ဇူလိုင်လ ၁၅-ရက်နေ့ နံနက်အရောက် ကြွကြမယ် ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီမှာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး ဦးစောလှိုင်တို့က ဆီးကြို ပြီးတော့ ဆွမ်းပင့်ကျွေးမွေး တရားနာဖို့လဲ စီစဉ်နေပါတယ်။ ဇူလိုင်လ ၁၆-ရက်နေ့ မှာတော့ကာ ဆရာတော်ကြီးဟာ ဗြိတိန်နိုင်ငံကို

ဓမ္မခရီးမှပေးစာများ

၃၆၃

ပြန်ကြွလာပြီး ဇူလိုင်လ ၁၇-ရက်နေ့မှာ ဒီကထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်မြို့ကို လေယာဉ်ဖြင့် ပြန်ကြွမှာဖြစ်ပါတယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ ၁၀-ရက်ကြာ တရားဟော၊ တရားပြ ပြုလုပ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံကို ဇူလိုင် ၂၇-ရက်နေ့အရောက် ပြန်ကြွမယ်ဖြစ်လို့ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ မွေးနေ့ပူဇော်ပွဲ ရန်ကုန်မှာ ကျင်းပတာကိုလဲ အချိန်မီ ပြန်ရောက်ပါ လိမ့်မယ်။

အဲဒါကတော့ မောင်ချိုပြုံးသိသမျှ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ နောက် ကြွမြန်းရမယ့် ခရီးစဉ်များဘဲ ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား။

သူတော်စိတ်မြတ်၊ အငြိမ်းဓာတ်၊ လွမ်းပတ်ကမ္ဘာ တည်ပါစေ။
မေတ္တာစိတ်မြတ်၊ အအေးဓာတ်၊ လွမ်းပတ်ကမ္ဘာ ခြုံပါစေ။
သတ္တဝါမှန်သမျှ၊ ဘေးမခ၊ အေးမြချမ်းသာ ရှိပါစေ။
သတ္တဝါမှန်သရွေ့၊ တရားတွေ့၊ ချမ်းမြေ့သာယာရှိပါစေ။

